

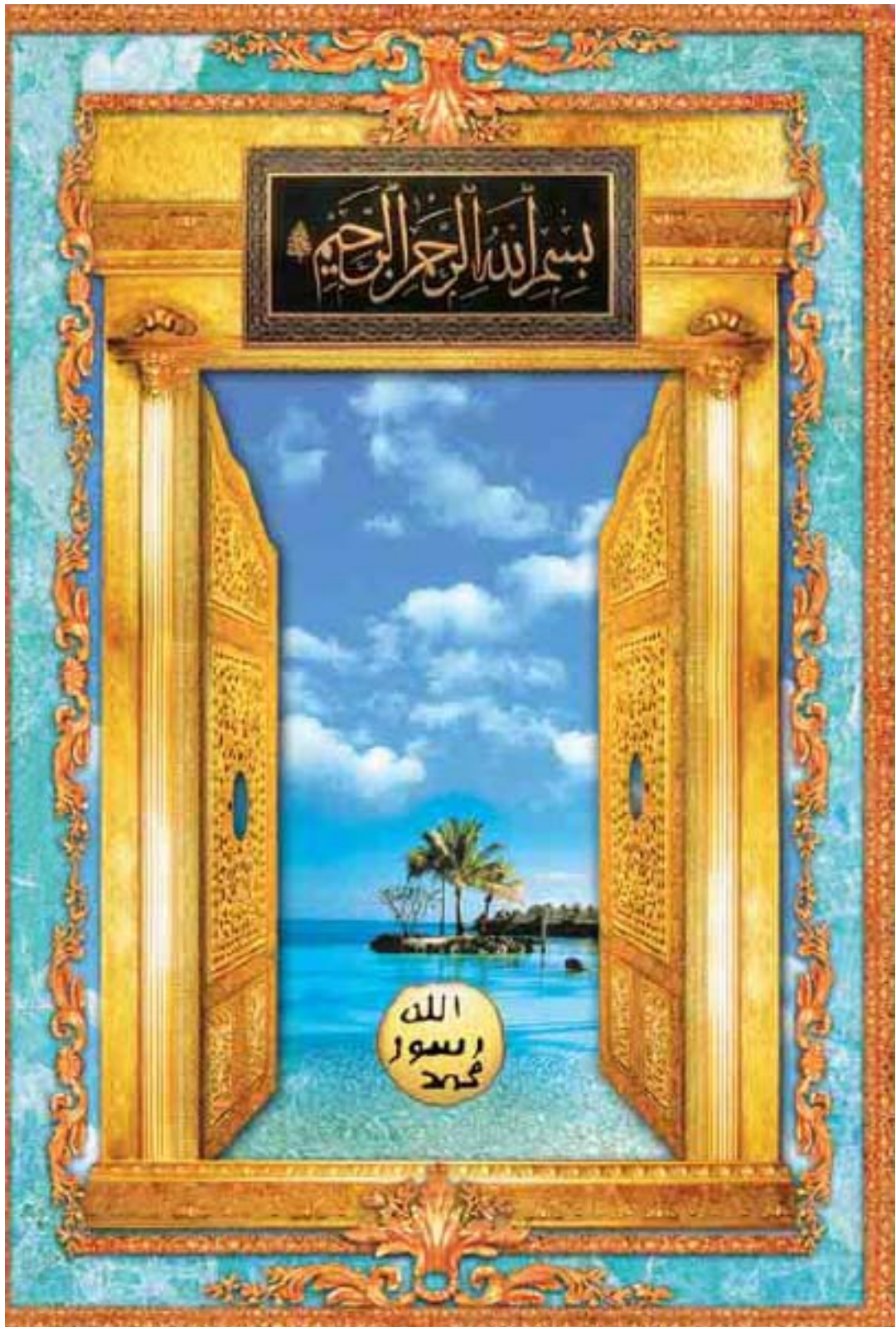
الله
رسول
محمد

A HISTORICAL LIE: THE STONE AGE

ကျောက်ခေတ်ဟူသည်
သမိုင်းလိမ်လည်မှုတစ်ခုဖြစ်၏

HARUN YAHYA

တစ်ခုတည်းသောသက်ရှိဆဲလ်မှစတင်၍ ဆဲလ်အမြောက်အမြားပါသော သက်ရှိပစ္စည်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် မျောက်ဝံများနှင့်လူသားများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု တင်ပြထားသော အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်ခေါ် တစ်စတစ်စအလိုအလျောက်ဆင့်ကဲပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြစ်စဉ်ကို ရှင်းပြနိုင်ရန်အတွက်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် လူသားတို့၏သမိုင်းကို သူတို့တင်ပြသော အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီနှင့် ကိုက်ညီအောင်၊ ပြန်လည်ရေးသားကြပေသည်။ ထိုသမိုင်းများတွင်၊ ကမ္ဘာဦးလူသားများ၏ နေထိုင်ပုံကို စိတ်ကူးယဉ်ဖြင့် “ဂူအောင်းခေတ်” နှင့် “ကျောက်ခေတ်” များအကြောင်း တီထွင်ဖော်ပြကြ၏။ သို့သော်လည်း၊ မျောက်ဝံတစ်ဝက် လူသားတစ်ဝက် သတ္တဝါတို့သည် အမွေးရှည်သားရေများကိုဝတ်ဆင်၍၊ စကားမပြောတတ်ကြသေးဘဲ၊ မှောင်မှိုက်သောဂူတွင်း၌ ဝိုင်းထိုင်နေကြသည့် ပန်းချီပုံကားချပ်များသည်၊ စိတ်ကူးယဉ်ဒဏ္ဍာရီ သက်သက်ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများမရှိခဲ့ပေ။ ကျောက်ခေတ်ဟူသည်လည်း မရှိခဲ့ပေ။ ထိုပန်းချီပုံများသည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က၊ မီဒီယာသတင်းလောကသားအချို့နှင့်ပူးပေါင်း၍ လူထုကိုလိမ်လည်လှည့်ဖြားကြခြင်းသာဖြစ်သည်။ လူသားများသည် လူသားဖြစ်လာ ကတည်းကစတင်၍ လူသားများအဖြစ်သာ အသက်ထင်ရှားပေါက်ဖွားလာခဲ့ကြ၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင် ပြည့်စုံသောယဉ်ကျေးမှုအတိုင်း နေထိုင်လာခဲ့ကြ၏။ ဤစာအုပ်သည် “ကျောက်ခေတ်” ယုံကြည်ချက် အဘယ့်ကြောင့်မှားယွင်းသည့်အကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ထား၍၊ နောက်ဆုံးပေါ်သိပ္ပံပညာတွေ့ရှိချက်အထောက်အထားများဖြင့် ဖန်ဆင်းခြင်းအမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ လူသားများသည် ဤကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်သို့ အီဗိုလူးရှင်းအရရောက်ရှိလာကြခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ တန်ခိုးအာဏာဘော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော၊ အရာခပ်သိမ်းကိုသိတော်မူသောသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ချီးယွင်းချက်ကင်းမဲ့သော ဖန်ဆင်းမှုဖြင့် ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤစာအုပ်ကို **ဟာရွန်ယဟ်ယာ**ဟူသောကလောင် အမည်ဖြင့်ရေးသားသူ စာရေးဆရာကြီးပါမောက္ခအဒိနန်အိုမ် တရ်သည်၊ တူရကီနိုင်ငံအန်ကာရာမြို့၌ ၁၉၅၆ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့၍၊ အန်ကာရာမြို့တွင်ပင် အထက်တန်းကျောင်းပညာ သင်ယူခဲ့လေသည်။ အစ္စတန်ဘူလ်မြို့ရှိ မိမာရ်ဆီနန်တက္ကသိုလ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်ကို ဆက်လက်ဆည်းပူးကာ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့နှင့်မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကိုဆွတ်ခူးခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် အစ္စတန်ဘူလ်တက္ကသိုလ်မှ ဒဿနိကဗေဒဘာသာရပ်ဖြင့် ပါရဂူဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးခဲ့လေသည်။ ၁၉၈၀-ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘာသာရပ်၊ သိပ္ပံဘာသာရပ်နှင့် ယုံကြည်ချက်ဆိုင်ရာအရေးများနှင့်ပတ်သက်သည့် စာအုပ်များကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပေ

သည်။ ဟာရွန်ယဟ်ယာ၏စာအုပ်များသည်၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ စာဖတ်သူပရိသတ်ကကြိုက်နှစ်သက်သည့်အပြင်၊ အမြောက်အမြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အစွဲလမ်းသာသနာသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာစေ၍ သူတို့၏အီမာန်ယုံကြည်ချက်ကိုလည်း ပိုမိုခိုင်မာစေရာတွင် အရေးပါလှပေသည်။ ဟာရွန်ယဟ်ယာ၏စာအုပ်များသည် ကလေးလူကြီးမရွေး၊ လူငယ်လူရွယ်မရွေး၊ လူမျိုးမရွေး စိတ်ဝင်စားကြသဖြင့် အကျယ်တဝင့် ဖတ်ရှုကြပေသည်။ စာဖတ်သူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တည်ရှိကြောင်း၊ ထိုအရှင်မြတ်သည် တစ်ပါးတည်း သောအရှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအရှင်မြတ် လမ်းညွှန်သည့်အတိုင်း နေထိုင်သင့်ကြောင်း စသည့်အရေးကြီးသည့်အချက်အမြောက်အမြားကို စဉ်းစားဆင်ခြင်တွေးတောရန် အဓိကထား၍ တိုက်တွန်း နှိုးဆော်ထားပါသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်တွင်
ရပ်တည်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်
ကျွန်ုပ်၏ ချစ်လှစွာသော
ဇနီး၊ သားသမီးများ၊
ညီအစ်ကိုများနှင့်မိတ်သင်္ဂဟများကို
နှစ်ရှည်လများ ခွဲခွာခဲ့ခြင်းဂျီဟာဒ်တွင်
တစိတ်တဒေသ ဖြည့်တင်းပါစေဟု ရည်စူးလျက်
ဤစာအုပ်ကို ကုသိုလ်ဖြစ် မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုပါသည်။
မည်သူမဆိုမူရင်းမပျက် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရောင်းချခွင့် ရှိပါသည်။

မိုဟမ္မဒ်အလီ(လဟီ)တန်ဂွန်း

မတ်လ ၂၀၀၈-ခုနှစ်
(၂၀၀၉-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ထပ်မံစစ်ဆေးပြင်ဆင်သည်။)

စာရေးသူအကြောင်း

(About the Author)

ဤစာအုပ်ကို ဟာရွန်ယဟ်ယာဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့်ရေးသားသူ စာရေးဆရာကြီးသည်။ တူရကီနိုင်ငံ အန်ကာရာမြို့၌ ၁၉၅၆ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့၍၊ အန်ကာရာမြို့တွင်ပင် အထက်တန်းကျောင်းပညာသင်ယူခဲ့လေသည်။ အစ္စတန်ဘူလ်မြို့ရှိ မိမာရ်ဆီနန်တက္ကသိုလ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်ကို ဆက်လက်ဆည်းပူးကာ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့နှင့်မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကိုဆွတ်ခူးခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် အစ္စတန်ဘူလ်တက္ကသိုလ်မှ ဒဿနိကဗေဒဘာသာရပ်ဖြင့် ပါရဂူဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးခဲ့လေသည်။ ၁၉၈၀-ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘာသာရပ်၊ သိပ္ပံဘာသာရပ်နှင့် ယုံကြည်ချက်ဆိုင်ရာအရေးများနှင့်ပတ်သက်သည့်စာအုပ်များကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းခေါ် တစ်စတစ်စဆင့်ကဲပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းအတွေးအခေါ်ဝါဒီများ၏ အယောင်ဆောင်လိမ်လည်မှုနှင့် ၎င်းတို့၏အခိုင်အမာအဆိုပြုချက်များသည် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှုမရှိကြောင်းအပြင်၊ ဒါဝင်ဝါဒနှင့်တကွ ကမ္ဘာပေါ်တွင် သွေးချောင်းစီးစေခဲ့သည့် ဖက်ဆစ်ဝါဒနှင့် ကွန်မြူနစ်ဝါဒတို့ကို နောက်ကွယ်မှနေ၍ ဆက်စပ်ပေးနေသူတို့အကြောင်းကို စာအုပ်ပေါင်းများစွာ ရေးသား၍ ဖော်ထုတ်ခဲ့လေသည်။

ဟာရွန်ယဟ်ယာ၏စာအုပ်များကို ဘာသာစကားပေါင်း ၅၇မျိုးဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုထား၍၊ စာမျက်နှာပေါင်း ၄၅၀၀၀ ပါဝင်ကာ ဓါတ်ပုံပေါင်း ၃၀၀၀၀ အထိ ပါဝင်ပါသည်။

သူ၏ကလောင်အမည်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား မယုံကြည်သူတို့ကိုအတိုက်အခံလုပ်ရာ၌ကျော်ကြားခဲ့ကြသော တမန်တော်နှစ်ပါးဖြစ်သည့် ဟာရွန်(အာရွန်)နှင့် ယဟ်ယာ(ယောဟန်)တို့၏အမည်နှစ်ခုကို ပေါင်းစပ်ထားသောအမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဤစာအုပ်၏မျက်နှာဖုံးတွင်ပါသည့် တမန်တော်မြတ်၏တံဆိပ်သည် စာအုပ်အတွင်းရှိအကြောင်းအချက်များနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိနေပါသည်။ နောက်ဆုံးကျမ်းတော်မြတ်ဖြစ်သောကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးတမန်တော်မြတ်ဖြစ်သည့်မိုဟမ္မဒ်(ဆွလ္လ္လ္လာဟုအလိုင်းဟေ့ဝဆလ္လမ်)တို့ကို ကိုယ်စားပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဆွန္နတ်(တမန်တော်မြတ်၏ဩဝါဒကျင့်စဉ်)များ၏သွန်သင်ချက်အရ၊ ဘုရားမဲ့ဝါဒတို့၏အခြေခံရေသောက်မြစ်အချက်အလက်များကို သက်သေအထောက်အထားများနှင့်အတူ ချေပချေဖျက်၍၊ ဘာသာအယူဝါဒများကို တားမြစ်စွပ်စွဲသောအသံများကို တိတ်ဆိတ်သွားစေပါသည်။ ပညာ့အလင်းကိုရရှိ၍ ပကတိပြည့်စုံကောင်းမွန်သောအကျင့်သိက္ခာနှင့်ကိုယ်ကျင့်တရားများဖြင့်ပြည့်စုံသည့် နောက်ဆုံးတမန်တော်မြတ်၏တံဆိပ်တော်ကိုအသုံးပြု၍ ထိုဘုရားမဲ့ဝါဒတို့၏အသံကို တိတ်ဆိတ်သွားစေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဟာရွန်ယဟ်ယာရေးသားသည့်စာပေများသည်၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏သတင်းမှာကြားချက်များကို ပို့သပေး၍၊ စာဖတ်သူတို့ကို ယုံကြည်ချက်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခြေခံအချက်အလက်များကို စဉ်းစားဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တည်ရှိကြောင်းနှင့် ထိုအရှင်မြတ်သည် တစ်ပါးတည်းသောအရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူကြောင်းကို သိရှိကြ၍၊ ဖောက်ပြန်သောဘုရားမဲ့အတွေးအခေါ်များ၏ ကျိုးကြောင်းခိုင်လုံမှုမရှိသည့်အခြေခံများကိုဖော်ထုတ်ပြသရန်သာ အဓိကပန်းတိုင် ဖြစ်သည်။

ဟာရွန်ယဟ်ယာရေးသားသည့်စာအုပ်များကို အိန္ဒိယနိုင်ငံမှအမေရိကန်နိုင်ငံအထိ၊ အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှအင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအထိ၊ ပိုလန်နိုင်ငံမှဘော့စနီးယားနိုင်ငံအထိ၊ စပိန်နိုင်ငံမှဘရာဇီးလ်နိုင်ငံအထိ၊ စသဖြင့် ကမ္ဘာအနှံ့အပြားမှ စာဖတ်ပရိသတ်တို့ ဖတ်ရှုကြပါသည်။ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမန်၊ စပိန်၊ အီတလီ၊ ပေါ်တူဂီ၊ အူရူဂွေ၊ အာဂျင်တီးနား၊ အလ်ဘေးနီးယန်း၊ ရုရှား၊ ဆာဘို-ခရိအက်၊ ပိုလန်၊ မလေး၊ အီဂျစ်၊ တူရကီနှင့် အင်ဒိုနီးရှားဘာသာစကားများဖြင့် ပြန်ဆိုထားသည်ကိုလည်း ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ဟာရွန်ယဟ်ယာ၏ စာအုပ်များသည်၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ စာဖတ်သူပရိသတ်၏ ကြိုက်နှစ်သက် ခြင်းရှိသည့်အပြင်၊ အမြောက်အမြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အစွဲလမ်းသာသနာသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာစေ၍ သူတို့၏အိမ်နီးချင်းအဖြစ်အဖြစ်နှင့်ပြည့်စုံ၍ ရှင်းလင်းပြတ်သား သည့်အပြင်၊ နားလည်သဘောပေါက်လွယ်သော ရေးနည်းရေးဟန်များဖြစ်ကာ၊ ဖတ်ရှုသူ၏ အသိတရားကို လွယ်ကူစွာပွင့်လင်းစေပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင်ရေးသားထားသောအချက် များသည်၊ ရုပ်ဝါဒအတွေးအခေါ်များကို လျင်မြန်ထိရောက်စွာချေပထားခြင်းများဖြင့် စီကုံး ထားသောကြောင့်၊ ဤစာအုပ်များကို အလေးအနက်ထားသူတို့သည်လည်း ဘုရားမဲ့ဝါဒနှင့် အတူ အခြားဖောက်ပြန်သောအတွေးအခေါ်များကို ဆက်လက်ထောက်ခံကြတော့မည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ဆက်လက်ထောက်ခံနေကြသေးသော်လည်း၊ တမင်သက်သက်ပေကပ်နေခြင်းသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဤစာအုပ်များသည် ထိုကဲ့သို့သော အတွေးအခေါ် များကို ၎င်းတို့၏အခြေခံရာအုတ်မြစ်များမှစတင်၍ လှန်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ လက်ရှိအချိန်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုငြင်းပယ်သောလှုပ်ရှားမှုများအားလုံးသည်၊ ဟာရွန် ယဟ်ယာ၏စာအုပ်များကြောင့် အတွေးအခေါ်အရ စစ်ရေးရှုံးနိမ့်သွားကြလေပြီ။

ယင်းရလဒ်များသည် ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ရှိဉာဏ်အလင်းနှင့် ယင်း၏ရှင်းလင်း ပြတ်သားမှုများကြောင့်ဖြစ်သည်မှာ ယုံမှားသံသယမရှိနိုင်တော့ပေ။ စာရေးသူသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏လမ်းမှန်ကို အများလူသားများရှာဖွေစူးစမ်းရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် ရိုး သားသောစေတနာအရင်းခံ ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိပါသည်။ ဤစာအုပ်များကို ရေးသား ထုတ်ဝေ သောလုပ်ငန်းတွင် မည်သည့်ရုပ်ဝတ္ထုအမြတ်အစွန်းကိုမျှ မျှော်ကိုးခြင်းအလျင်းမရှိပါ။

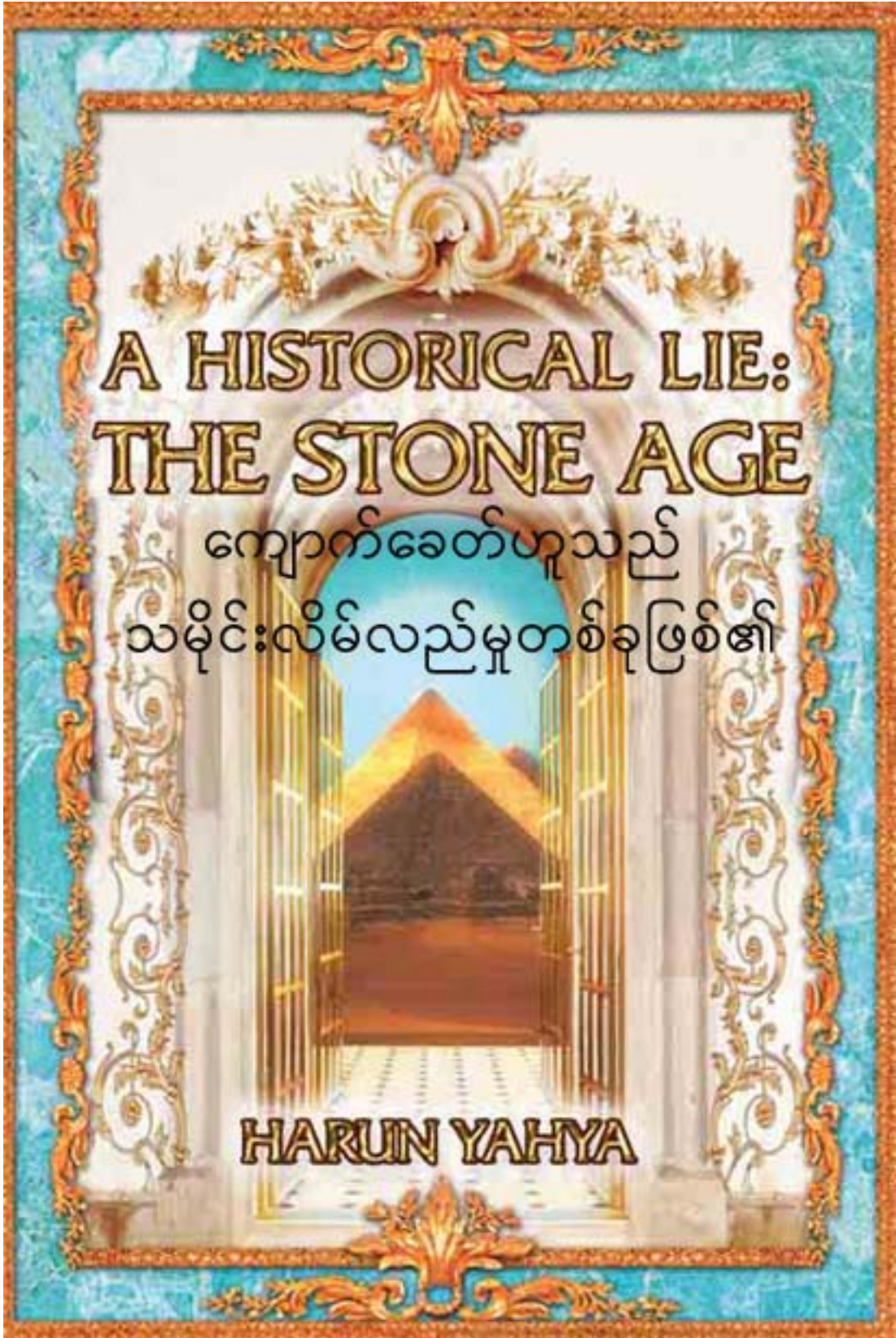
ဤစာအုပ်များကို အခြားသူများဖတ်ရှုရန် အားပေးကူညီရင်း၊ ၎င်းတို့ကို အလ္လာဟ်အ ရှင်မြတ်၏သစ္စာရှိသောကျေးကျွန်များဖြစ်လာအောင် သူတို့၏စိတ်နှလုံးသားများကိုဖွင့်ပေး၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းစဉ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားနိုင်သူတို့သည် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်လောက် အောင် ကြီးကျယ်သောကျိုးဆောင်သူများပင်ဖြစ်ပေသည်။

ယူအချိန်တွင် လူများ၏စိတ်ကို ဇေဝေဝါရှုပ်ထွေးစေ၍၊ သူတို့၏စိတ်ထဲရှိ ဒွိဟသံ သယဖြစ်နေခြင်းများကိုထိရောက်စွာ ရှင်းလင်းစေနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အပြင် ခိုင်လုံသောသက် သေအထောက်အထားများမရှိသည့် ရှုပ်ထွေးသောအတွေးအခေါ်ဆီသို့ ဦးဆောင်သွားနိုင်မည့်စာ အုပ်များကို ဖြန့်ဝေခြင်းသည် အလဟဿအချိန်ဖြုန်းနေခြင်းသာလျှင်ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ လူအ များအား အိမ်နီးယုံကြည်မှုပျောက်ကွယ်နေခြင်းမှ ကယ်တင်လိုသည့်မွန်မြတ်သောရည်ရွယ်ချက် အစား၊ စာရေးသူ၏စာပေအစွမ်းကိုပြရန်ကိုသာ အဓိကထားသည့်စာအုပ်များသည် ထိရောက်မှု မရှိနိုင်ပေ။ ဤအချက်ကို သံသယဖြစ်သူတိုင်းသည် ဟာရွန်ယဟ်ယာ၏စာအုပ်တွင်၊ အိမ်နီးယုံ ကြည်မှုကင်းမဲ့ခြင်းကိုချိုးနှိမ်ကျော်လွှား၍ ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏သင်ကြားချက်ကျင့် စဉ်တန်ဖိုးများကိုသာအဓိကထား ဖြန့်ဖြူးသည်ကိုကြည့်၍၊ စိတ်ရှင်းသွားနိုင်ပါသည်။ ဤအ ကျိုးဆောင်ချက်၏အောင်မြင်မှုသည် စာဖတ်သူတို့၏ခံယူချက်အပေါ်တွင် သရုပ်သကန် ပေါ် လွင်လာမည်သာဖြစ်၏။

ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများနှင့်တကွ သဘောထားကွဲလွဲမှုကြောင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ပဋိပက္ခဖြစ်နေကြခြင်းနှင့်အတူ လူအများကြုံတွေ့နေကြရသည့် အခြားဒုက္ခ ဆင်းရဲခြင်းအပေါင်းတို့သည်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို မယုံကြည်ငြင်းပယ်သည့် အတွေးအ ခေါ်များလွှမ်းမိုးမှုကြောင့်ဖြစ်သည်ကို အရေးကြီးဆုံးအချက်အဖြစ် မှတ်သားထားရန် လိုအပ် ပါသည်။ ထိုဒုက္ခပင်လယ်မှ လွတ်မြောက်နိုင်ရန်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အံ့ဖွယ်မခန်းသော ဖန်းဆင်းခြင်းကို သတိတရားရရှိကြပြီး၊ ထိုအရှင်မြတ်က ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် သင် ကြားပို့ချထားသော ကျင့်ဝတ်တရားဒေသနာတော်များကို ဖြန့်ချိခြင်းဖြင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအတွေးအခေါ်

ကို ဆုံးခန်းတိုင်အောင်ချေဖျက်ပစ်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ လက်ရှိကမ္ဘာ့အခြေအနေကိုကြည့်လိုက်ပါက၊ အကြမ်းဖက်ခြင်းမျိုးစုံနှင့် ဖောက်ပြန်မှုပဋိပက္ခအမျိုးမျိုးသို့သာလျှင် ရှေ့ရှဦးတည်လျက်ရှိနေသဖြင့်၊ အချိန်မနှောင်းမီ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဒေသနာတော်ကို ထိရောက်စွာနှင့်လျင်မြန်စွာပို့ချဖြန့်ဝေရန်လိုအပ်နေကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။

ယင်းကြီးပမ်းချက်တွင်၊ ဟာရွန်ယဟ်ယာရေးသားသော စာအုပ်များသည် ရှေ့တန်းမှပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။ အင်ရှာအလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အလိုတော်ရှိပါက)၊ နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုနှစ်ရှိ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများသည်၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် ကတိကဝတ်ပြုထားသည့်အတိုင်း ငြိမ်းချမ်းမှု၊ တရားမျှတမှုနှင့် သာယာပျော်ရွှင်မှုများကို ရရှိအောင်ပေးဆောင်ရာတွင် ဤစာအုပ်များမှတစ်ဆင့် ရရှိသော အသိတရားများက တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ် ပါဝင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ကျောက်ခေတ်ဟူသည်
သမိုင်းလိမ်လည်မှုတစ်ခုဖြစ်၏

A Historical Lie: The Stone Age

စာဖတ်သူသို့ To the Reader

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ ပျက်သုဉ်းသွားခြင်းအကြောင်းကို ဤစာအုပ်၌ အထူးအခန်းတစ်ခန်းအဖြစ် ဖော်ပြထားပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသီအိုရီသည် ဘာသာအယူဝါဒကို ဆန့်ကျင်သည့် အတွေးအခေါ်များအားလုံးနှင့် ဘုရားမဲ့ဝါဒ၏ အခြေခံသဘောတရားများပါရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဒါဝင်ဝါဒက ဖန်ဆင်းခြင်းယုံကြည်ချက်ကို ငြင်းပယ်လိုက်ခြင်းဖြင့်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှိခြင်းကိုလည်း ငြင်းပယ်ရာ ရောက်သောကြောင့်၊ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ကျော်အတွင်း လူ့အမြောက်အမြားကို သူတို့၏ဘာသာအယူဝါဒယုံကြည်ချက်များကို စွန့်လွှတ်သွားစေခဲ့ခြင်းနှင့် ဒွိဟသံသယရှိစေခြင်းများ ပြုခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသီအိုရီအတွေးအခေါ်သည် လိမ်လည်လှည့်စားခြင်းသာလျှင်ဖြစ်ကြောင်းကို လူ့အများသိရှိသဘောပေါက်ရှင်းလင်းအောင်တင်ပြရန်မှာ မလုပ်မနေရတာဝန် ဖြစ်ပေသည်။ စာဖတ်ပရိသတ်အချို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏စာအုပ်အချို့ကိုသာ ဖတ်မိကြမည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုသီအိုရီအကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်၍ဖော်ပြသင့်သည်ဟု ယူဆပါသည်။

စာရေးသူရေးသားခဲ့သော စာအုပ်အားလုံးတွင်၊ ဘာသာရေးယုံကြည်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အာယတ်တော်များဖြင့်ရှင်းပြ၍၊ စာဖတ်သူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏မိန့်ကြားသွန်သင်ချက်များကို လေ့လာမှတ်သားကာ ထိုသွန်သင်ချက်များအတိုင်း နေထိုင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ထားပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များနှင့်ပတ်သက်သောအကြောင်းရပ်များကိုရှင်းပြရာ၌ စာဖတ်သူ၏စိတ်တွင် ဒွိဟသံသယကင်းရှင်း၍ နောက်ထပ်မေးခွန်များ ထုတ်ရန် မရှိနိုင်အောင် ရှင်းလင်းတင်ပြထားပေသည်။ စာရေးသူ၏ စိတ်ရင်းစေတနာမှာ အရှင်းခံသော ရေးနည်းရေးဟန်နှင့် လွယ်ကူရှင်းလင်းသောအသုံးအနှုန်းများသည် စာဖတ်သူလူကြီးလူငယ် အရွယ်တိုင်းနှင့် လူမှုရေးအုပ်စုတိုင်းက လွယ်ကူစွာနားလည်သဘောပေါက် နိုင်ပါသည်။ ထိုရောက်၍ ရှင်းလင်းသောစာသားများကြောင့် တစ်ထိုင်တည်းတွင် အပြီးဖတ်ရှုနိုင်ပေသည်။ ဘာသာအယူဝါဒများကို ပြင်းထန်စွာငြင်းပယ်သူတို့ပင်လျှင်၊ ဤစာအုပ်ပါ မှန်ကန်သည့်ရှင်းလင်းချက်နှင့် ကိုးကားချက်များကို ငြင်းဆန်၍ မရနိုင်ကြချေ။

ဤစာအုပ်နှင့်အတူ စာရေးသူ၏ ကျန်စာအုပ်အားလုံးတို့ကို တစ်ဦးချင်းဖတ်ခြင်း သို့မဟုတ် အုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးခြင်းပြုနိုင်ပါသည်။ စာရေးသူ၏စာအုပ်များမှ အကျိုးကျေးဇူး ရရှိလိုသူတို့အတွက် အုပ်စုဖွဲ့၍ဆွေးနွေးရန်အလွန်သင့်လျော်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၏အမြင်နှင့်အတွေ့အကြုံများကို နှီးနှောဖလှယ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင်၊ ဤစာအုပ်ကို ရေးသားခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နှစ်သက်ခြင်းကို ရယူရန်ကို သာရည်ရွယ်သောကြောင့်၊ ဖတ်ရှုခြင်းနှင့်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းသည် ကြီးကျယ်သော အစွလာမ့်အကျိုးဆောင်ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤစာရေးဆရာ၏စာအုပ်များသည် ဖတ်ကောင်းရုံမက ယုံကြည်ထိုက်သောစာအုပ်များဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်၊ မှန်ကန်သော ဘာသာအယူဝါဒအတွက် အခြားသူများကို ဆက်သွယ်ရာ၌ ဤစာအုပ်များကို ဖတ်ရှုရန်တိုက်တွန်းခြင်းသည် အကောင်းဆုံးသော နည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။

ဤစာရေးသူ၏စာအုပ်များတွင်၊ စာရေးသူ၏ပုဂ္ဂလိကအမြင်များ၊ ဒွိဟသံသယဖြစ်ဖွယ်သော ကိုးကားချက်များဖြင့်ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း၊ ရိုသေလေးစားထိုက်သောမွန်မြတ်သည့်အရာများနှင့် ယုံကြည်ချက်များကို ထိပါးသည့်အသုံးအနှုန်းများ၊ စာဖတ်သူ၏စိတ်ကို ရှုပ်ထွေးစေမည့် ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်များ၊ စသည်တို့ကင်းရှင်းပါသည်။

စကားချီး Foreword

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ခုနစ်သိန်းခန့်တွင် လူတို့သည် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာတွင် ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ထားသည့်သင်္ဘောများဖြင့် ကူးလူးဖြတ်သန်းသွားလာခဲ့ကြကြောင်းကို အသင်သိပါသလား။

လူအများက “ကျောက်ခေတ်ဂူအောင်းလူသားများ” ဟု ခေါ်တွင်သူတို့သည်၊ ခေတ်သစ်အနုပညာသည်များကဲ့သို့ လက်ရာမြောက်သော အနုပညာလက်ရာများရှိခဲ့ကြကြောင်းကိုကောသိပါသလား။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဂူအောင်းသူများအဖြစ်သတ်မှတ်သော လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းရှစ်သောင်းကျော်က အသက်ထင်ရှားခဲ့ကြသော နီယံဒါလာလ်လူများသည် ပူပြင်းသည့်သဲသောင်ပြင်ပေါ်တွင် လမ်းလျှောက်ရန်ပုံသွင်းထားသောဖိနပ်များကိုစီးခဲ့ကြသည်ကိုလည်း သိပါသလား။

သို့မဟုတ် ထိုလူသားများသည် မျောက်ဝံတစ်ဝက် လူသားတစ်ဝက်အဖြစ် တည့်တည့်မတ်တပ်မရပ်နိုင်ကြသေးဘဲ၊ စကားမပြောနိုင်ကြသေးသဖြင့် တအစ်အစ် တအီအီမြည်သံများ သို့မဟုတ် အသံဟိန်းများဖြင့်သာ ဆက်သွယ်ခဲ့ကြသည်ဟု မှားယွင်းစွာ နားချခြင်းလည်းခံရပေလိမ့်မည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ အတွင်း လူအများသည် ထိုကဲ့သို့သော မှားယွင်းသည့်အယူအဆ ဝါဒဖြန့်ခြင်း၊ အတင်းရိုက်သွင်းနားချခြင်းတို့ကို အလူးအလဲခံခဲ့ကြရပေသည်။

ထိုလုပ်ရပ်များ၏ နောက်ကွယ်ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ ဖန်ဆင်းရှင်ကို ငြင်းပယ်သည့် ရုပ်ဝါဒဆက်လက်အသက်ရှင်နေရန် ဖြစ်ပေသည်။ စကြာဝဠာနှင့် ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများသည် ထာဝရတည်ရှိသည်ဟူသော ယင်းအမြင်အရာ၊ ၎င်း၏ရှေ့တွင် ကာဆီးသည့်အရာမှန်သမျှကို မမှန်မကန်လိုရာဆွဲ၍ ဖျက်ဆီးပစ်၏။ ယင်းအတွေးအခေါ်အရာ၊ ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် အစမရှိသည့်အပြင် အဆုံးလည်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဖန်ဆင်းရှင်မရှိဟု ဆိုလိုပေသည်။ ဤအယူသီး တစ်ယူသန်အတွေးအခေါ်သည် သိပ္ပံပညာကို အခြေခံသယောင်ဟန်ဆောင်ထားသော အီဗိုလူးရှင်း (အရာခပ်သိမ်းသည် အလိုအလျောက်တစ်စတစ်စ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း) သီအိုရီ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုရုပ်ဝါဒီတို့သည်၊ စကြာဝဠာတွင် ဖန်ဆင်းရှင်မရှိဟု ကြေညာကြသဖြင့်၊ ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် အသက်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းနှင့် မြောက်မြားစွာသော သက်ရှိသတ္တဝါ မျိုးစိတ်မျိုးနွယ်များ မည်ကဲ့သို့စတင်ခဲ့သည် ဟူသောအချက်ကို ဖြေကြားနိုင်မည့်အချက်အလက်များကို ရှင်းလင်းရပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် ဤအချက်အတွက်တီထွင်ထားသောဇာတ်လမ်းဖြစ်ပေသည်။ ဤသီအိုရီအရာ၊ စကြာဝဠာတွင်ရှိရှိသမျှသောသက်ရှိပစ္စည်းများသည် အလိုအလျောက် ကြုံကြိုက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ဆိုထားသည်။ ကမ္ဘာဦးကာလတွင် သက်မဲ့ဒြပ်ပစ္စည်းအချို့တို့သည်၊ မတော်တဆကြုံကြိုက်၍ ပေါင်းစပ်ကြရင်း သက်ရှိဆဲလ်တစ်ခု စတင်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်းများစွာကြာရှည်ခဲ့သောကာလအတွင်း၊ ထိုကဲ့သို့ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် သက်ရှိသတ္တဝါများ ပေါ်ပေါက်လာရင်း နောက်ဆုံးအဆင့်တွင် လူသားများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ရှေးခေတ်လူသမိုင်းများတွင်၊ သန်းပေါင်းများစွာသော သန္ဓေပြောင်းလဲမှု ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းကြောင့် လက်ရှိကမ္ဘာအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု သူတို့တီထွင်ထားသော ဇာတ်လမ်းတွင် အံဝင်ဂွင်ကျဖြစ်အောင် အဆိုပြုတီထွင်ကြပြန်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုတီထွင်သောအဆိုတစ်ခုချင်းသည်လည်း ယွင်ကအဆိုများထက် ပို၍မဖြစ်နိုင်သောအချက်များသာလျှင်ဖြစ်နေပြန်သည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ တင်ပြသည့်၊ သက်သေအထောက်အထားကင်းမဲ့သောအဆိုမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။ ကမ္ဘာဦးကာလမှစ၍ သက်ရှိပစ္စည်းများသည် တစ်စ

တစ်စ အလိုအလျောက်ပြောင်းလဲလာခဲ့ရာမှ၊ အဖွံ့ဖြိုးဆုံးအဖြစ် လူသားများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော ကြောင့်၊ လူ့သမိုင်းသည်လည်း ကမ္ဘာဦးလူသားများမှစ၍ တစ်ဖြေးဖြေးချင်း ယနေ့ခေတ်သစ် လူသားတို့၏ အမြင့်မားဆုံးတိုးတက်သည့် မြို့ရွာတည်ထောင်အခြေချနေထိုင်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် လူ့သမိုင်းကို သူတို့၏ ရုပ်ဝါဒအီဗိုလူးရှင်း သီအိုရီနှင့် ကိုက်ညီအောင် ဖန်တီးကြပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်တွင်လုံးအရ၊ သက်ရှိသတ္တဝါများသည် ကမ္ဘာဦးကာလတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော တစ်ခုတည်းသောဆဲလ်မှ ဆဲလ်အမြောက်အမြားပါရှိသော သက်ရှိပစ္စည်းဖြစ်လာခြင်းနှင့် နောက်ဆုံး မျောက်ဝံမှလူသားအဖြစ်ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည် ဟူသောတင်ပြချက်အတွက်ပိုမိုခိုင်လုံစေရန် လူ့သမိုင်းကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံပြန်လည်ရေးသားကြပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ တီထွင်ရေးသားသောလူ့သမိုင်းတွင်၊ ကမ္ဘာဦးလူသားများ၏ နေပုံထိုင်ပုံကို ပြရန်အတွက် “ဂူအောင်းခေတ်” နှင့် “ကျောက်ခေတ်” စသည့်စိတ်ကူးယဉ်ခေတ်များကို တီထွင်ကြပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်၊ လူသားများနှင့်မျောက်ဝံများသည် ဘိုးဘေးတစ်ဦး(တစ်ကောင်) တည်းမှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားလာခဲ့ကြသည်ဟူသောအချက်ကို အထောက်အကူပြုရန်အတွက် မမှန်မကန်သောအထောက်အထားများကို လုပ်ကြံဖော်ထုတ်ကြပေသည်။ ယူအချိန်တွင် တူးဖော်ရရှိသောကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းကျောက်တုံးကျောက်ခဲတိုင်း၊ များဦးတိုင်း၊ အိုးခွက်တိုင်းကို သူတို့လိုရာသို့ဆွဲ၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ကြသည်။ သို့သော်လည်း၊ ယူတိုင် သားမွေးသားရေများခြုံထားရင်း စကားမပြောတတ်သေးသောမျောက်ဝံတစ်ဝက်လူသားတစ်ဝက်သတ္တဝါများ ဂူတွင်း၌ဝိုင်းထိုင်နေကြသည့်ပုံများမှာ စိတ်ကူးယဉ်ရေးဆွဲထားသောပုံများသာလျှင် ဖြစ်နေသေးသည်။ **ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများ မရှိခဲ့ပေ။ ကျောက်ခေတ်လူများလည်း မရှိခဲ့ချေ။** ၎င်းဇာတ်လမ်းများသည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က မီဒီယာသတင်းလောကသားအချို့တို့၏ အကူအညီဖြင့် လူတွေကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားသည့် လုပ်ကြံဇာတ်လမ်းများသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤခံယူချက်များသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုများသာဖြစ်ကြောင်း သိပ္ပံပညာ-အထူးသဖြင့် ဇီဝဗေဒ၊ ရှေးဟောင်းသုတေသန၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာ၊ အဏုဇီဝဗေဒနှင့် မျိုးဗီဇဗေဒ စသည့်ဘာသာရပ်များက အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ၏ ၎င်းတင်ပြချက်များကို အပြီးပိုင် ပယ်ဖျက်ပစ်ပြီးလေပြီ။ ယွင်ရှိနေသော သတ္တဝါမျိုးစိတ်မျိုးစုများသည် နောက်ထပ်တစ်မျိုးအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည် ဟူသောအတွေးအခေါ်သည် တရားမဝင် မမှန်ကန်ပေ။

ထိုနည်း၎င်း၊ လူသားများသည်လည်း မျောက်ဝံကဲ့သို့သောသတ္တဝါများမှ ပေါက်ဖွားဆင်းသက်လာခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပေ။ လူသားများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အသက်ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့်နေ့မှစ၍ လူသားများအဖြစ် အပြည့်အစုံဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ယနေ့အထိ ဆန်းပြားရှုပ်ထွေးသော ယဉ်ကျေးမှု ရှိခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် “အီဗိုလူးရှင်းသမိုင်း” မည်သည့်အခါမျှ မရှိခဲ့ဘူးချေ။

ဤစာအုပ်တွင်၊ “အီဗိုလူးရှင်းသမိုင်း” ခံယူချက်၏ မှားယွင်းမှုနှင့်လိမ်လည်မှုတို့ကို သိပ္ပံနည်းကျကျ ဖော်ထုတ်ထား၏။ ထို့အပြင် နောက်ဆုံးသိပ္ပံပညာတွေ့ရှိချက်များ၏ အထောက်အထားများဖြင့် ဖန်ဆင်းခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြပါမည်။ လူသားများသည် ဤကမ္ဘာသို့ အီဗိုလူးရှင်းနည်းဖြင့် ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်းမဟုတ်။ အနန္တတန်ခိုးတော်ရှင်၊ အရာခပ်သိမ်းကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရှင် ထာဝရဘုရားသွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ချီးယွင်းချက်ကင်းသောဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့် ရောက်ရှိလာကြခြင်း ဖြစ်၏။

ရှေ့တွင်လာမည့် စာမျက်နှာများတွင်၊ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်သော သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာသက်သေအထောက်အထားများကို ဖတ်ရှုရပါမည်။

မာတိကာ

စကားချီး	၁၁
နိဒါန်း	၁၅
အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတွေ့ရှိချက်များကို မဖြေရှင်းနိုင်ကြပေ.....	၁၉
ပြောင်လက်အောင် တိုက်စားထားသောကျောက်လိမ်လည်မှုတစ်ခု.....	၂၀
ကျောက်ကို ကျောက်ဖြင့် ပန်းပုထုထွင်း၍ မရနိုင်	၂၄
အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ စိတ်ကူးယဉ်ဖန်တီးထားသော သမိုင်းကာလအစဉ် သက်တန်းနှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်းများစွာရှိသော ပစ္စည်းအပိုင်းအစများနှင့် ပတ်သက်၍ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိ.....	၂၅
အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သည် သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် ယဉ်ကျေးသောဘဝအတိုင်း နေထိုင်လာခဲ့ကြ၏	၂၉
ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်ဆင့်စုဆောင်းလာခြင်းသည်အိဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ် အထောက်အထားမဟုတ်.....	၃၄
ယဉ်ကျေးမှုသည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့်အတူ တိုးတက်ခြင်းလည်းရှိ၏	၃၆
ကျွန်ုပ်တို့၏ယဉ်ကျေးမှုခေတ်မှ ဘာတွေကျန်ရစ်မည်နည်း.....	၄၂
ကျောက်ဂူတွင်းများမှတိုးတက်သော အနုပညာလက်ရာများ.....	၅၃
အံ့အားသင့်ဖွယ်ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အကြွင်းအကျန်များ	၈၇
အတိတ်ကာလမှ တစ်စွန်းတစ်စ ကျန်ရစ်သော လက္ခဏာများက အိဗိုလူးရှင်းကို ငြင်းပယ်လိုက်.....	၉၁
မဲဂါလစ်-အံ့ဖွယ်မခန်းသော လူ့သမိုင်းမှ အနုပညာလက်ရာများ	၉၆
နယူးဂရန်းဂျီ.....	၁၀၂
စတုံးဟင့်ဂျီ.....	၁၀၄
အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော တီယာဟွာနာကိုမြို့ကြီး၏ အကြွင်းအကျန်များ	၁၀၅
ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နိုင်ငံ- အနုပညာနှင့် သိပ္ပံပညာအရ ကြီးကျယ်ခန်းနားသောယဉ်ကျေးမှုခေတ်.....	၁၁၄
ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ဆေးပညာ၏ မူလဘူတ.....	၁၁၄
ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နိုင်ငံမှ ခေတ်မီသောသတ္တုဗေဒ.....	၁၁၇
ရှေးဟောင်းအီဂျစ်မြို့ပြနှင့်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး.....	၁၂၁
ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးများ၏ အထည်လုပ်ငန်းတွင် အောင်မြင်မှုများ အဆင့်မြင့်သော သင်္ချာဘာသာရပ်.....	၁၂၄
လျှို့ဝှက်ချက်များဖြင့်ပြည့်နက်နေသော ဆောက်လုပ်မှုနည်းပညာ	၁၂၅
အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ပီရမစ်များကို ထပ်မံဆောက်လိုသော်	၁၂၆
စူမာယဉ်ကျေးမှုခေတ်.....	၁၃၆
စူမာလူမျိုးများ - တိုးတက်သောယဉ်ကျေးမှုခေတ်.....	၁၃၇
စူမာလူမျိုးတို့၏ သိပ္ပံပညာ.....	၁၄၀
မာယံလူမျိုးများ - လူ့သမိုင်းအိဗိုလူးရှင်းကို ပယ်ဖျက်သော နောက်ထပ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်တစ်ခေတ်.....	၁၄၇

မာတိကာ

မာယံလူမျိုးများသည်၊ သင်္ချာဘာသာ၌ ကျွမ်းကျင်ကြ၏	၁၅၂
မာယံပြက္ခဒိန်	၁၅၂
မာယံလူမျိုးများ၏ နက္ခတ္တဗေဒပညာ.....	၁၅၃
တီကလ်မှ ရှေးဟောင်းမာယံမြို့ဟောင်းရှိလမ်းဆက်သွယ်မှုများ	၁၅၅
မာယံတို့အသုံးပြုသော ခွေးသွားစိပ်လှည်းဘီး	၁၅၇
ဘာသာစကားဆိုင်ရာအီဗိုလူးရှင်းတွင် ချောင်ပိတ်မိခြင်း	၁၆၂
လူ့သမိုင်းစတင်ကတည်းက မှန်ကန်သော	
ဘာသာအယူဝါဒရှိလာခဲ့၏	၁၆၆
မှားယွင်းသည့် “သာသနာအယူဝါဒအီဗိုလူးရှင်း” မည်သို့ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သနည်း	၁၆၆
မှန်ကန်သောဘာသာအယူဝါဒကို လိုရာဆွဲ၍ပြောင်းလဲခြင်း	၁၆၈
အီဂျစ်နှင့်မယ်ဆိုပိုတေးမီယားမှရှေးဟောင်းသုတေသန၏ တွေ့ရှိဖော်ထုတ်ချက်များ	၁၆၉
အိန္ဒိယမှ အယူသီးဗဟုနာထဝါဒ၏ မူလဘူတ	၁၇၄
ဥရောပသမိုင်းတွင် ဘာသာအယူဝါဒများကို ညစ်ညမ်းစေခြင်း	၁၇၅
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ချမှတ်ပေးသနားတော်မူသော စစ်မှန်သည့်သာသနာ	၁၇၆
နိဂုံး	၁၇၈
အချိန်ကင်းမဲ့ခြင်းအမှန်တရားကို လစ်လျူရှုထားခြင်းမပြုသင့်	၁၇၈
အချိန်၏ စစ်မှန်သောသဘာဝနှင့်အယူအဆ	၁၇၉
ကျွန်ုပ်တို့၏ “အတိတ်” ဟူသောယူဆချက်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏မှတ်ဉာဏ်	
တွင်ရှိသော အချက်အလက်များသာ ဖြစ်၏	၁၇၉
ကမ္ဘာ့သမိုင်းသည်လည်း နှိုင်းယှဉ်ချက်အရဖြစ်သော ယူဆချက်ဖြစ်၏	၁၈၁
ရိုးသားသော ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု	၁၈၅
နောက်ဆက်တွဲ-အီဗိုလူးရှင်း၏ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု	၁၈၆

နိဒါန်း

Introduction

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်၊ အိဗိုလူးရှင်းနည်းအရ လူသားများပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည့် အဆင့်များဟု ပိုင်းခြားထား၍ လူ့သမိုင်းကိုလည်း ထိုနည်းနှင့်ပိုင်းခြား၍ လေ့လာကြပေသည်။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုတွင်၊ ကျောက်ခေတ်၊ ကြေးညိုခေတ်၊ သံခေတ် စသည့် ခေတ်အပိုင်းများသည် အရေးကြီးသောအပိုင်းအဆင့်များဖြစ်ပေသည်။ ဤ ခေတ်အပိုင်းများကို ပြသည့် စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းရုပ်ပုံများကို၊ ကျောင်းများ၊ ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်များနှင့် သတင်းစာများတွင်ဖော်ပြသည်ကို မကြာခဏတွေ့မြင်ကြသဖြင့်၊ လူအများစုတို့သည် ယင်းစိတ်ကူးယဉ်ရုပ်ပုံများကို မေးခွန်းထုတ်မနေကြတော့ဘဲ၊ လူသားများသည် နည်းပညာကင်းမဲ့၍ အသုံးပြုမည့်လက်နက်ကရိယာကို မသိရှိသည့်ကျောက်ခေတ်တွင် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသည် ဟု လက်ခံမှတ်ယူလိုက်ကြပေသည်။

ဤနောက်ပိုင်းနီအိုလိတစ်ခေတ်မှ ကျောက်နှင့် ခရုခွံဆွဲကြိုးသည်၊ ထိုခေတ်လူသားများ၏ အနုပညာခံစားတတ်မှုနှင့်အတူ၊ ယင်းကဲ့သို့သော ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုအဆောင်အယောင်များကို ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်နည်းပညာများ ရှိကြကြောင်းကို ပြသလျက်ရှိ၏။

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က “ကျောက်ခေတ်” ဟု သတ်မှတ်သောခေတ်ကာလမှ လူတို့တွင်၊ ဝတ်ပြုခြင်း၊ သူတို့ထံသို့ ပို့လာခဲ့သော တမန်တော်များပို့ချသည့် တရားဒေသနာများကို နားထောင်လိုက်နာခြင်း၊ အိမ်များကို ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခြင်း၊ မီးဖိုချောင်တွင် ထမင်းဟင်းများချက်ပြုတ်ခြင်း၊ သူတို့၏အိမ်ထောင်မိသားစုများစုဝေး၍အလာပသလာပပြောဆိုကြခြင်း၊ အိမ်နီးချင်းများသို့ လည်ပတ်ခြင်း၊ သူတို့အတွက် အဝတ်ချုပ်သူများက အဝတ်ချုပ်ပေးခြင်း၊ ဆေးဆရာသမားတော်များက ကုသပေးခြင်း၊ တေးဂီတတွင် စိတ်ဝင်စားခြင်း၊ ပန်းချီဆွဲခြင်း၊ ကျောက်တိုင်များကို ဆောက်လုပ်တည်ထောင်ခြင်း၊ စသည်တို့ရှိခဲ့ကြပေသည်။ အကျဉ်းအားဖြင့် ပကတိလူသားများ၏နေထိုင်မှုပုံစံအတိုင်း နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းသုတေသနများက လူ့သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင်၊ နည်းပညာများနှင့် အသိပညာ အတတ်ပညာများ ပြောင်းလဲခြင်းရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ သို့သော်လည်း လူသားတို့သည် သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် လူသားများအဖြစ်သာ နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၇၀၀၀ မှ ၁၁၀၀၀နှစ်မျှ ကြာခဲ့သော အိုး၊ စားပွဲပုံစံငယ်နှင့် ဇွန်းဟောင်း များသည်။ ထို ခေတ်က လူများ၏ လူနေမှုအဆင့်ကို ပြဆိုလျက် ရှိ၏။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုအရ၊ ထိုခေတ်မှ လူတို့သည်၊ ယဉ်ကျေးစေခြင်းဖြင့် စတင်အခြေချနေ ထိုင်လာတတ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း၊ ဤပစ္စည်း ကိရိယာများသည် ထိုခေတ်မှလူများ၏ ယဉ်ကျေးမှု မှာ ယနေ့ခေတ်ထက်နောက်မကျကြောင်း၊ ယဉ် ကျေးမှု ပြည့်စုံစွာနေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း ပြဆိုလျက် ရှိ၏။ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့ ပြုမှုနေကြသကဲ့သို့၊ သူတို့ သည်လည်း စားပွဲအသုံးပြု၍ထိုင်ကြသည်။ ပန်း ကန်၊ ဓါးမြောင်၊ ဇွန်ခရင်းများကိုအသုံးပြုကြသည်။ ဧည့်ခံကြွေးမွေးကြသည်။ အတိုချုံး၍ ပြောမည်ဆိုပါ

က၊ ယနေ့ခေတ်ကဲ့သို့သော သာမန်လူ့ဘဝအတိုင်း နေထိုင်စားသောက်ကြပေသည်။ တူးဖော် တွေ့ရှိသော ပစ္စည်းကိရိယာများကို လေ့လာကြည့်၍ ခြုံငုံသုံးသပ်ကြည့်ပါက၊ သူတို့သည် အနုပညာလက်ရာများ၊ ဆေး ဝါးကုသရေးဆိုင်ရာပညာများနှင့် နည်းပညာများရှိကြခြင်းလက္ခဏာ အပြည့်အစုံရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပေ သည်။ ထို့ကြောင့် နီအိုလိတစ် (Neolithic)ခေတ်လူများသည်၊ သူတို့၏အလျင်ဦးစွာနေထိုင်ခဲ့သောလူများ နှင့်အတူ နောက်တွင်ပေါက်ဖွားနေထိုင်သူများကဲ့သို့ပင် သာမန်လူ့ဘဝအတိုင်း နေထိုင်စားသောက်ခဲ့ကြပေ သည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၂၀၀၀ ကြာပြီဖြစ်သော ကျယ်သီး

လက်ဝဲ။ ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀၀ လောက်တုံးက အသုံးပြုခဲ့သော ဤအရိုးကျယ်သီးများကိုကြည့်ခြင်း ဖြင့် ထိုခေတ်လူတို့သည် ကျယ်သီးတပ်ထားသော အင်္ကျီများဝတ်ဆင်ကြကြောင်းပြနေပေသည်။ ကျယ် သီးသုံးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် အဝတ်ချုပ်ခြင်း၊ အပ်ချုပ်ခြင်းနှင့် အဝတ်အထည်ယက်လုပ် ခြင်းများ လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၂၀၀၀ကြာပြီဖြစ်သော ပုတီးလုံးများ

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်တို့၏အဆိုအရ၊ လက်ဝဲပုံပါ ကျောက်များသည် ဘီစီ ၁၀၀၀၀ကျော် တုံးက သုံးခဲ့သောပုတီးများဖြစ်သည်။ အလွန်မာ ကျောသော ကျောက်သလင်းများကို ညီညာသော အပေါက်များဖောက်ထားခြင်းသည်၊ သံ သို့မဟုတ် သံမဏိလွန်သွားများကို အသုံးပြု၍ အပေါက်ဖောက် ခြင်းသာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ဤကြေးနီအပ်နှင့် စူးများသည် လွန်ခဲ့သည့် ဘီစီ သက္ကရာဇ် ၇၀၀၀မှ ၈၀၀၀ က ထိုခေတ်မှလူတို့၏ နေထိုင်ပုံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို သိရှိနိုင်မည့်အရေးကြီး သည့်သက်သေအထောက်အထားများဖြစ်ပေသည်။ အပ်နှင့်စူးများကို အသုံးပြုသောလူများသည် လူ သားတို့၏ နေထိုင်ပုံအတိုင်း နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ ကြကြောင်း ထင်ရှား၏။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ပြော သလို တိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ နေထိုင်ခဲ့ကြခြင်းမဟုတ်။

နှစ်ပေါင်း ၁၂၀၀၀ ရှိသော ကြေးနီစူး

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀၀မှ ကြေးနီစူးသည် ထိုခေတ်ရှိ လူများ သတ္တုများကိုတူးဖော်၍အရည်ကြီးပြီး ပုံသွင်း လောင်းသည့်အတတ်ပညာရှိကြောင်း သက်သေဖြစ် ပေသည်။ ကြေးနီသတ္တုရိုင်းသည် မြေနှင့်သက်ရင့်

ကျောက်အထပ်လွှာများအကြားတွင် အမှန်အဖြစ်ရှိ၏။ ကြေးနီသတ္တုရိုင်းများကိုသိရှိ၍ မြေနှင့်ကျောက် အထပ်လွှာများကြားမှတူးဖော်ကာ ကြိုချက်အသုံးပြုနိုင်သည့် ပစ္စည်းကိရိယာအဖြစ် ထုတ်လုပ်နိုင်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် လိုအပ်သည့်နည်းပညာများလည်း ရှိကြမည်သာဖြစ်၏။ ယင်းသို့သော လူ့အဖွဲ့အစည်း သည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ယုံကြည်ကြသလို၊ မကြာသေးမီကမှ ယဉ်ကျေးလာသူများမဟုတ်နိုင်ပေ။

အထက်ပါပုံမှ ပုလွေများသည် အနည်းဆုံး နှစ်ပေါင်း ၉၅၀၀၀ ကြာမြင့်ခဲ့လေပြီ။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ထောင်သောင်းများစွာက လူတို့သည် တေးဂီတ ရသများကို သိရှိခံစားကြ၏။

တူးဖော်ရရှိသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကို သိပ္ပံနည်းကျကျ လေ့လာသောအခါ၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က အများလူထုအားဝါဒဖြန့်ရိုက်သွင်းထားသည့် ပုံစံများနှင့် အင်မတန်ခြား နားသောအဖြစ်များ ပေါ်လွင်လာပေသည်။ လူတို့အသုံးပြုခဲ့သော လက်နက်ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ အပ်များ၊ ပုလွေအစအနများ၊ ကိုယ်ပိုင်အသုံးအဆောင် အဆင်အယင်များ၊ စသည်တို့ကို လေ့ လာကြည့်ခြင်းဖြင့်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူမှုရေးအရ၊ လူသားများသည် အစဉ်တစိုက် ခေတ်အဆက် ဆက် သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် ယဉ်ကျေးသော လူနေမှုစနစ်ရှိခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရပေသည်။

ဤလူသုံးပစ္စည်းသည် အော့ဘ်စီဒီယံခေါ် အလွန်မာ ကျောသော အနက်ရောင်ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်ထား၍၊ ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀၀ ကျော်က ပစ္စည်းဖြစ်၏။ အော့ဘ်စီဒီယံကျောက်ကို ဤပုံစံမျိုးရအောင် အခြား ကျောက်များဖြင့် ရိုက်နှက်ခြင်းဖြင့်မပြုလုပ်နိုင်ချေ။

ဤရှေးဟောင်းကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း ဇွန်းများသည်၊ ထိုခေတ်က လူများသည်လည်း ဇွန်းများကိုအသုံးပြု၍ စားသောက်ကြကြောင်း ထင်ရှားစေပေသည်။ ဤအချက်သည်လည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ပြောသလို ခေတ်ဟောင်းလူတို့သည် ခေတ်နောက်ကျကြသည်ဟူသောအဆို မှားယွင်းကြောင်းထင်ရှားစေသော အထောက်အထားတစ်ခုဖြစ်၏။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း သိန်းပေါင်းများစွာက လူများသည်လည်း၊ ယူခေတ်လူများကဲ့သို့ပင်၊ အိမ်ဆောက်လုပ်၍နေထိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အဝတ်အထည်များကိုထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဆွေမျိုးညာတိများထံ အလည်အပတ်သွားခြင်း၊ တေးဂီတတွင်စိတ်ဝင်စားခြင်း၊ ပန်းချီဆွဲခြင်း၊ လူနာများကို ကုသကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဘာသာယုံကြည်မှုအရ ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ခြင်း၊ စသည့် သာမန်လူ့ဘဝလုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း နေထိုင်လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ကြပေသည်။ ဘုရားသွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပို့လွှတ်သောတမန်တော်မြတ်များ၏ သွန်သင်ချက်များကို လိုက်နာသူတို့သည်၊ တစ်ပါးတည်းသောအရှင်မြတ်ကိုသာ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြ၍၊ အခြားသူများက ရုပ်ထုများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြလေသည်။ ဘုရားသွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သည် ကိုယ်ကျင့်တရားသီလစောင့်ထိန်းကြ၍၊ အခြားသူတို့သည် အယူသည်းမှုများဖြင့် ပူဇော်ပသမှုအမျိုးမျိုးရှိကြလေသည်။ သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင်၊ ယူ့မျက်မှောက်ခေတ်ကဲ့သို့ပင်၊ ဘုရားသွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ရှိကြသလို၊ ဘုရားတရားမဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများလည်း ရှိခဲ့လေသည်။

လူ့သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင်၊ ရိုးရိုးနှင့်ပိုမိုရှေးကျသောပုံစံအတိုင်း နေထိုင်လုပ်ကိုင်စားသောက်သူများရှိသလို၊ ပိုမိုယဉ်ကျေးတိုးတက်သည့်ပုံစံဖြင့် နေထိုင်လုပ်ကိုင်စားသောက်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းသည်လည်း ပြိုင်တူရှိစမြဲဖြစ်ပေသည်။ ယူ့မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ကမ္ဘာ့အပိုင်းတစ်ပိုင်းတွင် အာကာသသို့ဂြိုဟ်တုများလွှတ်၍ သွားလာနေသည့်အချိန်တွင် အခြားအပိုင်းတစ်

ဤပုံတွင်တွေ့ရသော နှစ်ပေါင်း ၄၀၀၀၀ ကျော်ကြာ ဟောင်းနှမ်းပြီဖြစ်သော ပုလွေအပိုင်းသည်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ပြောသည့် မျောက်ဝံတစ်ပိုင်းပူအောင်းလူများ မရှိခဲ့ကြောင်းသက်သေသာဓကတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ အနောက်နိုင်ငံပုလွေကဲ့သို့ အသံနိမ့်မြင့်ခုနစ်ဆင့်ရှိ ဤပုံမှပုလွေများကို လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်း များစွာကတည်းက တီမှုတ်အသုံးပြုခဲ့ကြပြီဖြစ်ကြောင်း သိပ္ပံသုတေသနများက ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

ပိုင်းတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အသုံးပြုခြင်းကိုပင် မသိသေးသူများလည်း ရှိနေကြသဖြင့်၊ အီဗိုလူးရှင်း သမိုင်းဟု မှည့်ခေါ်သောခေတ်များမရှိကြောင်း ထင်ရှားသောအထောက်အထားပင်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်၊ ထိုဂြိုဟ်တုအာကာသယာဉ်များကို ဆောက်လုပ်နိုင်သူတို့သည် အီဗိုလူးရှင်း (တစ်စတစ်စဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်စဉ်) ပိုမို၍ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သဖြင့် အသိဉာဏ်နှင့်ကိုယ်ကာယ အားဖြင့် ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးကြသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အခြားသူတို့သည်လည်း မျောက်ဝံဗီဇ အတိုင်း ကျန်ရစ်နေသေးသည်ဟု မပြောနိုင်ပေ။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းခြားနားချက်တို့သည်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုခေတ်တို့၏ ခြားနားခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတွေ့ရှိချက်များကို မဖြေရှင်းနိုင်ကြပေ။

Evolutionists Cannot Account for Archaeological Discoveries

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ လူ့သမိုင်းကို ဆန်းစစ်ကြည့်ပါက၊ လူသားတို့၏ ဘိုးဘေးများ သည် နေ့စဉ်ဘဝတွင် မည်ကဲ့သို့နေထိုင်စားသောက်ခဲ့ကြသည်ကို ရုပ်ပုံဆွဲ၍အသေးစိတ်ဖော်ပြ ထားကြသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ ထိုသို့သောဩဇာရှိရှိ ယုံကြည်ထိုက်သည့်ပုံစံဖြင့် တင်ပြ ထားချက်များကို စိတ်ဝင်စားသူတို့သည်၊ ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ဘာသာရပ်ကို သိကျွမ်းမှုမရှိပါ က၊ ယင်းလှပ၍ အနုပညာလက်ရာမြောက်သောရုပ်ပုံများသည် သိပ္ပံပညာအရ သက်သေခိုင်လုံ သောအချက်များဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု သမန်ကာရှုကာ လက်ခံလိုက်ကြပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီ တို့သည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းမကကြာညောင်းခဲ့သည့်အခါသမယတွင် သူတို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ကြည့်မြင်လေ့လာခဲ့ကြသယောင်ယောင်၊ အလွန်အသေးစိတ်၍ ဖော်ပြကြပေ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘေးများသည် မတ်တပ်ရပ်နိုင်ကြပြီဖြစ်သဖြင့်၊ သူတို့၏လက်များကို မည်သို့ဆက်လက်အသုံးချရမည်ကို မသိကြသောကြောင့်၊ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများကို လက် နက်ကိရိယာများပြုလုပ်ကြပြီး၊ နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျောက်နှင့်သစ်သားများဖြင့် ပြုလုပ် ထားသော လက်နက်အသုံးအဆောင်ကိရိယာများကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်—ဟု ပြောပြကြသည်။ နောင်နှစ်အတန်ကြာမှ သူတို့သည် သံ၊ ကြေးနီနှင့် ကြေးဝါများကို စတင်အသုံးပြုကြသည်ဟု ဆက်၍ ပြောကြ၏။ အမှန်မှာ ထိုရှင်းပြချက်များသည်၊ သိပ္ပံနည်းကျသော သက်သေအထောက် အထားမရှိဘဲ၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က သူတို့၏ယုံကြည်ချက်အတွက်သက်သက် ဘက်လိုက်၍ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပါရဂူ ပေါလ် ဘားနီက သူ၏ *Archaeology: A Very Short Introduction* ခေါ်စာအုပ်တွင်၊ လူသားများ၏အီဗိုလူးရှင်းဇာတ်လမ်းသည် သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်အမြောက်အမြားက အခြေခံကြသော ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်တစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သည်ဟု ရေး သားထားပေသည်။ သူ့အနေနှင့် ပုံပြင်ဟူသောစကားကို အပြုသဘောအနေဖြင့် သုံးထားခြင်း ဖြစ်သော်လည်း၊ အမှန်တကယ်လည်း ဟုတ်နေပါသည်ဟု ဆက်လက်ဖော်ပြထားပေသည်။ ထို့ နောက်၊ လူသားတို့ တစ်စတစ်စဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာခြင်းဟူသည့်၊ ချက်ပြုတ်ခြင်းနှင့်မီးပုံများ၊ မှောင်မဲနေသည့်ဂူများ၊ လက်နက်ကိရိယာပြုလုပ်ခြင်း၊ အိုမင်းခြင်း၊ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားခြင်းနှင့် သေခြင်းစသည့်အစဉ်အလာဓလေ့များကို စာဖတ်သူတို့စဉ်းစားကြည့်ရန်ဖိတ်ခေါ်ထားသည်။ ထို အလေ့အထများကို အစီအစဉ်တသိတတန်းကြီးဖြစ်အောင် မှန်းဆစဉ်းထားခြင်းသည်၊ မည်မျှ သောအရိုးစုများနှင့်ကြွင်းကျန်နေသည့် သဲလွန်စအရာဝတ္ထုများအပေါ်အခြေခံထားကြသည်။ သို့ မဟုတ် စာပေအတိုင်းအတာအရ သာလျှင်ဖြစ်သည်။ စသည်တို့ကိုလည်း စဉ်းစားသင့်ကြောင်း ညွှန်ပြထားပေသည်။ ဘားနီက လူသားများ၏အီဗိုရှင်းသည် စာပေနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အတိုင်း အတာသာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း သူမေးထားသောမေးခွန်းကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အဖြေမပေးထားပေ။

ပြောင်လက်အောင်တိုက်စားထားသောကျောက် လိမ်လည်မှုတစ်ခု The "Polished Stone" Deception

ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများအနက် သိသိသာသာထင်ရှားသော ကျောက်ပစ္စည်းများ ယနေ့အထိ တွေ့ရှိရသေးသည်။ ထိုကဲ့သို့ မာကျောသောကျောက်များကို တိကျသည့် ပုံစံရရှိအောင် ထွင်းဖောက်ရန် ယေဘုယျအားဖြင့် သံမဏိလက်နက်ကရိယာတန်ဆာပလာများကို အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပေသည်။ ကျောက်ခဲအသုံးပြု၍ အခြားကျောက်ခဲတစ်လုံးကို လိုအပ်သည့်ပုံစံရရှိရန် ထုထောင်းခြင်း တိုက်ပွတ်ခြင်းဖြင့် မဖြစ်နိုင်ချေ။ နှမ်းဖက်ကျောက် (Granite) လောက်မာကျောသောကျောက်ကို ပုံစံကျအောင်နှင့် မျက်နှာပြင်ပြောင်လက်အောင် သွေးရန်နည်းပညာနှင့်ပစ္စည်းများစုံလင်ရပေမည်။

ရှေးဟောင်းကျောက်ပစ္စည်းအမြောက်အမြားသည် တိကျသောဖြတ်တောက်ရာများနှင့်အတူ အထူးတောက်ပြောင်လျက်ရှိနေသေးသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုအရ “တိုက်စားခြင်းကြောင့် ပြောင်လက်နေသောကျောက်ခဲတစ်ခုသည် သိပ္ပံနည်းမကျချေ။ ပြောင်လက်အောင်သာသာအလျောက် တိုက်စားထားသည့် ကျောက်များသည် နှစ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီ၍ ပြောင်လက်နေနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ထိုကျောက်များ ပြောင်လက်နေခြင်းသည် သံမဏိကဲ့သို့သောကရိယာများဖြင့် ဖြတ်တောက်ပွတ်တိုက်ခြင်းကြောင့် အတွင်းသားများ ပေါ်လာ၍ နှစ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ပြောင်လက်ကျန်နေခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါပုံမှ လက်ဝဲဘက်ပုံလက်ကောက်သည် စကျင်ကျောက် (marble) ဖြစ်၍၊ လက်ျာဘက် လက် ကောက်မှာ မီးတောင်ချော်ကျောက်နက် (basalt) ဖြစ်၏။ ဘီစီ ၅၅၀၀ မှ ၉၀၀၀ အထိကြာရှည်ဟောင်း နှမ်းပြီဖြစ်၏။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ထိုခေတ်ကာလတွင် ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်သောကရိယာတန်ဆာပလာများကိုသာ အသုံးပြုကြသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း၊ စကျင်ကျောက်နှင့် မီးတောင်ချော်ကျောက်နက်များသည် အထူးမာကျောသောကျောက်များဖြစ်သဖြင့်၊ ဤကဲ့သို့ပုံစံတကျခိုင်းအောင်ဖြတ်တောက်နိုင်ရန် သံမဏိအသွားများနှင့် လိုအပ်သည့်စက်ပစ္စည်းများရှိရပေမည်။ သံမဏိအသွားနှင့်စက်ပစ္စည်းများမရှိဘဲ ဤကဲ့သို့တိကျစွာဖြတ်တောက်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ အကယ်၍ လူတစ်ယောက်အား ကျောက်ခဲတစ်လုံးပေး၍ ဤကဲ့သို့သောလက်ကောက်တစ်ကွင်းရအောင် လုပ်ခိုင်းပါက မည်မျှအထိ အောင်မြင်ပါမည်နည်း။ ကျောက်ဖြင့်ပွတ်တိုက်ခြင်းဖြင့် ဤကဲ့သို့သောလက်ကောက်တစ်ကွင်း ပြုလုပ်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထို့ထက်မက၊ ဤလက်ကောက်များကို ပြုလုပ်သူသည် လှပခြင်း၏ ရသကို ကောင်းစွာ ခံစားတတ်၍၊ နားလည်သဘောပေါက်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

အထက်ပါပုံတွင် အောက်စီဒီယံကျောက်နှင့် အရိုးများဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော လက်သုံးပစ္စည်းကိရိယာများကို ပြထား၏။ ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ချိတ်များ၊ ဇွန်းများ၊ ပုတီးများပါဝင်နေသည်။ ဤကဲ့သို့တိကျချောမွတ်သည့်ပုံစံပါသော ကိရိယာတန်ဆာပလာများကို ကျောက်ခဲများဖြင့် ထုထောင်းပွတ်တိုက်ခြင်းဖြင့် မရနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားလျက်ရှိပေသည်။ ကျောက်ခဲဖြင့် ထုခြင်းဖြင့် အရိုးများသည် လိုအပ်သည့်ပုံစံထွက်လာဘဲ ကွဲအက်ကျေမွသွားရုံသာရှိပေမည်။ အမာကျောဆုံးကျောက်များကိုသုံး၍ ပြုလုပ်လျှင်ပင် တိကျစွာဖြောင့်တန်း ချွန်ထက်နေအောင်လည်း မလုပ်နိုင်ပေ။ ဤကျောက်များသည် မာကျောသောကိရိယာဖြင့် အသီးများကို လှီးသကဲ့သို့ လှီးဖြတ်ထားပုံထွက်နေသည်။ မျက်နှာပြင်သည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီများပြောသလို ပွတ်တိုက်ဆေးကြောခြင်းဖြင့်သာ ပြောင်လက်နေခြင်းမဟုတ်ဘဲ လိုအပ်သည့် ပုံစံရအောင် ထက်မြက်သည့် ကိရိယာဖြင့်ဖြတ်တောက်ခြင်း

ကြောင့် ပြောင်လက်နေကြောင်းထင်ရှားနေပေသည်။ ဤပစ္စည်းများကို ပြုလုပ်သူသည် သူလိုအပ်သည့် ပုံစံရအောင် ပြုလုပ်ရန် သံသို့မဟုတ်သံမဏိပစ္စည်းကိရိယာများရှိရမည်။ မာကျောသောကျောက်တုံးကျောက်ခဲများကိုသံမဏိကဲ့သို့သောအရာ သို့မဟုတ် ၎င်းထက်မာသည့် အရာများဖြင့်သာ ပုံစံကျအောင် ဖြတ်တောက်နိုင်ပေသည်။

ဤ ရုပ်ပုံများထွင်းထားသော ကျောက်ပြားသည် သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀၀ ရှိလေပြီ။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုအရထိုခေတ်ကာလတွင် ကျောက်ဖြင့်လုပ်သော လက်နက်ကိရိယာအကြမ်းများသာ သုံးကြသည်။ သို့သော်လည်း ဤကဲ့သို့သောအလုပ်ကို ကျောက်အချင်းချင်းသာပွတ်တိုက်၍ မလုပ်နိုင်ချေ။ ဤကဲ့သို့ ပြတ်သားထင်ရှားသောပုံထွင်းနိုင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီများကသင့်တော်သည့်ရှင်းလင်းချက် မည်သို့မျှမပေးနိုင်ကြချေ။ ဤလုပ်ငန်းကို ဉာဏ်ပညာရှိသည့် လူသားများက အခြားလက်ရာများနည်းတူ လက်နက်ကိရိယာကောင်း အသုံးပြု၍ ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

သည့် လက်ကောက်၊ နားဆွဲနှင့် ဆွဲကြိုးပုတီးများကိုလည်း ကျောက်အချင်းချင်းတိုက်ပွတ်ခြင်းဖြင့် မပြုလုပ်နိုင်ချေ။ ထိုဝတ္ထုပစ္စည်းများဖြင့် ပုတီးများပြုလုပ်ရန် သေးငယ်သည့်အပေါက်များကိုလည်း ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများကို အသုံးပြု၍ ဖောက်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းပစ္စည်းများအပေါ်တွင် ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများဖြင့် ပွတ်တိုက်၍ လှပသည့်ပုံစံများထွင်းရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ယင်းပစ္စည်းများတွင် ရှိနေသည့် တိကျပြတ်သားသောပုံစံများကပင် ထိုကျောက်များထက် မာကျောသောသတ္တုလက်နက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုကြောင်း ပြလျက်ရှိပေသည်။

အမှန်မှာ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြေမပေးထားသည့်အချက် အမြောက်အမြားရှိနေပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းအတွေးအခေါ်ကို လိုက်နာသူတစ်ယောက်အတွက် အဖြေရှာ၍ ရနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ကျောက်ခေတ်ကို ညွှန်းလေ့ရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ညွှန်းသည့်ကျောက်ခေတ်တွင် တိကျပြတ်သားသည့်ရုပ်ပုံများကို ကျောက်ပြားများအပေါ်တွင် မည်သို့ထွင်းနိုင်ခဲ့ကြသည်ကိုဖြင့် အဖြေမပေးနိုင်ကြပေ။ ထိုနည်းတူစွာ ခိုင်ခံ့ဆောအကောင်ကြီးများက ပျံသန်းနေသောပိုးကောင်များကို ဖမ်းစားရန် ကြိုးစားရင်း အတောင်ပေါက်လာခဲ့သည်ဟု ပြောကြသော်လည်း ထိုအတောင်ပါသောပိုးကောင်တစ်ကောင်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပထမဦးဆုံး မည်ကဲ့သို့စတင်ပျံသန်းနိုင်ခဲ့သည်ကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ယင်းကိစ္စများကို သူတို့က မေ့ထားလိုက်ကြပြီး အခြားသူများကိုသာ အဖြေရှာရန် ချန်ထားကြပေသည်။

ကျောက်တုံးကျောက်ပြားများကို ပုံစံတကျ ထွင်းနိုင်ရန်အလုပ်သည် လွယ်ကူသည့် အလုပ်မဟုတ်ချေ။ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်အထိ ကျန်ရှိနေသည့် ချွန်ထက်သည့် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများသည် ကျောက်အချင်းချင်း ပွတ်တိုက်၍ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပစ္စည်းများမဟုတ်ပေ။ မီးတောင်ချော်ကျောက်၊ စကျင်ကျောက်နှင့် နှမ်းဖတ်ကျောက် စသည့် မာကျောသောကျောက်များကို ဖြတ်တောက်၍ ပုံစံတကျ ပြုလုပ်ရန် သံမဏိအသွားပါသော တွင်ခုံများ၊ တစင်းများနှင့် ရွှေပေါများကို အသုံးပြုရ၏။ ထိုနည်း၎င်း၊ ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်

ပုဆိန်သွားနှင့်တူသော ဤ
ကျောက်သည် သက်တန်း
၅၅၀၀၀၀နှစ်ရှိ၏။ ဤကဲ့
သို့ ထက်မြက်အောင် ဖြတ်
နိုင်ရန် သံမဏိအသွားများ
ကိုအသုံးပြုရမည်။

နိခါတကဗေဒပညာရှင်များနှင့် သိပ္ပံပညာပါရဂူအမြောက်အ
မြားတို့ကလည်း အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ မှန်းဆချက်အတိုင်း
ထိုပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းရှိမရှိ စမ်းသပ်ခဲ့ကြပေ
သည်။ ဥပမာ၊ ပါမောက္ခကလော့စ် ရှမိဒ်က တူရကီနိုင်ငံ ဂို
ဘောကလီ တေပီ အရပ်၌ အလုပ်သမားများကို အီဗိုလူးရှင်းဝါ
ဒီတို့တင်ပြသည့်ကျောက်လက်နက်ကိရိယာမျိုးပေး၍၊ သက်
တန်းနှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀၀၀ခန့်ရှိသည့် ကျောက်ကို ပုံစံဖော်ခြင်း
လေသည်။ ၂နာရီခန့်အပတ်တကုတ် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြရာ
တွင်၊ မထင်ရှားသည့်အနားသားများသာပါသော ပစ္စည်းကို ရ
ရှိလေသည်။

မည်သူမဆို၊ မိမိအိမ်တွင် ထိုစမ်းသပ်ချက်ကို လုပ်နိုင်
ပါသည်။ နှမ်းဖတ်ကျောက်တစ်တုံးလောက်ကိုယူ၍၊ လွန်ခဲ့
သည့် နှစ် ၁၀၀၀၀၀ခန့်က လူများအသုံးပြုသည်ဆိုသော လုံ
သွားတစ်ခုကို၊ ထိုနှမ်းဖတ်ကျောက်နှင့် ကျောက်ခဲကလွဲ၍
အခြားသံပစ္စည်းကိရိယာကို မသုံးဘဲ ပြုလုပ်ကြည့်ပါ။ အသင်
မည်မျှအောင်မြင်နိုင်မည်ဟု ထင်ပါသနည်း။ ထိုရှေးဟောင်း
ပစ္စည်းများကဲ့သို့၊ အနားသားထက်မြက်၍၊ ပုံစံကျကျ ချော

မွတ်ချွန်ထက်သော လုံသွားသို့မဟုတ် ကိရိယာတစ်ခုခုကို လုပ်နိုင်ပါမည်လော။ အလျား
အနံ့တစ်မိတာစီလောက်ရှိသည့် နှမ်းဖတ်ကျောက်တုံးတစ်တုံးပေါ်တွင်၊ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ပုံ
ပေါ်အောင် နောက်ထပ်ကျောက်တုံးတစ်တုံးဖြင့် ပွတ်တိုက်၍ထွင်းကြည့်ပါ။ သံမဏိအသွားကဲ့
သို့ မာကျောသောပစ္စည်းကိရိယာမသုံးဘဲ ချွန်ထက်သည့် လုံသွားကိုလည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်ပုံ
ကိုလည်းကောင်း ထုထွင်းနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ကျောက်ဖြတ်ခြင်း၊ ကျောက်ထွင်းခြင်း၊ စသည်တို့မှာ သူတို့ပိုင်ဆိုင်သော အတတ်ပညာ
ဖြစ်သည်။ ထိုအတတ်ပညာကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် တံစဉ်းများ၊ တွင်းခုံများနှင့် အခြားကိရိ
ယာပစ္စည်းများ လိုအပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စည်းများကို ပြုလုပ်သောခေတ်တွင် “ရှေး
ဟောင်း” နည်းပညာသည်လည်း တိုးတက်နေပြီးဖြစ်ရမည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုအရ၊
ကျောက်ကိုသာအသုံးပြုတတ်၍ အခြားအတတ်ပညာနည်းပညာများမရှိသေးပါ ဟူသောအဆို
သည်၊ စိတ်ကူးယဉ် ဒဏ္ဍာရီသာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့ပြောသည့် “ကျောက်ခေတ်” မရှိခဲ့ဘူး
ချေ။

သို့သော်လည်း၊ ထိုကျောက်ပစ္စည်းများကို ပုံစံကျအောင်လုပ်နိုင်သည့် သံမဏိနှင့်သံ
ပစ္စည်းကိရိယာများသည်၊ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်ကာလအထိ မကျန်ရစ်နေခြင်းမှာလည်း
ယုတ္တိရှိပေသည်။ သဘာဝအလျောက် စိုထိုင်းမှုနှင့် ငရဲမီးအချဉ်ခါတ်ပါသည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်
သတ္တုပစ္စည်းကိရိယာများသည် အောက်ဆိုင်အဖြစ်ခါတ်ပြောင်းသွားပြီး ပျောက်ကွယ်သွားပေ
သည်။ ကျောက်ပစ္စည်းများသည် ထိုသို့ပျောက်ကွယ်သွားရန် အချိန်ပိုမိုကြာညောင်းသဖြင့်၊
နောက်ဆုံးကျန်ရစ်မည့်ပစ္စည်းအတိုအစများမှာ၊ သူတို့ပြုလုပ်သော ကျောက်ပစ္စည်းများသာ ဖြစ်
ပေသည်။ ထိုအပိုင်းအစများကိုသာကြည့်ပြီး၊ ထိုခေတ်ကာလတွင် ကျောက်များကိုသာ အသုံး
ပြုတတ်ကြသည်ဟု နိဂုံးချုပ်ခြင်းသည် သိပ္ပံနည်းမကျချေ။

ကျောက်ကို ကျောက်ဖြင့် ပန်းပုထုထွင်း၍ မရနိုင်
You Can't Curve Stone With stone

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀၀မှ ပုံစံဒီဇိုင်း ထွင်းထားသော ကျောက်များ။

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၁၀၀၀မှ ကျည်ဖွေများ

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၁၀၀၀ မှ ကျောက်ပုလဲလုံးများ

မာလာကိုက်(ပါလဒုတ္တာ)ဆေးချယ်ထားသော ဘီစီ ၉၀၀၀-၁၀၀၀၀မှ ကျောက်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသောပစ္စည်း။

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀၀ခုနှစ်လောက်က ထိပ်ချိုင့်၍ မြှုပ်သွင်းစီခြယ်ထားသော၊ သပ်နှင့်တူသည့်ကျောက်။

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀၀ခုနှစ်လောက်က တူ။

ဤပစ္စည်းကရိယာများသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀၀ မှ ၁၁၀၀၀ခုနှစ်အထိဟောင်း နှမ်းသောပစ္စည်းများဖြစ်သည်။ အိပိုလူးရှင်းများ၏အဆိုအတိုင်း ထိုခေတ်ကလူများက ကျောက်ဖြင့်လုပ် သော ကိရိယာများကိုသာအသုံးပြုသလို၊ ကျောက်အချင်းချင်းတိုက်ပွတ်၍ လုပ်နိုင်မလုပ်နိုင်ကို တွေးစမ်း ကြည့်ပါ။ ပုံအမှတ် ၃ မှာကဲ့သို့ ညီညာသည့်အပေါက်ကို ဖောက်ကြည့်ပါ။ သင့်လက်ပေါ်တွင် အကြိမ် ပေါင်းမည်မျှရိုက်သော်လည်း ဤကဲ့သို့ညီညာသောအပေါက်ကို ရနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ဤသို့သောအပေါက် ရနိုင်ရန် သင်သည် သံမဏိကဲ့သို့ ပို၍မာကျောသောပစ္စည်းကိရိယာ ကို အသုံးပြုရပါမည်။

အမှန်စင်စစ်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီအမြောက်အမြားတို့သည်၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများက ဒါဝင်ဝါဒကို လုံးဝထောက်ခံခြင်းမရှိကြောင်းကို လက်ခံဝန်ခံကြပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင် ရစ်ချာဒ်လီကီက၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီဖြင့်၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း တွေ့ရှိချက်များ၊ အထူးသဖြင့် ကျောက်ပစ္စည်းကိရိယာများကို ဖြေရှင်းနေ၍မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ဝန်ခံထားပေသည်။

အမှန်မှာ၊ ဒါဝင်တွေးဆချက်၏ မလျော်ကန်မဖြစ်နိုင်ခြင်းအတွက် အခိုင်လုံဆုံးသက်သေအထောက် အထားသည်၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းများတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ ဒါဝင်၏အ ဆိုများသည် မှန်ကန်ပါက၊ ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့်စတင်လမ်းလျှောက်လာခဲ့သည့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း များ၊ နည်းပညာအဆင့်ဆင့်များနှင့် ဦးနှောက်ကြီးထွားလာသည့်အဆင့်များ၏ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း များကို တွေ့ရှိရမည်သာဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့ရပါ။ သမိုင်းဦးခေတ်မှတ်တမ်းတစ်ခုတည်း ကပင် ဒါဝင်၏တွေးဆချက် (hypothesis) မှားကြောင်း သက်သေပြရန် လုံလောက်ပေသည်။ ၎င်း မှာ ကျောက်လက်နက်ပစ္စည်းကိရိယာများပင် ဖြစ်၏။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ စိတ်ကူးယဉ်ဖန်တီးထားသော သမိုင်းကာလအစဉ်

The Fictitious Evolutionist Chronology

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်၊ သမိုင်းကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင်၊ အရာဝတ္ထုများကို အဓိ ပွါယ်ဖော်ရာ၌ သူတို့၏တရားသေယုံကြည်သည့်သီအိုရီများနှင့် ကိုက်ညီအောင် ဖော်ကြသည်။ ကြေးညိုလက်ရာပစ္စည်းအမြောက်အများထုတ်လုပ်သောခေတ်ကို ကြေးညိုခေတ်ဟု သတ်မှတ် ၍၊ သံကိုမူ မကြာသေးမီကမှ စတင်အသုံးပြုသည်ဟု အဓိပွါယ်ဖော်ကြသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ရှေးပဝေသနီယဉ်ကျေးမှုခေတ်တွင်မူကား သတ္တုပစ္စည်းများကို မသိရှိကြဟု အဆိုပြုကြသည်။

အထက်ကဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ သံ၊ သံမဏိနှင့် အခြားသတ္တုများသည် ကျောက်များ ထက် သံချေးတက်ပျက်စီးပျောက်ကွယ်ရန်များစွာပိုမိုလွယ်ကူပေသည်။ ကြေးညိုကဲ့သို့သော သတ္တုရောများသည် အောက်စီဂျင်ဓာတ်စားသဖြင့် ချေးတက်ပျောက်ကွယ်ရန် ပို၍ကြာမြင့်သ ဖြင့် အခြားသတ္တုများထက် ပို၍ကြာရှည်ခံနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် တူးဖော်ရရှိသော ကျောက်ပစ္စည်း များသည် ကြေးညိုများထက် သက်တန်းပိုများ၍၊ ကြေးညိုပစ္စည်းများသည် သံပစ္စည်းများထက် သက်တန်းပိုများမည်မှာ သဘာဝအလျောက်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤအချက်ကြောင့် သံဖြင့်ပြုလုပ် သောကိရိယာပစ္စည်းများသည် အနှောင်းဆုံးသက်တန်းရှိခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ကြေးညိုပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်အသုံးပြုသောလူ့အဖွဲ့အစည်းသည်၊ သံပစ္စည်းများကို မသိကြောင်း၊ ကြေးညိုပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်အသုံးပြုသော လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် သံနှင့် အခြားသတ္တုပစ္စည်းများကို အသုံးမပြုကြောင်း၊ စသည့်အဆိုများသည် ယုတ္တိမရှိပေ။

ဤကြေးနီအစများသည် ဘီစီ ၈၀၀၀မှ ၁၀၀၀၀ ခုနှစ်အထိ ဟောင်းနွမ်း၍၊ ပုတီးအဖြစ်အသုံးပြုခဲ့ သည်ဟု ထင်ရ၏။ ထိုခေတ်က လူများသည် ကြေးနီသတ္တုရိုင်းကို ရှာဖွေတူးဖော်ထုတ်ယူ၍ ၎င်းကို ကြိုချက်အသုံးပြုသည့် အတတ်ပညာ ရှိ ကြကြောင်း ထင်ရှား၏။

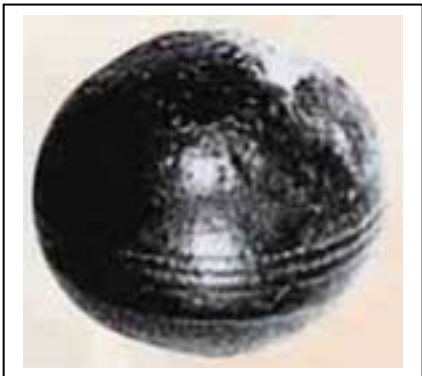
ကြေးနီ၌ သွတ်၊ အာဆီနစ်၊ အင်တီ မိုနီနှင့် ဒန်သတ္တုများကို ရောစပ်ပေးခြင်းဖြင့် ကြေးညိုသတ္တုရောကိုရရှိ၏။ ကြေးညိုပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သူသည် သွတ်၊ အာဆီနစ်၊ အင်တီမို နီနှင့် ဒန်သတ္တုများကို သိရှိသည့်ပြင်၊ ထိုသ တ္တုတစ်ခုချင်းကို အရည်ပျော်စေမည့် အပူချိန် အ ရည်ပျော်စေပြီး နောက်ဆုံးရောစပ်မည့်အိုး ကိုလည်း သိရှိရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသတ္တုများ ကိုလည်းရှိရမည်ဖြစ်သည်။ ဤအသိပညာ

အတတ်ပညာများမရှိဘဲ လိုအပ်သည့်သတ္တုရောကို အောင်မြင်စွာထုတ်လုပ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ကြေးနီသတ္တုရိုင်းသည် ကျောက်လွှာအထပ်များတွင် အမှုန်များနှင့်ပုံဆောင်ခဲအသွင်များ ဖြင့်တည်ရှိသည်။ ယင်းကို သဘာဝကြေးနီဟုခေါ်ကြသည်။ ကြေးနီကို အသုံးပြုသည့် လူ့ အဖွဲ့အစည်းသည်၊ ကျောက်လွှာများအကြားရှိ ဤကြေးနီမှုန်များကို ခွဲခြားသိရပေမည်။ ထို့ နောက် ကျောက်လွှာများမှတူးဖော်ယူဆောင်လာ၍ ကြိုချက်စစ်ထုတ်တတ်ရပေမည်။ ကျောက် နှင့် သစ်သားများဖြင့်သာ ပြုလုပ်ထားသောလက်နက်ကိရိယာများဖြင့် ဤသို့တူးဖော်ထုတ်လုပ် နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေပေသည်။

ကြေးနီသတ္တုရိုင်းကို အရည်ပျော်စေရန် အပူချိန် ၁၀၈၄ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၈၄ ဒီဂရီ ဖါရင်ဟိုက်)အထိ အပူပေးရ၏။ လုံလောက်၍ကန့်သတ်သည့် လေကိုလည်းအစဉ်ပေးနေရ၏။ ကြေးနီပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် လိုအပ်သည့်အပူပေးတတ်ပြီး၊ လို အပ်သော သတ္တုကြိုအိုးများ၊ ကြိုခွက်များနှင့် မီးညှပ်များရှိရပေမည်။

ဤကား၊ ကြေးနီသတ္တုကြိုချက်နည်း အကျဉ်းချုပ်သာဖြစ်ပါသည်။ ကြေးနီသည် ပင်ကို အားဖြင့် ပျော့ပြောင်းသောသတ္တုဖြစ်သဖြင့် အပူပေးထားပါက ၎င်းကို ချွန်ထက်သောကိရိယာ များဖြင့် ကြာရှည်စွာ ကိုင်ညှပ်ထား၍မရချေ။ ထို့ထက်မက၊ သွတ်၊ ဒန်နှင့်အတူ အခြားသတ္တု များကို ထပ်ရောပေးရန်လည်း၊ ထိုသတ္တုအသီးသီးတို့ကို ပေးရမည့်အပူချိန်နှင့် ကိုင်တွယ်နည်း တို့သည်လည်း တစ်ခုချင်းအတွက် ကွဲပြားခြားနားပေသည်။ ဤအချက်များကပင်၊ သတ္တုနှင့် သတ္တုရော ထုတ်လုပ်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် လိုအပ်သည့် အသေးစိတ်အတတ်ပညာရှိရပေ မည်။ ထိုကဲ့သို့သော လူ့အဖွဲ့အစည်းသည်၊ သံနှင့်သံပစ္စည်းများကို မတွေ့ရှိ အသုံးမပြုတတ် သေး ဟူသောအတွေးသည် လုံးဝယုတ္တိမရှိချေ။

ဤသတ္တုလုံးသည် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် တွေ့ရှိသည့် နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်းများစွာ ဟောင်းပြီဖြစ်သော ရာပေါင်း များစွာသောပစ္စည်းများအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပုံစံတကျ ဖြစ်နေသော ချိမ့်အကြောင်းနှစ်ကြောင်းသည်၊ သဘာဝအ လျောက် အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်း မဟုတ်နိုင်ပေ။ ဤတွေ့ရှိ ချက်သည်၊ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်းများစွာကတည်း ကစ၍၊ လူတို့သည် သတ္တုပေါ်တွင် အရာအကြောင်းများ ထွင်း နိုင်ကြပြီဖြစ်ကြောင်း ပြလျက်ရှိ၏။

၁၉၁၂ခုနှစ်တွင် ဥက္ကလာဟိုမားပြည်နယ် သောမတ်မြို့မှ မြူနီစီပယ် လျှပ်စစ်စက်ရုံမှ အလုပ်သမားနှစ်ယောက်သည်၊ ကျောက်မီးသွေးတင် နေစဉ် အသုံးပြုနိုင်ရန်ထက်ကြီးလွန်းနေသည့် ကျောက်မီးသွေးတုံးတစ် တုံးကို ရိုက်ခွဲလိုက်ရာ၊ အတွင်း၌ သံအိုးတစ်လုံးကို တွေ့ကြ၏။ ထိုအိုး ကို ထုတ်ယူလိုက်သောအခါ၊ ကျောက်မီးသွေးအတွင်း၌ အိုး၏ပုံစံကို အတိုင်းသား တွေ့ရပေသည်။ ထိုကျောက်မီးသွေးကို စစ်ဆေးကြည့်ရာ၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း သန်းပေါင်း ၃၀၀ မှ ၃၂၅ အထိရှိပြီဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရ၏။ လူသားတို့သည် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၂၀၀ခုနှစ်လောက်မှ စ တင်၍ သံကို အသုံးပြုတတ်သည်ဟု ဆိုသော အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဤတွေ့ရှိချက်ကို မည်သို့မျှ ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိကြချေ။

သက်တန်းနှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်းများစွာရှိသော ပစ္စည်းအပိုင်းအစများနှင့် ပတ်သက်၍ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိ

Pieces Millions of Years Old That Evolutionists Cannot Account For

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီအရ၊ သက်ရှိအရာများသည် အဆင့်အမျိုးမျိုးကျော်လွန်ခဲ့ရသည်ဟု ဆို၏။ ဥပမာ၊ ဘက်တီးရီးယားပိုးများမှစ၍ လူသားဖြစ်လာသည့်အထိ၊ နှစ်သန်းပေါင်းမြောက်မြားစွာကြာ ရှည်ခဲ့သည်ဟု စိတ်ကူးယဉ်ကြ၏။ ဤဇာတ်လမ်းတွင်၊ လူသားသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာခဲ့ရာ၌၊ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀၀၀၀၀ အထိကြာညောင်းခဲ့ပြီဟု ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း၊ ယနေ့တိုင် ထိုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်းကို သက်သေခံနိုင်သည့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတစ်ခုတလေမျှပင် မတွေ့ရှိ သေးပေ။ အမှန်မှာ၊ ထိုကဲ့သို့ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်းမဖြစ်နိုင်ကြောင်းကိုသာ ပြလျက်ရှိ၏။

အခြားတွေ့ရှိချက်များမှာ၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်းများစွာရှိသည့် လူသုံး လက်နက် ကိရိယာတန်ဆာပလာများနှင့် ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုဆိုင်ရာပစ္စည်းများဖြစ်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်း ၅၀ မှ ၅၀၀ လောက်အချိန်ကာလကို ထိုင်လိုဘိုက်ခေတ်ဟု အမည် ပေးထားပြီး၊ သက်ရှိပစ္စည်းများမပေါ်ပေါက်သေးသောကာလဟု ခေါ်ထားရာ၊ ထိုခေတ်ကာလမှလူသား တို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်တွင် ပေါက်ဖွားဆင်းသက်မှုစိတ်ကူးယဉ်အစဉ်စာရင်းကို မရေးဆွဲ နိုင်ကြတော့ပေ။ အမှန်မှာလည်း၊ သူတို့က ထိုသို့သောအစဉ်စာရင်းကို ရေးဆွဲနိုင်ရန်လည်း မဖြစ်နိုင်ချေ။ ဘုရားသွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်၊ လူသားများဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၌၊ အခြားသက်ရှိပစ္စည်းများကို ဖန်ဆင်းသကဲ့သို့ “ဖြစ်စေ” ဟူသောအမိန့်ဖြင့်ဖန်ဆင်းခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့ သည်၊ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်သန်းပေါင်း ၁၀၀ က လူများနေထိုင်စားသောက်ကြသူများကဲ့သို့သော လွန်ခဲ့သည့် နှစ်သန်းပေါင်း ၅၀၀ က လူတွေ၏ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းအလောင်းများကိုလည်း၊ တူးဖော်ရရှိနိုင်သည့် အလားအလာရှိနေပေသည်။ ဗလာနတ္ထီအလျင်းမရှိရာမှ အရာခပ်သိမ်းကို ဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည်၊ အရှင်မြတ်အလိုရှိတော်မူသည့် မည်သည့်သက်ရှိသတ္တဝါမျိုးကိုမဆို၊ အရှင်မြတ်အလိုရှိ တော်မူသည့် မည်သည့်သမိုင်းခေတ်ကာလအခါသမယတွင်မဆို၊ ရှိအောင် ဖန်ဆင်းနိုင် စွမ်းရှိတော်မူ၏။ ဤသို့ပြုလုပ်ရန်မှာ၊ အနန္တတန်ခိုးအာနဘော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင် မြတ်အတွက် လွယ်ကူ သောကိစ္စတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ ဒါဝင်ဝါဒီတို့သည်၊ ဤအမှန် တရားကို ရှာ၍မတွေ့ မမြင်ကြချေ။ ယင်းအချက်ကပင် သူတို့အတွက် ဖန်ဆင်းခြင်း၏ သက်သေသာဓကကို ထပ်မံမရှင်းနိုင်ကြ ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ သိပ္ပံပညာက ပယ်ဖျက်ပြီးပြီဖြစ်သောသူတို့၏ လုပ်ကြံဇာတ်လမ်းကိုသာပြန်ကောက် ရန်ကလွဲ၍ အခြားရွေးစရာအဖြေမရှိကြတော့ပေ။ သို့သော်လည်း နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နောက်ထပ်တူးဖော် ရရှိသည့်သက်သေသာဓကအထောက်အထားများက သူတို့၏ တရားသေဝါဒအီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ထပ်မံ ၍သာ ချေဖျက်လျက်ရှိပေသည်။

၁၈၅၂ခုနှစ် ဇွန်လ ၅ရက်နေ့ထုတ် *Scientific American* မဂ္ဂဇင်းတွင် သက်တန်း နှစ်ပေါင်းတစ်သိန်းရှိသော သတ္တုအိုးခွက်တစ်လုံးကို တွေ့ရှိ ရကြောင်း သတင်းတစ်ပုဒ် ရေးသားထားသည်။ သွတ်အရောင်ထွက်နေ ပြီး ငွေသတ္တုအတော်များများပါဝင်သည်ဟုထင်ရသော သတ္တုရောတစ် မျိုးဖြစ်သည်ဟု မှန်းဆရကြောင်း၊ ၎င်း၏အပြင်ပိုင်းမျက်နှာပြင်များ၌ တိကျပြတ်သားသော ပန်းခက်ပန်းနွယ်ပုံများ ပါရှိကြောင်း၊ ဖော်ပြထား ၏။ အလွန်ရှေးကျသည့်ခေတ်များတွင် သတ္တုများကို အသုံးမပြုကြဟု အတည်တကျပြောသည့် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဤတွေ့ရှိချက်ကို မည် သို့မျှ ရှင်းမပြနိုင်ကြချေ။ ဤပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်လူများသည် သတ္တုနှင့် သတ္တုရောများကို ထုတ်လုပ်ကိုင်တွင်နိုင်သည့် အတတ်ပညာ ရှိကြကြောင်း ထင်ရှားလျက်ရှိ၏။

ဤပုံပါ ကျီပွေနှင့်ဆုံတို့ကို ၁၈၇၇ ခုနှစ်တွင်၊ **Table Mountain** ခေါ်တောင်အောက်ရှိ ရှေးဟောင်းမြစ်အောက်မြေ ပြင်တွင် တွေ့ရှိခဲ့၏။ ထိုရှေးဟောင်းမြစ်အောက်မြေပြင်သည် သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၃၃ သန်းရှိလေပြီ။ လူသားတို့သည် အ စဉ်အမြဲ လူသားအဖြစ် နေထိုင်ပေါက်ဖွားလာခဲ့ကြကြောင်း အထောက်အထားဖြစ်ပေသည်။

ဤကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းဘိနပ်ခုံကို သက်တန်းနှစ် ၂၃ သန်း ရှိ ကျောက်ဆောင်တွင်းမှ ရခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်သန်း ပေါင်းများစွာတွင် လူတို့သည် ဘိနပ်စီးခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် အဝတ်လည်း ဝတ်ကြမည်မှာ မလွဲဧကန်ဖြစ်၏။ အချက်အ ပြုတ်ဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူမှုဆက်ဆံရေးယဉ်ကျေးမှုကြွယ် ဝခဲ့ကြလေပြီ။ ဤပုံကို ၁၉၂၂ခုနှစ် နယူးယောက်သတင်းစာ တွင် ပုံနှိပ်ခဲ့ပေသည်။ လူသားတို့၏သမိုင်းဆိုင်ရာ အီဗိုလူး ရှင်းသီအိုရီကိုချေဖျက်သည့် ဤသို့သောတွေ့ရှိချက်များကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီများက၊ ဝှက်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ဂရုမစိုက် ခြင်း ပြုခဲ့ကြပေသည်။

လူ့မျက်နှာနှင့်တူသောပုံကို သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၃သန်းရှိ သည့် မီးခတ်ကျောက်တွင် ထွင်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ မီး ခတ်ကျောက်တွင် ညီညာသောအပေါက်များထွင်းရန် အင်မ တန် ခက်ခဲပေသည်။ အထူးစီမံထားသော လက်နက်ကိရိယာ များလိုအပ်၏။ ဤလက်ရာသည်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီများ ပြော လေ့ရှိသည့် ခေတ်နောက်ကျသည့် ရှေးဟောင်းအခြေအနေ တွင် ပြုလုပ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတူးဖော်တွေ့ရှိချက်များက အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ ရှေးဟောင်းလူသားတို့သည် သတ္တုများကို အသုံးမပြုတတ်သေးကြောင်းဟူသောတင်ပြချက်သည် မှားယွင်းကြောင်းကို ပြသလျက်ရှိပေသည်။ ထိုသက်သေသာခမကများတွင်၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း တစ်သိန်းရှိသည့်သတ္တုအိုး၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၃သန်းနီးပါးရှိ သတ္တုလုံးများ၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်းသန်း၃၀၀ခန့်ရှိပြီဟု ခန့်မှန်းရသောသံအိုး၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၂၇၀၀၀ရှိသော မြေစေး တွင်ကပ်နေသည့် အဝတ်အထည်စများ၊ လွန်ခဲ့သည့် မကြာသေးမီအချိန်ကမှ အောင်မြင်စွာအရည်ပျော်အောင်ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် မက်နီဆီယမ်နှင့် ပလာတီနမ်သတ္တုများ၏ အစအနများကို သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ထောင်သောင်းမကရှိသည့် ပစ္စည်းများနှင့်အတူ တွေ့ရှိရခြင်း၊ စသည်တို့ ပါဝင်ပေသည်။ ဤကြိုးကြားတွေ့ရှိခဲ့သောပစ္စည်းများက၊ ကျောက်ကြမ်းခေတ်၊ အချောသတ်ကျောက်ခေတ်၊ ကြေးညိုခေတ်၊ သံခေတ် စသည့် ခွဲခြားထားခြင်းများကို လုံးဝချေဖျက်လိုက်ပေသည်။ သို့သော်လည်း အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ချေဖျက်သည့် ယင်းကဲ့သို့သော သက်သေအထောက်အထားစာပေများကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီသိပ္ပံပညာရှင်တို့က ဂရုမစိုက် ပစ်ပယ်ထားခဲ့ခြင်း သို့မဟုတ် ပြတိုက်မြေအောက်ခန်းများ၌ ဝှက်ထားလျှို့ထားခြင်းများပြုခဲ့ကြပုံပေါ်ပါသည်။ ထိုသို့သော အမှန်တရားကို ပြဆိုသည့်အချက်အလက်များအစား၊ ဆန်းပြားသည့် အီဗိုလူးရှင်းလူသမိုင်းပုံပြင်များကိုသာ တင်ပြခဲ့ကြပေသည်။

အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သည် သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် ယဉ်ကျေးသောဘဝအတိုင်း နေထိုင်လာခဲ့ကြ၏
Believers Have Led Civilized Lives Throughout History

လူသမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တရားလမ်းမှန်ပြသရန် တ

မှန်ကန်သောဘာသာအယူဝါဒနှင့်အယူ သည်းမှုများသည်၊ သမိုင်းတလျှောက်လုံး တွင် ယနေ့ခေတ်ကဲ့သို့ အစဉ်ခွံတွဲခဲ့ကြ သည်။ သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သည် အ စဉ်သဖြင့် ဘာသာရေးတာဝန်များကို အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အ တိုင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြ၏။

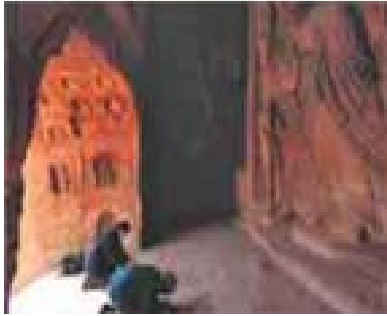
မန်တော်များကို စေလွှတ်ခဲ့ပေသည်။ လူအချို့တို့သည် ထိုတမန်တော်များကို လိုက်နာကာ တစ်ပါးတည်း သောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တည်ရှိကြောင်း သက်ဝင်ယုံ ကြည်ကြ၍၊ ကျန်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ငြင်းပယ်ကြ၏။ ဤကမ္ဘာလောကတွင် လူသားများ ပထမဦးဆုံးစတင် ဖောက်ဖွားသည့်အချိန် မှစ၍၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်များဖြင့်၊ ကိုယ် ကျင့်တရားသီလဆောက်တည်ခြင်းနှင့် မှန်ကန်သည့် ဘာသာအယူဝါဒယုံကြည်ချက်ကို သင်ယူဆည်းပူး လာခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ရှေးဟောင်းလူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် တစ်ပါးတည်း သောဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားသွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းမရှိဟု ဆိုခြင်းသည် မမှန်ကန်ပေ။ (ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဤစာ အုပ်၏ရှေ့လာမည့်အခန်းများတွင် ပိုမိုအသေးစိတ် ဖော်ပြပါမည်။)

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင်၊ လူသမိုင်းတ လျှောက်တွင် လူတို့ထံသို့ တမန်တော်များကို စေ လွှတ်တော်မူ၍၊ တရားဓမ္မများကို သင်ကြားပို့ချခဲ့ သည့်အကြောင်း မိန့်ဆိုထားပေသည်။

လူသားအားလုံးတို့သည် (မူလက)တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့တည်း ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ အခွန်ကာလရှည်ကြာလတ်သော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်များကို ပီတိသောမနဿဝမ်းမြောက်စွာယှဉ်ရာမင်္ဂလာသတင်းပေးပို့သူများအဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ သတိပေးနှိုးဆော်သောသူများအဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ စေလွှတ်တော်မူလေသည်။ ထို့ပြင်တဝ လူသားတို့အချင်းချင်း ကွဲပြားလျက်ရှိသောပြဿနာရပ်များကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ပေးတော်မူအံ့သောငှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုနဗီတမန်တော်များနှင့်အတူ မှန်ကန်သောကျမ်းဂန်အသီးသီးတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးအပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ (မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ) ကွဲပြားသည်မရှိချေ။ ထိုကျမ်းဂန်ကို ရရှိသောသူများသာလျှင် မိမိတို့ထံ ထင်ရှားသောအမှတ်အသားလက္ခဏာတော်များ ရောက်ရှိလာပြီးသည့်နောက်တွင် မိမိတို့အချင်းချင်း မလိုမှန်ထားထောင်လွှားခြင်းကြောင့် ထိုကျမ်းဂန်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကွဲပြားလာကြလေ၏။ ထိုအခါ(နောက်ဆုံး၌) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ဖြင့် လူသားတို့ကွဲပြားလျက်ရှိသောပြဿနာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဒါတရားရှိကုန်သောမုအ်မင်တို့အား တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ကြားပြသတော်မူလေသည်။ ဧကန်အမှန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိနှစ်မြို့တော်မူသောသူတို့ကို ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားလမ်းသို့ ညွှန်ကြားပြသပို့ဆောင်တော်မူလေသတည်း။ (စူရာအလ်ဘက္ကရာဟ် ၂:၂၁၃)

နောက်ထပ် အာယတ်တော်တစ်ပိုဒ်တွင်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုစီသို့ နဗီတမန်တော်တစ်ပါးစီကို စေလွှတ်တော်မူ၍၊ တရားဓမ္မလမ်းမှန်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြရန်အလို့ငှာ သတိပေးနှိုးဆော်စေခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားတော်မူ၏။

---စင်စစ်သော်ကား သာသနာဝင်အုပ်စုတိုင်း၌ပင် သတိပေးနှိုးဆော်သူတစ်ဦး ပွင့်ရောက်ခဲ့သည်သာ ဖြစ်၏။ (စူရာ ဖါတွိုရ် ၃၅:၂၄)

ယနေ့အချိန်တွင်ပင် ရှေးခေတ်များမှာကဲ့သို့ အယူသင်းသူများသည်၊ ရုပ်ထုများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေကြပေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က၊ လူတို့ထံ နဗီတမန်တော်များကို စေလွှတ်၍ တရားလမ်းမှန် ကျမ်းဂန်များကို ပို့ချခဲ့သော်လည်း၊ အချို့သောသူတို့သည် လွဲမှားစွာနားလည်ကြသဖြင့် တရားဒေသနာလမ်းမှန်ကို ကျောခိုင်း၍ အခြားအယူသီးခြင်းဖြစ်သည့်အယူဝါဒများသို့ လမ်းလွဲသွားကြကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ ဖြစ်သွားကြလေသည်။ ထိုသူတို့သည် မြေကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများကိုလည်းကောင်း၊ စန္ဒာလမင်း သို့မဟုတ် သူရိယနေမင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကျောက်၊ သတ္တုသို့မဟုတ် သစ်သားများဖြင့် ပြုလုပ်ထွင်းထုထားသော နတ်ဆိုးရုပ်များကိုလည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြ၏။ အချို့မှာမူကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ထူးခြားမှုကို သိရှိနားလည်ကြသော်လည်း၊ ထိုအရှင်မြတ်နှင့်ခွဲတွဲ၍ အခြားအရာများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြသူများလည်းရှိ၏။ သို့ပင်ငြားလည်း၊ အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ထံသို့ နဗီတမန်တော်များကိုစေလွှတ်၍၊ သူတို့၏မှားယွင်းသော အယူဝါဒများကို စွန့်လွှတ်ပြီး မှန်ကန်သော ဘာသာအယူဝါဒအတိုင်း နေထိုင်ကျင့်ကြံကြရန် တရားဒေသနာပို့ချတော်မူပေသည်။ လူ့သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင်၊ ယုံကြည်မှုသဒ္ဒါတရားရှိသူများ ရှိကြသလို၊ လမ်းလွဲသွားသူများလည်း ရှိကြပေသည်။

လူသမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင်၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုရှိ၍၊ တမန်တော်များ၏ သွန်သင်ချက်အတိုင်း နေထိုင်သူတို့သည် ယဉ်ကျေးသောအခြေအနေဖြင့် အဆင့်မြင့်သည့်ဘဝ ဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ တမန်တော်များဖြစ်သော နူးဟ်၊ အီဗရာဟင်မ်၊ ယူဆွဖ်၊ မူဆာ(မောရှယ်)နှင့် ဆူလိုင်မာန်(ဆောလမွန်) (အလိုင်ဟုမ်ဆလာမ်)တို့၏ခေတ်များ၌၊ ယနေ့ ခေတ်ကဲ့သို့ပင် ခေတ်မှီကောင်းမွန်သောလူမှုရေးစနစ်အောက်တွင် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြပေ သည်။

ခေတ်တိုင်းတွင် အီမာန်ယုံကြည်မှုသဒ္ဒါတရားရှိသူတို့သည်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ခဝပ်ဝတ်ပြုခြင်း၊ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း၊ အရှင်မြတ်သတ်မှတ်ထားသော ဘောင်အ တွင်း၌သာ နေထိုင်ကျင့်ကြံခြင်းရှိကြ၍၊ သန့်ရှင်း၍ အပြစ်ဒုစရိုက်မှကင်းရှင်းသည့်ဘဝဖြင့် နေ ထိုင်ကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ယုံကြည်ကိုင်းရှိုင်းသော သူတော် ကောင်းတို့၏ သန့်ရှင်းဆုံးနှင့်အကောင်းဆုံးဘဝဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်းကို ကျောက်ဖြစ်ရုပ် ကြွင်းတွေ့ရှိချက်များက ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။ တမန်တော်များနှင့် အမှန်တကယ်ယုံကြည်မှု သဒ္ဒါတရားရှိသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှစ်သက်သော အမူအကျင့်များအတိုင်း နေထိုင်အ သက်ရှင်ခဲ့ကြပေသည်။

နီမိရူဒ်ဘုရင်၏လက်ထက်တွင် အတတ်ပညာနည်းပညာတိုးတက်မှုအားလုံးကို တမန် တော်အိဗ်ရာဟီမ် (အလိုင်ဟေ့ဆလာမ်)နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တွင် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့က အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းဖြင့် အသုံးပြုခဲ့ကြလေသည်။ ဖါရီးဘုရင်၏လက်ထက်မှ နည်းပညာ များကိုလည်း တမန်တော်ယူဆွဖ်၊ တမန်တော်မူဆာနှင့် တမန်တော်ဟာရွန်(အလိုင်ဟုမ်ဆ လာမ်)နှင့် နောက်လိုက်သားတို့ကို အကျိုးဆောင်ခဲ့၍၊ ထိုသူတို့သည်လည်း မှန်ကန်သည့် သက်

ပြင်သစ်ပန်းချီဆရာ ရေးဆွဲထားသော ဆောလမွန်ဘုရင်နှင့် ရှိဘာမိဖုရားပုံ

ဝင်ယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကြပေသည်။ တမန်တော် ဆူလိုင်မာန်(အလိုင်ဟောဆလာမ်)၏ လက်ထက်မှ ပိသုကာဆိုင်ရာအဆင့်မြင့်သောနည်းပညာများကိုလည်း အကောင်းဆုံးအသိတရားရှိရှိ အသုံးချခဲ့ကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တမန်တော်ဆူလိုင်မာန်(ဆောလမ္မန်ဘုရင်)အား ပေးသနားတော်မူခဲ့သည့် ဥစ္စာဓနချမ်းသာကြွယ်ဝမှုများကိုလည်း နောင်ခေတ်အဆက်ဆက်အထိ ချီးမွမ်း၍မဆုံးဖြစ်ကြပေသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းသိန်းသန်းမကသော ခေတ်ကာလနှင့် ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်တွင် အသက်ထင်ရှားနေထိုင်ကြသူများပိုင်ဆိုင်သော အသိပညာအတတ်ပညာများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပေးသနားတော်မူသော ကောင်းချီးမင်္ဂလာများဖြစ်ကြောင်းကို မမေ့အပ်ပေ။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းသိန်းပေါင်းများစွာတွင် ကြီးကျယ်သည့်ယဉ်ကျေးမှုခေတ် တည်ဆောက်ခဲ့ကြသူများ၊ နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းများစွာက ကျောက်နံရံများတွင် လှပသည့်ပန်းချီများဆွဲထားခဲ့သူများ၊ ပီရမစ်ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြသူများ၊ ဧရာမကြီးမားသောကျောက်မော်ကွန်းတိုင်များကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြသူများ၊ ပီရူးနိုင်ငံရှိ အမြင့်မားဆုံးသောတောင်ထိပ်တွင် ကြီးကျယ်ခန်းနားသည့် အဆောက်အအုံများကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြသူများ၊ စသည်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သင်ကြားထည့်သွင်းပေးသောဉာဏ်အစွမ်းများဖြင့် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့အချိန်တွင်၊ ပရမာဏုမြူများကို လေ့လာနေကြသူများ၊ အာကာသသို့ ခုံးယာဉ်များကို အသွားအပြန်ပစ်လွှတ်နေကြသူများ၊ ကွန်ပျူတာပရိုဂရမ်၊ ကွန်ပျူတာညွှန်ကြားချက်များကို ရေးသားသူများ၊ စသည်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ သဘောတူညီလိုလားချက်ဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ လူသားများစတင်ဖန်ဆင်းခံရသည့်နေ့မှစ၍ ရရှိပိုင်ဆိုင်လာခဲ့သော အသိပညာအချက်အလက်များအားလုံးသည်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ဖြစ်ပေသည်။ လူသားတို့ တည်ဆောက်လာခဲ့ကြသော ယဉ်ကျေးမှုခေတ်တိုင်းသည်လည်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်တွေချည်း ဖြစ်ပေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူသားကို ဗလာနတ္တိ အလျင်းမရှိရာမှ ဖန်ဆင်းထား၍၊ ဤကမ္ဘာလောကတွင် အသက်ရှင်နေစဉ် သူ့အားစမ်းသပ်ပေသည်။ ကောင်းချီးမင်္ဂလာအဖြာဖြာတို့သည်၊ စမ်းသပ်ချက်ပင်ဖြစ်၏။ သူတို့ရရှိပိုင်ဆိုင်ထားသော ယဉ်ကျေးမှုခေတ်၊ နည်းပညာနှင့် အစွမ်းအစအမျိုးမျိုးတို့သည်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ရရှိခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရှိကြသဖြင့် အရှင်မြတ်အား ကျေးဇူးတင်ကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကလည်း ကောင်းချီးမင်္ဂလာ တိုး၍ ပေးသနားတော်မူ၏။

ထိုမှတပါး အကြင်အခါဝယ် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်သည် အကယ်၍ အသင်တို့သည် ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်ခဲ့ကြလျှင်၊ အမှန်ပင် ငါအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား တိုး၍ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အကယ်၍သာအသင်တို့သည် ကျေးဇူးကန်းခဲ့ကြသည်ရှိသော်၊ ဧကန်မလွဲ ငါအရှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ပြင်းထန်လှကြောင်း၊ သိစေတော်မူလေသတည်း။

(စူရာအိမ်ရာဟီမ် ၁၄:၇)

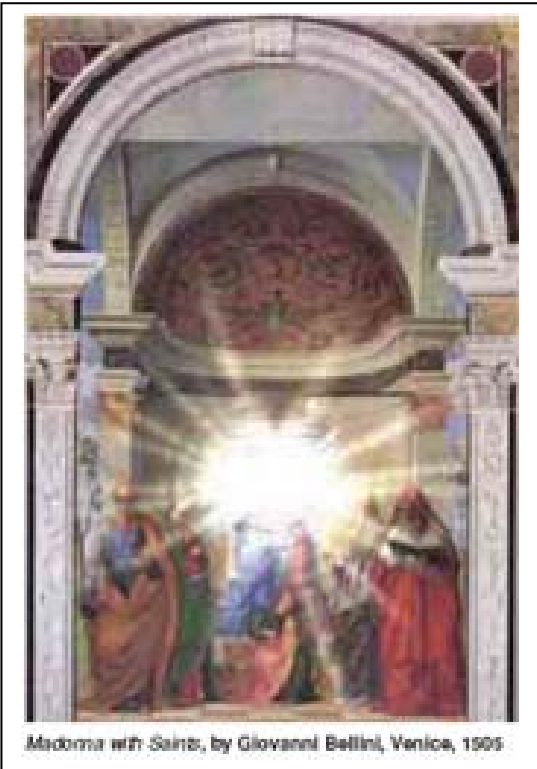
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်၊ အရှင်မြတ်ကို ရိုသေကိုးရှိုင်းသော ကျေးကျွန်များကို ဤကမ္ဘာလောကနှင့် နောင်တမလွန်ဘဝ နှစ်ဌာနစလုံးတွင်၊ ဧချမ်းသာယာသောဘဝကို ပေးသနားတော်မူ၏။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင်၊ ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း မိန့်မြတ်ထားတော်မူ၏။

မည်သူမဆို ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ မိန်းမဖြစ်စေ ကောင်းမြတ်သောအကျင့်သီလကို ကျင့်မှု ဆောက်တည်ခဲ့သော်၊ ၎င်းပြင် ထိုသူသည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူလည်းဖြစ်ခဲ့

သော် မလွဲဧကန် ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုသူအား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအသက်ရှင်ခြင်းမျိုးဖြင့် အသက်ရှင်စေတော်မူပေမည်။ ထိုမှတပါး၊ မုချစင်စစ် ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ၎င်းတို့၏အကျိုးကို ၎င်းတို့ကျင့်မှုဆောက်တည်လျက်ရှိခဲ့ကြကုန်သော ကောင်းမြတ်သောအကျင့်သီလနှင့် လျော်ညီစွာ ပေးဆပ်တော်မူပေမည်။
(စူရာအလ်နဟ်လ် ၁၆:၉၇)

ဤအာယတ်တော်၏ သရုပ်သကန်အဖြစ်၊ သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသောမ္မတ်စလင်မ်တို့သည်၊ အကောင်းဆုံးခေတ်တွင်၊ ဧချမ်းသာယာမှုပြည့်ဝဆုံးဘဝအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ အချို့သောသူများကိုမူ၊ ခက်ခဲမှုများနှင့် စမ်းသပ်ခြင်းခံကြရပေမည်။ သို့သော်လည်း၊ ၎င်းအခက်အခဲများသည် ယဉ်ကျေးမှုမရှိဘဲ ကြင်နာသနားခြင်းကင်းမဲ့သော ကမ္ဘာဦးခေတ်ဘဝအခြေအနေတွင် အသက်ရှိနေခဲ့ကြသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်မသက်ရောက်ချေ။ ဤကမ္ဘာပေါ်၌မည်မျှပင်ချမ်းသာကြွယ်ဝ၍ မည်မျှပင်တိုးတက်သောယဉ်ကျေးမှုခေတ်ရှိသူများ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ငြင်းပယ်သူများ၊ ကောင်းမွန်သောကိုယ်ကျင့်တရားမရှိသူများ၊ စသည်တို့သည်၊ နောက်ဆုံးတွင် စိတ်ပျက်ခြင်းဖြင့်သာ အဆုံးသတ်ခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ထက်မက၊ အများအပြားသောသူတို့သည်လည်း၊ ယနေ့ကာလမှ လူ့အဖွဲ့အစည်းများထက် နည်းပညာအတတ်ပညာများ ပိုမိုတိုးတက်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ပေမည်။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင်၊ ဖော်ပြထားပေသည်။

Madonna with Saints, by Giovanni Bellini, Venice, 1505

၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာမြေဝယ် လှည့်လည်သွားလာခြင်း မပြုခဲ့ကြလေသလော၊ သို့လှည့်လည်သွားလာကြလျှင်၊ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့အလျင်ရှိခဲ့ကြသော ရှေးလူဟောင်းတို့၏ နောက်ဆုံးအကျိုးသည် မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်ခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်ကြပေမည်။

ထိုရှေးလူဟောင်းတို့သည် ၎င်းတို့ထက် ခွန်အားဗလ ကြီးမားတောင့်တင်းသူများဖြစ်ကြသည့်ပြင် ၎င်းတို့သည် မြေကို ဤသူများစည်ပင်သာယာအောင် ပြုလုပ်ကြသည်ထက် အလွန်များပြားစွာ ပိုမိုထွန်ယက်စိုက်ပျိုး၍ စည်ပင်သာယာအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုမှတပါး ၎င်းတို့ထံသို့လည်း ၎င်းတို့၏ ရုလ်တမန်တော်များသည် ထင်ရှားလှစွာသော သက်သေလက္ခဏာ တန်ခိုးပြာဋိဟာများနှင့် တကွ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မတရား နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတော်မူခဲ့သည် မ

ဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့ကိုယ်ကို မတရားနှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းခဲ့ကြပေသည်။ (စူရာအရ်ရူးမ် ၃၀:၉)

ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်ဆင့်စုဆောင်းလာခြင်းသည် အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်အထောက်အထားမဟုတ်

Cultural Accumulation Is No Evidence of Any Evolutionary Process

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က၊ ပထမဦးဆုံးလူသားများသည် မျောက်ဝံတစ်ဝက် လူတစ်ဝက် ဖြစ်ကြ၍၊ အချိန်ကြာမြင့်လာသောအခါ သူတို့၏အသိဉာဏ်နှင့်ကိုယ်ကာယများ ဖွံ့ဖြိုးလာကြ ရာ၊ စွမ်းဆောင်မှုအရည်အချင်းသစ်များ ရရှိလာခဲ့ကြရင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်တည်ဆောက်ကြ သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယဉ်ကျေးမှုသည် ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ ဤအဆိုသည်၊ သိပ္ပံပညာနည်းကျကျ အထောက်အထားမရှိသော်လည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ကမ္ဘာဦး ဘိုးဘေးများသည် တိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ နေထိုင်စားသောက်ခဲ့ကြ၍၊ နောင်တွင် လူသားစစ်စစ်ဖြစ် လာသောကာလသို့ရောက်ရှိမှသာလျှင်၊ သူတို့၏အသိဉာဏ်နှင့်ကိုယ်ကာယများ ဖွံ့ဖြိုးလာကြ သဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုထုံးစံလေးများကို တီထွင်မှတ်သားလာခဲ့ကြသည်ဟုဆို၏။ တကိုယ်လုံး အမွေးများပေါက်နေပြီး တိရစ္ဆာန်သားရေများကိုခြိုကာ မီးမွေးရန်ကြိုးစားနေကြပုံ၊ သတ်ခါစ သားကောင်ကို ပုခုံးပေါ်တင်၍ ချောင်းကမ်းဘေးတွင် ကုံးကွဲလှမ်းလျှောက်နေပုံ၊ သို့မဟုတ် သူ၏အဖော်များကို အသံဟိန်းဖြင့် ဆက်သွယ်ရန်ကြိုးစားနေပုံ၊ စသည်စိတ်ကူးယဉ်ကမ္ဘာဦး လူများ၏ပုံကို တီထွင်ရေးဆွဲ၍ သိပ္ပံနည်းကျသောအဆိုကို တင်ပြကြပေသည်။

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းက ဤထွေရာစိတ်ကူးကို ထောက်ခံခြင်းလုံးဝမရှိချေ။ သိပ္ပံပညာတွေ့ရှိချက်များက၊ လူသားသည် ဗလာနတ္ထိ အလျင်းမရှိရာမှ ဖန်ဆင်းခံရသည့်အချိန် မှစ၍ အစဉ်အမြဲ လူသားအဖြစ်သာလျှင် အသက်ရှင်နေထိုင်ပေါက်ဖွားလာခဲ့ကြောင်းကို ညွှန်ပြ လျက်ရှိပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းလူဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်ကို ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတွေ့ရှိချက် တစ်ခု မှ ထောက်ခံခြင်းမရှိပေ။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က လူသားများစကားပြောခြင်းကို စတင်တတ် မြောက်လာသည်ဟု ဆိုသောခေတ်ကာလတွင်၊ လူသားများသည် မီးဖိုချောင်များရှိ၍ မိသားစု နှင့်အတူ နေထိုင်ကြကြောင်း ထင်ရှားစွာသိရှိရပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က လူသားများ အနေဖြင့် အနုပညာကို မသိနားမလည်သေးဟုဆိုသောခေတ်မှ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုပစ္စည်းများနှင့် ပန်းချီရေးဆွဲရာတွင် အသုံးပြုသည့်ဆေးများကို ရှေးဟောင်းပစ္စည်းသုတေသနလုပ်ငန်းများက တူးဖော်ရရှိထားပေသည်။ ရှေ့လာမည့်အခန်းများတွင် ဥဒါဟရန်အမြောက်အမြားနှင့်တွဲဖက်၍ အသေးစိတ် ထပ်မံဆွေးနွေးကြပါမည်။

ကျောက်နှင့်သစ်သားများကိုသာ အသုံးပြုသည့်ခေတ်တွင် မယဉ်ကျေးသေးသောခေတ် မဟုတ်ချေ။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ယုံကြည်သူတို့သည်၊ အစဉ်အမြဲ အဝတ်အထည်ဝတ်ဆင်ခြင်း၊ ပန်း ကန် အိုးခွက်ဖွန်းခရင်းများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် လူသား၏ နေပုံထိုင်ပုံဘဝနှင့် လျော်ညီစွာ နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ လူသားတို့သည်၊ အစဉ်အမြဲ လူသားဆန်ဆန်အခြေအနေဖြစ်သော ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်း၊ အိမ်ယာဆောက်လုပ်နေထိုင်ခြင်းနှင့် အနုပညာလက်ရာများကို ထုတ်လုပ် ခြင်း၊ စသည်တို့ရှိခဲ့ကြပေသည်။ လူ့သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် ဆေးကုသသည့် သမားတော် များ၊ စာသင်ပေးသည့် အာစရိယဆရာသမားများ၊ စက်ချုပ်ဆရာများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးအင်ဂျင် နီယာများ၊ ပိသုကာများနှင့် အနုပညာရှင်များ ရှိခဲ့ကြ၍၊ လူမှုရေးစနစ်ကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြ ပေသည်။ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏စေ့ဆော်မှုဖြင့်၊ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်ခြင်းနှင့် သတိတရား ရှိသူတို့သည်၊ ဤကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်တွင် အရှင်မြတ်၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကို အကောင်းဆုံး နည်းဖြင့် အသုံးပြုကြပေသည်။

နည်းပညာတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ၊ လူတို့သည်လည်း အသိဉာဏ်ပညာ အချက်အ လက်များ ပိုမိုစုဆောင်းမှတ်သားထားနိုင်ကြပေမည်။ အတတ်ပညာနည်းပညာအမျိုးမျိုးပြောင်း လဲလာခြင်းသည်လည်း ဓမ္မတာပင်ဖြစ်၏။ မျက်မှောက်အခြေအနေပေါ်တွင်မူတည်၍၊ ကိရိယာ

တန်ဆာပလာအသစ်အဆန်းများသည်လည်း ရှိလာရမည်ဖြစ်သည်။ သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာတွေ့ရှိချက်များရှိပေမည်။ ယဉ်ကျေးမှုပြောင်းလဲခြင်းလည်း ရှိမည်ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ နည်းပညာများတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းသည် အီဗိုလူးရှင်းပြောင်းလဲမှုကို ညွှန်ပြခြင်းမဟုတ်ပေ။

အသိဉာဏ်ပညာအချက်အလက်များကို မှတ်သားစုဆောင်းခြင်းသည် သဘာဝအတိုင်းသာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ လူတစ်ယောက်သည် ပညာသင်ယူနေစဉ် အဆင့်အမျိုးမျိုးကို ကျော်လွှားရပေမည်။ မူလတန်းကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း၊ အထက်တန်းကျောင်းနှင့် နောက်ဆုံးတွင် တက္ကသိုလ်အဆင့်များဟူ၍ ကျော်လွှားရပေမည်။ အကယ်၍ လူတစ်ယောက်သည် သူ၏ဘဝ တလျှောက်လုံးတွင် အတွေ့အကြုံအမျိုးမျိုးကို မှတ်သားစုဆောင်းထားပေမည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့သော ပြောင်းလဲမှုရှိရပေမည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသည့် အသစ်အသစ်သောတွေ့ရှိချက်များသည်လည်း ရှိရပေမည်။ အသစ်အသစ်သော လက်နက်ကိရိယာတန်ဆာပလာတို့ကိုလည်း တီထွင်အသုံးပြု၍ နောက်လိုက်လာသည့် မျိုးဆက်တို့က ဆက်လက်ပြီးမွန်းမံကြပေသည်။ သို့သော်လည်း ဤကဲ့သို့သော ပြောင်းလဲခြင်းသည် အီဗိုလူးရှင်းပြောင်းလဲမှုမဟုတ်ပေ။ သဘာဝ၏ ရွေးချယ်မှုအရ မျိုးဗီဇကြီးကြား ပြောင်းလဲနေခြင်းလည်း မဟုတ်ပေ။

၂၁ ရာစု နှစ် - ကိုလံဘီယာ နှင့် သြစတေးလျ

သြစတေးလျမှ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး

၂၁ ရာစု နှစ်တွင်ပင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအမြောက်အမြား
 နှ့်အယူသည်များစွာရှိနေသေးသည်။ သူတို့အား
 ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးမည်သို့မျှမပေးနိုင်သည့် နတ်
 များကို ကိုးကွယ်ပသကြ၏။ ဤပုံတွင် အာသွာကို
 လူမျိုးနတ်ဆရာက သူတို့တိုက်မိုက်ခံရပြီးနောက်
 နတ်ပုဇော်နေပုံ။ တောင်ပေါ်ရှိ နတ်မင်းများထံမှ
 အကူအညီအင်အားတောင်းခံခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊
 သူတို့၏ အကြီးအကဲက ပြောပြသည်။
 National Geographic Magazine,
 October 2004.

၂၁ ရာစု နှစ် အမေရိကန်နိုင်ငံ မီယာမီမြို့

ကမ္ဘာ့အပိုင်းတစ်ပိုင်းတွင်၊ လူတို့သည် ခေတ်နောက်ကျနေသေးသော်လည်း၊ အ
 ခြားအပိုင်းတွင် လူတို့သည် လေယာဉ်ပျံနှင့်စီမံသင်္ဘောများဖြင့် သွားလာ၍
 ခန်းနားကြီးကျယ်သော တိုက်အိမ်ဖြင့်နေထိုင်ကြပေသည်။ အီဒီလူးရှင်းသမား
 များ၏အဆိုနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ၊ ရှေးယွင်ကလည်း ယနေ့ခေတ်ကဲ့သို့ပင်၊ တိုး
 တက်ဖွံ့ဖြိုးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ခေတ်နောက်ကျသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့
 ဖြိုင်တူ တစ်ခေတ်တည်းတွင် ဖြိုင်တူနေထိုင်ပေါက်ဖွားကြပေသည်။

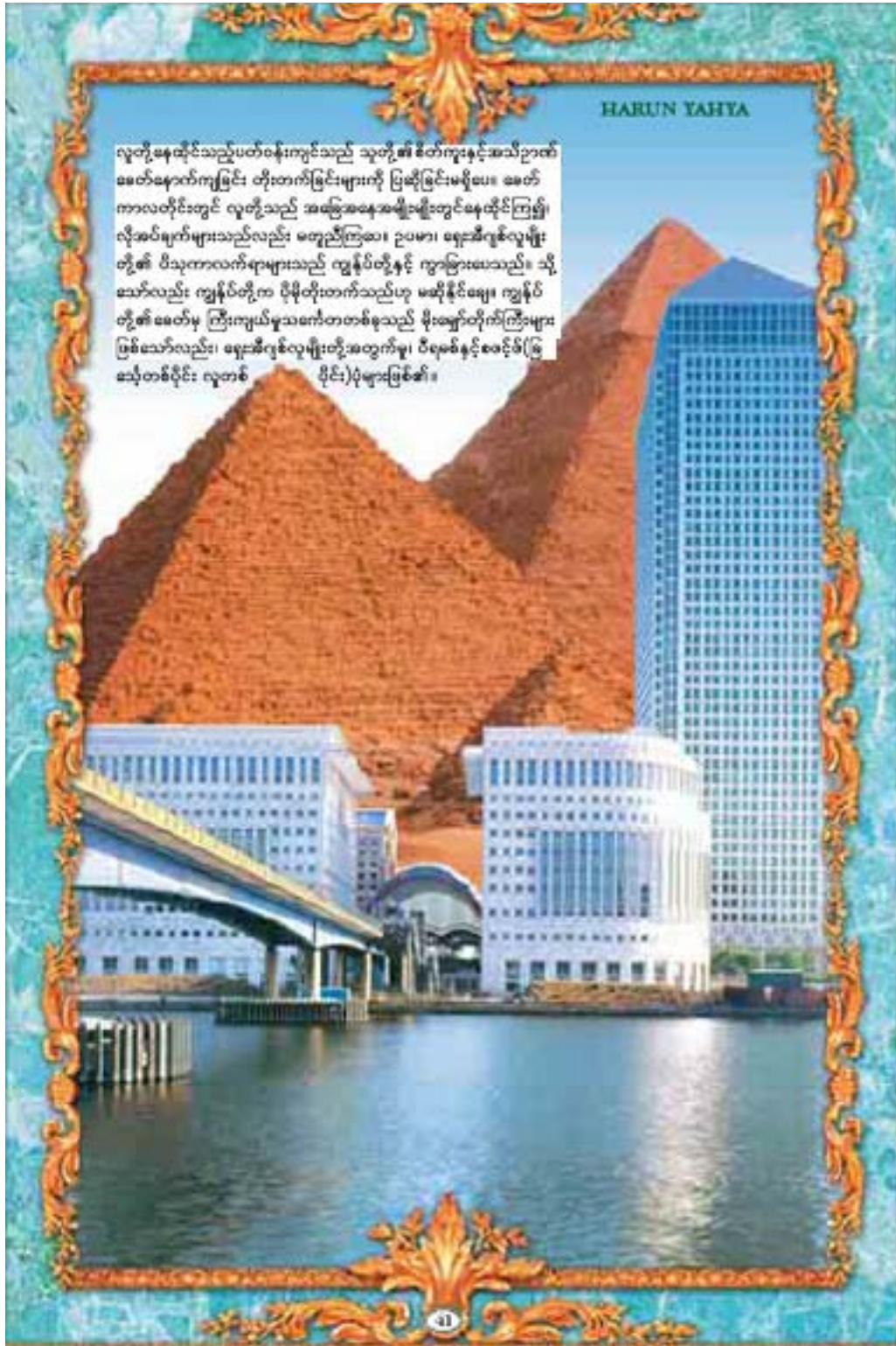
ရှေးနှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းများစွာကလူသားများသည်၊ အစွမ်းအစအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဦးနှောက်ဉာဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခြားနားချက်မရှိပေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ဦးနှောက်ပိုမိုကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးသောကြောင့် ၂၁ရာစုနှစ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်သည် ပိုမိုတိုးတက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုခြင်းသည် မှားယွင်းသောအမြင် ဖြစ်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ အတင်းဝါဒဖြန့်မှုရလဒ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အမှန်မှာ၊ အင်မတန်ကွာခြားသောဒေသမှလူများသည်၊ အခြားသူများနှင့် ခြားနားသော ခံယူချက်နှင့် ခြားနားသောယဉ်ကျေးမှု ရှိနိုင်ပေသည်။ ဩစတေးလျတိုက်မှ တိုင်းရင်းသား တစ်ယောက်သည် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးလောက် ပညာမတတ်သဖြင့်၊ ထိုဩစတေးလျတိုင်းရင်းသား၏ဦးနှောက်သို့မဟုတ် ဉာဏ်ထက်မြက်ခြင်းသည် လုံလောက်စွာဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိသေးဟု ယူဆ၍မရချေ။ ထိုကဲ့သို့သော လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် မွေးဖွားကြီးပြင်းလာသောသူတို့သည်၊ လျှပ်စစ်ဓါတ်ရှိခြင်းကိုပင် မသိမမြင်ဘူးသေးလျှင်လည်းရှိပေမည်။ သို့သော်လည်း ထိုသူတို့သည် ဉာဏ်ထက်မြက်ခြင်း ရှိကြပေသည်။

ထို့ထက်မက၊ ရာစုနှစ်တစ်ခုပြီးတစ်ခုအတွင်း လူတို့၏လိုအပ်ချက်များ ခြားနားမှုရှိပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ဖက်ရှင်အဆင့်များသည်၊ ရှေးအီဂျစ်အမျိုးသားတို့နှင့် မတူညီပေ။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဦးနှောက်ဉာဏ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့က ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးခြင်း မဟုတ်ချေ။ ၂၁-ရာစုနှစ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်၏သင်္ကေတများမှာ မိုးမျော်တိုက်ကြီးများဖြစ်သော်လည်း၊ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ခေတ်၏ တိုးတက်မှုသင်္ကေတများမှာ ပီရမစ်နှင့်စဖင့်ဇီကျောက်ရုပ်များဖြစ်ခဲ့၏။

အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ၊ ထိုအချက်များကို အဓိပ္ပါယ်ဖော်သည့် ရှုထောင့်ဖြစ်သည်။ တင်ကူးမှန်းဆထားသည့်၊ အီဗိုလူးရှင်းဖွံ့ဖြိုးမှုအတွေးအခေါ်ဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ဖော်မည့်သူတစ်ဦးအတွက်၊ ရရှိသည့်အချက်အလက်အားလုံးကို သူလိုရာဘက်သို့လိုက်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်လိမ့်မည်သာ ဖြစ်သည်။ သူ၏အဆိုကို မှန်ကန်ကြောင်းတင်ပြနိုင်ရန်အတွက် စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းများဖြင့် အထောက်အကူပြုရန် ကြိုးစားလိမ့်မည်။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းအစအနများကို အခြေခံ၍၊ ထိုဒေသတွင် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသူများ၏ နေ့စဉ်ဘဝ၊ သွားလာလှုပ်ရှားပုံ၊ အိမ်ထောင်မိသားစုပုံစံနှင့် လူမှုဆက်ဆံရေးစသည့် အသေးစိတ်ကိစ္စများကို သူ၏တင်ကူးမှန်းဆထားသော အတွေးအခေါ်နှင့် ကိုက်ညီအောင် တီထွင်လိမ့်မည်။ ထိုကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းအရိုးအပိုင်းအစများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်လူများသည်၊ တည့်တည့်မတ်တပ်ရပ်နိုင်ခြင်းမရှိသေးဘဲ ကုန်းကုန်းကွကွနှင့် သွားလာလှုပ်ရှား၍၊ တစ်ကိုယ်လုံးအမွှေးများထူထပ်လျက် စကားမပြောတတ်သေးသဖြင့် အချင်းချင်းအသံဟိန်းများဖြင့်သာ ဆက်သွယ်ကြသည့် ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများကိုသာ အသုံးပြုတတ်သေးသည့် လူသားအပြည့်အဝဖြစ်သဖြစ် လူသားလောင်းများဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖော်လိမ့်မည်။ ထိုသို့အဓိပ္ပါယ်ဖော်ခြင်းသည်၊ သိပ္ပံနည်းကျသည့် အချက်အလက်များက ထောက်ခံနေခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ သူ၏အတွေးအခေါ်က လိုအပ်နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။

အမှန်မှာ ရရှိခဲ့သောအချက်အလက်များသည် ထိုသို့သောဇာတ်လမ်းကို ညွှန်ပြခြင်းလုံးဝမရှိပေ။ ဤကဲ့သို့ ဝိုးတိုးဝါးတားအထင်အမြင်မှားစေသည့်ပုံများသည် ဒါဝင်ဝါဒီစိတ်နေစိတ်ထားများမှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

မျက်မှောက်ကာလတွင်၊ ထိုခေတ်များမှကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများ၊ ထွင်းထုထားသော ကျောက်များနှင့်ကျောက်ဂူနံရံများတွင် ရှေးဆွဲထားသောပန်းချီများ၊ စသည့်သာဓကများကို အသေးစိတ်လေ့လာစစ်ဆေး၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ထားသည့်အချက်များသည်၊ အထက်တွင်ပေးခဲ့သည့် ဥပမာနှင့် ခြားနားမှုမရှိပေ။ သို့သော်လည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က သူတို့၏ အတွေးအခေါ်ကို ဘက်လိုက်၍သာ အဓိပ္ပါယ်ဖော်နေကြသေးသည်။ သူတို့၏ စိတ်ကူးယဉ်အတိုင်း ဖော်ပြသည့်ရုပ်ပုံများသည်လည်း မဂ္ဂဇင်းနှင့်သတင်းစာအမြောက်အမြားတို့၏ စာမျက်နှာများကို တန်ဆာဆင်လျက်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ယနေ့လက်ရှိခေတ်မှ လူသိအများဆုံးအိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတစ်ဦးဖြစ်သူ လူဝစ်လီကီက တီ
 ထွင်ရေးသားထားသော၊ သူတို့အခေါ်ကမ္ဘာဦးလူသား၏နေ့စဉ်ဘဝဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို ကြည့်
 ကြပါစို့။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း သုံးသောင်းကျော်လောက်က၊ ကျောက်ဂူတစ်ခုအထဲမှ အဖြစ်အပျက်တွေကို
 ရုပ်ကြည့်နေနိုင်သည်ဟု ခေတ္တနောက်ဆုတ်တွေးကြည့်ကြပါစို့။

ကျောက်ခေတ်လူတစ်ယောက်သည် တောင်ကြားလျှိုတစ်ခုတလျှောက် လမ်းလျှောက်ဆင်းလာရာ၊ တောင်ကမ်းပါးကျောက်ဆောင်တွင် ခိုအောင်းနေထိုင်နိုင်သည့် နေရာတစ်ခုကို တွေ့လိုက်သည်။ ထို ကျောက်ဂူတွင် အခြားကျောက်ခေတ်အိမ်ထောင်စု ရှိနေပါက သူ၏ကျူးကျော်မှုကို မလိုလားသဖြင့် အန္တရာယ်ပေးနိုင်ပေသည်။ သို့မဟုတ် ခြင်္သေ့တစ်ကောင်သော်လည်းကောင်း၊ ဝက်ဝံတစ်ကောင် သော်လည်းကောင်း အောင်းနေသောဂူလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သတိကြီးစွာဖြင့် ကုတ် တက်သွားသည်။ နောက်ဆုံး ဂူအနီးရောက်သည့်အခါ မည်သူမျှမရှိဘဲ အားလပ်နေသည်ကို တွေ့သဖြင့်၊ အတွင်းသို့ဝင်သွားပြီး သေချာစွာ ထပ်မံစစ်ဆေးပေသည်။ မိမိ၏ မိသားစုများနှင့်အတူ နေထိုင်လျက်ရှိသော နေရာထက် ပိုမိုကျယ်ဝန်း၍၊ ပိုမိုလုံခြုံကြောင်းတွေ့ရှိရသဖြင့်၊ သူ၏အိမ် ထောင်စုတစ်ခုလုံးကို သွားခေါ်ရန် ပြန်လှည့်ထွက်သွားသည်။

နောက်တစ်ခါတွင်မူ ထိုအိမ်ထောင်စုသည် သူတို့၏ အိမ်သစ်တွင် အခြေချနေထိုင်ရန် ရောက်လာကြ သည်ကို တွေ့ရ၏။ မီးစတင်မွေးနေသည်။ ထင်းရှူးဆီအခဲဖြင့် ယူဆောင်လာသောမီးစလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် သစ်သားစကို ပွတ်၍မွေးသောမီးလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ (ကျောက်ခေတ်ဂူ အောင်းလူများသည် မီးကို မည်ကဲ့သို့စတင်မွေး၍ အသုံးပြုကြသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တပ်အပ်မပြော နိုင်ချေ။ သို့သော်လည်း ထိုခေတ်တွင် ကျောက်ဂူများတွင် ခိုအောင်းနေထိုင်သူတို့သည် မီးဖိုချောင် များရှိကြကြောင်းကို တွေ့ရှိရပေသည်။)

အိမ်ထောင်စုသားအချို့က သက်ကယ်မြက်များသို့မဟုတ် ဥရင်ကောက်ရွက်ကြီးများကို ခင်းအိပ်ရန် အတွက် သွားရောက်ယူဆောင်လာကြသည်။ အချို့ကလည်း ဂူရှေ့တွင် ကာဆီးထားရန် သစ်ကိုင်း သစ်ခက်များကို ရှာဖွေယူဆောင်လာခဲ့ကြ၏။ တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံသားရေများနှင့်အတူ သူတို့ပိုင်ဆိုင် သည့် အခြားပစ္စည်းများကို ခင်းကြင်းကြသည်။

ထိုအိမ်ထောင်စုသည် အခြေချနေနိုင်လေပြီ။ နေ့စဉ်လုပ်နေကျအလုပ်များကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင် ကြ၏။ ယောက်ျားများက သားကောင်များကို စားသုံးရန်လိုက်လံရှာဖွေ၍၊ မိန်းမများကလည်း တဖက်တလမ်းကူညီ၍ စားသုံးနိုင်သည့် သစ်သီးဝလံများနှင့် သစ်ဥသစ်မြစ်များကို လိုက်လံရှာဖွေ ကြသည်။^၂

ဤဖော်ပြချက်သည်၊ အလွန်အသေးစိတ်သော်လည်း၊ သိပ္ပံတွေ့ရှိချက်သက်သေခံများ ဖြင့် အထောက်အကူပြုထားခြင်းမဟုတ်ပေ။ စာရေးသူ၏ စိတ်ကူးယဉ်သက်သက်ဖြစ်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က၊ သူတို့တီထွင်ဖော်ပြသောဇာတ်လမ်းအသေးစိတ်အားလုံးသည် အရိုးစုအ နည်းငယ်ကိုကြည့်၍ ဖော်ပြထားခြင်းသာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ (အမှန်မှာ၊ ဤကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း များသည်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ အတည်ပြုထားသည့်အဆိုနှင့် အတိအကျဆန့်ကျင်လျက်ရှိပေ သည်။) အရိုးစုအပိုင်းအစများသည်၊ ရှေးခေတ်လူတစ်ယောက်၏ ခံစားချက်များ၊ နေ့စဉ်သွား လာလှုပ်ရှားပုံများ၊ သူတို့အချင်းချင်း အလုပ်တာဝန်များကိုခွဲဝေဆောင်ရွက်ပုံများ၊ စသည်တို့ ကို ပြဆိုခြင်းမရှိပေ။

သို့သော်လည်း၊ လူသားများဆိုင်ရာအီဗိုလူးရှင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုသို့သောစိတ်ကူးယဉ် ဇာတ်လမ်းများနှင့် ရုပ်ပုံဖော်ပြချက်များသည်၊ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် ဝေဝေဆာဆာ အသုံးပြုကြပေသည်။ ဤတစ်ယူသန်အီဗိုလူးရှင်းတရားသေလက်ခံထားသောဝါဒမှာ၊ ယင်းသီအို ရီစတင်ပေါ်ပေါက်လာသည့်နေ့မှစ၍၊ ရုန်းထွက်၍မရနိုင်ကြသဖြင့် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သကဲ့ သို့သော ဇာတ်လမ်းအမျိုးမျိုးကို တီထွင်ကြပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ သူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက် မှာ၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီမှန်ကန်ကြောင်းကို ထင်ထင်ရှားရှားရှင်းလင်းပြရန်မဟုတ်ဘဲ၊ ရှေးက မှာဦးကျောက်ခေတ်လူသားများအမှန်တကယ်ရှိသည်ဟု လူအများယုံကြည်အောင် အတင်းဝါဒ ဖြန့်ခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီအမြောက်အမြားသည်၊ အထောက်အကူပေးမည့်အချက်အလက်မရှိ သော်လည်း သူတို့၏အဆိုကို သက်သေထူနိုင်မည်ဟုထင်သည့် ဇာတ်လမ်းအမျိုးမျိုးကို စိတ် ကူးဖြင့် တီထွင်ကြပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ အသစ်အသစ်သောတွေ့ရှိချက်တိုင်းသည်၊ ဘက်လိုက်ခြင်း မရှိဘဲအဓိပ္ပာယ်ဖော်ပါက၊ အချက်တစ်ခုခုကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဖော်ထုတ်လျက်ရှိပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းအဖွဲ့ဖြင့် သက်သေခံပစ္စည်းတစ်ခုကို စစ်ဆေးသော သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးသည်။ သက်ဆိုင်ရာဇေတ် နှင့်ပတ်သက်၍ အမျိုးမျိုး အဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ဤအဓိပ္ပာယ်ဖော်ချက်များသည် ရှင်းလင်းပြတ်သားသည့် အချက်အလက်များဖြင့် အထောက်အကူပြုရပေမည်။ ယနေ့အချိန်အထိ၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်၊ သူတို့၏ စိတ်ကူးယဉ်ဒဏ္ဍာရီဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။ လူတစ်ဝက်မျောက်ဝံတစ်ဝက် သတ္တဝါများက အသံဟိန်းကြီးပြု၍ ဆက်သွယ်ကြပုံ၊ အမွှေးထူသားရေများမြီး၍ မီးပုံဘေးတွင် ဝိုင်းထိုင်နေကြ ပုံ၊ ရှေးကျသည့် ကျောက်လက်နက်များအသုံးပြု၍ သားကောင်လိုက်နေပုံ၊ စသည်တို့ကို ထောက်ခံသည့် သက်သေတစ်ခုမျှ မတွေ့ကြသေးချေ။ ၎င်းတို့သည် စိတ်ကူးယဉ်သက်သာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ သိပ္ပံပညာ က၊ လူသားများသည် အစဉ်သဖြင့် လူသားများသာလျှင် ဖြစ်ခဲ့ကြကြောင်းကို ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။

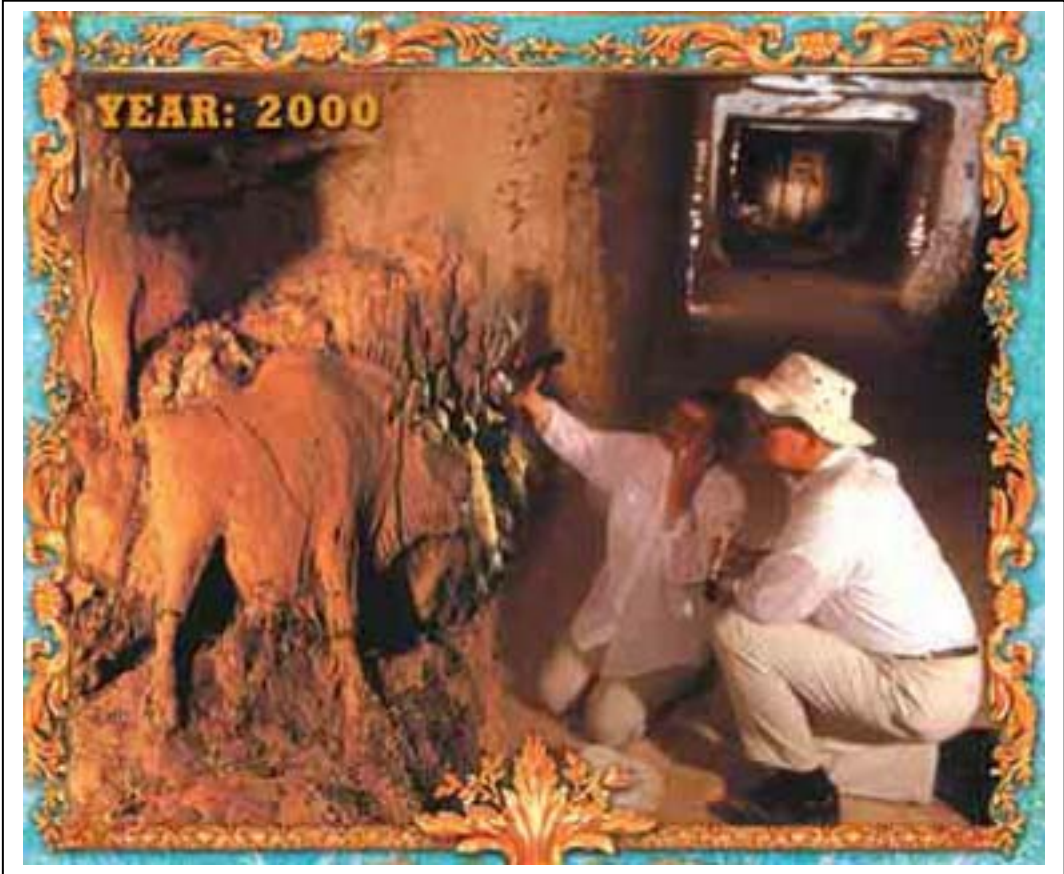
ယင်းအချက်မှာ၊ လူသားသည် ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် စတင်ပေါက်ဖွားကတည်းက၊ အစဉ်သဖြင့် လူသားများသာလျှင် ဖြစ်လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အသိဉာဏ်ရှိခြင်းနှင့် အနုပညာစွမ်းပကားများသည်၊ သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် လူသားတို့ရှိခဲ့ကြသည့် ပင်ကိုအရည်အချင်း များဖြစ်ပေသည်။ ရှေးပဝေသနီဇေတ်တွင် နေထိုင်ပေါက်ဖွားကြသောလူတို့သည်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကိုအယုံသွင်းသည်။ ကမ္ဘာဦးလူမဖြစ်သေးသော၊ လူတစ်ဝက်တိရစ္ဆာန်တစ် ဝက်သတ္တဝါများမဟုတ်ကြချေ။ သူတို့သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် စဉ်းစားဉာဏ်ရှိသူများ၊ စကားပြောသူများ၊ အနုပညာနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ခဲ့သူများ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားထုံးစလေ့ရှိသူများ၊ ဖြစ်ကြပေသည်။ ရှေ့လာမည့်အခန်းတွင်၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းနှင့် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းဆိုင်ရာသုတေသနတွေ့ရှိချက်များက၊ ဒွိဟသံသယမရှိနိုင်အောင်၊ သက်သေထူထားသည်ကို တွေ့ကြပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်မှ ဘာတွေကျန်ရစ်မည်နည်း

What Will Remain From Our Own Civilization?

နောက်လာမည့် နှစ်ပေါင်းသိန်းပေါင်းများစွာတွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်မှ မည်ကဲ့သို့သော ပစ္စည်းမျိုးတွေ ကျန်ရစ်မည်ကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာ စုဆောင်းမှုများဖြစ်သည်။ ပန်းချီကားများ၊ ကြီးမားသောရုပ်ထုများ၊ နန်းတော်များ၊ စသည်တို့အားလုံး ပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မည်။ လက်ရှိနည်းပညာတက်နိုလိုဂျီများ၏ သဲလွန်စများလည်း မရှိသလောက်ပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မည်။ တိုက်စားဆွေးမြေ့ခြင်းများကို ကာကွယ်ထားသည့် ပစ္စည်းများသည်လည်း၊ သဘာဝ၏ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို အရှုံးပေးသွားကြလိမ့်မည်။ သံမဏိသည်လည်း သံချေးတက်ကုန်လိမ့်မည်။ ကောင်ကရစ်ဘိလပ်မြေဖြင့်လုပ်ထားသော အရာအားလုံးသည်လည်း ဆွေးမြေ့သွားလိမ့်မည်။ မြေအောက်တွင်ဆောက်လုပ်ထားသော အရာများလည်း ပျက်စီးကုန်လိမ့်မည်။ အရာဝတ္ထုပစ္စည်းအားလုံးသည် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်၏။ နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာ ကျော်လွန်ခဲ့ပြီဟု စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ၎င်းပစ္စည်းများအပေါ်တွင် မိုးရေဂါလံပေါင်း သိန်းသန်းချီ၍ ရွာသွန်းထားလိမ့်မည်။ နှစ်ပေါင်းရာစုများစွာအတွင်း ကြမ်းတမ်းသည့် လေတိုက်ခြင်းကိုလည်းခံရလိမ့်မည်။ အကြိမ်ကြိမ်အခါခါသော ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့် မြေငလျင်လှုပ်ခြင်းလည်း ခံရပေလိမ့်မည်။ ကြီးမားသည့် ကျောက်ပြားများအပေါ်တွင် ထုထွင်းထားသော ပန်းပုအနုပညာလက်ရာများနှင့်ကျောက်စာများ၊ အဆောက်အအုံကြီးများတွင်အသုံးပြုသည့် တွင်းမှတူးထုတ်ခဲ့ခြင်းယူလာသော ကျောက်သားများနှင့် ရုပ်ထုအမျိုးမျိုး၊ စသဖြင့် ရေးယွင်ကပစ္စည်းများ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့ထံ ကျန်ရစ်သကဲ့သို့ ကျန်ရစ်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်တွင်ရှိသည့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသောယဉ်ကျေးမှုခေတ်ကို အတိအကျသိရှိသဘောပေါက်နိုင်မည့် သဲလွန်စများပင် ကျန်ရစ်ရန် ခဲယဉ်းလှပေသည်။ အာဖရိကတိုက်နှင့် အာဖရိကတိုက်မှ လူမျိုးများ၊ အခြားကမ္ဘာ့နေရာအချို့မှ လူများအသုံးပြုသည့် ကျောက်နှင့်လုပ်သည့်ပစ္စည်း(ဥပမာ ကျောက်ငရုပ်ဆုံကျီပွေများ) စသည်တို့အနည်းငယ်ကျန်ရစ်ပါလိမ့်မည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရသော်၊ ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေသည့် နည်းပညာများဖြစ်သည့် ရုပ်မြင်သံကြားစက်များ၊ ကွန်ပျူတာများ၊ မိုက်ကရိုဝေ့ဖိုအိုးများ၊ မိုဗိုင်းဖုန်းများ၊ အင်တာနက်နည်းပညာများ အစရှိသည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်သဲလွန်စမျှ ကျန်ရစ်မည်မဟုတ်ပေ။ အဆောက်အအုံနံရံနှင့်ပနက်ရာများအပြင်၊ ကျောက်ရုပ်ထုအပိုင်းအစအချို့ ကျန်ရစ်ပေလိမ့်မည်။ နောင်လာမည့် သိပ္ပံပညာရှင်တို့က၊ ၎င်းပစ္စည်းအပိုင်းအစများကို ကြည့်ပြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်သည် “ယဉ်ကျေးမှုအရ ခေတ်နောက်ကျသည်”ဟု ဆိုပါက၊ အမှန်တရားမှ တလွဲတချော်ဖြစ်မည်မဟုတ်ပါလား။

သို့မဟုတ်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်က မင်းဒရင်းတရုတ်စာဖြင့် ရေးသားထားသောကျောက်ပြားကို တွေ့ရှိပါက၊ ထိုစာတစ်ခုတည်းကိုကြည့်၍ တရုတ်လူများသည် ရုပ်ပုံများဖြင့် အချင်းချင်းဆက်သွယ်ကြ၍ အလွန်ခေတ်နောက်ကျသည်ဟု နိဂုံးချုပ်ပါက၊ ဤသို့ပြောခြင်းသည် မှန်ကန်သည့်အချက်ကို ဖော်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပါမည်လော။ တကမ္ဘာလုံးသိကြသည့်၊ ဩဂတ်စ်တေ ရိုဒင်၏ “အတွေးသမား” ပန်းပုလက်ရာကို ဥပမာတစ်ခုအဖြစ် စဉ်းစားကြည့်ရအောင်။ ဤပန်းပုရုပ်ထုကို နောင်နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းနောက်ပိုင်းတွင်၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်တစ်ဦးက တွေ့ရှိသည်ဆိုပါစို့။ အကယ်၍ ထိုသုတေသနပညာရှင်တို့သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းရှိ ယုံကြည်မှုနှင့် နေမှုထိုင်မှုစနစ်ကို တင်ကူးမှန်းဆထားခြင်းရှိ၍၊ သမိုင်းအထောက်အထားမရှိဘဲ၊ ထိုကျောက်ရုပ်တစ်ခုတည်းကို ကြည့်ပါက၊ အခြားအဓိပ္ပါယ်အမျိုးမျိုးဖော်မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်လူတို့သည် စိတ်ကူးယဉ်စဉ်းစားနေသူတစ်ဦးကို ကိုးကွယ်ကြသည်ဟု လည်းဆိုကြပေမည်။ သို့မဟုတ် စိတ်ကူးယဉ်ဒဏ္ဍာရီနတ်ဘုရားတစ်ဆူဖြစ်မည်ဟုလည်း ပြောကြပေမည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပိုင်ရင်နီးတောင်ခြေမှ ဩဒိုဘတ်ကျောက်ဂူတွင်တွေ့ရှိရသော ဥရောပအမွှေးရည်နွားရိုင်းပုံ ထုထွင်းထားသည့်ရုပ်ပုံသည် ရှိဒင်၏ကျောက်ရုပ်ထုများထက် လက်ရာမြောက်ခြင်း၌ နောက်မကျသော်လည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းသုတေသနပြုသူက ဦးနှောက်ဖွံ့ဖြိုးမှုမပြည့်စုံသေးသောကမ္ဘာဦးလူရိုင်းတို့ ရေးဆွဲထားပုံဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုပန်းပုရုပ်များကို ထွင်းထုသူသည် ယနေ့ခေတ်မှပန်းပုဆရာများနှင့် ယှဉ်နိုင်သည့် စိတ်ကူးစိတ်သန်းရှိကြောင်း၊ ကိုယ်ကာယအားဖြင့်လည်း နိမ့်ကျခြင်းမရှိကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။

ယနေ့အချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့က ထို“စဉ်းစားသူ” ရုပ်ထုသည် အနုပညာသုခုမရသသက်သက်အတွက်ဖြစ်ကြောင်းကို သိကြပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ နောက်နှစ်ပေါင်းသောင်းသိန်းအချိန်မှ သုတေသနပညာရှင်တစ်ဦးသည် ယင်းရုပ်ထုနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းစုံအချက်အလက်များမရှိဘဲ၊ မိမိ၏ တင်ကူးမှန်းဆချက်များဖြင့်သာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပါက အမှန်တရားကို ရရှိမည်မဟုတ်ပေ။ သူ၏တင်ကူးမှန်းဆချက်များနှင့်ကိုက်ညီအောင်သာ စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းများကို တီထွင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏လက်တွင်းရှိအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်ရာတွင် တင်ကူးမှန်းဆခြင်း၊ ဘက်လိုက်ခြင်းများမရှိစေဘဲ ကျယ်ပြန့်စွာတွေးခေါ်ဆန်းစစ်ရန် အထူးအရေးကြီးပေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် တစ်ဆင့်မှတစ်ဆင့် ပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်းနှင့် ရှေးပဝေသနီကလူများသည် ခေတ်မမှီ လူမဖြစ်သေးသူများဖြစ်ခြင်း၊ စသည်အဆိုများအတွက် ခိုင်လုံသည့်သက်သေအထောက်အထားမရှိသေးကြောင်းကို မမေ့သင့်ပါ။ ဤအဆိုများသည် ထင်ကြေးမှန်းဆချက်များသာဖြစ်ပြီး၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ထောက်ခံအားပေးနေသည့် သမိုင်းပါရဂူများနှင့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်များ၏ အဆိုသာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာ၊ ကျောက်ဂူတွင်း၌ ရေးဆွဲထားသောပန်းချီလက်ရာဟောင်းတစ်ခုခုကို တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း၊ စစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ၊ ကျောက်ခေတ်လူသားတို့ရေးဆွဲထားသည်ဟု ချက်ချင်းကောက်ချက်ချကြ

အကယ်၍ ရိုဒင်၏ “စဉ်းစားသူ” ရုပ်ထုကို နောင်လာမည့်နှစ်ပေါင်း ၆၀၀၀ အကြာတွင်တွေ့ရှိ၍၊ ထိုကာလမှလူတို့သည်လည်း၊ ဘက်လိုက်သည့် ယနေ့သိပ္ပံပညာရှင်များကဲ့သို့ တွေးကြပါက၊ ၂၀ရာစုနှစ်လူတို့သည် စဉ်းစားနေသူတစ်ဦးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြ၍၊ လူမှုဆက်ဆံရေး မသိနားမလည်ကြသေးဟု အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပေလိမ့်မည်။ သူတို့သည်၊ အမှန်တရားနှင့် မည်မျှနီးစပ်ကြမည်နည်း။

ပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ ထိုပန်းချီများသည်၊ ထိုခေတ်မှ လူတို့၏ အနုပညာသုခုမရသနှင့် ပတ်သက်၍ အမြောက်အမြားကို ဖော်ပြနေပေမည်။ ထိုအနုပညာရှင်သည်၊ ခေတ်အမှီဆုံးအဝတ်အပြည့်အစုံ ဝတ်ဆင်ထားသူလည်းဖြစ်ပေမည်။ သို့သော်လည်း အနုပညာရသတစ်ခုတည်းအတွက်၊ ရေးဆွဲခြင်း၊ ထုထွင်းထားခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။ အမှန်မှာ၊ ယနေ့ခေတ်မှ သိပ္ပံပညာရှင်အမြောက်အမြားတို့က၊ ထိုပန်းချီများသည် ခေတ်နောက်ကျသည့် ဂူအောင်းလူတို့၏စိတ်ကူးဖြင့် ရေးဆွဲထားသောပုံများ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို အလေးထားအသားပေး၍ ပြောဆိုနေကြပေသည်။

အခြားဥပမာတစ်ခုမှာ၊ ထက်မြက်သော ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများဖြစ်၍၊ ၎င်းပစ္စည်းများသည် “မျောက်ဝံတစ်ဝက်လူတစ်ဝက်သတ္တဝါ” များအသုံးပြုခဲ့သော လက်နက်ကိရိယာများဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖော်ကြသည်။ ဤပစ္စည်းများသည် ယင်းသတ္တဝါများ အသုံးပြုခဲ့သောလက်နက်ကိရိယာဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုသည့်သက်သေသာဓကတစ်ခုမျှမရှိချေ။ ယူဆချက်တစ်ခုသာ ဖြစ်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီ သိပ္ပံပညာရှင်တို့က၊ ထိုသက်သေပစ္စည်းများကို တူးဖော်ရရှိစဉ်တွင် ဘက်လိုက်သည့်ရှုထောင့်ဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ တူးဖော်ရရှိခဲ့သည့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပစ္စည်းများကို သူတို့၏သီအိုရီ မှန်ကန်ကြောင်းသက်သေထူနိုင်သည့် ရှုထောင့်အတိုင်းသာ စစ်ဆေး၍၊ အခြားအချက်အလက်များကိုမူ မသိကျိုးကျွန်ပြုထားကြပေသည်။ သမိုင်းပြောင်းလဲမှုရှိခဲ့ကြောင်း ပြသနိုင်အောင် ထိုနည်းနှင့် ခြယ်လည်ကြပြန်

သည်။^၃ အမေရိကန်လူမျိုး မနုဿဗေဒပါရဂူ မဲလ်ဗီးလ် ဟာစကိုဗစ်က “သမိုင်းအီဗိုလူးရှင်း” သုတေသနစာတမ်း မည်ကဲ့သို့ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြောင်းနှင့် သက်သေခံရေးဟောင်းပစ္စည်းများကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က မည်ကဲ့အဓိပ္ပါယ်ဖော်ကြသည့်အကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပေးသည်။

ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအီဗိုလူးရှင်းကို ထောက်ခံနိုင်သည့်ယူဆချက်တိုင်းကို၊ သူ့အနေဖြင့်တွေးခေါ်ထားသော လူသားတို့တိုးတက်လာခဲ့သည့်အစဉ်အဆက်ပုံစံတွင်၊ အစဉ်တစိုက်မဖြစ်သည့်ဥပမာများကို မှတ်သားထားသည်။ ထိုတိုးတက်ပြောင်းလဲမှုအချို့သည် ယဉ်ကျေးမှုရှုထောင့်တစ်ခုတည်းတွင် အဝင်နေပေသည်---^၄

ဟာစကိုဗစ်၏အမြင်ကို အတည်ပြုနိုင်သည့် အရေးကြီးသောဥပမာတစ်ခုမှာ၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီလူမျိုးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုသရုပ်ခွဲခြင်းပညာရှင်ဖြစ်သူ လူးဝစ်ဟင်ရီမော်ဂင်၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ယောက်ျားကြီးစိုးမှုနှင့် တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ပုံစံအထိ ကျော်လွှားလာခဲ့ရသည့် ပြောင်းလဲတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုအဆင့်လေ့လာချက် ဖြစ်ပေသည်။ သူ့အနေဖြင့် ရှေးကျ၍ မတိုးတက်သေးသောကမ္ဘာဦးလူရိုင်းအဆင့်မှ ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသည့်အဆင့်အထိ “ပြောင်းလဲ” လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုထားသည်။ သို့သော်လည်း၊ ဤသုတေသနပြုရာတွင်၊ သူ့အသုံးပြုသောဥပမာများသည်၊ တကမ္ဘာလုံးအနှံ့အပြားနေရာတကာတိုင်းက တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုးဆက်စပ်မှုမရှိသည့် လူမျိုးများ၏ထုံးစံများဖြစ်နေသည်။ ၎င်းဥပမာများကို သူလိုချင်သည့် အဖြေမျိုးရအောင် စီစဉ်ပေးသည်။ တကမ္ဘာလုံးမှ သောင်းနှင့်သိန်းနှင့်ချီသော ယဉ်ကျေးမှုထုံးစံများအနက် သူ တင်ကူးမှန်းဆထားသော ပုံစံတွင် အံဝင်နိုင်သည့် ထုံးစံများကိုသာ သူရေးသားသည့် စာတမ်းအတွက် ရွေးယူထားသည်။

မော်ဂင်က သူ၏အတွေးအခေါ်မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေထူနိုင်ရန် သမိုင်းကို မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်စီစဉ်ကြောင်း ဟာစကိုဗစ်က ဖော်ပြထားပေးသည်။ သူက အလွန်ရှေးကျသောဩစတေးလျမှ မိန်းမဩဇာညောင်းသောထုံးစံမှအပြုစ၍၊ အမေရိကန်တိုင်းရင်းသားများ၏ ယောက်ျားဩဇာညောင်းသောထုံးစံအထိ မျဉ်းဆွဲထားသည်။ ထို့နောက် သူ၏အစီအစဉ်ကို ယောက်ျားဦးစီးသော်လည်း တစ်လင်တစ်မယားစနစ်သတ်မှတ်ခြင်းမရှိသေးသည့် သမိုင်းဦးဂရိလူမျိုးတို့၏ခေတ်သို့ ခုန်ကူးသွားသည်။ သူ၏နောက်ဆုံးအစီအစဉ်ပိုင်းတွင်၊ ယနေ့ယဉ်ကျေးမှုခေတ်ရှိ ယောက်ျား၏အမျိုးကိုလိုက်၍ တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ကို တိကျစွာသတ်မှတ်ထားသော ထုံးစံကို ထည့်သွင်းထားသည်။

ဟာစကိုဗစ်က ဤအစီအစဉ်ကို၊ အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ချက် ရေးထားပေးသည်။
သမိုင်းရှုထောင့်ဖြင့်ကြည့်ပါက၊ ဤအစီအစဉ်သည် စိတ်ကူးယဉ်တီထွင်မှုသာလျှင် ဖြစ်၏။--^၅

သမိုင်းမှန်ကို ဖုံးကွယ်ထား၏

True History Covered Up

ကျွန်ုပ်တို့သိရှိထားသည့် သမိုင်းကြောင်းအများအားဖြင့် စာအုပ်များမှတစ်ဆင့် သိရှိကြခြင်းဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူတို့သည် စာအုပ်တွင်ရေးသားထားသောအချက်အလက်များကို သံသယကင်းရှင်းစွာပင် ဖတ်ရှုကြပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ လူ့သမိုင်းနှင့်ပတ်သက်လာသောအခါ၊ ဇီဝဗေဒ၊ မောလီကျူဆိုင်းရာဇီဝဗေဒ၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာ-နိခါတကဗေဒ၊ မျိုးဗီဇဗေဒ၊ ဇီဝမျိုးဗီဇဗေဒနှင့် မနုဿဗေဒ စသည့်ဘာသာရပ်များက အသိအမှတ်မပြု လက်မခံတော့သည့် အတွေးအခေါ်အယူအဆများဖြင့် ပုံစံသွင်းထားသော သီအိုရီများကို ထည့်သွင်းတင်ပြထားကြပေသည်။ သိပ္ပံပညာအရ ပျက်သုဉ်းသွားပြီဖြစ်သော အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီနှင့်အတူ၊ ၎င်းသီအိုရီကို အခြေခံ၍ ရေးသားထားသော သမိုင်းများသည်လည်း တရားမဝင်တော့ပေ။

သမိုင်းပါရဂူတစ်ဦးဖြစ်သူ အက်ဒွတ် အေ ဖရီးမင်းက၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ သမိုင်းဆိုင်ရာသိရှိမှုများသည် “အမှန်တရား”ကို မည်သို့ထင်ဟပ်စေသည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးထားပေသည်။

သမိုင်းလေ့လာချက်တွင်၊ ရရှိထားသည့်အချက်အလက်မှန်သမျှသည်၊ လူသား၏ စိတ်ထားနှင့်လူသား၏ ပြောင်းလဲလွယ်ခြင်းတွင် မူတည်လျက်ရှိပေသည်။ ထိုသမိုင်းအချက်အလက်ကို ပေးသူက မည်မျှယုံကြည်ထိုက်သည့်အပေါ်တွင် မူတည်နေပေသည်။ ထိုသူသည်၊ တမင်တကာလိမ်၍လည်း ပြောနိုင်သလို၊ အမှတ်တမဲ့လည်း လှည့်စားခြင်းလည်း ရှိနိုင်ပေသည်။ လူတစ်ဦးသည် လိမ်လည်နိုင်သလို၊ မှားယွင်းခြင်းလည်း ရှိနိုင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲသို့ ရောက်ရှိလာသည့် သမိုင်းများသည် မှန်ကန်သည်ဟု စိတ်ချနိုင်ပါမည်လော။

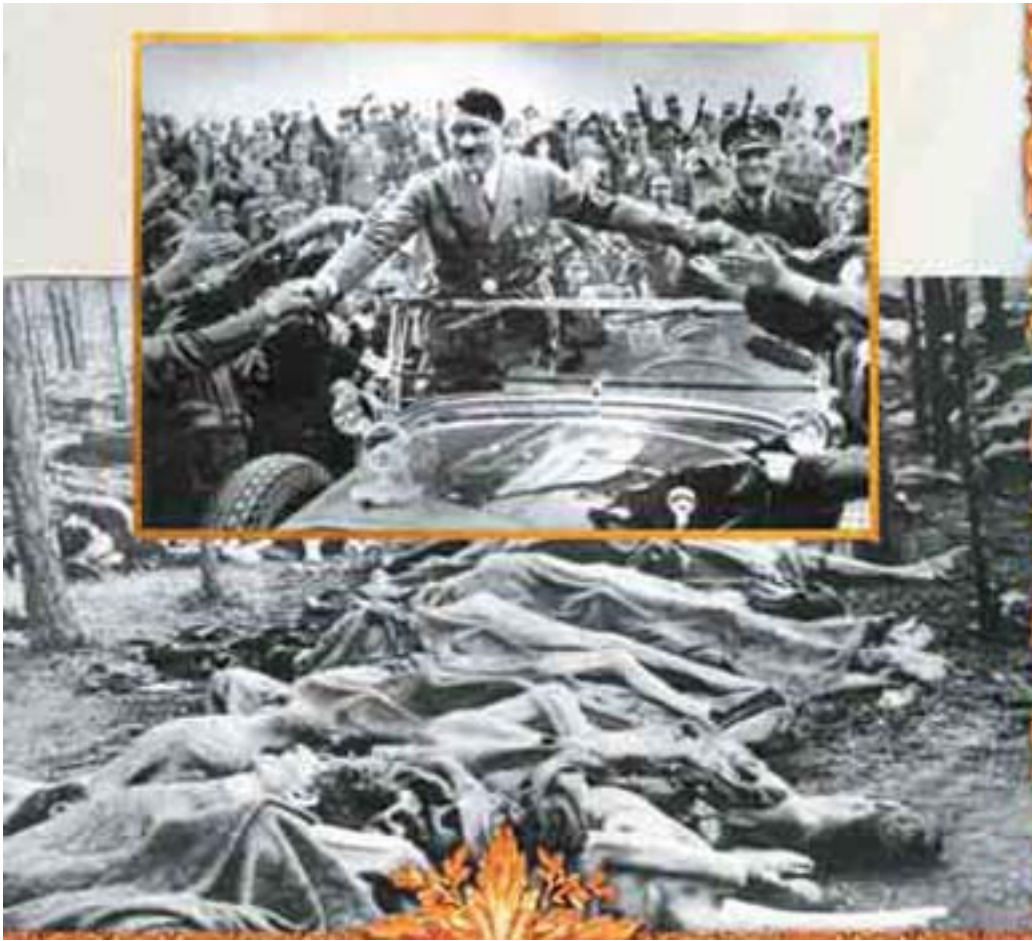
ပထမဦးစွာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ထံ သမိုင်းဆရာများနှင့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းရေးဟောင်းပစ္စည်းဆိုင်ရာပညာရှင်တို့၏ ဓမ္မဒိဋ္ဌာန်ကျသောသေချာမှုကို စစ်ဆေးရပေမည်။ စိတ်ကူးသက်သက်ဖြစ်သောအယူအဆအများအားဖြင့်ကဲ့သို့ပင်၊ မတူညီသောလူများအတွက် သမိုင်းကို အဓိပ္ပါယ်ကောက်ရှင်းလင်းရာတွင်လည်း ကွာခြားနိုင်ပေသည်။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုတည်းကို ပြန်လည်ရှင်းလင်းပြရာ၌ မည်သူက ရှင်းပြသည် ဟူသောအချက်ပေါ်တွင်လည်း မူတည်ပေသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို မျက်မြင်သက်သေမဟုတ်သူတို့က ပြန်လည်ရှင်းပြသည့်အခါတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၏ အဆိုသည် ပိုမို၍ ကွဲပြား ခြားနားပေမည်။

“သမိုင်း” ဆိုသည်မှာ ဖြစ်ရပ်များကို ကာလအလိုက်စီစဉ်ခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို၏။ ထိုဖြစ်ရပ်များအနက် အဓိပ္ပါယ်ရှိသောဖြစ်ရပ်များနှင့် ထင်ရှားသောဖြစ်ရပ်များသည် သမိုင်းဆရာ၏ တင်ပြချက်ပေါ်တွင် မူတည်ပေသည်။ ဥပမာ၊ စစ်ပွဲတစ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ အနိုင်ရသည့်ဘက်က မှန်ကန်ခြင်းရှိမရှိမှာ သမိုင်းရေးသူ၏ သဘောထားတွင်မူတည်ပေသည်။ အကယ်၍ သူ့အနေဖြင့် လိုလားသောဘက်သည် တစ်ဘက်သား၏နယ်မြေကို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်၍၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုမြောက်မြားစွာကျူးလွန်သည်ပင်ဖြစ်စေ “လွတ်မြောက်ခြင်းအတွက်သူရဲကောင်း” ဖြစ်လိမ့်မည်။^၇ ဥပမာ၊ အကယ်၍ ရန်ဘက်ဖြစ်နေသည့်နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံ၏ သမိုင်းစာအုပ်များကို လေ့လာကြည့်သောအခါ၊ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုတည်းကို တစ်အုပ်စီတွင် ဖော်ပြထားချက်များသည် လုံးဝကွာခြားနေသည်ကို တွေ့ရပေမည်။

ယင်းသည်ကား၊ ယနေ့ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီသမိုင်းပါရဂူများနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်တို့၏ လုပ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ တိကျမှန်ကန်သည့် သက်သေခံအထောက်အထားတစ်ခုမျှမရှိဘဲ၊ လူသားတို့၏ အီဗိုလူးရှင်းသမိုင်းကို မှန်ကန်သယောင်ယောင် တင်ပြထားကြပေသည်။ သူတို့၏သီအိုရီကို ပယ်ဖျက်ထားသော ခိုင်လုံသည့်သက်သေများကို မသိကျိုးကျွန်ပြုထားကာ၊ သက်သေအ

ထောက်အထားများကို သူတို့လိုရာသို့ဆွဲ၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ကြသည်။ ထို့နောက် ယင်းသီအိုရီကို အချို့သိပ္ပံပညာရှင်များက မှန်ကန်သည့်အတွေးအခေါ်အဖြစ်၊ ဥပဒေသနိယာမအဖြစ် လက်ခံထားကြပေသည်။

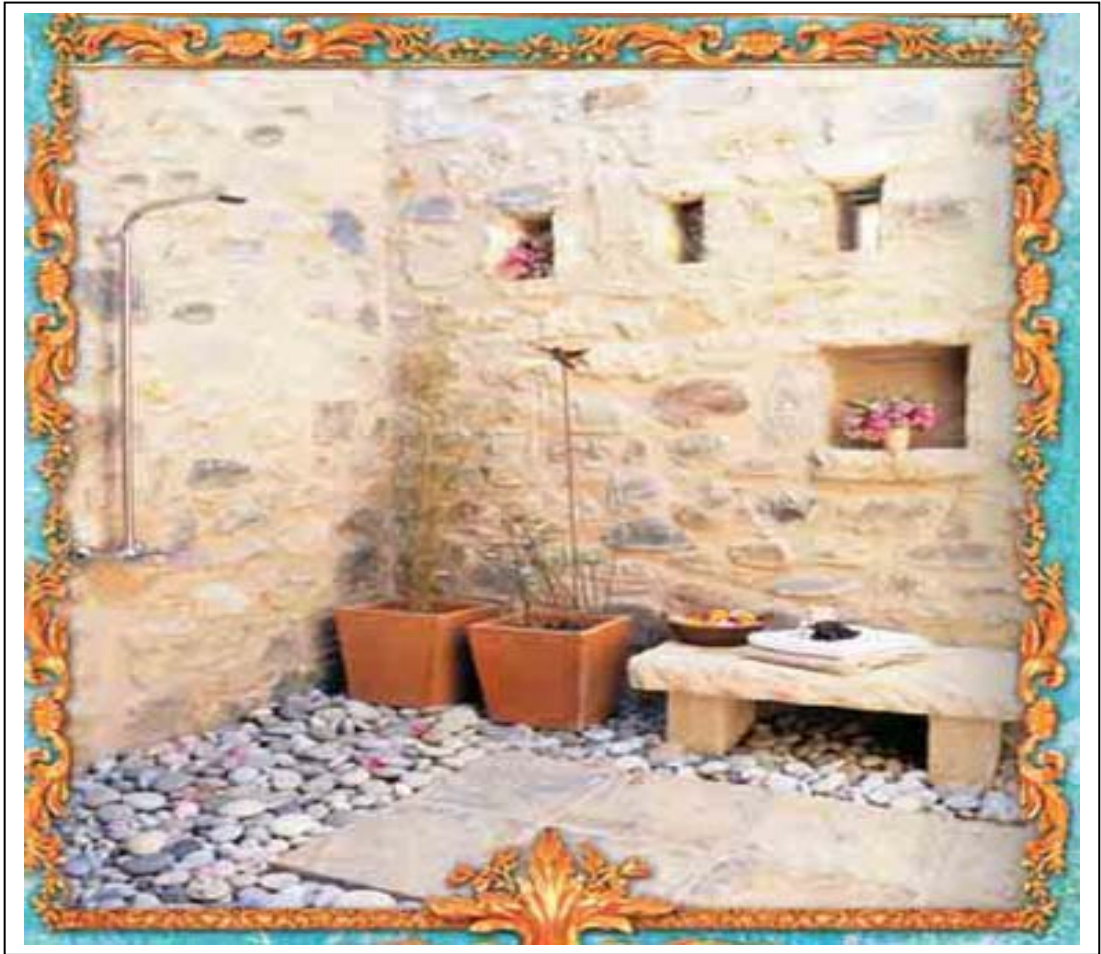
အကယ်၍ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်သမိုင်းကို စိစစ်သူသမိုင်းပါရဂူတစ်ဦးသည်၊ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်ဝါဒအမြင်ကို လက်ကိုင်ယုံကြည်သူဖြစ်ပါက၊ ဟစ်တလာကို အပေါ်ပိုင်းတွင်ပြထားသော ပုံကိုသာ အခြေခံ၍ အင်မတန်ကြီးကျယ်ခုံညားသောခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ဖော်ပြပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း၊ အောက်ပုံမှာ ဆွတ်ချင်ဝေါလ်ဒ်အကျဉ်းစခန်းတွင် ရိုက်ထားသောဓါတ်ပုံဖြစ်၍၊ ဟစ်တလာ၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ သတ်ဖြတ်ခဲ့သော ထိတ်လန့်ကြောက်မက်ဖွယ်မြင်ကွင်းကို ပြသလျက်ရှိ၏။

နောင်နှစ်ပေါင်းသိန်းသန်းကြာပြီးနောက် မည်သည့်အရာများ ကျန်ရစ်မည်နည်း။

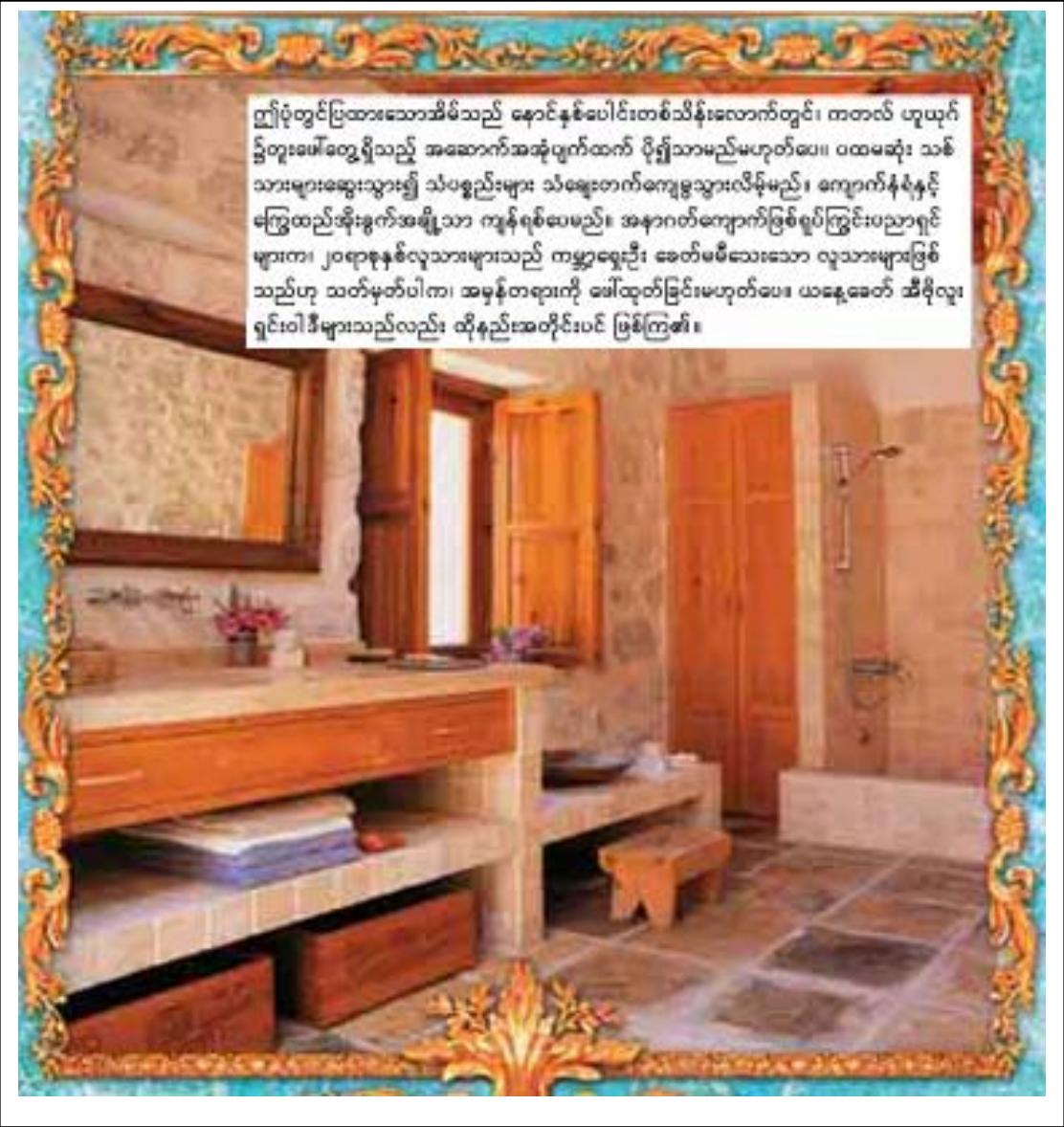
What Will Remain In Tens of Thousands of Year' Time?

ဆောက်လုပ်ရေး၊ စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာထုတ်လုပ်မှုများတွင် အသုံးပြုသောပစ္စည်းများအပြင် နေ့စဉ်သုံးပစ္စည်း အမြောက်အမြားကိုပြုလုပ်သည့်ဝတ္ထုပစ္စည်းများ၏ သက်တန်းသည်၊ လူ့သမိုင်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လိုက်သောအခါ အတော်ကလေးတိုတောင်းနေပေသည်။ အကယ်၍ လူတို့သည်၊ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းအလျင်က အလွန်တရာခေတ်မီ လှပသောသစ်သားအဆောက်အအုံတွင် နေထိုင်ခဲ့ပါက၊ ယနေ့အချိန်တွင် ယင်းတို့နှင့်ပတ်သက်

၍ ကြွင်းကျန်မည့် သက်သေခံပစ္စည်းများ အလွန်နည်းလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း နားလည်သဘောပေါက်နိုင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ယဉ်ကျေးမှုခေတ်သည် ကြောက်မက်ဖွယ်သောဘေးဥပါဒ်တစ်ခုခုကပ်ဆိုက်သည်ဟု စဉ်းစားကြည့်ကြပါစို့။ နောင်လာမည့် နှစ်ပေါင်းတစ်သိန်းလောက်တွင် မည်မျှသောအရာများ ကျန်ရစ်ပါမည်နည်း။ အကယ်၍ နောင်လာမည့်လူသားများက၊ အရိုးစုအချို့နှင့် ဆောက်လုပ်ရေး အုတ်မြစ်အချို့ကိုအခြေခံ၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေတ်မမီသေးသော ရှေးဦးလူသားများ ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပါက၊ မည်မျှမှန်ကန်ပါမည်နည်း။

ဤပုံတွင်ပြထားသောအိမ်သည် နောင်နှစ်ပေါင်းတစ်သိန်းလောက်တွင်၊ ကတလ် ဟုယုဂ် ခြံတူးဖော်တွေ့ရှိသည့် အဆောက်အအုံလွှက်ထက် ပို၍သာမည်မဟုတ်ပေ။ ပထမဆုံး သစ်သားများဆွေးသွား၍ သံပစ္စည်းများ သံချေးတက်ကျေမှုသွားလိမ့်မည်။ ကျောက်နံရံနှင့် ကြွေထည်ဆိုးစွက်အမျိုးသာ ကျန်ရစ်ပေမည်။ အနာဂတ်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်များက၊ ၂၀ရာစုနှစ်လူသားများသည် ကမ္ဘာရွေးဦး ခေတ်မီသေးသော လူသားများဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ပါက၊ အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ ယနေ့ခေတ် အီဂျစ်လူရွင်းဝါဒီများသည်လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်ကြ၏။

အစ္စတန်ဘုလ်မြို့တော်ရှိ ဆီ ရာဂင်နန်း
တော်ကြီးမီးလောင်သဖြင့် နန်းတွင်းမှတစ်
ဆာဆင်မှုများ ပျက်စီးကုန်ပြီးနောက် တွေ
ရပုံဖြစ်၏။ ဤအခြေအနေကို တွေ့မြင်ရသူ
သည် တစ်ချိန်က မည်မျှခန်းနားကြီးကျယ်
လှပသည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

နောင်လာမည့်နှစ်ပေါင်းတစ်သိန်းလောက်တွင်၊ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏အဆောက်အ
အုံများမှ ကျောက်တုံးအချို့လောက်သာ ကျန်ရစ်လိမ့်မည်။ သစ်သားဖြင့်လုပ်ထားသော
ပစ္စည်းများသည် ဆွေးမြေ့သွား၍၊ သံပစ္စည်းများသည်လည်း သံချေးတက်၍ကျေမွကုန်ပေ
မည်။ ဥပမာ၊ ဆီရာဂင်နန်းတော်၏ လှပသည့်နံရံကပ်ပန်းချီများ၊ လှပထယ်ဝါသောပရိ
ဘောဂများ၊ ခန့်ညားသည့်ကန့်လန့်ကာနှင့်ကော်ဇောများ၊ မီးဆိုင်ပဒေသာများနှင့်မီးလုံး
မီးအိမ်များ၊ စသည်တို့သည်လည်း ကျန်နေတော့မည်မဟုတ်ပေ။ အားလုံးပျောက်ကွယ်
ကုန်လိမ့်မည်။ ဆီရာဂင်နန်းတော်ပျက်ကြီးကို ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ ကြည့်သူသည်၊ ကျောက်
တုံးအစုအပုံများနှင့် နန်းတော်အုတ်မြစ်ပုံစံများကိုသာတွေ့ရပေလိမ့်မည်။ ဤပုံစံအတိုင်း
တွေ့မြင်သူသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်မှ လူများသည်၊ အခြေတကျနေထိုင်ခြင်းမရှိကြ
သေးဘဲ၊ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများကို စုပုံထား၍ ခိုအောင်းနေထိုင်ကြသည်ဟု ကောက်
ချက်ချပါက၊ ထိုဆန်းစစ်ချက်သည် လုံးဝမှားယွင်းမည်သာ ဖြစ်၏။

ဆီရာဂင်နန်းတော်ကို နကိုအတိုင်း ပြန်လည်မွန်းမံပြီး နောက် တွေ့ရပုံ။

ယနေ့အထိကျန်ရစ်နေသည့် အဆောက်အအုံပျက်အပိုင်းအစများသည် တစ်ချိန်က ဆီရာဂင်နန်းတော်ကဲ့သို့ လှပတင့်တယ်သည့်အဆောက်အအုံများလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ ထိုအဆောက်အအုံပျက်များကို ပရိဘောဂများ၊ မီးအိမ် မီးလုံး မီးဆိုင်းပဒေသာများ၊ လှပသည့် ကလကာများ၊ ကော်ဇောများ၊ စသည်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်လိုက်ပါက တဖန်စိတ်ဝင်စားဖွယ် ပြန်လည်လှပလာပေမည်။

ရှေးအလျင်မှလူ့အဖွဲ့အစည်းသည်၊ အနုပညာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပညာဗဟုသုတအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမြောက်အမြားပိုမိုတိုးတက်ခဲ့ကြကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် မိန့်ဆိုထားပေသည်။ ကုရ်အာန်အာယတ်တော် တစ်ပိုဒ်တွင်၊ ရှေးအလျင်မှလူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် အလွန်တရာအဆင့်မြင့်ကြောင်း အမိန့်ရှိထား၏။

ထိုသူတို့သည် ကမ္ဘာမြေဝယ် လှည့်လည်သွားလာခြင်း မပြုခဲ့ကြလေသလော။ သို့ပြုခဲ့ကြလျှင်၊ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့အလျင် ရှိခဲ့ကြဘူးကြသောသူတို့၏ နောက်ဆုံးအကျိုးသည် မည်သို့မည်ပုံ ရှိခဲ့သည်ကို မြင်ကြရပေမည်။ ထိုရှေးသူဟောင်းတို့သည် ထိုသူတို့ထက်ပင် သူရသတ္တိ၊ ခွန်အားဗလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေဝယ် ချန်ရစ်ခဲ့ကြသော ခြေရာလက်ရာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပိုမိုထူးကဲသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြပေသည်။ သို့တစေလည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်တို့ကြောင့် ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်စေမည့်သူဟူ၍လည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် မရှိခဲ့ပေ။ (စူရာ အလ်မုအ်မင်န် ၄၀:၂၁)

ရှေးအလျင် နှစ်တစ်သန်းခွဲကလူများသည် အိုမင်းမစွမ်းသူများကို ပြုစုခဲ့ကြ၏။

People Living 1.5 Million Years Ago Looked After Their Elderly

၂၀၀၅ခုနှစ်တွင် ဂျော်ဂျီယာ ဒမန်နီဆီအရပ်၌ တူးဖော်တွေ့ရှိသည့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း တစ်ခုသည် “လူ့သမိုင်းအိဗိုလူးရှင်း” ဇာတ်လမ်းကို အဖြစ်မှန်အချက်အလက်များနှင့် မည်သို့မျှ မရင်ဆိုင်နိုင်အောင် ပိတ်ပင်လိုက်ပေသည်။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ သိပ္ပံနည်းကျသောအဆို ပြုချက်တွင်၊ ပထမဦးဆုံးလူသားများသည် တိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့ အိမ်ထောင်စုနှင့် လူမှုဆက်ဆံ ရေးစနစ်မရှိသောဘဝဖြင့် အသက်ရှင်နေထိုင်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆို၏။ သို့သော်လည်း၊ ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်းပါရဂူ ဒေးဗစ် လောဒ်ကီပန်နစ်ဇေ တွေ့ရှိသော ဇရာအိုလူသားတစ်ယောက်၏ ဦး ခေါင်းခွံက၊ ယင်းအဆိုမမှန်ကန်ကြောင်း ဖော်ထုတ်လိုက်လေသည်။

တစ်နှစ်တာလုံးမှ သိပ္ပံတွေ့ရှိချက်များ ကိုဆန်းစစ်သည့် *Discover* မဂ္ဂဇင်း၏ နှစ်ပတ်လည်အထူးထုတ်စာစောင်တွင်၊ ရှေးနှစ်ပေါင်းတစ်သန်းခွဲအချိန်တုန်းက လူသားများသည် နာဖျားမကျန်းဖြစ်သူ ဇရာအိုများအား ပြုစုကြည့်ရှုကြောင်း ပြဆိုသည့် ဤတွေ့ရှိချက်နှင့်ပတ်သက် ၍ နေရာအတော်များများယူထား၏။ “ဟိုမိုအီရက်တပ်စ်တို့သည် ဘိုးဘွားဇ ရာအိုများကို တယုတယပြုစုခဲ့ကြပါသ လော။” ဟူသောဆောင်းပါးက လူသား တို့သည် တိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့ ဘယ် သောအခါမှ မနေခဲ့ကြကြောင်း၊ အစဉ် အမြဲလူသားအဖြစ်ဖြင့်သာ နေထိုင်လာ ခဲ့ကြကြောင်းကို အကျယ်တဝင့်ရေး သားဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

တူးဖော်ရရှိခဲ့သော ထိုကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း သည်၊ သွားတစ်ချောင်းသာကျန်သော လူသားတစ် ယောက်၏ ဦးခေါင်းဖြစ်သည်။ သွားများအားလုံးနီး ပါးကျွတ်သွားသဖြင့်၊ ထိုလူသားသည် အခြားရောဂါ များလည်း စွဲကပ်ခံစားခဲ့သည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်တို့က ယုံကြည်ကြပေသည်။ ရောဂါဖိစီးသော်လည်း ဇရာအို အရွယ်အထိ အသက်ရှင်နိုင်ခဲ့ခြင်းသည်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို အခြားသူများက ဂရုစိုက် ပြုစုခဲ့ကြောင်း သက်သေခံ နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုခေတ်ကလူသားများသည် အချင်းချင်း ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးစနစ်ရှိကြကြောင်း သိနိုင်ပေသည်။ လောဒ်ကီပန်နစ်ဇေက ဤသို့ဆို၏။

ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မကျန်းမာသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။---ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် သူ၏အုပ်စုမှ အခြား သူတို့၏ထောက်ပံ့ပြုစုမှုကို လက်ခံရရှိခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း ဆွေး နွေးနိုင်သောအချက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပါသည်။*

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ အတည်ပြုထားသောအ ဆိုမှာ၊ လူသားတို့သည်၊ ဤဦးခေါင်းခွံပိုင်ရှင်အသက် သေဆုံးသွားပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၁.၅သန်းကြာမှ လူ မှုရေးယဉ်ကျေးမှု စတင်ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ခဲ့သည် ဟု ၏။ ထို့ကြောင့် ယင်းကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းဦးခေါင်း

(*) အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဟိုမိုအီရက်တပ်စ်သည်၊ လူသားများအဖြစ် တစ်စတစ်စပြောင်းလဲလာခဲ့သော အိဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်၌ မျောက်ဝံနှင့်လူ သားများအကြားသတ္တဝါဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုကြ၏။ အရေးကြီးသည့်အ ချက်မှာ၊ ဟိုမိုအီရက်တပ်စ်၏ အရိုးစုတို့သည်၊ ပစ္စုပ္ပန်လူသားများ၏ အ ရိုးစုများနှင့် ခြားနားမှုမရှိဘဲ၊ မတ်တပ်ရပ်၍ တည်တည်လမ်းလျှောက် သော လူသားအပြည့်အဝဖြစ်ကြကြောင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

က ထိုခေတ်ကာလမှလူသားတို့သည် အချင်းချင်းချစ်ခင်ကြင်နာတရားရှိကြ၍၊ နာဖျားမကျန်း ဖြစ်သူများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပြုစုကြကြောင်း ပြဆိုနေသဖြင့် ထိုအဆိုကို ပယ်ဖျက်ပစ် လေသည်။ ဤတွေ့ရှိချက်အရ၊ လူသားတို့သည် တိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြ ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အစဉ်အမြဲ လူသားများအဖြစ်သာ နေထိုင်ပေါက်ဖွားလာခဲ့ကြကြောင်း ထင်ရှား စွာ သက်သေခံလျက်ရှိပေသည်။

ကျောက်ဂူတွင်းများမှ တိုးတက်သော အနုပညာလက်ရာများ

The Advance Art In Caves

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က၊ ဥရောပတိုက်နှင့် အာဖရိကတိုက်တို့မှ မျောက်ဝံတစ်ဝက် လူ တစ်ဝက် လူသားလောင်းများသည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်၂၀၀၀၀မှ ၃၀၀၀၀ကြားတွင် ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့စားကြ၍ စဉ်းစားနိုင်စွမ်း ရရှိကြသဖြင့် ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်လူသားများကဲ့သို့ ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဉာဏ်ရည်ရရှိလာကြသည်ဟု လက်ခံထားကြပေသည်။ ထိုကာ လတွင် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိသည့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကို တူးဖော်တွေ့ရှိ ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဒါဝင်ဝါဒီတို့၏အဆိုအရ၊ လူသားလောင်းလူရိုင်းများသည်၊ သစ်ပင်ပေါ်မှ ဆင်းသက်လာကြပြီး၊ နှစ်ပေါင်း နှစ်သိန်းခန့်မပြောင်းလဲခဲ့သောဘဝမှ၊ မကြာ သေးမီကမှတီထွင်ရရှိလာခဲ့ကြသော နည်းပညာများဖြင့် ရုတ်တရက် ကျောက်နံရံများတွင် အင် မတန် လှပသောပန်းချီကားများကို စီချယ်ခြင်း၊ လက်ရာမြောက်သည့် ပန်းပုရုပ်များကို ထု ထွင်းထားခြင်းအစရှိသဖြင့် ချယ်လည်မွန်းမံကြကာ၊ လှပသည့်ဝတ်ဆင်တန်ဆာ လက်ကောက် ဆွဲကြိုး ပုတီးကုံးများကို ပြုလုပ်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။

မည်သည့်အကြောင်းအရာများက ထိုကဲ့သို့သောတိုးတက်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသနည်း။ ထို ကဲ့သို့သော အနုပညာစွမ်းပကားများကို “မျောက်ဝံတစ်ဝက် ကမ္ဘာဦးလူသားလောင်း” များက မည်ကဲ့သို့ ရရှိလာခဲ့ကြသနည်း။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီသိပ္ပံပညာရှင်တို့က၊ ယင်းအဖြစ်အပျက်နှင့် ပတ်သက်သော ယူဆချက်အမျိုးမျိုးတင်ပြကြသော်လည်း၊ သင့်တော်ကောင်းမွန်သည့် ရှင်းလင်း ချက်တစ်ခုတစ်လေမျှပင် မပေးနိုင်ကြချေ။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတစ်ဦးဖြစ်သူ ရော်ဂျာ လေဝင်က၊ ဒါဝင်ဝါဒီတို့ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အခက်အခဲကြုံနေသည့်အဖြစ်ကို သူရေးသားသော *The Origin of Modern Humans (ခေတ်သစ်လူသားတို့၏ မူလဘူတ)* ဟူသောစာအုပ်တွင် “ပညာ ရှင်တို့က ဤမေးခွန်းများကို အမျိုးမျိုးအဖြေပေးကြရာတွင်၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်း များ မပြည့်စုံသေးဟု မရေမရာပြောခြင်းသည်သာလျှင် အကောင်းဆုံးအဖြေအဖြစ်ခဲ့သည်။”^၉ ဟု ရေးသားထားပေသည်။

သို့သော်လည်း၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းရေးဟောင်းပစ္စည်းသုတေသနတွေ့ရှိချက်များက၊ လူသားများသည် ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် စတင်ပေါက်ဖွားနေထိုင်လာကတည်းကစ၍၊ ယဉ်ကျေး မှုကို နားလည်သဘောပေါက်ကြကြောင်း ထုတ်ဖော်လျက်ရှိပေသည်။ တစ်ချိန်နှင့်တစ်ချိန်၊ ထို နားလည်သဘောပေါက်မှုများသည် တိုးတက်မှုရှိသလို ဆုတ်ယုတ်ခြင်းလည်းရှိခဲ့ပေသည်။ သို့ မဟုတ် ရုတ်တရက်ပြောင်းလဲမှုလည်းရှိပေမည်။ သို့သော်လည်း ယင်းကဲ့သို့သောပြောင်းလဲမှု သည် အီဗိုလူးရှင်းသဘောအရ တစ်စတစ်စတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သောပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ် ဖြစ် ပေါ်သည်ဟု သတ်မှတ်၍မရပေ။ ယဉ်ကျေးမှုရုတ်တရက်ပြောင်းလဲခြင်းသည်၊ လူသား၏ ဇီဝ ဆိုင်ရာဖြစ်စဉ် (အထူးသဖြင့် စဉ်းစားဉာဏ်စွမ်းပကား) တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ပြဆိုခြင်းမရှိပေ။ ထိုခေတ်အခါက လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်း ပြောင်းလဲမှုအမျိုးမျိုးရှိခဲ့ပေမည်။ ယင်းပြောင်းလဲမှုများ အရ သူတို့၏ အနုပညာပိုင်းသဘောပေါက်မှုစိတ်ကူးစိတ်သန်းထင်ဟပ်မှုများသည်လည်း လိုက် ၍ပြောင်းလဲခဲ့ပေမည်။ သို့သော်လည်း၊ ထိုပြောင်းလဲမှုများသည်၊ ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းဘဝမှနေ၍

ခေတ်သစ်လူသားများအဖြစ် ပြောင်းလဲလာခြင်းကို ပြဆိုသည့်သက်သေအထောက်အထား မဟုတ်ပေ။

တူးဖော်ရရှိသည့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများနှင့် -အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့အဆိုအတိုင်းဖြစ်ရ မည့်သတ္တဝါတို့၏ ဇီဝဆိုင်ရာရုပ်ကြွင်းနှင့်အရိုးတည်ဆောက်မှု-တို့ ခြားနားနေခြင်းက ဒါဝင်ဝါ ဒီတို့၏အဆိုကို တဖန်ထပ်မံ၍ပယ်ဖျက်လိုက်ပေသည်။ (အသေးစိတ်သက်သေအထောက်အ ထားများဖြင့် ဒါဝင်ဝါဒ၏အဓိကအခြေခံအဆိုဖြစ်သည့် ဆွေမျိုးဆက်ဇယားနှင့်ပတ်သက်၍ သိပ္ပံပညာက ပယ်ဖျက်လိုက်ခြင်းအကြောင်းအသေးစိတ်ကို ဟာရွန်ယဟ်ယာ၏ ဒါဝင်ဝါဒ ပျက်သုဉ်းခြင်း စာအုပ်တွင်ကြည့်ပါ။)။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က လူသားတို့၏ယဉ်ကျေးမှုတိုး တက်မှုသည် ဇီဝဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် တိုက်ရိုက်အချိုးကျရမည်ဟု အဆိုပြုထားသည်။ ဥပမာ၊ လူသားသည် ပထမဦးဆုံး သူ၏ခံစားချက်များကို ရုပ်ပုံကြမ်းရေးဆွဲ၍ ဖော်ပြတတ်မည်။ ထို့ နောက်တစ်ဆင့်စီတိုးတက်လာရာ နောက်ဆုံးအမြင့်ဆုံးအဆင့်အဖြစ် အနုပညာအတိုင်းအတာ ကို ရောက်ရှိလာသည်ဟု အခိုင်အမာအဆိုပြုထားကြသည်။ သို့သော်လည်း ရှေးဟောင်း လူသမိုင်းမှပန်းချီကားများက ယင်းယူဆချက်ကို လျော့နည်းစေပေသည်။ ရှေးဟောင်း ကျောက်ဂူတွင်းများမှ ပန်းချီကားများ၊ ထွင်းထုထားသောရုပ်ကြွပုံနှင့် ရုပ်လုံးပန်းပုလက်ရာ များက ထိုခေတ်ကာလမှလူတို့သည် အလွန်အဆင့်မြင့်သော အနုပညာသုခုမဒဿနရသ ပညာများနှင့် ပြည့်စုံကြကြောင်း သက်သေခံလျက်ရှိနေပေသည်။

ကျောက်ဂူတွင်းများတွင် သုတေသနပြုသူ သိပ္ပံပညာရှင်တို့သည် ဤပန်းချီကားများကို ကမ္ဘာ့အနုပညာသမိုင်းတွင် အချို့သောအဖိုးတန်ဆုံးပစ္စည်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြပေ သည်။ ပန်းချီပုံများတွင် အလင်းအမှောင်ခဲထိုးခြင်း၊ အမြင်ရေးဆွဲနည်းနှင့် သေးသွယ်သော မျဉ်းများကို အသုံးပြုခြင်း၊ ဖေါင်းကြွရုပ်များတွင် နက်နဲသောခံစားမှုပေါ်အောင် အင်မတန်ကျွမ်း

ကျင့်စွာထင်ဟပ်စေခြင်းနှင့် ထိုးပန်းပုလက်ရာများကို နေရောင်ထိုးသည့်အခါ၌ ပေါ်လာသော သုခုမအနုပညာပုံစံများသည်၊ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ ရှင်းမပြနိုင်သော အင်္ဂါရပ်များဖြစ်ပေသည်။ ဒါဝင်ဝါဒီတို့၏အမြင်အရ၊ ယင်းကဲ့သို့သောလက်ရာများသည် အလွန်ကြာမြင့်သောနောက်ပိုင်း ကာလတွင်မှ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ စပိန်နိုင်ငံ၊ အီတလီနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ အာဖရိကတိုက် နေရာအမြောက်အမြားနှင့် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်တွင် တွေ့ရှိရသောကျောက်ဂူတွင်း နံရံပန်းချီများသည်၊ လူသားတို့၏ လွန်လေပြီးသောခေတ်ကာလများမှ ယဉ်ကျေးမှုပုံစံကို ဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။ ယင်းပန်းချီများတွင် အသုံးပြုထားသောပုံပန်းသဏ္ဍာန်နှင့် ချယ်သထားသောဆေးများ၏ အရည်အသွေးများသည် သုတေသနပညာရှင်များကို အံ့အားသင့်စေပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ ဒါဝင်ဝါဒီသိပ္ပံပညာရှင်တို့က၊ သူတို့၏ ဘက်လိုက်သောအမြင်ဖြင့်၊ သူတို့၏ စိတ်ကူးယဉ်အိဗိုလူးရှင်းဇာတ်လမ်းတွင် အံ့ဝင်အောင် အတင်းဖန်တီးအဓိပ္ပါယ်ဖော်ကြသည်။ မကြာသေးမီကမှ လူဖြစ်လာသော ထိုဂူအောင်းကျောက်ခေတ်လူရိုင်းများသည်၊ အခြားသူများတိုက်ခိုက်မည့်ရန်ကို ကြောက်ရွံ့သဖြင့် ယင်းကဲ့သို့ ရေးဆွဲကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော်လည်း၊ ယင်းပန်းချီများတွင် အသုံးပြုထားသောနည်းပညာများသည်၊ ထိုအနုပညာသည်၏ နက်နဲသောသုခုမရသခံစားချက်များကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ပေါ်လွင်အောင်ရေးဆွဲနိုင်သော အရည်အချင်းကို ဖော်ပြလျက်ရှိနေပေသည်။

အသုံးပြုထားသည့် ပန်းချီရေးဆွဲသည့်နည်းပညာတို့သည်လည်း၊ ထိုပန်းချီဆရာသည် ကမ္ဘာဦးကျောက်ဂူအတွင်းအောင်းသူ လူရိုင်းတစ်ယောက်မဟုတ်ကြောင်းကို ဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။ ထိုကျောက်ဂူနံရံပေါ်တွင် ပန်းချီရေးဆွဲခြင်းက ထိုသူသည် ကျောက်ဂူတွင်း၌ နေထိုင်သူဖြစ်ကြောင်းသက်သေခံမဟုတ်ပေ။ ထိုပန်းချီဆရာသည် ကျောက်ဂူရှိရာအရပ်အနီးအနားတွင် ခန်းနားစွာနေထိုင်၍ ကျောက်ဂူနံရံကို ပန်းချီဆွဲရန်ကားချပ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။ မည်သည့်ခံစားချက်နှင့်အတွေးက ထိုပန်းချီများကို ထိုနေရာတွင် ရေးဆွဲပြသထားခဲ့သည်မှာ ပန်းချီဆရာကသာလျှင် သိမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဤပန်းချီများနှင့်ပတ်သက်၍ အထင်အမျိုးမျိုးပေးကြရာတွင်၊ ယင်းပန်းချီများကို ကျောက်ခေတ်လူရိုင်းများရေးဆွဲသောပန်းချီများဖြစ်သည်ဟူသော ထင်ကြေးသည်၊ အမှန်တရားနှင့် ဝေးကွာဆုံးဖြစ်ပေသည်။ ဘီဘီစီ၏ ၂၀၀၀-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂-ရက်နေ့မှ သိပ္ပံဝဲဘီဆိုက်တွင် ယင်းကျောက်ဂူနံရံပေါ်မှ ပန်းချီကားများနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါစာကြောင်းများ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။

--(ကျွန်ုပ်တို့က) ထိုပန်းချီများကို ကမ္ဘာဦးလူဖြစ်ခါစလူရိုင်းများ၏လက်ရာဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။--သို့သော်လည်း၊ တောက်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် သုတေသနပြုနေသောသိပ္ပံပညာရှင်များက၊ ၎င်းအမြင်သည် မှားယွင်းသည်ဟု ဆိုကြ၏။ ထိုပန်းချီကားများသည် ရှုပ်ထွေးခေတ်မှီသော လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သက်သေခံပစ္စည်းများဖြစ်သည်ဟု သူတို့က ယုံကြည်နေကြပေသည်။^{၁၀}

အကယ်၍ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်မှ အနုပညာလက်ရာများကို နောင်လာမည့် နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာတွင် ဆန်းစစ်ကြပါက၊ ၂၁-ရာစုနှစ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာဦးနောက်ကျနေသေးသည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ခေတ်မီသောလူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း အမျိုးမျိုးဝေဖန်ညှင်းခုံကြပေလိမ့်မည်။ နောင်လာမည့် နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ခန့်တွင် အကယ်၍ခေတ်သစ်အနုပညာသည်တို့၏ပန်းချီကားများသည် မပျက်မစီးဘဲ ကျန်ရစ်နေသေးသော်လည်း ၎င်းတို့နှင့်ပတ်သက်သည့် ရေးသားဖော်ပြချက်များမရှိပါက၊ နောင်အနာဂတ်လူသားတို့က ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်ကို မည်သို့ထင်မြင်ကြမည်နည်း။

အကယ်၍ ဗန်ဂေါ့ (Van Gogh) နှင့် ပစ်ကာဆို (Picasso) တို့၏အနုပညာ လက်ရာများကို နောင်အနာဂတ်လူများတွေ့ရှိ၍၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေတ်သစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီအတွေးအမြင်ဖြင့် စိစစ်ကြပါက၊ မည်သို့ထင်မြင်ကြမည်နည်း။ ကလော့မိုနက် (Claude

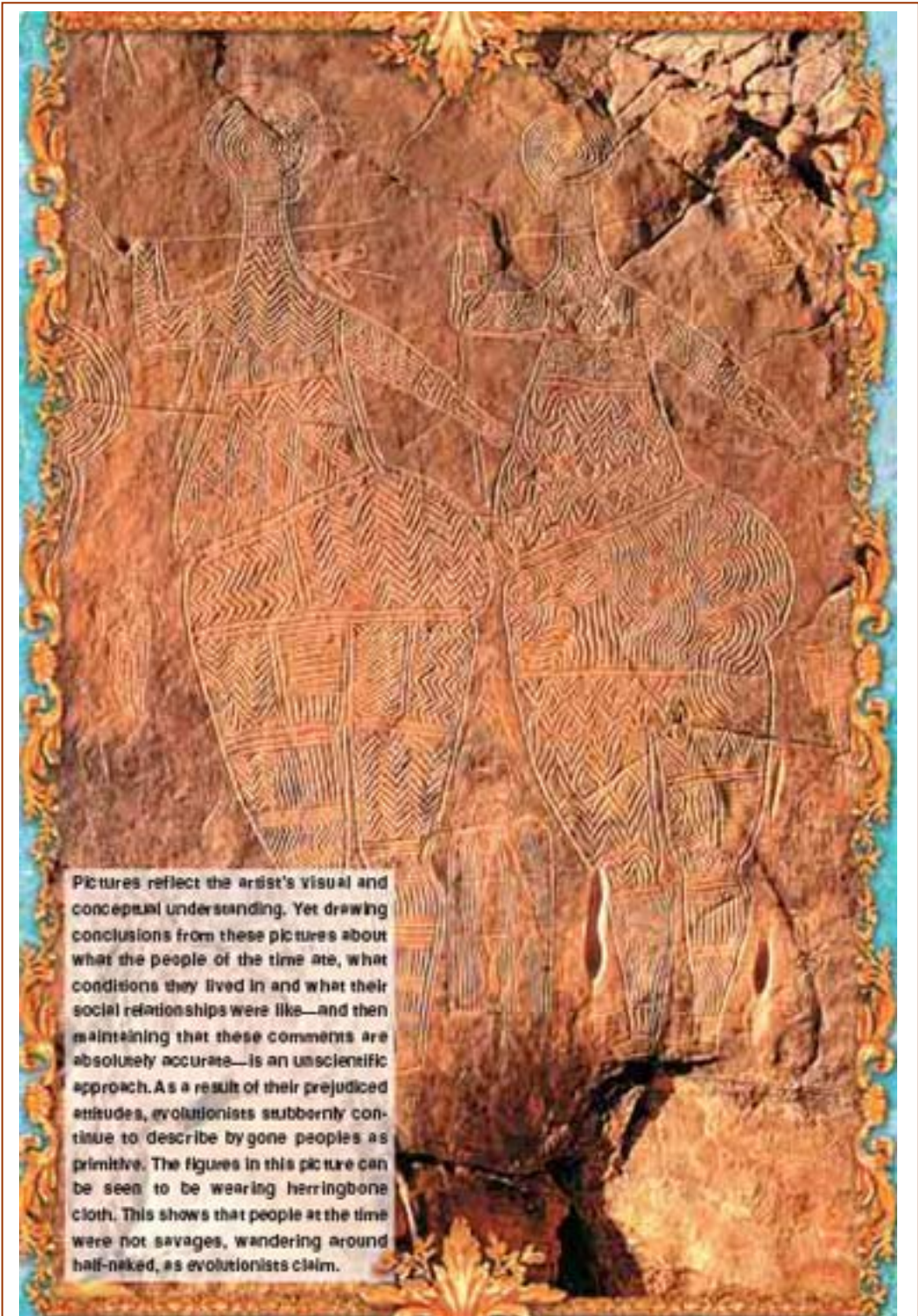
Monet) ၏ ရှုခင်းပန်းချီကားများကို တွေ့ရှိ၍၊ “စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများမရှိကြသေးဘူး၊ စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ဘဲ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကြတယ်” ၊ သို့မဟုတ် ဝါဆိုလို့ ကင်ဒတ်စကီ၏ပန်းချီများကိုတွေ့ရှိ၍၊ “လူတွေက စာရေးစာဖတ်မတတ်ကြရှာသေးဘူး၊ ဟိုခြစ်ဒီခြစ်လုပ်ပြီးဆက်သွယ်နေခဲ့ကြသေးတယ်” ဟု သုံးသပ်ကြမည်လော။ ထိုသို့သော ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်များက ကျွန်ုပ်တို့၏ ယနေ့ခေတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ နက်နဲစွာပေါ်လွင်စေပါမည်လော။

နောင်လာမည့်ခေတ်မှ လူများသည် ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်မှအနုပညာလက်ရာများကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ ခံယူချက်အတိုင်း ဆန်းစစ်ကြပါက ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြစ်မှန်နှင့်တခြားစီသောသဘောအဘော်များပေါ်ပေါက်နိုင်ပေသည်။ အနာဂတ်ခေတ်အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ပတ်လို ပစ်ကာဆို သို့မဟုတ် ဆလ်ဗာဒို ဒါလီနှင့် အခြားစိတ္တပေးပန်းချီဆရာတို့၏ ပန်းချီကားများကိုကြည့်ပြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်ကို ခေတ်နောက်ကျသော ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းခေတ်ဟု အကြံပေးကြပါလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း၊ ထိုအကြံပေးချက်များသည် အမှန်တရားကို ထင်ဟပ်စေနိုင်ခြင်း ရှိမည်မဟုတ်ချေ။

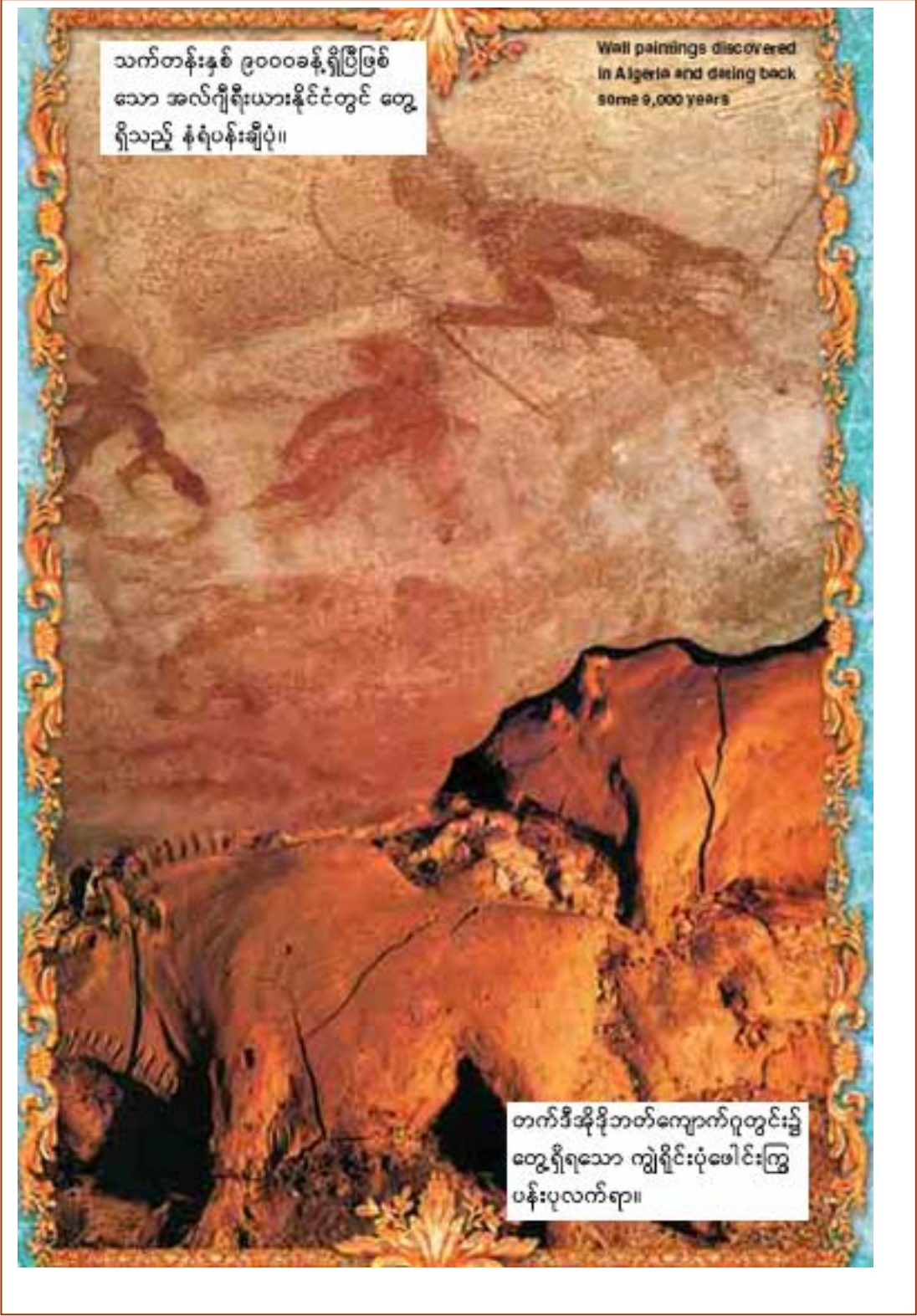

အလယ်ပုံ။ ပတ်လို ပစ်ကာဆို၏ လူတစ်ယောက်နှင့်ဆေးတံ။ ပတ်လို ပစ်ကာဆို၏ ဂီတာ။
 လက်ဝဲပုံ။ ဆလ်ဗာဒို ဒါလီ၏ တက်ကြွနေသောမြင်း။
 လက်ျာပုံ။ ဆလ်ဗာဒို ဒါလီ၏ ပေါက်ကွဲနေသော နာရီ။

ပန်းချီလက်ရာများက ပန်းချီဆရာ၏ အမြင်သဘောကို ပေါ်လွင်စေသည်။ သို့သော်လည်း၊ ဤပုံကို ကြည့်ပြီး၊ ထိုခေတ်မှလူများ မည်သို့စားသောက်ကြသည်၊ မည်သည့်အခြေအနေတွင် နေထိုင်ကြသည်၊ သူတို့၏ လူမှုဆက်ဆံရေးမည်သို့ရှိသည်၊ စသဖြင့်ဝေဖန်သုံးသပ်၍၊ ၎င်းသုံးသပ်ချက်များကို မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံခြင်းသည်၊ သိပ္ပံနည်းမကျချေ။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်၊ သူတို့၏ဘက်လိုက်သည့်ဉာဏ်ကြောင့် လွန်လေပြီးသောလူတို့သည် ခေတ်နောက်ကျသူများဖြစ်သည်ဟု ခေါင်းမာမာသတ်မှတ်နေကြသေးသည်။ ပန်းချီပုံတွင် အဝတ်အထည်ဝတ်ဆင်ထားကြောင်းကို မြင်နိုင်ပေသည်။ ပန်းချီပုံက ထိုခေတ်လူသားများသည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ပြောသလို၊ အဝတ်မပါ ကိုယ်တုံးလုံးဖြင့်၊ သွားလာလှုပ်ရှားနေသော လူရိုင်းများမဟုတ်ကြောင်းကို ပြသလျက်ရှိ၏။

သက်တန်းနှစ် ၉၀၀၀ခန့်ရှိပြီဖြစ်
သော အလ်ဂျီရီးယားနိုင်ငံတွင် တွေ
ရှိသည့် နံရံပန်းချီပုံ။

Wall paintings discovered
in Algeria and dating back
some 9,000 years

တက်ဒီဆိုဒိုဘတ်ကျောက်ဂူတွင်း၌
တွေ့ရှိရသော ကျွဲရိုင်းပုံဖေါင်းကြွ
ပန်းပုလက်ရာ။

**ကျောက်ဂူတွင်း အနုပညာလက်ရာများမှ
အဆင့်မြင့်သည့် ပန်းချီနည်းပညာ
The Superior Painting Technique In Cave Art**

ပြင်သစ်နိုင်ငံပိုရီနီးစ်အရပ်မှ နီအော့စ်ကျောက်ဂူ (Niaux Cave) သည်၊ သမိုင်းဦးလူများ ရေးဆွဲထားသည့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်အကောင်းဆုံး ပန်းချီပုံများဖြင့် ပြည့်နက်လျက်ရှိပေသည်။ ကာဘွန် ၁၄နည်းဖြင့် ယင်းပန်းချီပုံတို့၏သက်တန်းများကို စစ်ဆေးရာ၌ သက်တန်းနှစ် ၁၄၀၀၀ ခန့် ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ ထို နီအော့စ်ကျောက်ဂူပန်းချီကားများကို ၁၉၀၆ခုနှစ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့၍၊ ထိုအချိန်မှစ၍ အသေးစိတ် စစ်ဆေးလေ့လာခဲ့ကြသည်။ ပန်းချီကားများဖြင့် အများဆုံးဆင်ယင်ထားသောအပိုင်းသည်၊ မြင့်မားသည့်မျက်နှာကျက်ကဲ့သို့သောကျောက်ခေါင်းအခန်းတွင်ဖြစ်၍၊ ထိုအခန်း၏ပိုမိုမှောင်သောအပိုင်းကို ဆလွန်နွယ်ဟု မှည့်ခေါ်ထားသည်။ ရော်ဂျာလေဝင်က၊ သူ၏ *ခေတ်သစ်လူသားများ၏ အစမူလ (The Origin of Modern Humans)* ဟူသောစာအုပ်တွင် ထိုအပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ကျွဲရိုင်း၊ မြင်း၊ ဒရယ်နှင့်တောင်ဆိတ်ပုံများပါပြထားပြီး၊ “---အစီအစဉ်စဉ်ထား၍ ရှေ့တန်းမှမြင်ကွင်းပေါ်လွင်အောင် တမင်သက်သက် ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။”^{၁၀} ဟု ဝေဖန်ထားပေသည်။

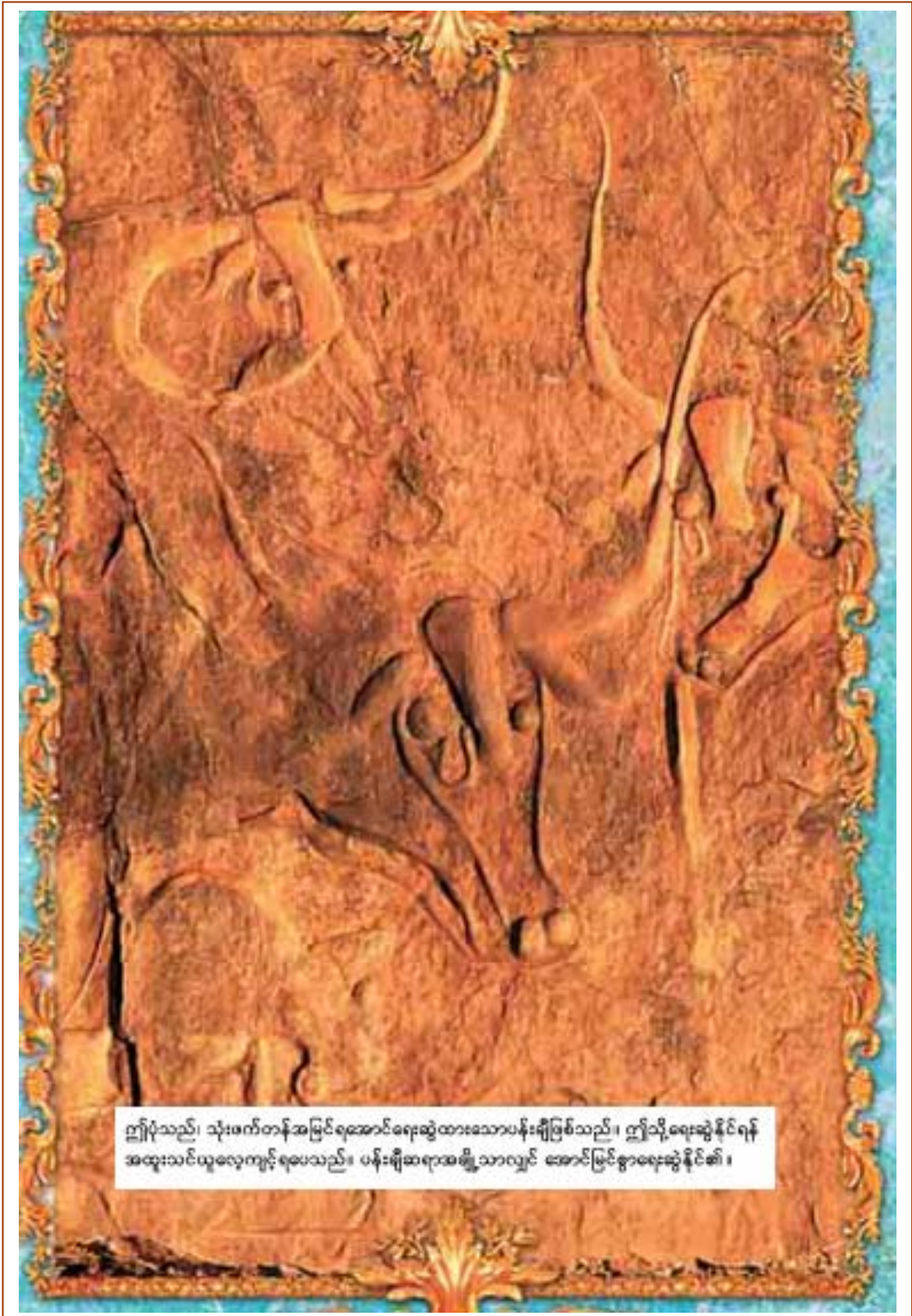
ဤပန်းချီကားများက၊ သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ စိတ်ဝင်စားမှုကို အများဆုံးဆွဲဆောင်သည့် အင်္ဂါရပ်တစ်ခုမှာ ပန်းချီရေးဆွဲရာ၌ အသုံးပြုသော နည်းပညာဖြစ်ပေသည်။ သုတေသနလေ့လာချက်များမှရရှိသောအဖြေအရ၊ ပန်းချီဆရာသည်၊ ဒေသခံပစ္စည်းများနှင့် သဘာဝပစ္စည်းများကို ရောနှောထားသော ဆေးရောင်ကို အသုံးပြုကြောင်း သိရှိရပေသည်။ ထိုကဲ့သို့လိုအပ်သည့် ဆေးရောင်ရအောင် ရောစပ်ခြင်းသည် စိတ်ကူးဉာဏ်ရှိခြင်းကို ပြဆိုနေပေသည်။ ကမ္ဘာဦးလူဖြစ်ခါစ လူရိုင်းများမလုပ်နိုင်သော ကြိုတင်အစီအစဉ်(စီမံကိန်း)ချ၍ ထုတ်လုပ်နိုင်သော အစွမ်းရှိခြင်းကို ယုံမှားသံသယဖြစ်ရန်အကြောင်း မရှိချေ။ လေဝင်က ပန်းချီရေးဆွဲသော နည်းပညာကို အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းပြထားပေသည်။

ပန်းချီဆေးရောင်အတွက်အသုံးပြုသည့် ဆိုးဆေးနှင့်သတ္တုဓါတ်များကို ကျောက်ခေတ်ဦးစောစောပိုင်းမှလူတို့က သေချာဃနစွာရွေးချယ်၍ ၅ မှ ၁၀ မိုကရိုမီတာအထိအမှုန်ကြိတ်၍ ရောစပ်ထားသည်။ အနက်ရောင်မှာ၊ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း မီးသွေးနှင့် မင်းဂနီးဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ဓါတ်ရောဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုဆေးရောင်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ထပ်မံရောစပ်ထားသည့် ဓါတ်လေးမျိုးပါဝင်နေခြင်းက အထူးစိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်နေပေသည်။ သုတေသနပညာရှင်တို့က ထိုရောဆေးများကို အမှတ်တစ်မှလေးအထိ အစဉ်အလိုက်နံပါတ်တပ်ပေးထားသည်။ ပန်းချီဆေးရောင်တွင်ထည့်သောရောဆေးများသည် အရောင်ကို ပိုမိုထင်ရှားတောက်ပစေပြီး ဆေးရောင်အရည်ပျော်ခြင်းကို လျော့နည်းစေပေသည်။ နီအော့စ်ကျောက်ဂူမှ ပန်းချီများတွင် အသုံးပြုထားသော အပိုရောဆေးများမှာ၊ ကွဲကျောက်၊ ဘာရိုက်နှင့်ပိုတက်စီယမ်ဖဲလ်စပါးဓါတ်ရော၊ ပိုတက်စီယမ်ဖဲလ်စပါးစစ်စစ်၊ နှင့် ပိုတက်စီယမ်ဖဲလ်စပါးနှင့်ဘိုင်အိုတိုက်အမြောက်အမြားရောထားသောဓါတ်ရော စသ

ဖြင့် လေးမျိုးဖြစ်သည်။ ကလောင်နှင့်အပေါင်းပါတို့ ထိုရောဆေးများကိုအသုံးပြုကြည့်ရာတွင် အလွန်ကောင်းမွန်ထိရောက်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။^{၅၂}

ဤကဲ့သို့သောမြင့်မားသည့်နည်းပညာများက အတိတ်ကာလတွင် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းခေတ် မရှိခဲ့ဘူးကြောင်း သက်သေခံလျက်ရှိပေသည်။ လူသားသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် စတင်ပေါက်ဖွားက တည်းက စဉ်းစားဉာဏ်ရှိခြင်း၊ စကားပြောနိုင်ခြင်း၊ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်နိုင်ခြင်း၊ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်ခြင်း၊ ဆန်းစစ်နိုင်ခြင်း၊ ကြိုတင်စီမံတတ်ခြင်းနှင့် ပစ္စည်းထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း၊ စသည့်အရည်အချင်းများနှင့် ပြည်စုံစွာ ရှိလာခဲ့ကြပေသည်။ ကံ့ကူကျောက်၊ ဘာရိုက်၊ ပိုတက်စီယမ်ဖဲလ်စပါနှင့် ဘိုင်အိုတိုက်စသည့် ရောဆေးများကိုရှာဖွေ၍ ပန်းချီဆေးရောင်တွင် ရောစပ်တတ်သည့်လူသားများသည်၊ မျောက်ဝံများအဖြစ်မှ မကြာသေးမီက ခွဲထွက်လာစေရိုင်းများ ဖြစ်၍ ယဉ်ကျေးလာခါစလူများဖြစ်သည်ဟု အတည်ပြုခြင်းသည်၊ လုံးဝယုတ္တိမရှိချေ။

ဤပုံသည် သုံးဖက်တန်အမြင်ရအောင်ရေးဆွဲထားသောပန်းချီဖြစ်သည်။ ဤသို့ရေးဆွဲနိုင်ရန် အထူးသင်ယူလေ့ကျင့်ရပေသည်။ ပန်းချီဆရာအမျိုးသားလျှင် အောင်မြင်စွာရေးဆွဲနိုင်၏။

လွန်ခဲ့သည့် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၅၀၀၀ ကလူများ သည်၊ မင်းဂနိုးဒိုင်အောက်ဆိုဒ်၊ သံအောက်ဆိုဒ်၊ သံဟိုင်ဒြောက်ဆိုဒ်၊ ဒင်တိုင်း(ကော်လာဂျင်နှင့် ကယ်လစီယမ်ဓါတ်များပါသောကျောက်ရိုးပါသတ္တဝါတို့၏ သွားအတွင်းပိုင်းမှကြွေးသား၊ စသည်တို့ ပါဝင်ရောစပ်ထားသည့်ပန်းချီဆေးရောင်များကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ အကယ်၍ ဓါတုဗေဒပညာ ရပ်ကို လေ့လာသင်ယူခြင်းမရှိသူတစ်ဦးကို ဤ ပန်းချီများတွင် အသုံးပြုသောဆေးရောင်များကို ပြန်လည်ထုတ်လုပ်စေပါက၊ ထိုသူသည် မည် သည့်ဓါတ်ပစ္စည်းများကိုအသုံးပြုရမည်၊ မည်သို့ ကိုင်တွယ်ရမည်၊ မည်သည့်ဓါတ်များကို ဦးစွာ ရောစပ်ရမည်၊ စသည်ဖြင့် သိမည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ အပြင်၊ တိရစ္ဆာန်များ၏ သွားအတွင်းပိုင်းမှ ကော်လီဂျင်နှင့် ကယ်လစီယမ်အမှုန်များကို အသုံးပြုသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ထိုခေတ်က လူများသည် တိရစ္ဆာန်ကိုယ်ခန္ဓာတည်ဆောက်ပုံ ခန္ဓာဗေဒကို ကောင်းစွာ တတ်မြောက်ကြကြောင်း ထင်ရှားလျက်ရှိပေသည်။

ဤမြင်းရုပ်ပုံပန်းချီကားသည် နီအောက်ကျောက်ဂူတွင်းမှ ပန်းချီတစ်ခုဖြစ်၏။ သုတေသနအရ သက်တန်း နှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀၀ ခန့်ရှိကြောင်းသိရ၏။ ဤ မြင်းပုံနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလတွင် ၎င်းဒေသ၌ ပေါက် ဖွားလျက်ရှိသည့်မြင်းများသည် တပုံစံတည်းဖြစ် နေသည်မှာ ဤပုံကိုရေးဆွဲသည့် ပန်းချီဆရာသည် အနုပညာစွမ်းရည် မည်မျှတိုးတက်ခဲ့ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်သားထိုက်သောအချက်ပင် ဖြစ် ပေသည်။ ကျောက်ဂူတွင်းနံရံပေါ်တွင် ရေးဆွဲထား ခြင်းသည် ထိုပန်းချီဆရာက ကျောက်ဂူတွင်း၌ နေ ထိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်ဟူသောသက်သေခံမဟုတ်ပေ။ အများဆုံး ဖြစ်နိုင်သည့်အကြောင်းမှာ ပန်းချီဆရာ ၏ ကိုယ်ပိုင်နှစ်သက်မှုဖြင့် ဤဂူနံရံကိုပန်းချီ နောက်ခံကားချပ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်းသာလျှင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ဘလွမ်ဘိုးစ်ကျောက်ဂူတွင်း၌တွေ့ရှိသော လက်ရာများက လူသားအီဗိုလူးရှင်း ဇာတ်လမ်းကို ထပ်မံပယ်ဖျက်လိုက်၏
The Works Found In Blombos Cave Again Demolish The Human-Evolution Scenario

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ ပင်လယ်ကမ်းခြေရှိ ဘလွမ်ဘိုးစ်ကျောက်ဂူတွင်း၌တူးဖော်လေ့ လာစဉ် ရရှိခဲ့သောတွေ့ရှိချက်များက လူသားအီဗိုလူးရှင်းဇာတ်လမ်းကို ထပ်မံပယ်ဖျက်လိုက် ပေသည်။ *Daily Telegraph* သတင်းစာတွင် “ကျောက်ခေတ်လူသားများ နံ့အခြင်းမရှိခဲ့” ဟူ သောခေါင်းစီးဖြင့် သတင်းရေးသားဖော်ပြထား၏။ အခြားသတင်းစာမဂ္ဂဇင်းနှင့် သတင်းဌာနအ မြောက်အမြားတို့သည်လည်း သမိုင်းဦးခေတ်လူများနှင့်ပတ်သက်သည့် သီအိုရီများကို အပြီး အပိုင် ပြောင်းလဲပစ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရေးသားဖော်ပြကြပေသည်။ ဥပမာ၊ ဘီဘီစီသတင်းက “ခေတ်သစ်တွေးခေါ်နည်းတွေးခေါ်ပုံများသည် ကျွန်ုပ်တို့ထင်သည်ထက် များစွာစော၍ ပေါ် ပေါက်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း သိပ္ပံပညာရှင်များက ဆို၏။”^{၁၃} ဟု ထုတ်ဖော်ကြေညာထားပေ သည်။

ဘလွမ်ဘိုးစ်ကျောက်ဂူတွင်း၌ ကျောက်နီကျောက်ဝါအစအနများကို တွေ့ရှိ၏။ ၎င်းတို့ကို ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်အနုပညာလက်ရာပစ္စည်းများတွင် လိမ်းကျံကြသည်ဟု ခန့်မှန်းရပေသည်။ ဤတွေ့ရှိချက်အလျှင်၊ လူသားများသည် စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်ခြင်း၊ နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းနှင့် ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်းစွမ်းရည်များ လွန်ခဲ့သည့်အစောဆုံးနှစ်ပေါင်း ၃၅၀၀၀-လောက်တွင် စတင်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ကြသည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်တို့က ဆိုထားသည်။ ဤတွေ့ရှိချက်များက ထိုမှန်းဆချက်များကို အပြီးအပိုင်ပယ်ဖျက်လိုက်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများ သို့မဟုတ်မျောက်ဝံတစ်ဝက်လူသားများဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ကြသော ထိုအချိန်က လူသားများသည်၊ ယနေ့ခေတ်သစ်လူသားများကဲ့သို့ စွမ်းရည်ဉာဏ်ရည်များနှင့် ပြည့်စုံကြပေသည်။

ဤပုံတွင် ပြထားသောပုတီးလုံးများနှင့် အခြားဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုပစ္စည်းများသည်၊ ဘလွမ်ဘိုးစ်ကျောက်ဂူတွင်း၌ တွေ့ရှိသောပစ္စည်းများဖြစ်သည်။ ဤပစ္စည်းများက ထိုခေတ်ကာလမှလူသားများသည်၊ လှပခြင်းနှင့် ဆွဲဆောင်မှုရှိသည့်ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုပစ္စည်းများကို သဘောပေါက်၍ နှစ်သက်ကြကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။ ဤအချင်းအရာများနှင့် ပစ္စည်းများသည်၊ ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများဟုသတ်မှတ်ထားသောလူများ၏ လုပ်ရပ်နှင့် ထုတ်လုပ်မှုများ မဖြစ်နိုင်ချေ။

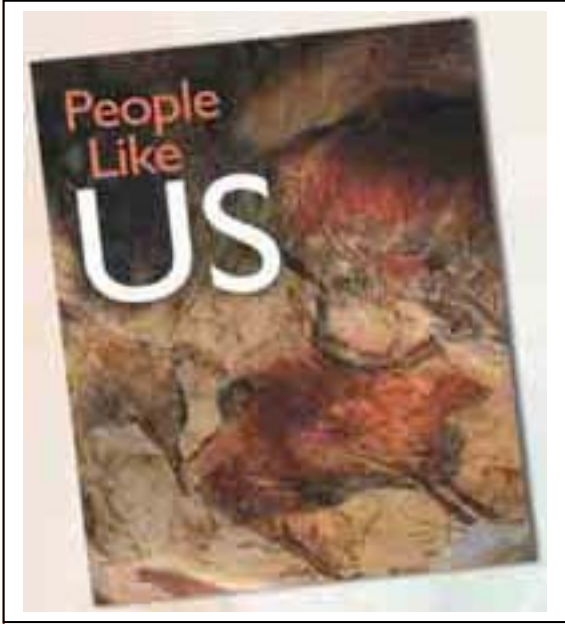

အံ့အားသင့်စေသည့် ချော်ဗက်ကျောက်ဂူထဲမှ ပန်းချီပုံများ

Stunning Pictures In The Chauvet Cave

၁၉၉၄ခုနှစ်တွင် ချော်ဗက်ကျောက်ဂူထဲ၌ တွေ့ရှိခဲ့ရသော ပန်းချီပုံများက သိပ္ပံလောက

ကျောက်ဂူတွင်းမှ လက်ရာမြောက်လှသောအနုပညာလက်ရာများကို တွေ့ရှိရခြင်းကြောင့် နေရှင်နယ်ရှိအိုဂရာဖစ်မဂ္ဂဇင်းက ထိုပန်းချီများကိုရေးဆွဲသူတို့သည် “ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့သော လူသားများဖြစ်သည်” ဟု ရေးသား၏။

ချော်ဗက်ကျောက်ဂူတွင်းမှ “မြင်းအတန်း” ပန်းချီသည် အလျား ၆ မီတာ(၂၀ ပေ)ရှိ၏။ အံ့အားသင့်လောက်အောင် လှပသောကျောက်ဂူတွင်းမှပန်းချီတွင်၊ ကြံ့ပုံများ၊ အမွှေးထူမြင်းပုံများ၊ ကျွဲရိုင်းပုံများ၊ ခြင်္သေ့ပုံများ၊ ချိုလိမ်ချိုကောက်တောင်ဆိတ်ပုံများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်ပုံများပါဝင်ပေသည်။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများ ကရော်ကမည်လက်ဆော့၍ဟိုခြစ်ဒီခြစ်လက်ကမြင်းထားသောပုံများကိုသာ မျှော်လင့်ကြသော်လည်း၊ ထိုကဲ့သို့အဆင့်မြင့်မားစွာ တိုးတက်သည့်အနုပညာလက်ရာများကိုတွေ့ရှိရသည့်အခါတွင် ဒါဝင်၏ သီအိုရီဖြင့် မည်သို့မျှ ရှင်းမပြနိုင်ကြတော့ချေ။

လက်ဝဲပုံ။ ချော်ဗက်ကျောက်ဂူတွင်းမှ မြေနီခဲဖြင့် ရေးဆွဲထားသော ကျားသစ်ပုံ။
 လက်ညာပုံ။ မြင်းအုပ်ပုံကို အနီးကပ်အမြင်။

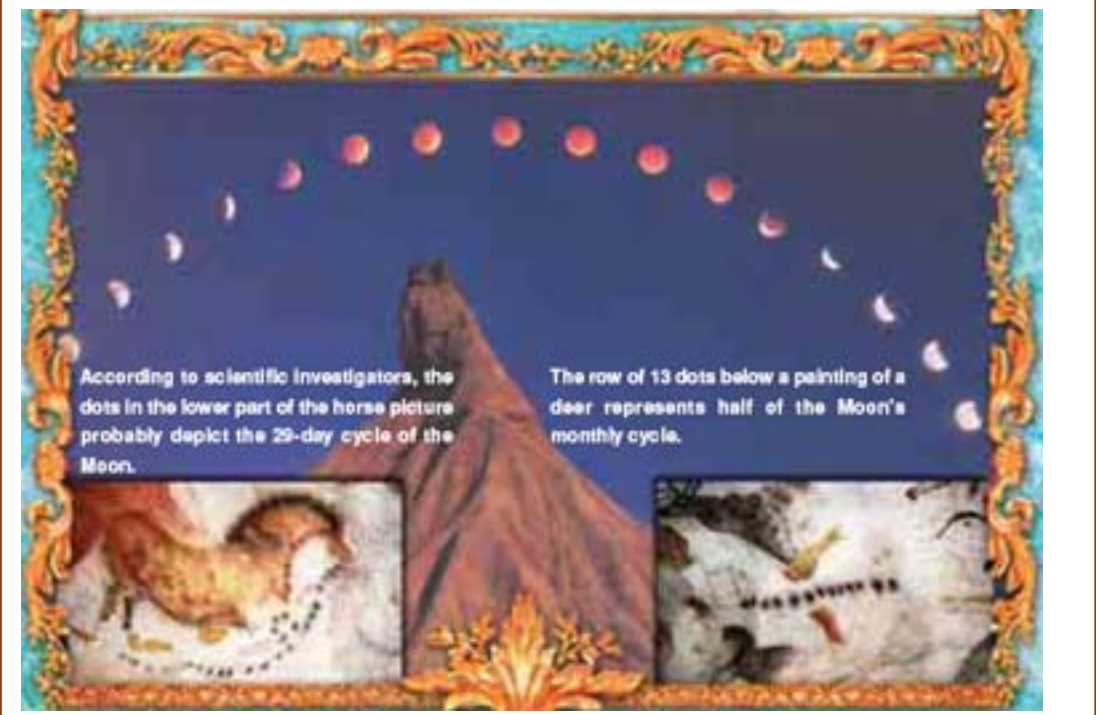
ထိုပန်းချီများ၏ ပထမဦးဆုံးခါတ်ပုံများကပင် ကျွမ်းကျင်သူပါရဂူများနှင့်လူထုကိုပါ အထူးစိတ်ဝင်စားအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်ကြပေသည်။ ပညာရှင်များက အနုပညာသည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများ၏ခေတ်မှစ၍ ဟိုခြစ်ဒီခြစ်လုပ်ရာက တဖြေးဖြေး နှစ်ပေါင်းများစွာကြာပြီးနောက် သဘာဝကိုဖော်ပြနိုင်သည့် ပုံများအထိဖြစ်လာသည်ဟု နှစ်တစ်ရာကျော်အထိယုံကြည်စွာ လက်ခံခဲ့ကြပေသည်။ ချော်ဗက်ဂူမှ ပန်းချီပုံများသည် အကျော်ကြားဆုံးရေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာများထက် သက်တန်းနှစ်ဆပို၍ ရှေးကျ၍ ကမ္ဘာဦးအနုပညာနှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံးသတ်ရလဒ်မဟုတ်သေးဘဲ အစသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။^{၁၄}

လာကော့စ်ကျောက်ဂူတွင်းမှ သက်တန်း ၁၆၀၀၀နှစ်ရှိသော နက္ခတ်တာရာပုံ 16,000-Year Old Astronomical Plans In Lascaux

မြို့နစ်တက္ကသိုလ်မှ သုတေသနပညာရှင် ဒေါက်တာမိုက်ကယ် ရပွင်လိုက်၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ၊ လာကော့စ်ကျောက်ဂူများမှပန်းချီပုံများသည်၊ နက္ခတ္တဗေဒဆိုင်ရာထူးခြားချက်များရှိသည်ဟု သိရပေသည်။ သူသည်၊ ကျောက်ဂူတွင်းမှပုံများကို ကွန်ပြူတာတွင် ဖိုတိုဂရမ်မက်တြီနည်းကို အသုံးပြု၍ ပုံတူကူးဆွဲရာတွင် ပန်းချီပုံများမှစက်ဝိုင်းများ၊ ထောင့်များနှင့် မျဉ်းဖြောင့်များအားလုံးသည် ထူးခြားမှုရှိသည်ဟု ဆို၏။ ယင်းတန်ဖိုးများသည် ဘဲဥပုံ ကမ္ဘာပတ်လမ်းကြောင်းနှင့် ထောင့်စောင်းတန်ဖိုး၊ အီကွီနောက်များ၏အချိန်ကွာခြားမှုများ၊ ကြယ်တာရာတို့၏ရွေ့လျားမှု၊ သူရိယနေနှင့် လတို့၏အချင်းနှင့်ချင်းဝက်များ၊ စကြာဝဠာတွင်းမှ အလင်းယိုင်ခြင်းတန်ဖိုးများ၊ ကြယ်တာရာများနှင့် လ၏ရွေ့လျားမှုများ စသည်တို့နှင့် ဆက်စပ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်ဟု ဆိုသည်။ ဘီဘီစီသတင်းဌာန၏ သိပ္ပံဆိုင်ရာအစီအစဉ်တွင် ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြခဲ့ပေသည်။

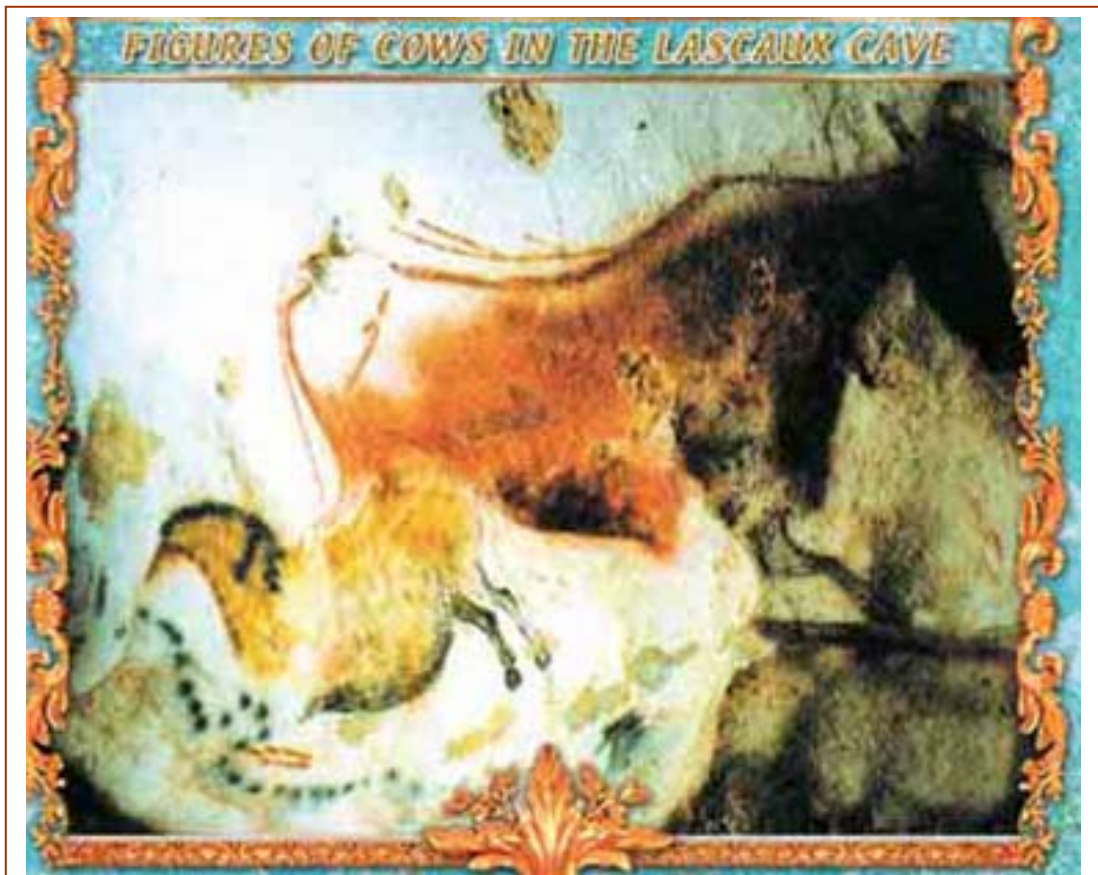
ပြင်သစ်နိုင်ငံအလယ်ပိုင်းတွင်ရှိသော လာကော့စ်ကျောက်ဂူတွင်းနံရံပေါ်၌ရေးဆွဲထားသည့် သမိုင်းဦးကာလမှ ညဉ့်အချိန်၏ကောင်းကင်ယံမြေပုံကို တွေ့ရှိကြောင်း သိရပေသည်။ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၁၆၅၀၀ ခန့်ရှိပြီဖြစ်သော ထိုမြေပုံတွင် ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်တွင် **Summer Triangle** ဟုခေါ်သော သုံးပွင့်ဆိုင်ကြယ်ကို တွေ့ရှိရ၏။ **Pleiades** ခေါ်ကြယ်စု၏မြေပုံကိုလည်း လာကော့စ်ကျောက်နံရံဆေးရေးပန်းချီကားတွင် တွေ့ရပေသည်။--၁၉၄၀-ခုနှစ်တွင် တွေ့ရှိသော ကျောက်နံရံပန်းချီကားများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘေးများ၏ ပင်ကိုစွမ်းရည်ပါရမီကို ပြသလျက်ရှိပေသည်။ ထို့အပြင်၊ ယင်းပန်းချီကားများသည် သူတို့၏သိပ္ပံပညာအစွမ်းကို ပြသနေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။^{၁၅}

မြင်းပုံ၏အောက်မှ အစက်များသည် စန္ဒာလ၏တစ်ပတ်ကြာသော ၂၉ရက်ကို ပြထားသည်ဟုထင်ရ၏။ လက်ျာဘက်မှ ဒရယ်ပုံအောက်မှအစက် ၁၃စက်သည် စန္ဒာလတစ်ပတ်ပြည့်သောအချိန်၏ထက်ဝက်ကို ပြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်ရ၏။

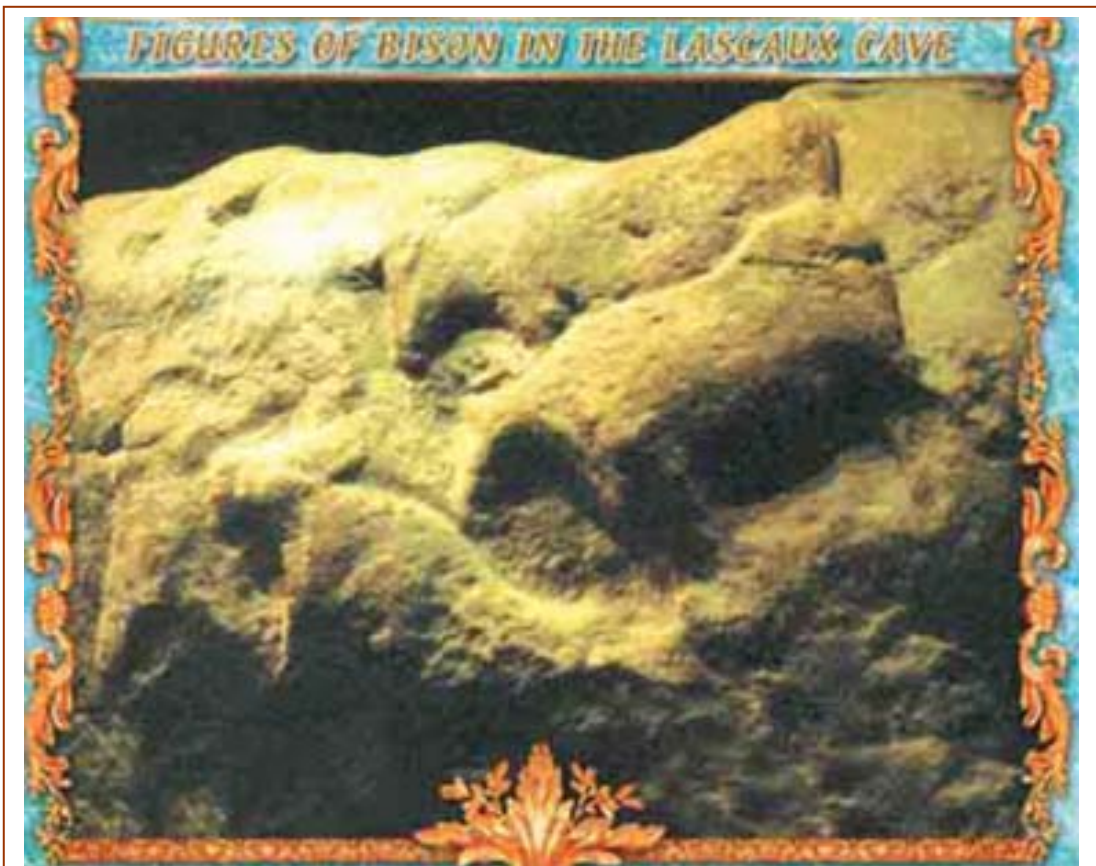
လှုပ်ရှားမှုနှင့်တက်ကြွမှုများကို ဤပန်းချီ
ကား၌ ပေါ်လွင်စွာသရုပ်ဖော်ထားပေးသည်။
အလွန်မြင့်မားသော အနုပညာသင်တန်း
များကို တက်ရောက်အောင်မြင်သူတို့၏
လက်ရာနှင့် ထပ်တူတပ်မျှ ဆွဲဆောင်မှုရှိ
၏။ ဤကဲ့သို့သော ပန်းချီကားများကို
ရေးဆွဲနိုင်သူသည် စဉ်းစားဉာဏ်မရှိပြီး
သေးသူဖြစ်သည်ဟု မြင်နိုင်ရန် လုံးဝမ
ဖြစ်နိုင်ပေ။

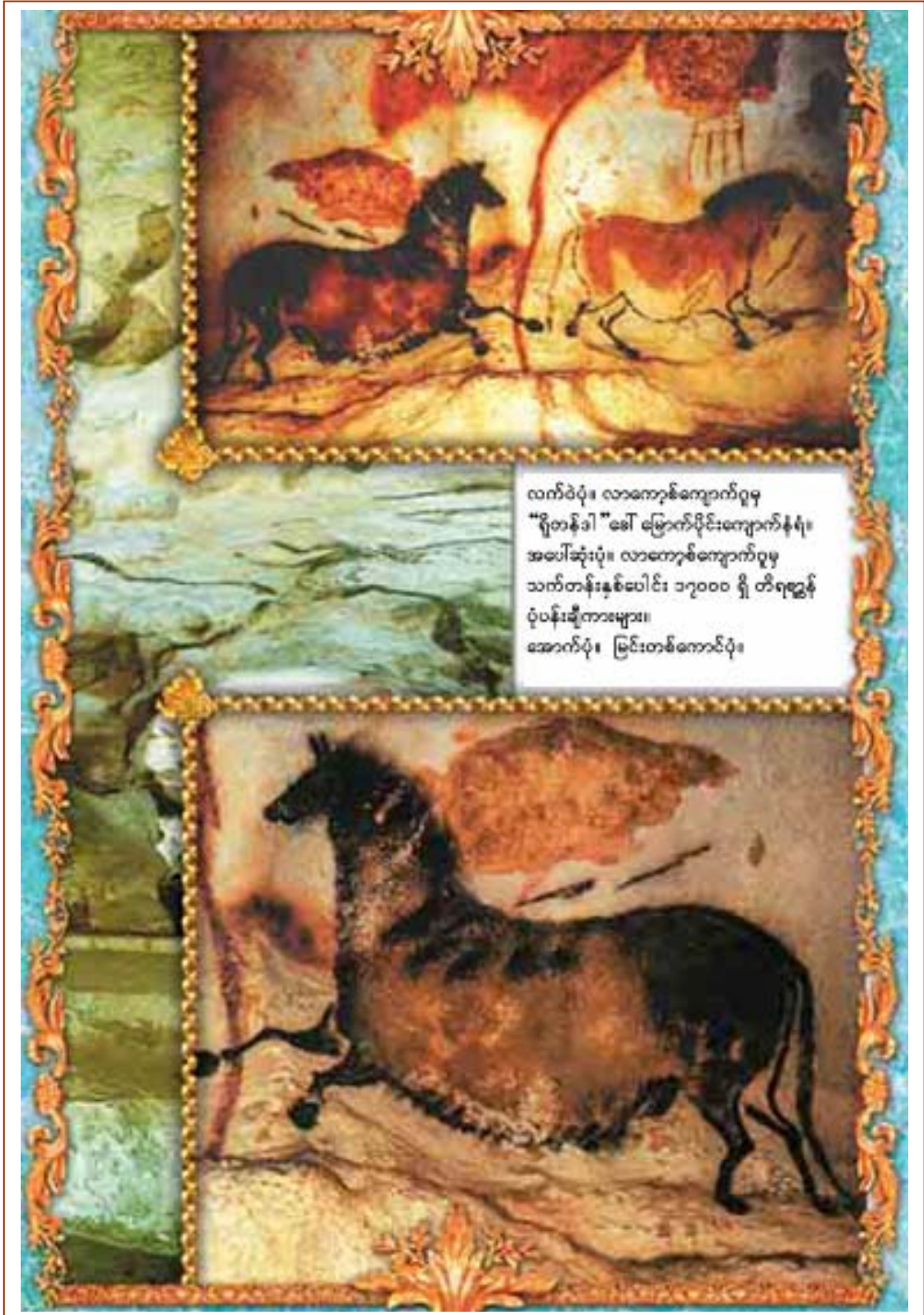
လာကော့စ်ကျောက်ဂူတွင်းပန်းချီကားများမှ နွားမပုံများ။

နွားရိုင်းပုံများ

လာကော့စ်ကျောက်ဂူတွင်းနံရံတွင် မောင်းကြွရုပ်ထွင်းထားသော
ကျွဲရိုင်းပုံများ

လက်ဝဲပုံ။ လာကော့စ်ကျောက်ဂူမှ
“ရိုတန်ဒါ”ခေါ် မြောက်ပိုင်းကျောက်နံရံ။
အပေါ်ဆုံးပုံ။ လာကော့စ်ကျောက်ဂူမှ
သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၁၇၀၀၀ ရှိ တိရစ္ဆာန်
ပုံပန်းချီကားများ။
အောက်ပုံ။ မြင်းတစ်ကောင်ပုံ။

“ရှေးအကျဆုံး လကြည့်ပြက္ခဒိန်ကို တွေ့ရှိခြင်း” ဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့်၊ ဘီဘီစီဝဲဘ်ဆိုက်တွင်၊ ဒါဝင်ဝါဒီတို့၏ “လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏အီဗိုလူးရှင်း” အဆိုကို ထပ်မံပယ်ဖျက်လိုက်ပေသည်။

တောင်အာဖရိကမှ ဖောင်းကြွပန်းပု လက်ရာများနှင့် ပန်းချီကားများက အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ကို အံအားသင့်စေ၏

Reliefs And Pictures In South Africa Amaze Evolutionists

သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၇၀၀၀ ခန့်ကြာညောင်းပြီဖြစ်သောဖောင်းကြွပန်းချီက သစ်ကုလားအုပ်တန်းသည် လှုပ်ရှားနေဟန်ပေါက်နေ၏။ ဤပန်းချီကားများကို ရေးဆွဲချက်ထားခဲ့သူသည် စဉ်းစားတွေးတောနိုင်သည့်အစွမ်းရှိ၍၊ အဆင့်မြင့်သော သုခုမဒဿနရသအနုပညာရှိကြောင်း၊ အနုပညာဆိုင်ရာနည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြီးပြီဖြစ်ကြောင်းနှင့် သိပ္ပံပညာဗဟုသုတပြည့်စုံကြောင်း ထင်ရှားလျက်ရှိပေသည်။

ဤပုံသည်လည်း သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၇၀၀၀ ရှိပြီဖြစ်၍၊ လူတစ်ယောက်က ပုလွေရှည်တစ်မျိုးမှတ်လျက်ရှိသည်။ မကြာသေးမီက ရိုက်ခဲသောအောက်တွင် ပြထားသည့် ဓါတ်ပုံ၌ ဘော့စဝါးနားနိုင်ငံရှိ တိုင်းရင်းသား ဣလူမျိုးတစ်ဦး အထက်ပါပုလွေမျိုးကို မှတ်လျက်ရှိ၏။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ် ၇၀၀၀ကျော်က မှတ်သောပုလွေမျိုးကို ယနေ့ခေတ်တွင်လည်း အသုံးပြုနေကြသည်။ ဤအချက်သည်လည်း ဒါဝင်ဝါဒီတို့၏ တင်ပြချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည့် နောက်ထပ် ဥဓါဟရန်ဖြစ်ပေသည်။ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်သည် ဒါဝင်ဝါဒီတို့တင်ပြသလို၊ အစဉ်အမြဲတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေခြင်းမရှိပေ။ တခါတရံ ယဉ်ကျေးမှုတစ်မျိုးသည် နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာ မပြောင်းလဲဘဲ တည်တန့်နေပေသည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်က သက်တန်းအားဖြင့် အလေးထားထိုက်သည့် ပုလွေကိုမှတ်နေစဉ်၊ ကမ္ဘာ့အခြားအပိုင်းတွင် ကွန်ပျူတာစနစ်သုံးတီးဝိုင်းများလည်းရှိနေပေသည်။ ယင်းယဉ်ကျေးမှုနှစ်မျိုးစလုံးတို့သည်လည်း ဤကမ္ဘာတွင် ပြိုင် တူ တည်ရှိနေနိုင်ကြပေသည်။

အပေါ်အုံးပုံ။ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၇၀၀၀ ရှိသော ပန်းချီပုံတွင် လူတစ်ယောက် ပုလွေရှည်မှတ်နေသည့်ပုံ ပါနေသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်၊ ထိုခေတ်ကာလမှလူတို့သည်၊ ယဉ်ကျေးမှုရှိကြ၍ တေးဂီတအကြောင်းကိုလည်း သိရှိကြကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် အသိဉာဏ်အားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးသူများဖြစ်ကြ၍ ယဉ်ကျေးမှုရှိသူများဖြစ်ကြပေသည်။
အပေါ်ပုံ။ ပစ္စုပ္ပန်ခေတ် ဘော့စဝါးနားနိုင်ငံတိုင်းရင်းသားတစ်ဦး အထက်ပါပုလွေမျိုးကို မှတ်နေသည့်ပုံ။

သမိုင်းတွင် ပထမဦးဆုံးသောမြို့ပြဟု သတ်မှတ်ထားသော
ကတလ်ဟူယုဂ်က အီဗိုလူးရှင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်၏။

**Catal Huyuk, Regarded As The First City In History,
Refutes Evolution**

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၉၀၀၀ လောက်မှာ ကတလ်ဟူယုဂ်သည် အများကသဘောတူထားကြ သည့်အတိုင်း၊ သမိုင်းတွင်သိရှိထားသလောက် ပထမဦးဆုံးမြို့ပြဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းကို စတင် တူးဖော်တွေ့ရှိစဉ်၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတူးဖော်ရေးနှင့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာလောကတွင် အီ ဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ တင်ပြချက်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကြီးအကျယ်အခြေအတင် ငြင်းခုံခဲ့ကြပေသည်။ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင် ဂျိမ်းစ် မဲလ္လတ်က ထိုဒေ သ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုက သူ့ကိုမည်ကဲ့သို့အံ့အားသင့်စေကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ ထားပေသည်။

ကတလ်ဟူယုဂ်၌ တွေ့ရှိရသောအထူးကျွမ်းကျင်မှုနည်းပညာများသည်၊ အလွန်တရာတိုးတက်သော လူ့အဖွဲ့၏ လက္ခဏာအင်္ဂါရပ်ဖြစ်၍၊ ကျောက်ခေတ်နှောင်းကာလ၏ တိုးတက်မှုကို ဖော်ပြသော ရှေ့ ပြေးအချက်အလက်များဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။ ဥပမာ၊ အလွန်မာကျောသော အောက်စီ ဒီယမ်မီးတောင်ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်သည့်မှန်(ကြေးမုံ)ကိုခြစ်ရာမပါဘဲ ပြောင်လက်နေအောင် မည်သို့ တိုက်ချွတ်ကြသနည်း။ အောက်စီဒီယမ်အပါအဝင် ကျောက်ပုတီးများကို၊ ယနေ့ခေတ်သစ်မှသံမဏိ အပ်သွားများပင် ထိုးဖောက်နိုင်ခြင်းမရှိသည့် သေးငယ်သည့်အပေါက်များကို မည်သို့ဖောက်ကြ သနည်း။ ကြေးနီနှင့် ခဲများကိုအရည်ပျော်အောင် ဘယ်အချိန်ဘယ်မှာ ကြိုချက်နည်းသင်ယူရရှိခဲ့ကြ ပါသနည်း။^{၁၆}

ဤတွေ့ရှိချက်များက၊ ကတလ်ဟူယုဂ်တွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသူတို့သည် မြို့ကြီးပြကြီးဘဝ ကို သဘောပေါက်ကြ၍၊ စီမံကိန်းချတတ်ခြင်း၊ ပုံစံထုတ်တတ်ခြင်းနှင့် တွက်ချက်တတ်ခြင်းတို့ ဖြင့် ပြည့်စုံသူများဖြစ်ကြောင်း၊ ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။ သူတို့၏ အနုပညာရသသည် ကျွန်ုပ်တို့ ထင်ခဲ့သည်ထက် မြောက်မြားစွာ ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ ထိုရှာဖွေတူး ဖော်ရေးသုတေသနအဖွဲ့၏ လက်ရှိခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ပါမောက္ခ အိုင်ယင် ဟောဒွါက၊ ယင်း တွေ့ရှိချက်များက အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုကို အပြီးအပိုင်ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီဟု ပြောဆို၏။ အံ့အားသင့်ဖွယ်ကောင်းသောအနုပညာလက်ရာတစ်ခုကိုလည်း တူးဖော်ရရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ထို ပစ္စည်း၏မူရင်းကို မည်သို့မျှမသိနိုင်သေးသည့်အပြင်၊ ကတလ်ဟူယုဂ်၏ ပထဝီအနေအထား နှင့်ဆက်စပ်မှုလုံးဝမရှိဘဲ၊ ၎င်း၏အနီးအနားတွင်လည်း လူသူနေထိုင်ပေါက်ဖွားခြင်း ဆက်စပ် မှုမရှိကြောင်း ပါမောက္ခဟောဒွါက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပေသည်။ တွေ့ရှိရသည့် နံရံပန်းချီတို့သည်၊ ထိုခေတ်ကာလအတွက် တိုးတက်လွန်းအားကြီးနေပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ထိုမြို့မှလူများ သည် ထိုမျှမြင့်မားသောအနုပညာအဆင့်ရရှိခဲ့ကြသည်ကို စူးစမ်းလေ့လာသောအခါ၊ အဓိကမေး ခွန်းမှာ ထိုသူတို့သည် ယဉ်ကျေးမှုအရယူနိုင်ဖွယ်မရှိသောအောင်မြင်မှု မည်ကဲ့သို့ရရှိခဲ့ကြသ နည်း ဟူသောအချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ အဓိကကျသည့် အနုပညာများက တပြိုင်တည်းပေါ် ပေါက်ခြင်းကိုသာ တွေ့ရှိရသဖြင့်၊ ကတလ်ဟူယုဂ်တွင် ယဉ်ကျေးမှုအီဗိုလူးရှင်းမဖြစ်ပေါ်ခဲ့ ကြောင်း ဖော်ထုတ်ပြောဆိုပေသည်။^{၁၇}

သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၄၀၀၀၀၀ ရှိ လှံသွားများက အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ကို အံ့အားသင့်စေ၏။

400,000-Year-Old Spears That Astonished Evolutionists

၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် ဂျာမန်လူမျိုးရေးဟောင်းပစ္စည်းကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းသုတေသန ပညာရှင် ဟတ်မွတ် သီယယ်မီက သစ်သားဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော လှံသွားအမြောက်အမြားကို ဂျာမနီနိုင်ငံ စကိုနင်ဂျင်နယ်တွင် တွေ့ရှိ၏။ ၎င်းလှံသွားများသည် အသေအချာပြုပြင်ထားသော လှံသွားဖြစ်၍၊ ကမ္ဘာ့ရေးအကျဆုံးသော တောလိုက်လက်နက်ပစ္စည်းများဖြစ်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၄၀၀၀၀၀တွင် ခေတ်သစ်လူသားများ ပထမဦးဆုံး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့စဉ်ကျမှ စနစ်တကျတောလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသဖြင့်၊ ထိုလှံသွားကို တွေ့ရှိခြင်းကြောင့် အလွန်တရာ အံ့အားသင့်ကြပေသည်။ ဤလှံသွားအလျင် ကလက်တွန်နှင့် လေရင်ဂျင်လှံသွားကို၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ လိမ်လည်ခြင်း၌ အံဝင်ဂွင်ကျ ဖြစ်အောင် နှင်းတောတွင်ထိုးစိုက်စမ်းကြည့်သည့်တုတ်ချောင်း သို့မဟုတ် မြေတူးတုတ်ချွန်များသာဖြစ်သည်ဟု နှိမ့်ချ၍ ဖော်ပြခဲ့ကြပေသည်။^{၁၆}

သို့သော်လည်း၊ စကိုနင်ဂျင်လှံသွားသည် သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၄ သိန်းလောက်ရှိသဖြင့်၊ အမြောက်အမြားပိုမိုရှေးကျနေပေသည်။ သက်တန်းစစ်ဆေးခြင်းသည်၊ အလွန်တိကျသောကြောင့်၊ ရှိဖိဖိလ်တက္ကသိုလ်မှကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပါရဂူတစ်ဦးဖြစ်သူ ရှိဘင်ဒဲန်နီယယ်လ်က သက်တန်းနှင့်အတူအဓိပ္ပါယ်ဖော်ချက်များကို ထပ်မံလုပ်ကြံပြင်ဆင်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်း သဘာဝ မဂ္ဂဇင်းတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြသည့် သူ၏စာတမ်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားပေသည်။

သို့သော်လည်း၊ စကိုနင်ဂျင်တွေ့ရှိချက်များသည် လှံသွားဖြစ်ကြောင်း သံသယဖြစ်စရာအကြောင်း မရှိနိုင်ချေ။ ၎င်းတို့ကို နှင်းတောတွင်ထိုးစိုက်စမ်းကြည့်သည့်တုတ်ချောင်း သို့မဟုတ် မြေတူးတုတ်များဖြစ်သည်ဟု ပြောခြင်းသည်၊ တွင်ခံသွားနှင့်လွန်သွားများကို စက္ကူဖိသည့်အလေးများ ဖြစ်သည်ဟု ပြောခြင်းနှင့်တူပေသည်။^{၁၉}

ထိုလှံသွားများသည်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီသိပ္ပံပညာရှင်များကို အဘယ့်ကြောင့်အံ့အားသင့်စေသနည်း။ အမှန်မှာ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ထိုခေတ်ကာလမှ လူသားလောင်းများသည် ထိုကဲ့သို့သောပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိဟု သတ်မှတ်ထားကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း လှံသွားသည် တွက်ချက်နိုင်ခြင်းနှင့် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် စီမံစဉ်တတ်ခြင်းရှိသည့် ဉာဏ်အစွမ်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်သည်။ ထိုလှံသွားတံထုတ်လုပ်မည့်သစ်သားသည်၊ အသက် ၃၀

နှစ်ခန့်ရှိသည့် ထင်းရှူးပင်တစ်မျိုး၏ပင်စည်ကို အသုံးပြုထား၍၊ လှံသွားများကို ပင်စည်၏ မာကြောဆုံးအသားဖြစ်သည့် အရင်းပိုင်းဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည်။ လှံသွားတစ်ချင်းကို ခေတ်သစ်တွင် အသုံးပြုသည့် အချိုးအစားအတိုင်း တစ်မျိုးတည်း ပြုလုပ်ထား၏။ ဟန်ချက်ကို လှံသွားထိပ်၏ နောက်ပိုင်း သုံးချိုးတစ်ချိုးတွင်အတိအကျရှိအောင် လုပ်ထားသည်။

ဤအချက်အလက်များအရ ရှိဘင်ဒဲန်နီယယ်လ်က အောက်ပါအတိုင်း ဝေဖန်သုံးသပ် ထားပေသည်။

ဤအချက်အလက်များက သင့်တော်သည့်အပင်ကိုရွေးချယ်ခြင်း၊ ပုံစံအကြမ်းထုတ်ခြင်းနှင့် နောက် ဆုံးအချောသပ်ခြင်း၊ စသည့်အဆင့်များအတွက် အချိန်အတော်အတန် သုံးရကြောင်းကို ဖော်ပြလျက် ရှိပေသည်။ တစ်နည်းဆိုသော်၊ ထို ဟိုမိုနစ်(ဟုခေါ်ကြသည့်)လူများသည်၊ ငါးမိနစ်ယဉ်ကျေးမှု ဟု ခေါ်ရမည့် မျက်မှောက်တွင်ဖြစ်ပေါ်သောဖြစ်ရပ်အခြေအနေတွင်သာမူတည်၍ အခိုက်အတန့်အခွင့် အရေးအတွက် ချက်ချင်းလက်ငင်းသာ တုံ့ပြန်တတ်ကြခြင်းသာ မဟုတ်ကြောင်းကို ပြဆိုလျက်ရှိ ၏။ ပိုမိုတိကျစွာဆိုရသော်၊ ကြိုတင်စီမံမှုအတော်အတန်ရှိခြင်း၊ ခေတ်မီသည့်ပုံစံထုတ်ထားခြင်း၊ သစ်သားကို ပြုပြင်အချောသပ်ရာ၌ စိတ်ရှည်လက်ရှည်ရှိခြင်း၊ စသည်တို့ကို တွေ့ရှိရ၏။ ယင်းအင်္ဂါ ရပ်များသည်၊ ခေတ်သစ်လူသားများတွင်သာလျှင် ရှိသောအင်္ဂါရပ်များ ဖြစ်ပေသည်။^{၂၀}

ထိုလုံတံများကို တွေ့ရှိခဲ့သည့် သီယယ်မိက၊

ပလီတိုစင်အလယ်ပိုင်းခေတ်မှစ၍ ခေတ်မီလုံတံများကိုအသုံးပြုကြခြင်းသည်၊ လူသားများ၏အမှု အကျင့်နှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ လက်ရှိသီအိုရီများကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်သင့်ကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိပေ သည်။^{၂၁} ဟုဆို၏။

ဟတ်မွတ် သီယယ်မိနှင့် ရှိဘင်ဒဲန်နီယယ်လ်တို့ပြောသည့်အတိုင်း၊ ဒါဝင်ဝါဒ၏ လူ့သ မိုင်းသည် အမှန်တရားကို ထင်ဟပ်နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ အမှန်မှာ၊ လူသားတို့သည် အိဗိုလူးရှင်းဖြစ် စဉ်ဟုခေါ်သည့်၊ ကမ္ဘာဦးဆဲလ်တစ်ခုတည်းမှအပင်များ၊ တိရစ္ဆာန်များ၊ ထို့နောက်မျောက်မှလူ သားများအဖြစ် တစ်စတစ်စစီပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟူသော ဖြစ်စဉ်နှင့်၊ လူ့သမိုင်းတွင်လည်း လူလောင်းမျောက်ဝံများမှတစ်ဆင့် တစ်စစီယဉ်ကျေးလာသည်ဟူသော လူ့သမိုင်းအိဗိုလူးရှင်း ဖြင့် ပေါက်ဖွားလာခဲ့ကြခြင်းမရှိချေ။ ခေတ်နောက်ကျသည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် အလွန်မြင့်မား စွာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည် အတိတ်တွင်လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်တွင်လည်း ကောင်း၊ ခေတ်တခေတ်တည်း တစ်ကာလတည်းတွင် ပြိုင်တူအသက်ရှင်ပေါက်ဖွားကြပေသည်။

ဂိုဘက်လီတေပီမှယဉ်ကျေးမှုခေတ် သဲလွန်စ။

Traces Of Civilization On Gobekli Tepe

တူရကီနိုင်ငံ အုရဖါအနီး ဂိုဘက်လီတေပီအရပ်တွင် တူးဖော်တွေ့ရှိချက်များကို သိပ္ပံ ပညာရှင်တို့က “သူမတူအောင်အံ့မခန်းသော”တွေ့ရှိချက်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ၎င်းတို့မှာ အင်မ တန်ကြီးမားသော တီစာလုံးပုံကျောက်တိုင်ကြီးများဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက်အရပ်ထက်မြင့်၍ အချင်းမီတာ ၂၀ (၆၅ ပေ)ကျယ်၍၊ တိရစ္ဆာန်ရုပ်ကြွပုံများကို ထွင်းထား၏။ တိုင်များကို စက် ဝိုင်းပုံအဖြစ် စီစဉ်စိုက်ထူထားသည်။ သိပ္ပံလောကတွင် အများဆုံးဟိုးလေးတကျော်ဖြင့်စိတ် ဝင်စားစေသော ထိုတွေ့ရှိချက်၏အင်္ဂါရပ်မှာ နေရာဒေသ၏သက်တန်းဖြစ်၏။ ယင်းကျောက် တိုင်များကို လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀၀အချိန်တွင် ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အိဗို လူးဝါဒီတို့၏အဆိုအရဆိုလျှင်၊ ထိုခေတ်ကာလမှ လူတို့သည် ကျောက်ဖြင့်လုပ်သော လက်နက် ကိရိယာများကိုသာ အသုံးပြု၍ ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်မည်။ ယင်းအံ့ဖွယ်ခမန်းသော ဆောက် လုပ်ရေးအင်ဂျင်နီယာလက်ရာသည်၊ သူတို့၏ မှားယွင်းစွာ လက်ခံယုံကြည်ထားသောယူဆ ချက်အရ သက်တန်း ၁၁၀၀၀နှစ် ရှိပြီဖြစ်သည့် ရှေးအကျဆုံး တောလိုက်၍ အစာရေစာစု ဆောင်းတတ်ခါစ ကမ္ဘာဦးလူသားများ၏လက်ရာများဖြစ်နေပေသည်။ အမှန်စင်စစ်၎င်းမှာ ယုံ ကြည်နိုင်ဖွယ်ရာအကြောင်းမရှိပေ။ ထိုဂိုဘက်လီရှာဖွေတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ် သူ ပါမောက္ခ ကလော့စ်ရှမစ်(ဒ်)က တွေ့ရှိရသည့်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ထိုကာ လမှလူတို့သည် စဉ်းစားဥာဏ်ရှိသူများဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟုဆို၏။ ယွင်ကအများယူဆ

သလို၊ ထိုလူတို့သည် ယဉ်ကျေးမှုခေတ်တည်ထောင်ရန် သစ်ပင်ပေါ်မှဆင်းလာခါစ မျောက်ဝံ တစ်ပိုင်းလူသားလောင်းသတ္တဝါများ မဟုတ်နိုင်ဟု ရှမစ်(ဒ်)ကထပ်မံ ပြောဆိုပေသည်။ စဉ်းစား ဉာဏ်အရ ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့သော လူများပင် ဖြစ်ရပေမည်။^{၂၂}

ရှေးဟောင်းပစ္စည်းပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ရှမစ်(ဒ်)က ယင်းဧယာမကျောက်တိုင်ကြီး များကို ထိုအချိန်ကာလတွင်အသုံးပြုခဲ့လိမ့်မည်ဟု ထင်ကြသောသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းနှင့် ထွင်းထုနည်းအတိုင်း လက်တွေ့စမ်းသပ်လေသည်။ သူနှင့်သူ၏အဖွဲ့က ကျောက်တုံးကြီးတစ် လုံးကို ခေတ်သစ်စက်ပစ္စည်းများကိုမသုံးဘဲ၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ဆိုသည့် သမိုင်းဦးကာလတွင် အသုံးပြုခဲ့သည်ဟူသောနည်းအတိုင်း ထွင်းထုခြင်းနှင့် ရွှေ့လျားခြင်းများပြုကြသည်။ ထို့နောက် ကျောက်တုံးကြီးကို ကြိုးစားရွှေ့ကြသည်။ အချို့က အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အပြောအတိုင်း လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၉၀၀၀ လောက်က ကျောက်လက်နက်ပစ္စည်းကိရိယာများကိုသာ အသုံး ပြု၍ ပုံသွင်းထွင်းထုကြသည်။ (အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ထိုကျောက်ခေတ်ကာလတွင် သံနှင့်သံမ ထိပစ္စည်းများကို အသုံးမပြုတတ်သေးသဖြင့်၊ မီးခတ်ကျောက်ကိုသာ အသုံးပြုကြသည်ဟုဆို ၏။)

ထိုကျောက်တုံးကြီးတွင် နှစ်နာရီကြာသည်အထိ မရပ်မနားထွင်းထုကြရာ၊ မထင်မရှား သော မျဉ်းကြောင်းကိုသာ ရကြသည်။ ယင်းကျောက်တုံးကြီးကို ရွှေ့ကြသည့် အလုပ်သမား ၁၂ ယောက်တို့သည်လည်း၊ လေးနာရီအတွင်း မရပ်မနားပိုင်းလုပ်ကြရာ၊ ခုနစ်မီတာ(ပေ ၂၀ခန့်) သာရွှေ့နိုင်ကြ၏။ ဤစမ်းသပ်ချက်အရ၊ ရာပေါင်းများစွာသော အလုပ်သမားများသည် ထို

ကျောက်တိုင်များကို စက်ဝိုင်းပုံတစ်တန်းရအောင် ရွှေ့ရန်အတွက် လပေါင်းများစွာလိုအပ်ကြပေမည်။ လွယ်ကူရိုးစင်းသော ဤစမ်းသပ်ချက်ကပင်၊ ထိုကာလမှလူတို့သည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့တင်ပြထားသည့်ပုံစံအတိုင်း ကမ္ဘာဦးခေတ် အတတ်ပညာ နည်းပညာကင်းမဲ့ကြခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ မြင့်မားသောကျွမ်းကျင်မှုရှိကြကြောင်း အထင်းသားပေါ်လွင်စေပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ အချိန်ကာလပိုင်းခြားမှည့်ခေါ်ခြင်းနှင့် ရှေ့နောက်ညီညွတ်မှုမရှိခြင်းအချက်တစ်ခုမှာ၊ ဤလက်ရာကိုချန်ခဲ့ကြသည့်လူသားတို့ခေတ်ကို “မြေအိုးလုပ်ငန်း မလုပ်တတ်သေးသည့် ကျောက်ခေတ်နှောင်းပိုင်း” ဟု အမည်ပေးထားခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ အမှန်တရားနှင့်အလှမ်းကွာသည့် ဤအဓိပ္ပါယ်ဖော်ချက်က၊ ထိုခေတ်ကာလမှလူသားတို့သည် မြေအိုးမြေခွက်မလုပ်တတ်သေးဟု ဆိုသည်။ ထိုလူသားများသည်၊ ကျောက်တိုင်ကြီးများကို စိုက်ထူနိုင်ကြခြင်း၊ ဧရာမကြီးမားသောကျောက်တုံးကြီးများကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရွေ့လျား၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော တိုင်ကြီးများအဖြစ် စိုက်ထူနိုင်ကြခြင်း၊ ကျောက်ဂူနံရံများတွင် လှပသော

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီများတွင် အလှတန်ဆာဆင်ထားသော ခြံသေ့ပုံ

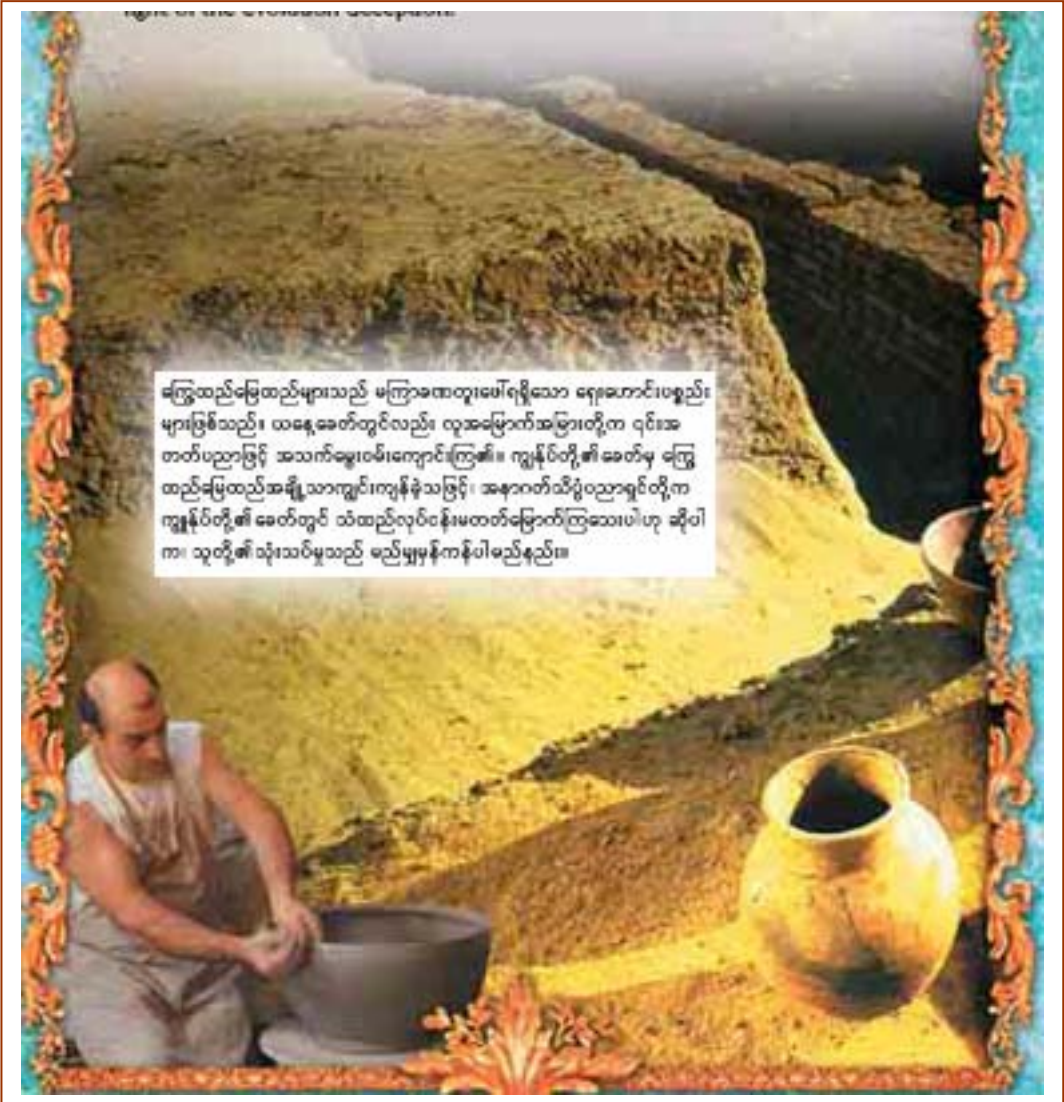
ဂိုဘက်လီတေပီကျောက်ဂူတွင် တွေ့သော လူရုပ်ဆင်းတု

ဂိုဘက်လီတေပီကျောက်ဂူတွင် တူးဖော်ရရှိသော ဝက်ပုံ

ဤပစ္စည်းများကိုပြုလုပ်သောခေတ်ကာလကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က၊ “ကျောက်ခေတ်” ဟု မှည့်ခေါ်၍ ကျောက်ဖြင့်လုပ်သော လက်နက်ကရိယာများကိုသာအသုံးပြုသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း၊ တွေ့ရှိခဲ့သောပစ္စည်းများက ယင်းအဆိုမှားယွင်းကြောင်းကို ပြနေပေသည်။ တိကျပြတ်သားသော တိရစ္ဆာန်ပုံများကို ကျောက်လက်နက်ကိုသာအသုံးပြု၍ ထွင်းထုနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ လူရုပ်ဆင်းတုများ၏ မျက်စိ၊ နှာခေါင်း၊ ပါးစပ်များကိုလည်း ကျောက်လက်နက်များဖြင့် ပြတ်သားစွာ ထွင်းထုနိုင်မည်မဟုတ်။

ပန်းချီပုံများနှင့် ပိသုကာအင်ဂျင်နီယာလက်ရာများဖြင့် မွန်းမံဆင်ယင်တတ်ကြခြင်း၊ စသည်တို့ကိုသိလျက်နှင့်၊ ထိုခေတ်မှလူသားများသည် မြေအိုးမြေခွက်များကို မလုပ်တတ်သေးဟု ဆိုနိုင်ပါမည်လော။

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒ၏တင်ကူးမှန်းဆချက်များကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ၎င်းလိမ်လည် လှည့်စားထားသည့်တင်ပြချက်ကို မဆုတ်မနစ်ပေကပ်၍ ထပ်ခါတလဲလဲပြောဆိုဖော်ပြလျက်ရှိ ၏။ ထိုအနုပညာလက်ရာများကို ပြုလုပ်ချန်ရစ်ထားသူတို့သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ယွင်ကထင်ခဲ့ကြ သည်ထက် ပိုမို၍တိုးတက်သော အသိဉာဏ်ပညာ၊ နည်းပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုရှိကြကြောင်း သံ သယကင်းနိုင်ပေသည်။ ယင်းသည်ကပင် ၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများမဟုတ်ကြကြောင်း ကို ဖော်ပြနေပေသည်။ ဘီလင်းမိ ဗေ တက်နစ်ခေါ် တူရကီမဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်က ဂိုဘက်လီ တေပီတူးဖော်တွေ့ရှိချက်များသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ လူ့သမိုင်းနှင့်ပတ်သက်သော မှားယွင်းသည့် လက်ခံယူဆချက်များကို ထုတ်ဖော်လိုက်သည်ဟု ရေးသား၏။ “ဤအချက်အလက်သစ်များက လူ့သမိုင်းနှင့်ပတ်သက်သော အဓိကလက်ခံယူဆချက်များကို ထုတ်ဖော်လိုက်ပေသည်။” ဟူ၏။ ၎င်းအမှားများသည်လည်း အိဗိုလူးရှင်းဝါဒ၏ လိမ်လည်လှည့်စားခြင်းအတွက် အဓိပ္ပါယ်ဖော် ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

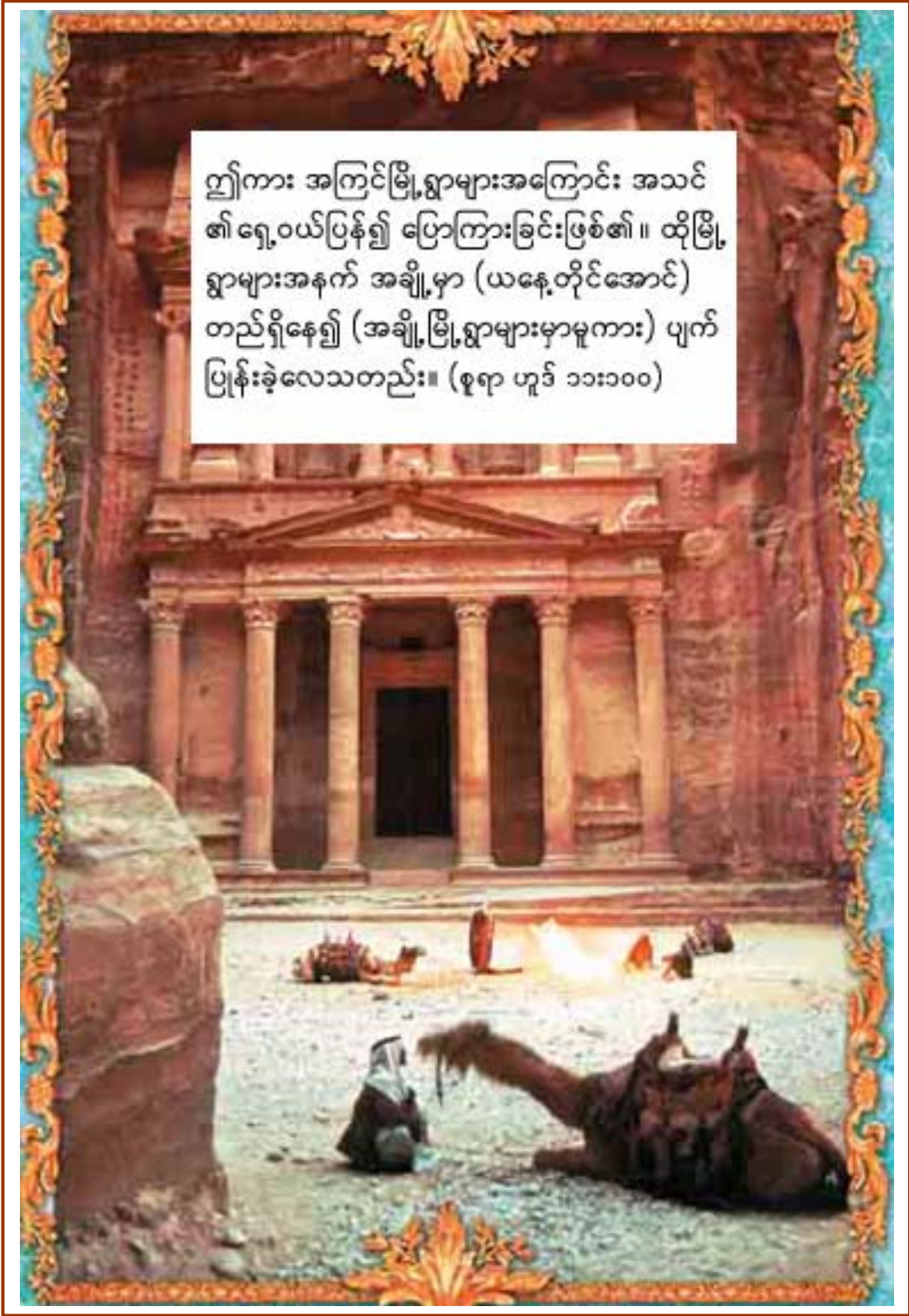
လွန်လေပြီးသော နှစ်ပေါင်း ၈၀၀၀ က သွားဘက်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှု
နည်းပညာဖြင့် ကုသခြင်း

Dental Treatment Using Professional Techniques 8,000 Years Ago

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် တူးဖော်တွေ့ရှိသောကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းက လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၈၀၀၀ကျော်တွင် သွားဘက်ဆိုင်ရာသမားတော်(ဆရာဝန်)များက ဆွေးမြေ့သောသွားအပိုင်းကို လွန်ဖြင့်ထွင်းထုတ်ခဲ့ကြကြောင်း ထုတ်ဖော်လိုက်လေသည်။ ထိုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက် နေစဉ်အတွင်း မစ္စူရီ-ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ အင်ဒရီ ကူစီနာက သက်တန်းနှစ် ပေါင်း ၈၀၀၀မှ၉၀၀၀ ခန့်ရှိလူ့အံသွားတစ်ချောင်းတွင် အချင်း ၂ ဒဿမ ၅ မီလီမီတာခန့်ရှိ သောအပေါက်တစ်ပေါက်ကို သတိထားမိလေသည်။ တိကျစွာဖောက်ထားသော ထိုအပေါက် ငယ်ကို အထူးတလည်စိတ်ဝင်စား၍ အီလက်ထရွန်မှန်ဘီလူးဖြင့် စစ်ဆေးကြည့်လေသည်။ ထိုအပေါက်၏အနားသားတလျှောက်သည် အလွန်ချောမွတ်တိကျလွန်းသဖြင့်၊ သဘာဝသွားပိုး စားခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမဟုတ်နိုင်ကြောင်း သိရှိရလေသည်။ သွားကုသခြင်းဖြင့် ထွင်းဖောက် သောအပေါက်သာလျှင်ဖြစ်ရမည်ဟု ကောက်ချက်ချကြ၏။ အခြားသွားများသည်လည်း သွားပိုး စားသည့်အရာမရှိချေ။ *New Scientist* မဂ္ဂဇင်းက “ရှိုးရှိုးသားသားဆိုပါက၊ ကမ္ဘာဦးသွား ဘက်ဆိုင်ရာသမားတော်တို့၏အစွမ်းကို ဖော်ထုတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။”^{၁၄} ဟု ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပေ သည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုအရ၊ အဆိုပါခေတ်ကာလတွင်၊ လူသားများသည် မျောက်ဝံ မှ လူဖြစ်လာခါစ လူသားလောင်းများဖြစ်သည်။ အင်မတန်ရှေးကျသော ကမ္ဘာဦးအခြေအနေ ဖြင့် နေထိုင်ပေါက်ဖွားကြသဖြင့်၊ ရှားရှားပါးပါးအချို့ဒေသများ၌သာ မြေအိုးများကိုစတင်ပြု လုပ်တတ်ကြသည်ဟုဆိုသည်။ အကယ်၍ ထိုခေတ်ကလူများသည် နည်းပညာအတတ် ပညာများမရှိကြပါက၊ သွားကုသနိုင်ရန် သွားကိုမည်ကဲ့သို့ထွင်းဖောက်နိုင်ကြမည်နည်း။ ထိုသူ တို့သည် ကမ္ဘာဦးလူသားလောင်းများမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။ သူတို့နေထိုင်သည့် အခြေအနေပတ်ဝန်းကျင်သည်လည်း လူရိုင်းများ၏အခြေအနေပတ်ဝန်းကျင်မဟုတ်နိုင်ပေ။ သူ တို့သည် ရောဂါကိုစစ်ဆေးတတ်ကြသည့်အပြင်၊ အောင်မြင်စွာကုသသည့်ဆေးနည်းများနှင့် နည်းပညာများကို တတ်သိနားလည်ကြကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ ဤအချက်ကပင် ဒါဝင် ဝါဒီတို့၏ အဆိုပြုချက်ဖြစ်သော ကမ္ဘာဦးလူသားများမှ ခေတ်သစ်လူသားများအဖြစ် တစ်ဆင့် စီပြောင်းလဲတိုးတက်လာခြင်း အီဗိုလူးရှင်းသမိုင်းကို ထပ်မံပယ်ဖျက်လိုက်ပြန်၏။

ဤကား အကြင်မြို့ရွာများအကြောင်း အသင်
၏ရှေ့ဝယ်ပြန်၍ ပြောကြားခြင်းဖြစ်၏။ ထိုမြို့
ရွာများအနက် အချို့မှာ (ယနေ့တိုင်အောင်)
တည်ရှိနေ၍ (အချို့မြို့ရွာများမှာမူကား) ပျက်
ပြုန်းခဲ့လေသတည်း။ (စူရာ ဟူဒ် ၁၁:၁၀၀)

ရှေးခေတ်လူများ၏ တေးဂီတကို နှစ်သက်မှုများ။

Ancient People's Passion For Music

လွန်လေပြီးသောနှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀၀၀လောက်က လူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်ရှိ ခေတ်ကဲ့သို့ပင် ဂီတအတီးအမှုတ်ကိုနှစ်သက်ကြကြောင်း ပေါ်လွင်ပေသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် သက်တန်းအဟောင်းဆုံးဟု သိထားသောတေးဂီတဆိုင်ရာပစ္စည်းသည် လိဗျားနိုင်ငံ ဟာအွာ ဖတီယဟ်အရပ်မှ တူးဖော်ရရှိခဲ့သည့် ၎င်းအရိုးဖြင့်ပြုလုပ်ထားသောကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပုလွေ တစ်ခုဖြစ်၍၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၇၀၀၀မှ ၈၀၀၀အထိရှိပြီဟု ခန့်မှန်းရ၏။^{၂၅} အရှေ့ပိုင်း ကရိမီယာနယ် ပရိုလွမ်၂ တူးဖော်ရေးအဖွဲ့တွင် လက်ချောင်းရိုးခရာ ၄ခုကို တူးဖော်ရရှိခဲ့ပေ သည်။^{၂၆} ဤရှေးဟောင်းပစ္စည်းတူးဖော်ရေးအဖွဲ့သည် သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၉၀၀၀မှ ၁၀၀၀၀အထိ ကြာညောင်းပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။^{၂၇}

သို့သော်လည်း၊ ထိုခေတ်ကာလမှ လူတို့၏ တေးဂီတပညာနှင့်ပတ်သက်သော တွေ့ရှိ ချက်များသည် ဤမျှလောက်နှင့်မဆုံးသေးပါ။ တေးဂီတပါရဂူ ဘော့ဘ် ဖိန်ခ်က ယူဂိုဆ လားဗီယာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရှိ ကျောက်ဂူတွင် အိုင်ဗင် တားကံ တွေ့ရှိခဲ့သော ဝက်ဝံပေါင်ရိုးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် အခြားပုလွေတစ်ခုကို စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ဖိန်ခ်က ရေဒီယိုကာဘွန်စမ်းသပ် နည်းဖြင့် သက်တန်းစမ်းသပ်ခဲ့ရာ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၄၃၀၀၀ မှ ၆၇၀၀၀အထိဟောင်းနှမ်းပြီ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ၎င်းပုလွေသည် သံစဉ်လေးမျိုးမှုတ်နိုင်၍၊ သံစဉ်ပြည့်နှင့်သံစဉ် ဝက်နှစ်မျိုးလုံးပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ၎င်းသည် လက်ရှိအနောက်နိုင်ငံပုလွေမျိုး၏ တေးဂီတစနစ်အခြေခံ ဖြစ်ပေသည်။ ဖိန်ခ်က ဆက်လက်၍စစ်ဆေးကြည့်ရာ၊ ထိုပုလွေ၏ ဒုတိယနှင့်တတိယအပေါက်ကြား အကွာအဝေးသည် တတိယနှင့်စတုတ္ထအပေါက်တို့အကွာအဝေး ၏နှစ်ဆရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပြန်သည်။ ထိုအချက်များက ပထမအကွာအဝေးမှ သံစဉ်ပြည့်အသံ ထွက်၍ ဒုတိယအကွာအဝေးမှ သံစဉ်ဝက်အသံထွက်ခြင်းကို ဆိုလိုပေသည်။ ဖိန်ခ်က အောက် ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ချရေးသားပေသည်။ “ဤပုလွေပေါက်သုံးပေါက်သည်--သံစဉ်နှစ်မျိုး ထွက်သောရှေးဟောင်းသို့မဟုတ် ခေတ်သစ်ပုလွေများကဲ့သို့ မလွဲမသွေတိကျသောအသံထွက် မည်ဖြစ်၏။” ဤအချက်သည်ပင် နီယံဒါသလ်ခေတ်လူများသည် တေးဂီတကို နားသောတ ဆင်တတ်ခြင်းနှင့် တေးဂီတအတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံကြောင်းကို ဖော်ပြနေပေသည်။^{၂၈}

ဤတေးဂီတဆိုင်ရာပစ္စည်းကရိယာများနှင့်အတူ၊ အခြားရှေးဟောင်းပစ္စည်းနှင့်ကျောက် ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများက၊ လူသားနှင့် မျောက်ဝံတို့သည် တစ်ခုတည်းသောဘိုးဘွားမှဆင်းသက်လာ ကြသည်ဟု အတည်ပြုလက်ခံထားသောဒါဝင်ဝါဒကို အဖြေပေးနိုင်စွမ်းမရှိအောင် အကျပ်ရိုက် စေတော့သည်။ ဥပမာ၊ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ထောင်သောင်းများစွာသောအချိန်ကာလတွင်၊ မျောက်ဝံနှင့်တူသော လူသားလောင်းများရှိခဲ့ပါက ၎င်းတို့သည် အချင်းချင်းမျောက်ဝံများကဲ့

သို့ အသံဟိန်းကြီးသာပြု၍ ဆက်သွယ်တတ်ကြသည်ဟုဆိုသဖြင့် သူတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် လူမှုဆက်ဆံရေးရှိသည့် သတ္တဝါများအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့ကြသနည်း။ ဤအချက်သည် အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့အတွက် အဓိကအကျပ်ရိုက်စေသည့်အချက် ဖြစ်ပေသည်။ အိဗိုလူးရှင်းသီအိုရီတွင် ထိုမျောက်ဝံနှင့်တူသည့်လူသားလောင်းများသည် အဘယ့်ကြောင့်မြေပြင်ပေါ်သို့ ဆင်းသက်လာ၍ အခြေချနေထိုင်ကြသည်၊ အဘယ့်ကြောင့်ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့် မတ်တပ်ရပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်၊ အဘယ်ကဲ့သို့ စဉ်းစားဉာဏ်အစွမ်းရရှိဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ကြသည်၊ စသည့်အချက်များကို သိပ္ပံနည်းကျသော ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သည့်အဖြေမရှိချေ။ “ရှင်းပြချက်အားလုံးသည်” တင်ကူးမှန်းဆချက်နှင့် စိတ်ကူးယဉ်ကိုအခြေခံသော ပုံပြင်ဇာတ်လမ်းများထက် မပိုချေ။

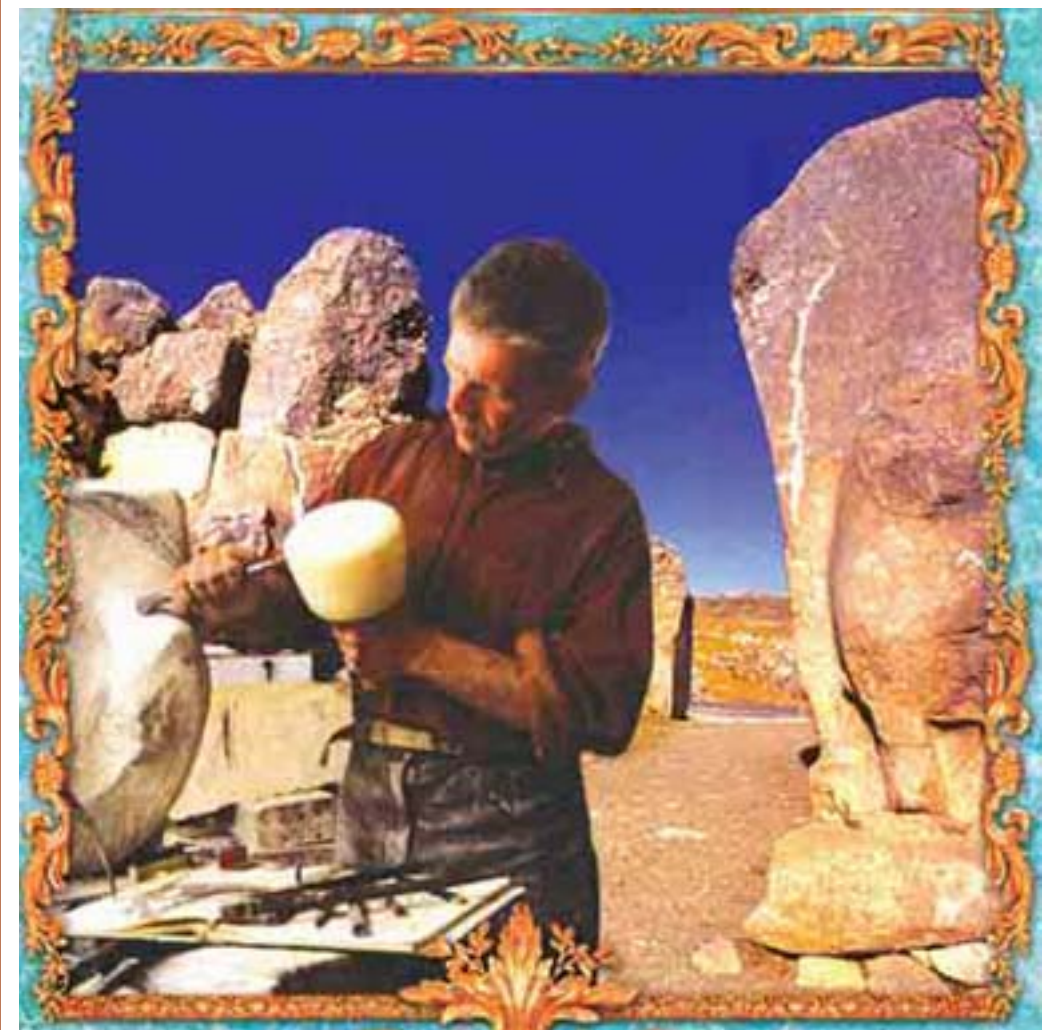
အဘယ့်ကြောင့် သစ်ကိုင်းတစ်ကိုင်းမှတစ်ကိုင်းသို့ ခုန်ကူးနေကြသောမျောက်များက မြေပြင်ပေါ်ဆင်းသက်လာကြသနည်း။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ကို မေးပါက ရာသီဥတုအခြေအနေကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု အဖြေပေးကြ၏။ အိဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် ထိုသို့ဆင်းသက်လာရန် ပထမဦးဆုံးစိတ်တွင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သိပ္ပံနည်းကျကျိုးကြောင်းဆီလျော်သောအဖြေ မပေးနိုင်ပေ။ ယင်းအခြေအနေတစ်မျိုးတည်းတွင် ပေါက်ဖွားလျက်ရှိသောအခြားမျောက်များက ထိုကဲ့သို့မြေပြင်ပေါ်သို့ဆင်းသက်နေထိုင်ခြင်းကိုအတုယူနိုင်လျက်နှင့် အဘယ့်ကြောင့် သစ်ပင်ပေါ်တွင် နေရစ်ခဲ့ကြသနည်း။ အဘယ့်ကြောင့်ထိုရာသီဥတုအခြေအနေသည် အချို့သောမျောက်များအပေါ်၌သာ ဩဇာသက်ရောက်ခဲ့သနည်း။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် မျောက်တို့က ခြေနှစ်ချောင်းပေါ်မတ်တပ်ဖြင့် လမ်းလျှောက်ကြသနည်းဟု မေးပါက အဖြေအမျိုးမျိုးပေးကြလိမ့်မည်။ အချို့က ရန်သူကိုခုခံရန်ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြ၏။ သို့သော်လည်း ထိုအဖြေများသည် သိပ္ပံနည်းကျသောအဖြေ တစ်ခုမျှ မဟုတ်ချေ။

ပထမဦးဆုံးအနေဖြင့်၊ ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့်လမ်းလျှောက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အိဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်မရှိပေ။ လူသားများသည် ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့် မတ်တပ်လမ်းလျှောက်ခြင်းသည် အခြားသတ္တဝါများတွင် မတွေ့ရသော လှုပ်ရှားသွားလာမှုဖြစ်၍၊ လူသားအတွက် သီးသန့်ဖြစ်သည့် သွားလာမှုဖြစ်၏။ အရေးကြီးဆုံးအဖြစ်ရှင်းပြရမည့်အချက်တစ်ချက်မှာ၊ ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့် သွားလာခြင်းသည် တစ်စစတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခြင်းအိဗိုလူးရှင်းအကျိုးအမြတ်မဟုတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ မျောက်များ၏ခြေနှစ်ချောင်းနှင့်လက်နှစ်ချောင်းအပါအဝင် လေဘက်တွားလှုပ်ရှားခြင်းသည် လူသားများကဲ့သို့ ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့်သွားလာလှုပ်ရှားခြင်းထက် များစွာပိုမိုမြန်ဆန်လွယ်ကူပေသည်။

လူသားများသည် ချင်ပင်ဇီနှင့်အခြားမျောက်များကဲ့သို့ သစ်ပင်သစ်ကိုင်းတစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ခုန်ကူးနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ချီတာကျားသစ်ကဲ့သို့ တစ်နာရီလျှင် ၁၂၅ကီလိုမီတာ(မိုင် ၈၀)နှုန်းဖြင့်လည်းပြေးနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့် လမ်းလျှောက်သောကြောင့် အခြားသတ္တဝါများထက် များစွာပိုမို၍ နှေးကွေးကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့လူသားများ သဘာဝအလျောက် ကာကွယ်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်သော သတ္တဝါဖြစ်ပေသည်။ အိဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တွေးခေါ်မှုအရ မျောက်များသည် ပိုမိုနှေးကွေးသောခြေနှစ်ချောင်းဖြင့်လှုပ်ရှားသွားလာမှုကို ရွေးချယ်ရန်အကြောင်း မရှိချေ။ ၎င်းအစား လူသားများကသာလျှင် အသက်ရှင်သန်ရေးအတွက် အသင့်တော်ဆုံးသတ္တဝါဖြစ်ရန် လေးဘက်ဖြင့် သွားလာလှုပ်ရှားခြင်းသို့ ပြောင်းလဲသွားသင့်ပေသည်။

အိဗိုလူးရှင်းသီအိုရီအဆိုတွင် ထွက်ပေါက်မရှိသောနောက်ထပ်အချက်တစ်ချက်မှာ၊ ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့်သွားလာလှုပ်ရှားခြင်းသည် ဒါဝင်ဝါဒ၏ “တစ်စတစ်စချင်းတိုးတက်သည့်” ပုံစံတွင် အံဝင်ခြင်းမရှိသည့်အချက်ဖြစ်၏။ တစ်စတစ်စချင်းတိုးတက်လာခြင်းသည် အိဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ၏ အခြေခံသဘောတရားဖြစ်သဖြင့်၊ ခြေနှစ်ချောင်းနှင့်ခြေလေးချောင်းပြိုင်တူအသုံးပြုလှုပ်ရှားသွားလာသည့် ကြားကာလလည်းရှိရမည်ဖြစ်၏။ ခန္ဓာဗေဒပညာရှင် ရိုဘင်ကရွမ်တွန်

၏ ၁၉၉၆ခုနှစ်မှ ကွန်ပျူတာအသုံးပြုသောသုတေသနက ခြေနှစ်ချောင်းနှင့် လေးဘက်တွား လှုပ်ရှားမှုတို့ တပြိုင်တည်းစုပေါင်းပါဝင်သောလှုပ်ရှားသွားလာမှုသည် မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ပြဆိုပေသည်။ သက်ရှိသတ္တဝါသည် မတ်တပ်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် လေးဘက်တွား ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်နည်းနည်းဖြင့်သာလျှင် လမ်းလျှောက်နိုင်သည်ဟု ကရွမ်တွန် က နောက်ဆုံးကောက်ချက်ချပေသည်။^{၂၆} လှုပ်ရှားသွားလာမှုတွင် နှစ်မျိုးစလုံးပါဝင်သောကြား ကာလလှုပ်ရှားမှုတွင် စွမ်းအင်အမြောက်အမြားအသုံးပြုရသဖြင့်၊ ထိုသို့ပြောင်းလဲသွားလာနိုင် ခြင်းမဖြစ်နိုင်ဟုဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့်လမ်းလျှောက်ခြင်းမဖြစ်တဖြစ် ကြားအ ခြေအနေလှုပ်ရှားမှု လုံးဝမရှိနိုင်ချေ။

ကျောက်တုံးများကို ပုံစံဖော်ရန်အတွက် သံနှင့်သံမဏိလက်နက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုရ၏။ အတိတ် ကာလမှ လူများသည်လည်း ကျောက်တုံးကျောက်ပြားများကို ထွင်းထုရုပ်ပုံဖော်ရာ၌ ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ် မှ ပန်းပုဆရာများအသုံးပြုသည့် လက်နက်ကိရိယာများကဲ့သို့သောပစ္စည်းများကိုသာ အသုံးပြုခဲ့ကြပေ သည်။

ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများဟုသတ်မှတ်ထားသော လူသားလောင်းသတ္တဝါများက ဉာဏ်ပညာ နှင့်ပြည့်စုံသည့် လူမှုဆက်ဆံရေးအင်္ဂါရပ်များ မည်ကဲ့သို့စတင်ဖွံ့ဖြိုးလာကြသနည်း။ အီဗိုလူး ရှင်းဝါဒီတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့သောအဖြေမှာ၊ ထိုလူသားလောင်းများက အုပ်စုလိုက်နေထိုင် ကြခြင်းဖြင့် ဉာဏ်ပညာနှင့်လူမှုဆက်ဆံရေးအင်္ဂါရပ်များ ဖွံ့ဖြိုးလာသည်ဟု ဆို၏။ သို့သော်

လည်း၊ ဂေါဇီလာမျောက်ဝံများ၊ ချင်ပင်ဇီးမျောက်များ၊ အခြားမျောက်များနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန် အမြောက်အမြားတို့သည်လည်း၊ အုပ်စုလိုက် နေထိုင်ပေါက်ဖွားကြပေသည်။ သို့သော်လည်း မည်သည့် သတ္တဝါကမှ လူသားကဲ့သို့ ဉာဏ်ပညာနှင့် လူမှုဆက်ဆံရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို မတွေ့ရချေ။ မည်သည့်တိရစ္ဆာန်ကမှ ကျောက်တိုင်များတည်ဆောက်စိုက်ထူခြင်းမလုပ်ကြပေ။ မည်သည့်တိရစ္ဆာန်ကမှ နက္ခတ်တာရာနှင့် အနုပညာကို စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိချေ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော်၊ ဉာဏ်ပညာအစွမ်းနှင့် တီထွင်မှုအစွမ်းသည် လူသားတွင်သာရှိသောအရည်အချင်း ဖြစ် သောကြောင့်တည်း။ အတိတ်ကာလမှ ကျန်ရစ်နေသော အနုပညာလက်ရာများအားလုံးတို့သည်၊ လူသားများ၏ သီးခြားအရည်အချင်းဖြစ်သော အနုပညာရသအမွေအနှစ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုလူ သားတို့သည် ကမ္ဘာဦးလူသားလောင်းများ၏ အခြေအနေမျိုးဖြင့် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းအချက်အလက်များက သက်သေခံလျက်ရှိပေသည်။

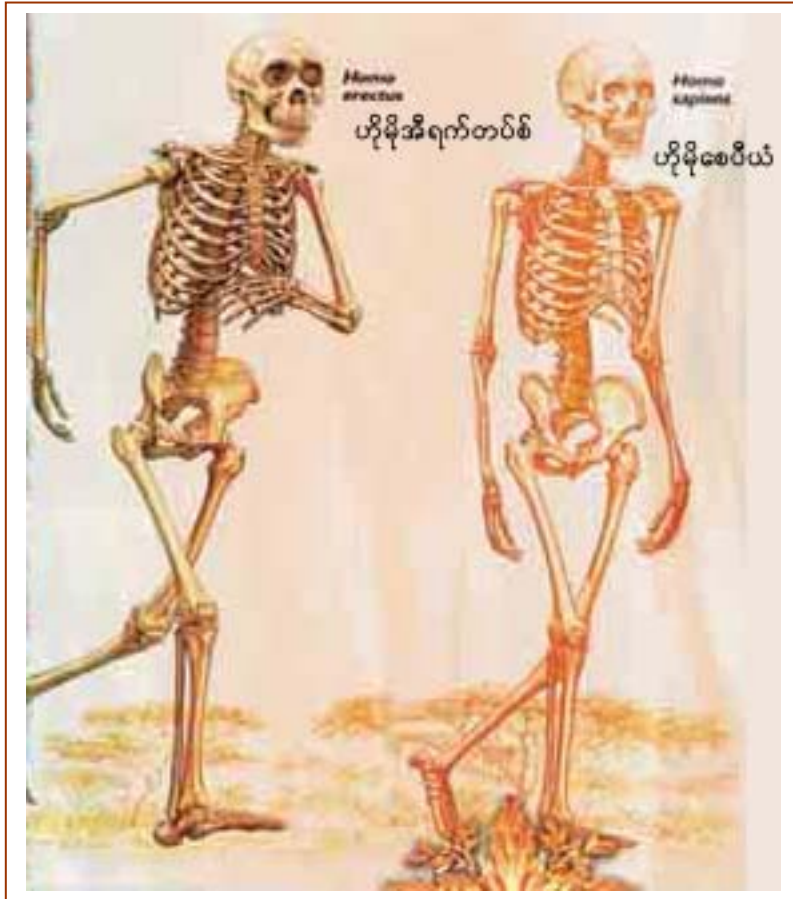
အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် သူတို့၏ သီအိုရီများကို ထောက်ခံနိုင်သည့် သိပ္ပံအထောက်အထား မရှိကြချေ။

Evolutionists Have No Scientific Evidence To Back Up Their Theories

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က၊ လူသားများနှင့် မျောက်ဝံများသည် ဘိုးဘေးတစ်ခုတည်းမှ ဆင်းသက်လာကြသည်ဟု အတည်ပြုထားကြပေသည်။ ၎င်းအီဗိုလူးရှင်းခေါ် တစ်စတစ်စဆင့် ကဲပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်းက အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သနည်းဟု မေးသောအခါ၊ သိပ္ပံနည်း လုံး ဝမကျသည့် “ကျွန်ုပ်တို့မသိသေးပါ၊ နောင်တစ်နေ့နေ့မှာ သိလာနိုင်လိမ့်မယ်လို့တော့ မျှော်လင့် ကြပါတယ်။” ဟူသော အဖြေကိုသာ ပေးနိုင်ကြပေသည်။ ဥပမာ၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီ အီလိန်း မော်ဂင်က၊ အောက်ပါအတိုင်း ဝန်ခံထားပေသည်။

လူသားများ၏ အီဗိုလူးရှင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဉာဏ်မမီနိုင်သေးသော အချက်လေးချက်မှာ၊ (၁) အ ဘယ့်ကြောင့် သူတို့ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့် လမ်းလျှောက်ကြသနည်း။ (၂) အဘယ့်ကြောင့် သူတို့၏အ မွေးများ ကျွတ်ကုန်သနည်း။ (၃) အဘယ့်ကြောင့် သူတို့၏ဦးနှောက် ကြီးထွားလာခဲ့သနည်း။ (၄) အဘယ့်ကြောင့် သူတို့စကားပြောတတ်ကြသနည်း။

သမရိုးကျအဖြေမှာ၊ (၁) ကျွန်ုပ်တို့မသိသေးပါ၊ (၂) ကျွန်ုပ်တို့မသိသေးပါ၊ (၃) ကျွန်ုပ်တို့မသိသေး ပါ၊ (၄) ကျွန်ုပ်တို့မသိသေးပါ၊ ဟူ၍ဖြစ်၏။ မေးခွန်းစာရင်းမှာ နောက်ထပ်အရှည်ကြီးဖြစ်နိုင်ပါ သည်။ သို့သော်လည်း၊ ထိုမေးခွန်းများမှာ တစ်မျိုးတည်းသော ထပ်ခါတလဲလဲအဖြေကို မည်သို့မျှ ပြောင်းလဲပေးနိုင်ခြင်းရှိမည်မဟုတ်ပေ။^{၃၀}

**အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ လူသမိုင်းဆိုင်ရာ ပုံဖော်ချက်များကို ပယ်ဖျက်သော
တွေ့ရှိချက်များ။**

Findings That Refute The Evolutionist Picture of Mankind's History

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ တင်ပြအတည်ပြုထားသော လူသားတို့၏တစ်စတစ်စဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲဖွံ့ဖြိုးခြင်းပုံဖော်ချက်များကို၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်ဖြစ်ကြသော မိုက်ကယ် အေ ကရီမိုနှင့် ရစ်ချာဒ် အယ်လ် သော်မ်ဆန်တို့၏ ကွယ်ဝှက်နေသောလူသားတို့၏သမိုင်း-တားမြစ်ထားသည့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း (The Hidden History of the Human Race: Forbidden Archeology) ဟူသောစာအုပ်တွင်ပေးထားသောသက်သေသာဓကများက ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်ပေသည်။ ဤစာအုပ်တွင်၊ လူသမိုင်းကာလအပိုင်းအခြားနှင့်ပတ်သက်သည့် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က မမျှော်လင့်ခဲ့သောအချက်အလက်များကို ဖော်ထုတ်ထား၏။ ဥပမာ၊ ၁၉၅၀ခုနှစ်တွင်၊ ကနေဒါနိုင်ငံ အမျိုးသားပြတိုက်မှ မနုဿဗေဒပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ သောမတ် အီလီ က၊ ရေဂွင်ဒါအရပ် ဟူရွန်အင်းကြီးမှ မာနီတိုလင်ကျွန်းတွင် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ၌၊ ရေခဲမြစ်များခန်းခြောက်၍ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကျောက်စရစ်ပေါသောသဲသောင်ပြင်အထပ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သည့်အသုံးအဆောင်ကိရိယာတန်ဆာပလာများ ဖြစ်သည်။ ထိုပစ္စည်းများ၏သက်တန်းသည် နှစ်ပေါင်း ၆၅၀၀၀ မှ ၁၂၅၀၀၀ အထိရှိပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်တည်း၊ သူ၏တွေ့ရှိချက်များကို ရေးသားပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းရပ်တန့်ထားရန် ပိတ်ပင်လိုက်ကြ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ သိပ္ပံလောကကို သြဇာလွှမ်းမိုးထားသော မှားယွင်းသည့်ခံယူချက်တစ်ခုမှာ၊ လူသားများသည် ဆိုင်ဘေးရီးယားမှ မြောက်အမေရိကတိုက်သို့ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၁၂၀၀၀၀ နောက်ပိုင်းမှသာလျှင် ရောက်ရှိခဲ့

သည်ဟူ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအချိန်ကာလထက်စောသော လူသားခြေရာလက်ရာများကို တွေ့ရှိခြင်းသည် လုံးဝမဖြစ်နိုင် လက်မခံနိုင်ဟု ယုံကြည်ကြပေသည်။

ထိုစာအုပ်ပါ နောက်ထပ်သာကေတစ်ခုမှာ၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင် ကာလော့စ် အမဲဂီနိုက အာဂျင်တီနာနိုင်ငံ မီရာမရ်အရပ်၌ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၃ သန်းရှိပြီဖြစ်သည့် ပလီအိုစင်း(Pliocene formation)အထပ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သည့် ကျောက်လက်နက်ကိရိယာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းအထပ်မှ မျိုးသုဉ်းသွားပြီဖြစ်သော တောင်အမေရိကတိုက်မှ ခွာပါသောကျောရိုးပါ သတ္တဝါတစ်မျိုး၏ ပေါင်ရိုးကိုပါ တူးဖော်ရရှိခဲ့၏။ ထိုပေါင်ရိုးတွင် များဦးသို့မဟုတ် လှံသွားထိပ်ပိုင်းတစ်ပိုင်း စိုက်နေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ အခြားသုတေသနပညာရှင်တစ်ဦးက ယင်းအထပ်မှ လူသားမေးရိုးအပိုင်းတစ်ပိုင်းကို တွေ့ရှိရပြန်သည်။ သို့သော်လည်း၊ ဒါဝင်ဝါဒီတို့၏ အဆိုအရမူကား၊ လူသားများသည် ကျောက်ခဲလုံးများနှင့် များဦးများကို လွန်ခဲ့သည့်နှစ် တစ်သိန်းနှင့် တစ်သိန်းငါးသောင်းလောက်ကမှ ပြုလုပ်တတ်လာခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း သုံးသန်းကျော်လောက်က အရိုးနှင့်များဦးကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က မည်သို့မျှ ရှင်းပြနိုင်ခြင်း မရှိကြတော့ချေ။ ဤအချက်ကလည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် သိပ္ပံပညာနှင့် အံဝင်ခြင်းမရှိကြောင်း နောက်ထပ်သာကေတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။

ဗြိတိသျှလူမျိုး သုတေသနပညာရှင်စာရေးဆရာ မိုက်ကယ် ဘေးဂျင့်က၊ ၁၈၉၁ခုနှစ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သော ရွှေဆွဲကြိုးနှင့်ပတ်သက်၍ *Ancient Traces* ဟူသောသူ၏စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားပေသည်။ ဤရွှေဆွဲကြိုးသည် ရှစ်ကရာတ်ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်ထား၏။ ၎င်းမှာ ရွှေရစ်ပိုင်းနှင့်အခြားသတ္တု တစ်ဆယ့်ခြောက်ပိုင်း ရောထားသောရွှေဖြစ်၏။ ကျောက်မီးသွေးစပါသောဆွဲကြိုးအလယ်ပိုင်းသည် ပြတ်လျက်ရှိ၍ အစနစ်စပိုင်းမှာ ကောင်းမွန်ခိုင်မြဲစွာ ဆက်လျက်ရှိသေးသည်။ ကျောက်မီးသွေးအစတွင် ထိုပြတ်လျက်ရှိသောအပိုင်း၏ အရာများသည်လည်း ပြတ်သားရှင်းလင်းစွာ ထင်ကျန်လျက်ရှိ၏။ ဤအချင်းအရာကပင်၊ ၎င်းရွှေဆွဲကြိုး၏သက်တန်းသည်၊ ထိုကျောက်မီးသွေးအစ၏သက်တန်းနှင့် အတူတူဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။ ထိုရွှေဆွဲကြိုးကို တွေ့ရှိသည့်ကျောက်မီးသွေးအထပ်သည် သက်တန်းနှစ်သန်းပေါင်း ၂၆၀မှ ၃၂၀ အကြားရှိပြီဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပေသည်။^{၃၂} အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ရေးဆွဲထားသောလူ့သမိုင်းမှ အချိန်ကာလအရ လူသားများပင်မပေါ်ပေါက်သေးဟူသော အချိန်ကာလရှိ ရွှေဆွဲကြိုးကို တွေ့ရှိခြင်းသည်ပင်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏လူ့သမိုင်းကို အပြီးပိုင် ပယ်ဖျက်လိုက်ပေသည်။

လက်ဝတ်ရတနာအသုံးပြု၍ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုပစ္စည်းထုတ်လုပ်သောလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် ပါဝင်သောလူသားများသည် ယဉ်ကျေးသောလူသားများဖြစ်ပေသည်။ ထိုထက်မကသော အချက်မှာ၊ ရွှေဆွဲကြိုးပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်အတူ၊ လက်နက်ကိရိယာပစ္စည်းများလည်း လိုအပ်ပေသည်။ ရွှေဆွဲကြိုးတစ်ကုံးကို တွင်းထွက်ရွှေရိုင်းမှရွှေဖြင့်ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများအသုံးပြု၍ မထုတ်လုပ်နိုင်ချေ။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်သန်းပေါင်းများစွာအလျင်တွင် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသော လူသားတို့သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်မှာကဲ့သို့ လက်ဝတ်ရတနာများကို ထုတ်လုပ်တတ်ကြသည့်အပြင်၊ လှပသောပစ္စည်းများကိုလည်း နှစ်သက်တတ်ကြကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းလူ့သမိုင်းကို ပြောင်းပြန်လှန်ဖျက်ဆီးလိုက်သော နောက်ထပ်တွေ့ရှိချက်တစ်ချက်မှာ၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၃၈၇-သန်းကြာညောင်းပြီဖြစ်သည့် သံမိုက်သို့သော သတ္တုချွန် တစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ ထိုသတ္တုချွန်ကို ဗြိတိသျှသိပ္ပံပညာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းမှ ဆာဒေးဗစ် ဘရူစတာက သဲကျောက်တစ်တုံးထဲမှရရှိခဲ့၏။ ထိုသဲကျောက်ကို တူးဖော်ရရှိသော ကျောက်လွှာသည် ဒီဗိုနီယံခေတ်ဦးကာလအထိသက်တန်းရှိသဖြင့်၊ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၃၈၇-သန်းရှိပြီဖြစ်၏။^{၃၃}

ဤတွေ့ရှိချက်များနှင့် အခြားမြောက်မြားစွာသောတွေ့ရှိချက်များသည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က လူသားများသည် တိရစ္ဆာန်တစ်ဝက်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အား အတင်းအဓမ္မအယုံသွင်းနေသည့်အတိုင်းမဟုတ်ကြောင်း ပြသလျက်ရှိပေသည်။ မိုက်ကယ် ဘေးဂျင့်က အထက်ပါ ဥပမာများကဲ့သို့သောအခြားတွေ့ရှိချက်အမြောက်အမြားကိုစာရင်းပြုစုဖော်ပြပြီးနောက်၊ အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ရေးသားထားပေသည်။

---ဤအချက်အလက်များသည်၊ လက်ရှိအများလက်ခံလျက်ရှိသော ကမ္ဘာမြေကြီး၏သမိုင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် သိပ္ပံသဘောတရားတွင် အံ့ဝင်ရန်မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။--အမှန်မှာ၊ အကယ်၍ ဤသာဓကများသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ဆန်းစစ်ခဲ့သောအချက်များကို ပိုမိုခိုင်လုံသည့်အထောက်အထားတစ်ခုခုလောက်ဖြင့် ထပ်ပြနိုင်ပါက၊ ဤကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်တွင် ယနေ့ခေတ်မှာကဲ့သို့ သောလူသားများက အမှန်တကယ်လမ်းလျှောက်လာခဲ့ကြသည့်အချိန်ကာလမှာ အလွန်အမင်းကြာညောင်းခဲ့ပြီ ဖြစ်ပေမည်။^{၃၄}

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းသမိုင်းသည် ထိုကဲ့သို့သော တွေ့ရှိချက်များဖြင့် ပြည့်နက်လျက် ရှိပေသည်။ ဘေးဂျင့်တင်ပြသည့်အတိုင်း အီဗိုလူးရှင်းတရားသေအတွေးအခေါ်သည် ဆက်လက်ရှင်သန်နိုင်ရန် မျှော်လင့်ချက်မရှိချေ။ သို့သော်လည်း၊ ထိုတရားသေအတွေးအခေါ်ရှိ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် ဤအရေးကြီးသည့်သာဓကပစ္စည်းများကို လူထု၏ရင်သပ်ရှုမောဖြစ်ခြင်း မရှိအောင် သိုဝှက်ထားနိုင်ကြပြီး၊ ဂရုမစိုက်ပစ်ပယ်ထားကြပေသည်။ ဒါဝင်ဝါဒီတို့က သူတို့၏ အတွေးအခေါ်ဆက်လက်သက်ဆိုးရှည်နေစေရန် မည်မျှပင်ကြိုးပမ်းကြပေသော်လည်း၊ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ပို၍သာ ထပ်ဆင့်စုပုံလာနေသော သက်သေအထောက်အထားများက အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည်၊ လိမ်လည်လှည့်စားခြင်းမသားသာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖန်ဆင်းခြင်းသည် ငြင်းပယ်၍မရသော အမှန်တရားဖြစ်ကြောင်း၊ ဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။ ဘုရားသခင်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်)သည်၊ လူသားကို ဗလာနတ္ထိအလျင်းမရှိရာမှဖန်ဆင်းတော်မူကာ၊ အရှင်မြတ်၏ဝိညာဉ်တော်ကို မှုတ်သွင်း၍ အသက်ရှင်စေပြီး၊ လူသားမသိသောအရာများကို သင်ကြားပေးတော်မူ၏။ ထာဝရဘုရားသခင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၏ဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့် လူသားသည် ပထမဆုံး စတင်အသက်ရှင်ပေါ်ပေါက်သည့်အချိန်ကတည်းက လူသား၏ဘဝဖြင့်သာ နေထိုင်လာခဲ့ပေသည်။

“အိုင်း ဂျဲဗ် ၁” ရှာဖွေရေးမှတွေ့ရှိချက်များက အီဗိုလူးရှင်းလူသမိုင်းစာတမ်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်၏။

Discoveries At The "Ein Gev I" Excavations Refute The Thesis Of The Evolution Of History

သုတေသနလုပ်ငန်းက လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းများစွာမှ လူတို့သည်၊ ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ် တောလက်ကျေးရွာများတွင် အသုံးပြုသည့်လက်နက်ကိရိယာမျိုးကို အသုံးပြုခဲ့ကြကြောင်း ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။ လက်ရှိပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံမှ “အိုင်းဂျဲဗ် ၁”ဟု အမည်ပေးထားသော ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတူးဖော်ရေးသုတေသနလုပ်ငန်းက၊ သက်တန်းအားဖြင့် လွန်ခဲ့သည့် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၅၀၀၀-ခုနှစ်အထိ ဟောင်းပြီဖြစ်သော တဲတစ်လုံး၏အုတ်မြစ်တွင် ပြောင်း၊ ဂျုံနှင့်ဆန်စပါးကြိတ်သည့်ကျောက်ပြားများ၊ ကျောက်ငြုပ်ဆုံတစ်ခုနှင့် တံစဉ်များကို တူးဖော်ရရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုလက်နက်ကိရိယာများအနက် အဟောင်းဆုံးပစ္စည်းမှာ ဘီစီသက္ကရာဇ် ၅၀၀၀၀-ခုနှစ်အထိ ကြာညောင်းပေသည်။^{၃၅}

၎င်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများအားလုံးက၊ လူသားများ၏လိုအပ်ချက်များသည် အများအားဖြင့် အစဉ်တစိုက် ဆင်တူခဲ့ကြကြောင်းကို ဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။ လူသားတို့အတွက်

မိမိတို့၏ လိုအပ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြေရှင်းချက်ဖြေရှင်းနည်းဖွံ့ဖြိုးမှုများသည် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး တစ်ခေတ်နှင့်တစ်ခေတ် ဆင်တူ၍၊ ထိုခေတ်၏နည်းပညာတိုးတက်မှုနှင့် တိုက်ရိုက် အချိုးကျ အံဝင်လျက်ရှိပေသည်။ ယနေ့ခေတ်ကျေးလက်တောရွာများတွင် အသုံးပြုသော ပြောင်းဆံနှင့်ဆန်စပါးကြိတ်သည့်ပစ္စည်းများ၊ သီးနှံရိတ်သိမ်းသည့် ကိရိယာတန်ဆာပလာ များကို အဆိုပါရှေးခေတ်တွင်လည်း အသုံးပြုကြပေသည်။

အံ့အားသင့်ဖွယ်ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အကြွင်းအကျန်များ

Astonishing Remains Of Ancient Civilization

မှားယွင်းသော လူမှုရေး-ယဉ်ကျေးမှုအီဗိုလူးရှင်းအတွေးအခေါ်များကို၊ သြဂတ်စ်ကော်မိ တေ၊ ဟားဘတ်စပင်ဆာနှင့် လူးဝိစ်ဟင်ရီမော်ဂင်တို့က တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မတူ သောအချိန်ကာလပိုင်းများတွင် တင်ပြခဲ့ကြ၍၊ နောင်တွင် ချားလ်စ်ဒါဝင်၏သီအိုရီက၊ လူ့အဖွဲ့ အစည်းအားလုံးတို့သည် ရှေးကမ္ဘာဦးခေတ်မှစ၍ ရှုပ်ထွေးသောလူ့အဖွဲ့အစည်းအထိ တစ်ဆင့်စီ ဖွံ့ဖြိုးလာသည်ဟု ခြုံငုံ၍စုပေါင်းခဲ့လေသည်။ ဤမှားယွင်းမှုသည် ၁၉-ရာစုနှစ်တွင်ကြီးထွား ကျယ်ပြန့်လာပြီး၊ ပထမကမ္ဘာစစ်နောက်ပိုင်းတွင် တဆက်တည်းပိုမိုကြီးထွားပြန့်ပွားလာခဲ့လေ သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဤအတွေးအခေါ်သည် လူမျိုးခွဲခြားရေး၊ ကိုလိုနီနယ်ချဲ့ရေးနှင့်ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်သောလူမျိုးသန့်စင်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ၏ “သိပ္ပံနည်းကျသည့်” အခြေခံ ဖြစ်စေခဲ့ သည်။ ကမ္ဘာ့အခြားအပိုင်းမှ ကွဲပြားခြားနားသောယဉ်ကျေးမှု၊ အသားရောင်ကွဲပြားမှုနှင့် ကိုယ် ကာယအရွယ်အချိုးအစားကွဲပြားမှုရှိသည့် အခြားလူ့အဖွဲ့အစည်းများကို၊ ဤသိပ္ပံနည်းမကျ သည့်တင်ကူးမှန်းဆချက်၏လမ်းညွှန်ဩဇာသက်ရောက်မှုကြောင့် လူမဆန်သည့်ဆက်ဆံပြုမူမှု လုပ်ရပ်များ ပြုကျင့်ခဲ့ကြသည်။

အာဒမ်ဖါဂူဆန်၊ ဂျွန်မီလ္လာနှင့် အာဒမ်စမစ် စသည့်အတွေးအခေါ်ရှင်များအားလုံးက၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းသည်၊ တောလိုက်မုဆိုးစုဆောင်းခြင်းဘဝ၊ ရေကြည်ရာမြက်နုရွှေ့ပြောင်းနေထိုင် သည့် ကျေးလက်ဘဝ၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဘဝနှင့် နောက်ဆုံးကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဝ၊ စ သည်ဖြင့် အခြေခံအဆင့်လေးဆင့်ကို တစ်ဆင့်စီကျော်လွှားလာခဲ့ကြသည်ဟု အဆိုပြုကြပေ သည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုအရ၊ လူသားများသည် မျောက်ဝံမှ လူသားလောင်းများစ တင်ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲလာခဲ့ချိန်တွင်၊ တောလိုက်ခြင်းနှင့် သစ်ဥသစ်မြစ်များကို စုဆောင်းကြ၍၊ အရိုးဆုံးအလွယ်ကူဆုံးလက်နက်ကိရိယာတန်ဆာပလာများကိုသာ အသုံးပြုခဲ့ကြသည်ဟု ဆို သည်။ သူတို့၏ အသိဉာဏ်နှင့် အစွမ်းအစများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့်အမျှ စိုက်ပျိုးမွေး မြူရေးလုပ်ဆောင်ကြကာ၊ နောက်ဆုံးတွင် ထုတ်ကုန်ထွက်ကုန်များကို လဲလှယ်သည့် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဘဝသို့ ကူးပြောင်းသွားကြသည်ဟု ဆိုသည်။

သို့သော်လည်း၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းနှင့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာ၊ မနုဿဗေဒနှင့် အ ခြားသိပ္ပံပညာဆိုင်ရာပညာရပ်များ၏ တိုးတက်မှုများနှင့် မကြာသေးမီကတွေ့ရှိချက်များက၊ ဤ အခြေခံယူဆချက်အဆိုဖြစ်သည့် “ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူမှုရေးအီဗိုလူးရှင်း” ဇာတ်လမ်းကို ပယ် ဖျက်လိုက်လေသည်။ ဤအဆိုများသည်၊ ရုပ်ဝါဒီတို့က လူသားသည် ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် အ သိတရားကင်းမဲ့သည့်တိရစ္ဆာန်များမှပေါက်ဖွားလာသည်ဟု ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်အောင် ကြိုး ပမ်းတီထွင်သောဇာတ်လမ်းများသာ ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့၏ အတွေးအခေါ်ယုံကြည်ချက်ကို ခိုင် လုံစေရန် သိပ္ပံပညာကို အကာအကွယ်လက်နက်အဖြစ်ခိုလှုံအသုံးပြုကြပေသည်။

လူသားတို့က တောလိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးမွေးမြူခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခြင်းသည် ပိုမိုခေတ်နောက်ကျခြင်း သို့မဟုတ် ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခြင်းကို ပြဆိုခြင်းမရှိပေ။ ဆိုလိုရင်းမှာ မည်သည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းကမျှ သူတို့၏စဉ်းစားဉာဏ်စွမ်းသည် မျောက်ဝဲများလောက်သာရှိ၍ ခေတ်နောက်ကျသဖြင့် ထိုသို့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကြခြင်းမဟုတ်။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူခြင်းသည်လည်း ကမ္ဘာဦးခေတ်မှဝေးကွာသွားခြင်းလည်းမဟုတ်ချေ။ မည်သည့်

လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကမျှ သူတို့သည်အခြားသက်ရှိသတ္တဝါများမှ ဆင်းသက်လာခြင်းကို ပြဆိုခြင်းမရှိချေ။ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များသည်၊ သူတို့ပြောသည့် အိဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်ကြောင့် ဉာဏ်ပညာပိုမိုထက်မြက်၍ စွမ်းပကားပို၍ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်များကို ပေါ်ထွန်းစေခြင်း မရှိပေ။ ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်တွင် နည်းပညာတက်နီလိုဂျီတွင် ခေတ်နောက်ကျနေသေးသောလူမျိုးများသည်လည်း တောလိုက်မုဆိုးအဖြစ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကြဆဲ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း၊ ယင်းကဲ့သို့ တောလိုက်မုဆိုးဖြစ်သူတို့သည် သာမန်လူသားထက် အဆင့်နိမ့်ခြင်း မမည်ပေ။ ထိုနည်းတူ၊ နောင်အနာဂတ် နှစ်ပေါင်းသောင်းသိန်းတွင်ပေါက်ဖွားမည့်လူသားတို့သည်လည်း၊ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းသောင်းသိန်းသော အတိတ်ကာလမှလူသားများပြုမူဆောင်ရွက်ခဲ့သကဲ့သို့သာလျှင် ဖြစ်ပေမည်။ ထိုအတိတ်ကာလမှလူသားများသည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းလူသားလောင်းများ မဟုတ်ကြသလို၊ နောင်အနာဂတ်လူသားများသည်လည်း ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြောင်းလဲသွားမည့် လူသားမျိုးသစ် ဖြစ်လာကြမည်မဟုတ်ပေ။

လူသားတို့၏ အိဗိုလူးရှင်းယဉ်ကျေးမှုခေတ်သမိုင်းကို လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ နေထိုင်မှုပုံစံကိုကြည့်၍ ရေးဆွဲခြင်းသည် သိပ္ပံနည်းမကျချေ။ ဤရှုထောင့်သည်၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းရေးဟောင်းပစ္စည်းတွေ့ရှိချက်များကို ရုပ်ဝါဒီသိပ္ပံပညာရှင်များက၊ ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများကိုသာအသုံးပြုတတ်သေးသော တိရစ္ဆာန်တစ်ဝက်သာဖြစ်သည့် လူသားလောင်း၏ အပြုအမူများအဖြစ် ဘက်လိုက်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ခြင်းမှ ထွက်ပေါ်လာခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ ထိုလူသားများ၏ ဦးနှောက်ဉာဏ်နှင့်ပတ်သက်သည့်အချက်အလက်များကို ဖော်ပြနိုင်

သည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတစ်ခုမျှ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိခြင်းမရှိသေးချေ။ အားလုံးသည်၊ မှန်းဆချက်များသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့လက်ရှိအနုပညာလက်ရာများကို နောင်အနာဂတ် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀၀-လောက်တွင် တွေ့ရှိ၍၊ ၎င်းတို့နှင့်ပတ်သက်သော အသေးစိတ်အချက်များမရှိပါက၊ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏လက်ရှိလူ့အဖွဲ့အစည်းပုံစံနှင့်နည်းပညာတက်နိုလိုဂျီများကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ကြပေလိမ့်မည်။

လူသားတို့က တောလိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးမွေးမြူခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခြင်းသည်၊ ပိုမိုခေတ်နောက်ကျခြင်း သို့မဟုတ် ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခြင်းကို ပြဆိုခြင်းမရှိပေ။ မည်သည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းကမျှ သူတို့၏ စဉ်းစားဉာဏ်စွမ်းသည် မျောက်ပဲများလောက်သာရှိ၍ ခေတ်နောက်ကျသဖြင့် ထိုသို့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကြခြင်းမဟုတ်။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူခြင်းသည်လည်း ကမ္ဘာဦးခေတ်မှဝေးကွာသွားခြင်းလည်းမဟုတ်ချေ။

အထက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် တစ်ဆင့်စီပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟူသော အတွေးအခေါ်သည်၊ သိပ္ပံနည်းကျ သက်သေအထောက်အထားလုံးဝမရှိချေ။ ဤသီအိုရီက၊ လူသားများသည် အစကနဦးကတည်းက တိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့သောစိတ်ဓါတ်ပိုင်ဆိုင်ထားသည်ဟူသော မှားယွင်း၍သိပ္ပံနည်းမကျသည့်အမြင်တွင် အခြေခံပြီး ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်မှ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီမနုဿဗေဒပညာရှင် ဝီလီယမ်ဟိုဝဲလ်က၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်ပတ်သက်သည့်ပြဿနာကိုသာဖော်ထုတ်သည်မဟုတ်ဘဲ၊ သိပ္ပံပညာအရရှာဖွေသတ်မှတ်ရန် ပိုမိုခက်ခဲသော အတွေးအခေါ်နှင့်ပတ်သက်သည့်အမူအကျင့်အပြုအမူများကိုလည်း ဖော်ထုတ်နေပေသည်။ လူ့အပြုအမူလုပ်ဆောင်ချက်များသည်၊ ဦးခေါင်းခွံကဲ့သို့ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းအဖြစ် ကျန်ရစ်နေခြင်း၊ ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများကဲ့သို့ မပျက်မစီးကျန်ရစ်နေခြင်းမရှိချေဟု ဝန်ခံထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် လွန်ခဲ့သည့်အတိတ်ကာလတွင် ဘာဖြစ်ခဲ့သည် ဟူသောအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် နည်းပါးလှသော သဲလွန်စများသာ ရှိပေသည်ဟု ဆို၏။ သူက ထိုကဲ့သို့သော ယူဆချက်များကို လက်တွေ့စမ်းသပ်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း မှတ်ချက်ချထားပေသည်။^{၃၆}

အမှန်မှာ၊ လွန်ခဲ့သည့်မကြာသေးမီအချိန်တွင်၊ လူမှုရေးသိပ္ပံပညာရှင်အများစုတို့က၊ အီ
 မိုလူးရှင်းအမြင်၏မှားယွင်းချက်များအနက်၊ လူမှုရေးအီမိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် သိပ္ပံပညာနှင့်
 အောက်ပါအချက်များတွင် ကွဲလွဲဆန့်ကျင်နေသည်ဟု ပြဆိုထားကြ၏။

၁။ ၎င်းသည် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုနှင့်ဆက်နွယ်လျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကွဲပြားသောလူ့
 အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဘက်လိုက်အဓိပ္ပါယ်ဖော်စေသည်။ ဥပမာ၊ အနောက်
 နိုင်ငံသားများသည် ပိုမို၍ယဉ်ကျေးသည်ဟု ယူဆစေသည်။

၂။ လူ့အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးသည်၊ လမ်းကြောင်းတစ်မျိုးတည်းဖြင့်၊ နည်းတစ်မျိုး
 တည်းအသုံးပြု၍ ရည်ရွယ်ချက်တစ်မျိုးတည်းဖြင့် ကြီးထွားပြောင်းလဲလာခဲ့ကြသည်၊
 ဟု တင်ပြ၏။

၃။ လူ့အဖွဲ့အစည်းများကို ရုပ်ဝါဒအမြင်ရှုထောင့်ဖြင့်သာ ကြည့်၏။

၄။ တွေ့ရှိချက်အများစုနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိချေ။

ခေတ်နောက်ကျလျက်ရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်းအသိုင်းအဝိုင်းအမြောက်အမြားတို့သည်၊
 ခေတ်မီသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသော လူ့အဖွဲ့အစည်းအမြောက်အမြားတို့ထက်၊ ပိုမိုယဉ်ကျေး၍
 သဘောထားပိုမိုမြင့်မြတ်သော စိတ်ဓါတ်တန်ဖိုးရှိကြပေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ၊ သူတို့သည် ငြိမ်း
 ချမ်းရေးနှင့် တန်းတူညီမျှမှုကို ပိုမိုနှစ်သက်ကြပေသည်။ သူတို့စားသောက်သော အစားအစာအ
 ဟာရကြောင့် ပိုမို၍ ကျန်းမာသန်စွမ်းကြပေသည်။

ဤအချက်အလက်များက၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများခေတ်မှစ၍ ယဉ်ကျေးသည့်ခေတ်အထိ တစ်စစတစ်ဆင့်စီတိုးတက်ကြီးထွားလာကြသည်ဟူသော ခံယူချက် သည် သိပ္ပံပညာတန်ဖိုး အချက်အလက်များနှင့်အဝင်ခြင်းမရှိကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ ပြဆိုလျက် ရှိပေသည်။ ဤသီအိုရီသည် ရုပ်ဝါဒအတွေးအခေါ်၏ သြဇာသက်ရောက်မှုဖြင့် လိုရာသို့ဆွဲ၍ မ မှန်မကန်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ခြင်းပေါ်တွင် အခြေခံထားပေသည်။ လွန်လေပြီးသောယဉ်ကျေးမှုခေတ် များက ချန်ထားခဲ့သည့် အနုပညာလက်ရာအကြွင်းအကျန်များက “သမိုင်းနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အိဗို လူးရှင်း”၏ လိမ်လည်မှုအမှားများကို ထုတ်ဖော်လျက်ရှိပေသည်။

အတိတ်ကာလမှ တစ်စွန်းတစ်စ ကျန်ရစ်သော လက္ခဏာများက

အိဗိုလူးရှင်းကို ငြင်းပယ်လိုက်၏။

Traces Of The Past Refutes Evolution

အတိတ်ကာလမှ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်များနှင့်ပတ်သက်သည့် တွေ့ရှိချက်များသည်၊ ကမ္ဘာ ဦးလူရိုင်းခေတ်မှ ယဉ်ကျေးသည့်ခေတ်သို့တစ်စစတစ်ဆင့်စီ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟူ သော သီအိုရီကို ပယ်ဖျက်ပစ်လေပြီ။ သမိုင်းကို စစ်ဆေးကြည့်သောအခါ လူသားတို့သည် အ စဉ်သဖြင့် တူညီသောဥာဏ်အစွမ်းနှင့်တီထွင်မှုရှိကြောင်း ပေါ်လွင်လာပေသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းသိန်းသန်းကာလမှလူတို့ ထုတ်လုပ်ခဲ့သောပစ္စည်းများနှင့် သူတို့၏တစ်စွန်းတစ်စ ကျန်ခဲ့သောလက္ခဏာများက၊ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့တင်ပြထားသောအဆိုနှင့် အဓိပ္ပါယ်တခြားစီ ထွက်နေပေသည်။ ၎င်းကျန်ရစ်ခဲ့သည့် တစ်စွန်းတစ်စလက္ခဏာများကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့်၊ အတိတ်ကာလမှလူအားလုံးတို့သည် ဥာဏ်ပညာအစွမ်းအစနှင့်ပြည့်စုံ၍ အသစ်အဆန်းများကို တွေ့ရှိတီထွင်ခဲ့ကြပြီး သူတို့အတွက်လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်ကြကာ ယဉ်ကျေးမှုခေတ် ကို တည်ထောင်ခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် စေလွှတ်ခဲ့သောတမန်တော်များသည်၊ အဓိကပြောင်းလဲမှုများရှိစေ အောင် လူတို့၏တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ကူညီဖေးမလမ်းပြကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏ လမ်းပြမှုဖြင့် သူတို့တွင် သိပ္ပံပညာအတတ်ပညာများ ရှိကြ၏။ ဥပမာ၊ တမန်တော်နူးဟ် (အလိုင်ဟေ့ဆလာမ်)သည် သင်္ဘောဆောက်လုပ်သည့် နည်းပညာရှိပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော်၊ သူ၏သင်္ဘောကို ရေနှေးငွေ့ဖြင့်မောင်းနှင်ကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်မှတဆင့် သိရှိရပေသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်၏။)

အဆုံးတွင် ငါအရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်သည် ရောက်ရှိလာခဲ့ရာ မုန့်ဖိုသည် ဆူပွက် လာသည်။ (ထိုအခါ) ငါအရှင်မြတ်သည် ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ အသင် သည် အမျိုးအစားအသီးသီးတို့မှ တစ်စုံစီကိုလည်းကောင်း၊ မိမိအိမ်သူအိမ်သားတို့အ နက်၊ အမိန့်တော်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးသူမှတပါး၊ ကျန်အိမ်သူအိမ်သားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့သောသူတို့အားလည်းကောင်း၊ ထိုသင်္ဘောပေါ်သို့ တင် ဆောင်ပါလေ။ စင်စစ်သော်ကား ထို(နဗီတမန်တော်နူးဟ်)နှင့်အတူ အနည်းငယ်မျှသော သူတို့သာလျှင် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သတည်း။ (စူရာဟ် ဟူဒ် ၁၁:၄၀)

ထိုကဲ့သို့သော တန်ခိုးရှိ ခေါ်မုန့်ဖို(မီးဖို)ကို နေရာဒေသအများတွင် အသုံးပြုဆဲဖြစ်ပေ သည်။ ဤအာယတ်တွင် ၎င်းမီးဖိုမှ ရေဆူပွက်ပန်းထွက်သည်ဟု မိန့်တော်မူထား၏။ ထို့ ကြောင့်၊ ယင်းဘော်သည် မီးဖိုပေါ်၌ဆူပွက်နေသောရေနှေးစွမ်းအားဖြင့် ရွေ့လျားခြင်းကို ဆို လိုပေသည်။ အလ်မာလီမှ ဟမ်ဒီ ယဇီရ်၏ “မီးဖိုအသုံးပြုသော ရေနှေးငွေ့သုံးသင်္ဘော(မီးသ ဘော်)ဖြစ်သည်။”ဟု အောက်ပါအတိုင်း ဝေဖန်ဖွင့်ဆိုထားပေသည်။

တန်နုရ်-အဘိဓါန်တွင် လုံခြုံစွာပိတ်ထားသော မုန့်ဖို၊ မီးဖိုဟု ဖော်ပြထား၏။ “ဖါရာ”ဟူသောစကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဆူပွက်၍တွန်းအားစွမ်းအင်ကြီးစွာဖြင့် ပန်းထွက်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ၊ ထိုသဘောသည် ရွက်များတပ်ဆင်ထားသောရွက်လှေမဟုတ်ဘဲ၊ မီးဖိုပါသော ရေခွေးငွေ့သုံးသဘော(မီးသဘော)ဖြစ်ပေသည်။^{၃၇}

တမန်တော်စုလိုင်မာန်(ဆောလမွန်)(အလိုင်ဟေ့ဆလာမ်)၏ လက်ထက်တွင်လည်း အရေးပါသောကြီးကျယ်သည့်သိပ္ပံတိုးတက်မှုရှိခဲ့ပေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင်၊ နဗီတမန်တော်စုလိုင်မာန်၏လက်ထက်တွင် ခေတ်သစ်လေယာဉ်ပျံကဲ့သို့ မြန်ဆန်သော ခရီးသွားလာခြင်းအကြောင်း မိန့်ဆိုထားပေသည်။ “ထိုနည်းတူစွာ (ငါအရှင်မြတ်သည်) လေကို စုလိုင်မာန်၏(အမိန့်ကို နာခံစေတော်မူခဲ့၏။) ယင်းလေ၏နံနက်လမ်းခရီးမှာ တစ်လခရီးလမ်းဖြစ်၍ ညနေလမ်းခရီးမှာလည်း တစ်လခရီးလမ်းပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ပြင် ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုစုလိုင်မာန်၏အကျိုးငှာ (အရည်ပျော်လျက်ရှိသော)ကြေးနီချောင်းများကို စီးဆင်းစေတော်မူခဲ့၏။ (စူရာ ရှီဗာ ၃၄:၁၂)

ဤအာယတ်တော်က ခရီးဝေးကို မြန်ဆန်စွာသွားလာနိုင်ခြင်းအကြောင်း ပြဆိုပေသည်။ ၎င်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်မှာအသုံးပြုသည့် နည်းပညာကဲ့သို့သော လေကိုအသုံးပြုသည့် ယာဉ်နှင့်ပတ်သက်ခြင်းကို ပြဆိုပေသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကသာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်တော်မူ၏။) ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ထပ်မံပြဆိုထားပေသည်။

ထိုဂျင်တို့သည် ထိုစုလိုင်မာန်၏အကျိုးငှာ ၎င်းအလိုရှိသော ကြီးကျယ်သောအဆောက်အအုံများကိုလည်းကောင်း၊ (ကျောက်၊ ကြေးနီ၊ ဖန် စသည်များဖြင့်ပြီးသော)ရုပ်တုများကိုလည်းကောင်း၊ ရေကန်ကြီးများတမျှရှိသော ဇလုံ၊ အင်တုံများကိုလည်းကောင်း၊ မပြောင်းမရွှေ့နိုင်သော အိုးကြီးများကို လည်းကောင်း၊ ပြုလုပ်ပေးကြကုန်၏။

(ထို့ပြင် ငါအရှင်မြတ်သည် ဤသို့မိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏) အို- ‘ဒါဂူဒ်’၏သားမြေး၊ အိမ်သူအိမ်သားတို့၊ အသင်တို့သည် ကျေးဇူးသိတတ်သော အနေနှင့် ကောင်းမှုပြုကြလေကုန်။ စင်စစ်သော်ကား ငါအရှင်မြတ်၏ ကျွန်တို့အနက် ကျေးဇူးသိတတ်ကြသော သူတို့မှာ နည်းပါးလှပေသတည်း။ (စူရာ ရှီဗာ ၃၄:၁၃)

ဆိုလိုရင်းမှာ၊ နဗီစုလိုင်မာန်(အလိုင်ဟေ့ဆလာမ်)သည်၊ မြင့်မားတိုးတက်သော ပိသုကာနည်းပညာများရှိသည့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်သားများကို အလုပ်ခန့်အပ်ဆောက်လုပ်စေခဲ့၏။ နောက်ထပ်အာယတ်တော်တစ်ပါးတွင်လည်း ဤသို့ဆိုထားပေသည်။

-ထိုနည်းတူစွာ(ငါအရှင်မြတ်သည်) ဆိုးသွမ်းသောဂျင်နများ(ဝါ) အဆောက်အအုံဆောက်သူတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရေငုပ်သူတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊(စူရာဆွာဒ် ၃၈:၃၇)

နဗီတမန်တော်စုလိုင်မာန်က ရေငုပ်သူများကို ထိန်းနိုင်သည်ဟူသောအချက်မှာ ပင်လယ်ပြင်အောက်ရှိ ရတနာနှင့်သယံဇာတပစ္စည်းများကို ရှာဖွေတူးဖော်ခြင်းကို ဆိုလိုပေသည်။ ပင်လယ်ပြင်အောက်ရှိ သတ္တုရတနာများနှင့် ရေနံကိုတူးဖော်နိုင်သည့်လုပ်ငန်းသည် တိုးတက်သော နည်းပညာလိုအပ်ပေသည်။ ဤအာယတ်များက ထိုကဲ့သို့သော အတတ်ပညာနည်းပညာများသည်လည်း ရှေးယွင်က ရှိခဲ့ကြောင်းကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

နောက်ထပ်အာယတ်တော်တစ်ပိုဒ်တွင်၊ “(အရည်ပျော်လျက်ရှိသော)ကြေးနီချောင်းများကို စီးဆင်းစေတော်မူခဲ့၏။”(ကုရ်အာန် ၃၄:၁၂) ဟုအမိန့်ရှိထား၏။ အရည်ပျော်လျက်ရှိသော ကြေးနီချောင်းမှာ၊ နဗီတမန်တော်စုလိုင်မာန်၏လက်ထက်တွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားသုံးခြင်းကို ပြဆိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အများသိကြသည့်အတိုင်း၊ ကြေးနီသည် လျှပ်စစ်ဓါတ်နှင့် အပူစီးဆင်းခြင်းအတွက် အကောင်းဆုံးလျှပ်စစ်ကူးပစ္စည်းနှင့်အပူကူးပစ္စည်းဖြစ်၍၊ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသည့်အခြေခံပစ္စည်းဖြစ်ပေသည်။ “ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုစုလိုင်

မာန်၏ အကျိုးငှာ (အရည်ပျော်လျက်ရှိသော) ကြေးနီချောင်းများကို စီးဆင်းစေတော်မူခဲ့၏။” ဟူသော အပိုဒ်သည် နည်းပညာအမျိုးမျိုးတွင် အသုံးပြုရန်အတွက် မြောက်မြားစွာသော ကြေးနီကို အရည်ပျော်အောင်ကျိုချက်ခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်ပေသည်။)

နောက်ထပ်ကုရ်အာန်အာယတ်တော်များတွင်၊ နဗီတမန်တော်ဒါရူဒ်(အလိုင်ဟေ့ဆလား)သည် သံကိုကိုင်တွယ်သည့်အတတ်ပညာနှင့် သံချပ်အင်္ကျီများကိုပြုလုပ်သည့်အတတ်ပညာရှိကြောင်း ဖော်ပြထားပေသည်။

--ထိုမှတစ်ပါး ငါအရှင်မြတ်သည် “ဒါရူဒ်” အဖို့ သံကိုပျော့ပျောင်းစေတော်မူ၏။

“အသင်သည် ပြည့်စုံသောသံချပ်အင်္ကျီရည်များကို ပြုလုပ်ပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည်(ကွင်းဆက်များကို)ဆက်ရာတွင် သင့်မြတ်အောင် ချိန်ဆခန့်မှန်း၍ပြုလုပ်ပါလေ။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ကောင်းမြတ်သောအကျင့်သီလကို ကျင့်မှုဆောက်တည်ကြလေကုန်၊ ဧကန်မလွဲ ငါအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့ကျင့်မှုပြုလုပ်သမျှတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိမြင်တော်မူသောအရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။” (စူရာ ရှီဗာ ၃၄:၁၀-၁၁)

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က နဗီတမန်တော်ဇုလ်ကရ်နီနီ(အလိုင်ဟေ့ဆလား)က ထိုခေတ်ကာလထိုအရပ်မှ လူတို့ထွင်းဖောက်ခြင်းမပြုနိုင်သောတောင်နှစ်တောင်ကို ဆက်သွယ်ကာဆီးသည့်တံတိုင်းဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ကြောင်း ပြဆိုထားပေသည်။ ဤအာယတ်တော်အရ ပျော့ပြောင်းအရည်ပျော်အောင်ကျိုချက်ထားသော သံနှင့်ကြေးနီများကို အသုံးပြုကြောင်း ပြဆိုထားပေသည်။

အသင်တို့သည် သံပြားသံတုံး(သံတို သံစ)များကိုသာ ကျွန်ုပ်ထံယူဆောင်ခဲ့ကြလေကုန်၊ နောက်ဆုံးတွင် တောင်နှစ်လုံးထိပ်ဖျားနှစ်ခုအကြားတွင် တညီတညွတ်တည်းဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့သောအခါ ယင်းဇုလ်ကရ်နီနီက အသင်တို့သည် လေမှုတ်ကြလေကုန်ဟု ပြောဆိုညွှန်ကြားခဲ့၏။ နောက်ဆုံးတွင် ယင်းသံပြားများကို မီးများဖြစ်စေသောအခါ ယင်းဇုလ်ကရ်နီနီက အသင်တို့သည် အရည်ကျိုထားသော ကြေးနီကို ကျွန်ုပ်ထံယူခဲ့ကြလေကုန်။ ဤသံပြားပေါ်၌ ကျွန်ုပ်သွန်းလောင်းအံ့ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ (စူရာအလ်ကဟမ် ၁၈:၉၆)

ဤအာယတ်တော်အရ ဇုလ်ကရ်နီနီက အားဖြည့်ကောင်ကရစ်နည်းပညာကိုအသုံးပြုခဲ့ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ သံသတ္တုသည် အင်အားတောင့်တင်းဆုံးဖြစ်သောသတ္တုတစ်မျိုးဖြစ်၍ အဆောက်အအုံကြီးများ၊ တံတားများနှင့် ရေကာတာများစသည့် ပိသုကာလုပ်ငန်းများတွင် အားဖြည့်ဆောက်လုပ်ရေးအဖြစ်အသုံးပြုရပေသည်။ ဤအာယတ်တော်အရ ဇုလ်ကရ်နီနီက အစွန်းနှစ်ဖက်တွင် သံဖြင့်စွဲထားပြီး အားဖြည့်အင်္ဂါတေလောင်းပုံရပေသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်တော်မူ၏။)

အမေရိကတိုက်အလယ်ပိုင်းဒေသမှ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်မှတ်တမ်းများတွင် အဝတ်ဖြူဝတ်ဆင်၍ မုတ်ဆိတ်ရှိသည့်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ရောက်လာခဲ့ကြောင်း အဆိုရှိ၏။ တို့တောင်းသောအချိန်ကာလအတွင်း တစ်ဆူတည်းသောနတ်ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆီးကပ်သည့် ယုံကြည်မှုပျံ့ပွားလာခဲ့၍ ချက်ချင်းပင် အနုပညာနှင့် သိပ္ပံပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိပေသည်။

နဗီတမန်တော်များဖြစ်ကြသော ယာကူဘ်၊ ယူဆွဖ်၊ မူဆာနှင့် ဟာရွန်(အလိုင်ဟုမ်ဆလား)တို့ကို အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ပို့ခဲ့၏။ ထိုခေတ်ကာလ အီဂျစ်နိုင်ငံ၌ အနုပညာနှင့်သိပ္ပံပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများတွင် ထိုနဗီတမန်တော်တို့၏ ဩဇာရှိခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ရပေသည်။

မွတ်စလင်မ်သိပ္ပံပညာရှင်တို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်(ဆွလ္လဏ္ဍာဟုအလိုင်ဟောဝဆလမ်)၏ ကျင့်စဉ်ဆွနွတ်တော်များကို လိုက်နာကြသဖြင့် နက္ခတ္တဗေဒ၊ သင်္ချာ၊ ဂျီဩမေတြီ၊ ဆေးပညာနှင့်အခြားသိပ္ပံဘာသာရပ်များနှင့်သက်ဆိုင်သည့် တွေ့ရှိချက်အမြောက်အမြားကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုတွေ့ရှိချက်များက သိပ္ပံပညာနှင့်လူမှုရေးအဓိကတိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများကို ပေးဆောင်ခဲ့ပေသည်။ အချို့မွတ်စလင်မ်သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် ၎င်းတို့၏တွေ့ရှိတီထွင်ချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

အဗ်ဒူလ်လတီဖ် အလ်ဘက်ဒါဒီသည် ခန္ဓာဗေဒဆိုင်ရာသုတေသနတွင် ကျော်ကြားခဲ့ပေသည်။ ယွင်ရေးသားထားသည့် လူ့အရိုးတည်ဆောက်ပုံနှင့်ပတ်သည့် အမှားများကို ပြင်ဆင်ရေးသားခဲ့သည်။ ဥပမာ၊ အောက်မေးရိုးနှင့် ရင်ဘတ်ရိုးများအကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ သူရေးသားခဲ့သော *အလ်အီဖဒါ ဝအလ်အီတီဘားရှ်* စာအုပ်ကို ၁၇၈၈ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့၍၊ လာတင်၊ ဂျာမန်နှင့် ပြင်သစ်ဘာသာစကားများသို့ ဘာသာပြန်ခဲ့ကြသည်။ အာရုံငါးပါးနှင့်ပတ်သက်သော သူ၏လေ့လာချက်များကိုလည်း၊ မကလတွန် *ဖီအလ်ဟာဗဆ်* စာအုပ်တွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပေသည်။

အဗ်နေ ဆီနာ(Avicenna) က ရောဂါကုသနည်းအမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြရေးသားခဲ့၏။ သူရေးသားခဲ့သောစာအုပ်များအနက် အကျော်ကြားဆုံးမှာ အာရဗီဘာသာဖြင့်ရေးသားသော *ကီတာဘ် အလ်ကာနုန် ဖီ အတ္တီဘ် (Kitab al-Qanun fi at-Tibb)* ခေါ်ဆေးကျမ်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုစာအုပ်ကို လာတင်ဘာသာသို့ ၁၂ရာစုနှစ်တွင်ပြန်ဆိုခဲ့၍၊ ဥရောပတက္ကသိုလ်များတွင် ၁၇ရာစုနှစ်တိုင်အောင် ပြဋ္ဌာန်းသင်ကြားခဲ့ပေသည်။ ထိုဆေးကျမ်းမှ ကုသနည်းအမြောက်အမြားသည်လည်း ယူခေတ်တွင် ဆက်လက်အသုံးပြုနေသေးသည်။

ဇာကာရီယာ ကဇီဗီနီက အရစ္စတိုတယ်လ်၏ခေတ်မှစ၍ မှန်ကန်သည်ဟုယူဆခဲ့သော ဦးနှောက်နှင့်နှလုံးတို့နှင့်ပတ်သက်သည့်အချက်ပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ပယ်ဖျက်ပြင်ဆင်ခဲ့၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ဤအပိုင်းနှစ်ခုနှင့်ပတ်သက်၍ သူပေးခဲ့သောအချက်များသည် ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်ကျွန်ုပ်တို့သဘောပေါက်ထားသောဆေးပညာရပ်များနှင့် ဆင်တူပေသည်။

ဇာကာရီယာ ကဇီဗီနီ၊ ဟမ်ဒလ္လာဟ် မွတ်စတော်ဖီ ကဇီဗီနီ (၁၂၈၁-၁၃၅၀)နှင့် **အိဘ်နေ နဖ်စ်** တို့အားလုံးသည် ခန္ဓာဗေဒကိုလေ့လာဆည်းပူးခဲ့ကြပြီး၊ ခေတ်သစ်ဆေးသိပ္ပံ၏အခြေခံကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။

အလီ အိဘ်နေ အိဆာ က၊ *တပ်ဇ်ကီရာတ် အလ်ကဟ်ဟလင်* ခေါ် မျက်စိရောဂါနှင့်ပတ်သက်သောကျမ်းသုံးစောင်ပြုစုရေးသားခဲ့၏။ ပထမအစောင်တစ်ခုလုံးမှာ မျက်စိအစိတ်အပိုင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ခန္ဓာဗေဒဖြစ်၍ အလွန်အဖိုးတန်သောအချက်အလက်များပါရှိပေသည်။ ထိုကျမ်းကို လာတင်နှင့်ဂျာမန်ဘာသာစကားသို့ပြန်ဆိုခဲ့ကြသည်။

အလ်ဘီရူနီ သည်၊ ဂါလီလီအိုအလျင် နှစ်ပေါင်း ၆၀၀ ကတည်းက ကမ္ဘာမြေကြီးလည်ပတ်ကြောင်း သက်သေပြခဲ့၍၊ နျူတန်၏အလျင်နှစ်ပေါင်း ၇၀၀ ကတည်းက ကမ္ဘာ့အချင်းကို တိုင်းထွာတွက်ချက်ထားခဲ့လေသည်။

အလီကုစ်ကူ သည်၊ လဗီမာန်၏မြေပုံကို ပထမဦးဆုံးရေးဆွဲခဲ့သူဖြစ်သည်။ လပေါ်ရှိနေရာဒေသတစ်ခုကို သူ၏အမည်ဖြင့် မှည့်ခေါ်ထားပေသည်။

သာဘစ် အိဘ်နေ ကုရ်ရာ သည် နျူတန်၏အလျင် ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ဒီဖါရင်ရှယ်ကကုလပ်သင်္ချာ (Differential Calculus)ကို တွေ့ရှိအသုံးပြုခဲ့၏။

အလ်ဘတ္တာနီသည် တြိဂိုနိုမေတြီကို ပထမဦးဆုံးတွေ့ရှိအသုံးပြုသူဖြစ်သည်။

အဘူလ်ဝါဖါသည် တြိဂိုနိုမေတြီဘာသာရပ်မှ ဆီကင်းနှင့် ကိုဆီကင်းတီထွင်အသုံးပြုသူ ဖြစ်သည်။

အလ်ခွါရိဖီမီသည် အလ်ဂျီတြာခေါ် အက္ခရာသင်္ချာကိုတီထွင်ရေးသားသူဖြစ်သည်။

အလ်မဂ္ဂရီဘီသည် တြိဂိုဆိုင်ရာ ပါစကဲလ်ညီမျှခြင်းကို ပါစကဲလ်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း ၆၀၀ ကတည်းက တွေ့ရှိအသုံးပြုခဲ့သူဖြစ်သည်။

အိဘ်နေဟေသာမ်သည် အလင်းပညာကိုစတင်တီထွင်သူ အလင်းပညာ၏ဖခင်ဖြစ် သည်။ ဘေကွန်နှင့် ကပ်လာတို့က သူ၏အလင်းပညာတွေ့ရှိချက်များကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ဂလီလီအိုကလည်း အိဘ်နေဟေသာမ်၏အလင်းပညာဖြင့် အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းတယ်လီစ ကုပ်ကို တီထွင်နိုင်ခဲ့သည်။

အလ်ကင်ဒီသည် အင်စတိုင်းမပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀အလျင်တွင် ရီလေတီဗီတီနှင့် ရီလေတီဗီတီသီအိုရီနှင့်ပတ်သက်၍ တင်ပြခဲ့ပေသည်။

အရှ်ရှမ်ဆဒွင်းသည် ပါစကဲလ်မပေါ်ပေါက်မီ နှစ်ပေါင်း၄၀၀ အလျင်တွင် အဏုဇီဝရုပ် များရှိကြောင်း ဖော်ထုတ်ခဲ့ပေသည်။

အလီ အိဘ်နေ အဘ္ဘားစ်သည် ကင်ဆာရောဂါကို ပထမဦးဆုံးခွဲစိတ်ကုသသူဖြစ်သည်။

အိဘ်နေ ဂျဇ္ဇာရ်သည် အနာကြီးရောဂါ၏အကြောင်းရင်းနှင့် ကုသနည်းများကို ရေး သားဖော်ထုတ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

မြောက်မြားစွာသောမွတ်စလင်မ်သိပ္ပံပညာရှင်များအနက် အထက်တွင်အချို့ကိုသာဖော် ပြခဲ့သူတို့သည်၊ ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏နည်းပေးလမ်းပြမှုများကို လိုက်နာခဲ့ကြသဖြင့်၊ ခေတ်သစ်သိပ္ပံပညာ၏အဓိကအခြေခံကျသော သိပ္ပံပညာတွေ့ရှိချက်များ ကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပေသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သောအချက်အလက်များမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့သိရှိကြရသည့်အတိုင်း လွန်ခဲ့သည့်လူသားတို့သည် အနုပညာ၊ ဆေးပညာ၊ အတတ်ပညာနည်းပညာနှင့် သိပ္ပံပညာတိုး တက်မှုများကို တမန်တော်များ၏ ရှေ့ဆောင်မှုဖြင့် ရရှိခဲ့ကြပေသည်။ ထိုတမန်တော်များ၏ ညွှန်ကြားချက်နှင့် အားပေးချက်များကို လိုက်နာကြသဖြင့်၊ ပညာရပ်အမျိုးမျိုးကို ထုတ်ဖော်တွေ့ ရှိနိုင်ခဲ့ကြရင်း၊ နောင်လာမည့် သားစဉ်မြေးဆက်ခေတ်များသို့ဆက်လက်၍ လက်ဆင့်ကမ်းပေး ခဲ့ပေသည်။ မှန်ကန်သည့်တရားတော်များကို ကျောခိုင်း၍ မမှန်မကန်သည့်အယူဝါဒများကို တီထွင်ယုံကြည်လမ်းမှားသွားကြသည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း ထိုတမန်တော်များ၏ ကြီးပမ်းမှုကြောင့် တစ်ပါးတည်းသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြပေသည်။

လွန်လေပြီးသောခေတ်ကာလနှင့်ပတ်သက်သည့် တွေ့ရှိချက်များကို ဘက်မလိုက်သည့် အမြင်ဖြင့်ကြည့်ပါက၊ လူသားတို့၏သမိုင်းကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ နားလည်သဘောပေါက် နိုင်ပေသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ခေတ်နောက်ကျသည့်ယဉ်ကျေးမှုခေတ် လူ့အဖွဲ့အ စည်းနှင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသည့် ယဉ်ကျေးမှုခေတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည် သမိုင်းတလျှောက်လုံး တွင် ယနေ့ခေတ်ကဲ့သို့ အစဉ်သဖြင့် ပြိုင်တူပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်တွင် အာကာသနည်းပညာများကို အသုံးပြုနိုင်ကြပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကမ္ဘာ့အချို့အပိုင်း များတွင် အချို့သောလူတို့သည်၊ ကမ္ဘာဦးခေတ်ဟုသမုတ်ကြသည့် ခေတ်နောက်ကျသည့်အခြေ အနေတွင် ရှိနေကြသေးသည်။ ထိုနည်းတူ၊ ရှေးယွင် အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ကြီးကျယ်တိုးတက်သော ယဉ်ကျေးမှုခေတ်တွင် ပျော်ရွှင်စွာနေထိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း၊ ခေတ်နောက်ကျသော လူ့အဖွဲ့အ

စည်းတို့သည်လည်း တစ်ပြိုင်တည်းသောခေတ်တွင် ပေါက်ဖွားနေထိုင်ကြပေသည်။ မာယန် လူမျိုးများသည်၊ အလွန်ကြီးကျယ်ခန်းနားသောမြို့ပြကြီးများကို တည်ဆောက်၍၊ သောကြာ ဂြိုဟ်နှင့် ကြာသပတေးဂြိုဟ်တို့၏ သွားလာသောလမ်းကြောင်းများကို တွက်ချက်နိုင်သည့် နည်းပညာများရှိစဉ်ကာလ၌၊ ဥရောပတိုက်တွင် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် သူရိယစနစ်၏အလယ်ဗဟို ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်နေဆဲဖြစ်ခဲ့၏။ အီဂျစ်လူမျိုးများက ဦးနှောက်ရောဂါများကို ခွဲစိတ်ကုသ နေသည့်အချိန်တွင်၊ ကမ္ဘာ့အခြားအပိုင်းတွင် ရောဂါများသည် နတ်ဆိုးများကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာ သည်ဟု ယုံကြည်နေကြသေးသည်။ စူမာလူမျိုးများက ဥပဒေဆိုင်ရာပညာများ၊ စာပေနှင့် အနုပညာအပြင် နက္ခတ္တဗေဒပညာရပ်များကို နားလည်သဘောပေါက်အသုံးပြုနေကြစဉ်၊ ကမ္ဘာ့ အခြားအပိုင်းတွင် စာရေးစာဖတ်ပင်မတတ်မြောက်သေးချေ။ ယနေ့ခေတ်သစ်တွင် လူ့အဖွဲ့ အားလုံးက တပြေးညီတည်းတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိသကဲ့သို့၊ အတိတ်ကာလများတွင်လည်း လူ့ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးတို့သည် ခေတ်နောက်ကျနေခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပေ။

ယူထိုကျွန်ုပ်တို့ အချိန်ကာလပိုင်းအမျိုးမျိုးမှ သက်သေအထောက်အထားများကို ဆန်း စစ်ခဲ့ကြပြီး၊ လွန်လေပြီးသောနှစ်ပေါင်းသောင်းသိန်းအလျင်ကယဉ်ကျေးမှုများကိုလည်း သုံး သပ်ခဲ့ကြပေပြီ။ လွန်ခဲ့သည့် မကြာသေးမီက သမိုင်းကိုကြည့်၍ လူသားများသည် အစဉ်သဖြင့် လူသားများသာလျှင်ဖြစ်ခဲ့ကြကြောင်း သက်သေသာခေတများကို တွေ့ရှိကြရပြန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကမ္ဘာဦးလူဖြစ်ခါစ မျောက်ဝံဘဝမှ စတင်ခဲ့ခါလာခဲ့ကြသည့် လူရိုင်းများအကြောင်း လေ့ လာနေကြသည်မဟုတ်ပေ။ ယဉ်ကျေးသည့်လူသားများသည် နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းမြောက် မြားစွာတည်တံ့ခဲ့ပြီးနောက် ပျောက်ကွယ်သွားပြီဖြစ်သောယဉ်ကျေးမှုခေတ်များကို အမွေဆက်ခံ ကြခြင်းကိုသာ တွေ့ရှိကြပေသည်။

၂၀-ရာစုနှစ်အတွင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သည်ဖြစ်ရာ၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း သုတေသနလုပ်ငန်းများသည်လည်း အတိုင်းထက်အလွန်မြန်ဆန်လာခဲ့သဖြင့်၊ လူ့သမိုင်းနှင့် ပတ်သက်သည့်အထောက်အထားများကို ပိုမို၍တူးဖော်ရရှိလာခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ နှစ် ပေါင်းထောင်သောင်းများစွာအလျင်က အီဂျစ်၊ အမေရိကတိုက်အလယ်ပိုင်းနှင့် မယ်ဆိုပိုတေးမီ ယားအရပ်ဒေသများ၌ နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသည့်လူများသည် ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်ပေါက် ဖွားနေသောဘဝနှင့် ထူးခြားနားသော ဘဝမျိုးနှင့် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပေ သည်။

မဲဂါလစ်-အံ့ဖွယ်မခန်းသော လူ့သမိုင်းမှ အနုပညာလက်ရာများ

Megaliths: Astonishing Artifacts From Human History

မဲဂါလစ် သည်၊ ဧရာမကြီးမားသော ကျောက်တုံးကြီးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော မော်ကွန်းကျောက်တိုင် အဆောက်အအုံကြီးများကို ပေးထားသောအမည်ဖြစ်သည်။ ရှေးပဝေ သနီခေတ်များတွင် ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သော မဲဂါလစ်များသည် ယနေ့အထိ ကျန်ရှိနေသေး သည်။ ဤဧရာမကျောက်အဆောက်အအုံကြီးများတွင် ပါဝင်သည့်ကျောက်တုံးကြီးများသည်၊ အချို့မှာ တန်ချိန်အားဖြင့်များစွာလေးလံ၍ ဧရာမကြီးမားလွန်းသဖြင့်၊ ထိုဆောက်လုပ်ရေး အရပ်ဒေသအထိ မည်သို့သယ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်၊ မည်သည့်နည်းပညာများကို အသုံးပြုခဲ့ကြ သည် ဟူသည့်အချက်များသည် အံ့ဖွယ်မခန်းသောအချက်များဖြစ်နေပေသည်။ ထိုကာလမှလူ တို့သည် ထိုမျှကြီးမားသောကျောက်တုံးကြီးများကို တစ်လုံးပေါ်တစ်လုံး မည်ကဲ့သို့ဆင့်၍ ဆောက်လုပ်နိုင်ခဲ့ကြသနည်း။ ထိုကျောက်တုံးကြီးများကို အများအားဖြင့် ဝေးလံသော အရပ်များမှ သယ်ဆောင်လာ၍ ဆောက်လုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် ထိုဆောက် လုပ်ရေးအင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာသည် အံ့ဖွယ်မခန်းဖြစ်နေပေသည်။ ထိုကဲ့သို့သောအ

ဆောက်အံ့များကို ဆောက်လုပ်နိုင်သည့် လူတို့သည် ဧကန်မလွဲအလွန်တိုးတက်သော နည်းပညာများကို တတ်မြောက်ထားသူများဖြစ်ကြပေသည်။

ပထမဦးဆုံး ထိုမော်ကွန်းအဆောက်အအုံများကို ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် စီမံကိန်း ကြိုတင်ရေးဆွဲရမည်။ ထို့နောက် ယင်းစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူ အားလုံးသည် လက်ညှိတက်ညှိဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဆက်သွယ်ရေးပြေပြစ်မှုရှိရပေမည်။ ထိုအဆောက်အအုံကို မည်သည့်နေရာ၌ ဆောက်လုပ်မည်ကိုလည်း ရွေးချယ်မှု၊ တိုင်းထွာမှု စသည့် ပြင်ဆင်ခြင်းများ ရှိရမည်သာဖြစ်၏။

ထို့ထက်အရေးကြီးသည့်ကိစ္စတစ်ရပ်မှာ၊ ရေးစွဲထားသောဆောက်လုပ်ရေးပုံစံသည် အမှားကင်းစင်ရပေမည်။ အနည်းငယ်လောက်သောအမှားကပင် ထိုဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးကို ပျက်ပြားသွားစေနိုင်ပေသည်။ ၎င်းပြင်၊ ထိုဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအတွင်း ပါဝင်သည့် စည်းရုံးမှုယန္တရားအားလုံးသည်လည်း အမှားကင်းမဲ့ရမည်။ အလုပ်သမားတို့၏ စားဝတ်နေရေး၊ နားနေအပန်းဖြေရေး၊ စသည့်အသေးစိတ်လုပ်ငန်းများသည်လည်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လိုအပ်သလိုအောင်မြင်ရေးအတွက် အရေးကြီးသောကဏ္ဍဖြစ်၍၊ ညှိနှိုင်းဆက်စပ်မှုအသေးစိတ် လိုအပ်ပေသည်။

ဤဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ပေါ့ပေါ့တန်တန်ထင်ခဲ့ကြသည်ထက် များစွာကျွမ်းကျင်၍ ပညာရှိကြသူများဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်သည် အစဉ်တစိုက် ရှေ့သို့တပြေးညီတိုးတက်ခြင်း မရှိပေ။ တစ်ခါတစ်ရံ နောက်ဆုတ်သွားသည်လည်းရှိပေသည်။ အမှန်စင်စစ်၊ သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် ခေတ်နောက်ကျသည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ခေတ်မီတိုးတက်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့ အစဉ်သဖြင့် ကမ္ဘာမြေကြီးအရပ်ရပ်တွင် ပြိုင်တူပေါ်ပေါက်ကြသည်ချည်းဖြစ်၏။

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းသက်သေခံအချက်အလက်များနှင့် သမိုင်းဝင်ကြွင်းကျန်ချက်များက၊ ထိုမဲဂါလစ်ကျောက်အဆောက်အအုံကြီးများကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သူတို့သည်၊ တိုးတက်သော

ယဉ်ကျေးမှုရှိကြကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။ သူတို့ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အအုံများက၊ သူတို့သည် သင်္ချာဘာသာရပ်နှင့် ဂျီဩမေတြီဘာသာရပ်များကို ကောင်းမွန်စွာတတ်မြောက်ကြ၍၊ ထိုမော်ကွန်းကျောက်အဆောက်အအုံများကို မြင့်မားသောတောင်ပေါ်တောင်ထိပ်များတွင် ဆောက်လုပ်နိုင်သည့် အတတ်ပညာ နည်းပညာများရှိကြကြောင်း၊ ဆောက်လုပ်မည့်နေရာအတိအကျကို ညွှန်ပြနိုင်ခြင်း(သံလိုက်အိမ်မြောင်သုံးခြင်း)၊ ဝေးလံသောနေရာများမှ ထိုလေးလံသောကျောက်တုံးများကို သယ်ဆောင်နိုင်သည့် နည်လမ်းများရှိခြင်း စသည့်အချက်များကို ညွှန်ပြလျက်ရှိပေသည်။ ထိုဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကမ္ဘာဦးလက်နက်ကိရိယာများနှင့် လူအားများကိုသာအသုံးပြုခြင်းမဟုတ်ကြောင်းမှာ၊ ထင်ရှားလျက်ရှိပေသည်။ သုတေသီအမြောက်အမြားနှင့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းရှေးဟောင်းပစ္စည်းပညာရှင်များက အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက တင်ပြသောနည်းဖြင့် ထိုကဲ့သို့ဆောက်လုပ်နိုင်ခြင်းမဖြစ်နိုင်ကြောင်း လက်တွေ့စမ်းသပ်ချက်များ ပြုကြပေပြီ။ ထိုကဲ့သို့သောမော်ကွန်းအဆောက်အအုံများကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ တင်ပြထားသော စိတ်ကူးယဉ် “ကျောက်ခေတ်” အခြေအနေအတိုင်း ဆောက်လုပ်ကြည့်ကြရာ၊ လုံးဝမအောင်မြင်ကြောင်းသက်သေခံကြပေသည်။ ထိုသုတေသီတို့သည်၊ ဆောက်လုပ်ရာ၌သာ အခက်အခဲတွေ့ကြသည်မဟုတ်ပေ။ ထိုကဲ့သို့သောကျောက်တုံးကြီးများကို ဆောက်လုပ် ရေးမြေကွက်အထိ သယ်ဆောင်ရာ၌လည်း အခက်အခဲအကြီးအကျယ်ကြုံတွေ့ကြပေသည်။ ယင်းအချက်များကပင် ထိုခေတ်ကာလမှလူများသည်၊ ခေတ်နောက်ကျသည့်လူနေမှုစနစ်ဖြင့် နေထိုင်ကြသည်ဟု အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့အား အတင်းအယှပ်သွင်းကြခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ ထိုခေတ်မှလူသားတို့သည်၊ ပိသုကာပညာကို တတ်မြောက်ကြ၏။ ဆောက်လုပ်ရေးနည်းပညာများကို ကျွမ်းကျင်စွာအသုံးပြုတတ်ကြ၏။ နက္ခတ္တဗေဒပညာအရ ကြယ်နက္ခတ်တာရာတို့၏ သွားလာလမ်းကြောင်းများကို စောင့်ကြည့်မှတ်သားကြ၏။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာအလျင်က ယဉ်ကျေးမှုတို့၏ အကြွင်းအကျန်များမှာ၊ ကျောက်တုံးများ၊ ကျောက်ဖြင့်ဆောက်လုပ်သောပစ္စည်းများနှင့် ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော အသုံးအဆောင်များသာလျှင် ကျန်ရစ်နိုင်ကြောင်း ကောင်းစွာသဘောပေါက်နိုင်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသောပစ္စည်းလက်ရာအနည်းငယ်လောက်ကိုသာကြည့်၍၊ ထိုခေတ်လူသားများသည် အတတ်ပညာနည်းပညာများမရှိသေး မတတ်ကျွမ်းသေးဘဲ ကျောက်ဖြင့်သာပြုလုပ်သော လက်နက်ကိရိယာများကိုသာ အသုံးပြုတတ်သေးသည်ဟု ကောက်ချက်ချခြင်းသည် ယုတ္တိမရှိချေ။ ထိုကဲ့သို့သော တစ်ယူသန်တရားသေလက်ခံထားသည့်ဝါဒတွင် အခြေခံထားသောအဆိုများသည်၊ သိပ္ပံပညာအရ အရေးပါခြင်းမရှိချေ။ ထိုတွေ့ရှိချက်များကို တင်ကူးမှန်းဆထားခြင်းမရှိဘဲ အဓိပ္ပါယ်ဖော်သုံးသပ်ပါက အမှန်တရားနှင့် နီးစပ်ပေလိမ့်မည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းအလျင်က လူသားများသည် လှပသောပျဉ်ထောင်အိမ်များနှင့် မှန်ပြတင်းပေါက်များဖြင့် လှပစွာဆောက်လုပ်ထားသောတိုက်အိမ်ငယ်များတွင်နေထိုင်၍၊ လှပစွာတန်ဆာဆင်ထားသော ပရိဘောဂပစ္စည်းများကိုအသုံးပြုကြပေသော်လည်း၊ မိုးရွာသွန်းခြင်း၊ လေမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ မြေငလျင်လှုပ်ခြင်းနှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်း စသည့် သဘာဝ၏အန္တရာယ်အောက်တွင် အစအနသဲလွန်စ ကျန်ရစ်ရန်ပင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးလွန်းပေသည်။ သဘာဝအခြေအနေအောက်တွင် သစ်သား၊ မှန်၊ ကြေးနီနှင့်ကြေးညိုသတ္တုရောများသည် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀မှ ၂၀၀အကြားတွင် ပျက်စီးယိုယွင်းကုန်ပေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ အသင်၏ အိမ်နံရံများသည် ဆွေးမြေ့ပျက်စီးကုန်ပြီ။ ပရိဘောဂများသည်လည်း အစအနကျန်ရစ်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ အကယ်၍ မြေငလျင်လှုပ်ခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းနှင့် လေမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်းဖြစ်ပါက ပို၍ပင်မြန်ဆန်စွာ ပျက်စီးယိုယွင်းပျောက်ကွယ်သွားနိုင်ပေသည်။ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော အပိုင်းများလောက်သာလျှင် ပိုမိုကြာရှည်ခံနိုင်သဖြင့် အချို့အနည်းငယ်လောက် ကျန်ရစ်ပေလိမ့်မည်။ ကျန်ရစ်မည့်အရာများသည်လည်း အပိုင်းအစများသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ယင်းအပိုင်းအစများကိုကြည့်၍ ထိုခေတ်ကာလလူ့အဖွဲ့အ

စည်း၏ နေ့စဉ်ဘဝကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။ သူတို့၏ လူမှုဆက်ဆံရေး၊ ယုံကြည်မှု၊ အနုပညာရသ၊ စသည်တို့ကို ဖော်ထုတ်ရာ၌လည်း သေချာဃနမှု ရှိမည်မဟုတ်ချေ။

သို့သော်လည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် တူးဖော်တွေ့ရှိချက်များအပေါ်အခြေခံ၍ မဖြစ်နိုင်သည့်အကြောင်းကို စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းအမျိုးမျိုးထွင်၍ အဓိပ္ပာယ်ဖော်နေကြသေးသည်။ အမှန်တရားကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံမမှန်မကန်လုပ်ကြံတီထွင်ကြသည်ကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီအချို့

ကိုယ်တိုင်ကပင် ဝေဖန်ကြပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ မမှန်မကန်လုပ်ကြံတီထွင်သောဇာတ်လမ်းခင်းနည်းကို သူတို့ကိုယ်တိုင်ကဘဲ “အဲဒီလိုပြောကြသတဲ့ ပုံပြင်”ဟု အမည်ပေးကြသည်။

ဤဝေါဟာရသည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင် စတီဖင် ဂျေ ဂေါလ်က ၁၉၀၂ခုနှစ်တွင်မြီတီသျှလူမျိုးကဗျာဆရာစာရေးဆရာ ရပ်ဒ်ယဒ်ကီပ်လင်(၁၈၆၅-၁၉၃၆) ရေးသားသော စာအုပ်မှအတုယူအသုံးပြုထားသောစကားဖြစ်ပေသည်။ ရပ်ဒ်ယဒ်ကီပ်လင်သည် ခလေးများအတွက် စိတ်ကူးယဉ်ပုံပြင်ရေးသားရာတွင် တိရိစ္ဆာန်များ သူတို့၏အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ မည်ကဲ့သို့ရရှိလာခဲ့ကြသည်ကို ရေးသားထား၏။ ဥပမာ၊ ဆင်နှာမောင်းအကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ရေးထား၏။

ရှေးရှေးတုန်းက၊ ချစ်စရာကောင်းတဲ့သတ္တဝါ ဆင်ဟာ နှာမောင်းမရှိဘူးတဲ့။ မဲမဲနဲ့အဖုကြီးကြီး ဖြစ်နေတဲ့နှာခေါင်းဘဲရှိသတဲ့။---ဒါပေမဲ့၊ ဆင်တစ်ကောင်ရှိသတဲ့။--ဆင်အသစ်တစ်ကောင်ဆိုဘဲ။

ဆင်ကလေးတစ်ကောင်ဘဲပေါ့။--အဲဒီဆင်ကလေးက စိတ်ကူးပေါက်သမ္မာမဆိုကို သိချင်လွန်းစမ်းချင်လွန်းသတဲ့။--တစ်နေ့ကျတော့ နေရာတကာရှောက်သွားရင်း စိမ်းလမ်းစိုပြေတဲ့ လင်ပိုပို မြစ်နားကို ရောက်သွားသတဲ့။ အဲဒီမြစ်ကမ်းနားမှာ သစ်တုံးကြီးတစ်ခုကို တွေ့သတဲ့။ တကယ်တော့ သစ်တုံးကြီးမဟုတ်ဘဲ မိကျောင်းကြီးဖြစ်နေသတဲ့။ သူလဲ သိချင်လွန်းလို့ဘာများလဲ-ဆိုပြီး ငုံ့ကြည့်သတဲ့။ မိကျောင်းကြီးကလဲ သူ့နှာခေါင်းလေးကို ဖမ်းကိုက်လိုက်သတဲ့။--ဆင်ကလေးကလဲ သူ့ဖင်ကလေးနဲ့ထိုင်လိုက်ပြီး၊ နောက်ကို ဆွဲသတဲ့။ ဆွဲ-ဆွဲ-ဆွဲရင်း တဖြေးဖြေးနဲ့သူ့နှာခေါင်းလဲ ရှည်-ရှည်-ရှည်ထွက်လာတော့တယ်ပေါ့။ မိကျောင်းကြီးကလဲ အမြီးရှည်ကြီးကို ရေမှာ ဘိုင်းကနဲ ရိုက်ရင်း ရေထဲငုတ်ဆင်းသွားပြီး၊ ဆင်ကလေးရဲ့နှာခေါင်းကို မလွှတ်တန်း ဆွဲ-ဆွဲ-ဆွဲ သတဲ့။^{၃၈}

ဂေါ်လ်နှင့်အတူ နောက်ထပ်အိဗိုလူးရှင်းသိပ္ပံပညာရှင်တချို့က စာပေလောကတွင် အထက်ပါပုံပြင်ကဲ့သို့သော သိပ္ပံအထောက်အထားမရှိသည့် ဇာတ်လမ်းများနှင့် ပြည့်နက်နေသည်ဟု ဝေဖန်ကြ၏။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ကလည်း လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ အိဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ရပ်ဒ်ယတ်ကိပ္ပလင်၏ပုံပြင်အတိုင်း ရှင်းပြကြပေသည်။ အိဗိုလူးရှင်းလူမှုရေးသိပ္ပံပညာရှင်များက ရပ်ဒ်ယတ်ကိပ္ပလင်၏ “အဲဒီလိုပြောကြသတဲ့ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်” ကဲ့သို့ စိတ်ကူးယဉ်ကိုသာ အခြေခံအဖြစ်အားကိုးကြပေသည်။ လူသားတို့သည် မျောက်ဝံများကဲ့သို့ အသံဟိန်းများဖြင့်သာ ဆက်သွယ်တတ်၍ ကျောက်ဂူတွင်း၌နေထိုင်ကာ သစ်သီးဝလံများကို စုဆောင်းကြသောဘဝမှ စကားပြောတတ်လာခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူတတ်လာခြင်းနှင့် သတ္တုများကိုအသုံးပြုတတ်လာပြီး လူမှုဆက်ဆံရေးတည်ဆောက်ဖွံ့ဖြိုးလာကြသည်ဟူသော အိဗိုလူးရှင်း

ဝါဒီတို့၏ လူ့သမိုင်းသည်လည်း အထက်ပါဆင်ကလေးနာမောင်းရရှိလာသည့်ပုံပြင်နှင့် ခြားနားခြင်း မရှိပေ။ တစ်ပုံစံတည်းဖြစ်ပေသည်။

သိပ္ပံနည်းမကျသည့် ဤလုပ်နည်းလုပ်ဟန်ချဉ်းကပ်နည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဂေါ်လ်က အောက်ပါအတိုင်း ဝေဖန်ထား၏။

သိပ္ပံပညာရှင်တို့က ၎င်းဇာတ်လမ်းများသည် ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်ဖြစ်ကြောင်းကို သိထားကြပေသည်။ ၎င်းပုံပြင်များကို ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာစာပေများတွင် ဖော်ပြခြင်းက ကံဆိုးသည်ဟုဆိုရပေမည်။ စာဖတ်

သူတို့က အလေးအနက်သဘောကောက်လွန်းကြပေသည်။ ထို့နောက် “မှန်ကန်ချက်” များအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပြီး၊ အခြားစာပေများသို့ ကူးပြောင်းစီမံဝင်သွားတော့သည်။---^{၃၉}

ဂေါလ်က ဤပုံပြင်များသည် အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို မည်သည့်အထောက်အထားမျှ မပေးနိုင်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ထပ်မံဖော်ပြထားပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဆိုင်ရာ သဘာဝသမိုင်းတွင် ဤ“အဲဒီလိုပြောကြသတဲ့ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်” များက မည်ကဲ့သို့ သောသက်သေခံမျှ ပေးနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ သို့သော်လည်း၊ ၎င်းတို့၏သက်ရောက်မှုသည် ကျွန်ုပ်၏ယုံကြည်ချက်ကို ငယ်စဉ်တောင်ကျေးမှစ၍ တဖြေးဖြေးချင်းအားနည်းသွားစေခဲ့ပေသည်။ တီထွင်ဉာဏ် များက အနည်းအကျဉ်းကျန်နေအောင် ကယ်ဆယ်ထားနိုင်သေးသဖြင့်၊ အပေါ်ယံကျောလောက်ကို သာကြည့်၍ ကောက်ချက်ချခြင်းမျိုးကိုဖြင့် ကျွန်ုပ်မနှစ်သက်လှပါ။^{၄၀}

နယူးဂရန်းဂျီ - Newgrange

ဒတ်လင်အနီးရှိ ဤမော်ကွန်းဝင်သင်္ချိုင်းသည်၊ ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၂၀၀-ခုနှစ်လောက်က သင်္ချိုင်းဖြစ်ကြောင်း သဘောတူထားကြပြီးဖြစ်ပေသည်။ အီဂျစ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်ပေါ်ပေါက်ချိန် တွင်၊ နယူးဂရန်းဂျီသည် ဟောင်းနွမ်းပြီးဖြစ်နေလေပြီ။ ဘေဘီလိုနီယားနှင့် ခရိတ်တန်ယဉ်ကျေးမှု များပင် မပေါ်ပေါက်သေးချေ။ ကမ္ဘာကျော် စတုံးဟင်းချ်ကျောက်တိုင်ကြီးများပင် မဆောက်လုပ် ရသေးပေ။ သုတေသနအရ နယူးဂရန်းဂျီသည် သင်္ချိုင်းသာမဟုတ်ဘဲ၊ ၎င်းကို ဆောက်လုပ်သူ တို့သည်၊ နက္ခတ္တဗေဒပညာရပ်တွင် အတော်အတန်ကျွမ်းကျင်ကြောင်းကို တွေ့ရှိရပေသည်။ သူ တို့၏ အင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာနှင့် ပိသုကာပညာအတိုင်းအတာကို အလေးထားဖော်ပြထိုက် ပေသည်။

နယူးဂရန်းဂျီကို ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းနှင့်ရှေးဟောင်းပစ္စည်းဆိုင်ရာပညာရှင်အမြောက် အမြားက အံ့ဖွယ်ကောင်းသောနည်းပညာများပါဝင်ကြောင်း ဖော်ပြကြပေသည်။ ဥပမာ၊ ထိုအ ဆောက်အအုံ၏ထိပ်ဆုံးပိုင်း လိပ်ခုံးပုံအမိုးကပင် အံ့ဖွယ်မခန်းသော ဆောက်လုပ်ရေးနည်း ပညာဖြစ်နေပေသည်။ အရင်းပိုင်းတွင် ပိုမိုလေးလံ၍ အထက်ပိုင်းတွင် ပိုမိုပေါ့ပါးသည့်ကျောက် တုံးတစ်လုံးစီကို အပေါ်ပိုင်းမှကျောက်တုံးကို အောက်ပိုင်းမှကျောက်တုံးထက် အနည်းငယ်အ ပြင်သို့စုထွက်နေအောင် အင်မတန်ကျွမ်းကျင်စွာ စီ၍ထပ်ထားသည်။ ၎င်းမှနေ၍ အလယ်ဗဟို ပိုင်းတွင် ခြောက်မီတာအမြင့်အထိမြင့်တက်သွားသော ခြောက်ထောင့်ပုံမီးခိုးခေါင်းတိုင်ကို ဆောက်လုပ်ထားပြန်သည်။ ထိုမီးခိုးခေါင်းတိုင်၏ထိပ်တွင် လိုသလိုဖွင့်ပိတ်နိုင်သော ကျောက် တုံးအဖုံးတစ်ခု တပ်ဆင်ထား၏။

ဤလောက်ကြီးမားသည့် အဆောက်အအုံကို ဆောက်လုပ်သူတို့သည် ဆောက်လုပ်ရေး အင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာကို ကောင်းမွန်စွာကျွမ်းကျင်ကြကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ တိကျစွာ တွက်ချက်နိုင်ခြင်း၊ မှန်ကန်စွာစီမံကိန်းချနိုင်ခြင်း၊ လေးလံသည့်ကျောက်တုံးများကို ရွှေ့ပြောင်း သယ်ပို့နိုင်ခြင်း၊ သူတို့၏ ဆောက်လုပ်ရေးအတတ်ပညာကို ပြေပြစ်စွာအသုံးချတတ်ခြင်းများ နှင့်ပြည့်စုံကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဤအဆောက်အအုံကို မည်ကဲ့သို့ ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြမည်အကြောင်းကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိကြချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ သူတို့ ၏ ယုတ္တိမရှိသောအမြင်အရ၊ ထိုအဆောက်အအုံကို ဆောက်လုပ်သူတို့သည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်း များအဖြစ် အလွန်အမင်းခေတ်နောက်ကျသော နည်းများကိုသာ အသုံးပြု၍ ပင်ပန်းတကြီး လုပ် ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ သို့သော်လည်း ထိုမျှကြီးမားသော မော်ကွန်းဝင်အ ဆောက်အအုံကြီးကို ခေတ်မီဆောက်လုပ်ရေးအင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာမသုံးဘဲ ဆောက်လုပ် နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ဤအဆောက်အအုံ၏ နက္ခတ္တဗေဒဆိုင်ရာအင်္ဂါရပ်များသည် အံ့အားသင့်ဖွယ်ကောင်း ပေသည်။ ဤကြီးမားသောအဆောက်အအုံကို ဆောင်းယဉ်စွန်းချိန်(ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ရက်နေ့)

တွင် အလွန်စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော အလင်းရောင်ပဒေသာပြသမှုရှိအောင် ဆောက်လုပ်ထားပေသည်။ ဆောင်းယဉ်စွန်းချိန်နေ့လယ်မွန်းလွဲသည်နှင့်တပြိုင်တည်း နယူးဂရန်းဂျီအတွင်းရှိ သင်္ချိုင်းရင်ပြင်ကို အလင်းရောင်ဝင်းထိန်နေအောင် နေရောင်ခြည်တန်းထိုးပြထား၏။ ကျောက်တုံးများအားလုံးကို နေရောင်ခြည်ကျရောက်၍ ၎င်းတို့မှအလင်းပြန်အောင် စီစဉ်ထားသည်။ ထိုကဲ့သို့စီစဉ်ခြင်းကပင် ထိုနေ့မွန်းလွဲချိန်၌ နေရောင်ခြည်တန်းကစားပြသ၍ အလင်းရောင်ပဒေသာဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ဤဧရာမကြီးမားသည့် ကျောက်အဆောက်အအုံကြီးကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သူတို့သည်၊ ဆောက်လုပ်ရေးအင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာနှင့်သာ ပြည့်စုံကြသည်မဟုတ်ဘဲ၊ ထိုနေ့ထိုရက်တွင် တနေ့တာအချိန်အတွင်း သူရိယနေမင်းသည် မည်သို့ရွေ့လျားသွားလာသည်ကို ကောင်းစွာတွက်ချက်နိုင်ကြကြောင်း တွေ့နိုင်ပေသည်။

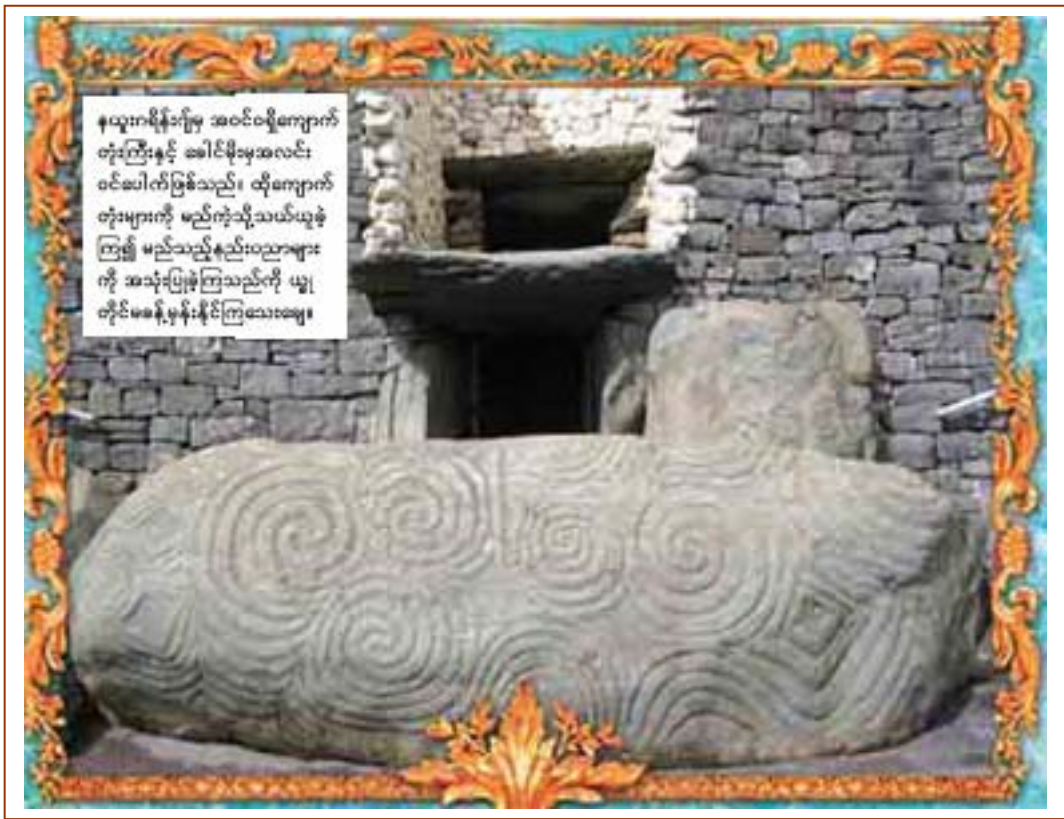
နယူးဂရန်းဂျီသည် ထိုဒေသ၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သောကျောက်သားအဆောက်အအုံများအနက် တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သည်။ ဤအဆောက်အအုံတစ်ခုတည်းကိုကြည့်ခြင်းဖြင့်၊ ထိုခေတ်ကာလမှလူတို့သည် နက်နဲသောအသိပညာနှင့် နည်းပညာများကို စုဆောင်းထားခဲ့ကြကြောင်း မှတ်ချက်ချနိုင်ပေသည်။ ထိုခေတ်ကာလမှလူတို့သည် မည်သို့မည်ပုံနေထိုင်စားသောက်ကြသည်ကို မည်သို့ခန့်မှန်းအဓိပ္ပါယ်ဖော်မည်နည်း။ ထိုမျှကြီးကျယ် ခန်းနားသော အဆောက်အအုံကို ဆောက်လုပ်နိုင်သူတို့သည်၊ သင့်တောင့်သင့်တယ်စွာ နေထိုင်စားသောက်နိုင်ကြသူများသာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ သူတို့သည် နက္ခတ်တာရာနှင့်ပတ်သက်၍နားလည် သဘောပေါက်ပြီး တိကျမှန်ကန်စွာ စောင့်ကြည့်အဓိပ္ပါယ်ဖော်တတ်ကြပါက၊ သူတို့၏ နေ့စဉ်စားသောက်နေထိုင်မှု ထုံး

တမ်းစဉ်လာသည် သူတို့စုဆောင်းထိန်းသိမ်းလာခဲ့သော အသိပညာအတတ်ပညာများနှင့် အချိုးကျကျလိုက်လျောညီထွေခြင်းရှိမည်သာဖြစ်၏။ ဤကျောက်အဆောက်အအုံသည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုရှိခြင်း၊ ခေတ်မီဆေးရုံများတွင်ကုသခြင်း၊ ပန်းမလ်နှင့် ပြည့်နက်နေသည့်ဥယျာဉ်ရှိ

သည့်အိမ်များတွင် ဇိမ်ကျကျနေထိုင်နိုင်၍ စာပေကျမ်းဂန် တတ်မြောက်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကျန်ရစ်ခဲ့သော တစ်ခုတည်းသောပြည့်နက်နေသည့်ဥယျာဉ်ရှိ သည့်အိမ်များတွင် ဇိမ်ကျကျနေထိုင်နိုင်၍ စာပေကျမ်းဂန်တတ်မြောက်သည့်လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကျန်ရစ်ခဲ့သောတစ်ခုတည်းသော အဆောက်အအုံဖြစ် ပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း ယင်းသည်ကပင် သူတို့၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့်အမွေအနှစ်တစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ ဤသည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းနှင့်ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတွေ့ရှိချက်များနှင့် သမိုင်းအချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံ၍ မှန်ကန်စွာသဘာဝကျကျအဓိပ္ပါယ်ဖော်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီ တို့သည် ရုပ်ဝါဒပုံစံအတိုင်းသာလျှင် တွေးခေါ်လေ့ရှိကြသဖြင့်၊ သိပ္ပံပညာနှင့်သဟဇာတသင့်၍သဘာဝကျကျ အဓိပ္ပါယ်ဖော်မည့်အစား၊ သူတို့ယုံကြည်လက်ခံထားသော တရားသေအချက်နှင့်လိုက်ဖက်အောင်သာလျှင်ဇာတ်

လမ်းထွင်ကြပေသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့တီထွင်ထားသော ဇာတ်လမ်းများသည် အမှန်တရားကို ဖော်ပြနိုင်စွမ်းမရှိပေ။

စတုံးဟင်ဂျ်

စတုံးဟင်ဂျ် – Stonehenge

စတုံးဟင်ဂျ်သည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ဧရာမကြီးမားသောကျောက်တုံးကြီးအလုံး ၃၀ဖြင့် စက်ဝိုင်းပုံစံရှိ စိုက်ထူထားသော မော်ကွန်းကျောက်တိုင်များဖြစ်သည်။ ကျောက်တစ်လုံးစီသည် ပျမ်းမျှ ၄.၅မီတာ(၁၅ ပေ)မြင့်၍ ၂၅တန်မျှလေးလံ၏။ ထိုမော်ကွန်းကျောက်တိုင်များက သုတေသီအမြောက်အမြားကို စိတ်ဝင်စားစေ၍ မည်ကဲ့သို့နှင့် အဘယ်ကြောင့်စိုက်ထူထားခြင်းဖြစ်မည်ဟူသော တွေးတောယူဆချက်သီအိုရီအမျိုးမျိုး တင်ပြကြပေသည်။ ထိုသီအိုရီများမည်မျှမှန်ကန်မှုရှိမရှိမှာ အရေးမကြီးသော်လည်း၊ ဤမော်ကွန်းကျောက်တိုင်ကြီးများက လူ့သမိုင်းဆိုင်ရာ “အီဗိုလူးရှင်း” သီအိုရီကို ထပ်မံ၍ပျက်ပြယ်စေသော အထောက်အထားတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။

စတုံးဟင်ဂျ်သည် သစ်သားအဆောက်အအုံတစ်ခု၏ အုတ်မြစ် ဖြစ်ပေမည်။ သစ်သားပိုင်းကိုမူ မိုးလေများကြောင့် ပျက်စီးသွား သဖြင့် အုတ်မြစ်နှင့်တိုင်များသာကျန်ရစ်ခြင်းဖြစ်မည်။ ဆောက် လုပ်နည်းနှင့်ရည်ရွယ်ချက်ကိုမူကား ညှင်းမုံမေ့ကြမိခြင်း၏ သို့ သော်လည်း နက္ခတ္တပညာရပ်နှင့် သက်ဆိုင်နေကြောင်း သုတေ သီတို့က တွေ့ရှိဖော်ထုတ်ကြပေသည်။

သုတေသနအရ စတုံးဟင်ဂျ်မော်ကွန်းကျောက်တိုင်သည် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၂၈၀၀-တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့၍ အဆင့်သုံးဆင့်အဖြစ်ဆောက်လုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ ထို့ကြောင့် ဤကျောက်တိုင်သည် သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်ရှိလေပြီ။ အဆောက်အအုံ၏အတွင်း ပိုင်းဆုံးတွင် ချိုင့်များတူးထား၍ အနားတိုက်တွင် တွင်းငယ်များစီ၍ တူးထားသည်။ ဒုတိယ အဆင့်တွင် အပြာရောင်ကျောက်တုံးများကို အလယ်ဗဟိုကိုဝိုင်း၍ နှစ်ထပ်စီထားသည်။ နောက် ဆုံးကျောက်တုံးကို အပြင်ခပ်ကျကျစိုက်ထားသည်။ အပြင်ဆုံးစက်ဝိုင်းတွင် အကြီးဆုံးကျောက် တုံးများကို စိုက်ထူထား၍ ထုပ်တန်းကျောက်တုံးရှည်များဆက်တိုက်တင်ထားသည်။

ဤမော်ကွန်းဝင်ကျောက်တိုင်တွင် မှတ်သားသင့်ဆုံးအချက်တစ်ချက်မှာ ၎င်းတွင်အ သုံးပြုထားသော အပြာရောင်ကျောက်များသည် အနီးတဝိုက်တွင်ရှာမရနိုင်သောကျောက်တုံး များဖြစ်နေသည်။ ဤကျောက်တုံးများကို ကီလိုမီတာ ၃၈၀-(၂၄မိုင်)ဝေးကွာသော ပရီစေလီ တောင်များမှ တင်သွင်းယူဆောင်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီသမိုင်း ဆရာတို့၏အဆိုပြုချက်အရ ထိုခေတ်ကာလမှလူသားတို့သည် ကျောက်လက်နက်များ ဖြစ် သည့် ကျောက်ပုဆိန်များနှင့် သစ်သားပေါင်များကိုသာအသုံးပြုတတ်သေးသည့် လူရိုင်းများ ဖြစ်ကြမည်ဆိုလျှင် ဤကဲ့သို့သော ဧရာမကျောက်တုံးကြီးများကို ယူစတုံးဟင်ဂျ်ရှိနေသည့် နေရာအထိ မည်ကဲ့သို့သယ်ဆောင်လာနိုင်ကြမည်နည်း။ ဤမေးခွန်းကို မှန်းဆ၍ တီထွင်ထား သော စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းများဖြင့် အဖြေမပေးနိုင်ပေ။

သုတေသနပညာရှင်တစ်စုသည် အီဗိုလူးရှင်းအဆိုအတိုင်း ထိုခေတ်တွင်အသုံးပြုမည့် နည်းများကိုအတုယူပြီး သစ်သားဖြင့်ပြုလုပ်သည့် လက်လှည့်ကောက်တံနှင့် ဖေါင်များကိုအသုံးပြု၍ အရွယ်တူကျောက်တုံးတစ်တုံးကို စတုံးဟင့်ဂျီနေရာအထိ စမ်းသပ်သယ်ဆောင်ကြသည်။ ဖေါင်သုံးထပ်လုပ်၍ သစ်သားတုတ်များကိုသာသုံး၍ ကြိုးစားပန်းစား မြစ်ကိုဆန်တက်သယ်ဆောင်ကြသည်။ ထို့နောက် သစ်သားဖြင့်အကြမ်းဖြင်းပြုလုပ်ထားသော ဘီးဖြင့်ဆွဲကြသည်။ ထိုကြိုးစားမှုသည် အလဟသသာလျှင်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းမှာ စတုံးဟင့်ဂျီအထိ အပြာရောင်ကျောက်တုံးတစ်တုံးကို သယ်ဆောင်ရန်ကြိုးစားကြည့်ကြခြင်း စမ်းသပ်ချက်တစ်ခုသာဖြစ်၏။ သုတေသနပညာရှင်တို့က ထိုလူရိုင်းခေတ်ကာလတွင် အသုံးပြုနိုင်တွေ့နိုင်သည့်နည်းမျိုးစုံဖြင့် စမ်းသပ်ကြည့်ကြပေသည်။ မည်သည့်စမ်းသပ်ချက်ကမျှ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ထိုခေတ်ကာလတွင် ကျောက်နှင့်သစ်သားဖြင့်ပြုလုပ်သောလက်နက်ကိရိယာများသာ အသုံးပြုခဲ့လိမ့်ဟူသော မှားယွင်းသည့် ယူဆချက်ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

နောက်ထပ်အလေးထားရမည့်အချက်မှာ၊ ထိုစမ်းသပ်ချက်တွင်အသုံးပြုသော ကြိုးများသည် ယနေ့ခေတ်နည်းပညာသုံးစက်ရုံထွက် ကြိုးများဖြစ်သည်။ လက်လှည့်ကောက်တံနှင့် အခြားပုံစံအမျိုးမျိုးသည်လည်း လက်ရှိရေတပ်များတွင်အသုံးပြုနေသော ပုံစံများကိုအတုယူထားသည်။ အသေးစိပ်စီမံကိန်းချသည့်တွက်ချက်မှုများသည်လည်း ခေတ်သစ်ပညာရပ်များကို အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း၊ စမ်းသပ်ချက်မှာ မအောင်မြင်ဘဲဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀-ကျော်အလျင်ကလူများသည်၊ တန်ချိန်မြောက်မြားစွာ လေးလံသော ကျောက်တုံးများကို၊ တိကျသည့်အနေအထားများတွင် စက်ဝိုင်းပုံချ၍ စိုက်ထူထားခဲ့ကြပေသည်။ သူတို့သည် ထိုလုပ်ငန်းကြီးကို သစ်သားသစ်တုံးများနှင့်ကျောက်လက်နက်များ၊ သစ်သားလက်လှည့်ကောက်တံများ စသည်တို့ကိုသာအသုံးပြု၍ ပြီးမြောက်အောင်လုပ်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။ စတုံးဟင့်ဂျီနှင့် အခြားကျောက်မော်ကွန်းတိုင်ကြီး များကို ကျွန်ုပ်တို့က တွေးကြည့်၍ပင်မရနိုင်သော နည်းပညာကိရိယာများအသုံးပြု၍ ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြလေသည်။

အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော

တီယာဟွာနာကိုမြို့ကြီး၏ အကြွင်းအကျန်များ

The Astonishing Remains in the City of Tiahuanaco

ပင်လယ်မျက်နှာပြင်မှ မီတာ ၄၀၀၀ (ပေ ၁၃၀၀၀)မြင့်သော ဘိုလီဗီးယားနိုင်ငံနှင့် ပီရူးနိုင်ငံအကြားရှိ အန်ဒက်စ်တောင်ပေါ်တွင်တည်ရှိသော တီယာဟွာနာကိုမြို့ပျက်ကြီးကို သွားရောက်တွေ့မြင်သူတိုင်း မအံ့ဩဘဲ မနေနိုင်ကြပေ။ ထိုဒေသသည် တောင်အမေရိကတိုက်၏ အံ့ဖွယ်မခန်းကြီးကျယ်သောရှေးဟောင်းပစ္စည်းဒေသအဖြစ်သတ်မှတ်ထား၏။ အမှန်စင်စစ် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး၏ အမွေအနှစ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

တီယာဟွာနာကိုမြို့ပျက်ကြီးမှ အံ့ဩဖွယ်အကောင်းဆုံးပစ္စည်းတစ်ခုမှာ၊ ဆောင်းနှင့်နွေယဉ်စွန်းချိန်များ၊ ရာသီဥတုများနှင့် လ၏သွားလာသည့်လမ်းကြောင်းအပြင် လ၏အချိန်နာရီနှင့် တည်နေရာများကိုပါ ပြသောပြက္ခဒိန်ဖြစ်ပေသည်။ ဤပြက္ခဒိန်သည် ထိုအရပ်၌ နေထိုင်သူများသည် အလွန်တိုးတက်သော နည်းပညာအတတ်ပညာများရှိကြကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိ၏။ တီယာဟွာနာကိုမြို့ပျက်ကြီး၏ အကြွင်းအကျန်များအနက် နောက်ထပ်အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ပစ္စည်းများမှာ၊ ဧရာမကြီးမားသောကျောက်တုံးကြီးများဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည့် မော်ကွန်းကျောက်အဆောက်အအုံများဖြစ်သည်။ အချို့ကျောက်တုံးများမှာတန်ချိန် ၁၀၀ အထိလေးလံ၏။

ရီဒါဒိုင်ဂျက်မဂ္ဂဇင်း၏ ဆောင်းပါးရှင်တစ်ဦးက၊ “--ယနေ့ခေတ်မှ အတော်ဆုံးအင်ဂျင်နီယာများက ထိုမြို့ကြီးတွင်ဆောက်လုပ်ထားသည့် ကျောက်တုံးကျောက်ဆောင်ကြီးများကဲ့သို့သောကျောက်တုံးများကို ဖြတ်တောက်နိုင်မည်လောဟု မိမိကိုယ်ကို မေးသင့်သည်။ ဧရာမကြီးမားသည့်ကျောက်တုံးများသည် သံပုံစံတွင်ဖြတ်ထားသကဲ့သို့ ပြတ်သားလှပေသည်။--”^{၃၁} ဟု ရေးသားထားပေသည်။

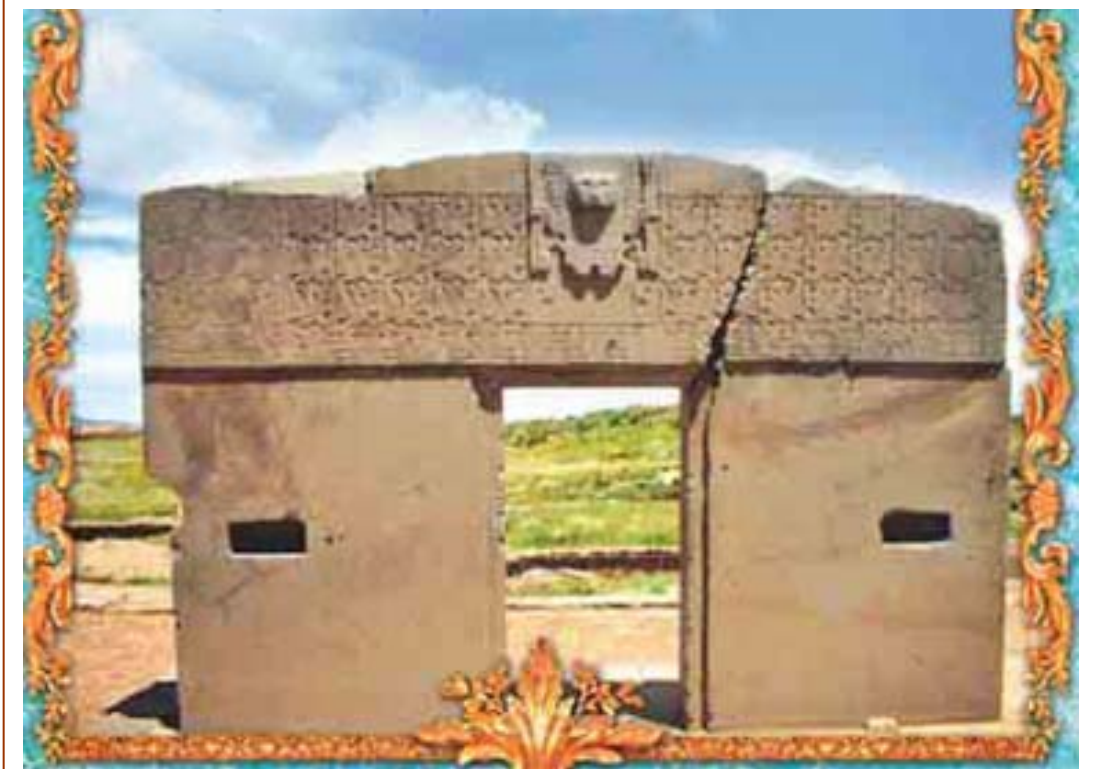

ဥပမာ၊ မြို့ရိုးတံတိုင်းတည်ဆောက်သည့် တန်ချိန်ပေါင်း ၆၀-မျှ လေးလံသော ကျောက်တုံးကြီးများကို တန်ချိန်၁၀၀ခန့်လေးသော သဲကျောက်တုံးပေါ်တွင် တစ်လုံးစီဆင့်၍ တင်ထားသည်။ ဤကျောက်တံတိုင်းကို တည်ဆောက်ရာ၌ ကျောက်ဖြတ်လုပ်ငန်းအင်မတန်ကျွမ်းကျင်ရန်လိုအပ်ပေသည်။ ကြီးမားသည့် ကျောက်တုံးကြီးများကို ဆက်ထားရန် တိကျသည့်ချိုင့်ပေါက်များ ဖောက်ထား၏။ ထိုအပေါက်ချိုင့်များသည် အလျား၂.၅မီတာ(၈ ပေ)စီ ရှိ၍ ၁၀-တန်လောက်လေးလံသောကျောက်တုံးများတွင် ထွင်းဖောက်ထား၏။ အချို့နေရာများ၌ ကျောက်တုံးကို ထွင်း၍ ပြုလုပ်ထားသော မြောင်းသွယ်သည့် ရေသွယ်ပြွန်များသည်လည်း ပြန်ကျလျက်ရှိသည်။ ထိုကျောက်ရေသွယ်ပြွန်များသည် ၁.၅မီတာ (၆ ပေ)ရှည်၍ တစ်မီတာ (၃.၅ပေ)

ကျယ်၏။ ယနေ့ခေတ်တွင်အသုံးပြုသော ကွန်ကရစ်ရေသွယ်ပြွန်များသည် ဤရှေးဟောင်းရေသွယ်ပြွန်နှင့် ယှဉ်နိုင်ရန် ခက်ခဲပေသည်။ ဤပစ္စည်းများကို ပြုလုပ်ခဲ့သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ တင်ပြအတည်ပြုထားသကဲ့သို့ နည်းပညာအတတ်ပညာကင်းမဲ့သူများ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းခေတ်တွင် အသုံးပြုသည်ဟု ဆိုသောလက်နက်ကိရိယာများဖြင့် ဤကဲ့သို့သောလုပ်ငန်းအနက် အစတစ်စလောက်ကို ပြီးစီးအောင်လုပ်နိုင်ရန်မှာ လူသက်တန်းတစ်ခုလုံး ကြာမြင့်ပေလိမ့်မည်။ ထိုအတိုင်းသာ ဆောက်လုပ်ပါက တီယာဟွာနာကိုမြို့ကြီးကို တည်ဆောက်ရန် ရာစုနှစ်ပေါင်းအမြောက်အမြားလိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ ဤအချက်တစ်ချက်တည်းကပင် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ စာတမ်းများ မှားယွင်းသည်ဟု ပယ်ဖျက်ပစ်ပေသည်။

အထူးဂရုပြုသင့်သည့်အချက်တစ်ချက်မှာ၊ တီယာဟွာနာကိုမြို့၏ “သူရိယတံခါးပေါက်” ဟုခေါ်သော မြို့တံခါးကြီးဖြစ်ပေသည်။ အမြင့် ၃-မီတာ(၁၀ပေ)ရှိ၍ ၅-မီတာ(၁၆.၅ပေ)ကျယ်သော ကျောက်တုံးတစ်တုံးတည်းဖြင့် ဖောက်ထွင်းဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းချေအားဖြင့် အလေးချိန် ၁၀-တန်ရှိပေသည်။ ထိုမြို့တံခါးကြီးတွင် ရုပ်ပုံအမျိုးမျိုးထွင်းထားသည်။ ဤမျှစိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည့် မြို့တံခါးကြီးကို မည်ကဲ့သို့သော နည်းပညာများအသုံးပြု၍ ဆောက်လုပ်ထားသည်ကို တွေး၍ပင်မရနိုင်အောင် ဖြစ်နေပေသည်။ ၁၀-တန်မျှလေးလံသောကျောက်တုံးကြီးများကို မည်သည့်ကိရိယာပစ္စည်းများအသုံးပြု၍ တူးဖော်ပြီး ကျောက်တွင်းများမှမည်ကဲ့သို့သယ်ဆောင်ရွှေ့လျားခဲ့ကြပါသနည်း။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ တင်ပြထားသည့်နည်းအရ ရိုးစင်းသည့်လက်နက်ကိရိယာများကိုသာအသုံးပြု၍ လုပ်ဆောင်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်းမှာ အထင်းသားပေါ်လွင်လျက်ရှိပေသည်။

တီယာဟွာနာကိုမြို့ကြီးတည်ရှိရာအရပ်၏ ပထဝီအနေအထားကို သုံးသပ်ကြည့်ပါက ထိုဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးသည် ပို၍ပင်အံ့ဩစရာကောင်းပေသည်။ ထိုမြို့ကြီးသည် လူနေအိမ်ခြေများတည်ရှိရာအရပ်နှင့် ကီလိုမီတာပေါင်းအမြောက်အမြားကွာလှမ်းလျက်ရှိပြီး၊ မီတာ ၄၀၀၀ (ပေ ၁၃၀၀၀) မြင့်သော ကုန်းပြင်မြင့်သောနေရာဖြစ်၍ ပင်လယ်မျက်နှာပြင်ရှိ လေဖိအား၏ ထက်ဝက်လောက်သာရှိသောနေရာဖြစ်သည်။ အောက်စီဂျင်ဓါတ် ဤမျှနည်းပါးသောအရပ်တွင် ထိုမြို့ကြီးကျယ်သောလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ပိုမိုခက်ခဲပေလိမ့်မည်။

သူရိယနေမင်းတံခါးသည်၊ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် အလေးချိန် ၁၀-တန်မျှရှိ၏။ အိမိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ပြောသော တိုးတက်သော နည်းပညာမတတ်မြောက်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းက ဤမြို့ကြီးမားသော မြို့တံခါးကြီးကို ဆောက်လုပ်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ ဤကဲ့သို့သော အဆောက်အအုံများက လူ့အဖွဲ့အစည်းအားလုံးသည် ခေတ်နောက်ကျသည့်အခြေအနေမှ ခေတ်မီသော အခြေအနေအထိ တစ်စစီတစ်ဆင့်စီပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟူသောအဆိုကို ပယ်ဖျက်ပစ်၏။

ဤအချက်များသည်၊ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှာကဲ့သို့၊ ဤဒေသ၌လည်း အတိတ်ကာလတွင် ခေတ်မီယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြောင်း ပြဆိုပေသည်။ ယင်းသည်ကပင်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည်၊ အစဉ်သဖြင့် ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသောအခြေအနေသို့ "တစ်ဆင့်စီပြောင်းလဲ"လာခဲ့သည်ဟူသော စာတမ်းကို တရားမဝင်အောင် ပယ်ဖျက်လိုက်ပေသည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀၀ အလျင်က ဂိုဘက္ကလီတေပီမှ

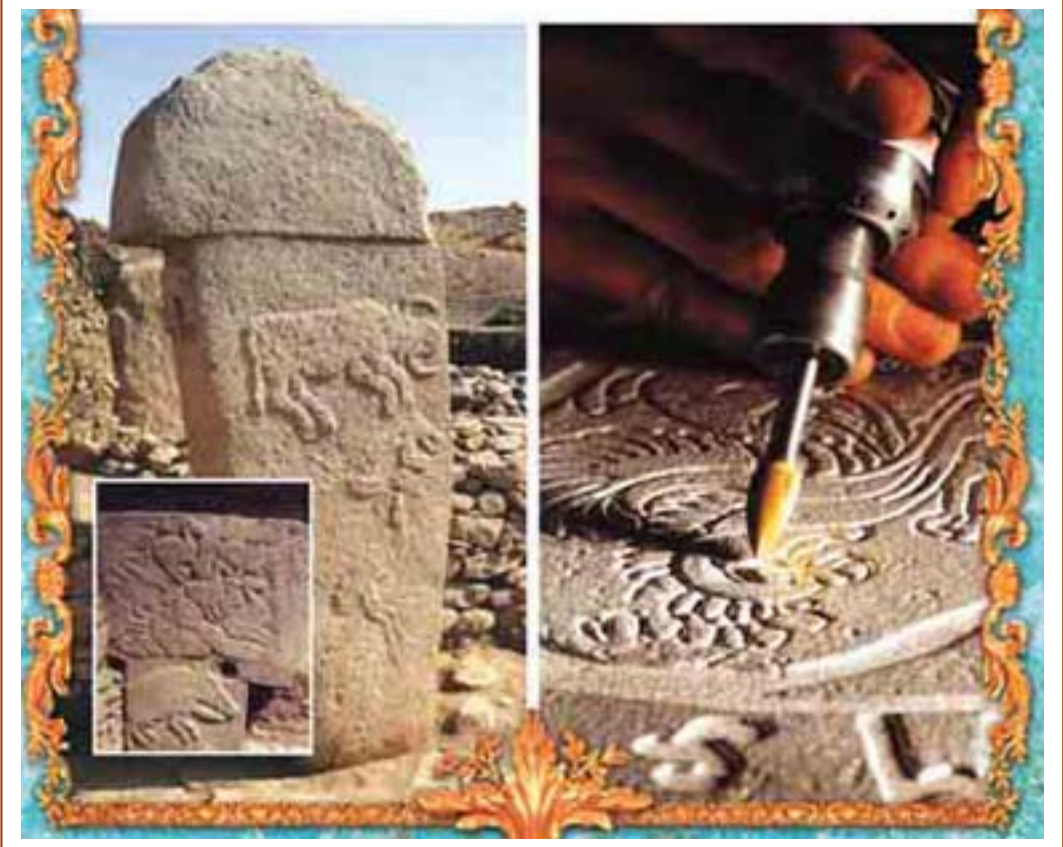
ကျွမ်းကျင်သည့် ကျောက်ပန်းပုဆရာများ

Expert Stonemasons on Gobekli Tepe

11,000 Years Ago

အောက်ပါဓါတ်ပုံများတွင်တွေ့ရသော ကျောက်တုံးကျောက်ပြားများတွင် ထွင်းထုထားသည့်လက်ရာများသည် ၎င်းတို့ကိုပြုလုပ်ခဲ့သည့် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀၀-အလျင်က လူတို့၏ သုခုမအနုပညာရသကို ဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။ ဤလက်ရာပါ ရုပ်ကြွပုံများကို ပန်းပုဆရာက ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်သော လက်နက်ကိရိယာများကိုအသုံးပြု၍ ပွတ်သပ်ထွင်းထုခြင်းဖြင့် ရုပ်ပုံဖော်ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ သံနှင့်သံမဏိပစ္စည်းများကို အသုံးပြု၍ ထွင်းထုပုံဖော်ထားခဲ့ကြောင်းကို ဖော်ပြနေခြင်းက ပို၍အရေးကြီးသောအချက်ဖြစ်ပေသည်။

အောက်ပါလက်ရာဘက်ရှိဓါတ်ပုံ၌ ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်တွင် ကျောက်ပန်းပုဆရာများ ထိုကဲ့သို့သောနည်းပညာကိုအသုံးပြု၍ ကျောက်တုံးပေါ်တွင် ရုပ်ပုံဖော်နေသည်ကို ပြထား၏။ လွန်ခဲ့သည့်အတိတ်ကာလ နှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀၀-အလျင်က ကျောက်ပန်းပုဆရာ အနုပညာသည်တို့သည်လည်း ဤကဲ့သို့သောနည်းပညာများကို အသုံးပြုခဲ့ကြမည်ဟု ခန့်မှန်းရပေသည်။

တန်ချိန်ပေါင်း ၂၀၀၀၀-အထိ လေးလံသော ဧရာမကျောက်တုံးကြီးများဖြင့်
 ဆောက်လုပ်ထားသည့် အဆောက်အအုံ
Giant Building Blocks Weighing 20,000 Tons

ပီရူးနိုင်ငံ ကုဇ်ကိုအရပ်ရှိ ဆက်ဆာဟွာမာန်ခေါ် ရှေးဟောင်းအင်ကာလူမျိုးများ၏မြို့တော်ကြီးတွင် တန်ချိန်ပေါင်းများစွာလေးလံသည့် ကျောက်တုံးကြီးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော မြို့တံတိုင်းကြီးရှိ၏။ ထိုကျောက်တုံးကြီးများ၏စပ်ကြားတွင် စက္ကူပါးကိုပင် ထိုးထည့်၍ မရနိုင်လောက်အောင် သေသပ်စွာစီထားပေးသည်။ ထိုကျောက်တုံးကြီးများအကြားတွင် ဘီလပ်မြေကဲ့သို့သော အင်္ဂတေကိုင်၍ ဆက်စပ်ထားခြင်းမဟုတ်ပေ။ တစ်တုံးပေါ်တစ်တုံး တင်ထား၍ သာစီထားသော်လည်း အင်မတန်ကျွမ်းကျင်စွာ တိကျသေသပ်လှပေသည်။ ယင်းဧရာမကျောက်တုံးကြီးများကို ဤမျှလောက်တိကျသေသပ်အောင် ပုံထွင်းဖြတ်တောက်၍ စီထားဆင့်ထားခြင်းသည် ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်မှ နည်းပညာများကပင် တုပြိုင်၍ မရနိုင်ပေ။

၎င်းဧရာမကျောက်တုံးများအနက် ကျောက်တုံးတစ်တုံးသည် ကျန်ကျောက်တုံးအား လုံးထက် ပိုမိုကြီးမားပေသည်။ ဤကျောက်တုံးသည် ငါးထပ်တိုက်အိမ်လောက်ကြီးမား၍ အလေး တန်ချိန်ပေါင်း ၂၀၀၀၀-ခန့်ရှိ၏။ ဤဆက်ဆာဟွာမာန်တံတိုင်းကို ဆောက်လုပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ၎င်းကျောက်တုံးကြီးကို မည်ကဲ့သို့ သယ်ဆောင် ရွှေ့ယူလာခဲ့သည်မှာ အံ့ဩ၍မဆုံးနိုင်သောအချက်ဖြစ်နေပေသည်။ ယနေ့ခေတ်ရှိ စက်ကိရိယာများဖြင့်ပင် ဤကျောက်တုံးကြီးကို ရွှေ့နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ လက်ရှိခေတ်တွင်ရှိသော အကြီးဆုံးကရိန်းကြီးများကပင် စုပေါင်း၍ရွှေ့နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုခေတ်ကာလမှ အင်ကာလူမျိုးတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့စဉ်းစား၍မပေါက်နိုင်သော၊

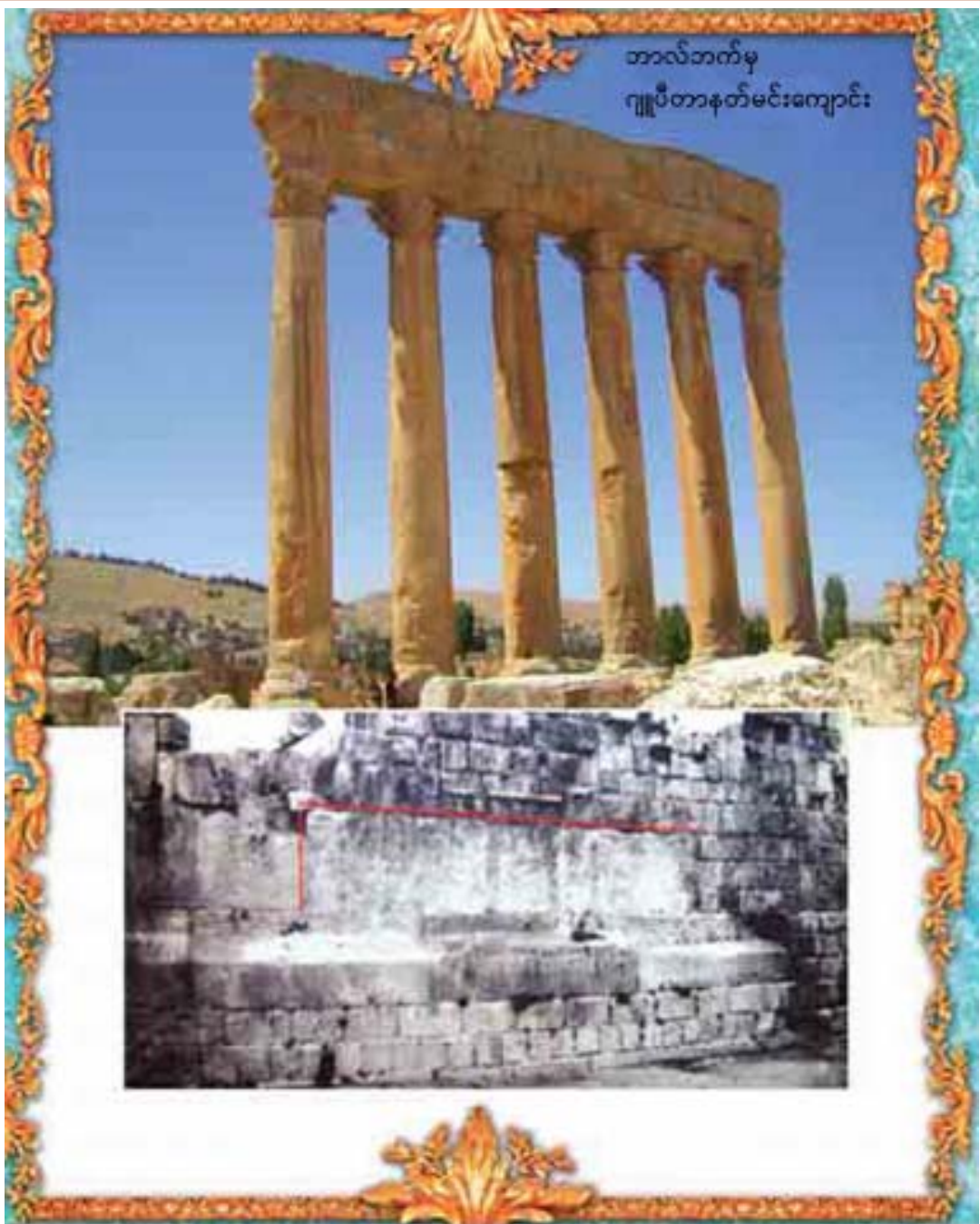
တွေးကြည့်၍ပင် မရနိုင်သော အခြားနည်းပညာများကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်ဟုသာ ခန့်မှန်းရပေသည်။

ကြိမ်းမားသည့်ကျောက်တုံးကြီးများကိုအသုံးပြုသော
ဆောက်လုပ်ရေးတွင် ကြီးကျယ်သောကျွမ်းကျင်မှု
လိုအပ်၏။

တန်ချိန်သောင်းနှင့်ချီ၍လေးလံသောကျောက်တုံးများပါဝင်သောဆောက်လုပ်
ရေးသည် ယနေ့လူများအတွက် အံ့ဖွယ်မခန်းဖြစ်နေသည်။ ဝန်ချိစက်နှင့်သံမ
ဏိကြိုးကြီးများကို အသုံးပြုရ၏။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့တင်ပြသလို သစ်တုံး၊
ကြိုးနှင့်ကြေးနီကိရိယာများကိုအသုံးပြု၍ ကျောက်တွင်းမှတူးထုတ်ခြင်း၊
သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းပြုရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ပုံငယ်တွင် ရေမီဆီဘုရင်၏ ဦး
ခေါင်းပိုင်းကို ဝန်ချိစက်နှင့်သံမဏိကြိုးကြီးများအသုံးပြု၍ ရွှေ့ပြောင်းနေ
သည်ကို ပြ၏။

တန်းစီလျက်ရှိသော လူနို့မှကျောက်တိုင်ကြိုး
များကိုပြုလုပ်ရန် တတိယမြောက်အမင်ပတီ
ထုပ်ဘုရင်က အမိန့်ထား၍ တုတန်ခမင်ဘု
ရင်က အလုပ်ပြင်ခဲ့၏။

ဂျူပီတာနတ်မင်းကျောင်းဟု တွင်ခေါ်သော ရှေးဟောင်းဗိမာန်ကြီးကို ဆောက်လုပ်ရာ၌လည်း ကျောက်တုံးကြီးများကို အသုံးပြုခဲ့၏။ ပုံငယ်တွင် အနီရောင်ဖြင့်ပြထားသောကျောက်တုံးသည် နံရံတံတိုင်းကိုခံထားသော အကြီးဆုံးကျောက်တုံး သုံးလုံးအနက်တစ်လုံးဖြစ်သည်။ ၄.၅မီတာ(၁၅ပေ)မြင့်၍ ၃.၅မီတာ(၁၁ပေ)မျှထူပြီး ၁၉မီတာ(၆၂ပေ)ရှည်၏။ တန်ချိန်ပေါင်း ၈၀၀-ခန့်လေး၏။ ထိုမျှကြီးမားသောကျောက်တုံးကြီးများကို ကျောက်တွင်းများမှ တူးထုတ်၍ ဆောက်လုပ်ရေးမြေနေရာအထိ သယ်ဆောင်လာနိုင်ခြင်းသည် အလွန်ခေတ်မီသော စက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုခဲ့ကြကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိ၏။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ မရှင်းပြနိုင်သည့် လေးထောင့်ပုံကျောက်တိုင်ကြီးများ

The Obelisks That Evolutionists Cannot Explain

အိုဘောလစ်ဟူသည်၊ ရှေးလွန်လေပြီးသော ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုခေတ်များမှ ယနေ့အထိကြွင်းကျန်နေသေးသည့် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသောလေးထောင့်ပုံမော်ကွန်းကျောက်တိုင်ကြီးများဖြစ်သည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့်အလျား၂၀-မီတာ(၆၅ပေ)ရှိ၍ တန်ချိန်ပေါင်းမြောက်မြားစွာလေးလံသောဧရာမကြီးမားသည့်ဤကျောက်တိုင်ကြီးများကို တူးဖော်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မျက်နှာပြင်များတွင် ရုပ်ပုံများထွင်းထုဆင်ယင်ခြင်း၊ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းနှင့် စိုက်ထူခြင်း လုပ်ဆောင်ရာတွင် မြင့်မားစွာတိုးတက်သောနည်းပညာနှင့်စက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုခဲ့ကြမည်ဖြစ်၏။ ဟောင်းနွမ်းဆုံးမှာ ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၄၀၀-ခုနှစ်လောက်တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံ ကာရ်နက်အရပ်တွင် စိုက်ထူထားခဲ့သော အိုဘီလစ်ကျောက်တိုင်ဖြစ်ပေသည်။ ၂၉.၅-မီတာ(၉၇ပေ)မြင့်၍ ၁.၆၂-မီတာ(၅.၃ပေ) ကျယ်ပြီး ၃၂၅-တန်ခန့်လေးလံ၏။ ထိုကဲ့သို့ အင်မတန်လေးလံသောကျောက်တုံးတစ်တုံးလုံးကို ခွဲစိတ်ခြင်းမပြုဘဲ ကျောက်တွင်းမှဆောက်လုပ်ရာနေရာအထိ သယ်ယူသွားရန်မှာ နည်းပညာအရ အင်မတန်ကျွမ်းကျင်ရမည့်အပြင် လမ်းပန်းကလည်း အလွန်ကောင်းမွန်အဆင်ပြေရပေမည်။ ကြေးညိုနှင့်ကြေးနီကဲ့သို့သော ပျော့ပြောင်းကွေးကောက်လွယ်သည့်သတ္တုကိရိယာတန်ဆာပလာများကို အသုံးပြု၍မရနိုင်ချေ။ သံနှင့်သံမဏိလက်နက်ကိရိယာများလိုအပ်မည်မှာ ထင်ရှားပေသည်။ ဤအချက်ကပင် ထိုခေတ်တွင် သံနှင့်သံကဲ့သို့မာကြောသောသတ္တုများကို မသုံးတတ်သေးဟူသည့် အီဗိုလူးရှင်းများ၏အဆိုကို ချေပငြင်းပယ်လိုက်ပေသည်။

ပူမာပန်ကူမှ တွေ့ရှိချက်သည်
အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ငြင်းပယ်လိုက်၏။

Discoveries In Puma Punku That Refute Evolution

ပူမာပန်ကူတွင်တွေ့ရှိသောပီရမစ်ကို ဆောက်လုပ်သည့် မဲဂါလစ်ကျောက် များ၏အရွယ်အစားသည် တွေ့မြင်သူ တိုင်းအား အံ့ဩစေ၏။ ပီရမစ်အ တက်နေရာရှိ ကျောက်ပြားကြီးသည် အလျား ၆၀-မီတာ(၁၉၇ပေ)နှင့် အနံ ၅၀-မီတာ(၁၆၄ပေ)ရှိ၍ ၄၄၇-တန် လေးလံ၏။ အခြားကျောက်တုံးများ

မှာ တန်ချိန် ၁၀၀-မှ ၂၀၀-အထိလေးလံ၏။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ပြောလေ့ရှိကြသည့်အတိုင်း ဧရာမကြီးမားသည့်ဤကျောက်တုံးကျောက်ပြားများကို သစ်တုံးဒလိမ့်ပေါ်တွင်သာမာန်ကြီးကြီး များဖြင့် ဝိုင်းဆွဲခဲ့ကြသည်ဟူသောအဆိုမှာ ယုတ္တိမရှိပေ။

ပူမာပန်ကူမှ မဲဂါလစ်ကျောက်တုံးများ၏အဆက်များတွင် ထွင်းထားသောချိုင့်များနှင့် ပတ်သက်၍ အီဗိုလူးရှင်းရေးဟောင်းပစ္စည်းနှင့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်တို့ မည်သို့မှရှင်း မပြနိုင်ကြချေ။ သတ္တုညှပ်သို့မဟုတ် ပြုတ်တူများတပ်ဆင်သည့်ချိုင့်များဖြစ်သည်။ ဤချိုင့် များသည် အင်္ဂလိပ်စာလုံးတီပုံသတ္တုညှပ်များကို အရည်ကြိုသွန်းလောင်း၍ အအေးခံပြီးနောက် ထွင်းထားသောချိုင့်ပေါက်များတွင် ရိုက်သွင်းထားသည်ဟု နှစ်ပေါင်းများစွာယူဆခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အီလက်ထရွန်မှန်ဘီလူးဖြင့်ဖြန့်ကြက်ထိုးကြည့်ရာ အရည်ကြို ထားသောသတ္တုရည်ပူကို ၎င်းချိုင့်များတွင် သွန်းလောင်းခဲ့ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ စပက်တြို ဂရားဖစ်နည်းဖြင့် ထပ်မံစစ်ဆေးကြည့်ရာ၊ ထိုသွန်းလောင်းသောသတ္တုသည် အာဆီနစ် ၂.၀၅%၊ ကြေးနီ ၉၅.၁၅%၊ သံ ၀.၂၆%၊ ဆီလီကွန် ၀.၈၄%နှင့် နိကယ် ၁.၇၀% ပါဝင်သည့် သတ္တုရော(ally)ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ ဤအချက်များသည်၊ ရှေးလွန်လေပြီးသောခေတ် များတွင် ဆောက်လုပ်ရေး၌ တိုးတက်သည့်လက်နက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုခဲ့ကြကြောင်း အထောက်အထား ဖြစ်ပေသည်။^{၄၂}

ပူမာပန်ကူတွင် များစွာတွေ့ရှိ ရသော သတ္တုညှပ်အရာများ။

အိုလွှံ့တေတမ်ဘိုမှ ကျောက် တုံးများတွင်တွေ့ရသော သတ္တုညှပ်အရာချိုင့်များ။

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ အန်ကော် စေတီမှ ကျောက်တုံးများတွင် တွေ့ရသောသတ္တုညှပ်အရာများ။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နိုင်ငံ - အနုပညာနှင့် သိပ္ပံပညာအရ ကြီးကျယ်ခန်းနားသောယဉ်ကျေးမှုခေတ်။

Ancient Egypt: A Magnificent Civilization in Terms of Art and Science

အကယ်၍ လူသားများသည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းခေတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းမှတစ်ဆင့်စီအမွေခံ၍ ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ရိုးမှန်ပါက၊ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်သည် လူသားတို့တည်ထောင်ခဲ့သည့် အနုပညာနှင့်သိပ္ပံပညာအရ အကြီးကျယ်ခန်းနားဆုံးသောယဉ်ကျေးမှုခေတ်များအနက် ခေတ်တစ်ခေတ်အဖြစ် ပါဝင်မည်မဟုတ်ပေ။ မှန်ကန်သည့်ဘာသာအယူဝါဒမှ သွေဖည်ကြသည့်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအီဂျစ်လူမျိုးများအကြားတွင် တမန်တော်နူးဟ်နှင့်အီဗရာဟင်မ်(အလိုင်းဟုမိခင်လား)တို့မှစတင်၍ အမွေဆက်ခံလာခဲ့ကြသော ဂျူးလူမျိုးအနုပညာသည်များပါဝင်ခဲ့၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သူတို့၏ ကျွမ်းကျင်သောလက်မှုပညာစွမ်းပကားကို အသုံးပြုခဲ့ကြပေသည်။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးများ၏ အောင်မြင်မှုများကို ယနေ့ခေတ်ကမ္ဘာအရပ်ရပ်တွင်ပင် အတူယူ ပုံတူကူးနိုင်ခြင်းမရှိသေးချေ။ အာရှတိုက်၊ တောင်အမေရိကတိုက်နှင့် အီဂျစ်နိုင်ငံအပါအဝင် အာဖရိကတိုက်ရှိ နိုင်ငံအမြောက်အမြားတွင်၊ လွန်ခဲ့သည့်ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်အဆင့်ထက် မြောက်မြားစွာ ခေတ်နောက်ကျနေသေးသည်။ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်တွင် ဆေးပညာ၊ ခန္ဓာဗေဒ၊ မြို့ပြစီမံကိန်းပညာ၊ ပိသုကာပညာ၊ အနုပညာနှင့် လက်မှုပညာ၊ အထည်ထုတ်လုပ်မှုပညာ စသည်တို့တွင် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့သောအောင်မြင်မှုများကို ယနေ့ခေတ် သိပ္ပံပညာရှင်တို့က လေ့လာရင်း မယုံကြည်နိုင်အောင် တအံ့တဩဖြစ်နေကြပေသည်။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ဆေးပညာ၏ မူလဘူတ

The Origins of Ancient Egyptian Medicine

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နိုင်ငံမှ သမားတော်ကြီးများ၏ ခေတ်မီဆန်းပြားသောဆေးပညာဆိုရာ အောင်မြင်မှုများသည်၊ မအံ့ဩဘဲမနေနိုင်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၀၀၀-ကျော်ကခေတ်ကာလများတွင် ထိုမျှအထိတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသောနည်းပညာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့လိမ့်မည်ဟု ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းနှင့်ရှေးဟောင်းပစ္စည်းပညာရှင်များအပြင် သမိုင်းပါရှုတို့က မမျှော်လင့်ခဲ့ကြသောကြောင့်၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်း တူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများမှတွေ့ရှိဖော်ထုတ်ချက်များသည် ပညာရှင်တို့အား အလွန်အမင်းအံ့အားသင့်စေပေသည်။

မိမိအလောင်းများကို ဓါတ်မှန်ရိုက်စစ်ဆေးကြည့်ရာတွင်၊ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ပြည်တွင် ဦးနှောက်ခွဲစိတ်ကုသခြင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကြောင်းသိရှိရပေသည်။^{၄၃} အထူးသဖြင့် အင်မတန် မြင့်မားသော သက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုနည်းပညာများကို အသုံးပြုကြောင်း ထပ်မံတွေ့ရှိရပြန်သည်။ ဦးနှောက်ခွဲစိတ်ကုသခြင်းခံခဲ့ရသူ၏ မိမိဦးခေါင်းခွံကို စစ်ဆေးကြည့်ရာတွင် ခွဲစိတ်ကုသသည့်အရာသည် အလွန်ပြတ်သားလှပေသည်။ ခွဲစိတ်ကုသခြင်းခံရသော လူနာ၏ ဦးခေါင်းခွံခွဲစိတ်အရာတို့သည် ဆက်စပ်လျက်ရှိသဖြင့် ထိုလူနာသည် ခွဲစိတ်ကုသပြီးနောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ အသက်ရှင်ခဲ့ကြောင်းကို ပြပေသည်။^{၄၄}

အခြားဥပမာတစ်ခုသည် ဆေးပညာနှင့်ပတ်သက်၏။ ၁၉ရာစုနှစ်တွင်၊ အင်တီဘိုင်အိုတစ်(ပဋိဇီဝ)ဆေးဝါးများအပါအဝင်၊ ဆေးဝါးနှင့်ပတ်သက်သောလက်တွေ့သိပ္ပံပညာလောက၌ ကြီးမားသောတိုးတက်မှု ရှိခဲ့ပေသည်။ အမှန်မှာ ယူခေတ်ဆေးဝါးဆိုင်ရာ “တွေ့ရှိချက်” ဟူသော ဝေါဟာရသည် လုံးဝမှန်ကန်တိကျသည်ဟုမဆိုသာချေ။ ဆေးဝါးနည်းပညာအမြောက်အမြားတို့ကို ရှေးဟောင်းအီဂျစ် လူမျိုးတို့က သိနှင့်ပြီးဖြစ်သည်။^{၄၅}

အီဂျစ်လူမျိုးတို့ သိပ္ပံပညာနှင့်ခန္ဓာဗေဒဆိုင်ရာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုမည်မျှရှိခဲ့သည်ဟူသော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အရေးကြီးဆုံးသက်သေအထောက်အထားတစ်ခုမှာ သူတို့ချန်ထားခဲ့သော မိမိအလောင်းများပင်ဖြစ်ပေသည်။ သက်ရှိသတ္တဝါများ၏အလောင်းကောင်ကို နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းမြောက်များစွာ မပျက်မစီးရှိနေအောင် စီမံထားခြင်း၌ နည်းပညာပေါင်းအမြောက်အမြားကို အသုံးပြုကြ၏။

ရှေးဟောင်း အီဂျစ်လူမျိုးတို့၏ မိမိအလောင်းကောင်များနှင့်ပတ်သက်၍ စီမံသည့်နည်းပညာများသည် သူတို့၏ ဆေးပညာဆိုင်ရာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတိုင်းအတာကို ပြဆိုလျက်ရှိ၏။

မိမိရုပ်အလောင်းများကို စီမံခြင်းသည် အလွန်နက်နဲရှုပ်ထွေးပေသည်။ ပထမဦးဆုံးအလောင်းကောင်၏ ဦးနှောက်နှင့် ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းပိုင်းရှိအချို့သောအပိုင်းများကို အထူးစီမံထားသောကိရိယာများဖြင့် ခွဲစိတ်ထုတ်ပစ်လိုက်သည်။ နောက်တစ်ဆင့်မှာ ထိုရုပ်အလောင်းကို နေကြွန်ခါတ်ဆားဖြင့် ရက်ပေါင်း ၄၀ အခြောက်ခံသည်။ (နေကြွန်ခါတ်ဆားသည် အဓိကအားဖြင့် ဆိုဒီယမ်ဘိုင်ကာဘိုနိတ်နှင့် ဆိုဒီယမ်ကာဘွန်နိတ်အများဆုံးပါဝင်၍၊ ဆိုဒီယမ်ကလိုရိုဒ်နှင့် ဆိုဒီယမ်ဆာလဖိတ်အနည်းငယ်ပါဝင်သော သဘာဝခါတ်ဆားဖြစ်သည်။) အလောင်းကောင်၏ကိုယ်ခန္ဓာမှ လိုသည်ထက်ပိုသောအစိုခါတ်များကို လျှော့ပစ်ပြီးနောက်၊ ကိုယ်ခန္ဓာတွင်းအခေါင်းပေါက်ကို အဝတ်စနှင့် လွှစာမှုန့်များဖြင့် သွတ်ထားလိုက်သည်။ ပြင်ပအရေခွံပိုင်းကို အထူးစီမံထားသော ဘယဆေးများသုတ်လိမ်း၍ ရေဆင်း(resin) အရည်ဖြင့် ထပ်မံသုတ်လိမ်းသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုအလောင်းကောင်ကို အဝတ်ပတ်တီးများဖြင့် စည်းလိုက်သည်။^{၄၆}

မိမိရုပ်အလောင်းများကိုစီမံရာတွင် ကိုယ်ခန္ဓာကို မပျက်မစီးစေဘဲခန္ဓာကိုယ်၏အတွင်းပိုင်း အစိတ်အပိုင်းများကို သေချာစွာခွဲစိတ်ထုတ်ပစ်ခြင်းကိုကြည့်ခြင်းဖြင့်၊ မိမိရုပ်အလောင်းသွင်းသူသည် ခန္ဓာဗေဒကို ကောင်းစွာကျွမ်းကျင်သူဖြစ်ပေသည်။ သို့မှသာလျှင် ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းရှိအစိတ်အပိုင်း၏ တည်နေရာကို ကောင်းစွာသိရှိ၍ ခွဲစိတ်နိုင်ပေမည်။

မမ်မီအလောင်းများကို စီမံထိန်းသိမ်းခြင်းနည်းပညာအပြင်၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀-က အီဂျစ်လူတို့သည် အခြားဆေးပညာပိုင်းတွင်လည်း အလွန်တိုးတက်ကျွမ်းကျင်ခဲ့ကြ ပေသည်။ ဥပမာ၊

-အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ဆေးဝါးကုသရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် ဘုန်းကြီးများသည် လူနာများ ကို သူတို့၏ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် ကုသကြပေသည်။ ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်အချိန်မှ အီဂျစ်ဆရာ ဝန်များကဲ့သို့ပင် မိမိကျွမ်းကျင်ရာဆေးဝါးနှင့် ရောဂါများကို အထူးပြု၍ကုသကြပေသည်။ ဆ ရာဝန်တိုင်းသည် မိမိကျွမ်းကျင်သော ရောဂါကိုသာ ကုသကြ၏။

-အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ဆရာဝန်များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက ကွပ်ကဲသည်။ လူနာသည် အ နာရောဂါပျောက်ကင်းခြင်းမရှိသည်ဖြစ်စေ၊ သေဆုံးသွားသည်ဖြစ်စေ၊ အစိုးရက ယင်းကိစ္စကိုအ ထူးအလေးထား၍ စစ်ဆေးသည်။ ထိုဆရာဝန်သည် အစိုးရမှသတ်မှတ်ထားသောကုသနည်း များနှင့် အသုံးပြုသောဆေးဝါးများအတိုင်း ကိုက်ညီမှုရှိမရှိကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပေသည်။ အကယ် ၍ ဆေးဝါးကုသရာ၌ ဆရာဝန်၏ချို့ယွင်းမှုရှိသည်ကို တွေ့ရှိပါက ထိုဆရာဝန်ကို ဥပဒေအရ ကြီးလေးသောပြစ်ဒဏ်ကို ပေး၏။

-ဘုရားကျောင်းတိုင်းတွင် ဓါတ်ခွဲခန်းရှိ၍ ဆေးဝါးများကို ပြုပြင်စီမံသိုလှောင်ထားကြ သည်။

-ဆေးဝါးဗေဒ၏ပထမအဆင့်မှာ ပတ်တီးများကိုအသုံးပြုခြင်းဖြစ်၍ ရှေးဟောင်းအီဂျစ် ခေတ်ကို အခြေခံပေသည်။ ဆေးဝါးနှင့်သာပတ်သက်သော စမစ်ပါပိုင်ရပ်စ်မှ စေးထန်းသော ပိတ်စသည် အနာစည်းရန် ပတ်တီးအတွက် အကောင်းဆုံးပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နိုင်ငံမှ ဆေးဝါးကုသရေးဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အကြောင်းအရာများကို ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတူးဖော်ရေးနှင့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလုပ်ငန်းများက ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။ ထို့ထက်မက အထူးရောဂါကုသရေးသမားတော် ၁၀၀ ကျော်၏အမည်နှင့်ဘွဲ့တို့ကို တွေ့ရှိ ဖော် ထုတ်ထားကြပေသည်။

-ကွမ်း အွမ်ဘိုဘုရားကျောင်းနံရံမှ ရုပ်ကြွပန်းပုတွင် ခွဲစိတ်ကုသရေးပစ္စည်းကိရိယာ ထည့်သည့် သေတ္တာတစ်လုံးကို ထုထွင်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဤသေတ္တာတွင် သတ္တု ကပ်ကျေးများ၊ ခွဲစိတ်ကုသရေးဆိုင်ရာ ဓါး၊ လွှ၊ ထိပ်ကားဇွန်း၊ စမ်းတံများ၊ ချိတ်ငယ်များနှင့် ညှပ်ငယ်များပါဝင်သည်။

-အသုံးပြုသောနည်းပညာများသည် ကွဲပြားများပြားလေသည်။ ကျိုးနေသောအရိုးများ နှင့် ကွဲအက်ကျေသွားသောအရိုးများကို နေသားတစ်ကျပြန်လည်စီမံ၍ ကျပ်စီးခြင်း၊ အနာကို ချုပ်၍ ပိတ်ခြင်းများ ပြုကြသည်။ ကျေသွားသောအရိုးများကိုကုသရာ၌ အောင်မြင်စွာပြန်လည် ကောင်းမွန်သွားသည်ကို မမ်မီအလောင်းများစွာတွင် တွေ့ရှိရပေသည်။

မမ်မီအလောင်းများတွင် ခွဲစိတ်ကုသထားသည့် အမာရွတ်များကို မတွေ့ရသော်လည်း၊ စမစ်ပါပိုင်ရပ်စ်မှတ်တမ်းများတွင် အနာဒဏ်ရာချုပ်နည်း ၁၃-မျိုးဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရ ပေသည်။ ယင်းအချက်များက အီဂျစ်လူမျိုးများသည် အနာဒဏ်ရာများကိုချုပ်ခြင်းဖြင့် ကောင်း စွာ ကုသနိုင်ကြကြောင်းကို ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။ အသုံးပြုသည့်အပ်များမှာ ကြေးနီအပ်များ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု အများအားဖြင့် ခန့်မှန်းကြသည်။

-ရှေးအီဂျစ်သမားတော်တို့သည် လတ်ဆတ်သောအနာနှင့် ရင်းနေသောအနာများကို ခွဲ ခြားကုသတတ်ကြ၏။ ရင်းနေသောအနာများကို တောင်ဆိတ်အဆီ၊ ထင်းရှူးဆီနှင့် ပဲမှုန့် စ သည်တို့ကို ရောစပ်ထားသောဆေးရည်ဖြင့် ဆေးကြောကြသည်။

-ပင်နီဆီလင်နှင့် အခြားအင်တီဘိုင်အိုတစ်(ပဋိဇီဝ)ဆေးများကို မကြာသေးမီကမှ တွေ့ရှိပေသည်။ သို့သော်လည်း ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် ၎င်းဆေးများ၏ ပထမဆုံးဇီဝအခြေခံပုံစံများနှင့် အခြားပဋိဇီဝဆေးမျိုးများကို အသုံးပြုကုသခဲ့ကြလေပြီ။ ထိုဆေးများကိုလည်း သင့်တော်သည့် ရောဂါအသီးသီးအတွက် အသုံးချနည်းများကို ရေးသားခဲ့ကြပေသည်။^{၄၇}

ဤကဲ့သို့ ဆေးပညာပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုခြေလှမ်းများ လှမ်းနိုင်ခဲ့ကြသကဲ့သို့၊ အီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် မြို့ပြစီမံကိန်းကဲ့သို့သောဘာသာရပ်များတွင်လည်း အလွန်စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြကြောင်း ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများက ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နိုင်ငံမှ ခေတ်မီသောသတ္တုဗေဒ

Advanced Metallurgy in Ancient Egypt

ယေဘုယျအားဖြင့် သတ္တုဗေဒသည် သတ္တုကုန်စိမ်းများကို သန့်စင်ခြင်း၊ သန့်စင်ပြီးသောသတ္တုများနှင့် ၎င်းသတ္တု၏ဓါတ်ပေါင်းများကိုပုံစံသွင်းခြင်းနှင့် သိုလှောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ စသည့်သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာများပါဝင်ပေသည်။ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးများ၏ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်ကို ဆန်းစစ်ရာတွင်၊ လွန်ခဲ့သည့် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၀၀၀ မှ ၃၅၀၀လောက်တွင်၊ အီဂျစ်လူမျိုးများသည် သတ္တုနှင့်သတ္တုဓါတ်ဆားများ၊ အထူးသဖြင့် ရွှေ၊ ကြေးနီနှင့် သံသတ္တုတို့ကို တူးဖော်၍ ကျိုချက်သန့်စင်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ကျွမ်းကျင်ကြပြီဖြစ်ကြောင်းကို တွေ့ရှိရပေသည်။ အီဂျစ်လူမျိုးတို့၏ မြင့်မားတိုးတက်သောသတ္တုဗေဒဘာသာရပ်က သတ္တုကြောများကို ရှာဖွေတတ်ခြင်း၊ သတ္တုရိုင်းတူးဖော်ကျိုချက်သန့်စင်နိုင်ခြင်း၊ ဓါတုဗေဒပညာရပ်၌ အလွန်တိုးတက်ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ စသည်တို့ကို ပြဆိုပေသည်။

ရှေးဟောင်းပစ္စည်းသုတေသနက အီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၄၀၀-လောက်တွင်၊ ကြေးနီသတ္တုနှင့်သတ္တုဓါတ်ပေါင်းများကို တူးဖော်ထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းကို အသေးစိတ်ဆောင်ရွက်ကြကြောင်း ဖော်ထုတ်ထား၏။ စတုတ္ထမင်းဆက်(ဘီစီ ၂၉၀၀)ခေတ်တွင်၊ သတ္တုတူးဖော်ရေးနှင့်သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ဖါရိုးဘုရင်၏သားတော် မင်းသားတို့၏စောင့်ကြပ်ညွှန်ကြားမှုအောက်တွင် အရာရှိကြီးများက ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

ကြေးနီအပြင်၊ ရှေးအီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် သံသတ္တုကိုလည်း အသုံးပြုကြ၏။ ကြေးညိုထုတ်လုပ်ရန် သွတ်သတ္တုကို အသုံးပြု၍၊ ရောင်စုံဖန်များထုတ်လုပ်ရေးအတွက် ကိုဘော့ဓါတ်ကို အသုံးပြုခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရပေသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် မတွေ့ရှိရသည့်သတ္တုများကို အခြားဒေသများမှ တင်သွင်းကြသည်။ အထူးသဖြင့် ပါးရှားနိုင်ငံမှတင်သွင်းခဲ့ကြသည်။

ရွှေသည် သူတို့အနှစ်သက်ဆုံးနှင့် တန်ဖိုးထားဆုံးသတ္တုဖြစ်၏။ အီဂျစ်နိုင်ငံနေရာအမြောက်အမြားနှင့် ယနေ့ဆူဒန်နိုင်ငံ၏ အချို့ဒေသပိုင်းတွင် ရာပေါင်းများစွာသော ရွှေတွင်းများကို တွေ့ရှိရပေသည်။ ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၄-ရာစုနှစ်မှ ပါပိုင်ရပ်စ်မှတ်တမ်းတွင် အပိုလီနိုပိုလစ်ဒေသ၌ ရွှေတွင်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းရေးဆွဲထားသည့် မှတ်တမ်းကို တွေ့ရှိရပေသည်။ ထိုမှတ်တမ်းများအရ ရှေးအီဂျစ်လူမျိုးများသည် ရွှေတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အင်မတန်ကျွမ်းကျင်ခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရပေသည်။ ထိုပါပိုင်ရပ်စ်မှတ်တမ်းများက၊ ရွှေတွင်းအနီးတဝိုက်တွင် ရွှေတွင်းအလုပ်သမားနေအိမ်ပေါင်း ၁၃၀၀ ဆောက်လုပ်မည့်အကြောင်းလည်း ပါရှိ၏။ ယင်းမှတ်တမ်းများအရ၊ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့သည်၊ ရွှေပန်းတိမ်အတတ်ပညာတွင် ကျွမ်းကျင်ကြကြောင်းလည်း ထင်ရှားပေသည်။ အမှန်မှာ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတူးဖော်ရှာဖွေရေးလုပ်ငန်းများကဖော်ထုတ်ထားသောရာပေါင်းများစွာသော ရွှေရတနာပစ္စည်းများက ရှေးအီဂျစ်လူမျိုးတို့သည်၊ ရွှေတူးဖော်ရေးနှင့်သတ္တုလုပ်ငန်းတွင် ကျွမ်းကျင်ကြောင်း ဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။

ဤအထောက်အထားများမှတစ်ဆင့်၊ အီဂျစ်လူမျိုးများတွင်၊ သတ္တုကြောရှာဖွေရေးဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာ၊ တူးဖော်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ကြိုချက်သန့်စင်ရေးနှင့် အခြားသတ္တုများနှင့် ရောနှော၍ သတ္တုရောထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အတတ်ပညာများရှိသည့် သတ္တုဗေဒအင်ဂျင်နီယာများနှင့် သတ္တုတူးဖော်ရေး အင်ဂျင်နီယာများ ဖြစ်ကြကြောင်း ဆက်လက်၍ ဖော်ပြပေသည်။

အီဂျစ်ပြည်ဖါရိုးဘုရင် တူတန်ခမင်၏ ရုပ်အလောင်းကို တစ်ခုအတွင်းနောက်တစ်ခုထည့်ထားသောခေါင်းနှစ်လုံးတွင် သွင်းထား၏။

ရှေးအီဂျစ်လူမျိုးတို့ ပိတ်ဖြင့် လုပ်သောပတ်တီးကို အသုံးပြုနည်းရေးထားသော စမစ်ပါပိုင်ရပ်စ်။

(၁) အလွန်အနုစိတ်၍ပြုလုပ်ထားသော ဘုရင့်ရုပ်အုပ်ဝတ်ဆင်တန်ဆာဖြစ်သည်။ ရွှေနှင့်ငွေသတ္တုတို့ဖြင့်ပြုလုပ်၍ ကျောက်မျက်ရတနာများဖြင့်စီချယ်ထားသည်။

1

2

3

4

(၂) အလွန်လှပစွာ စီချယ်ထားသော ဘိနပ်တစ်စုံ

(၄) ရွှေဖြင့်လုပ်ထားသော နှုတ်သီးပါကား။ နိုင်နံ့ဖုနှင့်ပြောင်လက်ခြင်း ရှိနေသေးသည်။

5

(၅) တူတန်ခမင်ဘုရင်၏ မိမိလည်ပင်းတွင် တွေ့သည့် ရွှေထည်သည် အလွန်အနုစိတ်လက် ရာမြောက်သော ပစ္စည်းဖြစ်၏။ ၎င်းအနီးတွင် နောက်ထပ် လက်ဝတ်လက်စား ၁၅၀ခန့် ထပ် မဲတွေ့ရှိ၏။

6

(၆) ရွှေကုပ်ထားသောသစ်သားသေတ္တာ တစ်လုံးကို ငွေသားကွပ်ထားသော လျှော ခုံပေါ်တွင် တင်ထား၏။

7

(၇) ရွှေနှင့်ကြည်ပြာရောင်ကျောက်များ ဖြင့်တန်ဆာဆင်ထားသော ရုပ်အုပ်ဝတ် တန်ဆာ။

အင်မတန်အနုစိတ်သော ရွှေပန်း တိမ်လက်ရာများက ထိုလုပ်ငန်း အတွက် ကောင်းမွန်တိုးတက်သော လက်နက်ကိရိယာများအသုံးပြုရ ကြောင်းကို ပြလျက်ရှိ၏။ ခေတ်မီ ကောင်းမွန်သည့် လက်နက်ကိရိယာ မရှိဘဲ ထိုမျှအသေးစိတ်ကောင်းမွန် လှပသည့် လက်ဝတ်လက်စားများ ကို မထုတ်လုပ်နိုင်ချေ။ ရှေးအီဂျစ် လူမျိုးများ၏ ပန်းတိမ်လက်ရာ သည်၊ ယနေ့ခေတ်သစ်မှ ရွှေပန်း တိမ်တို့၏ လက်ရာကို ဖိုပေသည်။

ရှေးဟောင်း အီဂျစ်မြို့ပြစီမံကိန်းနှင့် လမ်းပန်းဆောက်လုပ်ရေး
 အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ခြောက်သွေ့သောရာသီဥတုက ၎င်း၏ရှေးဟောင်း ယဉ်
 ကျေးမှုခေတ်သဲလွန်စများကို ချန်ထားပေးသည်။ သူတို့၏မြို့ပြစီမံကိန်းနှင့်
 လမ်းပန်းဆောက်လုပ်ရေးသည် အလွန်အဆင့်မြင့်ခေတ်မီ၏။
 ကြီးကျယ်ခန်းနားကောင်းမွန်သော ဆောက်လုပ်ရေးက ဆောက်လုပ်သူ
 တို့၏ ပိသုကာနှင့်အင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာပိုင်း မြင့်မားသောအဆင့်ကို
 ပြနေပေသည်။ အုတ်မြစ်မည်မျှနက်အောင်တူးရမည်ကိုလည်း သိကြ၏။

အီဂျစ်လူမျိုးတို့၏ ပိသုကာပညာနှင့်
 အင်ဂျင်နီယာအတတ်တို့သည် သူတို့
 ၏တိုးတက်သောယဉ်ကျေးမှုခေတ်အ
 တွက် သံသယကင်းစေသော သက်သေ
 တစ်ခုဖြစ်၏။

ထောက်တိုင်များကိုမည်သည့်နေရာတွင်စိုက်ရမည်၊ လေဝင်လေထွက်အပေါက်များကို မည်ကဲ့သို့စီမံရမည်၊ ညစ်ညမ်းသောရေနှင့်သန့်စင်သောရေများ မရောစပ်ဘဲစီးနိုင်မည့်လမ်း ကြောင်းများကို စီစဉ်ခြင်း၊ စသဖြင့် အခြားအချက်အလက်အမြောက်အမြားတို့ကိုလည်း ထည့်စဉ်းစား၍ စီမံကိန်းချထား၏။ အရေးကြီးဆုံးအချက်မှာ အထက်ပါအချက်များအနက် မည်သည့်အချက်ကမှ အမှားမခံနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ အီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် ဤအချက်အား လုံးကို သိရှိကြောင်း သူတို့ချန်ထားသော အဆောက်အအုံများက သက်သေထူလျက်ရှိပေသည်။

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၀၀၀-ကျော်တွင် သူတို့အသုံးပြုသော ပိသုကာနည်းပညာများသည် အတိုင်းထက်အလွန် ကျွမ်းကျင်မှုရှိ၍ ဆောက်လုပ်ရေးဆိုင်ရာအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာအားလုံးကို ဖြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိလေသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံကဲ့သို့သော မိုးခေါင်ရေရှားခြောက်သွေ့သော အရပ်ဒေသအတွက် ရေသည် အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ ဤပြဿနာကို ရေတိုင်ကီကြီးများနှင့် ရေလှောင်ကန်များတည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ထာဝရဖြေရှင်းနည်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပေသည်။

ဖါယွမ်အိုအေစစ်ချိုင့်ဝှမ်းဒေသတွင် အလွန်ကြီးသောရေလှောင်ကန်ကို တွေ့ရှိခြင်းသည် ထိုဖြေရှင်းချက်များအနက် တစ်ခုဖြစ်၏။ အီဂျစ်လူမျိုးများသည် အချို့ဒေသမှပြည်သူပြည်သား တို့ ဆက်လက်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနိုင်ရန် အလွန်ကျယ်ဝန်းသော ရေကန်များကို တူးထားခဲ့ ကြသည်။ ဤရေကန်ငယ်များသည် နိုင်းမြစ်မှလျှောက်လာသောရေကို စုဆောင်းထားခြင်းဖြင့် အီဂျစ်နိုင်ငံသဲကန္တာရတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆက်လက်တည်တံ့စေပေသည်။ ယနေ့လက်ရှိ ကိုင်ရှိ မြို့တော်ကြီး၏ အနောက်တောင်ဘက်ကီလိုမီတာ ၈၀ (မိုင် ၅၀)တွင် နိုင်းမြစ်မှရေကို စုဆောင်း ထားရန်အလို့ငှါ ဆည်မြောင်းဖြင့်သွယ်၍ မူးရစ်ကန်ကြီး(Lake Moeris)ကိုတည်ဆောက်ထား သည်ကိုတွေ့ရှိရ၏။ ဤရေကန်အနီးတဝိုက်တွင် လူနေအိမ်ခြေများနှင့် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများ ကိုတည်ဆောက်ထားပေသည်။^{၆၈}

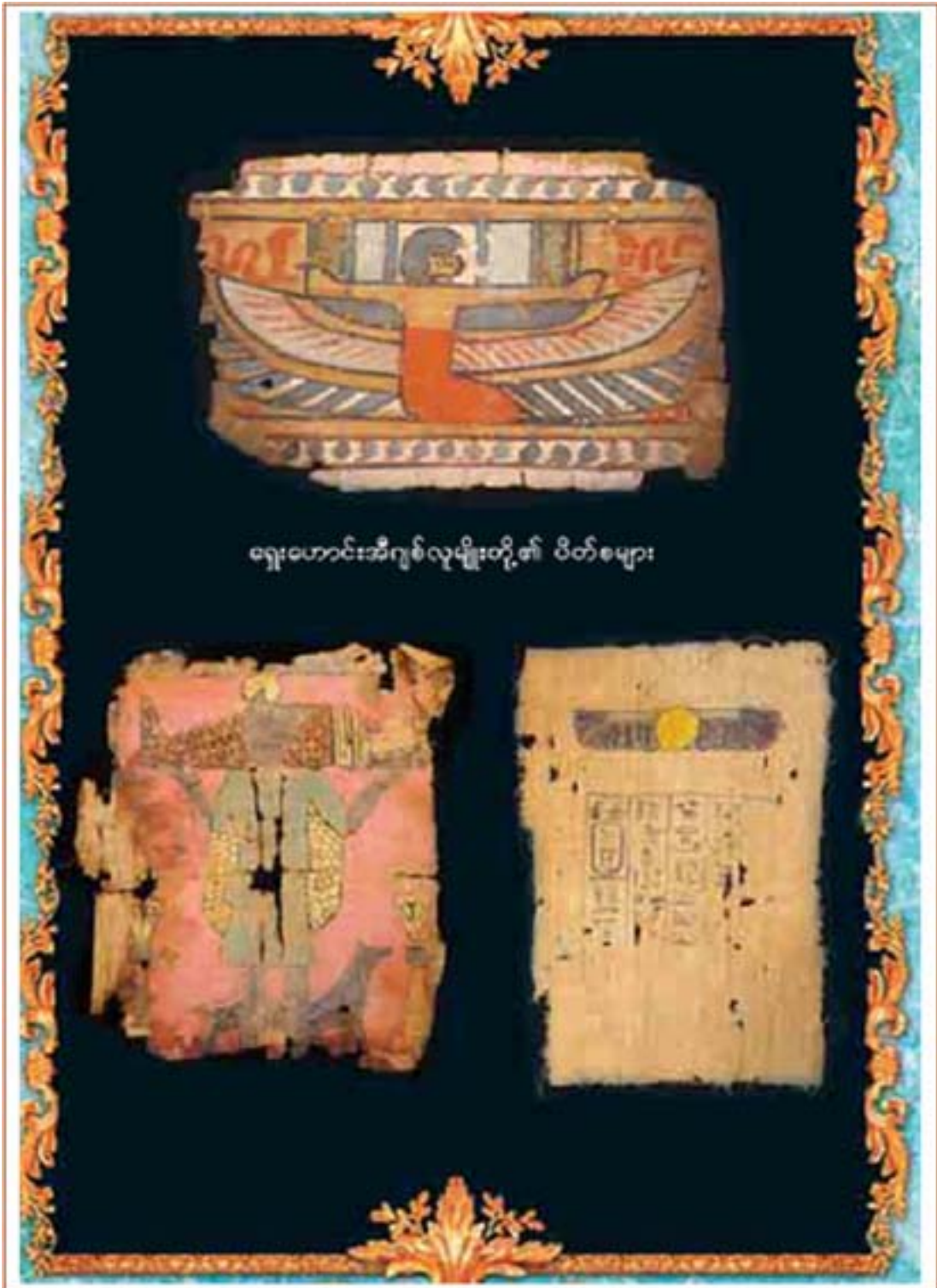
ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးများ၏ ဆေးပညာ၊ မြို့ပြစီမံကိန်းနှင့် အင်ဂျင်နီယာအတတ် များအပြင် ယင်းတို့ကို လက်တွေ့အသုံးချပုံများမှာ သူတို့၏ထူးခြားသောတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသည့် ယဉ်ကျေးမှုခေတ်၏ သက်သေအထောက်အထားအချို့သာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့၏အတတ် ပညာနှင့် ယင်းပညာများကို အသုံးချသည့်အတိုင်းအတာသည်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် ကမ္ဘာ ဦးလူရှိုင်းဘဝမှစတင်၍ ယဉ်ကျေးသောဘဝအထိတစ်ဆင့်စီတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာသည်ဟူသော စာတမ်းကို တစ်ဖန်ထပ်မံ၍ ငြင်းပယ်လိုက်ပေသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀-ကျော်တွင် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့သောလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုသည် ယင်းနိုင်ငံတွင်လက်ရှိအချိန်တွင်နေထိုင် လျက်ရှိသောလူ့အဖွဲ့အစည်းအချို့ထက် များစွာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ကြ၏။ ဤအချက်ကို “အီဗိုလူး ရှင်းပရိုဂရက်စ်”ခေါ် “တစ်ဆင့်စီတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်း”အဆိုက ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အ ချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ အီဂျစ်လူမျိုးတို့က သူတို့၏တိုးတက်ခေတ်မီသောခေတ်တွင် စံစားနေ ကြစဉ်၊ တစ်ချိန်တည်းတွင် အာဖရိကတိုက်နေရာဒေသအမြောက်အမြားနှင့်အခြားကမ္ဘာ့အရပ် ရပ်တွင် ခေတ်နောက်ကျနေသေးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းများလည်း ရှိနေခဲ့မည်မှာ ယုံမှသာသယ မရှိနိုင်ချေ။ သို့သော်လည်း ထိုသူတို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမှ လူသား၏အင်္ဂါရပ်ထက် လျော့နည်းနေခြင်း၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီအဆိုမှမျောက်ဝံကဲ့သို့သောဥဉ်လက္ခဏာများ မတွေ့ ရချေ။ အီဂျစ်လူမျိုးများနှင့်အတူ တစ်ခေတ်တည်းတွင်နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသောအခြားလူ များအပါအဝင်၊ သူတို့ နှစ်ပေါင်းသောင်းသိန်းအလျင်မှ လူသားတို့သည်၊ အင်္ဂါလက္ခဏာ အတွေးအခေါ် အစစအရာရာတွင်၊ ယနေ့လက်ရှိကမ္ဘာပေါ်တွင် ပေါက်ဖွားနေထိုင်သောလူများ ကဲ့သို့ အစဉ်အမြဲလူ သားစစ်စစ်များသာလျှင် ဖြစ်ခဲ့ကြပေသည်။ အချို့လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး၍ အချို့သောလူ့အဖွဲ့အစည်းများမှာ ခေတ်နောက်ကျသောဘဝဖြင့် နေထိုင် ပေါက်ဖွားစားသောက်ကြသော်လည်း၊ မျောက်ဝံများမှဆင်းသက်လာခဲ့သည်ဟူသောဒါဝင်ဝါဒ ၏အဆိုအရ၊ ထိုသို့ဆင်းသက်လာကြသည့် အင်္ဂါရပ်လက္ခဏာမရှိကြချေ။ မည်သူကမှ အခြား

သတ္တဝါအဖြစ်ပြောင်းလဲသွားခြင်းလည်း မရှိချေ။ ဒါဝင်ဝါဒီတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ချက်ရှင်းပြချက်များသည် သိပ္ပံပညာနှင့် လူသားတို့၏ ယုတ္တိရှိရှိစဉ်းစားဆင်ခြင်တွေးခေါ်နိုင်ခြင်းအစွမ်းကို ဖော်ကားခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးများ၏ အထည်လုပ်ငန်းတွင် အောင်မြင်မှုများ

Ancient Egyptians' Achievements in Textiles

ဘီစီသက္ကရာဇ် ၂၅၀၀ ကျော်လောက်က အီဂျစ်လူမျိုးများထုတ်လုပ်သော ပိတ်စများ

များကို တွေ့ရှိစစ်ဆေးကြည့်ခြင်းဖြင့် ထိုခေတ်ကာလတွင် အီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် အလွန်အဆင့်မြင့်သော အထည်ပိတ်များကို ယက်လုပ်တတ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ မမ်မီအလောင်းများကို ပတ်တီးစည်းသည့်ပိတ်များအတွက် ရှေးအီဂျစ်လူမျိုးတို့ယက်လုပ်သော ပိတ်များသည် ယနေ့ခေတ်သစ်ယက်ကန်းလုပ်ငန်းစက်ကိရိယာနှင့် နည်းပညာများ၏အဆင့်ကို မှီလောက်အောင် အလွန်နူးညံ့ပေသည်။ နူးညံ့လှသောပိတ်စများသည် ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ယဉ်ကျေးမှုလေ့လာရေးပညာရှင်တို့အတွက် မအံ့ဩဘဲမနေနိုင်ကြချေ။^{၄၆} ထိုပိတ်စများသည် အလွန်အမင်းပါးလွှာနူးညံ့လှလေရာ၊ ပိုးစများမှခွဲခြားနိုင်ရန် မှန်ဘီလူးကိုအသုံးပြုရပေသည်။ ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်မှ ခေတ်အမီဆုံးအကောင်းဆုံးယက်ကန်းစင်မှထုတ်လုပ်သောအထည်ပိတ်နှင့် ယှဉ်နိုင်ပေသည်။^{၅၀} အီဂျစ်လူမျိုးများ ယနေ့ယက်လုပ်သည့်ပိတ်များ၏အရည်အသွေးမြင့်မားကျော်ကြားခြင်းသည် လွန်ခဲ့သည့် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၂၀၀၀-ကျော်က အီဂျစ်လူမျိုးတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

အဆင့်မြင့်သော သင်္ချာဘာသာရပ်

An Advanced Level of Mathematics

ကိန်းဂဏန်းများကို အီဂျစ်လူမျိုးများသည် ရှေးယွင်ကတည်းကစတင်၍ အသုံးပြုခဲ့ကြ

ရိုင်းဒ်ပါပိုင်ရပ်စ်

ပေသည်။ ဘီစီ ၂၀၀၀-ခုနှစ်အလျင်က ပါပိုင်ရပ်စ်စာတမ်းများတွင် သင်္ချာပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ သင်္ချာဘာသာရပ်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အဓိကအားဖြင့် ကဟွန်အပိုင်းအစများ၊ ဘာလင်၊ မော့စကိုနှင့်ရိုင်းဒ်ပါပိုင်ရပ်စ်စာတမ်းများတွင်တွေ့ရှိရပေသည်။ ဤစာတမ်းများတွင် တိုင်းထွာမှုအခြေခံများအကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည်။ ရှေးအီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် (ယွှဲခေတ်ပိုင်သာဂိုရပ်သီအိုရမ်ခေါ်) ထောင့်မှန်တြိဂံ၏ အနားများသည် ၃:၄:၅ အချိုးရှိကြောင်းသိရှိကြ၍ ယင်းအချက်ကိုလည်း သူတို့၏ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းမှ တွက်ချက်မှုများတွင် အသုံးပြုခဲ့ကြလေသည်။^{၅၁}

ထို့ထက်မက၊ အီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် ကြယ်နှင့်ဂြိုဟ်များ၏ အကွာအဝေးတို့ကိုလည်း သိရှိကြပေသည်။ သူတို့၏ နက္ခတ္တဗေဒလေ့လာရေးတွင်၊ ရိုးရိုးမျက်စိဖြင့်မမြင်နိုင်သောကြယ်များကို ထည့်သွင်းဖြည့်စွက်ထားကြပေသည်။

အီဂျစ်လူမျိုးတို့၏ဘဝသည် နိုင်းလ်မြစ်ကိုမှီခိုအားထားကြရသဖြင့်၊ နှစ်စဉ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကို စစ်ဆေးကြရပေသည်။ ဘုရင့်ဆီတွင် “နိုင်းလိုမီတာ”ခေါ် နိုင်းလ်မြစ်ရေအတက်အကျကိုတိုင်းထွာသောကိရိယာရှိ၍၊ ထိုကိစ္စအတွက် သီးခြားအရာရှိများကို ခန့်အပ်ဆောင်ရွက်စေလေသည်။^{၅၂}

လျှို့ဝှက်ချက်များဖြင့်ပြည့်နက်နေသော ဆောက်လုပ်မှုနည်းပညာ

A Construction Technology Full of Secrets

ယနေ့အချိန်တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံသို့သွားရောက်လည်ပတ်သူဧည့်သည်များက ချီးမွမ်းအံ့သြခြင်းမဆုံးဖြစ်သည့်အရာမှာ ဆန်းပြားခြင်းနှင့်ပြည့်နေသည့် ပီရမစ်များပင်ဖြစ်ပေသည်။ မဟာပီရမစ်ကြီး(The Great Pyramid)မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ယနေ့အထိဆောက်လုပ်ထားသောအဆောက်အအုံများအနက် အကြီးကျယ်ဆုံးသောကျောက်အဆောက်အအုံအဖြစ်သတ်မှတ်ကြပေသည်။ ဟီရိုဒိုးတပ်စ်၏လက်ထက်မှစတင်ခဲ့သော ခေတ်အဆက်ဆက်သမိုင်းလေ့လာရေးပညာရှင်တို့က ယင်းပီရမစ်များကို မည်ကဲ့သို့ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြသည် ဟူသောအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သီအိုရီတွေ့ခေါ်ချက်အမျိုးမျိုး ပေးခဲ့ကြလေသည်။ အချို့က ဦးရေသောင်းသိန်းချီသော ကျွန်အလုပ်သမားအရေအတွက်များများဖြင့်၊ ဆင်ခြေလျှောလမ်းများနှင့် လှေခါးထစ်များအသုံးပြုခဲ့ကြသည်ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးကြလေသည်။ ထိုထင်မြင်ချက်အားလုံးကိုခြုံ၍ အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြနိုင်ပေသည်။

- အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အသုံးပြု၍ ဤပီရမစ်ကိုဆောက်လုပ်ခဲ့ပါမူ၊ ကျွန်ုပ်တို့သားဦးရေပေါင်း ၂၄၀၀၀၀အထိများပြားပေမည်။

- အကယ်၍ ပီရမစ်ကို ဆင်ခြေလျှောလှေခါးလမ်းများကိုအသုံးပြုခဲ့၍ဆောက်လုပ်ခဲ့ပါက၊ ထိုလှေခါးများကို ပြန်ဖျက်ရန်အချိန် ရှစ်နှစ်ကြာလိမ့်မည်။ ဒိန်းမတ်လူမျိုးမြို့ပြအင်ဂျင်နီယာ ဂါဒေဟန်ဆန်၏အဆိုအရ၊ ဤသီအိုရီမှာအဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့ပေသည်။ ထိုလှေခါးလျှောများကိုပြန်လည်ဖျက်သိမ်းပြီးနောက် ဧရာမကျောက်တုံးကြမ်းများ အပုံလိုက်ကျန်ရစ်ခဲ့မည်သာဖြစ်သည်ဟုဆို၏။ သို့သော်လည်း မည်သည့်နေရာမှာမှ ထိုကျောက်တုံးများကို ရှာမတွေ့ချေ။^{၅၃}

အခြားသီအိုရီသမားများ၏ အထင်အမြင်သေးစွာ သုံးသပ်ထားချက်များကို ဂါဒေဟန်ဆန်က ဝေဖန်လိုက်သဖြင့်၊ မွတ်စတာဖါ ဃဒလ္လာက သူရေးသားသော *ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နှင့်ပတ်သက်သော သမိုင်းလိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု* ဟူသောစာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်ရေးသားထားပေသည်။

ပီရမစ်ကြီးကို သွားရောက်လည်ပတ်လျှင် ကျောက်တွင်းအလုပ်သမားပေါင်း ၄၀၀၀ တို့က တစ်နှစ်ပတ်လုံး တစ်ရက်လျှင် ကျောက်တုံးပေါင်း အလုံး ၃၃၀ ကို ဒယ်ဒယ်ဒယ်သိုင်းကွက်နှင့်ရင်းထုတ်လုပ်နေကြပုံကို မြင်ယောင်ကြည့်စမ်းပါ။ ရေလွှမ်းမိုး ရေကြီးသည့်ရာသီတွင် နိုင်းလ်မြစ်သို့ တစ်ရက်လျှင် ကျောက်တုံးအလုံးပေါင်း ၄၀၀၀ သယ်ပို့ကြ၍၊ ဂီဇာကုန်းပြင်မြင့်သို့အရောက် ထပ်မံသယ်ယူသွားပုံ၊ ကျောက်တုံးများကို တစ်မိနစ်လျှင် ၆.၆၇လုံးနှုန်း (စက္ကန့်၆၀အတွင်း ကျောက်တုံးအလုံးပေါင်း ၆.၆၇နှုန်း)ဖြင့် နေရာတစ်ကျချထားသည့် လုပ်ငန်းကိုသာ စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ။^{၅၄}

- ထို့အပြင်၊ ပီရမစ်တစ်ခုစီ၏ မျက်နှာပြင်ဧရိယာသည် ၅.၅ဧကမျှကျယ်ဝန်းသဖြင့် ပီရမစ်ပြင်ပအခွံပိုင်းအတွက် တစ်မျက်နှာလျှင် ကျောက်တုံးအလုံးရေပေါင်း ၁၁၅၀၀၀ လိုအပ်ပေသည်။ ဤကျောက်တုံးများကို မည်မျှအထိစေ့စပ်သေချာစွာချထားသနည်းဟူမူ၊ ကျောက်တုံးတစ်တုံးနှင့်တစ်တုံး ဟာကွက်နေရာလပ်ပင်မရှိဟုဆိုနိုင်ပေသည်။ စက္ကူပါးပါးကိုပင် ထိုးညှပ်ကြည့်၍ မဝင်နိုင်လောက်အောင် စေ့စပ်လှပေသည်။^{၅၅}

ဤအချက်များသည်၊ နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုနှစ်တွင်ပင် ပီရမစ်ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သော လျှို့ဝှက်ချက်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်းကို ပြဆိုသည့် အချို့သော အချက်များသာ ဖြစ်ပါသေးသည်။

ဂီဇာပီရမ်နှင့်ပတ်သက်၍ ရင်သပ်ရှုမောလောက်သောအချက်များ

Striking Facts About The Giza Pyramids

ဂီဇာပီရမ်၌ ဆောင်ရွက်သောသုတေသနအချို့က ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် သင်္ချာဘာသာရပ်နှင့် ဂျီသြမေတြီတွင် အလွန်ကျွမ်းကျင်ကြကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ထားပေးသည်။ ထိုပီရမ်ဆောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲသူတို့သည် သင်္ချာဘာသာရပ်နှင့် ဂျီသြမေတြီပညာရပ်များအပြင် ကမ္ဘာမြေကြီး၏အတိုင်းအတာများဖြစ်သည့် ကမ္ဘာ့အဝန်းနှင့် ဝန်းရိုးတန်းမျဉ်း၏ စောင်းနေသောထောင့်ကိုလည်း သိရှိထားပုံပေါ်လွင်ပေသည်။ ဤပီရမ်များကို ဘီစီသက္ကရာဇ် ၂၅၀၀ လောက်ကစတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်းသိရှိရသဖြင့်၊ ဂရိလူမျိုးသင်္ချာပညာရှင်ကြီးများ ဖြစ်သော ပိုင်သာဂိုရပ်စ်၊ အာခီမီးဒီးနှင့် ယူကလစ်တို့၏အလျင် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ကျော် စောခဲ့ကြောင်းသိရှိရသဖြင့် ပိုမို၍ အံ့ဩရပေသည်။

- မဟာပီရမ်ကြီး၏ထောင့်များသည် နိုင်းလ်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေကို တူညီစွာနှစ်ပိုင်းပိုင်းထား၏။
- ဂီဇာမှ ပီရမ်သုံးလုံးကို အနားများ၏အချိုး ၃:၄:၅ ရှိသောပိုင်သာဂိုရပ်စ်တြိဂံပုံဖြစ်အောင် နေရာချတည်ဆောက်ထားသည်။
- ပီရမ်အမြင့်နှင့်အဝန်းတို့၏အချိုးသည် စက်ဝိုင်းတစ်ခု၏အချင်းဝက်နှင့်စက်ဝန်းတို့၏အချိုးနှင့် တူညီ၏။
- မဟာပီရမ်ကြီးသည် သူရိယနာရီဖြစ်ပေသည်။ အောက်တိုဘာလဝက်မှစ၍ မတ်လဆန်းအတွင်းကျရောက်သော မဟာပီရမ်ကြီး၏အရိပ်သည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် တစ်နှစ်တာအချိန်အတိုင်းအတာကို ပြ၏။ ပီရမ်ကြီး၏ပတ်လည်တွင် ချထားသောကျောက်ပြားတို့၏အလျားသည် တစ်နေ့တာအရိပ်ကျသောအချိန်နှင့် ကိုက်ညီသည်။
- ပီရမ်ကြီး၏စတုရန်းပုံအောက်ခြေအနားသည် ထိုခေတ်ကာလအီဂျစ်ကိုက်အတိုင်းအတာအရ ၃၆၅,၃၄၂ကိုက် ရှိ၏။ ဤအတိုင်းအတာမှာ သူရိယနှစ်တစ်နှစ်နှင့်နီးစပ်ပေသည်။ (လက်ရှိတိုင်းတာချက်အရ သူရိယနှစ်တစ်နှစ်တွင် ၃၆၅,၂၂၄ ရက်ရှိ၏။)
- မဟာပီရမ်ကြီး၏အလယ်ဗဟိုအမှတ်မှ ကမ္ဘာ့အတွင်းအလယ်ဗဟိုအမှတ်အထိအကွာအဝေးသည်၊ ပီရမ်ကြီးမှမြောက်ဝင်ရိုးစွန်းအကွာအဝေးနှင့် ညီမျှ၏။
- ပီရမ်အတွင်းပိုင်းပတ်လည်အနားကို ၎င်း၏အမြင့်နှစ်ဆဖြင့်စားသောရသော ရလာဒ်ကိန်းသည် Pi ကိန်းဖြစ်၏။
- ပီရမ်မျက်နှာပြင်လေးဘက်၏ဧရိယာသည် ပီရမ်၏အမြင့်နှစ်ထပ်ကိန်းနှင့်တူညီ၏။^{၅၆}

အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ပီရမ်များကို ထပ်မံဆောက်လိုသော်---

၁၉၇၈-ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ထုံးကျောက်ဆိုင်ရာအကြီးကျယ်ဆုံးသောကုမ္ပဏီဖြစ်သော အင်ဒီယားနားလိုင်းမ်စတုန်းအင်စတီကျူးအော့ဖ်အမေရိကားအင်ကော်ပိုရေးတက်က ဂီဇာမဟာပီရမ်ကြီးလောက်ကြီးမားသောပီရမ်ကို ဆောက်လိုပါက မည်မျှကြီးကျယ်သော လုပ်သားထုနှင့်မည်သည့်ပစ္စည်းကိရိယာများကို အသုံးပြုရမည် ဟူသောအချက်အလက်များကို လေ့လာရေးတစ်ခု ပြုခဲ့ပေရာ စိတ်ပျက်စရာကောင်းသောအဖြေကိုသာ ရရှိခဲ့ကြပေသည်။ ကုမ္ပဏီအရာရှိတို့က သူတို့ကြိုရသည့် အခက်အခဲများကို ဖော်ပြထားပေးသည်။ အကယ်၍ ကုမ္ပဏီ၏လက်ရှိနေ့စဉ်ထုတ်လုပ်မှုအင်အားကိုသုံးဆတိုး၍ တူးဖော်ခြင်း၊ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သယ်ယူ

ချီအုပ်(ခုစု)မှမဟာဝီရမန်ကြီးတွင် ကျောက်တုံးပေါင်း ၂၅သန်းပါဝင်၏။ အကယ်၍တနေ့လျှင် ကျောက်တုံး
 တစ်ဆယ်ခင်းပါက အလုပ်သမားပေါင်းအမြောက်အမြားလိုအပ်မည်အပြင်၊ ကျောက်တုံးပေါင်း ၂၅သန်းအတွက်
 ဝိဇ္ဇာနစ်ကြာလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း၊ အီဂျစ်လူမျိုးတို့က နှစ် ၂၀နှင့်၃၀ အတွင်း အပြီးအစီးဆောက်လုပ်ခဲ့သည်
 ဟု ခန့်မှန်းရ၏။ အလွန်ရှိုးစင်းသောဤ တွက်ချက်မှုကပင် ရှေးအီဂျစ်လူများတို့က ပိုမိုအဆင့်မြင့်သော အခြား
 ဆောက်လုပ်နည်းပညာကို အသုံးပြုကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

ပို့ဆောင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် ၂၇-နှစ်ကြာလိမ့်မည်ဟု ဖော်ပြပေသည်။ ထို့အပြင် ဤ လုပ်ငန်းများအားလုံးကို ခေတ်မီအမေရိကန်နည်းပညာများကို အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဆို လိုရင်းမှာ၊ ဟိုင်ဒြောလစ်တူများနှင့် စိန်ဖူးတပ်လွှာများကို အသုံးပြုရပေမည်။ ပီရမစ်ဆောက် လုပ်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့်ဓါတ်ခွဲခန်းစမ်းသပ်ချက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး သုတေသန စရိတ်များကိုပင်မပါသေးဘဲ ကျောက်တူးခြင်းနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် သက်သက် တွက်ချက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။^{၅၇}

သို့ဖြစ်ပါက၊ ရှေးအီဂျစ်လူမျိုးတို့က ထိုကြီးမားလှသည့်ပီရမစ်များကို မည်သို့ဆောက် လုပ်ခဲ့ကြသနည်း။ မည်သည့်အင်အားထု၊ မည်သည့်စက်ပစ္စည်း၊ မည်သည့်နည်းပညာများဖြင့် ကျောက်တုံးဖြင့်စီသော လှေခါးဆင့်များကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြသနည်း။ မည်သည့်နည်းဖြင့် ကျောက်သားခေါင်မိုးများကို ပန်းပုရုပ်များထုကြသနည်း။ ဆောက်လုပ်နေချိန်တွင် မည်သည့် နည်းဖြင့် အလင်းရောင်ပေးကြသနည်း။ (ခေါင်မိုးမျက်နှာကျက်ပိုင်းနှင့်နံရံများတွင်လည်း မီး မြှိုက်ထားသော ကျပ်ခိုးပေနေသည့်အရာမတွေ့ရချေ။)

ကျောက်တွင်းများမှ ကျောက်တုံးများကို မည်သို့ဆွဲထုတ်သယ်ယူကြသနည်း။ ပုံစံအမျိုး မျိုးရှိသော ကျောက်တုံးမျက်နှာပြင်များကို မည်သို့ချောမွတ်အောင် လုပ်ကြသနည်း။ တန်ချိန် များစွာလေးလံသောကျောက်တုံးများကို မည်ကဲ့သို့သယ်ယူ၍၊ မည်ကဲ့သို့တစ်စင်တီမီတာ၏ ၁၀၀၀ပိုင်း ၁ပိုင်းအထိတိကျညီညာစွာချထားစီထားနိုင်ကြသနည်း။ မေးခွန်းများသည် များစွာ ထပ်၍ရှည်လျားနိုင်သေးသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ မှားယွင်းသောလူ့သမိုင်းခံယူချက်ဖြင့် ဤမေးခွန်းများကို ဆီလျော်အောင် အဖြေပေးနိုင်ပါသလော။ လုံးဝမပေးနိုင်ချေ။

သူတို့၏အနုပညာ၊ ဆေးပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ဖြင့် ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် မဟာမဟာကြီးကျယ်ခန်းနားသော ယဉ်ကျေးမှုခေတ်ကို ထူထောင်ခဲ့ကြပေသည်။ သူတို့ချန် ထားခဲ့သောလက်ရာများ၊ သူတို့အသုံးပြုခဲ့သောဆေးပညာနှင့်ကုသနည်းများ၊ သူတို့စုဆောင်းခဲ့

သောအတတ်ပညာနှင့်အတွေ့အကြုံများက အရေးကြီးဆုံးသောသက်သေပင်ဖြစ်ပေသည်။ ယ နေ့ခေတ်သိပ္ပံပညာရှင်တို့က အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီလူ့သမိုင်းကိုမှီငြမ်း၍ အီဂျစ်လူမျိုးများအတွက်

ခက်ခဲလွန်းသောလုပ်ငန်းများဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုပီရမစ်များကို အခြားဂြိုဟ်မှဂြိုဟ်သား များက လာရောက်ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းဖြစ်နိုင်သည်ဟုပင် တင်ပြနေကြပေသည်။

အမှန်မှာ ထိုတင်ပြချက်သည် အတိုင်းထက်အလွန်ယုတ္တိမတန်သော တင်ပြချက်သာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် သူတို့၏သမရိုးကျအပြောအဟော ကောင်းနည်းပရိယာယ်များဖြင့် ပိုမိုကောင်းသောရှင်းလင်းချက်များမပေးနိုင်ကြသောကြောင့် အခြားဂြိုဟ်သားများဖြင့်ရိုးမယ်ဖွဲ့အကာအကွယ်ယူလိုက်ကြပေသည်။ အရေးကြီးဆုံးအချက်မှာ၊ သူတို့၏တင်ပြချက်ကို အထောက်အကူပြုနိုင်သည့်အချက် လုံးဝမရှိချေ။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က မတော်တဆဖြစ်ခြင်းနှင့်အခြားစိတ်ကူးယဉ်အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်များဖြင့် ရှင်းမပြနိုင်တော့သဖြင့် “အာကာသမှအခြားဂြိုဟ်သားများ” နောက်တွင် အကာအကွယ်ယူလိုက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ ဆဲလ်၏ နျူးကလိယပ်ရှိဒီအင်အေနှင့်ပထမဦးဆုံးသောပရိုတင်းမော်လီကျူတို့သည် သက်မဲ့ဒြပ်ပစ္စည်းမှမတော်တဆအလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြင်းမရှိအောင် နက်နဲရှုပ်ထွေး နေခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြေမပေးနိုင်ကြစဉ်ကလည်း၊ အာကာသမှအခြားဂြိုဟ်သားတစ်ဦးဦး က ကမ္ဘာမြေကြီးတွင် ပထမဦးဆုံးသက်ရှိပစ္စည်းကို လာရောက်စွန့်ပစ်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့် မည်ဟု အဖြေပေးကြလေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က စိတ်ကူးမပေါက်နိုင်တိုင်း ဤကဲ့သို့ သောအဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့သည့် ဇာတ်လမ်းကိုသာ ထွင်ကြပေသည်။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်နှင့်အတူ၊ လူ့သမိုင်းတလျှောက်လုံးရှိ အခြားသော ယဉ်ကျေးမှုခေတ်များကို တွေးတောဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် စိတ္တဓိပတိစိတ်စွမ်းအားရှိသူပုဂ္ဂိုလ် တို့က တည်ထောင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့အချိန်တွင်၊ လွန်ခဲ့သည့် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၀၀၀ ကျော်အလျင်အထိ ရှေးကျသောသုခုမအနုပညာလက်ရာများ၏ သဲလွန်စများကို တွေ့ရှိ၍ တအံ့ တဩဖြစ်နေကြပေသည်။ ထိုကဲ့သို့သောခေတ်မီတိုးတက်သည့် ပညာရပ်နှင့်နည်းပညာများ သည် နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းမက အစဉ်တစိုက်စုဆောင်းလာခဲ့၍ ရရှိလာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် ယင်းယဉ်ကျေးမှုခေတ်များ၏ ပင်ရင်းသည် ထိုခေတ်ကာလထက် ပိုမို၍ ရှေးကျပေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ၊ လူ့လောက၏အစပထမကနဦးကတည်းက၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ မှထပ်ဆင့်ပွားလာသော အီဗိုလူးရှင်းလူ့သမိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းခေတ်၊ စကားမပြောတတ်သေးသည့် တိရစ္ဆာန်တစ်ပိုင်းလူတစ်ပိုင်းခေတ်၊ တောလိုက်အမဲလိုက်၍သာ

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခဲ့သောခေတ် စသည်တို့မရှိခဲ့ခြင်းကို ဆိုလိုပေသည်။ လူသားကို စတင်ဖန်ဆင်းထားကတည်းက၊ လူသားသည် ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်လူသားများအတိုင်း စဉ်းစားဉာဏ်ရှိခြင်း၊ လှပမှုကိုနှစ်သက်ခြင်း၊ နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း၊ အသိတရားရှိခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်တရားရှိခြင်း၊ စသည့်လူ့အင်္ဂါရပ်များနှင့် အစဉ်တစိုက်ပြည့်စုံလာခဲ့ပေသည်။

ကိုင်းရိုမြို့ပြတိုက်မှ တူတန်ခမင်ဘုရင်၏ပလ္လင်တော်နောက်ကျောရှိ ဆင်ယင်မှုအသေးစိတ်ကို တွေ့ရပုံ။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်သင်္ချိုင်းဂူမှ ဂလိုက်ဒါစက်မဲ့လေယာဉ်ပုံစံ။

A Model Glider In Ancient Egyptian Tombs

များစွာသောယဉ်ကျေးမှုခေတ်တို့ ချန်ထားခဲ့သောပစ္စည်းများက ရှေးပဝေသနီခေတ်များမှစ၍ လေကြောင်းပျံသန်းသွားလာမှုရှိခဲ့ပြီးကြောင်း သိရှိရပေသည်။ မာယန်မြို့ပျက်များ၊ အီဂျစ်ပီရမစ်တွင်းရှိပန်းချီများနှင့် စူမာခေတ်တွင် ထွင်းထုထားသောပုံများက အရှင်းသားဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းများစွာက လူတို့သည် ဂလိုက်ဒါစက်မဲ့လေယာဉ်များ၊ လေယာဉ်ပျံများနှင့် ဟယ်လီကော့ပတာရဟတ်ယာဉ်များနှင့် ဆင်တူသည့် ယာဉ်များကို ဆောက်လုပ်အသုံးပြုခဲ့ကြကြောင်း တပ်အပ်ပြောနိုင်ပေသည်။

အမှန်မှာ၊ အလွန်ကြာညောင်းခဲ့ပြီဖြစ်သော လွန်ခဲ့သည့်အချိန်ကာလတွင်၊ လေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်းကို ကုန်အန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ ပြဆိုထားပေသည်။

ထိုနည်းတူစွာ (ငါအရှင်မြတ်သည်) လေကို “စုလိုင်မာန်”၏(အမိန့်ကို နာခံစေတော်မူ၏။) ယင်းလေ၏ နံနက်လမ်းခရီးမှာ တလခရီးလမ်းဖြစ်၍ ညနေလမ်းခရီးမှာလည်း တလခရီးလမ်းပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ပြင် ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုစုလိုင်မာန်၏အကျိုးငှာ ကြေးနီချောင်းများကို စီးဆင်းစေတော်မူခဲ့၏။ (စူရာရှိဗာ ၃၄:၁၂)

ကုန်အန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဝေးလံသောတစ်လခရီးကို နဖီတမန်တော်စုလိုင်မာန်(အလိုင်ဟော့ဆလာမ်)၏လက်ထက်တွင် လေကြောင်းခရီးဖြင့် သွားလာခဲ့ခြင်း

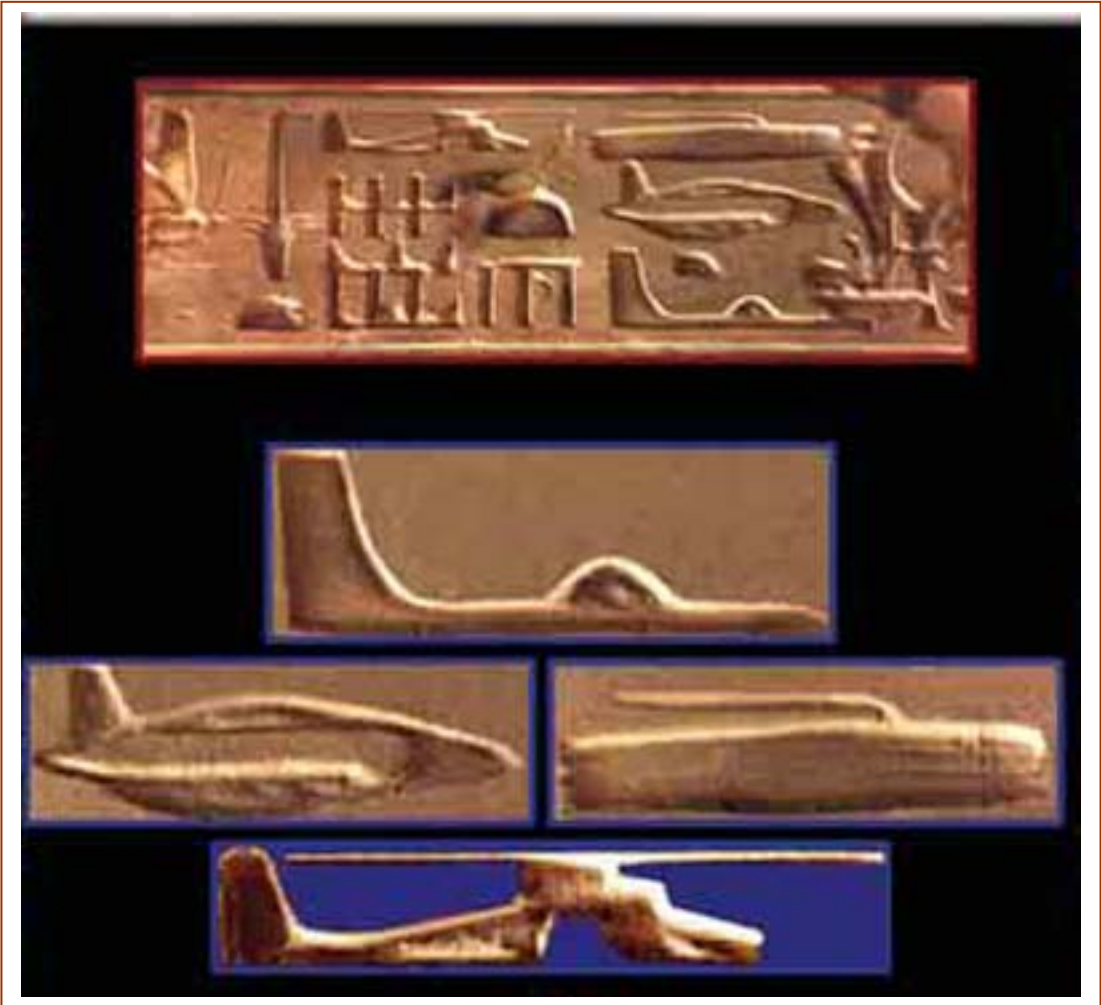
ဖြစ်နိုင်သည်။ ယနေ့ခေတ်လေယာဉ်ပျံများတွင် အသုံးပြုသည့်နည်းပညာအတိုင်း လေအားကို အသုံးပြုသည့် စက်တပ်ဆင်ထားသော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစက်ကိရိယာတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် သွားလာခြင်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။ (အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်၏။)

လွန်ခဲ့သည့် ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုခေတ်များတွင် အသုံးပြုခဲ့သောလေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးသက်သေတစ်ခုမှာ အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်တွေ့ရှိရသော စက်မဲ့လေယာဉ်ပုံစံဖြစ်သည်။ ဤစက်မဲ့လေယာဉ်ပုံစံကို ၁၈၉၈-ခုနှစ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့၍ ဘီစီသက္ကရာဇ် ၂၀၀ လောက်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု သိရ၏။ အမှန်စင်စစ် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၂၂၀၀-လောက်က ပြုလုပ်ခဲ့သော စက်မဲ့လေယာဉ်ပုံစံကိုတွေ့ရှိရခြင်းသည် အထူးတလည်မှတ်သားဖွယ်ကောင်းသည့် ထူးခြားသောဖြစ်ရပ်တစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤရှေးဟောင်းပစ္စည်းနှင့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းက တူးဖော်တွေ့ရှိသောပစ္စည်းသည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ သမိုင်းခံယူချက်ကို အပြီးအပိုင် ချေဖျက်လျော့ပါးစေပေသည်။

ဤလေယာဉ်ပုံစံ၏ အင်္ဂါရပ်များကို အသေးစိတ်စစ်ဆေးကြည့်သောအခါ ပိုမို၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းပေသည်။ ဤသစ်သားလေယာဉ်ပုံစံ၏တောင်ပံများသည် လေယာဉ်ပျံသန်းမှုတွင် ယနေ့ခေတ်မှ အကောင်းဆုံးနည်းပညာဖြင့်တီထွင်ထားသောကွန်းကော့လေယာဉ်ပျံကဲ့

သို့ လေပင့်အားအများဆုံးရနိုင်အောင်ပုံစံထွင်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ဤအချက်ကလည်း၊ ရှေးအီဂျစ်လူမျိုးများသည် အေရိုဒိုင်းနာမစ်(လေတွင်ပျံသန်းလှုပ်ရှားမှုအားဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာ)ကို ကောင်းစွာသိရှိကြကြောင်း ဖော်ပြပေသည်။

စင်စစ် မြောက်မြားစွာသော မြို့များကို ငါအရှင်မြတ်သည် ယင်းမြို့၊ ရွာ(သား)များ မတရားကျူးလွန်သူများဖြစ်ကြစဉ် ဖျက်ဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ယင်းမြို့ရွာများ(ရှိ တိုက်တာအိမ်ဂေဟာများ)မှာ ယင်းအဆောက်အအုံ၏ ခေါင်မိုးများပေါ်သို့ ပြိုကျလျက် ရှိနေပေသည်။

ထို့ပြင် များစွာသော ပျက်စီးနေသည့် ရေတွင်းများသည်လည်းကောင်း၊ မြင့်စွင့်သောတိုက်တာအိမ်ဂေဟာအစရှိသည့် အဆောက်အအုံများသည်လည်းကောင်း၊ (ယခုတိုင်အောင် လက်ငုတ်လက်စအဖြစ်) ကျန်ရှိနေသေး၏။
(စူရာအလ်ဟာဂျီ ၂၂:၄၅)

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နိုင်ငံတွင်
လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရှိခဲ့သလော?
DID ELECTRICITY EXIST
IN ANCIENT EGYPT?

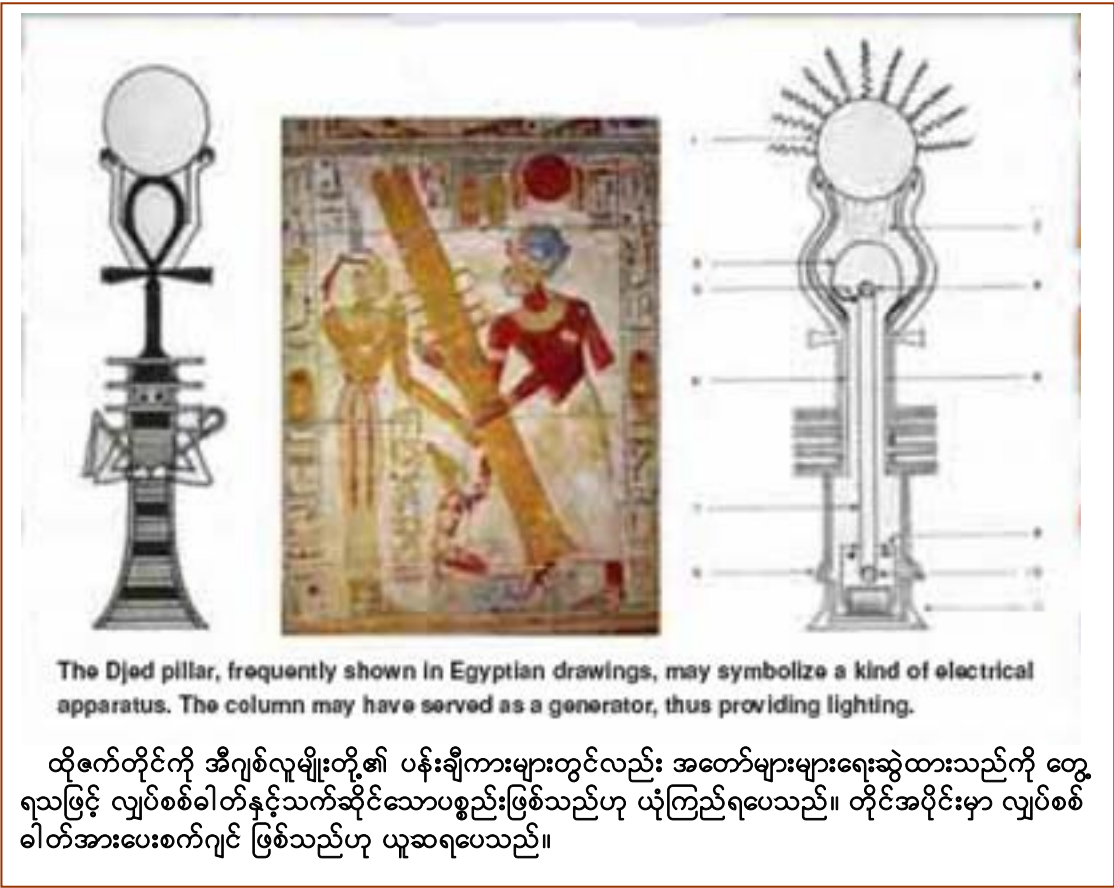
စင်ဒဲရာအရပ်ရှိ ဟာသော်ဘုရားကျောင်းတွင် ထွင်းထားသော ရုပ်
ကြွပုံများက ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့ လျှပ်စစ်ဓါတ်အကြောင်းကို သိရှိ
၍ အသုံးပြုခဲ့ကြကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပေးသည်။ ထိုရုပ်ကြွပုံများကို သေသေ
ချာချာစေ့စေ့စစ်စစ်လေ့လာစစ်ဆေးကြည့်ခြင်းဖြင့် ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်တွင်
မြင့်မားသောလျှပ်စစ်ဓါတ်အားများကိုကာသော လျှပ်စစ်ကာများကို အသုံးပြု
ကြောင်း မြင်နိုင်ပေသည်။ လျှပ်စစ်မီးဖန်သီးကဲ့သို့သောပစ္စည်းကို လေး
ထောင့်ပုံတိုင်ဖြင့် ထောက်ထူထားသည်။ (ထိုတိုင်ကို ဇက်တိုင်ဟုမှည့်ခေါ်၍

The resemblance to today's light bulbs of the figures in these reliefs from the Temple of Hathor at Dendera has amazed scientists.

လျှပ်စစ်ကာအဖြစ် အသုံးပြုသည်ဟု ယုံကြည်ရ၏။) ဤရုပ်ကြွပုံမှပစ္စည်းသည် လျှပ်စစ်မီးဖန်
သီးနှင့်တူလွန်းနေခြင်းကြောင့် တအံ့တဩဖြစ်ကြပေသည်။^{၅၀}

၁၉၃၃-ခုနှစ်တွင်၊ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်သတ္တုများကို စစ်ဆေးနေစဉ် အဖြိုက်နက်(တန်စတန်သတ္တု)နန်းကြိုးမျှင်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးဖန်သီးကို တီထွင်သူ ဒေါက်တာ ကိုလင် ဂျီ ဖင့်က က အီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၄၃၀၀-ခန့်တွင် ကြေးနိုးပေါ်၌ ခနောက်စိမ်း(အင်တီမိုနီ)ဖြင့် ယနေ့ခေတ်လျှပ်စစ်ဖြင့်ရွှေရည်စိမ်သကဲ့သို့ဖုံးအုပ်အရည်စိမ်သောပညာကို သိရှိတတ်မြောက်အသုံးပြုခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရှိပေသည်။^{၅၆}

သိပ္ပံပညာရှင်တို့သည်၊ ယင်းရုပ်ကြွပုံများတွင် ပြထားသည့်ပုံစံများအတိုင်း ထပ်မံဆောက်လုပ်ကြည့်လျှင်၊ အမှန်တကယ်ပင် မီးလင်းခြင်းရှိမရှိကို စမ်းသပ်ကြ၏။ ဩစတြီးယာနိုင်ငံသား လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာ ဝေါလ်တာ ဂါးနီက၊ အလွန်အသေးစိတ်လေ့လာ၍ ဇက်တိုင်လျှပ်စစ်ကာပစ္စည်း၊ မီးလုံးနှင့် လိမ်ကောက်နေသောဝါယာကြိုးများအတိုင်း ပြုလုပ်လေသည်။ သူဆောက်လုပ်သောပုံစံသည် တကယ်ပင်မီးလင်းသည်ကို တွေ့ရပေသည်။^{၆၀}

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကို အသုံးပြုကြကြောင်းကို သက်သေခံသည့်နေရာတစ်နေရာမှာ ပီရမစ်အတွင်းနံရံများနှင့် ၎င်းမှသင်္ချိုင်းဂူနံရံများတွင် မီးခိုးကြပ်ခိုးလုံးဝမရှိခြင်းပင်ဖြစ်၏။ အကယ်၍သာ၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီရှေးဟောင်းပစ္စည်းနှင့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်တို့၏အဆိုအတိုင်း၊ မီးတုတ်များနှင့်ဆီးမီးခွက်များကိုအသုံးပြုခဲ့ကြပါက၊ ကြပ်ခိုးအနည်းအကျဉ်းကိုမူ တစ်နေရာရာ၌ မလွဲဇကန်တွေ့ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်းမည်သည့်နေရာမှာမှ မတွေ့ရချေ။ အလွန်နက်သောမြေအောက်အခန်းများတွင်ပင် ကြပ်ခိုးအနည်းငယ်လောက်ကိုမျှပင် မတွေ့ရချေ။ အလင်းရောင်မရှိဘဲ ထိုမြေအောက်အခန်းများကို မည်သို့မျှ ဆက်လက်၍ ဆောက်လုပ်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အထူးသဖြင့် ထိုအခန်းများ၏ နံရံပေါ်တွင် ရေးဆွဲထားသော ပန်းချီများကို ရေးဆွဲနိုင်ရန် ပို၍ပင်မဖြစ်နိုင်ချေ။ ဤအချက်များက ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကို အသုံးပြုခဲ့ကြကြောင်း ပိုမိုခိုင်လုံစေပေသည်။

စူမာယဉ်ကျေးမှုခေတ်

The Sumerian Civilization

“အီဗိုလူးရှင်းချီတက်ခြင်း” ဟုဆိုသော လူ့သမိုင်းကို သရုပ်ဖော်ရာတွင်၊ ဒါဝင်ဝါဒီသိပ္ပံပညာရှင်တို့အတွက်၊ တက္ကသိုလ်များ၊ ဆေးရုံများ၊ စက်ရုံများ၊ မြို့ပြနိုင်ငံတော်များကို ဆောက်လုပ်၍၊ တေးသီချင်းသီကုံးသီဆိုခြင်း အိုလမ်ပစ်အားကစားပွဲကျင်းပခြင်း၊ အာကာသသို့ ခရီးဆန်းခြင်း စသည်လူ့အင်္ဂါရပ်ဖြစ်သည့် လူသားတို့၏စိတ်ကူးဉာဏ်နှင့်ပတ်သက်သောအကြောင်းသည် သူတို့ရှင်းပြနိုင်စွမ်းမရှိသော နောက်ထပ်ဘာသာရပ်တစ်ခုဖြစ်၏။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်၊ လက်ရှိခေတ်မှလူသားများ၏စွမ်းပကားတို့သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏အနီးဆုံးသောလက်ရှိအသက်ထင်ရှားလျက်ရှိသော ဆွေမျိုးညာတိဖြစ်သည့် ချင်ပန်ဇီမောက်မှတဖြေးဖြေးချင်းပြောင်းလဲတိုးတက်လာခဲ့သည်ဟု စွဲမှတ်ဆုပ်ကိုင်ခံယူထားကြ၏။ ထိုကဲ့သို့ စိတ်ကူးစိတ်သန်းနှင့်စွမ်းရည်များ တစ်ရှိန်ထိုးတိုးတက်ပြောင်းလဲလာ၍ လက်နက်ကိရိယာများ တီထွင်အသုံးပြုတတ်လာခြင်းသည်၊ ဦးနှောက်အတွင်းအလျင်းသင့်သလိုကြိုရာကျပန်း အသွင်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟုရှင်းပြကြပေသည်။ စာဖတ်သူက ရုပ်မြင်သံကြားနှင့်စာပေမဂ္ဂဇင်းများတွင် မျောက်ဝံတစ်ဝက်လူရိုင်းများက ကျောက်များကို ဒါးလုံများအဖြစ် စတင်တီထွင်ပြုလုပ်တတ်လာသည့်ပုံများလုပ်ဇာတ် ဇာတ်လမ်းများကို တွေ့ခဲ့ဘူးပါလိမ့်မည်။ အမှန်မှာ ၎င်းကဲ့သို့သောဝါဒဖြန့်မှုများသည် တရားမဝင်ပေ။ သူတို့တီထွင်ထားသော ဇာတ်လမ်းများကို သိပ္ပံနည်းကျသည်ဟု ပြောလေ့ရှိကြသော်လည်း၊ ၎င်းတို့အားလုံးမှာ ဒါဝင်၏မှန်းဆချက်များတွင်အခြေခံ၍ စိတ်ကူးယဉ်သောဇာတ်လမ်းများသာဖြစ်၍၊ လုံးဝသိပ္ပံနည်းမကျချေ။ ဤကိစ္စတွင် အရေးကြီးဆုံးမှာ လူသားတို့၏စိတ်သည် ခြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလဲခြင်းမပြုနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ရုပ်ဝါဒ၏တရားမဝင်မှားယွင်းချက်များကို စုပေါင်းမှတ်တမ်းတင်ရာတွင်၊ ဤအချက်တစ်ချက်တည်းကပင် လူသားတို့၏စိတ်ဓါတ်တစ်စစီပြောင်းလဲတိုးတက်လာခြင်းယူဆချက်ကို ပယ်ဖျက်ပစ်နိုင်ပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က၊ စိတ်သည်အီဗိုလူးရှင်းတစ်စတစ်စအလိုအလျောက်ပြောင်းလဲတိုးတက်လာခဲ့သည်ဟု အဆိုပြုကြသည်။ သို့သော်လည်း ထိုကမ္ဘာဦးလူသားတို့၏ ဉာဏ်စွန်းဉာဏ်စအဆင့် မည်သို့ရှိသည်ကို စမ်းသပ်၍ မရနိုင်ကြချေ။ သူတို့အဆိုဖြစ်သည့် အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်နှင့်ကိုက်ညီနိုင်သည့်အခြေအနေကိုလည်း ဖန်တီးနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ Nature မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာဖြစ်သူ ဟင်နရီဂီးသည်၊ သူကိုယ်တိုင် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီဖြစ်သော်လည်း၊ ထိုကဲ့သို့သော အဆိုပြုချက်သည် သိပ္ပံနည်းမကျကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပင် ဝန်ခံထားပေသည်။

ဥပမာ၊ လူသားများ၏အီဗိုလူးရှင်းသည် သွားလာလှုပ်ရှားပုံကိုယ်နေကိုယ်ထား၊ ဦးနှောက်အရွယ်၊ လက်နှင့်မျက်စိအကြားဆက်သွယ်မှု၊ စသည်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးမှုများကတွန်းအားပေးခြင်းကြောင့် မီးကိုအသုံးပြုတတ်လာခြင်း၊ လက်နက်ကိရိယာများကိုတီထွင်အသုံးပြုတတ်လာခြင်း၊ စကားပြောတတ်လာခြင်း စသည့်ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုရှိလာခဲ့သည်ဟု အဆိုပြုထားသည်။ သို့သော်လည်း၊ ထိုသို့သောဇာတ်လမ်းများသည် ဓမ္မဒိဋ္ဌာန်မကျပေ။ ၎င်းတို့ကို စမ်းသပ်မှုဘယ်သောအခါမှ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် သိပ္ပံနည်းမကျပေ။ ထိုအဆိုများသည် သိပ္ပံပညာတွင်အခြေခံခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ သူတို့၏ဩဇာအာဏာကိုအသုံးပြု၍ တင်သွင်းသတ်မှတ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုဇာတ်လမ်းများသည်၊ သိပ္ပံနည်းမကျသည်သာမက၊ ယုတ္တိလည်းမရှိပေ။ အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်ကြောင့် ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စများဖြစ်ပေါ်လာရင်း၊ လက်နက်ကိရိယာများကို တီထွင်အသုံးပြုတတ်လာပြီး၊ ထိုအစွမ်းအစများကဆက်လက်၍ ဉာဏ်ပညာဖွံ့ဖြိုးလာသည်ဟု အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က အတည်ပြုထားကြပေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့သောဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် နကိုက

တည်းက လူသား၏ပင်ကိုဉာဏ်စွမ်းရှိနေမှသာလျှင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဉာဏ်ပညာ စိတ်အစွမ်းနှင့် နည်းပညာတို့သည် အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်တွင် မည်သည့်အရာက ဦးစွာဖြစ်ပေါ်လာ သည်ကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိကြချေ။

Phillip Johnson
ဖီလစ် ဂျန်ဆန်

ဒါဝင်ဝါဒကိုအထိရောက်ဆုံးဝေဖန်နိုင်သည့် ဖီလစ်ဂျန်ဆန်က၊ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ အောက်ပါ အတိုင်း ရေးသားထားပေသည်။

စိတ်ထဲမှထွက်ပေါ်လာသော သီအိုရီသည် ထိုသီအိုရီကိုဖော် ထုတ်သည့် စိတ်ကို မှန်ကန်စွာရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ အမှန် တရားများကို တွေးထုတ်ခဲ့သည့် ကြီးကျယ်သည့် သိပ္ပံပညာ ရှင်တို့အကြောင်းကို လက်ခံနိုင်ရန် ထိုသူတို့၏စိတ်ကူးဉာဏ် သည် အထုံပါရမီဖြစ်သည်ဟု လက်ခံရပါမည်။ ထိုစိတ်ကူး ဉာဏ်ကို ထိုသူဖော်ထုတ်သောသီအိုရီဖြင့် ရှင်းပြရန်ကြိုးပမ်း ပါက၊ ထွက်ပေါက်မရှိသော မှန်(ကြေးမုံ)အခန်းတွင် ရောက် နေသကဲ့သို့သာ ဖြစ်နေလိမ့်မည်။^{၆၂}

ဒါဝင်ဝါဒီတို့က လူသားများ၏စိတ်ကူးစိတ် သန်းဉာဏ်အစွမ်းနှင့်စိတ်ကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် သူတို့စိစဉ်ရေးသားသောလူသမိုင်းသည်လည်း တရား မဝင်တော့ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏အချိန်အထိ ဆွေးနွေးခဲ့ သော အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ “သမိုင်း၏ အီဗိုလူး ရှင်း” အဆိုမှာ လုံးဝအဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့ပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုနှင့် ဖီလာဆန်ကျင်ဘက်အဖြစ်၊ လူသားတို့၏သမိုင်းတွင်၊ ရှေးဟောင်းခေတ်လူသားတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ထင်သည်ထက်ပိုမိုမြင့်မားသော နည်းပညာနှင့် ယဉ် ကျေးမှုများရှိခဲ့ကြကြောင်း သက်အထောက်အထားများဖြင့် ပြည့်နက်လျက်ရှိပေသည်။ ထိုယဉ် ကျေးမှုခေတ်များတွင် စုမာလူမျိုးတို့သည်လည်း တကဏ္ဍပါဝင်ခဲ့ပေသည်။ သူတို့ချန်ထားခဲ့ သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများက၊ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းထောင်သောင်းမှစုဆောင်းခဲ့သော ပညာများဖြစ်ကြောင်း သက်သေထုလျက်ရှိပေသည်။

စုမာလူမျိုးများ - တိုးတက်သောယဉ်ကျေးမှုခေတ် The Sumerians: An Advanced Civilization

မယ်ဆိုပိုတေးမီယား ဆိုသည်မှာ ဂရိဘာသာစကားဖြင့် “မြစ်များအကြား”ဟု အဓိ ပြုယ်ပေါက်၏။ ဤဒေသသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မြေဩဇာအကောင်းဆုံးဒေသတစ်ခုဖြစ်သဖြင့် ကြီးကျယ်သည့် ယဉ်ကျေးမှုခေတ်များပေါ်ထွန်းရာဒေသဖြစ်ပေသည်။

မယ်ဆိုပိုတေးမီယာဒေသ၏တောင်ပိုင်း ယနေ့ကူဝိတ်နိုင်ငံနှင့်ဆူဒန်အရှေ့ပိုင်း နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းဒေသတွင်၊ ထိုပတ်ဝန်းကျင်မှလူမျိုးများနှင့် စကားမတူသောလူမျိုးတစ်စုပေါ်ပေါက် ခဲ့၍၊ မြို့ပြများတည်ဆောက်ကာ ဥပဒေစိုးမိုးသောဘုရင်စနစ်ကို တည်ထောင်ခဲ့ကြလေသည်။ သူတို့သည် စာပေကိုလည်း တီထွင်ကြသည်။ ဤလူမျိုးကို စုမာလူမျိုးဟုခေါ်တွင်ကြသည်။ စု မာလူမျိုးများသည် ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၀၀၀ မှစတင်၍ ကြီးကျယ်သည့်မြို့ပြများကို တည် ဆောက်ကာ ပတ်ဝန်းကျင်နယ်မြေများမှ လူအမြောက်အမြားကို ဩဇာလွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့ကြ သည်။^{၆၃}

နောင်တွင်၊ စုမာတို့ကို အက္ကာဒီလူမျိုးတို့က တိုက်ခိုက်အောင်နိုင်ခဲ့သဖြင့်၊ အက္ကာဒီ လူမျိုးတို့၏ လက်အောက်သို့ရောက်သွားကြသည်။ သို့သော်လည်း၊ အက္ကာဒီလူမျိုးတို့က စုမာ

တို့၏ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာအယူဝါဒ၊ အနုပညာ၊ ဥပဒေပညာ၊ နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ပုံစနစ်နှင့် စာပေများကို အမွေခံ၍ မယ်ဆိုပိုတေးမီယာရပ်ဝှမ်းဒေသတွင် ယွင်ကယဉ်ကျေးမှုခေတ်ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြပေသည်။

ဘီစီ သက္ကရာဇ် ၃၀၀၀-ခုနှစ်လောက်မှစတင်၍၊ စူမာရီယံလူမျိုးများသည်၊ ကြီးကျယ်သောမြို့ပြများကို တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ကျယ်ဝန်းသောနယ်မြေများကို သူတို့၏အုပ်ချုပ်ရေးဩဇာအောက်သို့ သွတ်သွင်းနိုင်ခဲ့ကြ၏။

သူတို့၏ခေတ်ကာလတွင်၊ စူမာလူမျိုးတို့သည် နည်းပညာအမျိုးမျိုးမှ အနုပညာအထိ၊ ဥပဒေရေးရာမှစာပေပိုင်းအထိ သိသာထင်ရှား၍ အရေးပါသော တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို စွမ်းဆောင်ခဲ့ကြပေသည်။ အခြေခိုင်သောကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့်စီးပွားရေးအင်အားကောင်း ရှိကြ၏။ ကြေးညိုလုပ်ငန်း၊ ဘီးတပ်ယာဉ်များ၊ ရွက်လှေများ၊ မော်ကွန်းဝင်အဆောက်အအုံများနှင့် ကျောက်တိုင်များသည် သူတို့၏မြန်ဆန်သောဖွံ့ဖြိုးမှုကိုပြဆိုသော ယနေ့တိုင်ကျန်ရစ်နေသေးသည့် အထောက်အထားများဖြစ်ပေသည်။ ထို့ထက်မက၊ စူမာလူမျိုးတို့သည်၊ ယနေ့အချိန်အထိ မတွေ့ရတော့သည့် လက်နက်ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များလည်း ရှိခဲ့ကြောင်း သိရပေသည်။ မယ်ဆိုပိုတေးမီယာမြို့များ၏ နိုင်ငံခြားထုတ်ကုန်တစ်ခုဖြစ်သော အရောင်ဆိုးသိုးမွေးထည်သည် အရေးကြီးသည့်လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။^{၆၄}

စူမာလူမျိုးတို့တွင် တိုးတက်သောလူမှုရေးအဆောက်အအုံလည်း ရှိခဲ့ပေသည်။ သူတို့၏နိုင်ငံသည်၊ သာသနာ့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော ဘုရင်အုပ်စိုးသောစနစ်ဖြစ်သည်။ ဘုရင်သည် များစွာသော မှူးမတ်အရာရှိအရာခံအမှုထမ်းများဖြင့် တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်သည်။ သီးနှံရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင် ထိုအမှုထမ်းများသည်၊ တောင်သူလယ်သမားများထံသို့သွားရောက်၍၊ လယ်ယာမြေများကို စစ်ဆေးခြင်း၊ အခွန်ကောက်ခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ မြို့ရွာရှိကရေစီစနစ်သည် စူမာအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်၏ အဓိကယန္တရားဖြစ်ပေသည်။ မြို့ရွာရပ်ကွက်တိုင်းတွင်၊ ဘုန်းတော်ကြီးများက ပြည်သူတို့၏ စားဝတ်နေရေးလုံလောက်မှုကို စစ်ဆေးစီမံ

ကွပ်ကဲ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးများဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို မှတ်တမ်းတင်၍ ကျောက်စာထွင်းမော်ကွန်းတင်ထားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်အလျင် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်တွင် ပေါက်ဖွားနေထိုင်ခဲ့ကြသည့်စူမာလူမျိုးတို့၏လူမှုဆက်ဆံရေး၊ အနုပညာ၊ သိပ္ပံပညာနှင့်စီးပွားရေးကဏ္ဍပိုင်းတို့သည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုဖြစ်သည့် လူသားများသည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းခေတ်မှစ၍ တဖြေးဖြေးချင်းတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့သည်ဟူသောပုံစံနှင့် တခြားစီကွဲပြားလျက်ရှိပေသည်။ စူမာလူမျိုးတို့သည်ထောင်ခဲ့သော ကြီးကျယ်သည့်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်သည် သူတို့၏ခေတ်အရ အလွန်အမင်းတိုးတက်နေသည်သာမက၊ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်ရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းအမြောက်အမြားနှင့်နှိုင်းယှဉ်လိုက်ပါက များစွာပိုမိုတိုးတက်ခဲ့ပေသည်။ ဤကဲ့သို့သော ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်ကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုဖြစ်သည့်၊ ထိုခေတ်ကာလပိုင်းတွင် လူသားတို့သည် မျောက်ဝံတစ်ပိုင်းသာရှိသေး၍ စကားမပြောတတ်သေးသဖြင့် အသံဟိန်းကြီးများဖြင့်သာ အော်၍ဆက်သွယ်ကြပြီး မကြာသေးမီကာလကမှ စတင်ယဉ်ကျေးလာကြကာ တိရစ္ဆာန်များကို မွေးမြူတတ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်စားသောက်တတ်လာကြခြင်း ဟူသည့်အဆိုများဖြင့် ရှင်းပြနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ အမှန်စင်စစ် လူသားများသည် အစဉ်အမြဲလူသားများသာဖြစ်ခဲ့ကြသဖြင့်၊ သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် ဉာဏ်ပညာအစွမ်းအစရှိခြင်းနှင့် ရသအစုံစုံကိုသိတတ်ခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံလာခဲ့ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ မကြာခဏဖြန့်ဝေလေ့ရှိသည့် မျောက်ဝံတစ်ဝက်လူရိုင်းများသည် ဂူအတွင်း၌ မီးပုံဘေးတွင်ဝိုင်းထိုင်နေရင်း ကြမ်းတမ်းသည့်ကျောက်ဖြင့်လုပ်သည့် လက်နက်ကိရိယာများကို ပြုလုပ်နေကြသည့် ပန်းချီပုံကားချပ်များသည်၊ စိတ်ကူးယဉ်ဒဏ္ဍာရီသာဖြစ်ပြီး၊ သမိုင်း၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာနှင့် သိပ္ပံပညာသက်သေသာဓကများနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိ၏။

စူမာလူမျိုးတို့၏ သိပ္ပံပညာ

Sumerian Science

စူမာလူမျိုးတို့သည် ကိန်းဂဏန်းရေတွက်ခြင်းစနစ် သီးခြားရှိကြ၏။ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့အသုံးပြုသည့် ဒဿမ(ဂဏန်း ဆယ်လုံး- decimal)စနစ်အစား၊ သူတို့အသုံးပြုသောစနစ်သည် ဂဏန်းအလုံး ၆၀-ပါသောစနစ် (sexagesimal) ကိုအသုံးပြုကြသည်။ ဤစနစ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်တွင်လည်း အချို့အပိုင်းတွင် ဆက်လက်အသုံးပြုနေဆဲဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာ၊ တစ်နာရီ တွင် ၆၀-မိနစ်၊ တစ်မိနစ်တွင် ၆၀-စက္ကန့်ရှိ၍ စက်ဝိုင်းပတ်လည်တွင် ၃၆၀-ဒီဂရီရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဂျီဩမေတြီနှင့်အက္ခရာသင်္ချာပုံသေနည်းများကို ပထမဦးဆုံး တီထွင်ခဲ့ကြသော စူမာလူမျိုးတို့ကို သင်္ချာဘာသာရပ်၏ဖခင်များဟု အသိအမှတ်ပြုကြပေသည်။

ဤမျှမကသေးချေ။ စူမာလူမျိုးတို့သည် နက္ခတ္တဗေဒတွင် အလွန်တိုးတက်ခဲ့ကြပေသည်။ သူတို့၏ တစ်နှစ်တာအချိန်၊ တစ်လတာအချိန်နှင့် တစ်နေ့တာအချိန်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ယနေ့လက်ရှိတွက်ချက်မှုနှင့် အင်မတန်နီးစပ်ပေသည်။ စူမာပြက္ခဒိန်တွင် တစ်နှစ်လျှင် ၁၂ လ ရှိ၍၊ နောင်ရေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးများ၊ ဂရိလူမျိုးများနှင့် အခြားဆီမိုက်နွယ်ဝင်လူမျိုးလူ့အဖွဲ့အစည်းတို့က ဆက်လက်အသုံးပြုကြလေသည်။ ဤပြက္ခဒိန်အရ တစ်နှစ်တာကာလတွင် နှစ်ရာသီပါဝင်သည်။ နွေရာသီသည် နွေဦးမရွေ့ဝိထိချိန်(မတ်လ ၂၁)မှစတင်၍၊ ဆောင်းရာသီမှာ ဆောင်းဦးမရွေ့ဝိထိချိန်(စက်တင်ဘာလ ၂၂)မှစတင်သည်။

စူမာလူမျိုးများသည် မိုးကောင်းကင်ကို “ဇစ်ဂူရတ်” ဟုခေါ်သော မျှော်စင်မှ လေ့လာကြသည်။^{၆၅} သူတို့၏မှတ်တမ်းများအရ၊ နေကြတ်ချိန်နှင့် လငပုတ်ဖမ်းချိန်များကို တိကျစွာတွက်ချက်ခန့်မှန်းနိုင်ကြကြောင်းသိရှိရပေသည်။ စူမာလူမျိုးတို့သည် သူတို့၏တွေ့ရှိချက်များကို မှတ်သားထားနိုင်ရန် ကြယ်တာရာစုအမြောက်အမြားခွဲခြား၍ ကားချပ်များတွင် မှတ်သားပြုစုထားကြပေသည်။ ကြယ်တာရာများအပြင် ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်၊ သောကြာဂြိုဟ်၊ အင်္ဂါဂြိုဟ်၊

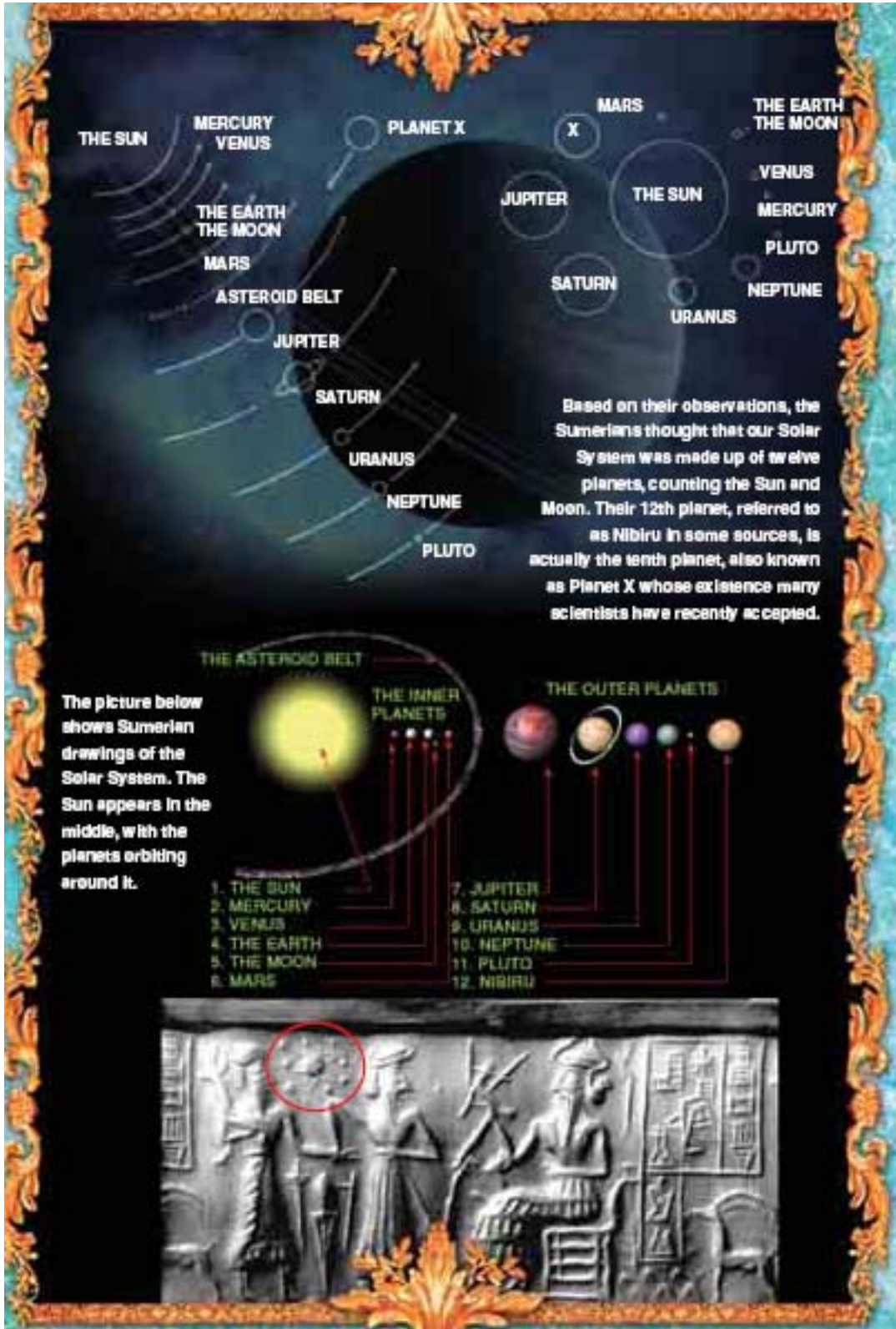
ကြာသပတေးဂြိုဟ်နှင့် စနေဂြိုဟ်တို့၏ ရွေ့လျားပုံများကိုလည်း လေ့လာမှတ်သားထားခဲ့ကြ၏။ စူမာလူမျိုးတို့ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ကတွက်ချက်ခဲ့သောအချက်အလက်များကို ခေတ်သစ်ဂြိုဟ်တုအာကာသယာဉ်များက အတည်ပြုသည့်ပုံများကို ကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်သို့ပို့လာခဲ့လေပြီ။

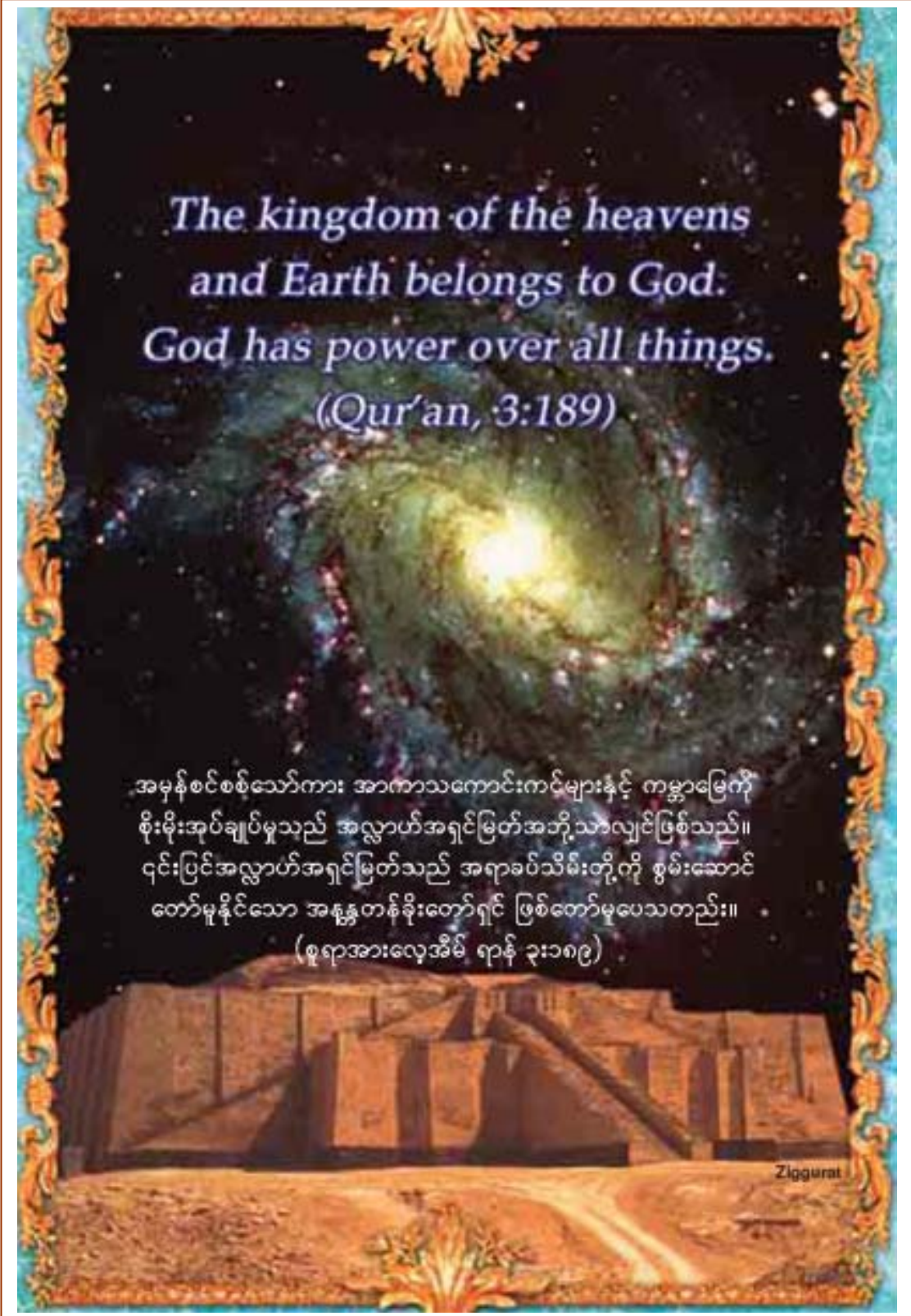
ဤအချက်များက သမိုင်း၏အီဗိုလူးရှင်းအဆိုနှင့် လုံးလုံးလျားလျားဆန့်ကျင်နေသည်မှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိနိုင်တော့ပေ။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀-က တွေ့ရှိမှတ်သားထားချက်များကို အင်မတန်ကြီးမားသည့်အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းများ၊ ကွန်ပြူတာများနှင့် နည်းပညာမျိုးစုံတို့ဖြင့် ပြန်လည်ရှာဖွေနေကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီများသည် သူတို့၏ကြိုတင်မှန်းဆမှုများကို အသာဖယ်ထား၍ သိပ္ပံနည်းကျကျ သမိုင်းအထောက်အထားများအတိုင်း ဆောင်ရွက်သင့်ပေသည်။ ဒါဝင်ဝါဒီတို့အဆိုပြုထားသည့် လူသားသည်ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းဘဝမှတစ်ဆင့်စီ တိုးတက်ဖွံ့လာခဲ့သည်ဟူသောအတွေးအခေါ်မှားယွင်းနေကြောင်း အမှန်တရားက ဖော်ထုတ်ပယ်ဖျက်လျက်ရှိ၏။ ယဉ်ကျေးမှုများကိုတည်ထောင်ခဲ့သူများ၊ တေးဂီတဖွံ့ဆိုသီကုံးခဲ့သူများ၊ အနုပညာ ပစ္စည်းများတီထွင်ထုတ်လုပ်သူများ၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောအဆောက်အအုံများကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သူများ၊ အာကာသကို စူးစမ်းလေ့လာခဲ့သူများ၊ သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာအမျိုးမျိုး ကိုတီထွင်ဖော်ထုတ်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည့်လူသားတို့၏သမိုင်းကို အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်အတိုင်း ရှင်းပြရန်အတွေးအခေါ်မျိုးစုံအတွင်း၌ ကိန်းအောင်းနေပေသည်။ မှန်ကန်စစ်မှန်သောသိပ္ပံပညာရှင်တို့၏ ချဉ်းကပ်နည်းမှာ၊ လက်တွေ့စမ်းသပ်မှုမှရရှိသောအဖြေ၊ အချိန်ယူစောင့်ကြည့် မှတ်သားခြင်းဖြင့် ရရှိသောတွေ့ရှိချက်များ စသည်တို့အပေါ်သာမူတည်ရပေမည်။ အတွေးအခေါ်ကို အခြေခံခြင်းမဖြစ်သင့်ပေ။

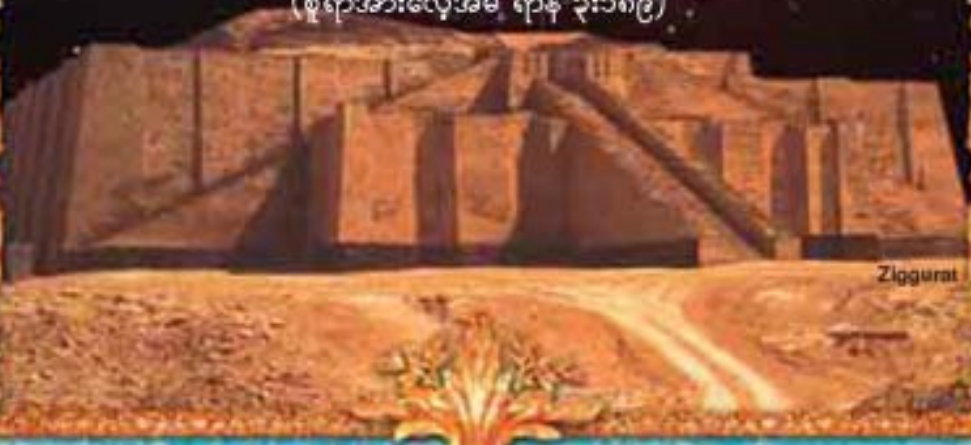
စူမာရ်လူမျိုးတို့သည် ၁၂လရာသီပါသောပြက္ခဒိန်ကိုအသုံးပြုကြသည်။ ကြယ်တာရာစုများ၏ မြေပုံကို ရေးဆွဲခဲ့ကြသည့်အပြင်၊ ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်၊ သောကြာဂြိုဟ်နှင့်ကြသပတေးဂြိုဟ်တို့၏ ရွှေ့လျားမှုများကို မှတ် သားခဲ့ကြ၏။ ထိုတွက်ချက်မှုများမည်မျှမှန်ကန်တိကျသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်ကွန်ပျူတာဖြင့် တွက် ချက်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် အတည်ပြုထားပေသည်။

*The kingdom of the heavens
and Earth belongs to God.
God has power over all things.
(Qur'an, 3:189)*

အမှန်စင်စစ်သော်ကား အာကာသကောင်းကင်များနှင့် ကမ္ဘာမြေကို
စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အဘို့သာလျှင်ဖြစ်သည်။
၎င်းပြင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်
တော်မူနိုင်သော အန္တတန်ခိုးတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။
(စူရာအာလေအိမ် ရာန် ၃:၁၈၉)

နိမ်ရူဒ် မှန်ဘီလူး

The Nimrud Lens

၁၈၅၀-ခုနှစ်တွင် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင် ဆာဂျွန်လေယာဒ်၏ တွေ့ရှိချက်က မည်သူက မှန်ဘီလူးပထမဆုံးအသုံးပြုသူဖြစ်သနည်း ဟူသောမေးခွန်းထွက်လာစေသည်။ ယနေ့အီရက်နိုင်ငံတွင် သုတေသနတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းအမြောက်အမြားပြုလုပ်ရာတွင် လေယာဒ်က နှစ်ပေါင်း ၃၀၀၀ အထိဟောင်းနွမ်းပြုဖြစ်သော မှန်ဘီလူးတစ်ခုကို တွေ့ရှိခဲ့၏။ ယူအချိန် ဗြိတိသျှပြတိုက်တွင် ပြသထားသောထိုမှန်ဘီလူးသည် ယနေ့အထိသိရသလောက် လူသားများ ပထမဦးဆုံးအသုံးပြုသော အာဆီရိယံလူမျိုးများ၏ခေတ်မှ မှန်ဘီလူးဖြစ်ပေသည်။ ရောမမြို့ တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ ဂျီအိုဝ်နီ ပက်တီနာတို့က ယင်းကျောက်သလင်းမှန်ဘီလူးသည် သိပ္ပံပညာသမိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုအမြင်ကျယ်စေသော တွေ့ရှိချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ဤတွေ့ရှိချက်က အာဆီရိယံလူမျိုးများ နက္ခတ္တဗေဒနှင့်ပတ်သက်၍ သောကြာဂြိုဟ်နှင့်၎င်းကိုပတ်လျက်ရှိသော စက်ဝိုင်းကို တွေ့ရှိခဲ့ကြခြင်းအကြောင်းရင်းကို ရှင်းပြသောအချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။^{၆၆}

နှစ်ပေါင်း ၃၀၀၀-ခန့် ဟောင်းနွမ်းပြုဖြစ်သော မှန်ဘီလူးနှင့်တူသည့် အပိုင်းအစများသည် “သိပ္ပံပညာသမိုင်းကို တစ်ကျော့ပြန်လည်ရေးသား” စေမည့် အရေးပါသောတွေ့ရှိချက်ဖြစ်ပေသည်။ လူသားများသည် လူသားအဖြစ် ကမ္ဘာပေါ်သို့ရောက်ရှိလာကတည်းက တစ်ခေတ်နှင့်တစ်ခေတ် ခြားနားမှုမရှိသော အသိဉာဏ်နှင့်စိတ်၊ အစွမ်းအစရသများကို ပိုင်ဆိုင်ကြကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိ၏။

ဤမှန်ဘီလူးကို အဘယ်သို့အသုံးပြုခဲ့ကြသနည်း။ ဤမေးခွန်းမှာ ဆက်လက်၍ ငြင်းခုံကြမည့်မေးခွန်းဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ရှေးလွန်လေပြီးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့အဆိုပြုသလို-လူရိုင်းဘဝအဖြစ် မနေခဲ့ကြကြောင်းကို ထင်ရှားစေပေသည်။ ရှေးလွန်လေပြီးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည် သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာမျိုးစုံကိုအသုံးပြု၍ နက်နဲခိုင်မြဲသောယဉ်ကျေးမှုခေတ်ကိုတည်ဆောက်ကာ တိုးတက်သည့်လူနေမှုဘဝပုံစံဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်တွင် ၎င်းတို့နှင့်ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအချက်များမှာ အကန့်အသတ်ဖြင့်အနည်းအကျဉ်းသာလျှင် ကျန်ရစ်၏။ သို့သော်လည်း လွန်လေပြီးသော မည်သည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းကမှ လက်တွေ့အားဖြင့် အီဗိုလူးရှင်းတစ်စတစ်စတိုးတက်ပြောင်းလဲ

မူဖြစ်စဉ်အတိုင်း နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ကြကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့လက်တွေ့သိရှိကြ ရပေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်များကိုလည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေကို လည်းကောင်း၊ တိကျမှန်ကန်စွာ ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့ပေသည်။ ဧကန်မလွဲ ဤ သည်၌ ‘မုအ်မင်န်’သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အဖို့ (ကြီးကျယ်လှစွာသော)သက် သေသည် အမှန်ပင် ရှိချေသတည်း။ (စူရာအလ်အန်ကဘူတ် ၂၉:၄၄)

ဘက်ဒက်ဘက်ထရီ

The Baghdad Battery

၁၉၃၈ခုနှစ်တွင်၊ ဂျာမန်လူမျိုး ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်ဝိလ်ဟင်မ်ကိုနစ်က ပန်းအိုးနှင့်တူသည့် မြေအိုးတစ်လုံးကို တွေ့ရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုအိုးကို “ဘက်ဒက်ဘက်ထရီ” ဟုမှည့်ခေါ်သည်။ သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ ရှိပြီဖြစ်သော ထိုအိုးကို ဘက်ထရီအိုးအဖြစ်အ သုံးပြုကြောင်း မည်သို့အတည်ပြုကြသနည်း။ အကယ်၍ ၎င်းအိုးသည် ဘက်ထရီအိုးဖြစ်ပါက၊ လွန်လေပြီးသော ရှေးဟောင်းလူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းခေတ်တွင် နေခဲ့ကြပြီး နောင်သောအခါမှ တဖြေးဖြေး ပြောင်းလဲတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ကြသည်ဟူသော သီအိုရီကို အပြီး အပိုင်း ပယ်ဖျက်ပစ်ရပေတော့မည်။ စမ်းသပ်ချက်အရလည်း အမှန်တကယ်ပင် ထိုအိုးသည် ဘက်ထရီအိုးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပေသည်။ ယင်းမြေအိုးသည် အဝ၌ ကတ္တရာစေးနှင့်အလုံပိတ် ထားသောအဆိုတစ်ခုရှိ၍ ကြေးနီပြွန်တစ်ချောင်းပါဝင်သည်။ မြေအိုး၏အောက်ခြေတွင် လည်း ကြေးနီပြွန်တစ်ခုခံထားသည်။ ကတ္တရာစေးအဆို၌ သံချောင်းတစ်ချောင်းပါရှိ၍ ထိုသံချောင်း ကို ကြေးနီပြွန်အတွင်းသို့လျှိုသွင်းထားသော်လည်း ကြေးနီကိုမူ မထိပေ။

ထိုအိုးကို လျှပ်စစ်ကူးအရည်တစ်မျိုးမျိုးဖြည့်လိုက်သောအခါ၊ ထိုအိုးသည် လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်သော ဘက်ထရီအိုးတစ်လုံးဖြစ်လာပေသည်။ ဤအချင်းအရာကို လျှပ်စစ်ဓါတုဓါတ်ပြုခြင်းဟုခေါ်၍၊ ယူဇေတ်မှ ဘက်ထရီအိုးများနှင့် အတူတူဖြစ်ပေသည်။ လက်တွေ့စမ်းသပ်ချက်တွင်၊ ဘက်ဒက်ဘက်ထရီအိုးပုံစံကို ပြန်လည်ပြုလုပ်ကြည့်ရာ၊ ၁.၅ ဗို့အားမှ ၂ ဗို့အားအထိ လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

သက်တန်းနှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ရှိပြီဖြစ်သော “ဘက်ဒက်ဘက်ထရီ”။ ဤပစ္စည်းကို သုတေသနပြုရာ၊ လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်သည့် ဘက်ထရီအိုးအဖြစ်အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း သိရှိရ၏။

ဤတွေ့ရှိချက်မှ အလွန်အရေးကြီးသောမေးခွန်းတစ်ခု ပေါ်လာ၏။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀-က လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်သည့် ဘက်ထရီအိုး ဘာအတွက်အသုံးပြုသနည်း။ ဘက်ထရီအိုးရှိလျှင်၊ ဘက်ထရီအိုးမှရရှိသောလျှပ်စစ်ဓါတ်အားကို အသုံးပြုသည့်စက်ပစ္စည်းများလည်း ရှိရမည်သာဖြစ်၏။ ဤအချက်သည်၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ ကလူတို့သည်

တိုးတက်သော နည်းပညာများရှိကြ၍၊ သူတို့၏လူနေမှုစနစ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ယွင်ကထင်ခဲ့သည် ထက် မြင့်မားကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

**မာယံလူမျိုးများ - လူ့သမိုင်းအိဗိုလူးရှင်းကို ပယ်ဖျက်သော
နောက်ထပ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်တစ်ခေတ်**

**The Mayans: Another Civilization That Refutes the Idea of the
Evolution of History**

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ စာပေအားလုံးတွင်၊ အချက်တစ်ချက်၌ တူညီကြပေသည်။ သူတို့အားလုံးသည် သက်ရှိသတ္တဝါတို့၏စီမံခန့်ခွဲရာသို့မဟုတ် အမူအကျင့်ကြံအင်လက္ခဏာများ အဘယ့်ကြောင့် တစ်စတစ်ပြောင်းလဲဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ကြခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းများအတွက် စာမျက်နှာ နေရာအမြောက်အမြားပေးထားကြပေသည်။ ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ၊ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ အိပ်မက်စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းအားလုံးကို သိပ္ပံနည်းကျသည်ဟု အဆိုပြုကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။ အမှန်စင်စစ် ဒါဝင်ဝါဒီတို့၏ဇာတ်လမ်းသည် နတ်သမီးပုံပြင်များ ထက်မပိုချေ။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်၊ သူတို့စိတ်ကူးပေါက်သော ဇာတ်လမ်းအားလုံးကို သိပ္ပံနည်းကျကျ သက်သေအထောက်အထားရှိသည်ဟု အဆိုပြုကြသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ပြောသည့်အထောက်အထားများသည်၊ သိပ္ပံပညာအရ မည်သည့်တန်ဖိုးမျှ မရှိပေ။ အိဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်အတွက် ခိုင်လုံသည့်အထောက်အထားတစ်ခုမျှလည်း မရှိချေ။

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့မကြာခဏဖော်ပြလေ့ရှိသောဇာတ်လမ်းမှာ၊ မျောက်ဝံကဲ့သို့သောသတ္တဝါတို့သည် လူသားများအဖြစ်ပြောင်းလဲလာပြီး ထိုကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများသည် လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့်ပြည့်စုံသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် အုပ်ဖွဲ့နေထိုင်တတ်လာကြသည် ဟူသောဇာတ်လမ်းဖြစ်ပေသည်။ သိပ္ပံနည်းကျသောအထောက်အထားမရှိလင့်ကစား၊ သူတို့အဆိုကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများသည်၊ တည့်တည့်မတ်မတ်လည်းမဟုတ် လေးဘက်ကုန်းလည်းမဟုတ်သော ကုန်းကွေ့အနေအထားဖြင့် လမ်းလျှောက်နေသည့်ပုံ၊ စကားမပြောတတ်သေးဘဲအသံဟိန်းကြီးများဖြင့်သာ ဆက်သွယ်ကြပုံ၊ သူတို့၏ “ဂူအောင်းမိသားစု”များဖြင့် လမ်းလျှောက်နေပုံ၊ ကျောက်ဖြင့်ပြုလုပ်သည့် လက်နက်အကြမ်းများဖြင့် အကောင်လိုက်တောလိုက်နေပုံ၊ စသည်တို့မှာ သူတို့စီစဉ်သည့် အကျော်ကြားဆုံး ဇာတ်လမ်းများဖြစ်ပေသည်။

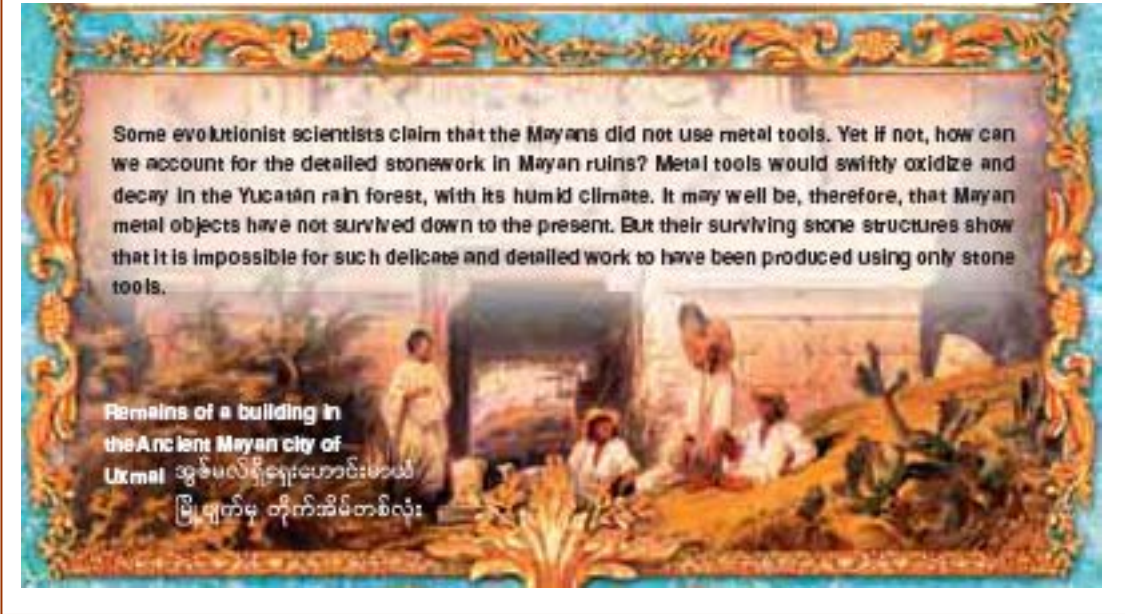
ဤအစီအစဉ်များတွင် လူတို့အား စဉ်းစားဆင်ခြင်ရင်း ယုံကြည်ကြရန်လည်း ဖိတ်ခေါ်ထားကြပေသည်။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် ထိုသို့သောဇာတ်လမ်းများဖြင့် လူတို့ကိုအယုံသွင်းရာတွင် မည်သည့်သိပ္ပံနည်းကျ အထောက်အထားများမရှိသော်လည်း၊ စာရေးသူ၏တင်ကူးမှန်းဆချက်ပေါ်အခြေခံ၍ စကားကြွယ်ကြွယ်ဖြင့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဇာတ်လမ်းဆင်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် ဤဇာတ်လမ်းများကို ပညာရှင်တို့၏စာပေများနှင့်တန်းတူထားကြသော်လည်း၊ စိတ်စနောင့်စနင်းမဖြစ်ကြချေ။ သူတို့တင်ပြသောဇာတ်လမ်းများသည် မှားယွင်းသောလက္ခဏာဝိသေသများနှင့်ပြည့်စုံနေသည်ကိုသိလျက်နှင့် သိပ္ပံနည်းကျမှန်ကန်သည်ဟု အဆိုပြုရန်လည်းမရှက်ကြပေ။ သို့သော်လည်း အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုများသည်၊ သိပ္ပံအထောက်အထားများမဟုတ်ဘဲ၊ ထင်ကြေးမှန်းဆချက်များသာဖြစ်ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ လူသားများသည် မျောက်ဝံကဲ့သို့သောသတ္တဝါများမှဆင်းသက်လာခဲ့သည့် သိပ္ပံအထောက်အထားမရှိသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ထိုနည်းတူ၊ လူသားတို့သည် ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းဘဝမှ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောလူ့အဖွဲ့အစည်းသို့ တစ်စစပြောင်းလဲလာခဲ့သည် ဟူသောအချက်ကို၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းဆိုင်ရာနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာအထောက်အထားများက ညွှန်ပြ

ထောက်ပြခြင်းမရှိချေ။ လူသားတို့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် စတင်အသက်ထင်ရှားပေါက်ဖွားကတည်းက လူသားများသာဖြစ်ကြ၍၊ သမိုင်းတွင် ခေတ်အဆက်ဆက်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်အမြောက်အမြားတွင်၊ ယဉ်ကျေးမှုများတီထွင်ဖန်တီးခဲ့ကြပေသည်။ ထိုယဉ်ကျေးမှုခေတ်များအနက် မာယံလူမျိုးတို့ချန်ထားခဲ့သော လက်ရာခြေရာများသည်လည်း ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့အား အံ့အားသင့်စေလျက်ရှိပေသည်။

သမိုင်းမှတ်တမ်းများအရ အဝတ်ဖြူဝတ်ထားသော အရပ်မြင့်မြင့် လူတစ်ယောက် ဤဒေသသို့ရောက်လာခဲ့ပြီး ရပ်ရွာသားများနှင့်အတူ နေထိုင်သည်ဟု သိရှိရပေသည်။ ကျောက်စာမှတ်တမ်းများတွင် တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသွင်ကိုကိုးကွယ်သည့်ယုံကြည်ချက် အချိန်အတန်ကြာသည်အထိ ပြန့်ပွားခဲ့၍ သိပ္ပံပညာနှင့်အနုပညာပိုင်းတွင် တိုးတက်မှုရှိခဲ့၏။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီသိပ္ပံပညာရှင်အချို့က မာယံလူမျိုးများသည် သတ္တုဖြင့်ပြုလုပ်သောလက်နက်ကိရိယာအသုံးအဆောင်မရှိဟု တင်ပြကြသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် မာယံအဆောက်အအုံဟောင်းများတွင် ကျန်ရစ်နေသည့် ကျောက်သားလုပ်ငန်းများကို မည်သို့ရှင်းပြပါမည်နည်း။ သတ္တုကိရိယာတန်ဆာပလာများသည် ယူကာတန်မိုးသစ်တော၏စိုထိုင်းသောဥတုရာသီ၏ဒဏ်ကြောင့် လျင်မြန်စွာသံချေးတက်၍ဆွေးမြေ့သွားမည်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မာယံလူမျိုးတို့၏ သတ္တုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာပစ္စည်းများ ကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ်အထိ မကျန်ရစ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့၏အနုစိတ်သောကျောက်အဆောက်အအုံများမှလက်ရာများသည် ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများဖြင့်သာ ပြုလုပ်ရန်မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြလျက်ရှိ၏။

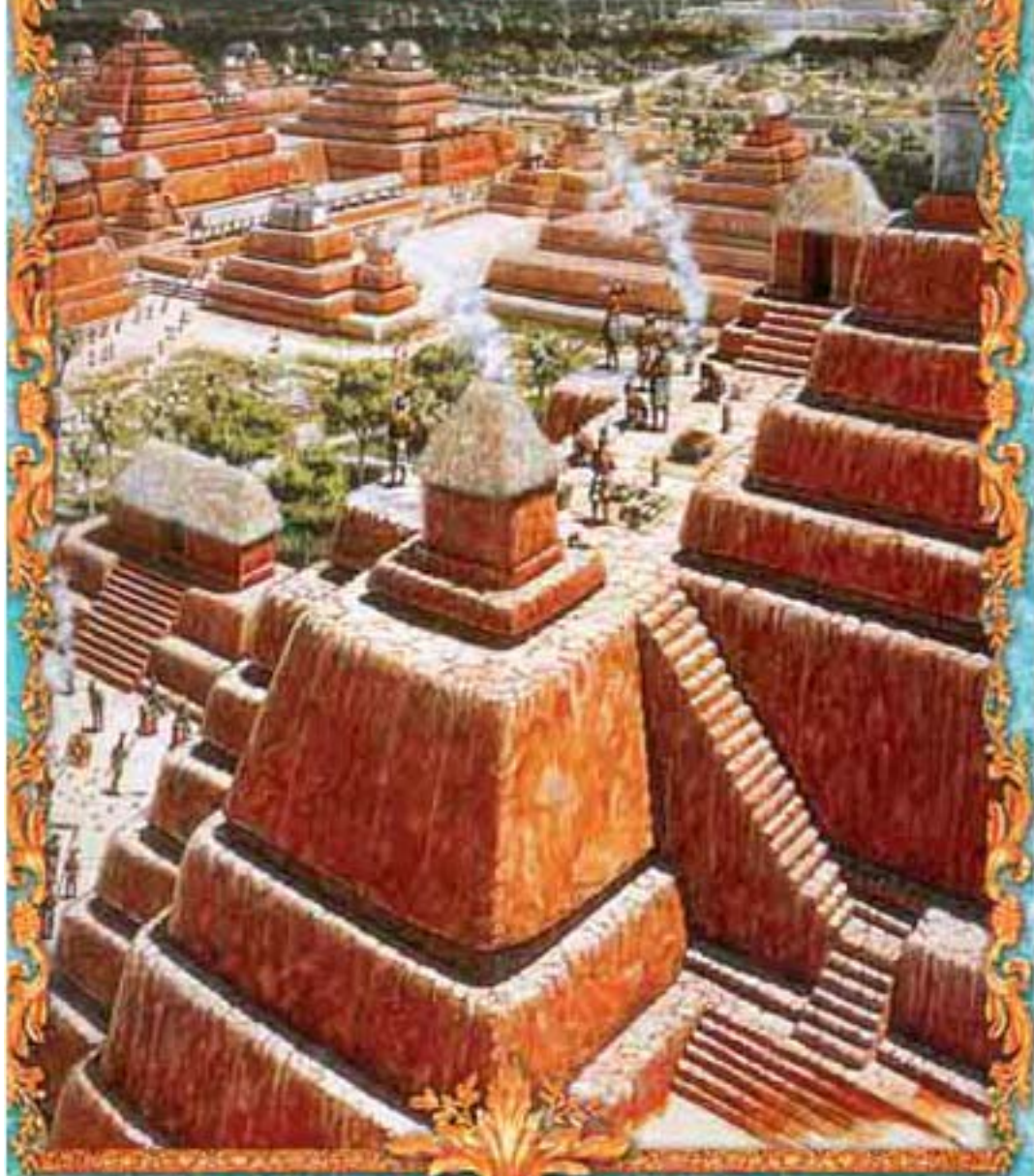

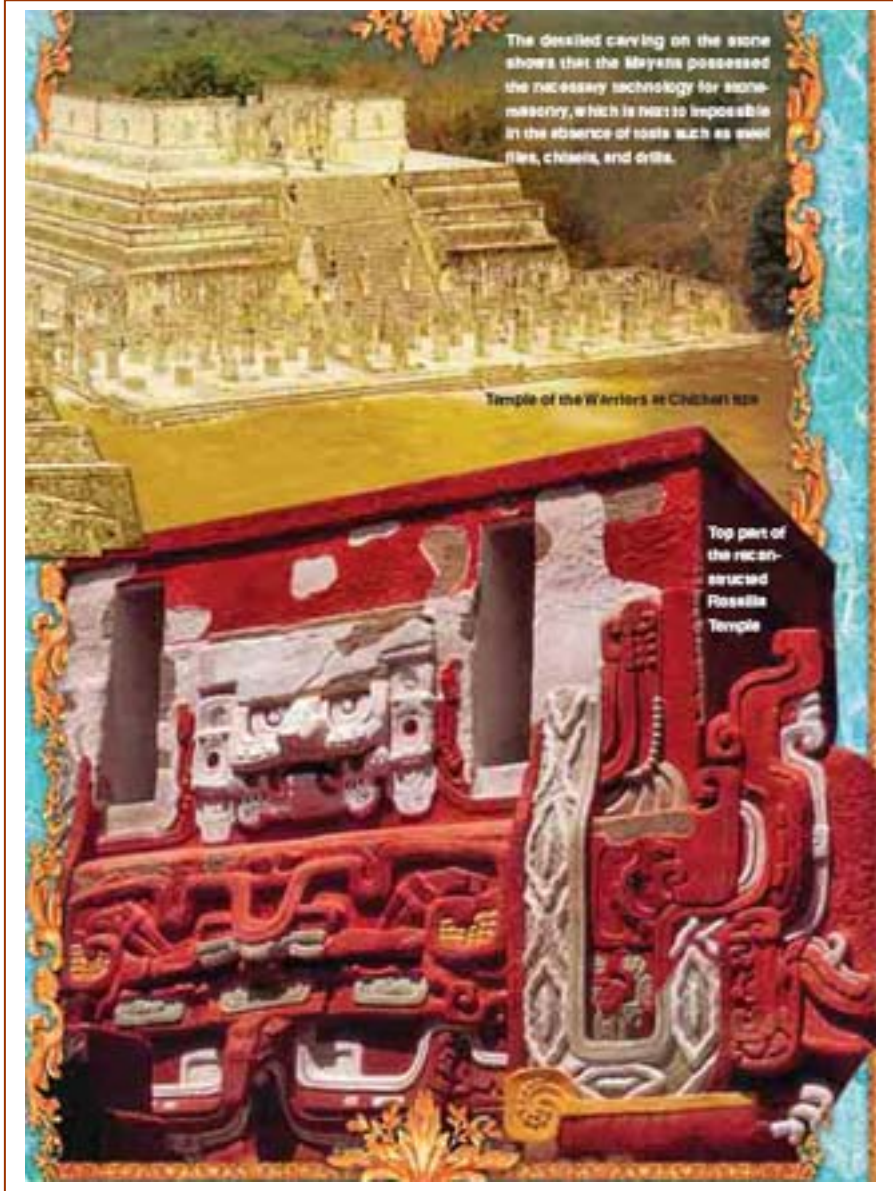
၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာမြေဝယ် လှည့်လည်သွားလာခြင်းမပြုခဲ့ကြလေ
 သလော။ သို့လှည့်လည်သွားလာကြလျှင်၊ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏
 အလျင်ရှိခဲ့ကြသောရှေးလူဟောင်းတို့၏ နောက်ဆုံးအကျိုးသည်
 မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်ခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်ကြပေမည်။

ဥာတီမာစတာနိုင်ငံ၊ ဆဲလ် မိနာဒိုမြို့မှ
 ရှေးဟောင်းမာလံမြို့ကြီးတို့ ပြန်လည်မွန်းမံထားပုံ
 El Mirador, Guatemala
 Reconstruction of
 a preclassic Mayan city

ထိုရှေးလူဟောင်းတို့သည် ၎င်းတို့ထက် ခွန်အားဗလ ကြီးမား
တောင့်တင်းသူများဖြစ်ခဲ့ကြသည့်ပြင် ၎င်းတို့သည် မြေကိုဤသူ
များစည်ပင်သာယာအောင်ပြုလုပ်ကြသည်ထက် အလွန်များပြား
စွာ ပိုမိုထွန်ယက်စိုက်ပျိုး၍ စည်ပင်သာယာအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြ
ကုန်၏။ (စုရာ အရ်ရူးမ် ၃၈:၉)

မာယံလူမျိုးများသည်၊ သင်္ချာဘာသာ၌ ကျွမ်းကျင်ကြ၏

The Mayans: Expert Mathematicians

မာယံလူမျိုးများသည် အမေရိကတိုက်အလယ်ပိုင်းတွင်၊ ဘီစီသက္ကရာဇ် ၁၀၀၀ ကျော် လောက်အချိန်၌၊ အခြားခေတ်ပြိုင်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်များဖြစ်သော ရှေးဟောင်းအီဂျစ်၊ ဂရိနှင့် မယ်ဆိုပိုတေးမီယာအရပ်ဒေသများမှ အလွန်ကွာဝေးသောဒေသတွင် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြပေ သည်။ မာယံလူမျိုးတို့၏အရေးကြီးဆုံးအင်္ဂါရပ်မှာ သိပ္ပံပညာတိုးတက်မှုဖြစ်၍ အထူးသဖြင့် နက္ခတ္တဗေဒ၊ သင်္ချာဘာသာရပ်နှင့် ခက်ခဲရှုပ်ထွေးသောစာပေရေးသားနည်းတီထွင်နိုင်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပေသည်။

မာယံလူမျိုးတို့၏၊ အချိန်၊ နက္ခတ္တဗေဒနှင့် သင်္ချာဘာသာရပ်ဆိုင်ရာပညာတို့သည်၊ ထို ကာလအနောက်နိုင်ငံသားများထက် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀ မျှ စောခဲ့ပေသည်။ ဥပမာ၊ ကမ္ဘာမြေကြီး ၏ နေကိုတစ်နှစ်ပတ်သောအချိန်သည် ကွန်ပြူတာမပေါ်ပေါက်မီက တွက်ချက်မှုအားလုံးထက် ပိုမိုတိကျပေသည်။ မာယံလူမျိုးတို့သည်၊ အနောက်နိုင်ငံသားများ သုညဂဏန်းကိုမတွေ့ရှိမီ နှစ် ပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော်ကတည်းက သိရှိအသုံးပြုခဲ့ကြလေသည်။ ထိုခေတ်ကာလမှ ယဉ်ကျေးမှု ခေတ်များအားလုံးထက် ပိုမိုတိုးတက်သောကိန်းဂဏန်းများနှင့် သင်္ကေတများကိုလည်း အသုံး ပြုခဲ့ကြပေသည်။

မာယံပြက္ခဒိန်

The Mayan Calendar

ဟားဘ်ဟုခေါ်တွင်သည့် မာယံပြက္ခဒိန်တွင် ၃၆၅ ရက်ရှိ၍ ဤပြက္ခဒိန်သည် သူတို့၏ တိုးတက်သော ယဉ်ကျေးမှုခေတ်၏ အမွေအနှစ်တစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ အမှန်မှာ သူတို့က တစ်နှစ်

ကာလသည် ၃၆၅ ရက်ထက် အနည်းငယ်ပို၍ ကြာကြောင်းသိကြပေသည်။ သူတို့၏တွက်ချက်မှုအရ တစ်နှစ်တာသည် ၃၆၅.၂၄၂၀၂၆ ရက်ရှိ၏။ ဂရီဂိုရီယံပြက္ခဒိန်သည် ၃၆၅.၂၄၂၅ရှိ၏။^{၆၇}

ထိုကိန်းဂဏန်းနှစ်ခုတွင် အနည်းငယ်သာခြားနားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ဤသည်လည်း မာယံလူမျိုးတို့၏ သင်္ချာဘာသာရပ်နှင့်နက္ခတ္တဗေဒဘာသာရပ်များတွင် ကျွမ်းကျင်မှုရှိကြောင်းကို ပြဆိုသည့်နောက်ထပ်အချက်တစ်ချက်ဖြစ်ပေသည်။

မာယံပြက္ခဒိန်သည် တစ်နှစ်တွင် ၃၆၅ရက်ရှိသော ယနေ့အသုံးပြုနေသည့် ဂရီဂိုရီယံပြက္ခဒိန်နှင့် အလွန်နီးစပ်၏။ မာယံလူမျိုးတို့၏ပြက္ခဒိန်သည် ၃၆၅ ရက်ထက် အနည်းငယ် ပို၍အချိန်ရှည်သည်။ လက်ဝဲပုံမှာ အဓိတက်ပြက္ခဒိန်ကျောက်ပြားဖြစ်၏။

မာယံလူမျိုးများ၏ နက္ခတ္တဗေဒပညာ

The Mayans' Knowledge of Astronomy

မာယံပေစာများဟုခေါ်သည့် ယနေ့ခေတ်အထိကျန်ရှိနေသော ရှေးဟောင်းမာယံလူမျိုးများ ရေးသားခဲ့သော စာအုပ်သုံးအုပ်တွင် သူတို့၏ဘဝနှင့်နက္ခတ္တဗေဒဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ပါရှိပေသည်။ မတ်ဒရစ်ပေစာ(Madrid Codex), ပါရစ်ပေစာ (Paris Codex) နှင့် ဒရက်စဒင်ပေစာ(Dresden Codex) များအနက် နောက်ဆုံးပေစာသည်၊ အရေးကြီးဆုံးပေစာဖြစ်၍၊ မာယံလူမျိုးတို့၏ နက္ခတ္တဗေဒနှင့်ပတ်သက်၍ နက်နဲစွာဖော်ပြထားပေသည်။ သူတို့သည် အလွန်ခက်ခဲရှုပ်ထွေးသော စာပေရေးသားနည်းရှိ၍၊ ယနေ့အချိန်တွင် ၃၀%သာအဓိပ္ပါယ်ဖော်နိုင်သေးသည်။ ဤမျှလောက်နှင့်ပင် သူတို့ရရှိခဲ့သော သိပ္ပံပညာတိုးတက်မှုအဆင့်ကို ဖော်ပြရန်လုံလောက်ပေသည်။

ဥပမာ၊ ဒရက်စဒင်ပေစာ၏ စာမျက်နှာ ၁၁ တွင် သောကြာဂြိုဟ်အကြောင်း ဖော်ပြထားပေသည်။ မာယံလူမျိုးများသည် သောကြာဂြိုဟ်၏တစ်ပတ်ကာလ(သောကြာဂြိုဟ်တစ်နှစ်)ကို ၅၈၃.၉၂ ရက်ရှိကြောင်းပြဆိုထား၏။ ၎င်းကို ကိန်းပြည့်အဖြစ် ၅၈၄ ရက်ဟုသတ်မှတ်လိုက်ကြသည်။ ၎င်းပြင် ဂြိုဟ်များ၏ပတ်လမ်းကာလများကို နောင်နှစ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီ၍ တွက်ချက်ထားကြသည်။ အထက်ပါပေစာတွင် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာအပြည့် လ၊ ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်နှင့် စနေဂြိုဟ်တို့ နေကိုလှည့်ပတ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ပေသည်။ ၎င်းဂြိုဟ်များ၏ သွားလာခြင်းကို ကမ္ဘာမြေကြီးနှင့်ဆက်စပ်မှုတို့ကိုပါ အင်မတန်နက်နဲရှုပ်ထွေးစွာ တွက်ချက်ပြသထားပေသည်။

မာယံလူမျိုးတို့နက္ခတ္တဗေဒတွက်ချက်မှုသည် အလွန်တိကျလေရာ၊ သောကြာဂြိုဟ်နှစ်ပေါင်း ၆၀၀၀ တွင် တစ်ရက်နှုတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းအထိ ဖော်ပြထားပေသည်။ ဤအချက်အ

လက်များကို မည်ကဲ့သို့ရရှိကြပါသနည်း။ ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်၊ ရူပ နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်နှင့် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းနှင့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်တို့ ငြင်းခုံ၍ မပြီး နိုင်သေးသော မေးခွန်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်နေသေးသည်။ ယနေ့အချိန်တွင် ထိုကဲ့သို့သောတွက်ချက်မှု

သောကြာဂြိုဟ်နစ်ပေါင်း ၆၀၀၀ ကြာလျှင် တစ်ရက် လျှော့ရန်လိုအပ်ကြောင်းအထိ တိကျစွာတွက်ချက်နိုင် သည့်သင်္ချာပညာသည် လွန်လေပြီသော ရှေးလူဟောင်း များ၏ တိုးတက်သောခေတ်ကို ပြဆိုသည့် အရေးကြီး သော ဥဒါဟရဏ် ဖြစ်ပေသည်။

ကို ကွန်ပျူတာစက်အကူအညီဖြင့်သာ တွက်ချက်ကြပေသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များသည် အာကာ သရှိ ကြယ်တာရာနက္ခတ်များကို လျှပ်စစ်ခါတ်သုံးစက်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးနှင့် နည်းပညာအမျိုးမျိုး ကို အသုံးပြု၍ လေ့လာကြပေသည်။ မာယံလူမျိုးများသည်၊ ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေတ်တွင် တီ

မာယံဘုရင်ပါကလ်၏သင်္ချာပညာသည် ဘုရင့်အ လောင်းတော်ထီးသောခေါင်းဖြင့်ပိုင်းတွင် ထွင်းထားသော ပုံဖြစ်သည်။ မော်တော်ဆိုင် ကယ်ကဲ့သို့သောယာဉ်တစ်စီးပုံဖြစ်သည်။ ထို ခေတ် တွင်သုံးသော ယာဉ်တစ်မျိုးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရ၏။

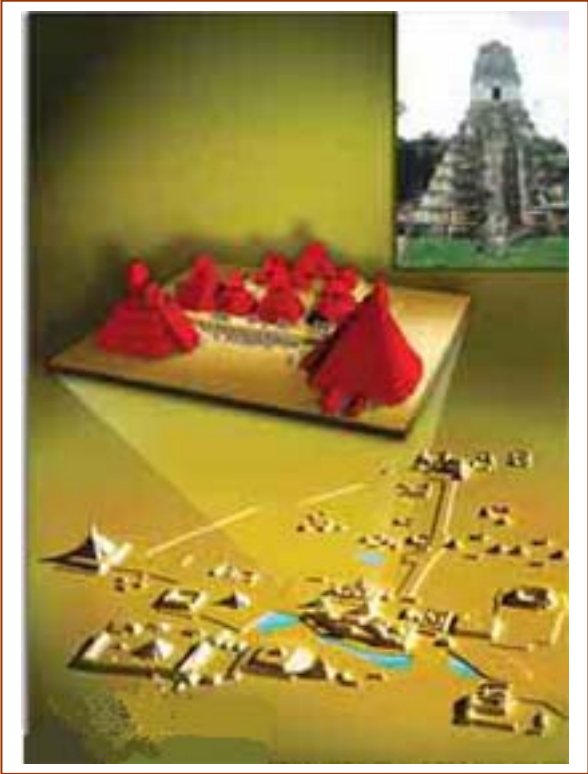
မာယံဘုရင်ပါကလ်၏သင်္ချိုင်းဂူရှိ ဘုရင့်အလောင်းထည့်ထားသောခေါင်းပြင်ပပိုင်းတွင် ထွင်းထားသောပုံဖြစ်သည်။ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ကဲ့သို့သောယာဉ်တစ်စီးပုံဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်တွင်သုံးသော ယာဉ်တစ်မျိုးဖြစ်သည်ဟု ယူဆရ၏။

ထွင်းထားသောနည်းပညာများမတိုင်မီ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ အလျင်ကတည်းက ထိုအချက်အလက်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ ဤအချက်ကလည်း၊ လူသားတို့သည် သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် တစ်စတစ်စစီဆင့်ကဲပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ကြသည်ဟူသောစာတမ်းကို ပယ်ချလိုက်သောအချက်တစ်ချက်ဖြစ်ပေသည်။ လွန်လေပြီးသော လူသားများ၏ခေတ်အမြောက်အမြားသည်၊ လက်ရှိခေတ်သစ်နှင့် ထူးခြားနားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ကြလေသည်။ အချို့မှာ ယနေ့ခေတ်ထက်ပင် ပိုမိုတိုးတက်ခဲ့ကြပေသည်။ ယနေ့လက်ရှိလူ့အဖွဲ့အစည်းအမြောက်အမြားတို့သည်၊ လွန်လေပြီးသောလူ့အဖွဲ့အစည်းတို့၏အဆင့်ကို မမှီနိုင်ကြသေးချေ။ အတိုချုံးရမည်ဆိုလျှင်၊ ယဉ်ကျေးမှုခေတ်များသည် တစ်ခါတစ်ရံ ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသလို၊ တစ်ခါတစ်ရံလည်း နောက်ဆုတ်သွားပေသည်။ ခေတ်မီတိုးတက်သောယဉ်ကျေးမှုခေတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ခေတ်နောက်ကျသောလူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည်လည်း တစ်ခေတ်တည်းတစ်ပြိုင်တည်း ပေါက်ဖွားကြသည်လည်းရှိပေသည်။

**တီကလ်မြို့မှ ရှေးဟောင်းမာယံမြို့ဟောင်းရှိ လမ်းဆက်သွယ်မှုများ
Network of Roads in the Ancient Mayan City of Tikal**

မာယံမြို့များအနက် အဟောင်းဆုံးမြို့တစ်မြို့ဖြစ်သော တီကလ်သည် ဘီစီသက္ကရာဇ် ရှစ်ရာစုနှစ်ပိုင်းတွင် တည်ဆောက်ခဲ့သောမြို့ဖြစ်သည်။ ထိုမြို့ဟောင်းသည် ယူအခါ တောနက်ကြီးတွင်ရှိ၍၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများက အိမ်များ၊ နန်းတော်များ၊ ပီရမစ်များ၊ ဘုရားကျောင်းများနှင့် စည်းဝေးခန်းမများကို တူးဖော်တွေ့ရှိရပေသည်။ ထိုနေရာများအား

လုံးသည် လမ်းများဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသည်။ ရာဒါခါတ်ပုံရိုက်ကြည့်ရာတွင်၊ ထိုမြို့၌ ရေလွှဲ မြောင်းများအပြည့်အစုံရှိသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ ကောင်းမွန်သောဆည်မြောင်းစနစ်လည်း ရှိ၏။ တီကလ်သည် မြစ်ကမ်းဘေးတွင်လည်းကောင်း၊ ရေကန်အနီးတွင်လည်းကောင်း တည်ဆောက် ထားသောမြို့မဟုတ်ပေ။ ထိုမြို့ကြီးတွင်အသုံးပြုသည့် ရေလှောင်ကန် အလုံးတစ်ဆယ်အထိရှိ သည်။

သိပ္ပံနည်းကျသည့်အထောက်အထား မရှိ သော်လည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည်၊ ရှေး လူဟောင်းများသည်၊ ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းများ ဖြစ်ကြ၍ နိမ့်ကျသောဘဝဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ကြ သည်၊ သူတို့၏အသိဉာဏ်အစွမ်းအစသည် အချိန်ကာလကြာမြင့်လာသောအခါ ဖွံ့ဖြိုး လာခဲ့သည်ဟု အဆိုပြုထားကြ၏။ ဤအ ချက်ကို ရှေးဟောင်းပစ္စည်းနှင့် ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်းတွေ့ရှိချက်များက ပယ်ဖျက်လိုက် ပေပြီ။ ဥပမာ၊ ရှေးဟောင်းမာယံမြို့ဟောင်း ဖြစ်သည့် တီကလ်မြို့ဟောင်းကို တူးဖော်ရာ ဖွေရာ၌၊ အံ့ဖွယ်မခန်းသော ဆောက်လုပ် ရေးအင်ဂျင်နီယာလုပ်ငန်းနှင့် စီမံကိန်းများ ထွက်ပေါ်လာပေသည်။ မာယံမြို့များသည် ကျယ်ဝန်းသောလမ်းမကြီးများဖြင့် ဆက် သွယ်ထားပေသည်။ ဤတွေ့ ရှိချက်များက လူ့သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင် တိုးတက်သည့် ယဉ်ကျေးမှုခေတ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပြလျက်ရှိပေသည်။

လမ်းမကြီးငါးခုသည် တီကလ်မြို့မှ တောနက်သို့ဦးတည်၍ ဆောက်ထားသည်။ ရှေး ဟောင်းပစ္စည်းနှင့်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင်တို့က ထိုလမ်းများကို ပွဲလမ်းသဘင်နှင့်အခန်း အနားဆိုင်ရာလမ်းမကြီးများဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ကောင်းကင်မှရိုက်သောခါတ်ပုံအရ မာယံမြို့များကို လမ်းမကြီးများဖြင့် ဆက်သွယ်ထား၍ စုစုပေါင်း ၃၀၀ ကီလိုမီတာ(၁၉၀မိုင်) ရှိ၍ ဆောက်လုပ်ရေးအင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာတွင် ကျွမ်းကျင်ကြောင်း ပေါ်ပြလျက်ရှိ၏။ လမ်းများအားလုံးကို ထုခွဲထားသောကျောက်များဖြင့်ခင်းထား၍ မျက်နှာပြင်တွင် အရောင်ဖျော့ ဖျော့မာကျောသောအရာဖြင့် ခင်းထားသည်။ ဤလမ်းများသည် ပေတံဖြင့် တိုင်းသကဲ့သို့ အလွန်တရာဖြောင့်တန်း၏။ အရေးကြီးသည့်မေးခွန်းမှာ မာယံလူမျိုးများသည် တစ်မြို့နှင့်တစ် မြို့အကြားတွင် လမ်းဆောက်နေချိန်အတွင်း ထိုမျှဖြောင့်တန်းအောင် မည်သို့တိုင်းတာကြသ နည်း။ မည်ကဲ့သို့သောကိရိယာများကို အသုံးပြုကြသနည်း။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဤအချက် နှင့်ပတ်သက်၍ လျော်ကန်၍ယုတ္တိရှိသောအဖြေမပေးနိုင်ကြချေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကီလိုမီတာ ပေါင်း ရာနှင့်ချီသောလမ်းကို ဆောက်လုပ်သည့် အံ့ဖွယ်မခန်းသောဆောက်လုပ်ရေးအင်ဂျင်နီ ယာနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စကို သုံးသပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်းများသည် တိကျသော တွက်ချက်မှု၊ တိကျသောတိုင်းတာမှုနှင့် သင့်တော်သောလိုအပ်သည့်လက်နက်ကိရိယာများကို အသုံးပြုရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပေသည်။

မာယံတို့အသုံးပြုသော ခွေးသွားစိပ်လှည်းဘီး

Cogs Used by the Mayans

မာယံလူမျိုးများနေထိုင်သည့်ဒေသကို သုတေသနပြုရာတွင် ခွေးသွားစိပ်ပါသောဘီးများကို အသုံးပြုကြကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

အထက်ပါပုံသည် မာယံလူမျိုးတို့၏ အဓိကမြို့ကြီးဖြစ်သော ကိုပန်မြို့တွင် တွေ့ရှိသည့် ခွေးသွားစိပ်ပါသော ဘီးများဖြစ်သည်။ ခွေးသွားစိပ်ပါသောဘီးများကို ပြုလုပ်နိုင်သည့် နည်းပညာရှိသောလူ့အဖွဲ့အစည်းသည်၊ စက်မှုအင်ဂျင်နီယာအတတ်ပညာ တတ်ကျွမ်းရမည်သာ ဖြစ်၏။

မည်သူမဆို စက်မှုအင်ဂျင်နီယာပညာမတတ်မြောက်ဘဲ ခွေးသွားစိပ်ဘီးအသုံးပြုသည့် လှည်းသို့မဟုတ်ယာဉ်ကိုပြုလုပ်နိုင်ရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။ အကယ်၍ သီးခြားသင်တန်းတက်ထားခြင်း မရှိပါက အသင့်ကို ပုံပါဘီးတပ်စက်ပစ္စည်းကို ဆောက်လုပ်ခိုင်းပါက၊ အင်မတန်ခက်ခဲပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ဆောက်လုပ်နိုင်သော်လည်း ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်သည့်အဆင့် ရောက်မည်မဟုတ်ပေ။

သို့သော်လည်း၊ မာယံလူမျိုးတို့သည် ထိုပစ္စည်းကိရိယာများကို အောင်မြင်စွာ ဆောက်လုပ်အသုံးပြုနိုင်ခြင်းက၊ သူတို့သည်-အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏အဆိုကဲ့သို့ ရှေးလူဟောင်းများသည် “ခေတ်မမီသော” လူမျိုးများမဟုတ်ကြောင်းသက်သေထုလျက်ရှိပေသည်။

ယူထိ ဖော်ပြခဲ့သောဥပမာများသည် လွန်လေပြီးသော ရှေးဟောင်းလူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ မြင့်မားသောယဉ်ကျေးမှုအတတ်ပညာအဆင့်ကို ပြဆိုသောသက်သေအချို့သာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်သည် အလွန်ထင်ရှားသောမှန်ကန်ချက်ဖြစ်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက ရှေးလွန်လေပြီးသောလူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည် အသိပညာခေါင်းပါးရိုးအသောဘဝ၊ ခေတ်နောက်ကျသောဘဝအတိုင်း နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသည်ဟု နှစ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာပြဋ္ဌာန်းသွတ်သွင်းခဲ့ကြခြင်းသည် လုံးဝမှားယွင်းပေသည်။ အဆင့်ချင်းမတူညီသည့်ခေတ်နှင့် မတူညီသည့်ယဉ်ကျေးမှုများသည်၊ လူသားတို့၏ခေတ်ကာလတိုင်းတွင် ရှိခဲ့ကြစမြဲဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း တစ်ခေတ်ကနောက်တခေတ်မှဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်းမဟုတ်ချေ။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ် ၁၀၀၀ အလျင်က ခေတ်နောက်ကျ ခေတ်မမီသောလူ့အဖွဲ့အစည်းရှိခဲ့ခြင်းသည်၊ သမိုင်း၏တစ်စတစ်ဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းမဟုတ်ပေ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည်လည်း ထိုသို့သော ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းမှတစ်စစချင်း တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ကြခြင်းလည်းမရှိပေ။ ထိုခေတ်နောက်ကျသည့်လူ့အဖွဲ့

အစည်းနှင့်အတူ၊ အလွန်အမင်းတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး၍ သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာဘက်တွင် ကြီးမားသည့်ခြေလှမ်းများတက်လှမ်းနိုင်ခဲ့၍၊ နက်နဲသောယဉ်ကျေးမှုခေတ်များကို တည်ထောင်နိုင်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည်လည်း၊ ပြိုင်တူပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြပေသည်။ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ခြင်းနှင့် လူ့သက်တန်းတစ်ခေတ်မှတစ်ခေတ်သို့ လက်ဆင့်ကမ်းစုဆောင်းလာခဲ့သည့် အတတ်ပညာ အသိပညာများက လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုတွင် အရေးပါသောကဏ္ဍတွင် ပါဝင်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော်လည်း ယင်းလက်ဆင့်ကမ်းခြင်းနှင့်အသိပညာ အတတ်ပညာများ စုဆောင်းလာခဲ့ခြင်းသည် တစ်စတစ်စ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းမဟုတ်ချေ။

ရှေးလွန်လေပြီးသောလူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပတ်သက်သည့်ဥပမာများအဖြစ်၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းအချို့တို့က တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသောယဉ်ကျေးမှုများတည်ဆောက်ခဲ့ကြကြောင်း ဖော်ပြထားပေသည်။

ထိုသူတို့သည် ကမ္ဘာမြေဝယ် လှည့်လည်သွားလာခြင်း မပြုခဲ့ကြလေသလော။ သို့ဖြစ်ကြလျှင်၊ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့အလျင် ရှိခဲ့ဘူးကြသောသူတို့၏ နောက်ဆုံးအကျိုးသည် မည်သို့မည်ပုံ ရှိခဲ့သည်ကို မြင်ကြရပေမည်။ ထိုရှေးသူဟောင်းတို့သည် ထိုသူတို့ထက် ပင် သူရသတ္တိ၊ ခွန်အားဗလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေဝယ် ချန်ရစ်ခဲ့ကြသော ခြေရာလက်ရာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပိုမိုထူးကဲသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြပေသည်။

(စူရာ အလ်ဂျဇအ် ၄၀:၂၀)

၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာမြေဝယ် လှည့်လည်သွားလာခြင်း မပြုခဲ့ကြသလော။ သို့ပြုခဲ့ကြလျှင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့အလျင် ရှိခဲ့ဘူးကြသောသူတို့၏ နောက်ဆုံးအကျိုးသည် မည်သို့မည်ပုံ ရှိခဲ့သည်ကို မြင်ကြပေမည်။ ထိုရှေးသူဟောင်းတို့သည် ထိုသူတို့ထက် လူဦးရေများခဲ့ကြသည့်ပြင် သူရသတ္တိ၊ ခွန်အားဗလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေဝယ်ချန်ရစ်ခဲ့သောခြေရာလက်ရာများအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပိုမိုထူးကဲသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ (စူရာ အလ်ဂျဇအ် ၄၀:၈၂)

စင်စစ် မြောက်မြားစွာသောမြို့ရွာများကို ငါအရှင်မြတ်သည် ယင်းမြို့၊ ရွာ(သား)များ မတရားကျူးလွန်သူများဖြစ်နေကြစဉ် ဖျက်ဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ယင်းမြို့ရွာများ(ရှိ တိုက်တာအိမ်ဂေဟာအစရှိသော အဆောက်အအုံများ ပြိုကျကာ နံရံများ) မှာ ယင်းအဆောက်အအုံများ၏ ခေါင်မိုးများပေါ်သို့ ပြိုကျ(ပျက်စီး)လျက် ရှိနေပေသည်။ ထို့ပြင် များစွာသောပျက်စီးနေသည့် ရေတွင်းများသည်လည်းကောင်း၊ မြင့်စွင့်သောတိုက်တာအိမ်ဂေဟာအစရှိသည့် အဆောက်အအုံများသည်လည်းကောင်း၊ (ယခု တိုင်အောင် လက်ငုတ်လက်စအဖြစ်ကျန်ရှိနေသေး၏။) စူရာ အလ်ဟဂျ် ၂၂:၄၅

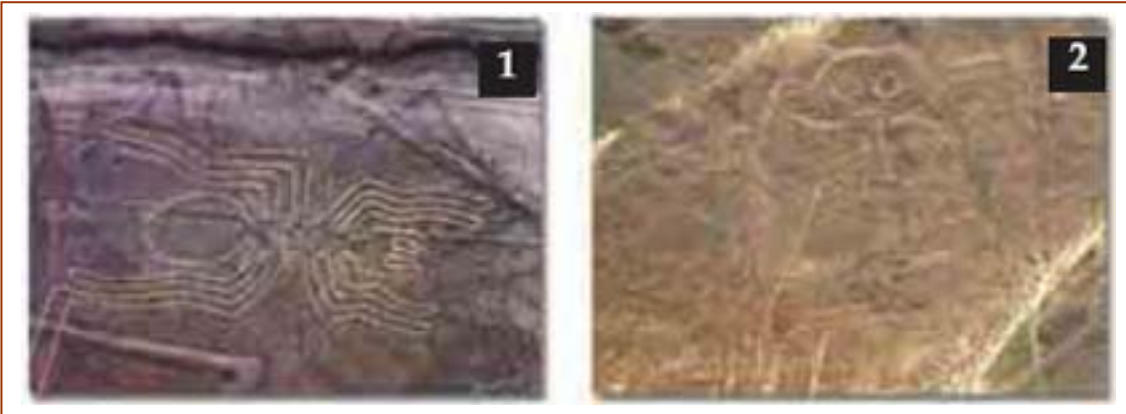
ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ပါ ဤသွန်သင်ချက်များကို၊ ရှေးဟောင်းသုတေသနတွေ့ရှိချက်များက ထောက်ခံလျက်ရှိပေသည်။ လွန်လေပြီးသော ရှေးလူဟောင်းများနေထိုင်ခဲ့သည့် နေရာဒေသများကို ရှာဖွေတူးဖော်လေ့လာရာ၌၊ ထိုဒေသများတွင် နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသည့် လူများသည်၊ ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်မှ အချို့သောလူ့အဖွဲ့အစည်းများထက် လူနေမှုစနစ် ပိုမိုအဆင့်မြင့်ကြသည်ကို ရှေးဟောင်းသုတေသနလုပ်ငန်းများမှ သိရှိရပေသည်။ သူတို့သည် ပိုမိုတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးကြ၍၊ ဆောက်လုပ်ရေးနည်းပညာ၊ နက္ခတ္တဗေဒ၊ သင်္ချာနှင့် ဆေးပညာတို့တွင် အလွန်အမင်းသာလွန်စွာတတ်မြောက် ကျွမ်းကျင်ကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ဤအချက်များသည်လည်း ဒါဝင်ဝါဒီတို့၏ သမိုင်းနှင့်လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့၏အိဗိုလူးရှင်း စိတ်ကူးယဉ်ဒဏ္ဍာရီဇာတ်လမ်းများ တရားမဝင်ကြောင်း ထပ်မံဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။

မဖြေရှင်းနိုင်သေးသော နာဇိကာမျဉ်းကြောင်းများ

The Still-Unsolved Nazca Lines

ပီရူးနိုင်ငံ လိုင်မာမြို့တော်၏ မြို့ပြင်တွင် သိပ္ပံပညာရှင်တို့က အဖြေရှာ ရှင်းမပြနိုင်သော အရာတစ်ခုကို တွေ့ရှိကြပေသည်။ ၁၉၃၉-ခုနှစ်တွင် နယူးယောက်မြို့ လောင်းအိုင်လင်တက္ကသိုလ်မှ ဒေါက်တာ ပေါလ် ကိုဆုတ်က အင်မတန်အံ့ဩဘွယ်ကောင်းသော မျဉ်းကြောင်းများကို တွေ့ရှိကြောင်း ဖော်ထုတ်ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤမျဉ်းကြောင်းများသည် အလျားကီလိုမီတာအတော်များများရှည်လျား၍ တစ်ချို့အပိုင်းသည် လေယာဉ်ပြေးလမ်းကြောင်းနှင့်လည်းတူ၍၊ ၎င်းက အမျိုးမျိုးပုံ၊ မျောက်ရုပ်ပုံ၊ ပင့်ကူပုံများနှင့်တူ၏။ ပီရူးနိုင်ငံမှ ခြောက်သွေ့သောသဲကန္တာရတွင် မည်သူက ဤမျဉ်းကြောင်းများကို ဆွဲထားသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ မည်ကဲ့သို့ရေးဆွဲသနည်း။ ဤမေးခွန်းများသည် အဖြေရှာမရသေးသောပဟေဠိဖြစ်နေသည်ဟု အချို့သိပ္ပံပညာရှင်တို့က ဆိုကြ၏။ လေယာဉ်ပေါ်မှသာလျှင် ထင်ထင်ရှားရှားမြင်ရသော ဤမျဉ်းကြောင်းများသည် မည်သည့်ချို့ယွင်းချက်မှလည်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အဖြေရှာသင့်သည့် ထူးခြားသောအရာဖြစ်ပေသည်။

- ၁။ ၄၅ မီတာ (ပေ ၁၅၀) ရှည်လျားသော ပင့်ကူပုံ။
- ၂။ လူပုံ။
- ၃။ မီတာ ၁၄၀ (ပေ ၄၅၀)ရှည်လျားသော တောင်အမေရိကတိုက် လင်းတပုံ။
- ၄။ မျောက်တစ်ကောင်၏ပုံကြီး။ ၅၈မီတာ(၁၉၀ပေ)ကျယ်၍ ၉၃မီတာ(၃၀၅ပေ)ရှည်လျား၏။
- ၅။ သစ်ပင်ပုံ။
- ၆။ ခွေးတစ်ကောင်ပုံ။

လူ့သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင်၊ များပြားသည့်သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာအမျိုးမျိုးဖွံ့ဖြိုးမှုအပါအဝင်၊ နယ်ပယ် ကဏ္ဍအဖက်ဖက်တွင်တိုးတက်ကြီးထွားမှုရှိခဲ့ပေသည်။ ဤပြောင်းလဲမှုများသည် အီဗိုလူးရှင်းပြောင်းလဲမှု ဖြစ်သည်ဟုယူဆခြင်းသည် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်မှုမရှိပေ။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အသိပညာ အတတ်ပညာများကို စုဆောင်းလာခဲ့ခြင်းကြောင့် သိပ္ပံပညာနှင့်နည်းပညာအမျိုးမျိုးတိုးတက်ခဲ့ပေသည်။ သို့သော်လည်း လွန်ခဲ့ သည်နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာအလျင်က နေထိုင်ပေါက်ဖွားခဲ့ကြသည့် လူသားများသည်၊ ကိုယ်ကာယ အားဖြင့် ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်ခေတ်လူများနှင့် ခြားနားခြင်းမရှိကြသကဲ့သို့၊ သူတို့၏အသိဉာဏ်စဉ်းစားဆင် ခြင်ခြင်းနှင့်အစွမ်းအစများသည်လည်း ခြားနားမှုမရှိကြချေ။ ၂၀-ရာစုနှစ်မှလူသားများ၏ ဦးနှောက်သည် ပိုမိုကြီးထွား လာသဖြင့် ပိုမို၍ခေတ်မီသောယဉ်ကျေးမှုရှိသည်ဟူသောအယူအဆသည် မှားယွင်း၏။ အီဗိုလူး ရှင်းဝါဒီတို့၏ ဝါဒဖြန့်မှုသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဘာသာစကားဆိုင်ရာအီဗိုလူးရှင်းတွင် ချောင်ပိတ်မိခြင်း

The Impasse of Language Evolution

လူသားတို့၏သမိုင်းနှင့်ပတ်သက်သော အီဗိုလူးရှင်း(တစ်တစ်စသူအလိုလိုပြောင်းလဲ ခြင်း)သီအိုရီကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က အသေးစိတ်ရှင်းပြသောအခါ အလွန်ခက်ခဲသောပြဿ နာအမြောက်အမြားနှင့် ကြုံတွေ့ကြပေသည်။ ၎င်းတို့အနက်၊ လူသားတို့၏ အသိတရားသည် မည်ကဲ့သို့ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း ဟူသောပြဿနာသည် ထိပ်ဆုံး၌ပါဝင်သည်။ နောက်ထပ်လိုက် လာသောပြဿနာမှာ စကားပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအင်္ဂါရပ်သည် လူသားများကို အခြားသက် ရှိပစ္စည်း သတ္တဝါများနှင့် ခွဲခြားထားသော အင်္ဂါရပ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့စကားပြောသည့်အခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ထဲတွင်ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြောလို သောအချက်များကို တတ်မြောက်ထားသောဘာသာစကားမှ စကားလုံးများရွေးချယ်၍ အခြား သူ နားလည်သဘောပေါက်အောင် ဝါကျစီပြီးနောက် အသံထွက်ပြီးပြောချလိုက်ကြသည်။ ဤ

ကဲ့သို့ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက်၊ နှုတ်ခမ်း၊ အာခေါင်၊ လျှာ စသည့်အပိုင်းများက အင်မတန်ကျွမ်းကျင်စွာလှုပ်ရှားပေးရသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သတိမထားမိကြပေ။ ကျွန်ုပ်တို့က စကားပြောချင်သည့် ဆန္ဒသာရှိကြသည်။ အသံ၊ ဝဏ္ဏ၊ ဝေါဟာရ စသည်တို့အတွက် ကြွက်သားပေါင်း ၁၀၀ လောက်က သဟဇာတသင့်သင့် လှုပ်ရှားပေးရသည်။ သင့်တော်သည့် ဝါကျ ဖြစ်အောင်လည်း၊ နာမ်၊ ကြိယာ၊ နာမဝိသေသန အစရှိသည့်သဒ္ဒါအစီအစဉ်ကျအောင်လည်း စီစဉ်ရသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ရှုပ်ထွေးနက်နဲသောအဆင့်များသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ စကားပြောချင်သောဆန္ဒတစ်ခုတည်းမှ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့သော စကားပြောသည့်အဆင့်များသည် ဇီဝဗေဒတည်ဆောက်မှုများမှသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။

လူသားတို့၏စကားပြောနိုင်သည့်အင်္ဂါရပ်သည် အလွန်အမင်းရှုပ်ထွေးနက်နဲသဖြင့် စကားပြောနိုင်ခြင်းအစွမ်းကို စိတ်ကူးယဉ်အိဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်ယန္တရားဖြင့် ရှင်းပြ၍မရနိုင်ချေ။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီသိပ္ပံပညာရှင်ပါရဂူအမြောက်အမြားတို့က နှစ်ပေါင်းများစွာ သုတေသနပြုခဲ့ကြသော်လည်း တိရစ္ဆာန်အသံမှ လူသားများ၏စကားပြောသံအထိ အလိုလိုတစ်စပြီးတစ်စပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟူသော အတွေးအခေါ်အတွက် သက်သေအထောက်အထားတစ်ခုမှ ရှာမတွေ့နိုင်ကြသေးချေ။ အမေရိကန်နိုင်ငံ ပင်စီလ်ဗေးနီးယားတက္ကသိုလ်မှ ဒေးဗစ် ပရမက်က၊ “လူသားတို့၏ စကားပြောနိုင်သောအစွမ်းသည် အိဗိုလူးရှင်းသိအိဗိုရီအတွက် အကြီးကျယ်ဆုံးအကျပ် ရှိက်စေသည့် ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သည်--”^{၆၆} ဟု သူတို့၏သုတေသနပြုချက် လုံးဝလက်မြောက်အရှုံးပေးပုံကို ဖော်ထုတ်ပြောဆိုပေသည်။

အလွန်ကျော်ကြားသော ဘာသာဗေဒပညာရှင် ဒီရက် ဘစ်ကာတွန်က ထိုအကျပ်ရိုက်စေသည့်ပြဿနာကို အောက်ပါအတိုင်း အတိုချုံး၍ ရှင်းပြထားပေသည်။

စကားပြောခြင်းသည် လူမဖြစ်မီသတ္တဝါများမှစတင်၍ အမွေခံခဲ့သလော။ မဟုတ်ပါ။ တိရစ္ဆာန်များအချင်းဆက်သွယ်သောပုံစံနှင့် ဆင်တူပါသလား။ မတူပါ။--မည်သည့်မျောက် သို့မဟုတ် မျောက်ဝံကမှ--အချိန်ကြာကြာ အပြင်းအထန်စကားပြော သင်ကြားပေးသော်လည်း၊ စကား၏အခြေခံသဘောတရားနှင့် ဝါကျဖွဲ့ပုံဖွဲ့နည်းကို တတ်မြောက်ခြင်းမရှိပါ။ သို့သော်လည်း ဤအချက်သည် စကားပြောခြင်းအိဗိုလူးရှင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အဓိက အခရာအချက်ဖြစ်ပေသည်။^{၆၇}

ကမ္ဘာမြေပေါ်ရှိ ဘာသာစကားအားလုံးတို့သည် နက်နဲရှုပ်ထွေးကြသည်။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ပင်လျှင်၊ ထိုနက်နဲမှုများသည် မည်သို့မည်ပုံတစ်စတစ်စ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ကို စဉ်းစား၍ မပေါက်နိုင်ကြချေ။ အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီဇီဝဗေဒပညာရှင် ရစ်ချာဒ်ဒေါ်ကင်စ်က ကမ္ဘာပေါ်မှဘာသာစကားအားလုံး--ခေတ်နောက်အကျဆုံးလူမျိုးငယ်များ၏ဘာသာစကားများအပါအဝင်--တို့သည် အင်မတန် နက်နဲရှုပ်ထွေးသည်ဟု ဆို၏။

ကျွန်ုပ်အတွက် အရှင်းဆုံးဥပမာသည် ဘာသာစကားဖြစ်သည်။ မည်ကဲ့သို့စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ကို မည်သူကမှမသိချေ။--ဝေါဟာရနှင့်ဝါကျတို့၏အရင်းအမြစ်နှင့်အဓိပ္ပာယ်တို့သည် မည်သို့စတင်ခဲ့သည်ဟူသောအချက်ကလည်း ထိုနည်းတူမရှင်းလင်းပေ။-- ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဘာသာစကားတို့သည် နက်နဲရှုပ်ထွေးကြပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တဖြေးဖြေးတစ်စပြီးတစ်စဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟူသော အဆိုကို ဘက်လိုက်ယူဆထားပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့တစ်စပြီးတစ်စပေါ်ပေါက်လာကြောင်း မထင်ရှားပါ။ အချို့သောလူတို့က တပြိုင်တည်းချက်ချင်းပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်၊ အနည်းဆုံး ဥာဏ်ပညာထူးချွန်သူ ပါရမီရှင်တစ်ဦးဦးက တစ်ချိန်သောအခါ၌ တစ်နေရာရာတွင် တီထွင်ပေးသည်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။^{၇၀}

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးပြောသော လူမျိုးအမြောက်အမြားရှိ၏။ သူတို့၏ စကားများသည်လည်း အင်မတန်နက်နဲရှုပ်ထွေးပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ထိုသို့သောဘာသာစကားများ၏ ရှုပ်ထွေးမှုသည် တစ်စချင်းတစ်စချင်း မည်ကဲ့သို့ပြောင်းလဲလာခဲ့သနည်း ဟူသော အချက်ကိုပင် မစဉ်းစားတတ်ကြပေ။

အာရိဇိုနာပြည်နယ်တက္ကသိုလ်မှ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီဖြစ်သော ဦးနှောက်ဆိုင်ရာသုတေသနပညာရှင် W.K. Williams နှင့် J. Wakefield တို့က ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်းဆိုသည်။

ဘာသာစကား၏အီဗိုလူးရှင်းကြားအဆင့်များအတွက် အထောက်အထားများမရှိစေကာမူ၊ အခြားအယူအဆကို လက်ခံရန်ကား ခက်ခဲ၏။ သက်ရှိသတ္တဝါမျိုးစုတစ်ချို့၏အင်္ဂါလက္ခဏာများသည် တစ်စစီပြောင်းလဲလာခြင်းမရှိပါက၊ ဤအင်္ဂါရပ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းပြနိုင်ရန်နည်းလမ်းတစ်ခုတည်းသာကျန်တော့သည်။ ဘုရားသခင်၏လုပ်ရပ်သာလျှင်ဖြစ်ပေမည်။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း တပြိုင်တည်းအကျယ်တဝင့်သန္ဓေပြောင်းလဲမှုလည်း ဖြစ်ပေမည်။---သို့သော် လည်း၊ ကံအားလျော်စွာ ထိုကဲ့သို့အလျင်းသင့်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းမှာ သံသယမကင်းစရာဖြစ်နေပေသည်။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း (ပင်ကာနှင့်ဘလူးမ် ၁၉၉၀) စကားပြောခြင်းကဲ့သို့သော နက်နဲရှုပ်ထွေးသည့် စနစ်တစ်ခု သန္ဓေပြောင်းလဲမှုကြောင့် အဆင်ပြေပြေပေါ်ထွက်လာနိုင်ရန်အခွင့်အရေးသည် အင်မတန်ခက်ခဲပေသည်။^{၇၁}

ဘာသာဗေဒပညာရှင် ပါမောက္ခ နိုအမ် ချမ်စကီက စကားပြောနိုင်သောအစွမ်း၏ နက်နဲရှုပ်ထွေးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း ပြောဆိုပေသည်။

ယခုအချိန်အထိ ဘာသာစကားဖြစ်ပေါ်လာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မှ ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမရှိသေးပါ။ ပြောစရာသိတ်မရှိသောကြောင့်တစ်ကြောင်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်မရှိ၍တစ်ကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အပယ်ကရူ

ထောင့်မှလွဲ၍ အကြောင်းရပ်တစ်ခုလုံးသည် ဉာဏ်မမှီနိုင်လောက်အောင်ဆန်းပြားသည့်အကြောင်းရပ် ဖြစ်ပါသည်။^{၇၂}

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီများကဲ့သို့ တင်ကူးမှန်းဆထားခြင်းမရှိသူ မည်သူမဆို၊ စကားပြောတတ်သည့်စွမ်းရည်သည် အထင်းသားရှင်းနေပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က လူသားကို အထူးပြု၍ပေးသနားတော်မူသော ဆုလာဘ်ဖြစ်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူသားများကို စကားပြောနိုင်သောစွမ်းရည် သွတ်သွင်းပေးတော်မူ၏။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူ၏။

---ကျွန်ုပ်တို့အား အကြင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ပင် စကားပြောဆိုစေတော်မူ၏။
ထိုအရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စကားပြောဆိုစေတော်မူခဲ့၏။ စင်စစ်သော်
ကား ထိုအရှင်မြတ်သည်ပင် အသင်တို့အား ပထမအကြိမ်ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့၏။
ထို့အပြင် အသင်တို့သည် ထိုအရှင်မြတ်အထံတော်သို့ပင် ပြန်လည်ရောက်စေခြင်းကို
ခံကြရလေသည်။ (စူရာ အလ်ဂျဇာအ် ၄၁:၂၁)

အိဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က စကားပြောခြင်း၏ ဇီဝဆိုင်ရာတည်ဆောက်မှု၏ နက်နဲရှုပ်ထွေးမှုများကိုရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိကြသကဲ့သို့၊ ဘာသာစကားပြောထွက်လာနိုင်ခြင်းအတွက်လိုအပ်သည့် အသိတရားစတင်ဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုလည်း ရှင်းပြနိုင်ခြင်း မရှိကြပေ။ လူသားများ၏ အသိတရားနှင့် ဘာသာစကားများ၏ နက်နဲရှုပ်ထွေးမှုသည်၊ အသိဉာဏ်မြင့်မားသော တန်ခိုးအာဏုဘော်နှင့်ပြည့်စုံသည့် အရှင်သခင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဖန်ဆင်းခြင်းဖြစ်ပေသည်။

လူ့သမိုင်းစတင်ကတည်းက မှန်ကန်သော ဘာသာအယူဝါဒရှိလာခဲ့၏

The True Religion Has Existed Since The Beginning of History

လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့်လူ့သမိုင်းသည် တစ်စတစ်စပြောင်းလဲတိုးတက်လာသည်ဟု လိမ်လည်ရာ၌ အားပေးအထောက်အကူပြုသူတို့သည်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုးဖြစ်သော ဘာသာယုံကြည်မှုသာသနာသည်လည်း တစ်စချင်းပြောင်းလဲတိုးတက်လာခဲ့သည်ဟု တင်ပြကြသည်။ ဤအဆိုကို ၁၉-ရာစုနှစ်တွင် တင်ပြကြ၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်ရုပ်ဝါဒီတို့က စိတ်အားထက်သန်စွာ ထောက်ခံကာကွယ်ကြပေသည်။ သို့သော်လည်း ဤတင်ပြချက်ကို အထောက်အကူပြုမည့် ရှေးဟောင်းသုတေသနအထောက်အထားဟူ၍ တစ်ခုမှမရှိသဖြင့်၊ မှန်းဆချက်အဖြစ်သာ ကျန်နေပေသည်။

လွန်လေပြီးသောရှေးလူဟောင်းများသည်၊ “ကမ္ဘာဦးလူရိုင်း”များဖြစ်ကြသဖြင့် နတ်ဘုရားအဆူပေါင်းအမြောက်အမြားတို့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြ၍၊ လူသားတစ်ခုလုံးအတွက် အာဒမ်(အလိုင်ဟေ့ဆလာမ်)မှတစ်ဆင့် တစ်ဆူတည်းသော ဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော မှန်ကန်သည့် သာသနာသည် နောက်ပိုင်းယဉ်ကျေးလာသည့်အခါမှ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု တင်ပြသော အဆိုသည်လည်း မည်သည့်အထောက်အထားမှ မရှိချေ။ အချို့အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဤအချက်ကို သမိုင်းအမှန်ဖြစ်သည်ဟု ကြိုးစားတင်ပြကြသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအဆိုသည် မှားယွင်းပေသည်။ ဒါဝင်၏ဇီဝဗေဒသီအိုရီများသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုများဖြစ်သလို၊ ဘာသာအယူဝါဒ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အီဗိုလူးရှင်းသည်လည်း ဒါဝင်၏သွန်သင်ချက်တွင် အခြေခံသော လိမ်လည်ချက်သာ ဖြစ်ပေသည်။

မှားယွင်းသည့် “သာသနာအယူဝါဒ-အီဗိုလူးရှင်း” မည်သို့ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သနည်း

How Did the "Evolution of Religions" Error Come About?

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းတစ်ရာ့ငါးဆယ်က၊ ဒါဝင်၏ မျိုးစုများစတင်ပေါ်ပေါက်ခြင်း စာအုပ် ပထမဦးဆုံးအကြိမ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေစဉ်အချိန်တွင်၊ အီဗိုလူးရှင်းအတွေးအခေါ်သည် ရုပ်ဝါဒီနှင့် ဘုရားတရားမဲ့မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ထံမှ အကြီးအကျယ်ထောက်ခံအားပေးမှု ရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုခေတ်ကာလမှ အတွေးအခေါ်ရှင်တို့သည် လူ့သမိုင်းအဖြစ်အပျက်တိုင်းကို အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီဖြင့် ရှင်းပြရန်လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြလေသည်။ အစစအရာရာသည် အခြေခံဟု သတ်မှတ်သော ကမ္ဘာဦးကာလအဆင့်မှစတင်၍ ပိုမိုကောင်းမွန်ပြည့်စုံသောအဆင့်သို့ပြောင်းလဲတိုးတက်လာသည်ဟု ယူဆကြ၏။

ဤမှားယွင်းချက်ကို ဘာသာရပ်အမြောက်အမြားတွင် အသုံးပြုကြသည်။ ဥပမာ၊ စီးပွားရေးလောကတွင်၊ မားကွီဝါဒက ထိုသို့သောတိုးတက်ပြောင်းလဲမှုသည် မလွဲမရှောင်သာ သောကိစ္စဖြစ်၍ လူတိုင်းသည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို လက်ခံလိုက်နာကျင့်သုံးကြရလိမ့်မည်ဟု ဆိုသည်။ အတွေ့အကြုံအရ ယင်းအဆိုသည်အိမ်မက်တစ်ခု သာဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုပေသည်။ မားကွီဝါဒအဆိုပြုချက်သည်လည်း အမှန်တရားကို ထင်ဟပ်ခြင်းမရှိကြောင်း ဖော်ထုတ်ထားလေပြီ။

စိတ်ပညာနှင့်ပတ်သက်၍ လူသားသည် တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု၏ အမြင့်ဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်နေပြီ ဖြစ်သော်လည်း၊ သူ၏ ကမ္ဘာဦးလူရိုင်းခေတ်မှ ဘာကြောင့် က သူ၏ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ချက်တွင် ဝင်ရောက် တွန်းအားပေးလျက်ရှိနေသေးသည်ဟု ဆိဂ်မွန် ဖရူဒ် ကဆို၏။ ဤအဆိုမှယူဆ ချက်ဖြစ်သော ဖရူဒါလစ် ဇင်းမ်သည် သိပ္ပံအခြေခံလုံးဝမရှိကြောင်း စိတ်ပညာ လောကမှ ပယ်ချလိုက်လေသည်။

ချားလ်စ်ဒါဝင်
Charles Darwin

ထိုနည်းတူ၊ လူမှုရေးဘာသာရပ်၊ မနုဿဗေဒ နှင့် သမိုင်းများတွင်လည်း အီဗိုလူးရှင်းသီ အိုရီ၏ ဩဇာညောင်းခြင်းဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ သို့သော် လည်း လွန်ခဲ့သည့်ရာစုနှစ်အတွင်းမှ သိပ္ပံပညာနှင့်အခြားဘာသာရပ်ဆိုင်ရာသုတေသနများ၏ ဖော်ထုတ်ချက်များအရ၊ ထိုဩဇာညောင်းခြင်းသည် ကောင်းကျိုးမပေးသော ဩဇာညောင်းမှုသာ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း သိရပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဆိုင်ရာသီအိုရီအားလုံးတို့သည်၊ ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားသခင်အား သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကို ဆန့်ကျင်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဤအချက်သည်ပင် ဘာသာအယူဝါဒ ဆိုင်ရာအီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ၏ မှားယွင်းသောအခြေခံအတွေးအခေါ်ဖြစ်ပေသည်။ ဟားဘတ်စပင်ဆာ၏ အမှားမှားအယွင်းယွင်းဖြစ်သောအဆိုပြုချက်တွင် အဓိကမှားယွင်းချက်မှာ၊ ရှေးလူဟောင်းများသည် သာသနာမရှိဟူသော ယူဆချက်ဖြစ်သည်။ သူ၏အဆိုအရ လူသားတို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ဘာသာကိုးကွယ်မှုအယူဝါဒသည် သေသွားသူကို ကိုးကွယ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဘာသာရေးအီဗိုလူးရှင်းလိမ်လည်မှုကို ဝိုင်းဝန်းအားပေးကြသည့် မနုဿဗေဒပညာရှင်အများကလည်း အဆိုအမျိုးမျိုး တင်ပြကြသည်။ အချို့က ဘာသာသာသနာ၏အစသည် နတ်ကိုးကွယ်ခြင်းမှ စတင်သည်ဟု ဆိုသည်။ အခြားသူများက တိုတဲမ်ခေါ် နတ်ရုပ်လူရုပ်အမျိုးမျိုးထွင်းထားသော တိုင်ကို ကိုးကွယ်သည့်ထုံးစံလေ့မှ အစပြုလာခဲ့သည်ဟုဆိုကြသည်။ နောက်ထပ်မနုဿဗေဒပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အီဘီတေလာက၊ ဘာသာအယူဝါဒသည် နတ်ကိုးကွယ်ရာမှတစ်ဆင့် လူပုဂ္ဂိုလ်ဘိုးဘွားများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာက စတင်လာသည်ဟု ဆိုပြန်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် နတ်ဘုရားအမျိုးမျိုးကို ကိုးကွယ်သော(ဗဟုနာထဝါဒ)အယူဝါဒသို့ပြောင်းလဲလာရင်း နောက်ဆုံးတစ်ပါးတည်းသော ဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာအယူဝါဒ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟု ဆို၏။

ဤသီအိုရီကို ၁၉-ရာစုနှစ်တွင် ဘုရားတရားမယုံကြည်သူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမနုဿဗေဒပညာရှင်တစ်ဦးက တင်သွင်းခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ယင်းယူဆချက်ဆက်လက်ရှင်သန်လာခဲ့ရာ ဇာတ်လမ်းအမျိုးမျိုး ထပ်မံဖြည့်စွက်လာခဲ့ကြပေသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုထက်မပိုချေ။ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းသုတေသနနှင့် သမိုင်းအထောက်အထားများက၊ ထိုသိပ္ပံပညာရှင်တို့တင်ပြသည့်အဆိုနှင့်ဆန့်ကျင်၍၊ တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့်ဘာသာသာသနာသည် ထိုအရှင်မြတ်၏တမန်တော်များမှတစ်ဆင့် ပို့ချခဲ့ကြောင်းဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်၊ မှန်ကန်သောသာသနာမှ လမ်းလွဲသွားသောယုံကြည်ချက်များနှင့်အယူသီးမှုများသည်လည်း မှန်ကန်သောသာသနာနှင့်ပြိုင်တူ ပေါ်ပေါက်မြဲဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့ခေတ်ကာလတွင် ထာဝရဘုရားသခင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တစ်ပါးတည်းသောကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာအရှင်ဖြစ်သည်ဟုယုံကြည်၍ ထိုအရှင်မြတ် ချမှတ်

ပေးသနားတော်မူသော ကျမ်းဂန်၏သွန်သင်ချက်အတိုင်း လိုက်နာနေထိုင်ပေါက်ဖွားသူများ ရှိသလို၊ တစ်ချိန်တည်းတွင် သစ်သား၊ ကျောက်တုံးများဖြင့် ထုထွင်းထားသောရုပ်ထုများကို ကိုးကွယ်သူများနှင့် ရှိုင်တွာန်မရ်နတ်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ၊ မိမိတို့၏သေလွန်ပြီးသော ဘိုးဘေးများကို ပူဇော်ပသကိုးကွယ်သူများ၊ နတ်မိစ္ဆာဝိညာဉ်များကို ပူဇော်ပသသူများ၊ တိရစ္ဆာန်များကို ကိုးကွယ်ပသသူများ၊ နေ လ ကြယ်တာရာများကို ပူဇော်ပသကိုးကွယ်သူများ စသည်တို့လည်း ရှိပေသည်။ ဤကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အနက် များစွာတို့သည်လည်း ခေတ် နောက်ကျသူများမဟုတ်ကြပေ။ အချို့သောသူတို့သည် အလွန်တရာမြင့်မားသော အဆင့်အ တန်းဖြင့် နေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြပေသည်။

သမိုင်းတလျှောက်လုံးတွင်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပို့ချပေးတော်မူသော တရားတော်ကို မ လိုက်နာသည့်အပြင်၊ ဘာသာတရားတွင် သွန်သင်ထားသော လူ့ကျင့်ဝတ်တန်ဖိုးများကိုပင် ဖျောက်ဖျက်ပစ်ရန် ကြိုးပမ်းကြသူများလည်း ရှိပေသည်။ အချို့သောသူတို့သည်၊ မှန်ကန်သော တရားဒေသနာတွင် အယူသီးမှုများနှင့် မသင့်တော်သောလုပ်ဆောင်မှုများကိုပင် ထည့်သွင်း၍ ယင်းတရားလမ်းမှန်ကိုပြောင်းလဲပစ်ကာ အဆုံးတွင်ဖျောက်ဖျက်ပစ်လိုသူများလည်း ရှိကြ ကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် ပြဆိုထားပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကျမ်းဂန်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့လက်ဖြင့် စီရင်ရေးသားပြီး၊ အနည်း ငယ်မျှသောအဘိုးအခန့် လဲလှယ်ရောင်းချ(စားသုံး)ရန်အလို့ငှါ၊ ဤကျမ်းဂန်သည် ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်မှထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသော တရားဒေသနာတော် ကျမ်းဂန်တည်း ဟူ၍ပြောဆိုကြသော သာသနာ့ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရပ်တို့သည် ပျက်စီးကြ ရကုန်လတ္တံ့။ တဖန်ယင်းသူတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့လက်ဖြင့်(မဟုတ်မမှန်) ရေးသားခဲ့ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ မပြုထိုက်မပြုအပ်သောနည်းမျိုးဖြင့် ဥစ္စာပစ္စည်း ရှာဖွေ ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ပျက်စီးကြရလတ္တံ့။ (စူရာ အလ်ဘက္ကရာ ၂:၇၉)

ထို့ကြောင့်၊ အချိန်ကာလကြာမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ၊ တစ်ပါးတည်းသောအလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်၍ ထိုအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးသူအချို့သည် မှန်ကန်သောတရားဒေသနာကို စွန့်လွှတ်သွားကြလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မှန်ကန်သောတရားဒေသနာတော်မှ လမ်းလွဲသောကျင့်စဉ်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပေသည်။ ထို့ ကြောင့်၊ အချို့သောအတွေးအခေါ်ရှင်တို့တင်ပြသကဲ့သို့သော ဘာသာအယူဝါဒအီဗိုလူးရှင်း မရှိ ခဲ့ချေ။ သို့သော်လည်း မှန်ကန်သောတရားဒေသနာ ဘာသာအယူဝါဒကို လိုရာဆွဲ၍မမှန်မကန် ပြောင်းလဲကြခြင်းဖြင့်၊ နှုတ်တရားဒေသနာနှင့်ဆန့်ကျင်သည့် အယူဝါဒကျင့်စဉ်များ ပေါ်ပေါက် လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

မှန်ကန်သောဘာသာအယူဝါဒကို လိုရာဆွဲ၍ပြောင်းလဲခြင်း

Distortion of the True Religion

၂၀-ရာစုနှစ်တွင်၊ ဘာသာသာသနာများ၏စတင်ရာမူလဘူတနှင့်ပတ်သက်သောအရေး ကြီးသည့်သုတေသနကိုဆောင်ရွက်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းသုတေသနကြောင့် ဘာသာအယူဝါဒများ တစ်စတစ်စဖွံ့ဖြိုးပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟူသောဘာသာရေးအီဗိုလူးရှင်းအဆိုသည် သိပ္ပံဆိုင်ရာ တန်ဖိုးမရှိကြောင်းသိရှိရ၍၊ ၎င်းအဆိုများသည် စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းများသာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ထုတ်လိုက်ပေသည်။ နာမည်ကျော်ကြားသောမနုဿဗေဒပညာရှင် အင်ဒရူးလိုင်းနှင့် ဝီလ် ဟမ် ရှမ်ဒ်တို့နှစ်ဦးပြုသော ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ယုံကြည်မှုဘာသာအယူဝါဒများနှင့်ပတ်သက်သည့် သု တေသနက၊ ဘာသာအယူဝါဒများသည် တစ်စတစ်စချင်းပြောင်းလဲဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အချိန်ကာလကြာမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ လိုရာဆွဲ၍ကမောက်ကမ ဖြစ်အောင်ပြောင်းလဲခဲ့သည်

ကို တွေ့ရှိရကြောင်းထုတ်ဖော်ရေးသား၏။ လိုင်းနှင့်ရှုမိဒ်တို့၏သုတေသနစာတမ်းကို *အင်ကြိုပို့စ် (Anthropos)* စာစောင်တွင် အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထားပေသည်။

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၀၀-၁၉၃၅-ခုနှစ်အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့သောသုတေသနက ဘာသာသနာများ၏အီဗိုလူးရှင်းအဆိုသည် လုံးဝမှားယွင်းကြောင်းဖော်ထုတ်တင်ပြပေသည်။ ထို့ကြောင့် မနုဿဗေဒပညာရှင်အမြောက်အမြားတို့က ထိုအီဗိုလူးရှင်းအတွေးအခေါ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤသိပ္ပံနှင့်သမိုင်းအထောက်အထားများရှိနေသော်လည်း၊ အစွန်းရောက်ရုပ်ဝါဒီအချို့က ယုတ္တိမရှိသည့်အပြင် ကာကွယ်နိုင်မည့်လမ်းမရှိတော့သည့် ယင်းဇာတ်လမ်းများကို ဆက်လက် ကာကွယ်နေကြသေးသည်။

အီဂျစ်နှင့်မယ်ဆိုပိုတေးမီယားမှ ရှေးဟောင်းသုတေသန၏ တွေ့ရှိဖော်ထုတ်ချက်များ

Archaeological Finds from Egypt and Mesopotamia

မယ်ဆိုပိုတေးမီယားလွင်ပြင်ဒေသသည်၊ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်ယဉ်ကျေးမှုခေတ်ဒေသမှ မဝေးကွာလှသောအရပ်ဖြစ်၍၊ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုများ၏ အစပျိုးရာအရပ်ဟု ခေါ်တွင်ကြသည်။

ဤဒေသများတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော ရှေးဟောင်းပစ္စည်းနှင့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း သုတေသနများမှ ထွက်ပေါ်လာသော အရေးကြီးဆုံးအချက်အလက်များတွင် ထိုခေတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့၏ ဘာသာအယူဝါဒနှင့်ပတ်သက်သောအချက်အလက်များဖြစ်ပေသည်။ မော်ကွန်းတင် ထွင်းထုထားသောကျောက်စာများနှင့်ရုပ်ပုံများက၊ မရေမတွက်နိုင်သော နတ်ဒေဝါများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြကြောင်း ဖော်ပြပေသည်။ အချက်အလက်ပိုမိုများပြားစွာ တူးဖော်တွေ့ရှိသည်သာမက၊ ထိုအချက်အလက်များကို အဓိပ္ပါယ်ဖော်မည့် ပိုမိုကောင်းမွန်တိကျသောနည်းများကိုလည်းတွေ့သည်နှင့်အမျှ၊ ထိုယဉ်ကျေးမှုခေတ်ကာလများ၏ ဘာသာအယူဝါဒများသည်လည်း ပိုမိုထင်ရှားစွာ ပေါ်လွင်လာပေသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်အကောင်းဆုံးအချက်မှာ၊ ထိုခေတ်လူတို့သည် နတ်ဒေဝါအမျိုးမျိုးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည်နှင့်အမျှ၊ တစ်ချိန်တည်းတွင် တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကိုလည်း ယုံကြည်ကြသည့်အချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ သမိုင်းအထောက်အထားများက မှန်ကန်သည့် ဘာသာတရားသည် ခေတ်တိုင်းတွင် အစဉ်အမြဲ ရှိလာခဲ့ကြောင်း ပြဆိုပေသည်။ ရှေ့လာမည့်စာမျက်နှာများတွင်၊ မယ်ဆိုပိုတေးမီယား၊ ရှေးဟောင်းအီဂျစ်၊ အီန္ဒိယနှင့်ဥရောပယဉ်ကျေးမှုခေတ်များကို လေ့လာကြမည့်အပြင်၊ အဓိကအားဖြင့် အင်ကာနှင့်မာယလူမျိုးများအကြောင်းကိုလည်း လေ့လာရင်း သူတို့အားလုံးထံ တမန်တော်များရောက်ရှိခဲ့ပြီး မှန်ကန်သောဘာသာအယူဝါဒအကြောင်း တရားဒေသနာပို့ချခဲ့ကြကြောင်းနှင့် တစ်ပါးတည်းသောဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြကြောင်း ဆန်းစစ်သက်သေထူကြပါမည်။ နတ်ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့် ဘာသာအယူဝါဒသည်၊ အစကနဦးတွင် တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်သောအတွေးအခေါ်ပါရှိလာခဲ့ပြီးကြောင်း ဦးဆုံးတွေ့ရှိသူမှာ၊ အောက်စဖို့တက္ကသိုလ်မှ စတီဖင် လိုင်းဒွန် ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၃၁ခုနှစ်တွင်၊ စတီဖင်လိုင်းဒွန်က၊ သူ၏တွေ့ရှိချက်များသည် မမျှော်လင့်သောအချက်များဖြစ်၍ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ချက်များနှင့်ဆန့်ကျင်နေကြောင်း သိပ္ပံလောကသို့ကြေညာခဲ့လေသည်။ လိုင်ဒွန်က အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းပြပေသည်။

---ရှေးအကျဆုံးလူ့သမိုင်းသည်၊ တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာမှ အစွန်းရောက်သည့် နတ်ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့် ဘာသာသို့ ကျဆင်းဆုတ်ယုတ်သွား၍၊ အနိဋ္ဌာရုံမကောင်းဆိုးဝါးနတ်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်နက်လျက်ရှိ၏။^{၃၃}

နောင် ငါးနှစ်အကြာတွင်၊ လိုင်းဒွန်က အောက်ပါအတိုင်း ထပ်မံကြေညာပြန်၏။

သက်သေအထောက်အထားအားလုံးတို့က၊ တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကိုသာ မမှားမယွင်းညွှန်ပြလျက်ရှိပေသည်။ ဆီမိုက်လူမျိုးများ၏ ရှေးအကျဆုံး ကျောက်စာများသည်လည်း တစ်ပါးတည်းသောအရှင်မြတ်ကိုသာကိုးကွယ်ကြောင်း ညွှန်းလျက်ရှိပေသည်။ နတ်ရုပ် ထုထားသည့်တိုင်ကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ဟီဗြူးလူမျိုးများအပါအဝင် အခြားဆီမိုက်လူမျိုးများမှ စတင်လာခဲ့သည် ဟူသောအချက်ကို လက်ခံနိုင်ရန်အကြောင်းမရှိတော့ချေ။^{၇၄}

လက်ျာဘက်ရှိပုံတွင် ဘုရားသခင်ထံမှ မှန်ကန်သည့် မိုးကျသာသနာ ယုံကြည်မှု မူယင်းကိုပျက်ပြားစေသည့်နောက် ပေါ်ပေါက်လာသော စူမာလူမျိုးများ၏ “မိုးကြိုးနတ်မင်း” ပုံဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့်ဘီစီသက္ကရာဇ် ၃၀၀၀ ကျော်တွင် စူမာလူမျိုးများ အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့သည့်ဒေသဖြစ်သော ယူခေတ် တဲလ် အာစ်မရ် အရပ်၌ တူးဖော်တွေ့ရှိသည့် အချက်အလက်များသည် လိုင်းဒွန်၏ အတွေးအခေါ်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်နေပေသည်။ တူးဖော်ရေးညွှန်ကြားရေးမှူး ဟင်နရီ ဖရင့်ဖို့ဒ်က အောက်ပါအတိုင်း အစီရင်ခံ၏။

ပိုမိုသေချာသောတွေ့ရှိချက်များအပြင်၊ ဘောဘီလိုနီယားဒေသမှ ဘာသာအယူဝါဒများကို လေ့လာသူများ ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြရမည့် အသစ်အဆန်းများကို ကျွန်ုပ်တို့၏ တူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သိထားသလောက်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိထားသော ဘောဘီလိုနီယားလူမျိုးများ၏ လူမှုရေးစနစ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ အပြည့်အစုံဆုံး တူးဖော်ရရှိထားပါသည်။

ဘုရားကျောင်းတစ်ခုမှ စုဆောင်းရရှိသောပစ္စည်းများနှင့် ထိုဘုရားကျောင်းတွင် ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ကြသူများ နေထိုင်သောအိမ်များမှ စုဆောင်းရရှိသောပစ္စည်းများမှတစ်ဆင့် ယုတ္တိတန်၍ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သော ဆက်စပ်မှုအထောက်အထားများ တပုံတခေါင်းကြီး ရရှိထားပါသည်။ ထိုပစ္စည်းအထောက်အထားများကို စူးစမ်းလေ့လာ၍ နိဂုံးချုပ်ရေးဆွဲစီစဉ်နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤသို့သောနိဂုံးချုပ်စာတမ်းကို ထိုခေတ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုယ်တိုင်ပင် လေ့လာဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းမရှိနိုင်ဟု ယူဆပါသည်။

ဥပမာ၊ ကျည်တောက်ပုံဒုလုံးရှည်တံဆိပ်များမှ ဘုရားပုံအမျိုးမျိုးသည် ဤဘုရားကျောင်းတွင် ကိုးကွယ်သော တစ်ဆူတည်းသောဗဟိုဘုရားရုပ်ထုနှင့် အံဝင်ဝင်ကျဆက်နွယ်လျက်ရှိသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် စူမာလူမျိုးနှင့် အာကေဒီလူမျိုးတို့၏ နတ်ဘုရားကိုးကွယ်မှုခေတ်တွင်၊ ဘုရားရုပ်ထုအမျိုးမျိုးတို့ကို သီးခြားဘုရားတစ်ဆူစီအဖြစ်ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။^{၇၅}

စူမာကျောက်စာများကိုအဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆိုသောအခါ၊ အရေအတွက်အားဖြင့် များပြားလှသော ဘောဘီလိုနီနတ်ဘုရားအပေါင်းတို့သည်၊ သီးခြားနတ်ဘုရားများမဟုတ်ဘဲ၊ တစ်ဆူ တည်းသောနတ်ဘုရား၏ အမည်နာဂုဏ်တော်များကိုအဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆိုရာ၌ မှားယွင်းစွာယူဆခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်လာပေသည်။

ဖရင့်ဖိုးဒ်၏တွေ့ရှိချက်များသည်၊ အယူသီးမှုများနှင့် နတ်ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့်အယူဝါဒ မည်ကဲ့သို့စတင်ခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့်အရေးကြီးသည့် အချက်များကို ဖော်ထုတ်ပေးလေသည်။ နတ်ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် သည့် ဘာသာအယူဝါဒသည် လူတို့က သဘာဝအင်အားကို ကိုယ်စားပြုသည့် နတ်နှင့်ဝိညာဉ် များကို ပူဇော်ပသရာမှ စတင်လာခဲ့သည်ဟု ဘာသာအယူဝါဒဆိုင်ရာအီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက ဆို သည်။ သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့မဖြစ်ခဲ့ချေ။ အချိန်ကြာမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ လူတို့သည် တစ် ပါးတည်းသော ဘုရားသခင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များကို နားလည်သဘောပေါက် ရာ၌ ကွဲပြားခြားနားလာခဲ့သဖြင့်၊ နောက်ဆုံးတွင် တစ်ပါးတည်းသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခြင်း၌ တစ်မျိုးတစ်ဖုံပြောင်းလဲကြခြင်းဖြင့် နတ်ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့် အယူဝါဒ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ တစ်ပါးတည်းသောအရှင် မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များက နတ်ဘုရားအမျိုးမျိုးကို ကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

လှိုင်းခွန်းက စူမာကျောက်စာများကို ဘာသာပြန်ခြင်းမပြုမီအလျင် နှစ်အတန်ကြာ ကတည်းက ဖရပ်ဒရစ် ဒီလစ်ချ် အမည်ရှိသုတေသနပညာရှင်တစ်ဦးကလည်း ထိုကဲ့သို့တွေ့ရှိ ထုတ်ဖော်ခဲ့ဘူးသည်။ ဘေဘီလုံနီယားနတ်ဘုရားအပေါင်းတို့သည်၊ မာရ်ဒူဂ်အမည်ရှိသော နတ် ဘုရား၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများမှ ခွဲခြားဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သုတေသနလုပ်ငန်းများအရ၊ မာရ်ဒူဂ်နတ်ဘုရားကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည်၊ တစ်ပါးတည်းသော ဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်း ကပ်သည့် အယူဝါဒမှန်မှ ပျက်ပြားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။

ဤတစ်ဆူတည်းသောနတ်ဘုရားမာရ်ဒူဂ်သည်၊ အမည်အမျိုးမျိုးရှိ၏။ နိနိုတ်သို့မဟုတ် “တန်ခိုးအာဏာပိုင်ဆိုင်သူ”၊ နိဘို သို့မဟုတ် “စစ်ပွဲများ၏အရှင်သခင်”၊ စင် သို့မဟုတ် “ညည့်အမှောင်ကိုထွန်းလင်းစေသောအရှင်”၊ ရှာမားရ် သို့မဟုတ် “တရားမျှတသောအရှင်”၊ အဒ္ဒူ သို့မဟုတ် “မိုးရွာသွန်းစေသောအရှင်”၊ စသည်ဖြင့် အမည်နာမအမျိုးမျိုးပိုင်ဆိုင်၏။ အ ချိန်ကာလကြာမြင့်လာသောအခါ၊ မာရ်ဒူဂ်နတ် ဘုရား၏ အမည်နာမဂုဏ်တော်များကိုသီးခြား နတ်ဘုရားများအဖြစ်ခွဲထုတ်၍ ကိုးကွယ်ပူဇော်ပ သကြသည်ဟု ယူဆရပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူတို့ ၏စိတ်ကူးအရ နေမင်းနတ်ဘုရား၊ လနတ်ဘုရား၊ စသည်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပေသည်။ မာရ်ဒူဂ်နှင့် အတူ ယှဉ်တွဲ၍ နတ်ဘုရားငယ်အများအပြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည်၊ အချိန်ကာလကြာ မြင့်လာသည်နှင့်အမျှ တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသ ခင်ကို ကိုးကွယ်သည့် မှန်ကန်သောဘာသာအယူ ဝါဒမှတစ်ဆင့် ပျက်ပြားဆင်းသက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေ သည်။

ဘေဘီလုံနီယားနတ်ဘုရားများအနက်မှ အဓိကနတ်ဘုရား မာရ်ဒူဂ်၏ပုံ။

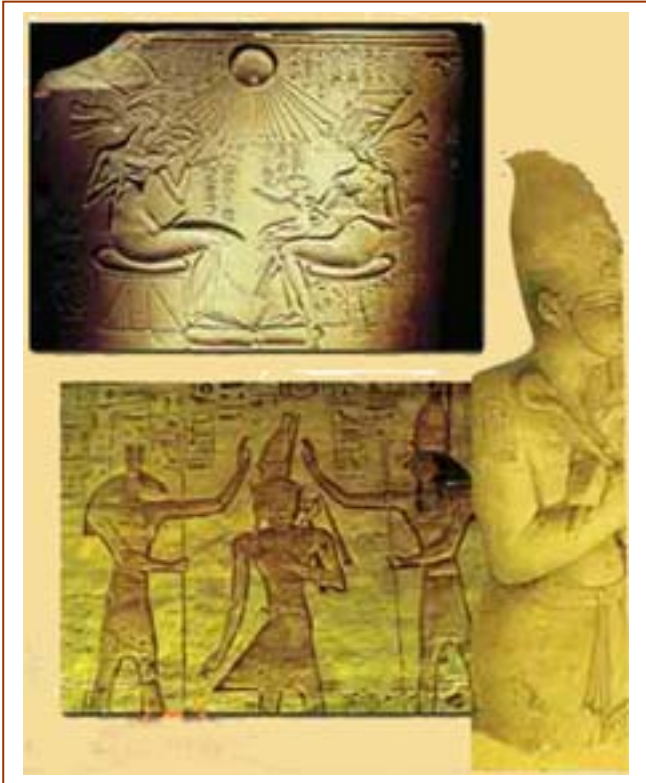
ရှေးဟောင်းအီဂျစ်နိုင်ငံတွင်လည်း ထိုကဲ့ သို့သောဖောက်ပြန်မှုကို တွေ့ရှိရပေသည်။ ရှေး ဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးများသည်တစ်ပါးတည်းသော ဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူများဖြစ် ကြောင်း သုတေသနများမှတွေ့ရှိရပေသည်။

သို့သော်လည်း နောင်တွင် ထိုဘာသာအယူဝါဒစနစ်ကို ပျက်သိမ်း၍ နေမင်းကိုကိုးကွယ်ပူဇော်

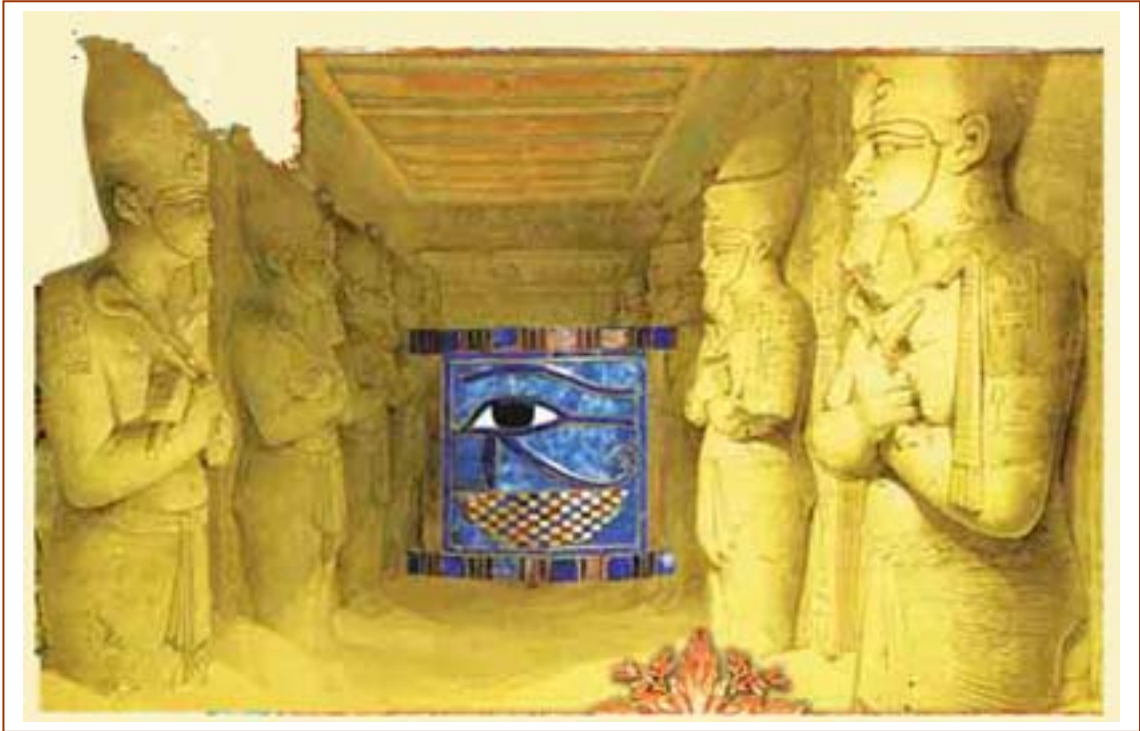
သောစနစ်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့ကြသည်။ အဲဒါ ဒီဂျင်္ဂါက အောက်ပါအတိုင်းရေးသားထားပေးသည်။

ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့၏ ဆန်းပြားသော ဘာသာအယူဝါဒပိုင်းသည် နောက်ပိုင်းမကြာသေးမီ ကာလကမှ ပုံပျက်ပန်းပျက်လုပ်သူတို့၏ လက်ချက်မဟုတ်ကြောင်း အငြင်းပွားစရာမရှိပေ။ ထိုပုံပျက်ပန်းပျက်ဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်းသည် အလွန်ရှေးကျခဲ့ပြီဖြစ်၍၊ ဂရိနှင့် ခရစ်ယာန်စာရေးဆရာတို့ သိရှိသည့် ရှေးဟောင်းအီဂျစ်လူမျိုးတို့၏ ဘာသာအယူဝါဒအဆင့်သည်၊ ပုံပျက်ပန်းပျက်အဖြစ်ဆုံးအဆင့် ဖြစ်ပေသည်။^{၇၆}

ဖါရိုင်းဘုရင် အနောက်တင် သည် တစ်ပါးတည်း သောဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်၍ ဘုရားရှင်ထုအားလုံးကိုဖျက်ဆီးပစ်သည်။ သူ၏ယုံကြည်ချက်ကို အောက်ပါအတိုင်းအဓိပ္ပါယ်ပေါက်သည့် တေးကဗျာတွင်ဖော်ထုတ်ထားပေးသည်။- အသင့်အား မမြင်ရသော်လည်း၊ အရှင်မြတ်၏လုပ်ဆောင်ချက်များသည် များပြားလှ၏။ အို-တစ်ပါးတည်းသောအရှင်မြတ်၊ အသင်နှင့် ယှဉ်ရန် အခြားမည်သူမျှ မရှိတော့ပါ။ ကမ္ဘာမြေကြီးကို အရှင်မြတ်အလိုရှိသလို ဖန်ဆင်းထား၏။ လူ့ခပင်းအပေါင်းတို့ကို ၎င်း၊ ကျွဲနွားသိုးဆိတ် အုပ်လိုက်အိုပ်လိုက်ကို၎င်း၊ ကမ္ဘာမြေဝယ် ခြေဖြင့်လမ်းလျှောက်သည့်သတ္တဝါအားလုံးကို၎င်း၊ မိုးပေါ်တွင် ပျံသန်းသည့် တောင်ပံရှိသတ္တဝါများကို၎င်း၊ အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းကသာလျှင်ဖန်ဆင်းတော်မူပါ၏။

မနုဿဗေဒသုတေသနအရ နတ်ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့်အယူဝါဒသည် တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာအယူဝါဒမှ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲလာခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ အချို့သောသူတို့က၊ ဘာသာအယူဝါဒသည် တစ်စစီတစ်ဆင့်စီ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အားအယုံသွင်းသကဲ့သို့မဟုတ်ကြောင်း အထောက်အထားဖြစ်ပေသည်။

မနုဿဗေဒပညာရှင် ဆာ ဖလင်ဒါစ် ပက်ထရီက အယူသီးခြင်းနှင့် ဘုရားအမြောက် အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့်အယူဝါဒသည်၊ တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ကိုး ကွယ်ခြင်းမှ တစ်ဖြေးဖြေးပျက်ပြားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ထို့အပြင်၊ ဤကဲ့သို့ပျက်ပြား ခြင်းလက္ခဏာများကို ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်မှောက်ခေတ်တွင်ရှိနေသလို၊ ရှေးယွင်ကလည်း ထိုနည်းအတိုင်း ရှိလာခဲ့သည်ဟု ထပ်မံပြောဆို၏။

ရှေးဟောင်းဘာသာရေးအယူဝါဒများတွင် နတ်ဘုရားများ၏အဆင့် အမျိုးမျိုးရှိသည်။ ဥပမာ ဟိန္ဒူ လူမျိုးများတွင်၊ ယနေ့ခေတ်သစ်ကာလမှာကဲ့သို့ပင်၊ နတ်ဘုရားကြီးငယ်အမျိုးမျိုး များသထက်များ လာပေသည်။ အချို့လူမျိုးများမှာ---အဓိကဖြစ်သည့် အကြီးဆုံးဘုရားကို ပူဇော်ပသကိုးကွယ်ခြင်း လျော့နည်းသွားကြကာ များပြားလှသည့် နတ်ငယ်များ၊ စုံများ၊ စသည်တို့ကိုသာ ပူဇော်ပသကြ၏။

အကယ်၍သာ မြောက်မြားစွာသော နတ်ဘုရားများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့် ဘာသာအယူဝါဒ မှတဆင့် တစ်စစတစ်ဆင့်စီပြောင်းလဲလာခဲ့ပါက၊ တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်အလျင် များစွာ သောနတ်ဘုရားများကို ဦးစွာကိုးကွယ်ကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ ထိုသို့မဟုတ်မူဘဲ တစ်ပါးတည်းသော ဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့်အယူဝါဒသည် ရှေးအကျဆုံးဖြစ် သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။---

မြောက်မြားစွာသောနတ်ဘုရားများကို ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာအယူဝါဒကို နောက်ကြောင်းပြန် လေ့ လာတိုင်းတွင်၊ တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်သည့်အယူဝါဒနှင့် ရောပြွန်းနေသည်ကို သာ အစဉ်အမြဲ တွေ့ရှိရပေသည်။--^{??}

အိန္ဒိယမှ အယူသီးဗဟုနာထဝါဒ၏ မူလဘူတ

The Origins of Superstitious Polytheism in India

အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသယဉ်ကျေးမှုများလောက် ရှေးကျခြင်း မရှိသော်လည်း၊ လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်ကမ္ဘာတွင် ရှေးအကျဆုံးသော ယဉ်ကျေးမှုများအနက် တစ်ခုအ ပါအဝင် ဖြစ်ပေသည်။

အိန္ဒိယလူမျိုးများ၏ နတ်ဘုရားများသည် ရေတွက်၍မဆုံးနိုင်လောက်အောင် များပြား ပေသည်။ အိန္ဒိယလူမျိုးများ၏ ဘာသာအယူဝါဒကို အချိန်ကြာမြင့်စွာလေ့လာခဲ့သော အင်ဒရူး လိုင်းက အိန္ဒိယဘာသာအယူဝါဒများ၏ နတ်ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ခြင်းသည်လည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသကဲ့သို့ပင် တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ကိုး ကွယ်ခြင်းမှပျက်ပြားပြောင်းလဲလာခြင်းဖြစ်သည်ဟု နောက်ဆုံးကောက်ချက်ချပေသည်။

အိန္ဒိယလူမျိုးများ၏ ဘာသာအယူဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ လေ့လာရေးသားသူ အက်ဒွတ် မက္ကရေဒီ က၊ ရှေးအခါက (Rig Veda)ရစ်ဗေဒင်ကျမ်း(?)တွင် နတ်ဘုရားအပေါင်းတို့သည် တစ်ဆူတည်းသောဘုရား၏ ဂုဏ်အင်္ဂါရပ်များကို သရုပ်သကန်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ရေးသား ဖော်ပြထားပေသည်။^{၇၈} ထိုကျမ်းတွင် တစ်ပါးတည်းသောနတ်ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် သည့် အယူအဝါဒမှ ပျက်ပြားလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သံလွန်စလက္ခဏာများကို တွေ့ရှိရပေသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ သုတေသနပြုလေ့လာသူ မက္ကမူလ္လာ ကလည်း ရှေးယွင်က တစ်ပါး တည်းသော ဘုရားသခင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့် အယူဝါဒရှိကြောင်း သဘောတူသည်။

ဗေဒင်ကျမ်းအရ ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုး ကွယ်ဆည်းကပ်သည့်အယူဝါဒအလျင် တစ်ပါး တည်းသော ဘုရားကိုကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့်အ ယူဝါဒ ရှိခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့မြောက်မြားစွာသောဘုရား များကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်နေလင့်ကစား တစ်ပါး တည်းသော ဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ခြင်းသည် အ စဉ်အမြဲရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုယုံကြည်ချက်သည် အပြာ ရောင်မိုးကောင်းကင်ကို တိမ်ခိုးတိမ်ငွေ့များလွင့်စင် လာစဉ် နောက်ခံတွင် လျှိုနေသည်နှင့်အလားတူပေ သည်။^{၇၉}

ဟိန္ဒူဘာသာတွင် အတူအယောင်ဘုရား အမြောက် အမြားရှိသည်။ သို့သော်လည်း၊ သုတေသနလေ့လာ ချက်များက ရှေးအိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုတွင် လူတို့သည် တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်ကိုး ကွယ်ခဲ့ကြကြောင်း ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

ဤအချက်များကလည်း၊ ဘာသာအယူဝါဒအိဗိုလူးရှင်း မရှိခဲ့ကြောင်း၊ မှန်ကန်သော ဘာသာအယူဝါဒတွင် လူတို့ကဖြည့်စွက်ခြင်း၊ အမိန့်အချို့ကို ပစ်ပယ်ခြင်း၊ စသည်ဖြင့် ပြောင်း လဲခဲ့ကြသောကြောင့်၊ နောက်ဆုံးတွင် မှန်ကန်သောဘာသာအယူဝါဒသည် ကပြောင်းကပြန် ဖောက်ပြန်သည့် ပုံစံအဖြစ် ပြောင်းလဲလာခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

ဥရောပသမိုင်းတွင် ဘာသာအယူဝါဒများကို ညစ်ညမ်းစေခြင်း။

Contamination of Religions in European History

ဥရောပတိုက် လူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင်လည်း အထက်ကဆိုခဲ့သည့် ဘာသာယုံကြည်မှု များကို ညစ်ညမ်းစေသည့် သဲလွန်စလက္ခဏာများအတိုင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ သုတေသနပညာ ရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အက်စလ် ဒဗ်လျူ ပါဆန်ရေးသားသော သမိုင်းဦးခေတ် ဂရိနိုင်ငံမှဘာသာ အယူဝါဒ ဟူသောစာအုပ်တွင်၊ ရှေးဟောင်းဂရိလူမျိုးတို့၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြထားပေသည်။

---နောက်ပိုင်းတွင် ဂရိလူမျိုးများ၏ဒဏ္ဍာရီများတွင်တွေ့ရှိရသကဲ့သို့သော မြောက်မြားစွာသော နတ်ဘုရားများ ထင်ရှားစွာ ပေါ်ပေါက်လာပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အရေအတွက်တိုးပွားများပြားလာ ခြင်းမှာ မူလပထမတွင် လက်ခံယုံကြည်ထားသော တစ်ဆူတည်းသောဘုရား၏ အမည်နာမအရင်း ကို ထပ်မံတင်စားခေါ်တွင်သည့် ဂုဏ်အင်္ဂါရပ်အမည်များကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ကျွန်ုပ်ယုံ ကြည်ပါသည်။^{၈၀}

ထိုကဲ့သို့သော ပြောင်းလဲမှုကို အီတာလီနိုင်ငံတွင်လည်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ရှေးဟောင်း သုတေသနပညာရှင် အိုင်ရင်း ရိုဇင်ဝိဂ်က၊ အီတြုစကင်ခေတ်ကာလမှ အီဂူဗိုင်းကျောက်စာ များကို သုတေသနပြုရာမှ “နတ်ဘုရားများကို နာမဝိသေသနများဖြင့် ခွဲခြားထားသည်။ ယင်း အချက်မှ သီးခြားဘုန်းတန်ခိုးစွမ်းပကားသီးခြားစီရှိသည့်နတ်ဘုရားများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ် သည်။”^{၈၁} ဟု နိဂုံးချုပ် တင်ပြထားပေသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ရာစုနှစ်အတွင်း လေ့လာခဲ့သည့် မနုဿဗေဒနှင့် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းသုတေ သနများသည်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် သမိုင်းတလျှောက်လုံး တစ်ပါးတည်းသောဘုရားသခင် အရှင်မြတ်ကို ပထမအဆင့်အဖြစ်ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြရာမှ အချိန်ကာလကြာမြင့်လာသောအ ခါ ထိုယုံကြည်မှုသည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟု အတိုချုံး၍ပြောနိုင်ပေသည်။ ပထ မတွင် လူသားတို့သည် အရာခပ်သိမ်းကို ဗလာနတ္ထိအလျင်းမရှိရာမှ ဖန်ဆင်းတော်မူသော၊ အရာခပ်သိမ်းကို သိမြင်တော်မူသော ကမ္ဘာအပေါင်း၏အရှင်သခင်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြပေသည်။ သို့သော်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ် တော်များကို သီးခြားနတ်ဘုရားများအဖြစ်ယူဆကာ၊ လူတို့သည် မှားယွင်းစွာဖြင့် သူတို့စိတ် ကူးပေါက်သောနတ်ဘုရားများအဖြစ် ကိုးကွယ်ပူဇော်ပသကြပေတော့သည်။ မှန်ကန်သော ဘာ သာ သာသနာသည် တစ်ပါးတည်းသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ နတ်ဘုရားအမြောက်အမြားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့်အယူဝါဒသည် နဗီတမန်တော် အာဒမ်(အလှိုင်းဟေ့စလာမ်)၏ခေတ်ကာလမှပင် စတင်ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က မိန့်ကြားထားတော်မူ၏။

သုတေသနပညာရှင် တစ်ဦးဖြစ်သူ အက်စဲလ် ဒဗ်လျူ ပါဆန်ရေးသားသော သမိုင်းဦးခေတ် ဂရိနိုင်ငံမှ ဘာသာအယူဝါဒ ဟူသောစာအုပ်တွင်၊ ရှေးဟောင်းဂရိလူမျိုးတို့၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ “---ထိုကဲ့သို့ အရေအတွက်တိုးပွားများပြားလာခြင်းမှာ မူလပထမတွင် လက်ခံယုံကြည်ထားသော တစ်ဆူတည်းသောဘုရား၏ အမည်နာမအရင်းကို ထပ်မံတင်စားခေါ်တွင်သည့် ဂုဏ်အင်္ဂါရပ်အမည် များကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ကျွန်ုပ်ယုံကြည်ပါသည်။” ဟု ရေးသားထားပေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ချမှတ်ပေးသနားတော်မူသော စစ်မှန်သည့်သာသနာ

The True Religion Revealed by God

ကမ္ဘာမြေပြင်အရပ်ရပ်ရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာအယူဝါဒဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများကိုကြည့်ပါက၊ ၎င်းတို့အားလုံးသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အလွန်နီးစပ်ဆင်တူနေကြ သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိရပေသည်။ ဤလူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် အချင်းချင်းယဉ်ကျေးမှုဖ လှယ်ခြင်းမရှိခဲ့ကြသော်လည်း၊ ကောင်းကင်တမန်သို့မဟုတ်နတ်သားနတ်သမီးနတ်ကောင်း များ၊ ရှိုင်တွာန်နတ်ဆိုးများ၊ ဂျင်များစသည့် လူသားလောကနှင့်အတူမနေသည့်သတ္တဝါဝေနေ ယူများကို ယုံကြည်ကြပေသည်။ သေလွန်ပြီးနောက်တမလွန်ဘဝကိုယုံကြည်ကြသည်။ လူသား နှင့်ကမ္ဘာမြေကြီးကို အရှင်သခင်တစ်ပါးက ဖန်ဆင်းထားသည်ဟုယုံကြည်ကြသည်။ ဥပမာ၊ တမန်တော်ဇူးဟ်(အလိုင်ဟေ့ဆလာမ်)(Noah)၏ လေ့နှင့်ပတ်သက်၍ စူမာလူမျိုးများ၏စာ တမ်းများ၊ ဝေလနယ်သားတို့၏ဘာသာအယူဝါဒ၊ တရုတ်လူမျိုးတို့၏ကျောက်စာများ၊ ရှေး ဟောင်းလီသူဝါးနီယားဘာသာအယူဝါဒ၊ စသည်တို့တွင်ပါရှိ၏။ ဤသည်ကပင်၊ စကြာဝဠာကို ပိုင်စိုးတော်မူသော တန်ခိုးအာဏာတော်အကြီးဆုံးဖြစ်သော တစ်ပါးတည်းသော အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် သာသနာ့တရားဒေသနာတော်များကို ပို့ချခဲ့သည့် သက်သေအထောက်အထားတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် ရှိရှိသမျှသောယဉ်ကျေးမှုများသည် အခြားမည်သည့်နတ် ဘုရားများကမျှနိုင်ယှဉ်၍မရနိုင်သော အရှင်သခင်ရှိကြောင်းကို သင်ပေးသည့်ဘာသာအယူဝါဒ သာသနာများ ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ခေတ်ကာလတိုင်းတွင်၊ မိမိ အလိုရှိနှစ်သက်တော်မူသောသူတို့ကိုရွေးချယ်၍ စေတမန်တော်အဖြစ်ခန့်အပ်၍ ထိုတမန်တော် များမှတစ်ဆင့် အရှင်မြတ်၏တရားဒေသနာတော်များကို လူသားများအတွက်ပို့ချပေးတော်မူခဲ့ပေ သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က၊ အရှင်မြတ်၏ နောက်ဆုံးပို့ချ

သည့်အမိန့်ဒေသနာတော်အဖြစ်၊ “--လူမျိုးတိုင်းအဖို့ တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ကြားပြသသူ သည် ရှိချေသတည်း။” ဟု စုရောအလင်ရအဒိ ၁၃:၇ တွင် မိန့်ကြားထားတော်မူ၏။ အခြားအပိုဒ် များတွင် လူမျိုးတိုင်းကို တရားလမ်းမှန်ဖြင့်သတိပေးသူစေတမန်တော်များကို လွှတ်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားပေသည်။

စင်စစ် ငါအရှင်မြတ် ကွပ်မျက်ဖျက်ဆီးတော်မူခဲ့သော မြို့ရွာတိုင်း၌ (ထိုမြို့သူမြို့ သားတို့အား) သတိပေးဆုံးမဩဝါဒပေးရန် သတိပေးနှိုးဆော်သူများ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်သာ ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ငါအရှင်မြတ်သည် မတရားသဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းတော်မူသောအရှင် မဟုတ်ပေ။ (စုရော အလင်ဂျဇာန် ၂၆:၂၀၈-၂၀၉)

ထိုမွန်မြတ်သည့် နဖီတမန်တော်တို့သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများကို အလွှာဟ်အရှင်မြတ် အား တစ်ပါးတည်းသောအရှင်မြတ်အဖြစ် ယုံကြည်ကြရန်၊ ထိုအရှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ခဝပ်ကိုး ကွယ်ဆည်းကပ်ကြရန်နှင့် ကောင်းမှုကိုသာကျင့်ကြံကြ၍ မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ်ကြရန် သွန် သင်ခဲ့ကြပေသည်။ လူသားတို့သည် ထိုနဖီတမန်တော်များပေးသောသွန်သင်ဆုံးမဩဝါဒများ ကို လိုက်နာခြင်းဖြင့် ကယ်တင်ခြင်း၊ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံယူကြ ပေမည်။ ထိုတရားဒေသနာသွန်သင်ချက်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးသူတို့အတွက် အမွေအနှစ် အဖြစ် ကျမ်းဂန်များကို ချန်ထားပေးခဲ့ကြပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖန်ဆင်းရှင်အလွှာဟ်အရှင် မြတ်သည်၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများအတွက် မဟာဂရုဏာကြီးမားစွာဖြင့် နဖီတမန်တော် မိုဟမ္မဒ်(ဆွလ္လ္လ္လာဟူအလိုင်ဟေ့ဝစလာမ်)အား တမန်တော်အဖြစ် ခန့်အပ်၍ ကုရ်အာန်ကျမ်း တော်မြတ်ကို နောက်ဆုံးဗျာဒိတ်တော်ကျမ်းဂန်အဖြစ် ပို့ချပေးတော်မူ၏။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်ကိုလည်း ကမ္ဘာမြေကြီးတည်ရှိနေသ၍ အစဉ်အမြဲမပြောင်းမလဲတည်ရှိနေအောင်ထိန်း သိမ်းထားရန်လည်း အလွှာဟ်အရှင်မြတ်ကပင် တာဝန်ယူတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်သည် လူသားများအတွက် အမှန်ကန်ဆုံး တရားဒေသနာလမ်းညွှန်ဖြစ်၏။

နိဂုံး

အချိန်ကင်းမဲ့ခြင်းအမှန်တရားကို လစ်လျူရှုထားခြင်းမပြုသင့်

The Reality of Timelessness Should Not Be Ignored

ဤစာအုပ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာဆွေးနွေးခဲ့ပြီးသော သမိုင်းနှင့်ရှေးဟောင်းပစ္စည်းသုတေသနတွေ့ရှိဖော်ထုတ်ချက်များက ဒါဝင်ဝါဒမှတင်ပြထားသော သမိုင်းနှင့်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ ဆိုင်ရာအဓိပ္ပါယ်ရင်းသည် အဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့၍ အခြေအမြစ်မရှိသည့်ပြင် သိပ္ပံပညာအရ တရားမဝင်ကြောင်း ဖော်ပြထားပေသည်။ ယင်းသီအိုရီတရားမဝင်မှားယွင်းနေကြောင်းထင်ရှားနေသော်လည်း၊ ဆက်လက်၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နေကြခြင်း၏ တစ်ခုတည်းသောအကြောင်းရင်းမှာ ရုပ်ဝါဒပျက်သုဉ်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်နေပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးသိထားကြသည့်အတိုင်း၊ ရုပ်ဝါဒီတို့သည် ဖန်ဆင်းခြင်းအမှန်တရားကို ပစ်ပယ်ခြင်းနှင့် ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် လုံးဝဥသံ့ပရမတ်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်၍၊ အစဉ်သဖြင့်တည်ရှိခဲ့သလို နောင်အနာဂတ်တွင်လည်း အစဉ်သဖြင့် ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဟူသောယုံကြည်ချက်သည် သူတို့၏အကြီးဆုံးအမှား ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော်၊ သူတို့သည် ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ဘုရားအဖြစ် ကိုးကွယ်နေကြပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ ယနေ့ခေတ်တွင် သိပ္ပံပညာက စကြာဝဠာသည် ဗလာနတ္ထိအလျင်း မရှိရာမှ ရှိခြင်းအဖြစ်သို့ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း(တစ်နည်းအားဖြင့် ဖန်ဆင်းထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း) အတည်ပြုနိုင်သည့် အဆင့်ရောက်နေပေပြီ။ ယင်းသိပ္ပံတွေ့ရှိချက်ကပင် ရုပ်ဝါဒနှင့်အတူ ရုပ်ဝါဒဆိုင်ရာသီအိုရီအားလုံးအပြင်၊ ၎င်းကိုအထောက်အကူပြုသည့် အတွေးအခေါ်အားလုံးတို့သည် တရားမဝင်ကြောင်း ပယ်ဖျက်လိုက်လေပြီ။

သို့သော်လည်း၊ ရုပ်ဝါဒီတို့၏အမြင်ရှုထောင့်များသည် သိပ္ပံအထောက်အထားများနှင့် ဆန့်ကျင်နေလင့်ကစား၊ ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် ပရမတ်မဟုတ်မူဘဲ ဖန်ဆင်းခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟူသောအချက်ကို သေသေရှင်ရှင်မည်သို့မှ လက်မခံနိုင်ကြပေ။ ထိုတရားသေဘက်လိုက်ခံယူချက်မှ တစ်လှမ်းလောက်နောက်ဆုတ်လိုက်ပါက၊ သူတို့သည် ရုပ်ဝါဒကပြုစားထားသည့်ညှို့ခါတ်မှ လွတ်မြောက်ကြကာ ထင်ရှားသောအမှန်တရားကို မြင်နိုင်ကြပေမည်။ ဤသို့ပြုနိုင်ရန်၊ သူတို့ကျင့်သားရ ယဉ်ပါးနေကျအမြင်ကိုဘေးဖယ်ထားပြီး အတွေးအခေါ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ယူသန်ခြင်းကိုဖျောက်ဖျက်ကာ ရင်ဖွင့်ထားရုံနှင့် လုံလောက်ပေသည်။

သူတို့အနေနှင့် အချိန်၏သဘာဝအစစ်အမှန်ကို ပထမဦးဆုံးတွေးတောဆင်ခြင်ရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ရုပ်ဝါဒီတို့သည် အချိန်ကို ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းကဲ့သို့ ပရမတ်အဖြစ် ခံယူထားကြ၏။ ဤလှည့်စားမှုကပင် အမှန်တရားကို သိရှိရန်ဟန့်တားနေပေသည်။ ခေတ်သစ် သိပ္ပံပညာက အချိန်သည် ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းမှ ဆင့်ပွားလာခြင်းဖြစ်၍ ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းကဲ့သို့ပင် ဗလာနတ္ထိအလျင်းမရှိရာမှ ဖန်ဆင်းထားခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေထူထားပြီးဖြစ်ပေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ၊ အချိန်သည် စတင်မှုရှိ၏။ ၎င်းပြင် အချိန်သည် နှိုင်းယှဉ်ချက်အရဖြစ်သော အယူအဆဖြစ်ကြောင်း လွန်ခဲ့သည့်ရာစုနှစ်တွင် သိရှိခဲ့ကြပေသည်။ အချိန်သည် ပြောင်းလဲနေသောအသိဖြစ်၍ ရုပ်ဝါဒီတို့ ရာစုနှစ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ယုံကြည်လာခဲ့သကဲ့သို့ မပြောင်းမလဲတည်ငြိမ်နေသည့်အရာ မဟုတ်ပေ။

အချိန်၏ စစ်မှန်သောသဘာဝနှင့်အယူအဆ

The Real Nature of the Concept of Time

ကျွန်ုပ်တို့ “အချိန်” ဟုခေါ်သောအရာသည် အမှန်စင်စစ် အခါသမယတစ်ခုကို အခြား အခါသမယတစ်ခုနှင့် နှိုင်းယှဉ်သောနည်းတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာ၊ လူတစ်ယောက်သည် အ ရာဝတ္ထုတစ်စုံတစ်ခုကို လက်ဖြင့်ပုတ်လိုက်သည်ဆိုပါစို့။ ထိုသူသည် အသံတစ်မျိုးကို ကြားရ ၏။ အကယ်၍ ထိုသူသည် နောက်တစ်ခါ ထိုအရာဝတ္ထုကိုလက်ဖြင့်ထပ်၍ပုတ်လိုက်သောအခါ ယွင်ကဲ့သို့သောအသံတစ်ခုကို ထပ်မံကြားရ၏။ ထိုအသံနှစ်ခုအကြား၌ ကြားကာလတစ်ခုရှိ သည်ဟု ယုံကြည်၍ ထိုကြားကာလကို “အချိန်” ဟု ခေါ်တွင်လိုက်သည်။ သို့သော်လည်း ဒုတိ ယအသံကိုကြားရစဉ်၊ သူပထမကြားရသောအသံသည် သူ၏စိတ်တွင်ထင်ကျန်နေခြင်းသာဖြစ် ၏။ သူ၏မှတ်ဉာဏ်တွင် ကျန်ရစ်နေသောအချက်အလက်တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ လူတစ် ယောက်သည် “ပစ္စုပ္ပန်” အခါသမယနှင့် သူ၏မှတ်ဉာဏ်ရှိအသံကို နှိုင်းယှဉ်၍ သူ၏ခံစားချက် မှ အချိန်ကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ယူ၏။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း နှိုင်းယှဉ်မှု မ ပြုပါက၊ သူ့အတွက် အချိန်ဟူသည့် ခံစားချက်လည်း မရှိနိုင်ပေ။

ကျော်ကြားသော ရူပဗေဒပညာရှင် ဂျူလီယံ ဘာဘိုက အချိန်ကို အောက်ပါအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ထားပေသည်။

အချိန်ဟူသည် အရာဝတ္ထုများ၏ နေရာဌာနပြောင်းလဲခြင်းကို တိုင်းတာခြင်းဖြစ်၏။ ဥပမာ (နာရီ) ချိန်သီးလွှဲခြင်း၊ နာရီလက်တံရွေ့သွားခြင်း၊ စသည်တို့ဖြစ်၏။^{၈၂}

အတိုချုံး၍ပြောရမည်ဆိုလျှင်၊ အချိန်ဟူသည် ဦးနှောက်တွင် မှတ်သားထားသောအ ချက်အလက်များကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့် ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လူတစ်ဦးသည် မှတ်ဉာဏ်မရှိပါက၊ သူ၏ဦးနှောက်သည် ထိုသို့သောအဓိပ္ပါယ်ဖော်ခြင်း ပြုနိုင်မည်မဟုတ်သော ကြောင့်၊ ထိုသူ့အတွက် အချိန်ဟူသောခံစားချက်အယူအဆရှိမည်မဟုတ်ပေ။ လူတစ်ဦးသည် အသက် ၃၀နှစ်ရှိပြီဟု သူ့ကိုယ်သူသတ်မှတ်သည်ဆိုလျှင်၊ ထိုနှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့ သောအချက်အလက်များကို စုဆောင်းထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ မှတ်ဉာဏ်မရှိ ပါက၊ ထိုလွန်ခဲ့ပြီးသောအခါသမယများကိုတွေးနိုင်သိနိုင်မည်မဟုတ်သဖြင့်၊ သူ့အသက်ရှင်နေ သည့် ပစ္စုပ္ပန်အခါသမယကိုသာ တွေ့ကြုံသိနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ “အတိတ်” ဟူသောယူဆချက်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏မှတ်ဉာဏ်တွင်ရှိသော အချက်အလက်များသာ ဖြစ်၏

Our Concept of the "Past" Is Merely Information in Our Memories

ထိုအသိတရားများကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်ဟူသော အချိန် အပိုင်းအခြားအတွင်း၌ နေထိုင်နေသည်ဟု ထင်မှတ်ကြပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ အတိတ်ဟု သောအသိခံစားချက်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏မှတ်ဉာဏ်တွင် သိုလှောင်ထားသည့် အဖြစ်အပျက်အ ချက်အလက်များကြောင့်သာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာ၊ ကျွန်ုပ်တို့က မူလတန်းဝင်ခါစတုန်းက အကြောင်းကို ပြန်လည်စဉ်းစားသတိရသည်ဆိုပါစို့။ ကျွန်ုပ်တို့၏ဦးနှောက်တွင် မှတ်သားထား သောအချက်အလက်အဖြစ်အပျက်များကို အတိတ်တွင်ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု တွေးဆသိရှိပေသည်။ သို့ သော်လည်း၊ အနာဂတ်အဖြစ်အပျက်များသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ဦးနှောက်မှတ်ဉာဏ်ထဲတွင် မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် အနာဂတ်တွင် တွေ့ကြုံရမည့်အဖြစ်အပျက်များကို ကျွန်ုပ်တို့မသိကြသေးချေ။ သို့သော်လည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏အမြင်အရ အတိတ်ကို ကြုံတွေ့ရသကဲ့သို့၊ အနာဂတ်ကိုလည်း ကြုံ တွေ့နိုင်ပေသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်များ၏အချက်အလက်များကို ကျွန်ုပ်တို့၏ မှတ်ဉာဏ်သို့ ပို့ ဆောင်ခြင်းမရှိသေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့မသိရသေးခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အကယ်၍သာ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကျွန်ုပ်တို့၏မှတ်ဉာဏ်သို့ အနာဂတ်အဖြစ်အပျက်များကို ထည့်သွင်းပေးပါက၊ ထိုအနာဂတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အတိတ်ဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ ဥပမာ၊ အသက် ၃၀ နှစ်ရှိသူသည်၊ သူ၏မှတ်ဉာဏ်တွင်းမှ ၃၀အတွင်းအဖြစ်အပျက်အချက်အလက်များကို ပြန်လည်စဉ်းစားသဖြင့် သူသည် အသက် ၃၀ နှစ် ရှိပြီဟု ယူဆပေသည်။ အကယ်၍ အသက် ၃၀ နှစ်နှင့် နောင်လာမည့်အသက် ၇၀ နှစ်အထိကာလမှ အဖြစ်အ

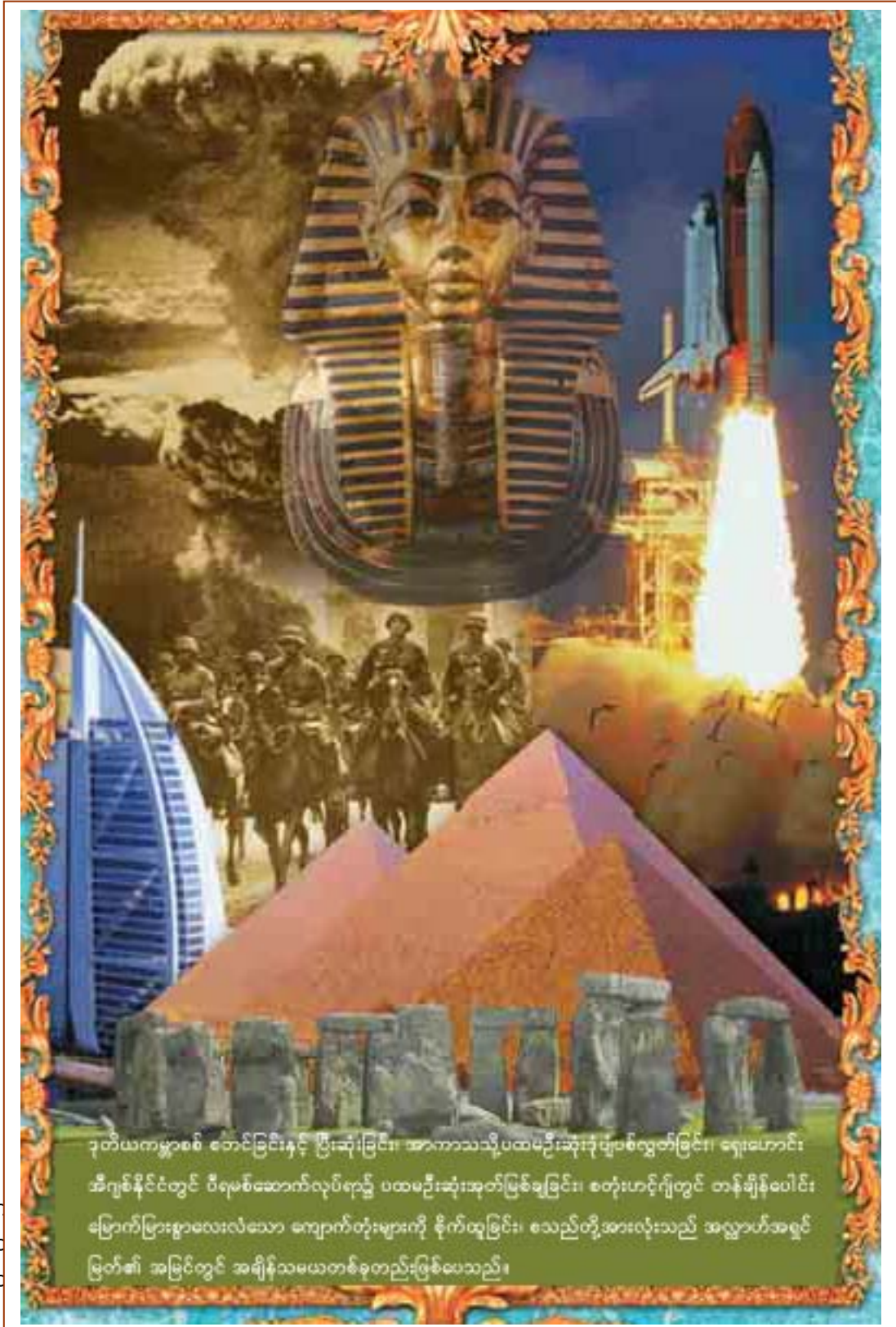
ပျက်အချက်အလက်များကို ထိုသူ၏မှတ်ဉာဏ်တွင်ထည့်သွင်းပေးလိုက်ပါက၊ အသက် ၃၀ နှစ်ရှိထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သူ၏အသက် ၃၀ နှစ်နှင့်အတူ “အနာဂတ်” အသက် ၃၀ မှ ၇၀ နှစ်ကြားကာလသည် သူ့အတွက်အတိတ်ဖြစ်သွားပေမည်။ ဤအခြေအနေတွင် သူ၏အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်တို့သည်၊ သူ၏မှတ်ဉာဏ်တွင်ရှိနေသဖြင့် ထိုကာလအားလုံးတို့သည်လည်း သူ့အတွက် ထင်ရှားသောအတွေ့အကြုံများ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အဖြစ်အပျက်များကို အစီအစဉ်အတိုင်းလက်ခံသိရှိအောင် ပြုလုပ်ပေးထားသဖြင့်၊ အချိန်သည် အတိတ်မှအနာဂတ်သို့ ရွေ့လျားနေသည်ဟု ထင်ရ၏။ အလ္လာဟ်ရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အနာဂတ်၏အချက်အလက်များကို ကျွန်ုပ်တို့၏ မှတ်ဉာဏ်ထဲတွင် မထည့်သွင်းပေးထားချေ။ အနာဂတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏မှတ်ဉာဏ်အသိတွင် မရှိချေ။ သို့သော်လည်း အရှင်မြတ်၏မှတ်ဉာဏ်တွင်မူကား အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်အားလုံး ထာဝရရှိနေပေသည်။ ဤကား လူသားတို့၏ဘဝတစ်ခုလုံးကို ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတွင် သရုပ်ဖော်ကြည့်ရှုနေသည့်ပုံစံနှင့်အလားတူပေသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်က သူ၏ဘဝရုပ်ရှင်ကားကို ကြည့်သည်ဆိုလျှင်၊ နောက်ထပ်လာမည့်ဖလင်အပိုင်းကို မတွေ့ရသေးမီ ၎င်းတွင်သူ၏အနာဂတ်အဖြစ်အပျက်များ ပါရှိမည်ဟု ထင်နေလိမ့်မည်။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းသည်လည်း နှိုင်းယှဉ်ချက်အရဖြစ်သော ယူဆချက်ဖြစ်၏

World History Is Also a Relative Concept

ဤအချက်များအားလုံးသည် သမိုင်းနှင့်လူမှုရေးလောကတို့နှင့်လည်း အကျိုးဝင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကမ္ဘာ့သမိုင်းတို့ကို အချိန်နှင့်ဒေသအယူအဆ

(Time and Space)အကန့်အသတ်အတွင်းတွင်သာ စဉ်းစားတွေးခေါ်ကြပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏နှိုင်းယှဉ်ချက်အရဖြစ်သောအယူအဆဖြင့် သမိုင်းကိုကာလပိုင်းခြား၍ ကြည့်ကြ၏။

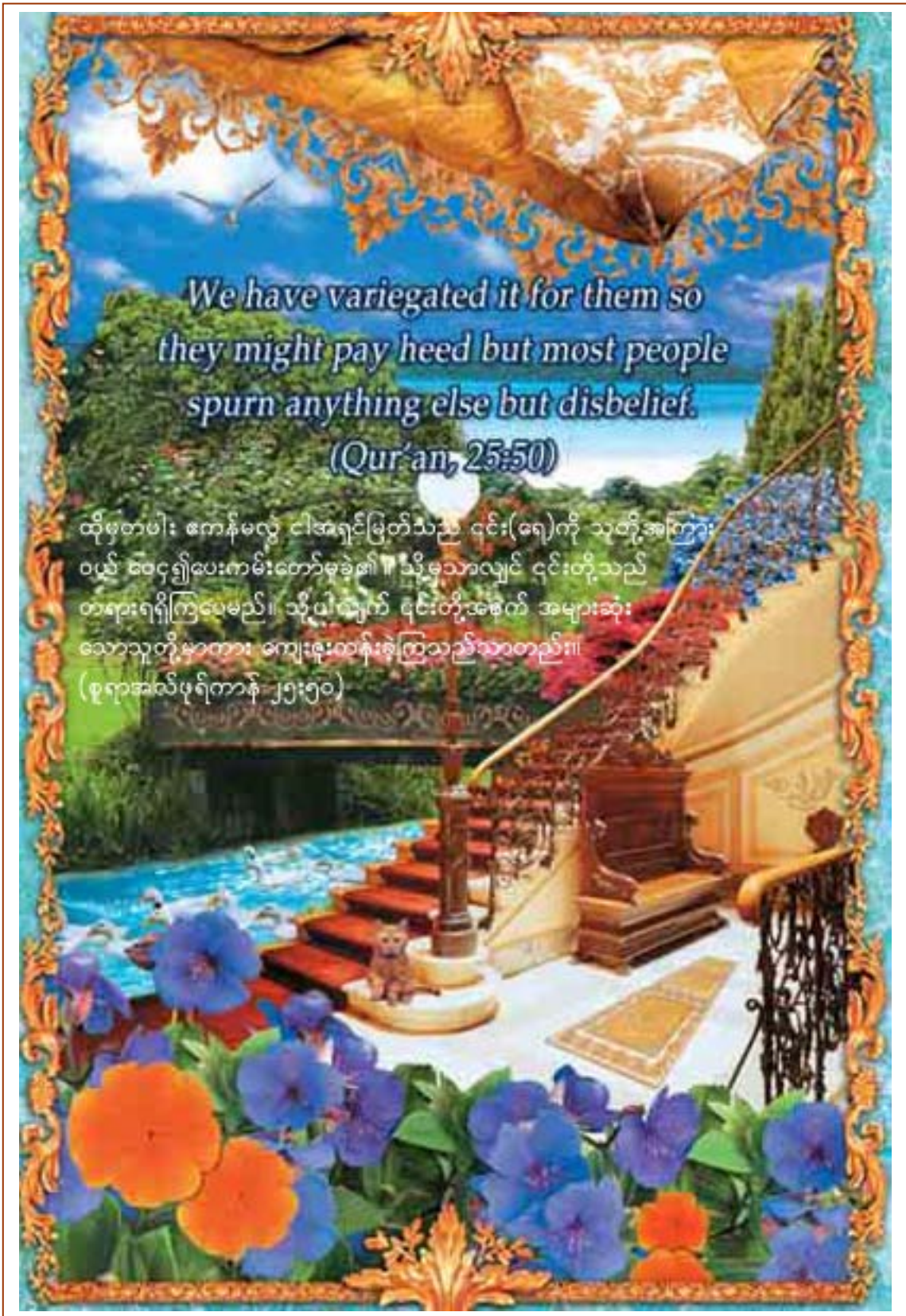
တွင်း၌သာ ရှိပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဦးနှောက်က အာရုံငါးပါးမှတစ်ဆင့် စူးစမ်းရှာဖွေနိုင်ခြင်းမရှိသည့် ဝေနေယျကို၊ ထိုဝေနေယျသည် “ပျောက်ကွယ်သွားပြီ”(သို့မဟုတ် မရှိ)ဟု လွယ်လွယ်ကူကူ ပြောကြပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏မှတ်ဉာဏ်တွင် သို့လှောင်ထားနေသေးသောအဖြစ်အပျက်များ၊ ပုံရိပ်များ သို့မဟုတ် အာရုံခံစားမှုများ ရှိနေလျှင် ၎င်းတို့သည် ရှင်လျက်ရှိသည်ဟု ယူဆ၏။ မေ့ပျောက်သွားသောအရာများအားလုံးသည် မရှိတော့ပေ။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရသော်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ မှတ်ဉာဏ်တွင်မရှိတော့သည့်အဖြစ်အပျက်နှင့်ဝေနေယျများသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အတိတ်ကာလအဖြစ်အပျက်များအဖြစ် ကျန်ရစ်လေသည်။ ၎င်းတို့မှာ “အသက်မရှင်တော့”ပေ၊ ပျောက်ပျက်ကုန်လေပြီ။

သို့ဖြစ်လင့်ကစား၊ လူသား၏မှတ်ဉာဏ်သည် အကန့်အသတ်အတွင်းတွင်သာရှိသဖြင့်၊ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းမှာ လူသားအတွက်မှန်ကန်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏မှတ်ဉာဏ်မှာ အရာခပ်သိမ်းထက် အဆင့်မြင့်တော်မူ၏။ အဆုံးမရှိသည်အထိ အကန့်အသတ်လည်းမရှိချေ။ ဤနေရာတွင် အချက်တစ်ချက်ကို ဖော်ပြရန်လိုအပ်ပေသည်။ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏မှတ်ဉာဏ်”ဟူသောဝေါဟာရကို အသုံးပြုခြင်းမှာ နားလည်သဘောပေါက်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏မှတ်ဉာဏ်နှင့် လူသားတို့၏မှတ်ဉာဏ်ကို မည်သို့မျှနှိုင်းယှဉ်နိုင်ရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းကို ဗလာနတ္ထိအလျဉ်းမရှိရာမှ ရှိခြင်းအဖြစ်သို့ဖန်ဆင်းထားတော်သဖြင့်၊ အသေးစိတ်ဆုံးအထိ သိရှိတော်မူပေသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မှတ်ဉာဏ်သည် အဆုံးမရှိ၊ မည်သည့်မှတ်သားချက်မှပျောက်ကွယ်သွားခြင်းမရှိချေ။ တစ်နည်းဆိုသော်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဖန်ဆင်းသော သက်ရှိပစ္စည်းတစ်ခုတစ်လေမှ ပျောက်ကွယ်သွားသည်ဟူ၍ မရှိချေ။ မည်သည့်ပန်းမှညှိုးသည်မရှိ၊ မည်သည့်ရေမှ သောက်သုံး၍ကုန်ခန်းသွားသည်ဟူ၍မရှိ၊ မည်သည့်အချိန်ကာလမှ ကုန်ဆုံးခြင်းမရှိ၊ မည်သည့်အစားအစာမှ စားသုံး၍ကုန်သည်ဟူ၍မရှိ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမြင်တွင် စကြာဝဠာတစ်ခုလုံးသည် မြှိုခိုးများသာဖြစ်နေချိန်မှစ၍ အချိန်ကာလသမယတိုင်းသည်လည်း ယွင်ကအတိုင်း အပြည့်အစုံအတိုင်းသားရှိနေပေသည်။ စတုံးဟင့်ဂျီမုကျောက်များကိုလည်း နေရာတကျစီနေကြ၏။ အီဂျစ်လူမျိုးတို့၏ ပီရမစ်ကိုလည်း ဆောက်လုပ်နေကြ၏။ စူမာလူမျိုးများသည်လည်း ကြယ်တာရာများကို လေ့လာနေကြ၏။ လာကော့စ်ဂူတွင်လည်း ပန်းချီကားများကို ရေးဆွဲလျက်ရှိ၏။ ကတလ်ဟူယုဂ်နှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတို့သည်လည်း သဲကြီးမဲကြီးပြင်းထန်လျက်ရှိ၏။ ထိုနည်းတူစွာ၊ နောင်အနာဂတ် နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာတွင် အသက်ရှင်နေထိုင်မည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့သည်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမြင်တွင် အတိုင်းသားရှိနေပေသည်။ ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းတို့က သူတို့၏ယဉ်ကျေးမှုများကို တည်ဆောက်ရင်းအသက်ရှင်သန်နေထိုင်မှုအတွက်ပြင်ဆင်စီမံနေကြခြင်းသည်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမြင်တွင် အတိုင်းသားရှိနေပေသည်။

ဝေနေယျတစ်မျိုး သို့မဟုတ် သက်ရှိပစ္စည်းတစ်ခုအတွက် အဆုံးမရှိသောထာဝရဖြစ်ခြင်းသည် ၎င်းကိုဖန်ဆင်းသည့်အချိန်မှစ၍ စတင်၏။ ဥပမာ၊ ပန်းတစ်ပွင့်ကိုဖန်ဆင်းသည့်နှင့် တပြိုင်တည်း ပျောက်ကွယ်သွားခြင်းမရှိပေ။ တစ်ဦး၏အာရုံမှ ပျောက်သွားခြင်းသည် ထိုပန်းပွင့်ပျောက်ကွယ်သွားခြင်း မမည်ချေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမြင်တွင်ရှိသော ၎င်းပစ္စည်း၏ အခြေအနေကသာလျှင်အဓိကအရာဖြစ်၏။ ထိုပစ္စည်းကို စတင်ဖန်ဆင်းသည့်အချိန်သမယမှ

*We have variegated it for them so
they might pay heed but most people
spurn anything else but disbelief.*

(Qur'an, 25:50)

ထိုမှတစ်ပါး ကောက်မလွဲ ငါအရှင်မြတ်သည် ၎င်း(ရှေ့)ကို သူတို့အကြား
ဝယ် ဝေငှ၍ပေးကမ်းတော်မူခဲ့၏။ သို့မှသာလျှင် ၎င်းတို့သည်
တရားရရှိကြပေမည်။ သို့ပါလျှင် ၎င်းတို့အစွဲကံ အများဆုံး
သောသူတို့မှတစ်ဆင့် ကျေးဇူးတန်းခွဲကြသည်သာတည်း။
(စုရာအင်ပါယာရီကာန် ၂၅:၅၀)

စတင်၍ ရှင်သန်နေချိန်နှင့် သေဆုံးချိန်အားလုံးတို့သည် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ မှတ်ဉာဏ်တွင် ရှိနေမြဲဖြစ်၏။

ရိုးသားသော ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု

Honest Reflection

ဤအသိတရားသည် လူ့ဘဝအတွက် အလွန်အရေးကြီးပေသည်။ ၎င်းပြင် ဤအချက်သည် အတွေးအခေါ်တစ်ခုမဟုတ်ဘဲ ညင်းဆီ့၍မရသော သိပ္ပံပညာသုံးသပ်ချက် ဖြစ်၏။ စာဖတ်သူအများအပြားကလည်း အချိန်ကင်းမဲ့ခြင်းနှင့် အချိန်၏သဘာဝနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်သက်တာလုံးတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် စဉ်းစားမိသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

သို့သော်လည်း၊ အရေးကြီးသည့်အချက်တစ်ချက်ကို မှတ်ထားရန်လိုအပ်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် “(ထိုအလုံးစုံတို့မှာ) သံဝေဂရသော ကျွန်တိုင်းအဖို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်သောအရာသည်လည်းကောင်း၊ တရားရယူအပ်သောအရာသည်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေသည်။” ဟု စူရာကာဖ် ၅၀:၈တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏စစ်မှန်သောလမ်းညွှန်မှုကို ရှာဖွေစူးစမ်းသူ၊ အရှင်မြတ်၏တန်ခိုးအာဏာဘော်နှင့်အရှင်မြတ်၏ကြီးမြင့်မြတ်ခြင်းကို လက်ခံချီးကျူးသူသာလျှင် ဤမိန့်ကြားချက်များကို အလေးထား၍ ဆိုလိုရင်းအမှန်တရားကို သိမြင်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည်၊ သူ၏ဘဝတစ်ခုလုံးတွင် ရုပ်ဝါဒ၏ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုအောက်တွင် နေလာခဲ့သည်လည်း ဖြစ်ပေမည်။ ဤဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကြောင့် သူသည်ဤအချက်များကို ရင်ဖွင့်၍စဉ်းစားရန် အခွင့်အရေးမရရှိခဲ့သည်လည်း ဖြစ်ပေမည်။ သို့သော်လည်း သူ၏ဘဝတစ်ခုလုံးတွင် မှားယွင်းသောလမ်းကိုသာ လိုက်နေရမည်ဟုဆိုလိုပေ။ မည်သူမဆို အမှန်တရားကို တွေ့ရှိပြီးနောက် မှားယွင်းသည့်လမ်းစဉ်ကို ဆက်လက်လိုက်နာခြင်းမပြုဘဲ၊ မိမိ၏စိတ်နှလုံးမှအသိတရား၏စေ့ဆော်သတိပေးမှုကို လိုက်နာရန် လိုအပ်၏။ အမှန်တရားကိုတွေ့ရှိပြီးနောက် မိမိ၏စိတ်နှလုံးအသိတရားမှ သတိပေးခြင်းကိုမလိုက်နာဘဲ ရှောင်ခွာသွားသူမဖြစ်စေရန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သတိပေးနှိုးဆော်ထားပေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး၊ ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများသည် ထိုတန်ခိုးတော်များကို ယုံကြည်သော်လည်း ထိုသူတို့မှာမူကား မတရားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မောက်မာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတန်ခိုးတော်များကို ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်၍ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ပြုလုပ်ကြကုန်သောသူတို့၏ နောက်ဆုံးအကျိုးဆက်သည် မည်သို့ဖြစ်ခဲ့သည်ကို အသင်ရှုပါလေ။ (စူရာအလ်နမာလ် ၂၇:၁၄)

အီဗိုလူးရှင်း၏ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု

The Deception Of Evolution

ဒါဝင်ဝါဒ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် ဖန်ဆင်းခြင်းကို ငြင်းပယ် ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တင်ပြခဲ့သောသီအိုရီ(အတွေးအခေါ်)ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း၊ အမှန် အားဖြင့် ဘာမှမဟုတ်ဘဲ အောင်မြင်မှုမရှိ သိပ္ပံနည်းလည်းမကျ ပေါက်တတ်ကရ အမြီးအ မောက်မတည့်သည့် အဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့သောသီအိုရီအဆိုဖြစ်သည်။ ဤသီအိုရီ၏ တင်ပြချက်နှင့် ခံယူချက်ဖြစ်သော သက်ရှိပစ္စည်းသည် သက်မဲ့ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းမှ မတော်တဆကြုံ၍ပေါ်ပေါက် လာခြင်းဖြစ်သည်ဟူသောအဆိုကို သိပ္ပံပညာက အရာခပ်သိမ်းသည် ပုံစံကျကျစီမံထားခြင်းဖြစ် ကြောင်း သက်သေထူ၍ ပယ်ဖျက်ပစ်လေပြီ။ ဤသို့ဖြင့် သိပ္ပံပညာက စကြာဝဠာနှင့်အတူ ရှိရှိ သမျှအရာခပ်သိမ်းနှင့်သက်ရှိပစ္စည်းအားလုံးကို ထာဝရဘုရားသခင်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်)က ဖန်ဆင်းထားခြင်းဖြစ်ကြောင်းအတည်ပြုထားပြီးဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ အ သက်ဆက်ရှင်နေရန်အတွက် ဝါဒဖြန့်မှုများသည်၊ သိပ္ပံတွေ့ရှိချက်များကို လိုရာဆွဲ၍ မမှန်မ ကန်ပြောခြင်း၊ ဘက်လိုက်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ခြင်း၊ လိမ်ညာခြင်း၊ သိပ္ပံနည်းကျဟန်ဆောင်၍လုပ် ဇာတ်ခင်းသည့်မုသားများသာ ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော်လည်း၊ ယင်းဝါဒဖြန့်မှုများသည် အမှန်တရားကို ဖုံးကွယ်ထား၍မရနိုင်ချေ။ ကမ္ဘာ့သိပ္ပံသမိုင်းတွင်၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် အကြီးကျယ်ဆုံးသော လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု ဖြစ်ကြောင်း လွန်ခဲ့သည့်နှစ် ၂၀-၃၀ အတွင်း သိပ္ပံလောကတွင် တနေ့တခြားပိုမို၍ ဖော်ထုတ် လျက်ရှိပေသည်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၈၀-ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဆောင်ရွက်သည့် သုတေသနများ က ဒါဝင်ဝါဒသည် အခြေခံလုံးဝမရှိကြောင်း သိပ္ပံပညာရှင်အများစုက ထုတ်ဖော်ပြောနေကြပေ သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်၊ ဇီဝဗေဒ၊ ဇီဝဓာတုဗေဒ၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းဘာသာရပ် စသည့် သိပ္ပံဘာသာရပ်အမြောက်အမြားတို့က ဒါဝင်ဝါဒ၏ တရားမဝင်မှုကိုအသိအမှတ်ပြု၍၊ ဖန်ဆင်း ခြင်းကြောင့် အသက်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို အားလုံးလက်ခံအသုံးပြုကြလေပြီ။

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ ယိုယွင်းပျက်သုဉ်းသွားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့အတော်များ များ စစ်ဆေးခဲ့ရင်း ဖန်ဆင်းခြင်းကို ထောက်ခံအတည်ပြုသည့်သက်သေအထောက်အထားများ ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့အလွန်အသေးစိတ်ရေးသားခဲ့လေပြီ။ ဤကိစ္စသည် အလွန်အရေးကြီးသ ဖြင့် ဤနေရာတွင်လည်း အတိုချုံး၍ဖော်ပြခြင်းဖြင့် အလွန်အကျိုးရှိပါလိမ့်မည်။

ဒါဝင်ဝါဒ သိပ္ပံနည်းအရ ယိုယွင်းပျက်သုဉ်းသွားခြင်း

The Scientific Collapse of Darwinism

ဤအတွေးအခေါ်သည် ရှေးဂရိလူမျိုးများ၏ခေတ်အထိ ရှေးကျသော အတွေးအခေါ်ဖြစ် သော်လည်း၊ တစ်ဆယ့်ကိုးရာစုနှစ်ရောက်မှ သီအိုရီတစ်ခုအဖြစ် ကျော်ကြားကြီးထွားလာခဲ့ပေ သည်။ ၁၈၅၉-ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်သော ချားလ်စ်ဒါဝင်၏ မျိုးစုတို့ပေါ်ပေါက်လာပုံ ဟူသောစာအုပ်က ဤအတွေးအခေါ်ကို သိပ္ပံလောက၌ထိပ်တန်းတင်အရေးပေးခံရအောင် ပြု လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဤစာအုပ်တွင်၊ ကမ္ဘာမြေပေါ်ရှိ သက်ရှိသတ္တဝါတစ်မျိုးစီကို ဘုရား သွင်က သီးခြားစီဖန်ဆင်းထားခြင်းဖြစ်သည်ဟူသောအချက်ကို ဒါဝင်က ငြင်းပယ်ထား၏။ သူ ၏အဆိုအရ သက်ရှိသတ္တဝါနှင့် သက်ရှိပစ္စည်းအားလုံးတို့သည် တစ်ခုတည်းသောဘိုးဘေး မျိုးရိုးမှပေါက်ဖွားလာခဲ့ကြ၍ နောင်ကာလကြာညောင်းလာသည်နှင့်အမျှ အနည်းငယ်စီ ဆက် လက်၍ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာခဲ့ကြသဖြင့် မျိုးစုမျိုးကွဲအမျိုးမျိုးသောသတ္တဝါများပေါ်ပေါက်လာ

ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဒါဝင်၏သီအိုရီသည် ခိုင်လုံသောသိပ္ပံစမ်းသပ်တွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေခံခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ “တွေ့ဆချက်”(သို့မဟုတ် မှန်းဆချက်)တစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ဒါဝင်ကိုယ်တိုင်ကလည်း၊ သူ၏သီအိုရီသည် အရေးပါသည့်ပြဿနာအမြောက်အမြားကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိဟု သူ၏စာအုပ်မှ “သီအိုရီ၏အခက်အခဲများ” ဟူသောအခန်းတွင် ရှည်လျားစွာရေးသားဝန်ခံထားပေသည်။

ဒါဝင်က သူ၏မျှော်လင့်ချက်အားလုံးကို နောင်လာမည့်အသစ်အသစ်သော သိပ္ပံတွေ့ရှိချက်များက ဤအခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု ခြေစုံပစ်အားကိုးခဲ့လေသည်။ သို့သော်လည်း၊ သူ၏မျှော်လင့်ချက်နှင့်ဆန့်ကျင်၍ သိပ္ပံပညာတွေ့ရှိချက်များက ယင်းအခက်အခဲများကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်ခက်ခဲစေပေသည်။ ဒါဝင်ဝါဒက သိပ္ပံပညာလောကတွင် ရှုံးနိမ့်သွားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အခြေခံခေါင်းစဉ်သုံးခုဖြင့် ပြန်လည်သုံးသပ်နိုင်ပေသည်။

၁။ ဤသီအိုရီသည်၊ ကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်တွင် အသက် သို့မဟုတ် သက်ရှိပစ္စည်း ပထမဆုံး မည်သို့ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်ကို မရှင်းပြနိုင်ချေ။

၂။ ဤသီအိုရီကတင်ပြသော “အီဗိုလူးရှင်းယန္တရားများ” သည်၊ အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်၌ မည်သို့သောသက်ရောက်မှုမျှ မရှိချေ။

၃။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းများသည် ဤသီအိုရီ၏မျှော်လင့်ချက်များနှင့် လုံးဝဆန့်ကျင်နေပေသည်။

ဤအခန်းတွင် ဤခေါင်းစဉ်သုံးခုဖြင့် အရေးကြီးသည့်အချက်များကို အကျဉ်းချုပ်၍ ဆန်းစစ်ပါမည်။

ကျော်လွှား၍မရနိုင်သော ပထမဆုံးအတားအဆီး
- အသက်၏အစမူလဘူတ

The First Insurmountable Step: The Origin of Life

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက၊ သက်ရှိသတ္တဝါတို့သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း သန်းပေါင်းသုံးသောင်းရှစ်ထောင်ကျော်ခဲ့သောအချိန်ကာလ၌၊ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော သက်ရှိဆဲလ်တစ်ခုမှ ဆင်းသက်လာခဲ့သည်ဟု တင်ပြထားပေသည်။ ထိုတစ်ခုတည်းသောသက်ရှိဆဲလ်သည် အမျိုးပေါင်း သန်းနှင့်ချီသည့် သက်ရှိသတ္တဝါများ မည်သို့ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်၊ အကယ်၍ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့ပါက အဘယ်ကြောင့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများ၌ ယင်းတို့တစ်ဆင့်စီဖြစ်လာခဲ့သည့်သဲလွန်စများကို မတွေ့ရှိရသည်၊ စသည့်အကြောင်းများကို အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက ရှင်းပြနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ထိုကိစ္စအားလုံးကို မဆွေးနွေးမီ အဆိုပါအီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်၏ ပထမဆုံးအဆင့်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်ကြပါစို့။ အဆိုပါ “ပထမဦးဆုံးသက်ရှိဆဲလ်” သည် မည်သို့ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသနည်း။

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက၊ ဖန်ဆင်းခြင်းကိုငြင်းပယ်ထား၍၊ မည်သည့်သဘာဝလွန်အင်အား၏ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းကိုမျှ လက်မခံသောကြောင့်၊ ထို“ပထမဦးဆုံးဆဲလ်” သည်၊ ကြိုတင်စီမံထားသော ပုံစံနှင့် စီမံကိန်းမရှိဘဲ သဘာဝနိယာမတရားအရ မတော်တဆကြုံကြိုက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ သက်မဲ့ဒြပ်ပစ္စည်းများက ထိုသက်ရှိ ဆဲလ်ကို ကြုံကြိုက်တိုက်ဆိုင်မှုအရ ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဤအဆိုမှာ လက်ရှိသိရှိထားပြီးဖြစ်သော ဇီဝဗေဒနိယာမများအားလုံးနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။

“အသက်သည် အသက်မှသာဆင်းသက်လာ၏”

"Life Comes From Life"

ဒါဝင်က သူ၏စာအုပ်တွင် အသက်၏မူလဘူတအကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ သူ၏ခေတ်တွင် ရှိခဲ့သော ရှေးကျနေသေးသည့်သိပ္ပံပညာအရ ဒါဝင်ကလည်း အသက် ရှိခြင်းသည် အလွန်ရှင်းလင်းရိုးစင်းသောကိစ္စအဖြစ် သဘောပေါက်ခဲ့ပေသည်။ အလယ်ခေတ် များမှစ၍ ယုံကြည်ခဲ့ကြသော “အလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း” သီအိုရီအရ သက်မဲ့ပစ္စည်းများ စု ပေါင်းခြင်းဖြင့် သက်ရှိပစ္စည်းများမတော်တဆအလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ဟု ယုံကြည် ကြပေသည်။ ထိုခေတ်တွင် အစားအစာအကြွင်းအကျန်များမှ ပိုးမွှားများအလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာ၍၊ ကြွက်များသည်လည်း ဆန်စပါးဂျုံများမှ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ဖွားလာသည်ဟု လူတိုင်းကယုံကြည်ကြ လေသည်။ ထိုယုံကြည်ချက်ကို သက်သေထူရန် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော စမ်းသပ်ချက် များလည်း လုပ်ကြ၏။ ဂျူစေ့အနည်းငယ်ကို အဝတ်စများတွင်ဖြန့်ကျဲထားခြင်းဖြင့် မကြာမီအ တွင်း ၎င်းတို့ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် ကြွက်ကလေးများပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ထင်ကြသည်။

ထိုနည်းတူ၊ အသားစများမှ လောက်ကောင်များဖြစ်ပေါ်လာသည်ကိုကြည့်၍၊ အသက်ဟု သည် သက်မဲ့ပစ္စည်းများမှ အလိုလိုပေါ်ပေါက်လာသည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ကိုထောက်ခံသော သက်သေအထောက်အထားဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြပေသည်။ နောင်သောအခါတွင်၊ ထိုလောက် ကောင်များသည် အသားစများ၏မျက်နှာပြင်မှ အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ် တို့၏မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်သော ယင်ကောင်များဥချထားခဲ့သောဥများမှ လောက်ကောင်များ ပေါက်ဖွားလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိလာကြလေသည်။

ဒါဝင်က မျိုးစုများစတင်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း စာအုပ်ကို ရေးသားသည့်အချိန်တွင်၊ ဘက် တီးရီးယားပိုးများသည် အဇီဝဝတ္ထုပစ္စည်းများမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ဟု သိပ္ပံလောကတစ်ခုလုံး က လက်ခံယုံကြည်ကြပေသည်။

ဒါဝင်၏စာအုပ်ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးနောက် ငါးနှစ်အကြာတွင် နာမည်ကျော်ကြားသည့် ဇီဝဗေဒပါရဂူ လူးဝိစ် ပါစချာက အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ၏ အဓိကအခြေခံဖြစ်သော ၎င်းယုံကြည် ချက်ကို အပြီးပိုင်ဖျက်ဆီးလိုက်လေသည်။ သူ၏နှစ်ပေါင်းများစွာ သုတေသနပြုခဲ့ခြင်းမှအ ဖြေကို နောက်ဆုံးစုပေါင်းလိုက်ခြင်းဖြင့် “သက်မဲ့ပစ္စည်းများမှ အသက်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည် ဟု သောအဆိုပြုချက်ကို သမိုင်းတွင်အပြီးအပိုင်မြှုပ်နှံပစ်လိုက်လေပြီ။” ဟု ကြေငြာခဲ့လေသည်။^{၈၃}

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ကာကွယ်သူတို့က ပါစချာ၏တွေ့ရှိချက်များကို နှစ်ပေါင်းအ တန်ကြာအထိ ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း၊ သိပ္ပံပညာဆက်လက်တိုးတက်မှုများက သက်ရှိဆဲလ်၏ နက်နဲရှုပ်ထွေးသော တည်ဆောက်မှုများကိုဖော်ထုတ်သဖြင့် အသက်ဟုသည် သူ့အလိုလို ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြင်းအဆိုသည် မဖြစ်နိုင်ကြောင်းပိုမို ထင်ရှားသည်နှင့်အမျှ အီဗိုလူး ရှင်းသီအိုရီသည်လည်း ထွက်ပေါက်မရှိတော့သည့်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားပေတော့သည်။

၂၀ရာစုနှစ်အတွင်းမှ အကျိုးမရှိသောကြိုးပမ်းမှုများ

Inconclusive Efforts of the Twentieth Century

၂၀ရာစုနှစ်အတွင်း အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီမှ အသက်ရှင်ခြင်း၏မူလဘူတအကြောင်းကို ဦး ဆုံးကိုင်တွယ်သူသည် ရုရှားလူမျိုးနာမည်ကျော်ဇီဝဗေဒပါရဂူ အလက်ဇန္ဒား အိုပါရင် ဖြစ်ပေ သည်။ ၁၉၃၀-ခုနှစ်များတွင် သက်ရှိဆဲလ်သည် အလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း သက်သေ ထူနိုင်ရန် အိုပါရင်က ကြိုးပမ်းခဲ့ပေသည်။ ထိုကြိုးပမ်းမှုများသည် အလဟဿဖြစ်ခဲ့သဖြင့် အိုပါရင်သည်လည်း နောက်ဆုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဝန်ခံရလေသည်။ “သက်ရှိဆဲလ်၏

အစမူလဘူတအကြောင်းသည်၊ ရှာဖွေဖော်ထုတ်၍မရသေးသောအချက်အဖြစ် ကျန်နေသေးသည် မှာ ကံဆိုးသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ အမှန်မှာ ယင်းအချက်သည် အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီအတွက် မှောင်မိုက်ဆုံး အချက်ပင်ဖြစ်ပေသည်။^{၈၄}

ပါမောက္ခအိုပါရင်၏ ခြေရာနောက်ကိုလိုက်၍ အသက်ရှိခြင်း၏ မူလဘူတအကြောင်း ကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီများက ဆက်လက်၍ ကြိုးပမ်းကြလေသည်။ လူသိအများ ဆုံးစမ်းသပ်ချက်မှာ အမေရိကန်လူမျိုး ဓါတုဗေဒပညာရှင်ဖြစ်သူ စတင်လေမီလ္လာက ဓါတ်ငွေ့များ ကို စုပေါင်းခြင်းဖြင့် ဓါတ်ခွဲခန်းလက်တွေ့စမ်းသပ်ချက်ဖြစ်သည်။ စတင်လေမီလ္လာ၏အဆို အရ ကမ္ဘာဦးလေထုအခြေအနေတွင်ရှိနိုင်သည့် သူ့ရောစပ်ထားသောဓါတ်ငွေ့များကို စွမ်းအား ပေးခြင်းဖြင့် ပရိုတင်းထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဇီဝအခြေခံဖြစ်သောဓါတ်ပေါင်းမော်လီကျူးများ (အမိုင်နိုအက်ဆစ်)အချို့ကို ထုတ်လုပ်နိုင်သည်ဟု အဆိုပြုတင်ပြလေသည်။

ထိုစမ်းသပ်ချက်ကို ထိုခေတ်ကာလတွင် အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ၏ အရေးကြီးသောအဆင့် တစ်ခုအဖြစ် ဩဘာပေးခဲ့ကြပေသည်။ ထိုသို့ကြေငြာပြီးနောက်ပိုင်း မကြာမီအတွင်း၊ သိပ္ပံပညာ ရှင်အမြောက်အမြားတို့က မိလ္လာတင်ပြသောဓါတ်ရောအခြေအနေသည် ကမ္ဘာဦးလေထုတွင် အမှန်တကယ်ရှိခဲ့သောအခြေအနေနှင့် မကိုက်ညီကြောင်း ထောက်ပြခြင်းဖြင့် ယင်းတင်ပြချက် ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ကြလေသည်။^{၈၅}

နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာသည်အထိ မိလ္လာက တိတ်တဆိတ်နေခဲ့ရာမှ နောက်ဆုံးတွင် သူ ၏ဓါတ်ခွဲခန်းစမ်းသပ်ချက်တွင်အသုံးပြုခဲ့သော ဓါတ်ငွေ့ဓါတ်ရောသည် ကမ္ဘာဦးလေထုတွင် အမှန်တကယ်ရှိနိုင်ခဲ့သော လေထုနှင့် မကိုက်ညီနိုင်သဖြင့်၊ သူ၏စမ်းသပ်ချက်သည်လည်း မှန် ကန်ခြင်းမရှိကြောင်း ဝန်ခံရပေသည်။^{၈၆}

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ၂၀-ရာစုနှစ်အတွင်း အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီနှင့် ကိုက်ညီသော အ သက်၏မူလဘူတနှင့်ပတ်သက်သည့် ကြိုးပမ်းချက်များအားလုံးမှာလည်း အရှုံးနှင့်သာ နိဂုံးချုပ် ကုန်ကြလေသည်။ ဆန်းဒီယာဂိုရှိ စကရိတ်တက္ကသိုလ်မှ ဘူမိဓါတုဗေဒပညာရှင် ဂျက်ဖရီဘာဒါ သည်လည်း၊ ယင်းအမှန်တရားကို လက်ခံကြောင်း၊ ၁၉၉၈-ခုနှစ်တွင်ထုတ်ဝေသော *Earth* မဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်၌ အောက်ပါအတိုင်းရေးသားခဲ့ပေသည်။

ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၂၀-ရာစုနှစ်ကို ကျော်လွန်နေပါပြီ။ ၂၀-ရာစုနှစ်အဝင်စတွင် ကြုံခဲ့သော အ ကြီးကျယ်ဆုံးပြဿနာကို ယနေ့လည်း ဖြေရှင်း၍မရကြသေးပါ။ ယင်းပြဿနာမှာ - **ကမ္ဘာမြေကြီး မည်ကဲ့သို့စတင်ခဲ့သနည်း** ဟူသောမေးခွန်းပင်ဖြစ်ပေသည်။^{၈၇}

အသက်ရှင်ခြင်း၏ နက်နဲရှုပ်ထွေးသောတည်ဆောက်မှု

The Complex Structure of Life

အသက်၏မူလဘူတနှင့်ပတ်သက်၍ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီအခက်အခဲကြုံနေရသည့်အဓိ ကအချက်မှာ၊ အလွယ်ဆုံးအရိုးဆုံးတည်ဆောက်မှုရှိသည်ဟု ထင်ရသောသက်ရှိပစ္စည်းပင်လျှင် အလွန်တရာနက်နဲရှုပ်ထွေးသည့် တည်ဆောက်မှုများရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ သက်ရှိ ဆဲလ်တစ်ခုသည် လူသားတို့၏ တက်နီလိုဂျီအတတ်ပညာများမှ ထုတ်လုပ်သောစက်ကရိယာ များထက် ပိုမို၍ခက်ခဲနက်နဲပေသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိအတိုးတက်ဆုံးခေတ်အမှီဆုံး ဓါတ်ခွဲခန်းတွင် အဇီဝပစ္စည်းများကိုယူဆောင်လာ၍ သက်ရှိဆဲလ်တစ်ခုကို ထုတ်လုပ်ကြမည်ဆိုလျှင်ပင် မဖြစ် နိုင်ချေ။

သက်ရှိဆဲလ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည့်လိုအပ်သည့်အခြေအနေသည်၊ သူ့အလိုလိုကြုံ ကြိုက်၍ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ဟု ရှင်းပြနိုင်ခြင်းထက် ပိုမိုနက်နဲနေပေသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် အမိုင်နိုအက်ဆစ် ၅၀၀ ပါရှိသည့် ပရိုတင်းတစ်ခု သူ့အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ရန်အခွင့်အလမ်း

သည် အပုံပေါင်း ၁၀^၉ ပုံ၏ ၁ ပုံသာရှိပေသည်။ သင်္ချာဘာသာအရ အခွင့်အလမ်းပေါင်း ၁၀^{၅၀} ပုံ၏ ၁ ပုံသာရှိခြင်းကို သုညအခွင့်အလမ်း သို့မဟုတ် မဖြစ်နိုင်ဟု သတ်မှတ်ကြပေသည်။

သက်ရှိဆဲလ်၏ နျူးကလိယက်တွင်ပါရှိသည့် မျိုးဗီဇဆိုင်ရာအချက်အလက်များပါရှိသော ဒီအင်အေ(DNA)မော်လီကျူးသည်၊ မယုံကြည်လောက်သော အချက်အလက်စုဆောင်းရာ ဘဏ်တိုက်ကြီးဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ လူသား၏ ဒီအင်အေမျိုးဗီဇလျှို့ဝှက်အချက်အလက်များကို စာရွက်ပေါ်တွင်ရေးချပါက စာမျက်နှာပေါင်း ၅၀၀ ပါသည့် စာအုပ်စောင်ရေပေါင်း ၉၀၀ ရှိသည့် စာကြည့်တိုက်တစ်ခု ရရှိမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဒါဝင်က ဆဲလ်ကိုအရည်ပျစ်ပျစ်ဖြစ်နေသည့် ပရိုတိုပလာဆမ်သာဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့လေသည်။ သိပ္ပံပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာသောအခါ ဆဲလ်သည်အင်မတန်နက်နဲရှုပ်ထွေးသော တည်ဆောက်မှုရှိသည်ကို သိပ္ပံပညာရှင်များအား တအံ့တဩဖြစ်စေအောင် ဖော်ထုတ်လိုက်ပေသည်။

နောက်ထပ်စိတ်ဝင်စားဖွယ်အချက်တစ်ချက်ကို ထပ်မံဖြည့်စွက်ရပါမည်။ ဒီအင်အေသည်၊ အထူးစီမံထားသော ပရိုတင်း(အင်ဇိုင်းမ်)များ၏အကူအညီဖြင့်သာလျှင် ပုံတူကူး ပွားများနိုင်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအင်ဇိုင်းမ်များကို ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် အချက်အလက်များသည်လည်း၊ ဒီအင်အေတွင် ပါရှိနေပေသည်။ ထိုအရာနှစ်ခုစလုံးသည် အချင်းချင်းမှီခိုနေရသဖြင့် သူတို့နှစ်မျိုးစလုံးသည် တပြိုင်တည်း ပေါ်ပေါက်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဤအချက်ကပင် အသက်ဟူသည် သူ့အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည် ဟူသောဇာတ်လမ်းအတွက် လမ်းပိတ်သွားလေသည်။ ဤအမှန်တရားနှင့်ပတ်သက်၍ စန်းဒီယာဂိုတက္ကသိုလ်မှ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီ ပါမောက္ခလက်စလေ အိုဂျဲလ်က ၁၉၉၄ခုနှစ် အောက်တိုဘာလထုတ် *Scientific American* (အမေရိကန် သိပ္ပံပညာ) မဂ္ဂဇင်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဝန်ခံထားပေသည်။

တည်ဆောက်မှုနက်နဲရှုပ်ထွေးလွန်းသော ပရိုတင်းနှင့်နျူးကလိယက်အက်စစ်နှစ်မျိုးစလုံးသည်၊ တနေရာတည်း တစ်ချိန်တည်းတွင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်မည့်အချက်သည် အလွန်တရာမသင့်တော်သော အချက်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်လည်း ထိုအရာနှစ်ခုတို့သည် တစ်ခုမရှိလျှင် နောက်တစ်ခုလည်း မရှိနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့်၊ ပထမဆုံးအချက်အနေနှင့်၊ အသက်ဟူသည် ဓါတုဗေဒနည်းအရ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ခြင်းမရှိဟု နိဂုံးချုပ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။^{၈၅}

အသက်ဟူသည် သဘာဝအလျောက် သူ့အလိုလိုပေါ်ပေါက်လာနိုင်ခြင်းမရှိပါက၊ အသက်ဟူသည် သဘာဝလွန်အဖြစ်ဖြင့် “ဖန်ဆင်းထားခြင်း”ဖြစ်ကြောင်းကို လက်ခံရမည်သာ

ဖြစ်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ၏ အခြေခံရည်ရွယ်ချက်သည် ဖန်ဆင်းခြင်းကို ငြင်းပယ်ခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် ဤဖန်ဆင်းခြင်းအမှန်တရားက အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို တရားမဝင်ကြောင်း ပယ်ဖျက်လိုက်ပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်း၏စိတ်ကူးယဉ်ယန္တရားများ

The Imaginary Mechanism of Evolution

ဒါဝင်၏သီအိုရီသည် တရားမဝင်ကြောင်းဖော်ပြပယ်ဖျက်လိုက်သည့် ဒုတိယအချက်မှာ၊ ယင်းသီအိုရီ၏ “အီဗိုလူးရှင်း၏ယန္တရားများ” ဟု ခေါ်သောခံယူချက်နှစ်ခုတို့သည်၊ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် အီဗိုလူးရှင်း(တစ်စတစ်စအလိုအလျောက်ဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း)အင်အား မရှိခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဒါဝင်က သူ၏အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို တင်ပြရာတွင် “သဘာဝအလျောက်ရွေးချယ်ခြင်း” ခြံ့သာလျှင် ဆက်စပ်ထားပေသည်။ ထိုရွေးချယ်မှုယန္တရားသည် မည်မျှအရေးကြီးသည်ကို သူ၏စာအုပ်မှ *The Origin of Species, By Means of Natural Selection..* ဟူသောခေါင်းစဉ်တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

အသက်ရှင်ရေးအတွက် ရှုန်းကန်ကြရာတွင် အင်အားကြီးသူသည် သဘာဝအခြေအနေများကိုလိုက်ဖက်သင့်လျော်အောင် နေနိုင်သူသည်သာလျှင် ဆက်လက်၍အသက်ရှင်နိုင်သည်ဟု ဆို၏။ ဥပမာ၊ သမင်ဒရယ်အုပ်တစ်ခုကို သားရဲတိရစ္ဆာန်များက လိုက်လံဖမ်းစားသဖြင့် ထွက်ပြေးကြရ၏။ အပြေးသန်သော အကောင်သာလျှင် အသက်ချမ်းသာရာရ၍ ဆက်လက်အသက်ရှင်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသမင်ဒရယ်အုပ်တွင် အပြေးအသန်ဆုံးအကောင်များသာ ကျန်ရစ်၍ ဆက်လက်အသက်ရှင်ကြပေမည်။ သို့သော်လည်း ထိုသမင်ဒရယ်ကောင်များသည် မည်သို့မျှ တစ်စတစ်စပြောင်းလဲလာခြင်းမရှိနိုင်ချေ။ အခြားတိရစ္ဆာန်အမျိုး၊ ဥပမာမြင်းအဖြစ်၊ ပြောင်းလဲသွားခြင်းမရှိနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့်၊ သဘာဝါအလျောက်ရွေးချယ်မှုဟုခေါ်သော ယန္တရားသည် အီဗိုလူးရှင်းပြောင်းလဲမှုအင်အားမရှိချေ။ ဒါဝင်ကိုယ်တိုင်က ဤအချက်ကို သိထားပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ သူ၏ မျိုးစုများစတင်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဟူသောစာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားပေသည်။

သဘာဝအလျောက်ရွေးချယ်မှုသည်၊ သင့်တော်သော ကွဲပြားမှုအခွင့်အလမ်းဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမရှိမချင်း မည်သို့မျှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိချေ။^{၁၉}

ယနေ့အချိန်အထိ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို တရားဝင်အောင် နီအိုဒါဝင်နစ်ဇင်အမည်ဖြင့် ကာကွယ်နေကြသေးသည်။ ဤသီအိုရီအရ အချိန်ကာလနှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း မျိုးဗီဇအတွင်း သန္ဓေပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့်၊ နား၊ မျက်စိ၊ အဆုပ်၊ တောင်ပံ စသည်တို့ ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် သတ္တဝါအမျိုးပေါင်းသန်းနှင့်ချီ၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းသီအိုရီကို သိပ္ပံပညာအချက်အလက်များကပင် လက်နက်ချအရှုံးပေးခိုင်းလိုက်၏။ မြူတေးရှင်းသန္ဓေပြောင်းလဲမှုသည် သက်ရှိသတ္တဝါပေါ်ပေါက်စေခြင်းမရှိသည့်အပြင်၊ အစဉ်အမြဲ ပျက်စီးခြင်းကိုသာ ပေးဆောင်ပေသည်။

အကြောင်းရင်းမှာ အလွန်ရှင်းနေသည်။ ဒီအင်အေသည် အင်မတန်နက်နဲရှုပ်ထွေးသော တည်ဆောက်မှုရှိ၏။ ဤမော်လီကျူးအတွင်း အနည်းငယ်မျှပြောင်းလဲခြင်းသည် ပျက်စီးခြင်းသာ ပေးဆောင်ပေသည်။ အမေရိကန်လူမျိုး မျိုးဗီဇပါရဂူဖြစ်သူ ဘီဂျီ ရန်ဂါနာသန်က အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းပြထားပေသည်။

မြူတေးရှင်းသည် နည်းပါး၍ကြီးကြားသာဖြစ်ပေါ်သော်လည်း ပျက်စီးခြင်းကိုသာ ပေးဆောင်၏။ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ နည်းပါးသော်လည်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ကောင်းကျိုးမပေးချေ။ ယင်းလက္ခဏာများအရ မြူတေးရှင်းသည် အီဗိုလူးရှင်း(တစ်စတစ်စအလိုအလျောက်

ပြောင်းလဲတိုးတက်ခြင်း)ဖွံ့ဖြိုးမှုသို့ ဦးတည်ပေးခြင်းမရှိနိုင်ချေ။ ထူးကဲမှုရှိသည့် ဇီဝဖွဲ့စည်းမှုတွင် ကြီးကြားပြောင်းလဲမှုသည် အရာမရောက်လျှင်လည်း ရှိမည်၊ သို့မဟုတ် အန္တရာယ်လျှင်လည်းပေးလိမ့်မည်။ လက်ပတ်နာရီတစ်လုံးအတွင်း မမျှော်လင့်သော ကြီးကြားပြောင်းလဲမှုသည် ထိုလက်ပတ်နာရီကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်း မရှိချေ။ ပျက်စီးစေခြင်းသာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ မြေလျင်လှုပ်ခြင်းသည် မြို့တစ်မြို့ကို ပိုမိုကောင်းမွန်လှပအောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးခြင်းမရှိချေ။ ပျက်စီးယိုယွင်းခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်စေ၏။^{၆၁}

အမှန်စင်စစ်၊ မျိုးဗီဇသိပ္ပံပညာတွင်၊ အသုံးဝင်အကျိုးရှိသော မြူတေးရှင်းဖြစ်ရပ်ကို မတွေ့ဘူး မကြုံဘူးသေးချေ။ တွေ့ရှိသမျှ မြူတေးရှင်းအားလုံးသည် အန္တရာယ်ပေးခြင်းကိုသာ တွေ့နေရပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက “အီဗိုလူးရှင်းယန္တရား”အဖြစ် တင်ပြသော မြူတေးရှင်းသည်၊ အမှန်စင်စစ် မစွမ်းမသန်ဒုက္ခိတသတ္တဝါများကိုသာ မွေးဖွားပေါ်ပေါက်စေ၏။ (လူသားတွင် အများဆုံးတွေ့ရှိရသော မြူတေးရှင်းသန္ဓေပြောင်းလဲမှုသည် ကင်ဆာရောဂါဖြစ်ပေသည်။) ထို့ကြောင့် ပျက်စီးယိုယွင်းခြင်းကိုသာ ပေးဆောင်သောယန္တရားသည် “အီဗိုလူးရှင်းယန္တရား”မဖြစ်နိုင်ချေ။ သဘာဝ၏ရွေးချယ်မှုသည် သူ့ဖါသားသူဘာမျှမတတ်နိုင်ဟု ဒါဝင်က လက်ခံထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအချက်ကပင် သဘာဝတွင် “အီဗိုလူးရှင်းယန္တရား”မရှိကြောင်းကို ပြလျက်ရှိပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းယန္တရားမရှိသည်နှင့်တပြိုင်တည်း၊ အီဗိုလူးရှင်း - တစ်စတစ်စအလိုအလျောက်ဆင့်ကဲပြောင်းလဲခဲ့သည်ဆိုသော စိတ်ကူးယဉ်ကာလပိုင်းသည်လည်း ရှိမည်မဟုတ်ချေ။

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်း - ကြားကာလပုံစံများမရှိ

The Fossil Record: No Sign of Intermediate Forms

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းတွင် ပြောင်းလဲဆဲကြားသတ္တဝါများကိုမတွေ့ရခြင်းသည် အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီဇာတ်လမ်း လုံးဝမရှိခဲ့ကြောင်း အရှင်းဆုံးသက်သေခံ ဖြစ်ပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီအရ၊ သက်ရှိသတ္တဝါများသည် တစ်မျိုးမှနောက်တစ်မျိုးအစဉ်အဆက် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ယွင်ကရှိနေပြီးသော သတ္တဝါသည် အချိန်ကာလကြာမြင့်လာသောအခါ နောက်တစ်မျိုးအဖြစ်သို့ တဖြေးဖြေးချင်း ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟု ဆို၏။

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီအရ၊ ထိုသို့တစ်ဆင့်စီပြောင်းလဲခဲ့သည့်အချိန်ကာလသည် နှစ်ပေါင်းသန်းပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်ခဲ့ပေသည်။

အကယ်၍ ဤအဆိုအတိုင်း ဖြစ်ခဲ့ပါက၊ အဆိုပါပြောင်းလဲခဲ့သည့်ကာလအတွင်း မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များပြားသော “ကြားကာလ မျိုးစုများ” ရှိခဲ့မည်သာဖြစ်၏။

ဥပမာ၊ အတိတ်ကာလတွင်၊ ငါးသည် ငါး၏လက္ခဏာများကျန်ရှိနေသေးစဉ် တွားသွားသတ္တဝါ၏လက္ခဏာများလည်းရှိလာရမည်ဖြစ်သဖြင့်၊ ငါးတစ်ပိုင်း ဖွတ်တစ်ပိုင်းသတ္တဝါလည်းရှိမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုတွားသွားသတ္တဝါသည်လည်း သူ၏ကြန်အင်လက္ခဏာများရှိနေစဉ်အတွင်း ငှက်အဖြစ်ပြောင်းလဲနေစဉ် ငှက်၏ကြန်အင်လက္ခဏာများလည်း ရှိလာရမည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖွတ်တူငှက်တူသတ္တဝါလည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ပြောင်းလဲနေသည့်သတ္တဝါများသည်လည်း၊ သိပ္ပံပညာအရဆိုပါက၊ ဒုက္ခိတသတ္တဝါများသာလျှင် ဖြစ်ကြပေမည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီများက ထိုကဲ့သို့သော သူတို့အခေါ် “ကြားကာလပုံစံ” သတ္တဝါများ ရှိခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ကြပေသည်။

အကယ်၍ ဤကဲ့သို့သော သတ္တဝါများသာလျှင် အမှန်တကယ်ရှိခဲ့ပါက၊ အရေအတွက်အားဖြင့် သန်းပေါင်းမြောက်မြားစွာရှိမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်၊ အလွန်ထူးဆန်းသောသတ္တဝါတို့၏ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်ထားမည်သာ ဖြစ်သည်။ မျိုးစုများ စတင်ပေါ်ပေါက်လာပုံ စာအုပ်တွင် ဒါဝင်က အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားပေသည်။

အကယ်၍ ကျွန်ုပ်၏သီအိုရီမှန်ကန်ပါက၊ အနီးစပ်ဆုံးမျိုးစုများအကြား၏ ကြားမျိုးကွဲများ အမှန်တကယ် ရှိခဲ့မည်ဖြစ်ပေသည်။--ထို့ကြောင့်၊ လွန်လေပြီးသောကာလများတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော သတ္တဝါများ၏ သက်သေခံအထောက်အထားမှာ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများပင် ဖြစ်ပေသည်။^{၉၂}

ဒါဝင်၏မျှော်လင့်ချက်များ ဆိတ်သုဉ်းသွားခြင်း

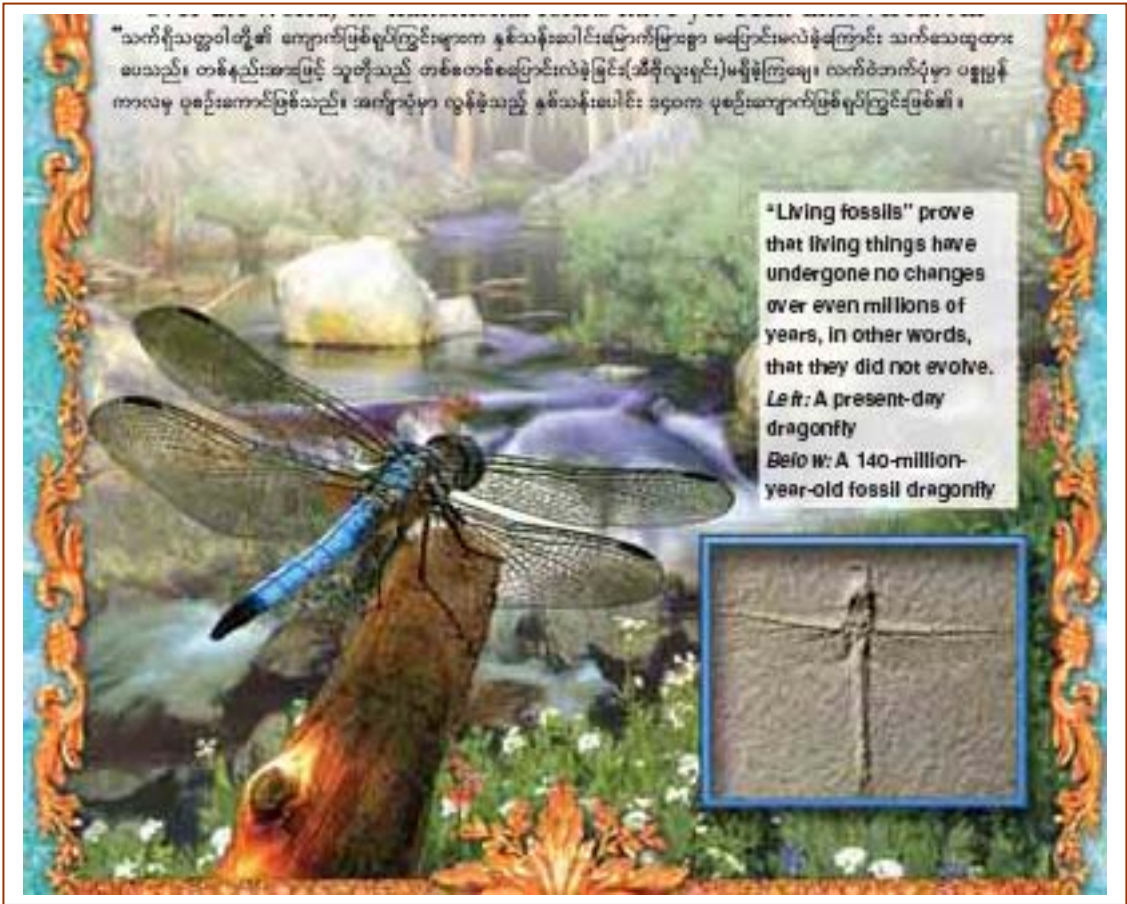
Darwin's Hopes Stattered

၁၉ရာစုနှစ်မှစ၍ ယနေ့အထိ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကို ကမ္ဘာ့နေရာတကာတွင် အပတ်တကုတ် ရှာဖွေစုဆောင်းလာခဲ့ကြသော်လည်း၊ ယနေ့တိုင် မည်သည့်ကြားပုံစံသတ္တဝါ၏ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းတစ်ခုတစ်လေမျှပင် မတွေ့ရှိသေးချေ။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း ရှာဖွေရေး သုတေသနလုပ်ငန်းအားလုံး၏ တွေ့ရှိချက်များအရ၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့မျှော်လင့်သည့် ကြားပုံစံမတွေ့ရသည့်ပြင်၊ သတ္တဝါများသည် ရုတ်တရက် အင်္ဂါရပ်အပြည့်အစုံဖြင့်သာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြကြောင်း ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။

နာမည်ကျော်ကြားသော ဗြိတိသျှလူမျိုး ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပါရဂူဖြစ်သူ Derek W. Ager က၊ သူကိုယ်တိုင် အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီဖြစ်သော်လည်း အောက်ပါအတိုင်း ဝန်ခံထားပေသည်။

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကို စစ်ဆေးကြည့်သောအခါ၊ ၎င်းတို့၏ မျိုးနွယ်အဆင့်တွင်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် မျိုးစိတ်များအဆင့်တွင်ဖြစ်စေ၊ တစ်စတစ်စပြောင်းလဲလာခဲ့ကြခြင်းမရှိဘဲ၊ တစ်မျိုးဆိတ်သုဉ်းပျောက်ကွယ်သွားပြီး နောက်တစ်မျိုးရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းကိုသာ၊ ထပ်ခါတလဲလဲ တွေ့ရှိရပေသည်။^{၉၃}

ဆိုလိုရင်းမှာ၊ သက်ရှိသတ္တဝါတို့၏ မျိုးစုမျိုးစိတ်များသည်၊ ကြားသတ္တဝါမျိုးမရှိဘဲ တစ်မျိုးချင်းအင်္ဂါအပြည့်အစုံ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသည်ကား ဒါဝင်၏အမြင်နှင့် တိကျစွာဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ ထို့ထက်မက၊ ဤအချက်သည် သက်ရှိသတ္တဝါများကို ဖန်ဆင်းထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း အခိုင်လုံဆုံးသက်သောသာမက ဖြစ်ပေသည်။ သတ္တဝါတစ်မျိုးသည်၊ ဆင်းသက်လာခဲ့သောယွင်အဆင့်သတ္တဝါမျိုးမရှိဘဲ ချို့ယွင်း

ချက်ကင်းမဲ့၍ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည် ဟူသောအချက်သည် ထိုသတ္တဝါကို ဖန်ဆင်းထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိပေသည်။ ဤအမှန်တရားကို အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီ ဇီဝဗေဒပညာရှင် ဒေါက်ကလပ် ဖူတူယာမာကလည်း လက်ခံပေသည်။

သက်ရှိသတ္တဝါများ၏ အစမူလဘူတကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဖန်ဆင်းခြင်းနှင့်အီဗိုလူးရှင်းအဆိုနှစ်မျိုးအကြား နောက်ထပ်ရှင်းလင်းချက်ပေးစရာ မရှိတော့ပါ။ သက်ရှိပစ္စည်းများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အင်္ဂါလက္ခဏာအားလုံး အပြည့်အစုံဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဟုတ်မဟုတ်ကိုသာ ကြည့်ရမည်။ ထိုကဲ့သို့မဟုတ်ပါက ယွင်ရှိပြီးသားသတ္တဝါဘိုးဘေးတစ်မျိုးမျိုးမှ တစ်စတစ်စပြောင်းလဲလာခြင်းဖြင့် ဆင်းသက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ရပေမည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် အင်္ဂါလက္ခဏာအားလုံးအပြည့်အစုံဖြင့် ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်လာပါက ၎င်းတို့ကို အရာရာကိုစွမ်းဆောင်နိုင်သော အနန္တတန်ခိုးတော်ရှင်၊ ဉာဏ်ပညာနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်က ဖန်ဆင်းထားခြင်းသာ ဖြစ်ရမည်။^{၉၄}

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အင်္ဂါလက္ခဏာများအပြည့်အစုံဖြင့်သာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြကြောင်း ထုတ်ဖော်ထားပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရသော် “သတ္တဝါမျိုးစုတို့ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း”သည် ဒါဝင်ထင်သကဲ့သို့ အီဗိုလူးရှင်းနည်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပေသည်။

လူသားများ၏ အီဗိုလူးရှင်း စိတ်ကူးယဉ်ဒဏ္ဍာရီ

The Tale of Human Evolution

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ကာကွယ်သူများက မကြာခဏ တင်ပြလေ့ရှိသောအချက်မှာ လူသားများ၏ အစမူလဘူတအကြောင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဒါဝင်ဝါဒီများက ခေတ်သစ်လူသားများသည် မျောက်ဝံကဲ့သို့သော သတ္တဝါအမျိုးမျိုးမှ ဆင်းသက်လာခဲ့ကြသည်ဟု တင်ပြကြပေ

သည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၄-၅သန်းခန့်အတွင်း ၎င်းမျောက်ဝံဘိုးဘေးများနှင့် ခေတ်သစ် လူသားများအကြားရှိ သတ္တဝါများ အသက်ထင်ရှားနေထိုင်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဤစိတ် ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းတွင်၊ အခြေခံအားဖြင့် အဆင့်လေးဆင့်ခွဲထားကြ၏။

၎င်းတို့မှာ၊

၁။ ဩစတြိုလိုပီသီကပ်စ်

၂။ ဟိုမိုဟာဘီလစ်

၃။ ဟိုမိုအီရက်တပ်စ်

၄။ ဟိုမို ဆေပီယံ စသည်တို့ဖြစ်ပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က “ဩစတြိုလိုပီသီကပ်စ်” သို့မဟုတ် “တောင်ပိုင်းမျောက်ဝံ”ဟု အမည်ပေးထားသောမျောက်ဝံနှင့်တူသည့်သတ္တဝါသည် လူသားတို့၏ ပထမဆုံးဘိုးဘွား ဖြစ် သည်ဟု ဆိုသည်။ အမှန်မှာ၊ ထိုသတ္တဝါများသည် မျိုးသုဉ်းခဲ့ပြီးဖြစ်သော မျိုးကွဲအမြောက် အမြားရှိခဲ့သည့် မျောက်ဝံစစ်စစ်များသာဖြစ်ပေသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကျော်ကြားဆုံး ခန္ဓာ ဗေဒပညာရှင်ဖြစ်ကြသော ဗြိတိသျှလူမျိုး လော့ဒ်ဆိုလ္လီ ဇူကာမန်နှင့် အမေရိကန်လူမျိုး ပါ မောက္ခချားလ်စ် အောက်စ်နာဒ်တို့က ဩစတြိုလိုပီသီကပ်စ်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများနှင့်ပတ် သက်၍ နှစ်ပေါင်းများစွာပြုလုပ်ခဲ့သောသုတေသနအရ၊ ၎င်းသတ္တဝါများသည် မျိုးသုဉ်းခဲ့ပြီးဖြစ် သော မျောက်ဝံစစ်စစ်များသာဖြစ်၍ လူသားများနှင့် မည်သည့်အရာမျှ နီးစပ်ခြင်းမရှိကြောင်း ဖော်ထုတ်ထားပေသည်။^{၉၅}

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က နောက်ထပ်အဆင့်ကို လူသားများ၏ တစ်စစပြောင်းလဲခြင်း အီဗိုလူးရှင်းအဆင့်အဖြစ် “ဟိုမို” အဆင့်များအဖြစ် ခွဲခြားထားပေးသည်။ သူတို့၏သတ်မှတ်ချက်အရ “ဟိုမို” အဆင့်သည် ဩစတြာလိုပီသီကပ်စ် အဆင့်ထက် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးသော သတ္တဝါများဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဤကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများဖြင့် စိတ်ကူးယဉ်အီဗိုလူးရှင်းအစီအစဉ်ကို ဆွဲကြပေသည်။ အမှန်မှာ ၎င်းအဆင့်များအကြား ဆက်စပ်မှုကို သက်သေထူပြထားခြင်းမရှိသဖြင့် စိတ်ကူးယဉ်အစီအစဉ်သာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ ၂၀ရာစုနှစ်အတွင်း အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ကာကွယ်ပြောဆိုသူများအနက် အရေးကြီးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့် အာန်းစ်မေယာက ဤအချက်ကို “ဟိုမိုဆေပီယံအထိ ဆက်စပ်မှု ကွင်းဆက် အမှန်ပင် ပျောက်နေပါသည်” ဟု လက်ခံပေးသည်။^{၉၅}

ဩစတြာလိုပီသီကပ်စ် >ဟိုမိုဟာဘီလစ် >ဟိုမိုအီရက်တပ်စ် >ဟိုမိုစေပီယံ စသည့်အစီအစဉ်တွင် အလျင်တစ်မျိုးသည် နောက်လာသည့်တစ်မျိုးပေါက်ဖွားလာခဲ့သည့် ဘိုးဘေးအမျိုးဖြစ်သည်ဟု အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းသုတေသနအရ နောက်ဆုံးတွေ့ရှိချက်မှာ ဩစတြာလိုပီသီကပ်စ်၊ ဟိုမိုဟာဘီလစ်နှင့် ဟိုမိုအီရက်တပ်စ်တို့သည် တခေတ်တည်းတချိန်တည်းတွင် ကမ္ဘာ့အပိုင်းတစ်နေရာစီ၌ အသက်ရှင်ထင်ရှားခဲ့ကြသောသတ္တဝါများ ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပေသည်။^{၉၇}

ထို့ထက်မက၊ ဟိုမိုအီရက်တပ်စ်သတ္တဝါများသည် လွန်ခဲ့သည့်မကြာသေးမီကာလအထိ အသက်ထင်ရှားနေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ဟိုမိုစေပီယံနီယံဒါတာလင်းစစ်နှင့် ဟိုမိုစေပီယံ(ခေတ်သစ်လူသား)များသည်လည်း တစ်ပြိုင်တည်းတခေတ်တည်းတွင် အသက်ထင်ရှား နေထိုင်ကြကြောင်း ထပ်မံတွေ့ရှိရပေသည်။^{၉၈}

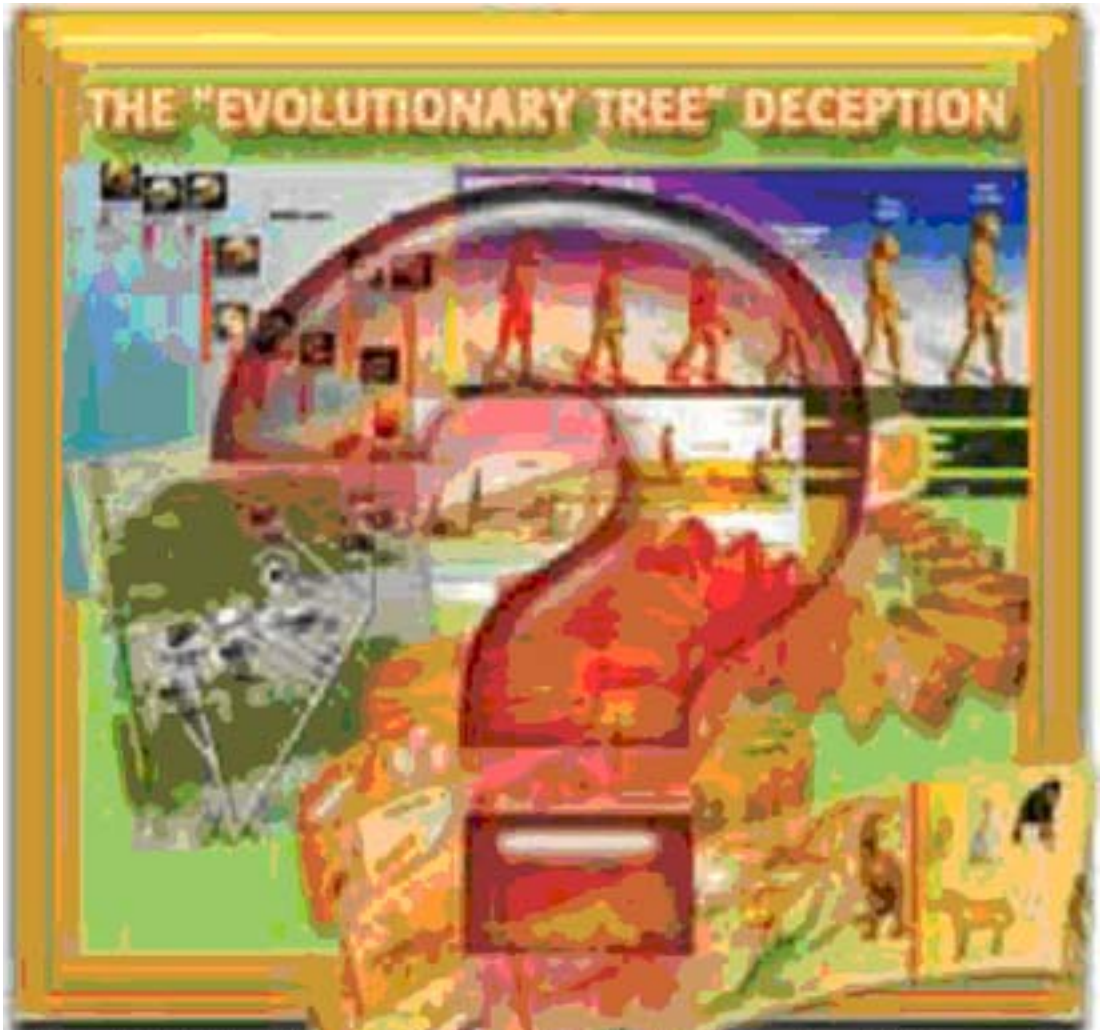
ဤအခြေအနေသည် တစ်မျိုးက အခြားတစ်မျိုး၏မျိုးဆက်မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ညွှန်ပြလျက်ရှိပေသည်။ စတီဖင် ဂျေ ဂေါလ်က အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ၏ နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ်တွင် ရင်ဆိုင်နေရသည့် မဆုတ်သာမတိုးသာသောအခြေအနေကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပေးသည်။

ဟိုမိုနစ် သုံးမျိုးစလုံး(A.africanus, the robust australopithecines, and H.habilis)တို့က တစ်ချိန်တည်းတွင် ပေါက်ဖွားနေကြ၍ တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုးဆင့်ကဲဆက်စပ်ပေါက်ဖွားလာခဲ့သည့်အချင်းအရာ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာမရှိလျှင်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏(လူသားများပေါက်ဖွားလာခဲ့သည့်)ဇယားအစီအစဉ် မည်သို့ဖြစ်သွားမည်နည်း။ ထို့ထက်မက၊ ထိုသုံးမျိုးစလုံး ကမ္ဘာပေါ်တွင်ပေါက်ဖွားနေစဉ် အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်အချင်းအရာ တစ်ခုမျှမပေါ်ခဲ့ပေ။^{၉၉}

အတိုချုံး၍ပြောရမည်ဆိုလျှင်၊ မီဒီယာသတင်းလောကနှင့် ကျောင်းသုံးစာအုပ်များတွင် ရေးဆွဲဖော်ပြထားသည့် စိတ်ကူးယဉ် “မျောက်တစ်ဝက် လူတစ်ဝက်”ပုံများသည်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် လူသားတို့၏အီဗိုလူးရှင်း တစ်စတစ်စအလိုအလျောက်ပြောင်းလဲဆင်းသက်လာခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်လမ်းကို သက်ဆိုးရှည်နေအောင် ဝါဒဖြန့်နေသည့်နည်းများသာဖြစ်၍၊ သိပ္ပံပညာအခြေခံမရှိသော ဒဏ္ဍာရီဇာတ်လမ်းများသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ အများဆုံးလေးစားခြင်းခံရသည့် သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သော လော့ဒ်ဆိုလ္လီဇူကာမန်သည်၊ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နှစ်ပေါင်းများစွာ လေ့လာခဲ့သည့်ပြင်၊ ဩစတြာလိုပီသီကပ်စ်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကို ၁၅-နှစ်တိုင်သုတေသနပြုခဲ့ရာမှ၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီဖြစ်သော်လည်း၊ နောက်ဆုံးတွင် မျောက်ကဲ့သို့သောသတ္တဝါများမှ လူသားအကြားဆက်နွယ်ပေါက်ဖွားမှုမတွေ့ရှိရကြောင်း ပေါင်းချုပ်တင်ပြခဲ့ပေသည်။

ဇူကာမန်က စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော “သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာနယ်ပယ်” အစီအစဉ်တစ်ခုကိုလည်း ရေးဆွဲခဲ့ပေသည်။ သိပ္ပံနည်းကျသောဘာသာရပ်များဟု သူ့အနေဖြင့်လက်ခံသည့် ဘာသာရပ်များနှင့် သိပ္ပံနည်းမကျသောဘာသာရပ်များကို အစီအစဉ်အလိုက် နယ်ပယ်သတ်မှတ်

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့သည် မျိုးသုဉ်းကုန်ပြီဖြစ်သော မျောက်ဝံနှင့် လူမျိုးများကို အသုံးပြု၍ လူသားတို့၏ မျိုးရိုးမျိုးနွယ်ဆင်းသက်ခွဲခွာသွားပုံစယားစီစဉ်ရေးဆွဲကြသည်။ သို့သော်လည်း သိပ္ပံပညာသက်သေအထောက်အထားများက ဤသို့ပြုလုပ်ခွင့်မပေးတော့ချေ။

ထားပေသည်။ ခိုင်လုံသည့်အထောက်အထားများတွင်အခြေခံသော ဓါတုဗေဒနှင့် ရူပဗေဒဘာသာရပ်များကို ပထမတန်းထိပ်ဆုံးတွင်ထား၍၊ ၎င်းနောက်တွင် ဇီဝဗေဒဆိုင်ရာဘာသာရပ်များနှင့် လူမှုရေးဘာသာရပ်များ စသည်ဖြင့် အစီအစဉ်ဆွဲထားပေသည်။ ထို“နယ်ပယ်”သတ်မှတ်သည့်အစီအစဉ်နောက်ဆုံးပိုင်းတွင်၊ သိပ္ပံနည်းမကျသောဘာသာရပ်များကို ဆက်လက်ဖော်ပြထားပေသည်။ ဇူကာမန်အနေဖြင့် သိပ္ပံနည်းမကျသောဘာသာရပ်များမှာ အာရုံငါးပါးပြင်ပ သိရှိမှုများဖြစ်သည့်၊ တယ်လီပသီခေါ်ဇာန်ဝင်ခြင်း၊ ဆဋ္ဌမအာရုံ စသည်တို့ဖြစ်၍ နောက်ဆုံးတွင် အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီ ဖြစ်ပေသည်။ ထို “သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ နယ်ပယ်”၏နောက်ဆုံးတွင်၊ ဇူကာမန်က အောက်ပါအတိုင်း ဖြည့်စွက်ရေးသားထားပေသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်၊ ဓမ္မဒိဋ္ဌာန်ကျသောအမှန်တရားများ၏နောက်ပိုင်းတွင် ဇီဝဗေဒဘာသာရပ်ဟုဆိုသောဘာသာရပ်များဖြစ်သည့် အာရုံငါးပါးပြင်ပအသိများ သို့မဟုတ် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ခြင်းများ၊ စသည်တို့တွင်၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို သစ္စာခံထားသူအတွက် ဘာမဆိုဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီတွင် စိတ်ထက်သန်သူတစ်ဦးအတွက် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသော အရာများကိုပင် တစ်ပြိုင်တည်းတွင် ယုံကြည်နိုင်ပေသည်။^{၁၀၀}

ထို့ကြောင့်၊ လူသားများဆိုင်ရာအီဗိုလူးရှင်း (လူသားများတစ်စတစ်စပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာခြင်း)ဇာတ်လမ်းတွင်၊ သူတို့တွေ့ရှိသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းအချို့ပေါ် အခြေခံထားသော သီအိုရီကို မျက်စိမှိတ်ယုံကြည်သူအချို့၏ သုံးသပ်ဝေဖန်ချက်များသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဒါဝင်ဝါဒပုံသေနည်း!

Darwinian Formula!

ယူထိကျွန်ုပ်တို့အသုံးပြုခဲ့သော နည်းပညာကျကျအထောက်အထားများဖြင့် ကိုင်တွယ်ခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ မည်ကဲ့သို့သောအယူသီးမှုများရှိနေကြသည်ကို၊ ကလေးသူငယ်များပင် သဘောပေါက်နိုင်သည့် ရိုးရိုးရှင်းရှင်းလွယ်ကူသောဥပမာများဖြင့် တဖန်ဆန်းစစ်ကြည့်ကြပါမည်။

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက အသက်ဟူသည် မတော်တဆကြုံ၍ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု အခိုင်အမာဆို၏။ ဤအဆိုအရ၊ သက်မဲ့ပစ္စည်းအဏုမြူအတမ်များစုရုံးလာပြီး ဆဲလ်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်လာ၍၊ တစ်နည်းနည်းဖြင့် လူသားအပါအဝင်အခြားသက်ရှိသတ္တဝါအမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ဤကိစ္စကို တွေးကြည့်ကြပါစို့။ အကယ်၍ သက်ရှိဆဲလ်တွင်ပါဝင်တည်ဆောက်ထားသည့် ဒြပ်စင်များဖြစ်သော ကာဘွန်၊ ဖျော်စိုရပ်စ်၊ နိုက်တြိုဂျင်၊ ပိုတက်စီယမ် စသည်တို့ကို စုရုံးထားပါက၊ ထိုဒြပ်စင်တို့စုပုံနေသော အပုံတစ်ပုံသာရရှိပေမည်။ ထိုအတမ်အစုအပုံကို မည်သို့ပင်ပြုမူစေကာမူ၊ သက်ရှိပစ္စည်းတစ်ခုတစ်လေမှ ဖြစ်ပေါ်လာမည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ အသင်သည် လက်တွေ့စမ်းသပ်လိုပါက၊ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ကိုယ်စား လက်တွေ့စမ်းသပ်ချက်တစ်ခုကို “ဒါဝင်ဝါဒပုံသေနည်း”ဟု အမည်ပေး၍ ထိုစမ်းသပ်ချက်ကို တွေးကြည့်နိုင်ပါသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့ကို သက်ရှိပစ္စည်းတွင်ပါဝင်သောဝတ္ထုပစ္စည်းများ- ဥပမာ ဖျော်စိုရပ်စ်၊ နိုက်တြိုဂျင်၊ ကာဘွန်၊ အောက်စီဂျင်၊ သံဓါတ်၊ မက်နီဆီယမ်၊ အစရှိသည်ဖြင့် အမြောက်အမြား ယူဆောင်လာစေ၍ စည်ပိုင်းကြီးတွင် ထည့်ခိုင်းပါ။ သဘာဝအခြေအနေတွင် မရှိသော်လည်း သူတို့အနေဖြင့် လိုအပ်သည်ဟုထင်သည့် အခြားပစ္စည်းများကိုလည်း ထပ်မံဖြည့်ပါစေ။ ဤဓါတ်ရောထဲသို့ အမိုင်နိုအက်စစ်လိုချင်သလောက်နှင့် ပရိုတင်းမော်လီကျူတစ်လုံးဖြစ်လာရန် အခွင့်အရေးပေါင်း ၁၀^{-၆၅} သာရှိသော်လည်း ပရိုတင်းလိုအပ်သလောက်ထပ်ဖြည့်ပါစေ။ ဤဓါတ်ရောကို အပူရှိန်နှင့် အစိုဓါတ်လိုချင်သလောက် ပေးကြပါစေ။ ဤဓါတ်ရောကို မည်သည့်နည်းပညာဖြင့် ပြုလုပ်ထားသောကိရိယာများကို အသုံးပြု၍ဖြစ်စေ မွှေနှောက်ကြပါစေ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အတော်ဆုံးသိပ္ပံပညာရှင်ပါရဂူကြီးများကို စောင့်ကြပ်ခိုင်းပါစေ။ ဤသိပ္ပံပညာရှင်များကို အလှည့်ကျဘဝအဆက်ဆက် နှစ်သန်းပေါင်းသိန်းသန်းကုဋေချီ၍ ဘေးတွင်ထိုင်၍ စောင့်ကြပ် ခိုင်းပါစေ။ လူသားဖြစ်လာအောင် သူတို့က လိုအပ်သည်ဟုစိတ်ကူးရသလောက် အခြေအနေအားလုံးကို အသုံးပြုကြပါစေ။ သူတို့က မည်သို့ပင်လုပ်စေကာမူ၊ ဤစည်ပိုင်းမှ လူသားတစ်ယောက်ထွက်လာအောင်၊ ဥပမာ ဆဲလ်တည်ဆောက်မှုကို အီလက်ထရွန်မှန်ဘီလူးဖြင့် စစ်ဆေးနေသည့် ပါမောက္ခတစ်ဦးကို ထုတ်လုပ်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သစ်ကုလားအုပ်တွေ၊ ခြင်္သေ့တွေ၊ ပျားကောင်တွေ၊ မြင်းတွေ၊ လင်းပိုင်တွေ၊ နှင်းဆီပန်းတွေ၊ သစ်ခွပန်းတွေ၊ ကြာပန်းတွေ၊ ငှက်ပျောသီးတွေ၊ လိမ္မော်သီးတွေ၊ စွန်ပလွန်သီးတွေ၊ ခရမ်းချဉ်သီးတွေ၊ ဖရဲသီးတွေ၊ သဖန်းသီးတွေ၊ စပျစ်သီးတွေ၊ သစ်တော့သီးတွေ၊ ရစ်ကြက်တွေ၊ ဒေါင်းတွေ၊ ရောင်စုံလိပ်ပြာတွေ အစရှိသဖြင့် အမျိုးပေါင်းသိန်းသန်းမကသော အခြားသတ္တဝါတွေမှ တစ်ကောင်တလေလောက်ကိုပင် ထုတ်လုပ်နိုင်မည်မဟုတ်။ ထိုအကောင်များကို မဆိုထားဘိ၊ သက်ရှိဆဲလ်တစ်ခုခုကိုပင် ထုတ်လုပ်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

အတိုချုံး၍ပြောရမည်ဆိုလျှင်၊ သက်မဲ့အတမ်(အဏုမြူ)များစုပေါင်းလာပြီး သက်ရှိ ဆဲလ်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ခြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် သက်မဲ့ဖြစ်၏။ စုပုံထားသော်လည်း သက်မဲ့အစုအပုံသာဖြစ်၏။ ထိုအစုအပုံကို ထာဝရဘုရားသွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဖန်ဆင်းခြင်းတန်ခိုးအာဏာဘော်ဖြင့်သာလျှင် အသက်ဇီဝိန် ရှိလာနိုင်ပေသည်။

အသက်ဇီဝိန်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းအဖြစ်ကို ဆန့်ကျင်သည့် အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်ခြင်းနှင့် ဖီလာကန့်လန့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့၏ ဤအဆိုကို အနည်းငယ်လောက်စဉ်းစားသည်နှင့်ပင် အထက်ကဖော်ပြခဲ့သည့် ဥပမာကဲ့သို့ အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်နိုင်ပေသည်။

မျက်စိနှင့်နားတွင်ရှိသော နည်းပညာ Technology in the Eye and the Ear

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီက အဖြေမပေးနိုင်သောနောက်ထပ်ကိစ္စမှာ၊ မျက်စိနှင့်နားတို့၏ ထူးကဲပြောင်မြောက်သော အရည်အသွေးဖြစ်ပေသည်။

မျက်စိနှင့်ပတ်သက်သောအကြောင်းရပ်များကိုမဆွေးနွေးမီ၊ ကျွန်ုပ်တို့မည်သို့မြင်နိုင်သည်ကို အကျဉ်းအားဖြင့် အဖြေရှာကြရအောင်။ အရာဝတ္ထုမှလာသော အလင်းတန်းများသည် ရက်တီနာခေါ်မျက်လုံးအတွင်းပိုင်း၏အနောက်ဘက်ရှိ ကားချပ်တွင်ကျရောက်၍ ဇောက်ထိုးပုံရိပ်ပေါ်၏။ ဤနေရာတွင် အလင်းတန်းမှဖြစ်ပေါ်သောပုံရိပ်ကို အထူးစိမ့်ထားသောဆဲလ်များက လျှပ်စစ်အချက်ပြလှိုင်းများအဖြစ်ပြောင်းလဲပေး၍ ဦးနှောက်၏အနောက်ပိုင်းရှိ မြင်ခြင်းအကွက်သို့ သယ်ဆောင်သွားပေသည်။ ဤအကွက်တွင် ရောက်ရှိလာသော ပုံရိပ်၏လျှပ်စစ်လှိုင်းများကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပေးလေသည်။ ဤနည်းပညာအခြေခံပေါ်မူတည်၍ ဆက်လက်စဉ်းစားကြပါမည်။

ဦးနှောက်မှာ အလင်းရောင်မှကာကွယ်ထား၏။ ဆိုလိုရင်းမှာ အတွင်း၌ လုံးဝမှောင်မိုက်နေ၍ ၎င်းတည်ရှိရာနေရာသို့ အလင်းရောင်လုံးဝမရောက်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် “မြင်ခြင်းအကွက်”သည် အလင်းရောင်မည်သည့်အခါမှမထိဘူးသောအကွက်ဖြစ်၍၊ သင်သိသလောက်တွင် အမှောင်မိုက်ဆုံးနေရာပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း၊ ထို ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်နေသည့်နေရာတွင် လင်းထင်းနေသောအရာ၊ လင်းထင်းတောက်ပလျက်ရှိသောကမ္ဘာကို အသင်ကြည့်မြင်လျက်ရှိပေသည်။

မျက်စိဖြင့်တွေ့မြင်ရသည့် ပုံရိပ်များသည် အလွန်တရာကြည်လင်ပြတ်သား၍၊ နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ်မှ နည်းပညာများကပင် ထိုသို့ကြည်လင်ပြတ်သားသောပုံရိပ်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်သေးချေ။ ဥပမာ၊ အသင်ဖတ်နေသော စာအုပ်ကို ကြည့်စမ်းပါ။ ထိုစာအုပ်ကို ကိုင်ထားသော အသင့်လက်ကိုလည်းကြည့်ပါ။ သင့်ဦးခေါင်းကိုမော့၍ အထက်အောက် ပတ်ဝန်းကျင်ပတ်လည်ကိုလည်း လှည့်ကြည့်ပါ။ ဤသို့သော ပုံရိပ်ကို မည်သည့်နေရာတွင်တွေ့ဘူးပါသနည်း။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံး နောက်ဆုံးပေါ်ရုပ်မြင်သံကြားစက်ကို ထုတ်လုပ်သောအကြီးကျယ်ဆုံးစက်ရုံကပင် မျက်စိဖြင့်မြင်ရသောပုံရိပ်အတိုင်း ကြည်လင်ပြတ်သားသောပုံရိပ်ကို ပြပေးနိုင်သည့် ရုပ်မြင်သံကြားစက် ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိသေးပေ။ မျက်စိဖြင့်တွေ့မြင်ရသောပုံရိပ်များမှာ သုံးဘက်တန်၊ ရောင်စုံဖြစ်၍ အင်မတန်ပြတ်သား၏။ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်အတွင်း အင်ဂျင်နီယာပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာတို့က ထိုသို့ပြတ်သားသော သုံးဘက်တန်ပုံရိပ်ကို ပြသနိုင်ရန် ကြိုးစားလာခဲ့ကြပေသည်။ ဤကိစ္စတစ်ခုတည်းအတွက် ကြီးမားသည့်စက်ရုံများကို ဆောက်လုပ်၍၊ စီမံကိန်းများချမှတ်ခြင်း၊ သုတေသနပြုခြင်း၊ ဒီဇိုင်းပုံများဆွဲခြင်း စသည်ဖြင့် အချိန်ကုန်ငွေကုန်ကြေးကျ ကြီးပမ်းကြပေသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားတွင်ထွက်သောပုံရိပ်ကိုတဖန် ကြည့်ပါ။ သင်၏လက်ကိုလည်းကြည့်ပါ။ ကြည်လင်ပြတ်သားမှုအရ အလွန်ခြားနားနေသည်

လာမက်၏ ဩဇာညောင်းခြင်း

Lamarck's Impact

ထို“သင့်တော်သည့်ကွဲပြားမှု”မည်သို့ဖြစ်ပေါ်လာပါသနည်း။ ဤမေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒါဝင်သည် သူ၏ခေတ်ရှိ ရှေးကျနေသေးသောသိပ္ပံပညာအမြင်ဖြင့် လာမက်၏အဆိုတွင် ကြိုးစားအခြေခံခဲ့လေသည်။ ဒါဝင်၏အလျင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သောပြင်သစ်လူမျိုးဇီဝဗေဒပညာရှင် လာမက်က၊ သက်ရှိသတ္တဝါများသည် သူတို့အသက်ရှင်နေစဉ်အတွင်း ရရှိထားသောရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုများကို နောင်လာနောက်သားမျိုးဆက်များသို့ လက်ဆင့်ကမ်းဆက်ခံမှု ဖြစ်စေ၍၊ နောက်မျိုးဆက်များတွင် အသစ်အသစ်သောမျိုးစုများထပ်မံပေါ်ပေါက်လာပေသည် ဟုဆိုသည်။ ဥပမာ၊ လာမက်၏အမြင်တွင်၊ သမင်များသည် မြင့်မားသောအပင်များမှအရွက် များကို စားသောက်ရန်ကြိုးစားကြခြင်းကြောင့်၊ မျိုးဆက်တစ်ဆက်ပြီးတစ်ဆက် လည်ပင်းရှည်သထက် ရှည်လာပြီး သစ်ကုလားအုပ်အဖြစ် ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။

ဒါဝင်ကလည်း၊ ထိုပုံစံအတိုင်း မျိုးစုများစတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်း စာအုပ်တွင်၊ ဝက်ဝံအချို့သည် ရေထဲသို့ဆင်း၍ အစာရှာရင်း အချိန်ကြာမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ နောက်ဆုံးတွင် ဝေလငါးကြီးအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသည်ဟု ဥပမာပေး ရေးသားထားပေသည်။^{၆၀}

သို့သော်လည်း၊ ၂၀-ရာစုနှစ်တွင် မင်းဒဲလ်ဖေါ်ထုတ်ထားသည့် မျိုးဗီဇဗေဒပညာတိုးတက်လာသည်နှင့်အတူ ကျင့်ယူရယူသောဥပမာများသည် နောင်မျိုးဆက်များသို့မျိုးဗီဇအေးဖြင့် ကူးစက်သွားခြင်းမရှိ ဟူသောတွေ့ရှိချက်ဖြင့် ယင်းစိတ်ကူးယဉ်အဆိုကို ပယ်ဖျက်ပစ်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့်၊ သဘာဝအလျောက်ရွေးချယ်မှုယန္တရားသည်လည်း တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့် ဇာတ်သိမ်းခန်းသို့ရောက်သွားလေတော့သည်။

ဒါဝင်ဝါဒသစ်နှင့် မြူတေးရှင်း(သန္ဓေပြောင်းလဲမှု)များ

Neo-Dawinism and Mutations

Gregor Mendel

ဤသို့အကျပ်ရိုက်နေသည့်အခြေအနေကို ဖြေရှင်းရန်အတွက်၊ ဒါဝင်ဝါဒီတို့သည် ၁၉၃၀-ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် “ခေတ်သစ်အတုလုပ်သီအိုရီ” သို့မဟုတ် “ခေတ်သစ်သမ္မာရနည်းသီအိုရီ” သို့မဟုတ် အများအခေါ် နီအိုဒါဝင်နစ်ဇင်ကို တီထွင်ကြပြန်သည်။ သဘာဝအလျောက် ရွေးချယ်မှုအပြင်၊ နီအိုဒါဝင်နစ်ဇင်တွင် “သင့်လျော်သည့်ကွဲပြားမှုအခြေအနေ” ခေါ်သန္ဓေပြောင်းလဲမှုကိုထပ်၍ ဖြည့်စွက်ကြသည်။ မြူတေးရှင်းခေါ်သန္ဓေပြောင်းလဲမှုဆိုသည်မှာ သတ္တဝါများ၏ မျိုးဗီဇ၌ ရောင်ခြည်လွှတ်ခြင်းအစရှိသည့် ပြင်ပဩဇာတစ်မျိုးမျိုးကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မျိုးဗီဇပွားများခြင်း၌ မှားယွင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ကွဲပြားခြင်းများဖြစ်လာသဖြင့် မိခင်နှင့်မတူသောသတ္တဝါအသစ်တစ်မျိုးမွေးဖွားပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ထို့ထက်မက ရုပ်မြင်သံကြားတွင်တွေ့ရသောပုံရိပ်မှာ နှစ်ဘက်တန်ပုံရိပ် သာဖြစ်၏။ သင်၏မျက်စိဖြင့် မြင်ရသောပုံရိပ်မှာ သုံးဘက်တန်ပုံရိပ်ဖြစ်သည်။ အလျားအနံအ နက်အားလုံးကို အတိုင်းသား မြင်ရ၏။

အင်ဂျင်နီယာထောင်ပေါင်းများစွာတို့သည်လည်း မျက်စိဖြင့်တွေ့မြင်ရသည့်ပုံရိပ်အ တိုင်း ပြသနိုင်သည့်ရုပ်မြင်သံကြားစက်ကို ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အပတ်တကုတ်ကြိုးပမ်းကြ၏။ သုံးဘက်တန်ပုံရိပ်ပြနိုင်သည့် ရုပ်မြင်သံကြားစက်ကိုတော့ ထုတ်လုပ်နိုင်ကြသည်။ သို့သော် လည်း အထူးစီမံထားသောမျက်မှန်တပ်၍ကြည့်မှသာလျှင် သုံးဘက်တန်ပုံရိပ်ကို မြင်ရ၏။ နောက်ခံကလည်း စက္ကူအချပ်ခံနေသလို မှုန်ဝါးဝါးဖြစ်နေပြန်သည်။ မျက်စိဖြင့် တွေ့မြင်ရသော ပုံလောက် ကြည်လင်ပြတ်သားသောပုံကို မရနိုင်ကြပေ။ ကင်မရာနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားစက်နှစ် မျိုးစလုံးတွင် ပုံရိပ်၏အရည်အသွေးအချို့ ပျောက်ဆုံးနေပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းဝါဒီတို့က ဤမျှကြည်လင်ပြတ်သားသောပုံရိပ်ကို တွေ့မြင်ရသည့် ကိရိယာ (မျက်စိ)သည် အလိုလိုမတော်တဆကြုံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟု အခိုင်အမာဆိုကြသည်။ အ ကယ်၍ သင်၏အခန်းတွင်ရှိသည့် ရုပ်မြင်သံကြားစက်သည် မည်သူကမှ ထုတ်လုပ်ခြင်း မဟုတ်။ ဝတ္ထုပစ္စည်းအမျိုးမျိုးအတိမ်အထူးမြူများ သူ့အလိုလိုလာရောက်စုရုံးပြီး သူ့အလိုလို မ တော်တဆဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်ဟု တစ်ဦးတစ်ယောက်ကပြောပါက အသင်မည်သို့ထင်မည် နည်း။ ကျွမ်းကျင်သည့်ပညာရှင်ပေါင်း ထောင်ပေါင်းများစွာတို့က ကြိုးစားထုတ်လုပ်၍ မရနိုင် သောအရာတစ်ခုကို သူ့အလိုလို ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည်လော။

မျက်စိဖြင့်တွေ့မြင်ရသောပုံရိပ်လောက် မထင်ရှားသည့်ပုံရိပ်ကိုသာ ပြသပေးနိုင်သည့် ကိရိယာတစ်ခုသည် သူ့အလိုလိုဖြစ်လာနိုင်ခြင်းမရှိလျှင်၊ အကြည်လင်ဆုံးအပြတ်သားဆုံးပုံရိပ် ကို ပြသပေးနိုင်သည့် မျက်စိသည်လည်း သူ့အလိုလိုမတော်တဆဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည်မဟုတ်။

နားနှင့်ပတ်သက်၍လည်း မျက်စိမြင်သည့်နည်းအတိုင်း ဖြစ်ပေသည်။ ပြင်ပရှိ နားအ စိတ်အပိုင်းများက လက်ခံရရှိသောအသံကို နား၏အလယ်ပိုင်းသို့ ပို့လိုက်သည်။ နားအလယ် ပိုင်းတွင် အသံလှိုင်းကို လျှပ်စစ်အချက်ပြလှိုင်းအဖြစ်ပြောင်းလဲလိုက်ပြီး ဦးနှောက်ရှိ အသံဆိုင် ရာအခန်းသို့ဆက်လက်ပို့လိုက်သည်။ မျက်စိမှာကဲ့သို့၊ ဦးနှောက်ရှိ ထိုအသံအခန်းတွင်၊ မည် သည့်အသံဖြစ်သည်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်လိုက်၏။ သဘောမှာ၊ ဦးနှောက်၏ ထိုသောတာရုံ အခန်းတွင် အသံကိုကြားရ၏။ ပြင်ပ၌ မည်မျှပင် ဆူညံနေသည်ဖြစ်စေ၊ ဦးနှောက်အတွင်းရှိ သောတာရုံအခန်းတွင်မူ လုံးဝတိတ်ဆိတ်လျက်သာရှိနေပေသည်။ သို့သော်လည်း အပြင်းဆုံး အသံကိုလည်း ဤသောတာရုံအခန်းတွင် လက်ခံနိုင်၏။ ယင်းတိတ်ဆိတ်လျက်ရှိသော ဦး နှောက်တွင်၊ အသင်သည် တေးသီချင်းများကိုလည်း နားဆင်နိုင်ပေသည်။ လူအုပ်ကြားတွင် ဆူညံလျက်ရှိသောအသံအားလုံးကိုလည်းကြားရ၏။ အကယ်၍ ဦးနှောက်တွင်းရှိ သောတာရုံ အခန်းမှအသံကို စစ်ဆေးနိုင်သည့် ကိရိယာရှိပါက ထိုကိရိယာနှင့် တိုင်းတာကြည့်လျှင် လုံးဝ တိတ်ဆိတ်နေသည်ကိုသာ ကြုံရလိမ့်မည်။

ပုံရိပ်နှင့်ပတ်သက်၍ နှစ်ပေါင်းများစွာကြိုးပမ်းခဲ့ကြသလို၊ အသံနှင့်ပတ်သက်၍လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာကြိုးပမ်းခဲ့ကြသလို၊ အသံအတိုင်းထွက်လာမည့် အသံဖမ်းစက်ကို ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းကြပေသည်။ ထို့ ကြောင့်၊ ဟိုင်ဖိုင်အသံဖမ်းစက်များ၊ တိပ်ရီကော်ဒါများ၊ စသည့် အသံဖမ်းစက်များကို တီထွင် ထုတ်လုပ်ကြသည်။ အင်ဂျင်နီယာထောင်ပေါင်းများစွာတို့က မြင့်မားသောနည်းပညာများကို အ သုံးပြု၍ နှစ်ပေါင်းများစွာကြိုးပမ်းကြသော်လည်း၊ နားဖြင့်ကြားရသည့် အသံကဲ့သို့ ကြည်လင် ပြတ်သားသောအသံကို ဖမ်းနိုင်သည့်စက် မထုတ်လုပ်နိုင်ကြသေးချေ။ တေးဂီတပစ္စည်းဆိုင်ရာ အကြီးဆုံးစက်ရုံများမှ ထုတ်လုပ်သည့် ဟိုင်ဖိုင်အသံဖမ်းစက်များကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ၎င်း စက်များဖြင့် ဖမ်းသောအသံများတွင် အသံအချို့ပျောက်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ တကြိတ်တကျာ ကျာအသံပိုများလည်း ပါလာစမြဲဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း၊ လူသားတို့၏နားတွင်ပါဝင်သော

နည်းပညာဖြင့် ဖမ်းယူသောအသံသည် အလွန်ကြည်လင်ပြတ်သားပေသည်။ လူသားများကို စတင်ဖန်ဆင်းကတည်းက ဤအတိုင်းပင်ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။

ယနေ့အထိ လူသားများထုတ်လုပ်သော အမြင်ဆိုင်ရာပစ္စည်းကိရိယာနှင့် အသံဆိုင်ရာပစ္စည်းကိရိယာများသည် လူသားတို့၏ စက္ခုအာရုံနှင့် သောတာရုံများမှ လက်ခံသောအာရုံဆိုင်ရာအချက်အလက်များလောက် ကောင်းမွန်ကြည်လင်ပြတ်သားခြင်း မရှိနိုင်သေးချေ။ အမှန်မှာ၊ ထိုစက္ခုအာရုံနှင့် သောတာရုံ၏ နောက်ကွယ်တွင် ထိုထက်မကသော အမှန်တရား ရှိနေပါသေးသည်။

**ဦးနှောက်တွင်းရှိ စက္ခုအာရုံနှင့်သောတာရုံအသံသည်
မည်သူနှင့် သက်ဆိုင်ပါသနည်း**

**To Whom Does the Consciousness that Sees and
Hears within the Brain Belong?**

မည်သူက မက်မောစရာကောင်းသောကမ္ဘာကြီးကို ဦးနှောက်တွင်းမှ ကြည့်နေပါသနည်း။ မည်သူက တေးဂီတသံများနှင့် တီတီတာတာငှက်သံများကို နားဆင်နေပါသနည်း။ မည်သူက နှင်းဆီပန်းအနံ့ကို ရှူနေပါသနည်း။

လူတစ်ယောက်၏ မျက်စိ၊ နားနှင့်နှာခေါင်းများမှ နှိုးဆွမှုများက လျှပ်စစ်-ခါတုအာရုံကြောနှိုးဆွမှုများအဖြစ် ဦးနှောက်သို့ ရောက်သွားသည်။ ဇီဝဗေဒ၊ ဇီဝကမ္မဗေဒနှင့် ဇီဝခါတုဗေဒစာအုပ်များတွင် ဦးနှောက်တွင်း၌ မည်ကဲ့သို့တွေ့မြင်နိုင်သည်၊ မည်ကဲ့သို့ကြားနိုင်သည်၊ မည်ကဲ့သို့အနံ့အသက်ရရှိသည်၊ စသည့်အကြောင်းများကို အသေးစိတ် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း၊ အရေးကြီးဆုံးအချက်တစ်ချက်ကို အသင်ရှာဖွေဖတ်ရှုရမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုလျှပ်စစ်-ခါတုအာရုံကြောနှိုးဆွမှုများမှ ပုံရိပ်များ၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ ထိတွေ့မှုစသည်တို့ကို ဦးနှောက်တွင်း၌ မည်သူက လက်ခံ ခံစားနေပါသနည်း။ ဦးနှောက်တွင်း၌ ထိုခံစားချက်များကို မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း အစရှိသည့် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများမလိုအပ်ဘဲ လက်ခံနိုင်သည့် အသိတစ်ခု ရှိနေပေသည်။ ထိုအသိသည် မည်သူနှင့်သက်ဆိုင်ပါသနည်း။ ဦးနှောက်ကို ဖွဲ့စည်းထားသော အာရုံကြောများ၊ အဆီအလွှာများနှင့် နစ်ဆဲလ်(ချူရွန်)များနှင့် သက်ဆိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့်၊ အရာခပ်သိမ်းသည် ဒြပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းသာလျှင် ပါဝင်သည်ဟု ယုံကြည်သည့် ဒါဝင်ဝါဒီ ရုပ်ဝါဒသမားများက ဤမေးခွန်းများကို မဖြေနိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဤအသိသည် အလွှာအရှင်မြတ် ဖန်ဆင်းတော်မူသော ဝိညာဉ် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဝိညာဉ်သည် ပုံရိပ်များကိုကြည့်ရန် မျက်စိမလိုအပ်ပေ။ အသံကြားရန်အတွက်လည်း နားမလိုအပ်ပေ။ ထို့ထက်မက စဉ်းစားရန် ဦးနှောက်လည်းမလိုအပ်ချေ။

ဤတိကျပြတ်သားရှင်းလင်းသောသိပ္ပံနည်းကျသည့် မှန်ကန်ချက်ကို ဖတ်ရှုမိသူတိုင်းသည်၊ တန်ခိုးအာဏာဘော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအလွှာအရှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်၍ တစ်မိမ့်စဉ်းစားတွေးဆသင့်ပေသည်။ ထိုအရှင်မြတ်၏ ကာကွယ်မှုစောင့်ရှောက်မှုကို ရှာဖွေတောင်းခံခိုလှုံသင့်ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ကုဗစင်တီမီတာအနည်းငယ်မျှသာရှိသော ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်နေသည့်နေရာတွင် စကြာဝဠာတစ်ခုလုံးကို ဝင်းထိန်လျက်ရှိသော သုံးဘက်တန်ရောင်စုံပုံစံအဖြစ် ဖျစ်ညှစ်ပြသထားနိုင်သောအရှင်မြတ် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ရုပ်ဝါဒယုံကြည်ချက်

A Materialist Faith

ယူအထိ တင်ပြခဲ့သောအချက်အလက်များက အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် သိပ္ပံပညာ တွေ့ရှိချက်များနှင့် သဟဇာတသင့်မြတ်ခြင်းမရှိကြောင်းကို ဖော်ပြလျက်ရှိပေသည်။ ဤသီအိုရီက တင်ပြသော အသက်၏မူလဘူတအကြောင်းသည် သိပ္ပံပညာနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိချေ။ ၎င်းက တင်ပြသော အီဗိုလူးရှင်းယန္တရားသည်လည်း အီဗိုလူးရှင်းဖြစ်စဉ်အတွက် အင်အားမရှိချေ။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းအရလည်း သီအိုရီမှန်ကန်ချက်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်မည့် အဓိကအချက်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏ကြားပုံစံလည်း မရှိချေ။ ထို့ကြောင့်၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို သိပ္ပံနည်းကျသည့် အတွေးအခေါ်အဖြစ် ဘေးဖယ်ထားသင့်၏။ ဤသို့ပင် စကြာဝဠာသည် ကမ္ဘာမြေကြီးကို ဗဟိုပြုသည်ဟူသော အတွေးအခေါ်များကို သိပ္ပံသမိုင်းမှ ပယ်ထုတ်ပစ်ခဲ့ဘူးပေပြီ။

သို့သော်လည်း၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို သိပ္ပံပညာစာရင်းတွင် ကျန်ရှိနေသေးသည်။ အချို့သောသူတို့က အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို တိုက်ဖျက်ခြင်းသည် “သိပ္ပံပညာကို တိုက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သည်” ဟုပင် ဆိုနေကြသေးသည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

အကြောင်းမှာ၊ ဤသီအိုရီသည် အချို့သောအသိုင်းအဝိုင်းအတွက် သူတို့၏ တစ်ယူသန်တရားသေယုံကြည်ချက်အတွက် မရှိမဖြစ်သော အခြေအနေကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဤအသိုင်းအဝိုင်းသည်၊ ရုပ်ဝါဒအတွေးအခေါ်ကို မျက်စိမှိတ်သစ္စာခံထားကြသဖြင့် ဒါဝင်ဝါဒသည်လည်း ရုပ်ဝါဒကို သဘာဝ၏လုပ်ဆောင်ချက်အဖြစ် တင်ပြရှင်းပြနိုင်သော တစ်ခုတည်းသော သီအိုရီ ဖြစ်နေသောကြောင့်တည်း။

တခါတရံသူတို့က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပင် ဝန်ခံကြပေသည်။ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်မှ ကျော်ကြားသော မျိုးဗီဇဗေဒပါမောက္ခလည်းဖြစ်၊ တချိန်တည်းတွင်ရှေ့တန်းမှအီဗိုလူးရှင်းဝါဒီလည်းဖြစ်သူ ရစ်ချတ် စီ လီဝန်တင်က သူသည် “ပထမရှေ့တန်းတွင်ရုပ်ဝါဒီဖြစ်၍၊ သိပ္ပံပညာရှင်ဘဝသည် ဒုတိယအဆင့်ဖြစ်သည်” ဟု အောက်ပါအတိုင်း ဝန်ခံထားပေသည်။

သိပ္ပံပညာထုံးတမ်းစဉ်လာများနှင့် နည်းလမ်းများက အံ့ဖွယ်ထူးကဲသောကမ္ဘာအကြောင်း ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာရှင်းလင်းချက်များကို အတင်းလက်ခံစေခြင်းမဟုတ်မူဘဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရှိရင်းစွဲယုံကြည်ချက်များက ရုပ်ဝါဒကိုရှင်းပြနိုင်သည့် အတွေးအခေါ်နည်းပညာများကိုရှာဖွေရန် အတင်းအကြပ်ပြုနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ရှာဖွေရာတွင်၊ မိမိတို့အလိုလိုသိနိုင်သော အသိတရားနှင့်ပင် ဆန့်ကျင်နေခြင်းနှင့်၊ မည်မျှပင် စိတ်ကူးယဉ်ဆန်နေခြင်း ရှိသော်လည်း အရေးမကြီးပါ။ ရုပ်ဝါဒကသာလျှင် လုံးဝညံ့မှန်ကန်သည်ဟု ခံယူထားပါသည်။ “ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားသခင် ရှိသည်ဟူသော အတွေးအခေါ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ တံခါးဝသို့ ရောက်မလာရန်” သာ အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်ပါသည်။^{၁၀၀}

ဤစကားလုံးများက၊ ဒါဝင်ဝါဒသည် ရုပ်ဝါဒအတွေးအခေါ်တွင် တွယ်ကပ်နေရန်အတွက် တရားသေဝါဒတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေပါသည်။ ဤတရားသေဝါဒတွင် ဩဝဏ္ဍပစ္စည်းမှလွဲ၍ အခြားမည်သည့်အရာမှ တည်ရှိခြင်းမရှိဟုဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်၊ အသိတရားကင်းမဲ့သည့် သက်မဲ့ပစ္စည်းဖြစ်သော ဩဝဏ္ဍပစ္စည်းသည် အသက်ကိုဖန်တီးနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်၏။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သန်းနှင့်ချီသော သက်ရှိအမျိုးအစားများ၊ ဥပမာ ငှက်များ၊ ငါးများ၊ သစ်ကုလားအုပ်များ၊ ကျားများ၊ ပိုးမွှားများ၊ သစ်ပင်များ၊ ပန်းမာလ်များ၊ ဝေလငါးများနှင့် လူသားများသည်၊ မိုးနှင့်လျှပ်စီးလက်ခြင်းစသည့်သက်မဲ့စွမ်းအင်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤယုံကြည်ချက်သည်ကား၊ လူ့အသိဉာဏ်နှင့် သိပ္ပံ

ပညာတို့နှင့် အမှန်ပင်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပေသည်။ သို့သော်လည်း၊ “ဖန်းဆင်းရှင်ရှိသည် ဟူသောအတွေးအခေါ်က တံခါးဝသို့ရောက်မလာစေရန်”အတွက် ဤယုံကြည်ချက်ကို ကာကွယ်ထွေးပိုက်လျက်ရှိကြပေသည်။

ရုပ်ဝါဒကို ကြိုတင်ဘက်လိုက်ခြင်းမရှိဘဲ အသက်အားလုံး၏အစမူလဘူတကို ကြည့်မြင်သုံးသပ်သူသည်၊ သက်ရှိပစ္စည်းအားလုံးကို အနန္တတန်ခိုးတော်ရှင်၊ အလုံးစုံကိုသိရှိတော်မူသည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရှင်၊ အသိတရားနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောဖန်ဆင်းရှင်၏ လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိမည်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဖန်ဆင်းရှင်သည်၊ စကြာဝဠာတစ်ခုလုံးကို ဗလာနတ္ထိအလျင်းမရှိရာမှ ပုံစံချ၍ ပြီးပြည့်စုံဆုံးအဖြစ်သို့ ဖန်ဆင်းထား၍ သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း ဖန်ဆင်းထားသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အပြင်းထန်ဆုံးသော ပယောဂပြုစားမှုဖြစ်၏။

The Theory of Evolution: The Most Potent Spell in the World

ဘက်လိုက်ခြင်းမရှိသည့်အပြင်၊ အတွေးအခေါ်တစ်မျိုးမျိုး၏ ဩဇာညောင်းခြင်းမရှိသူ၊ မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်အမြော်အမြင်ဖြင့် တွေးတောဆင်ခြင်သုံးသပ်သူအတွက်၊ သိပ္ပံပညာဗဟုသုတကင်းမဲ့၍ ယဉ်ကျေးမှုမရှိသည့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းလူ့အဖွဲ့အစည်းများကိုသာ အယုံသွင်းနိုင်သော အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသဘောပေါက်သည်သာမက ယုံကြည်ရန်လည်း မဖြစ်နိုင်ချေ။

အထက်က ရှင်းပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီကို ယုံကြည်သူတို့သည်၊ အိုးကြီးတစ်လုံးထဲသို့ အနုမြူအတမ်အချို့နှင့် မော်လီကျူအချို့ကိုထည့်၍ ရောနှောလိုက်သဖြင့်၊ တွေးတောဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသည့် ပါမောက္ခများ၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ၊ အိုင်စတိုင်းနှင့် ဂလီလီအိုကဲ့သို့သော သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများ၊ ဖရင့်ဆီနေထရာနှင့် လူဆီယာနို ပါဗါရော့တို့ကဲ့သို့သောအဆိုတော်အနုပညာသည်များ၊ သမင်ဒရယ်ကောင်များ၊ လိမ္မော်သီးများ၊ နှင်းဆီပန်းများ အလိုလိုပေါ်ထွက်လာသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော အဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့သည့် အတွေးအခေါ်ကို လက်ခံယုံကြည်သူအမြောက်အမြားတို့သည်လည်း၊ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် ပါမောက္ခများဖြစ်နေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဤသီအိုရီအတွေးအခေါ်သည်၊ “သမိုင်းတွင် အပြင်းထန်ဆုံးသောပယောဂပြုစားမှုကြီး” ဟုဆိုလျှင် မှားမည်မဟုတ်ပါ။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းတလျှောက်တွင်၊ လူတို့၏တွေးတောဆင်ခြင်နိုင်ခြင်းအစွမ်းမရှိအောင် ညှို့ထားနိုင်ခြင်း၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိရှိစဉ်းစားဆင်ခြင်လိုစိတ်ကို ပစ်ပယ်ထားစေခြင်း၊ မျက်စိကိုပိတ်ထားသကဲ့သို့ အမှန်တရားကို မမြင်နိုင်အောင်ပြုစားထားနိုင်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသည့်အတွေးအခေါ် ဘယ်သောအခါကမှ မရှိခဲ့ဘူးချေ။ အီဂျစ်ပြည်သားများ နေမင်းဘုရား “ရာ” ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊ အာဖရိကနှင့်မြောက်အမေရိကတိုက် တိုင်းရင်းသားအချို့ ကိုယ်စားပြုရုပ်များ ထုလုပ်ထားသောတိုင်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ဆဘာကျွန်းသားများ နေမင်းကိုကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊ တမန်တော်အိဗရာဟင်မ်(အာဗရာဟမ်)၏လက်ထက်တွင် ရုပ်ထုများကို ထုလုပ်၍ ကိုးကွယ်ကြခြင်း၊ သို့မဟုတ် တမန်တော်မူဆာ(မောရှယ်)၏လက်ထက်တွင် ရွှေဖြင့်သွန်းလောင်းထားသော နွားသိုးရုပ်ထုကလေးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြခြင်း၊ စသည်တို့ထက် မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် ပိုမိုဆိုးရွားပေသည်။

ဤကဲ့သို့ တွေးတောဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းကင်းမဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြဆိုထားတော်မူ၏။ အာယတ်တော်အမြောက်အမြားတွင်၊

အချို့လူတို့၏ စိတ်နှလုံးသားများကို အမှန်တရားများကိုမြင်နိုင်စွမ်းမရှိအောင် ပိတ်ထားတော်မူသည်ဟု ထိုအရှင်မြတ်က ပြဆိုထားတော်မူ၏။ ၎င်းအာယတ်တော်များအနက် အချို့ကို ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ဧကန်မှချ အသင်သည် သွေဖည်ငြင်းဆန်သော “ကာဖိရ်”မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများအား သတိပေး နှိုးဆော်သည်ဖြစ်စေ၊ မနှိုးဆော်သည်ဖြစ်စေ ထိုသူတို့အဘို့ အကြောင်းမထူး၊ ထိုသူတို့တမူကား ယုံကြည်ကြ မည်မဟုတ်ပေ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့၏ စိတ်နှလုံးများနှင့် သောတာရုံအပေါ်၌ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်တော်မူလိုက်ပြီ။ ထို့ပြင် ထိုသူတို့၏ စက္ခုအာရုံများအပေါ်၌လည်း အကာအကွယ်ရှိနေလေသည်။ ထို့နောက် ထိုသူတို့အဘို့ ကြီးလေးသော အပြစ်ဒဏ်သည်လည်း အသင့်ရှိချေပြီ။ (စူရာအလ်ဘက္ကရာဟ် ၂:၆-၇)

--ထိုသူတို့၌ စိတ်နှလုံးများကားရှိ၏။ သို့သော် ယင်းစိတ်နှလုံးများဖြင့် ထိုသူတို့သည် (စဉ်းစားဆင်ခြင် နားလည်ခြင်း မရှိကြချေ။) ထိုသူတို့၌ စက္ခုအာရုံများကားရှိ၏။ သို့သော် ထိုသူတို့သည် မမြင်ကြချေ။ ထိုသူတို့၌ သောတာရုံများရှိ၏။ သို့သော် ထိုသူတို့သည် ယင်းသောတာရုံများဖြင့် မကြားကြချေ။ ထိုသူများသည် တိရိစ္ဆာန်များနှင့် တူကြသည်သာမက တိရိစ္ဆာန်ထက်ပင် လွန်စွာမိုက်မဲလမ်းလွဲသူများဖြစ်ကြ၏။ စင်စစ်ထိုသူများသည် (မိမိတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို) မေ့လျော့သူများသာ ဖြစ်ကြကုန်သတည်း။ (စူရာအလ်အအိရာဖ် ၇:၁၇၉)

အကယ်၍ ငါအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ်ဝယ် မိုးကောင်းကင်၌ တံခါးပေါက်တစ်ခုခုကို ဖွင့်ပေးတော်မူခဲ့ပါလျှင် ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် နေ့ကြောင့်တောင်ပင် ထိုတံခါးပေါက်မှ ဆင်းတက်သွား လာခဲ့ကြသော်လည်း၊

၎င်းတို့က ကျွန်ုပ်၏မျက်စိများသည် (လှည့်စား)ပိတ်ပင်ထားခြင်းကို ခံခဲ့ကြရပေသည်။ ထိုမျှမက ကျွန်ုပ်တို့သည် စုန်းပြုစားခြင်းကို ခံခဲ့ကြရသော လူစုပင်ဖြစ်ကြပေသည်ဟု ပြောဆိုကြမည်မှာ အမှန်ပင်။ (စူရာအလ်ဟာဂျရ် ၁၅:၁၄-၁၅)

ဤပြုစားမှုသည် အတော်ကျယ်ပြန့်သောလူ့အဖွဲ့အစည်းကို နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ လောက်ကြာသည်တိုင်အောင် အမှန်တရားမှရှောင်ကွင်းနေစေခဲ့သည်မှာ စကားလုံးများဖြင့် ဖော်ပြနိုင်ခြင်းမရှိလောက်အောင် အံ့ဖွယ်ကောင်းပေသည်။ မဖြစ်နိုင်သည့်ဇာတ်လမ်းများကို လူတစ်ယောက် သို့မဟုတ်အချို့က ယုံကြည်ကြခြင်းနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားမရှိကြခြင်း ရှိနိုင်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ချို့ယွင်းချက်ကင်းမဲ့၍ စည်းကမ်းတကျစီမံခန့်ခွဲထားသော ဤစကြာဝဠာတစ်ခုလုံးနှင့်အတူ အသက်ရှင်ခြင်းအတွက် အထူးသင့်လျော်လျောက်ပတ်အောင်တိကျစွာစီစဉ်ထားသောကမ္ဘာမြေကြီးကို သက်မဲ့ပစ္စည်းအနုမြူအတမ်များ အလိုလိုလာရောက်စုစည်းပေါင်းစပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု လူအုပ်လိုက်ယုံကြည်ကြခြင်းမှာ၊ “ပယောဂမှော်အတတ် ပဉ္စလက်ပညာ” လှည့်စားပြုစားခြင်းဖြစ်သည်ဟုသာလျှင် ရှင်းပြနိုင်တော့သည်။

အမှန်မှာ ဘာသာမဲ့အတွေးအခေါ်ကို ထောက်ခံကျင့်သုံးသူအချို့သည် ပယောဂမှော်အတတ်ပဉ္စလက်ပညာဖြင့် အခြားလူအများအပေါ် ဩဇာညောင်းအောင်လုပ်ကြံကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် တမန်တော်မူစာ(မောရှယ်)နှင့်ဖါရီးဘုရင်အကြောင်းကို ပြဆိုထားပေသည်။ တမန်တော်မူစာက ဖါရီးဘုရင်ကို တရားလမ်းမှန်ဟောကြားသောအခါ၊ ဖါရီးဘုရင်က သူ၏ပယောဂမှော်အတတ်ပဉ္စလက်ဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံပြိုင်ဆိုင်ခိုင်းလေသည်။ တမန်တော်မူစာက ထိုမှော်ဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံသောအခါ သူတို့၏ပယောဂပဉ္စလက်အတတ်ပညာကို ဦးစွာပြသစေသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့် ပတ်သက်သော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် အာယတ်တော်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆိုထားပေသည်။

ထိုတမန်တော်(မူစာ)က၊ အသင်တို့သည်ပင်လျှင် ပစ်ချလေကုန်ဟု ပြောကြားလေ၏။ ထို့နောက် ၎င်း(ပဉ္စလက်ဆရာ)တို့သည် (မိမိတို့၏ လှင်ကန်များနှင့် ကြီးများကို) ပစ်ချကြ၍ လူတို့၏ မျက်စိများကို လှည့်စားကြလေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့အား ကြောက်လန့်စေခဲ့ကြလေသည်။ စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် ကြီးကျယ်သော စုန်းပယောဂမှော်အတတ်ကို ဆောင်ယူခဲ့ကြလေသတည်း။ (စူရာအလ်အအ်ရာဖ် ၇:၁၁၆)

ဖါရိုးဘုရင်၏ ပယောဂပဉ္စလက်ဆရာတို့သည် တမန်တော်မူစာနှင့် သူ့အားယုံကြည်သော နောက်လိုက်သားတို့မှအပ၊ ကျန်လူအားလုံးတို့ကို မျက်စိလှည့်စားနိုင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အဆိုအရ တမန်တော်မူစာ၏ မှန်ကန်မှုတရားတော်က ထိုပယောဂပြုစားခြင်းမှော်အတတ်ကို ချေဖျက်ဝါးမျိုလိုက်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ဆိုထား၏။

ထိုအခါ ငါအရှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်)မူစာထံ အသင်သည် မိမိလှင်ကန်တောင်ငွေကို ပစ်ချလော့ ဟူ၍အမိန့်တော်ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နဗီတမန်တော်(မူစာ)သည် မိမိလှင်ကန်တောင်ငွေကို ပစ်ချလေရာ ထိုလှင်ကန်တောင်ငွေသည် ရုတ်တရက် (မြွေကူးကြီးဖြစ်လာပြီး) ထိုမျက်လှည့်ဆရာများလှည့်စားကြသည့် အရာများကို မျိုလေတော့သည်။

သို့ဖြစ်ပေရာ အမှန်သည်ထင်ရှားခဲ့ပြီ၊ ၎င်းပြင် ထို(ပဉ္စလက်ဆရာ)တို့ ပြုလုပ်ထားသော အမှုကိစ္စတို့သည် အချည်းနှီး ပျက်စီးသွားချေပြီ။ (စူရာအလ်အအ်ရာဖ် ၇:၁၁၇-၁၁၈)

အထက်က ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ လူတို့သည် မိမိတို့အား ပယောဂပြုစားခြင်းခံရသည်ကို သတိရသည်နှင့်တပြိုင်တည်း၊ သူတို့တွေ့မြင်ခဲ့ကြသည့်အရာများသည်လည်း တံလုပ်သာလျှင်ဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိကြပေသည်။ ဖါရိုးဘုရင်၏ပဉ္စလက်ဆရာများအား အယုံအကြည်ကင်းမဲ့ကုန်ကြလေပြီ။ ယနေ့ခေတ်တွင်လည်း၊ သူတို့အား ပြုစားထားသောပယောဂ၏ဩဇာကြောင့်၊ သိပ္ပံပညာအရည်ခြုံ၍ အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့သောအဆိုများ သီအိုရီများကို ယုံယုံကြည်ကြည်ဖြင့် ကာကွယ်နေကြသူများသည်၊ အမှန်တရားထင်ရှားပေါ်ထွက်လာပြီး၊ ၎င်းတို့အားပြုစားထားသောပယောဂများ ပျက်ပျယ်သွားသောအခါ၊ အရှက်တကွဲဖြစ်ကြဦးမည်မှာ အမှန်ပင်။ ကမ္ဘာကျော် ဗြိတိသျှနိုင်ငံသား အတွေးအခေါ်ရှင်စာရေးဆရာ မလ်ကွမ် မဂျ်ဂျာရစ်က အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားပေသည်။

အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည်၊ အထူးသဖြင့် ၎င်းကိုအသုံးပြုသည့်အတိုင်းအတာများသည်၊ နောင်အနာဂတ်ကမ္ဘာသမိုင်းတွင် အကြီးကျယ်ဆုံးသောဟားကွက်ဟာသဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တစ်ထစ်ချယုံကြည်ပါသည်။ ထိုမျှလောက်ယုတ္တိမတန်၍ ဒွိဟသံသယဖြစ်ဖွယ်ကောင်းသော ယူဆချက်ကို အုံးအုံးကြွက်ကြွက်လက်ခံခဲ့ကြသည်ကို နောင်လာနောက်သားများက လက်ဖျားခါကြပါလိမ့်မည်။^{၁၀၂}

ထိုအနာဂတ်သည်လည်း မဝေးလှတော့ပါ။ လူတို့သည် “မတော်တဆကြုံ၍ဖြစ်ခြင်း” သည် ကိုးကွယ်ရာဘုရားမဟုတ်ကြောင်း၊ အီဗိုလူးရှင်းသီအိုရီသည်၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကြောက်စရာအကောင်းဆုံး အဆိုးဆုံးသောပဉ္စလက်ပယောဂပြုစားခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်းကို ပြန်လည်သတိရကြတော့မည်။ ထိုပြုစားမှုသည် တကမ္ဘာလုံးရှိလူတို့၏ပုခုံးပေါ်မှ အမြန်ဆုံးပြုတ်ကျလာနေပါပြီ။ ထိုပယောဂ၏ပုံပန်းသဏ္ဍာန်မှန်ကို တွေ့ရှိကြပြီးသည့်ပုဂ္ဂိုလ်အမြောက်အမြားတို့သည်လည်း၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်က အဘယ့်ကြောင့် ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်ကို တအံ့တဩဖြစ်နေကြလေပြီ။

အို-အရှင်၊ ကိုယ်တော်အရှင်မြတ်သည်ချို့တဲ့ခြင်းအပေါင်းတို့မှ
သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူသောအရှင် ဖြစ်တော်မူပါသည်။
ကိုယ်တော်အရှင် သင်ကြားပေးသနားတော်မူသော ပညာရပ်များမှအပ
ကျွန်တော်မျိုးတို့အဘို့မှာ အခြားအသိတရားဟူ၍ အလျင်းမရှိပါ။
ဧကန်မှချ ကိုယ်တော်အရှင်သည်သာလျှင် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့
သိရှိတော်မူသောအရှင်၊ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တုံတရားနှင့်
ပြည့်စုံတော်မူသော အရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပါသတည်း။
(စူရာ အလ်ဘက္ကရာ ၂:၃၂)

NOTES:

1. Richard Leakey, *The Origin of Human Mind* (Science Masters Series), New York: Basic Books, 1994, p. 12.
2. L.S.B. Leakey, *Adam's Ancestors: The Evolution of Man and His Culture*, New York and Evanston: Harper & Row, Publishers, 4th Ed., 1960, pp. 9-10.
3. Abram Kardiner, extract from "Posthumous Essays by Bronislaw Malinowski," in *Scientific American*, June 1918, p. 58.
4. Melville Herskovits, *Man and His Works*, New York: Knopf, 1950, p. 457.
5. *ibid.*, p. 478.
6. Edward Augustus Freeman, "Race and Language," in *Essays, English and American*, with introductions notes and illustrations, New York: P. F. Collier & Son, [c1910] Harvard Classics; No. XXVIII.
7. Ahmad Thomson, *Making History*, London: Ta-Ha Publishers Ltd, 1997, p. 4.
8. Zach Zorich, "Did Homo erectus Cuddle His Grandparents?," *Discover*, Vol. 27, No. 01, January 2006, p. 67.
9. Roger Lewin, *The Origin of Modern Humans*, New York: W. H. Freeman and Company, 1993, p. 118.
10. Claire Inbar, "Ape-Man: Origin of Sophistication," *BBC News*, 22 February 2000, online at <http://www.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/850095.stm>
11. Lewin, *The Origin of Modern Humans*, p. 148-149.
12. *ibid.*, p. 149.
13. Dr. David Whitehouse, "Oldest? Prehistoric Art Unearthed," *BBC News*, 10 January 2002, online at <http://www.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/1753326.stm>
14. Jean Clottes, "Chauvet Cave: France's Magical Ice Age Art," *National Geographic*, August 2001, p. 155.
15. Dr. David Whitehouse, "Ice Age Star Map Discovered," *BBC News*, 9 August 2000, online at <http://www.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/871930.stm>
16. <http://www.gottfridgeproject.org.uk/108caizihuyuk.html>
17. *Ferreten*, 15 September 1997, p. 45.
18. Robin Dennell, "The World's Oldest Spears," *Nature*, Vol. 385, 27 Feb. 1997, p. 787.
19. *ibid.*
20. *ibid.*, p. 788.
21. Hartmut Thieme, "Lower Palaeolithic Hunting Spears from Germany," *Nature*, Vol. 385, 27 Feb. 1997, p. 807.
22. Tas Davinde Yasan ("Life in the Stone Age"), *TerraX Documentary Film*, TRT.
23. *Bilim ve Teknik* ("Science and Technology" Magazine), September 2000.
24. Philip Cohen, "Open Wide," *New Scientist*, Issue 2286, 14 April 2001, p. 19.
25. Glynn Isaac, Barbara Isaac, *The Archaeology of Human Origins*, Cambridge: Cambridge University Press, 1990, p. 71; C.B.M. McBurney, *The Horse Flesh (Cyrenalia)*, Cambridge: Cambridge University Press, 1987, p. 90.
26. Vadim N. Stanchuk, "Frolon II, A Middle Palaeolithic Cave Site in the Eastern Crimea with Non-Utilitarian Bone Artifacts," *Proceedings of the Prehistoric Society* 59, 1993, pp. 17-37, pp. 33-34.
27. Paul Mellars, *The Neanderthal Legacy*, Princeton: University Press, 1998, p. 17; Vadim N. Stanchuk, "Frolon II, A Middle Palaeolithic Cave Site in the Eastern Crimea with Non-Utilitarian Bone Artifacts," *Proceedings of the Prehistoric Society* 59, 1993, pp. 17-37, p. 17.
28. "Neanderthals Lived Harmoniously," *The AAAS Science News Service*, 3 April 1997.
29. Ruth Henke, "Aufrecht aus den Baumen," *Focus*, Vol. 39, 1996, p. 178.
30. Elaine Morgan, *The Scars of Evolution*, New York: Oxford University Press, 1994, p. 5.
31. *CHI*, April 2005, p. 46.
32. Michael Balgert, *Ancient Traces: Mysteries in Ancient and Early History*, England: Penguin Books, 1999, pp. 10-11.
33. David Brewster, "Curios and Statements Concerning a Nail Found Imbedded in a Block of Sandstone Obtained from Kingoodie (Myrfield) Quarry, North Britain," *Annual Report of the British Association for the Advancement of Science*, 1844, p. 51.
34. Balgert, *Ancient Traces*, p. 14.
35. John Balnes, Jaromir Malek, *Esti Mısır Medeniyeti*, Istanbul: İtgin Yayınları, 1986, Introduction.
36. William Howells, *Golfing Here: The Story of Human Evolution*, Washington, D.C.: Compass Press, 1998, p. 229.
37. www.kurankurim.com/1/mall/hud.htm
38. Rudyard Kipling, *The Elephant's Child*, from *Just So Stories*, 1902; <http://www.boop.org/jan/justso/elephant.htm>
39. Stephen Jay Gould, "Introduction," in Björn Kurkin, *Dance of the Tiger: A Novel of the Ice Age*, New York: Random House, 1980, pp. xii-xviii.
40. Stephen Jay Gould, "The Return of Hopewell Monsters," in *The Panda's Thumb: More Reflections in Natural History*, [1980] London: Penguin, 1990, reprint, p. 158.
41. Simone Wisbard, in *The World's Last Mysteries* (2nd edition), Reader's Digest, 1978, p. 138.
42. Graham Hancock, *Santia Folia, Heaven's Mirror: Quest for the Lost Civilization*, New York: Three Rivers Press, 1996, p. 304.
43. Moustafa Gadalla, *Historical Deception: The Untold Story of Ancient Egypt*, Baskin Publishing, Erie, Pa., USA, 1995, pp. 295, 296.
44. Interview with Dr. Zahi Hawass, Director of the Pyramids, <http://www.pbs.org/wgbh/nova/pyramid/excavation/hawass.html>
45. Gadalla, *Historical Deception*, p. 296
46. http://www.ameonline.net.au/teachers_resources/background/andwnt_egypt04.htm
47. Akel İnan, *Esti Mısır Tarihi ve Medeniyeti* (Ancient Egyptian History and Civilization), Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1956, p. 318.
48. *ibid.*, p. 87.
49. *ibid.*, p. 201.
50. James Henry Breasted, *Ancient Times or A History of the Early World*, 1916, p. 64.
51. Moustafa Gadalla, *Egyptian Harmony: The Visual Music*, NC: Tehuti Research Foundation, 2000, p. 64.
52. <http://www.waterhistory.org/historics/cairo/>
53. Gadalla, *Historical Deception*, p. 115
54. *ibid.*, p. 116.
55. *ibid.*
56. *The Eyes of the Sphinx*, NY: Berkley Publishing

A HISTORICAL LIE:

THE STONE AGE

- Group, 1996, pp. 118-119.
57. 2 Nova Productions, Who Built the Pyramids, www.pbs.org
58. Frank Dörnerberg, "Electric Lights in Egypt?", http://www.world-mysteries.com/sar_lights_td1.htm
59. William R. Corliss, *Ancient Man: A Handbook of Puzzling Artifacts*, Maryland: The Sourcebook Project, 1978, p. 443.
60. <http://www.unsigned-mysteries.nakenglish/warchiv/warchivobj005.htm>
61. Henry Gee, *In Search of Deep Time: Beyond The Fossil Record to A New History of Life*, The Free Press, A Division of Simon & Schuster, Inc., 1999, p. 5
62. Philip E. Johnson, *Reason in the Balance: The Case Against Naturalism in Science, Law & Education*, Downers Grove, Illinois: Ink/Varity Press, 1995, p. 62.
63. *Tamul Britannica*, Vol. 16, Ana Yayincilik, Istanbul: June 1993, p. 308.
64. Georges Contenau, *Everyday Life in Babylon and Assyria*, London: Edward Arnold Publishers, 1964.
65. Samuel Noah Kramer, *History Begins at Sumer: Thirty-Nine Firsts in Recorded History*, Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1981.
66. Dr. David Whitehouse, "World's Oldest Telescope?", *BBC News*, 1 July 1999, <http://www.bbc.co.uk/1/low/sci/tech/380185.stm>
67. The Mayan Calendar, <http://webwithbits.org/calendars/calendar-mayan.html>
68. David Premack, "Gavagai? or the Future History of the Animal Language Controversy," *Cognition*, 19, 1985, pp. 261-282.
69. Derek Bickerton, "Babel's Cornerstone," *New Scientist*, Issue 2102, 4 October 1997, p. 42.
70. Richard Dawkins, *Unweaving the Rainbow*, Boston: Houghton-Mifflin Co., 1998, p. 294.
71. Wendy K. Wilkins and Jennie Wakefield, "Brain Evolution and Neurolinguistic Preconditions," *Behavioral and Brain Sciences* 18 (1): 161-226.
72. Noam Chomsky, *Powers and Prospects: Reflections on Human Nature and the Social Order*, London: Pluto Press, 1996, p. 16.
73. Stephen H. Langdon, *Sumeric Mythology: Mythology of All Races*, Vol. V, Archaed. Instit. Amer., 1931, p. xvii.
74. Stephen H. Langdon, *The Scotsman*, 18 November 1936.
75. H. Frankfort, Third Preliminary Report on Excavations at Tell Asmar (Eshnunna): quoted by P. J. Wiseman in *New Discoveries in Babylonia about Genesis*, London: Marshall, Morgan and Scott, 1936, p. 24.
76. P. Le Page Renouf, *Lectures on the Origin and Growth of Religion as Illustrated by the Religion of Ancient Egypt*, London: Williams and Norgate, 1897, p. 90.
77. Sir Flinders Petrie, *The Religion of Ancient Egypt*, London: Constable, 1908, pp. 3, 4.
78. Edward McCrady, "Genesis and Pagan Cosmogonies," *Transactions of the Victoria Institute*, Vol. 72, 1940, p. 55.
79. Max Müller, *History of Sanskrit Literature* quoted by Samuel Zwemer, p. 67.
80. Axel W. Persson, *The Religion of Greece in Prehistoric Times*, University of California Press, 1942, p. 124.
81. Review of Irene Rosenzweig's *Ritual and Cults of Pre-Roman Igeium* by George M. A. Hanfmann, *American Journal of Archaeology*, Vol. 43, No. 1, Jan-Mar. 1939, pp. 170, 171.
82. Tim Folger, "From Here to Eternity," *Discover*, Vol. 21 No.12, December 2000.
83. Sidney Fox, Klaus Dose, *Molecular Evolution and The Origin of Life*, San Francisco: W.H. Freeman and Company, 1972, p. 4.
84. Alexander I. Oparin, *Origin of Life*, New York: Dover Publications, 1938, 1953 (reprint), p. 198.
85. "New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", *Bulletin of the American Meteorological Society*, Vol. 63, November 1982, 1928-1930.
86. Stanley Miller, *Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules*, 1986, p. 7.
87. Jeffrey Bada, *Earth*, February 1998, p. 40.
88. Leslie E. Orgel, "The Origin of Life on Earth", *Scientific American*, Vol. 271, October 1994, p. 78.
89. Charles Darwin, *The Origin of Species by Means of Natural Selection*, New York: The Modern Library, p. 127.
90. Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, p. 184.
91. B. G. Ranganathan, *Origins?*, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988, p. 7.
92. Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, p. 179.
93. Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", *Proceedings of the British Geological Association*, Vol. 67, 1976, p. 133.
94. Douglas J. Futuyma, *Science on Trial*, New York: Pantheon Books, 1983, p. 197.
95. Solly Zuckerman, *Beyond the Ivory Tower*, New York: Topinger Publications, 1970, pp. 75-14; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt," *Nature*, Vol. 258, p. 389.
96. "Could science be brought to an end by scientists' belief that they have final answers or by society's reluctance to pay the bills?", *Scientific American*, December 1992, p. 20.
97. Alan Walker, *Science*, Vol. 207, 7 March 1980, p. 1103; A. J. Kalko, *Physical Anthropology*, 1st ed., New York: J. B. Lipincott Co., 1970, p. 221; M. D. Leakey, *Olduvai Gorge*, Vol. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, p. 272.
98. Jeffrey Kluger, "Not So Extinct After All: The Primitive Homo Erectus May Have Survived Long Enough To Coexist With Modern Humans", *Time*, 29 December 1996.
99. Stephen Jay Gould, *Natural History*, Vol. 85, 1976, p. 30.
100. Zuckerman, *Beyond the Ivory Tower*, p. 19.
101. Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", *The New York Review of Books*, January 9, 1997, p. 28.
102. Malcolm Muggeridge, *The End of Christendom*, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, p. 43.